CODEX LITURGICUS ECCLESIAE UNIVERSAE IN 15. LIBROS DISTRIBUTUS IN...

Giuseppe Luigi Assemani

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

5. 6. 106

Digitized by Google

MISSALE
ALEXANDRINUM
SANCTI MARCI

IN QUO

EUCHARISTIAE LITURGIAE

OMNES ANTIQUAE, AC RECENTES

ECCLESIARUM AEGYPTI

GRAECE, COPTICE, ARABICE, ET SYRIACE

EXHIBENTUR

JOSEPH ALOYSIUS ASSEMANUS

AD MSS. VATICANOS

ALIOSQUE CASTIGAVIT, RECENSUIT, LATINE CONVERTIT,

PRAEFATIONE, ET NOTIS ILLUSTRAVIT.

ROMAE, MDCCLIV.

TYPIS HAEREDUM JO: LAURENTII BARBIELLINI

SUPERIORUM FACULTATE.

Ad usum Dni. Lothari[i]

Mariae Boatti MDCCL. 1752

Digitized by Google

Digitized by Google

SERENISSIMO DUCI

ET INCLYTAE

REIPUBLICÆ VENETORUM.

JOSEPH ALOYSIUS ASSEMANUS
S. D.

ALEXANDRINUM S. MARCI *Miſſale evulgaturo* VOBIS *dicare, veſtræque* REIPUBLI-CÆ *inſignibus ornare placuit, non paucis quidem veris, nec adſcitis rationum momentis, ſed etiam quo & meum devinctiſſimum erga* VOS, *veſtramque* INCLY-

Digitized by Google

TAM REMPUBLICAM *animum declararem*; *&* *Miſſali*, *mihique* VOS PATRONOS, *ac* MOECENATES *optimos conciliarem*.

Enimvero ex quo VESTRA RESPUBLICA *ſemper florentiſſima exſtitit*, *in primis quæ ad Religionem potiſſimum*, *ac Politiam*, *Libertatemque ſpectant*, *alacriter*, *curate*, *ſtrenue provehere*, *&* *foeliciſſime conficere ita ſtuduit*, *ut nulli ſecunda Princeps* DOMINATIONIS VESTRÆ *Civitas*, *omnia Civibus abundantiſſime præſtet*, *quæ ad Pacem*, *ac foelicitatem quoquomodo conducere videntur*.

Quæ Pax, *ac foelicitas cum ſejungi*, *divellique ab ea nequeat*, *quam Divina ſapientia in adſumta humanitate annunciavit*, *&* *hominibus*, *ut arrham æternæ felicitatis*, *procuravit*, *veram*, *ac germanam originem*, *rationemque Politiæ omnis continet*, *atque exhibet*; *ſiquidem veram Religionem Deo debitam & probatam importet*.

Quid

Quid autem a vobis actum unquam, geſtumque non fuerit, ut cum Civium tranquillitate & pace, chriſtiana quoque vera Religio, & Pax conſervaretur, atque ab Hoſtibus vindicaretur; unde & firmiſſimum propugnaculum atque tutum refugium ab Mahometanorum irruptionibus rebus ipſis Eccleſia fere ſemper in vobis experta eſt. Hoec immortalia VESTRÆ REIPUBLICÆ *decora nullis oblivionis tenebris obumbranda vel delenda, vel ipſum Inſigne veſtrum publicum conſpicua reddit, & perpetuo teſtabitur.*

Quamobrem non is ego ſum, qui VOBIS *quidpiam honoris adiicere poſſim, aut ex veſtra gloria quidpiam detrahere, quæ igitur impolitis meis ſermonibus innui, eo unice reſpiciunt, ut conſentaneam nactus occaſionem officii memor, germana animi mei ſenſa publice* VOBIS *panderem, & explicarem.*

Cum

Digitized by Google

Cum enim ex deliteſcentibus Codicibus, atque hinc inde diſtractis, diſpertitiſque voluminibus Liturgiam Alexandrinæ Eccleſiæ a S. Marco Evangeliſta fundatæ eruerem, colligerem, & in corpus quoddam componerem Codici meo Liturgico Eccleſiæ univerſæ inſerendam, Miſſale hujus Eccleſiæ VOBIS *offerre, ac* NOMINI VESTRO *conſecrare decrevi, ut ſub* VESTRI LEONIS *Fauſtiſſimis Auſpiciis ipſum prodiret.*

Munuſculum Id tenue certe exſiſtimabit quicumque ex quantitate, ac mole rerum precia penſitarit; Aſt maximum illud fore, neque alienum a veſtra magnitudine judicabit, ac ſtatuet omni procul dubio, quisquis VESTRAM *erga Tantum* PATRONUM, *ac* TUTELAREM *pietatem, ſtudium, obſequiumque; Offerentis conditionem, ac Muneris rationem ponderaverit.*

Perſpicua ſane ſunt argumenta Veſtræ Religionis, ac Devotionis erga S. Marcum,

cum, cujus Sacra pignora tanto excepiſtis amore ac Veneratione, quantum prodit honor, quem & exhibuiſtis ab initio, atque in dies deferre pergitis magna cum æmulatione, ac dignitate. Ac nemo quidem eſt, qui non intelligat, quanti RESPUBLICA VESTRA *faciat, quantoque in pretio habeat, quæcumque S.Evangeliſtam reſpiciant, illiuſque merita præclariſſima adaugeant. Præter omnia certe non ultimum ſibi locum vindicare debet Liturgia ab ipſo præſcripta, atque in Alexandrina Eccleſia ſemper ſervata, ad cujus normam in multis Eccleſiæ veſtræ Ritus exegiſtis; cum Liturgia publica ſit, ac ſolemnis forma, qua Sacrum Euchariſticum ſacrificium* DEO *exhibetur.*

Quæ cum ita ſe haberent, quid VOBIS *magis acceptum, quid veſtræ Religioni magis gratum offerrem, prorſus ignoravi; enimvero Sacerdos* DEI *gratia conſtitutus, & in Romano Sapientiæ Gymnaſio linguæ Syro-*

Chal-

Digitized by Google

Chaldaicæ, necnon de Chriſtianis Sacris publicus Profeſſor Pontificis ſupremi munere renunciatus, ſi quidpiam carum habeo, id Liturgia profecto eſt, quam ut inluſtrarem, ſartam tectam ſervarem, propugnarem, ac vulgarem ſtudia mea direxi.

Quod æquum ergo, ac juſtum munus VOBIS *offero, Clementiſſimi Suſcipite; ipſum Tutamini; ac me* VESTRO *Patrocinio fovete, benignitate, & munificentia excipite.*

Quam gratiam ſi apud VOS *non inveniam meæ humilitatis tenuitatiſque conſcius, beatum me prædicabo, quod officio non defuerim, & publico, ac perenni monumento meam aperuerim Devotionem erga* VOS *ac veſtram* INCLYTAM REMPUBLICAM, *quam* DEUM *ſupplex rogo, ſoſpitet, & in pace ſemper confirmet.*

Dabam Romæ 15. Kal. April. 1754.

PRÆ-

Digitized by Google

PRÆFATIO.

ALEXANDRINUM S. Marci Miſſalem librum evulgaturo mihi quædam præfari peropportunum viſum eſt, quo Lectores benevoli eorum, quæ in hoc Tomo continentur, rationem quandam habeant. Itaque Alexandria celeberrima Urbs antiquo nomine Ægyptiaco *Raçot* appellata, ſedes fuit, in qua Marcus Evangeliſta, & Petri filius ſpiritualis ſedit, cum Eccleſiam ex Græcis, & Barbaris, atque Judæis conflatam in Ægypto fundavit, quæ una eſt Alexandrinæ Civitatis prærogativæ dignitatis; Quoniam autem ſocietas humana nulla conſiſtit ſine Religione ſacroque Dei ſolemni cultu, qui a pace, & caritate chriſtiana, in qua tota lex pendet, & Prophetæ, divelli, ſejungique nequit, & Religioſus iſte cultus ſacer Deo gratus potiſſimum per ſacrificium Altaris incruentum habetur, hinc uti Jacobus in Palæſtina, Petrus Romæ, ac cæteri Apoſtoli ubique locorum, Liturgiam hanc a Chriſto edocti celebrarunt, & novos populos, quos formabant, celebrandam rite, & de-

Digitized by Google

& debito cum ordine docuerunt, & juſſerunt; ita & Marcus Ægypti Apoſtolus, & Alexandrinus Epiſcopus primus Miſſam, & Ordinem, ac Ritum ipſius celebrandæ Alexandrinis cæteriſque Ægyptiis, quos poſterior ætas corrupta voce *Coptos* appellavit, tradidit, & præſcripſit. Liturgiam iſtam a Marco inſtitutam in quotidiano, ac perpetuo Eccleſiarum Ægypti miniſterio uſurpatam Græcè ac Latine primum edidit Luteiæ ann. 1583. Johannes a S. Andrea Canonicus meritiſſimus Eccleſiæ Pariſienſis. Exemplum, quo ad editionem uſus eſt, habuerat ab eruditiſſimo Cardinali Guillelmo Sirleto, qui illud deſcribi curaverat, ex Codice reperto in B. Mariæ Ὀδηγητρίας, quæ vulgo dicitur *de lo Patire*; antiquiſſimo in Calabria Monachorum S. Baſilii Monaſterio. Eundem ipſum Codicem bonæ notæ & integrum cl. Euſeb. Renaudot cum Romæ eſſet ann. 1701. vidit, & percurrit, in domo ejuſdem Ordinis Religioſorum, ad quam cum multis aliis venerandæ antiquitatis Codicibus translatum eſt e Calabria, atque ita ab interitu vindicatum; iſtumque ſibi optimum viſum, integerrimum, & annorum circiter ſexcentorum ſcribit idem Renaudot.

Hanc Liturgiam, antequam per Dioſcorum Eccleſia Alexandrina duas in partes divideretur, quæ huc uſque nullam inter ſe habent communionem (cum utraque pars proprium agnoſcat caput ab alio independens, ſunt enim duo Patriarchæ Alexandrini, quorum unus Coptitis, alter iis Alexandrinis, qui Græcanicum Ritum, & fidem ſectati ſunt, præeſt) ſcriptam fuiſſe communis Doctorum Sententia tenet; Itaque, appoſite Renaudot pag. xxxv. quod Syris, ita, & Ægyptiis uſu venit, ut hæretici Sacramentalia officia foras exportarent, non ut Orthodoxi quidquam ab aliis acciperent, quod neque ſinebat hæreſis odium, neque locum apud iſtos habere poterat; nam Eccleſia quondam florentiſſima, Euchariſticis orationibus, & reli-

reliquis ad Sacerdotii functionem legibus & inſtitutis abunde inſtructa, quidquam ab aliis doceri opus non habebat. Eadem poſt aliquot ſæcula apud partem Orthodoxam, & Jacobiticam obſervatur ſacrorum forma, quamvis in diverſa lingua, cum Jacobitæ Coptica prope ubique ſola, & qui antiquum Ægyptiacum Ritum Catholici modo, vel olim profeſſi ſunt Orthodoxi, præcipue, qui in Alexandrina Civitate, aliiſque maritimis locis, in quibus Græcum eloquium vulgare erat, Græca uterentur; Sed cum Alexandrini Orthodoxi fere omnes Conſtantinopolitano Græcanico Schiſmate ab Eccleſiæ Catholicæ communione avulſi, & Græcorum erroribus infecti fuiſſent, priſtinam Ritualem diſciplinam, & Liturgiam abjecerunt, & ad Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ mores, ac ritus ſua ſacramentalia officia, ac Liturgica omnia miniſteria exegerunt; idque contigit ſæculo circiter XII. Conſultus namque Theodorus Balſamon a Marco Alexandrino Patriarcha, an recipiendæ eſſent a Sancta & Catholica Dei Eccleſia, quæ in partibus Alexandriæ, & Hieroſolymorum leguntur Liturgiæ & conſcriptæ dicuntur fuiſſe a ſanctis Apoſtolis Jacobo fratre Domini, & Marco; Negativam dedit reſponſionem Balſamon; cujus reſponſum Pſeudocritici urgent, ut Liturgiam S. Marco abjudicent, eamque nullius auctoritatis eſſe oſtendant; contendit namque Balſamon Liturgiam S. Marci, & Jacobi licet *ab iis factæ ſint*, ab omni uſu vacare debere: primo, quod Apoſtolus mandet ne ſint in nobis Schiſmata, & unum dicamus omnes; 2. quod neque Scriptura, aut ſacri Canones de Liturgia a Marco ſcripta quidquam tradiderint. 3. quod Conſtantinopolitana Eccleſia illam non recipiat, cujus Liturgiam a SS. Johanne Chryſoſthomo, & Baſilio traditam omnes Eccleſiæ Dei ſequi debeant.

Verum Etſi hæc argumenta Marco Alexandrino, ejuſque ſucceſſoribus ſuaſerint, ut Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Li-

turgiam ſuſciperent, ſi quidem hujus communionem voluiſſent, & ab eo forte tempore Marci Liturgia in deſuetudinem abjerit, illa tamen falſa & inania eſſe nullo negocio deprehendet quiſquis animum advertat, rituum ac orationum diverſitatem innocentem, ſchiſmata aut doctrinas novas in religionem non inducere: puerilem errorem dudum SS. Patres confutarunt, & omnium Eccleſiarum conſuetudo ſatis refellit.

Scire autem debebat Balſamon Liturgiam S. Marci in Alexandrina diæceſi Locum habuiſſe antiquitus, quod originis Apoſtolicæ certiſſimum eſt argumentum; ſed ille àbiit in alia omnia, nempe probavit Jacobi, & Marci Liturgias, non eſſe in Sacrarum Scripturarum canone: neminem vero hucuſque ſcimus adeo deſipuiſſe, ut tale quid exſiſtimaret. Nam ſi præſcripta in aliquo libro, qui ſcripturæ authoritatem haberet, Euchariſtiæ celebrandæ forma reperiretur, eam ſequi neceſſe foret, neque variæ fuiſſent, jam a primis Eccleſiae Sæculis, ſacrorum officiorum formulæ, & orationes, quarum tamen diſcrimine, numquam Unitas Eccleſiae, vel leviter turbata eſt. Falſa igitur & inanis illa ratio eſt, quae non modo Marci & Jacobi Liturgias, ſed Baſilii & Chryſoſtomi non minus evertit, ſi valeret. Quid enim, an ante Baſilium & Chryſoſtomum Liturgia non erat? Quo etiam jure legem illi ſacrorum reliquis Eccleſiis, quæ ad ſe non attinebant, conſtituiſſent, cum de duabus illis, quas ſolas Eccleſiae Conſtantinopolitanæ exemplo uſurpari debere contendit, neque Canon ullus exſtet, neque perpetuus aliarum de illis ad altaria ſolis adhibendis conſenſus reperiatur. Quod autem ex Baſilicis adducit, ubi lex ſcripta non eſt, ibi ſequendum morem Romae, id ad jus civile ſpectat, non ad Eccleſiaſticum: ſed etiam de vera Roma dictum eſt, non de nova ſeu Conſtantinopoli. Sane Recentiorum Patriarcharum Conſtantinopolitanorum ſummum jus, vel ſumma potius injuria, ſeu Tyrannis fecit, ut quidquid ubique

que diſciplinæ Veteris fuit, in ritibus longo multorum ſæcu-
lorum uſu confirmatis, abolitum voluerunt, ut ſui recipe-
rentur.

Itaque ex Balſamonis, iniquo cæteroquin, Judicio, non evincitur quod Liturgia falſo fuerit tributa S. Marco: id autem ab Intemperatioribus Criticis factum novimus, qui lapidem nullum immotum reliquere, ut falſam planeque ſuppoſititiam Liturgiam propugnarent, ut nihil dicam de Ariano Sandio qui in caſſo illo ſuo *hiſtoriæ Eccleſiaſticæ nucleo* maximum quiddam reperiſſe ſe arbitratus eſt, dum Marci Apoſtoli Liturgiæ authorem, non Evangeliſtam, ſed præſtigiatorem, de quo Iræneus, & Epiphanius loquuntur, judicavit. Neque ſane eſt cur ad hæc monſtra opinionum ſtupeant, in quas facili negocio devoluuntur qui traditionem contemnunt, quique, quam in expendendis Antiquorum Autorum operibus regulam commode ſapienterque adhibere ſolent Theologi, ut ex notis temporum, & aliis non obſcuris indiciis, doctrinæ ſimilitudine, morum, locorum & aliarum rerum comparatione ſtatuatur, an cui attribuantur, conveniant, de νοθείᾳ aut αὐθεντίᾳ judicatur, eam ad officia ſacra temere omnino adhibuerunt, quorum alia omnino ac privatorum ſcriptorum ratio eſt. Nam ex quorundam nominum in Diptychis additione, ex vocibus, quas poſteriorum Conciliorum decreta ſanxerunt, & aliis notis, quæ ſuppoſitionis, & corruptelæ argumenta Criticis firmiſſima judicata ſunt, contrarium omnino efficitur. Hinc ſcilicet manifeſto demonſtratur, Liturgiam hanc in quotidiano Eccleſiarum miniſterio uſurpatam fuiſſe, quo major omnino, quam ex auctoris cujuſcumque dignitate, illi comparatur authoritas. S.Marci Liturgiam perfeciſſe dicitur Cyrillus Alexandrinus celeberrimus, quamobrem Ægyptii Liturgiam Cyrilli vocant eam, quæ Marco adjudicatur, utramque autem unum eundemque auctorem habere patet ex collatione, niſi quod

Digitized by Google

varietas quædam occurrat, quæ Ritualem diſciplinam, atque Liturgicas formulas ſapit; nam ut paſſim monuimus, formulæ Rituales, cum in quotidiano ſint Eccleſiarum miniſterio, additionibus & varietatibus obnoxiæ ſunt; & Pontifices, atque Concilia antiquas cenſuerunt perficere formulas, illiſque quædam addere, vel ab eis nonnulla demere.

Hanc Liturgiam ex Miſſali Coptitarum Romæ Arabice, & Copticè vulgato typis S. Congregationis de Propaganda Fide, Latine tantum publicavimus, quemadmodum & alias, quas in Appendice exhibemus, idque a nobis factum eſt, ut temporis anguſtiæ ſerviremus, & ne moles tomi nimium excreſceret. Eandem jam publicaverat Renaudotius Tomo 1. Liturgiarum Orientis, qui diſſertationibus præviis, & commentariis eruditis has Liturgias illuſtrare conatur.

Extabat in nonnullis forte Codicibus Copticis Liturgia S. Marci, aſt illa ab Ægyptiacis Scriptoribus cum interpolata dicatur ex ea Cyrilli, merito rejicitur. Liturgia S. Marco Evangeliſtæ tributa legitur in Miſſalibus Libris Syrorum Maronitarum, & Jacobitarum, quam latine vulgavit Renaudot tom.2. Nos autem Syriaco-Latine illam in altera parte publicamus, & quidem ex Miſſali Syriaco vulgato. Romanæ editionis hujuſce Miſſalis in hac, ut & reliquis Liturgiis interpolatio multiplex accidiſſe videtur Renaudotio, a Maronitarum, & Cenſorum obſcurorum manibus; Cæterum ſi unam alteramve mutationem factam in canone excipias, ubi Chriſti verba proferuntur, & ubi Spiritus Sanctus invocatur, nulla mutatio ſubſtantialis occurrit, illæ autem mutationes factæ ſunt conſilio opportuno tempori, ac perſonis: ne autem conqueratur, hoc loco priſtinas lectiones Latine exhibemus, itaque poſt orationem inclinationis, Sacerdos ſe erigens attollit vocem, ac dicit „ *Cum ergo ad Paſſionem noſtri cauſſa veniſſet in carne, per gratiam ſuam; ipſe in quo peccatum non inventum eſt, accepit panem in manus*

ſuas

ſuas ſanctas, & aſpexit in cælum, & gratias egit ✝ & benedixit ✝ & ſanctificavit, ✝ & fregit, & dixit Diſcipulis ſuis. Hoc eſt corpus meum; accipite, manducate ad remiſſionem peccatorum veſtrorum, & omnium fidelium verorum, & ad vitam æternam. Populus. Amen. *Sacerdos,, Similiter & calicem vino, & aqua miſcens ✝ benedixit ✝ & ſanctificavit ✝. Deditque Diſcipulis ſuis, & dixit. Hic eſt ſanguis meus Teſtamenti novi, accipite, bibite ex eo omnes ad remiſſionem &c.,,*

Item: *Sacerdos,, Ut benedicens, & ſanctificans, Corpus Chriſti perficiat panem iſtum. Populus.* Amen. *Sacerdos,, Et Calicem hunc Sanguinem Chriſti Dei noſtri.*

Jam autem nemo non videt lectiones haſce non multum diſſimiles eſse ab iis, quæ in Chaldaico Maronitarum Miſsali continentur, illud autem obſervandum exſiſtimo multa a nobis omiſsa eſse, quod ex Antiocheno Syrorum Miſsali petenda ſint, vide ſi placet tomum V. Codicis Liturgici, ex quo facile, quæ deſunt ſupplere poteris; quemadmodum & expoſitionem Johannis Maronis ibidem vulgatam, quæ facem præbebit ad Orientalium Rituum intelligentiam. Cyrillo Alexandrino Liturgiam adtribuunt Syri plerique, ſed eam nos Cyrillo Hieroſolymitano reſtituendam cum opinati fuiſſemus, vulgavimus Syriace & Latine in V. tomo Codicis noſtri Liturgici.

Sed jam de S. Baſilii Liturgia verba faciamus; S. Baſilium Liturgiam ſcripſiſſe conſtans videtur omnium Orientis Eccleſiarum traditio in publicis tabulis expreſſa; Alexandrini etenim, Conſtantinopolitani, & Antiocheni Liturgiam habent, quam S. Baſilio adtribuunt. Græcam ex Euſebio Renaudot Græce & Latine in priore parte dedimus, uti & Latine tantum Syriacam ex verſione Andreæ Maſii in appendicem rejecimus; Copticam autem Aegyptiis familiarem Coptice & Latine in altera parte dedimus; Rubricas vero ex Arabicis textibus Latine tantum publicavimus, quoniam illæ & recentiores

ſunt,

ſunt, & ex Scriptorum Eccleſiaſticorum Coptitarum commentariis Ritualibus, atque Canonum Sanctionibus collectæ in Miſſalis textu diſpoſitæ fuere. Unicam tantum orationem Arabice, & Latine dedimus pag. 82. partis 2. quod textum Copticum deſideremus; atque hic obiter notandum velim, 1. quod Copticæ Liturgiæ ex Græcis ſint expreſſæ, & ab antiquis temporibus in Copticam linguam converſæ, quo ii Ægyptii, qui Græcam linguam neſciebant, Coptice ſacra facerent. 2. Adjunctam eſſe e regione Arabicam verſionem, ex quo Arabica vulgaris in Ægypto eſſe cæpit, & Coptica a vulgo intelligi amplius non potuit, idque eo conſilio factum eſt, non ut lingua Arabica miſſam celebrarent Sacerdotes, ſed ut intelligerent, quæ in Miſſa Coptica lingua dicunt, ſolent enim Sacerdotes hujus linguæ eſſe ignari. Sed quoniam de lingua Coptica alibi pertractabimus, hinc ad alia, quæ prodeunt in hoc tomo, digredior.

Altera Miſsa Alexandrinis celeberrima eſt, quæ S. Gregorio Nazianzeno tributa legitur, quem Theologum Orientales vocant: hanc Græce & Latine ex fide Renaudotii in priore parte exhibemus, Latine tantum ex Miſsali Coptitarum in appendice damus; quemadmodum & illam, quæ in Syrorum Miſſali legitur, Latine converſam adnexuimus; Hanc Liturgiam uti, & illam Baſilii apud Ægyptios Orthodoxos in uſu olim haud quaquam fuiſse exiſtimat Renaudotius, quod Marcus Alexandrinus Balſamonem interrogans, earum non meminerit, & quædam expreſſiones in illis occurrant, quæ hæreſim monophyſiticam ſapere videantur. Verum argumenta infirma mihi videntur, enim vero Marcus Patriarcha interrogabat de Liturgiis, quæ Apoſtolis & Apoſtolicis viris tribuebantur, non de iis, quæ aliis auctoribus inſcribebantur; ad hæc nomine Liturgiæ Marci videtur intellexiſse Alexandrinus Antiſtes omnes, quæ ad Ritum Alexandrinum a S. Marco inſtitutum, erant exa-

ctæ,

Digitized by Google

ctæ, quæ cum plures olim recenſerentur, ad tres redactæ fuere, atque tres iſtæ ſolemnes habitæ ſunt in Eccleſia Alexandrina, ſicut & modo habentur, quemadmodum ex ipſo Renaudotio conſtat, qui pag. 170. & 171. variis argumentis id demonſtrat. XII. fuiſſe olim indicat Auctor ſcientiæ Eccleſiaſticæ cap. 85. quæ multiplicitas, ni conjectura me fallat, oriebatur ex Liturgiis Syrorum Jacobitarum, quas iſti Alexandrinis Patribus tribuebant, quaſque ab Ægyptiis monophyſitis quibuſcum in Divinis communicabant, uſurpatas, & ad Alexandrinum Ritum adcommodatas ſuſpicor fuiſſe, & certe plures Gabriel filius Tarich Patriarcha Alexandrinus Lxx. in conſtitutionibus Synodicis memorat, ubi de iiſdem ita loquitur. „

Pervenit ad Mediocritatem noſtram eſſe nonnullos ex Provinciis Sahid, ſive Thebaidis, qui Liturgias celebrent, de quibus controvertitur, diverſaſque a tribus notis, nempe Liturgia S. Baſilii, & duabus aliis S. Gregorii, & S. Cyrilli. Prohibitum eſt autem a nobis ſub excommunicationis pœna, ne quiſquam ita faciat, donec ad cellam Patriarchalem venerit, & Liturgiæ, quas habet, examinatæ fuerint „ Unde & Abulbircat operis ſui cap. 9. Scribit apud Renaudot. pag. 171. „ *Statutum eſt in Eccleſia Coptica tres Liturgias uſurpari. Una eſt, quæ per omnes jejunii dies, & alios extra jejunium uſurpatur, ſcilicet Liturgia S. Baſilii Epiſcopi Cæſareæ Cappadociæ. Secunda, quam Ægyptii conſueverunt uſurpare tantum per quadrageſimale jejunium, & menſem Cohiac eſt Liturgia Marci, quam Cyrillus perfecit. Tertia propria eſt dierum feſtorum divinorum & lætitiæ, quæ eſt Liturgia S. Gregorii.* „

Sed quia poſſet reponi Scriptores Laudatos Aegyptios loqui de Copticis Liturgiis, quæ uſui erant Aegyptiis Monophyſitis ſeu Coptitis, non autem de Græcis, quæ apud Ægyptios Orthodoxos uſurparentur; hinc & illud adjungam, quod Ægyptii Monophiſitæ Græco ſermone divinam rem non agebant,

bant, uti ait Renaudot. pag. XII. in Diſſertat. tom. I. præfixa; & tamen in Codice Regio notato num. 3023. exſtat utraque Liturgia S. Baſilii nempe, & S. Gregorii Græce, & Arabice uti pag. XCVII. idem Renaudot. oculatus teſtis adfirmat. Hunc Codicem ex illorum numero eſſe ſcribit, quos Johannes Michael Wanslebius a viro ſummo Johanne Baptiſta Colberto cum mandatis Chriſtianiſſimi Regis in orientem miſſus, ad Regiæ Bibliothecæ augmentum comparavit; Subſequenti autem pagina §. 30. Subdit; exhibet quippe (Codex ex quo ambas has Græcas Liturgias edidit Renaudotius, & nos ex ejus fide) veterem ſacrificii formam, quæ in Eccleſia Alexandrina uſurpabatur, ante Arabum Tyrannidem, cujus quidem formæ partes aliquas Marci Liturgia Græca ſubminiſtrabat, ſed ſupererat ingens difficultas.

Quod autem ad expreſſiones pertinet, quæ unitatem naturae Chriſti ſonare videntur, maxime in confeſſionibus, quæ pronunciantur ante receptionem Euchariſtiæ, ubi Caro Chriſti dicitur facta una cum divinitate, illæ ſane ſuſpectæ ſunt, & videntur Monophyſiticæ ſectæ propriæ notæ, ſed cum Chriſtum fateantur Conſubſtantialem Patri ſecundum divinitatem; Conſubſtantialem nobis Secundum humanitatem, uti paſſim formulæ Liturgicæ habent, hinc illæ ad Unitatem Perſonæ referendæ videntur; quod ſi quis contendat in ore Ægyptiorum ſaltem poſt Dioſcori hæreſim, illas expreſſiones nonniſi Monophyſiticam redolere Sectam, per me tranſeat, aſt inde non conficitur, quod Orthodoxi, ſi qui fuerunt Ægyptii, iis Liturgiis uſi numquam fuerint; poterant enim vel illas Liturgias adhibere ſine talibus expreſſionibus, vel cum illis in Catholico ſenſu acceptis, bene vero an male geſſerint, aliorum eſto judicium. Atque hæc de Liturgiis ſatis præfatus ſum, quæ enim ab eruditis viris deſiderantur, illa cum ab aliis uberrime fuerint pertractata, puta a Cl. Euſebio Renaudot.; vel alibi a no-

Digitized by Google

a nobis pertractanda ſint, in Codice nempe Liturgico, ubi Sacras Ægyptiorum ordinationes referimus & in aliis Codicis Libris, in quibus Ægyptiorum ſacra, & Synaxaria, Deo auſpice, vulgabimus, aut ad noſtrum inſtitutum non pertineant, cum hiſtorias & antiquitates reſpiciant, idcirco miſſa facimus, ſatiſque nobis viſum eſt, ſi Liturgias Alexandrinas, vel Alexandrinis Antiſtibus tributas in hoc tomo comprehenderemus, quæ licet ad Ritum Syrorum ſint exactæ, attamen olim videntur fuiſſe in uſu apud Ægyptios, ſive iſti a Syris illas mutuaverint, ſive è contrario Syri eas ab Ægyptiis acceperint, illud ſane conſtat eas amplius apud Ægyptios non exſtare, quod Patriarcharum hujus Nationis auctoritas fecit, qui cæteras abrogarunt, uti ſuperius dixi, & ſolas tres notas frequentari voluerunt. Rubricas autem, & Cæremoniales diſciplinas exacte repræſentavimus; & Textus quidem exhibuimus Latine, Græce, Coptice, atque Syriace. Adjunxi diſſertationem de Therapeutis, quod cenſuerim eamconducere ad Alexandrinæ Eccleſiæ originem cognoſcendam.

Ut autem Lectores, quos precor errata mea, & Typographorum corrigant defectus ſuppleant, meque excuſatum habeant, ſi plene votis eorum non obſecundarim, cum multis diſtentus curis hunc Tomum ediderim, moneantque, ut alibi ſaltem votis ipſorum reſpondeam, unico veluti obtutu ea omnia, quæ in hoc Tomo continentur perſpecta habeant, Indicem præponam.

Pote-

Digitized by Google

Poterit imprimi, ſi iis ita videbitur, ad quos pertinet.

Nicolaus Maria de Vecchis Rector Deputatus.

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro.

F. M. de Rubeis Patr. Conſtantinop. Viceſg.

ADPROBATIONES.

De *Miſſali Alexandrino, ſeu Septimo Volumine* Codicis Liturgici Clariſs. Viri Joſephi Aloyſii Aſſemani, *quod juxta injunctum nobis a Reverendiſſimo P. Fr. Auguſtino Orſi Sacri Apoſtolici Palatii Magiſtro munus diligenter verſavimus, illud idem ut repetamus æquitatis poſtulant leges, quod de præcedenti ſexto diximus: nil obſtare videlicet quominus ad communem Studioſorum hominum utilitatem, publicam emittatur in lucem: maxime ſi quæ aut de Dioſcoro Alexandrino, qui* Sanctus *in eo ſubinde appellatur, occurrunt; aut quæ Monophyſitarum ſapiunt hæreſim ad illas gentes referantur, quæ hiſce Liturgicis libris, quibus noſtrum hocce Volumen conſtat, ſuis in ſacris uſæ ſunt, qua de re plura dat* Aſſemanus *ipſe in Præfatione ad Lectorem Tom. I. præfixa.*

Datum Romæ in Ædibus S. Andreæ de Valle III. *Nonas Junias, Ann. MDCCLIV.*

Antonius Franciſcus Vezzoſi C. R. in Archigymnaſio Romano pub. Hiſt. Eccl. Profeſſor.

Silverius Orbini in eodem Archigymnaſio J. U. Profeſſor pub.

IMPRIMATUR.

Fr. Vincentius Elena Magiſter Socius Reverendiſs. Patri Sacri Palatii Apoſt. Mag. Ord. Præd.

MIS-

Digitized by Google

INDEX.

MISSALE

ECCLESIAE ALEXANDRINAE

PARS PRIMA.

Divina Liturgia, ſeu Miſſa, Sancti Apoſtoli & Evangeliſtæ Marci, Diſcipuli ſancti Petri. pag. 1
Liturgia S. Baſilii, deeſt nonnihil. 45
Divina Liturgia Sancti Patris noſtri Gregorii. 87

APPENDIX.

In qua exhibetur Anaphora Sancti Gregorii ex Miſſali Libro Coptitarum Latine converſa. 134
Initium Anaphoræ Sancti Marci Apoſtoli, quam collegit, & ordinavit Beatiſſimus Sanctus Cyrillus. 157

ANAPHORA.

Sancti Gregorii Theologi ex Mſs. Codicibus Syriacis Nitrienſibus Vaticanis III. & IV. nunc primo latine prodit. 185
Anaphora Dioſcori Archiepiſcopi Alexandriæ. 199
Liturgia Sancti Baſilii ex Verſione Andreæ Maſii. 212
Diſſertatio de Therapeutis. 230

Digitized by Google

PARS SECUNDA.

INitium Sancti Euchologii in nomine Dei: Initium Conſacrationis Anaphoræ S.P.N. Baſilii Magni Archiepiſcopis Cæſareæ Cappadociæ. pag. 1

Anaphora Sancti Baſilii ad Patrem. 47

Anaphora Sancti Marci Prædicatoris & Evangeliſtæ. 91

Digitized by Google

MISSALE
ECCLESIÆ ALEXANDRINÆ:
PARS PRIMA.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ εὐαγγελίστου Μάρκου, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Πέτρου.

Ὁ Ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Λαός. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος. Προσεύξασθε.

Ὁ Λαός. Κύριε ἐλέησον. Κύριε ἐλέησον. Κύριε ἐλέησον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὔχεται.

Εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ ὑπερευχαριστοῦμεν κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ πάντα, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν, ὅτι ἐσκέπασας, ἐβοήθησας, ἀντελάβου, καὶ παρήγαγες ἡμᾶς τὸν παρελθόντα χρόνον τῆς ζωῆς

DIVINA LITURGIA,

SEU MISSA,

SANCTI APOSTOLI & Evangeliſtæ Marci, Diſcipuli ſancti Petri.

Sacerdos. Pax omnibus.

Populus. Et ſpiritui tuo.

Diaconus. Orate.

Populus. Kyrie eleiſon. Kirie eleiſon. Kyrie eleiſon.

Sacerdos ſic orat.

Gratias agimus tibi, & plus quam gratias agimus, Domine Deus noſter, Pater Domini, & Dei Servatoris noſtri Jeſu Chriſti propter omnia, & per omnia, & in omnibus: quia protexiſti, adjuviſti, foviſti, & deduxiſti nos anteactæ noſtræ vitæ tempore, & adduxiſti nos ad hanc uſque horam, dignatus

denuo ſiſtere coram te in loco ſancto tuo: remiſſionem petens peccatorum noſtrorum, & propitiationem omni populo tuo. Certe precamur & obſecramus te, humani generis amator, bone, da nobis ut ſanctum hunc diem, totumque vitæ noſtræ tempus ſine peccato tranſigamus cum omni gaudio, ſanitate, ſalute, & omni ſanctificatione, & timore tuo. Omnem autem invidiam, omnem metum, omnem tentationem, omnem Satanicam operationem, omnes improborum hominum inſidias repelle a nobis, o Deus, & a ſancta tua Catholica & Apoſtolica Eccleſia. Tu nobis ea largire, quæ honeſta & utilia ſunt; ſi quid peccavimus in verbo, vel opere, vel cogitatione, tu tanquam bonus, & humani generis amator non animadvertere digneris, neque deſeras nos, o Deus, ſperantes in te, neque inducas nos in tentationem, ſed libera nos a malo, & ab omnibus operibus ejus: gratia & commiſeratione, & benignitate unigeniti Filii tui, *Elata voce*. Per quem, & cum quo tibi gloria & imperium in ſanctiſ-

ἡμῶν, καὶ ἤγαγες ἡμᾶς ἕως τῆς ὥρας ταύτης, ἀξιώσας πάλιν παρεστῆναι ἐνώπιόν σου ἐν τόπῳ ἁγίῳ σου ἄφεσιν αἰτοῦντες τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, καὶ ἱλασμὸν παντὶ τῷ λαῷ σου. Καὶ δεόμεθα, καὶ παρακαλοῦμέν σε φιλάνθρωπε, ἀγαθέ, δὸς ἡμῖν τὴν ἁγίαν ἡμέραν ταύτην, καὶ ἅπαντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐπιτελέσαι ἀναμαρτήτως, μετὰ πάσης χαρᾶς, ὑγείας, σωτηρίας, καὶ παντὸς ἁγιασμοῦ, καὶ τοῦ σοῦ φόβου. Πάντα δὲ φθόνον, πάντα φόβον, πάντα πειρασμόν, πᾶσαν σατανικὴν ἐνέργειαν, πᾶσαν πονηρῶν ἀνθρώπων ἐπιβουλὴν ἐκδίωξον ἀφ' ἡμῶν ὁ θεός, καὶ ἀπὸ τῆς ἁγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας. Τὰ καλὰ καὶ τὰ συμφέροντα ἡμῖν ἐπιχορήγησον. εἴ τι σοι ἡμάρτομεν ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν, σὺ ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος παριδεῖν καταξίωσον, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐλπίζοντας ἐπί σοι, μηδὲ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ,

Digitized by Google

αὐτοῦ, χάριτι καὶ οἰκτιρμῷ καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, Ἐκφώνως. Δι᾽ οὗ καὶ μεθ᾽ οὗ σοὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, ἐν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ctiſſimo, & bono, & vivifico Spiritu tuo, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Ὁ Λαός. Ἀμήν.
Ὁ Ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.
Ὁ Λαός. Καὶ τῷ πνεύματί σου.
Ὁ Διάκονος. Προσεύξασθε ὑπὲρ τοῦ βασιλέως.
Ὁ Λ ός. Κύριε ἐλέησον. Κύριε ἐλέησον. Κύριε ἐλέησον.

Populus. Amen.
Sacerdos. Pax omnibus.
Populus. Et ſpiritui tuo.
Diaconus. Orate pro Rege.

Populus. Kyrie eleiſon. Kyrie eleiſon. Kyrie eleiſon.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπεύχεται.

ΔΕσποτα κύριε ὁ θεός, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου, καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε, τὸν βασιλέα ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀνδρείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ διαφύλαξον. Καθυπόταξον αὐτῷ ὁ θεὸς πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ἐπιλαβοῦ ὅπλου καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς τὴν βοήθειαν αὐτοῦ. Δὸς αὐτῷ ὁ θεὸς νίκας, εἰρηνικὰ φρονεῖν ἡμᾶς, καὶ πρὸς τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἵνα καὶ ἡμεῖς

Sacerdos autem orat.

DOminator, Domine, Deus, Pater Domini, & Dei & Servatoris noſtri Jeſu Chriſti, precamur & obſecramus te, ut Regem noſtrum in pace ac fortitudine, juſtitiaque conſerves. Subjicito ei, o Deus, omnem inimicum & adverſarium: apprehende arma & ſcutum, & exurge in adjutorium ejus. Da ei, o Deus, victorias, ut animum ad ea intendat, quæ nobis pacifica ſunt, & ad nomen ſanctum tuum: ut & nos in tranquil-

quillitate dierum ejus quietam & tranquillam vitam degamus, in omni pietate & honeſtate, gratia & commiſerationibus, & benignitate unigeniti Filii tui. *Elata voce*; Per quem & cum quo tibi gloria & imperium, cum ſanctiſſimo & bono, & vivifico Spiritu tuo, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Populus. Amen.

Sacerdos. Pax omnibus.

Populus. Et ſpiritui tuo.

Diaconus. Orate pro papa & Epiſcopo.

Populus. Kyrie eleiſon. Kyrie eleiſon. Kyrie eleiſon.

Sacerdos.

DOminator Domine, Deus, omnipotens, Pater Domini, & Dei, & Servatoris noſtri Jeſu Chriſti, precamur & obſecramus te, humani generis amator, bone, ut ſanctiſſimum & beatiſſimum Pontificem noſtrum Papam N. & Reverendiſſimum Epiſcopum N. conſerves. Conſerva nobis eos annis multis pacifice, perfungentes ſancto ſacerdotio a te ipſis concre-

ἡμεῖς ἐν τῇ γαληνότητι τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγοιμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ. Ἐκφώνως. Δι' οὗ, καὶ μεθ' οὗ σοὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός. Ἀμήν.

Ο Ἱερεὺς Εἰρήνη πᾶσιν.

Ο Λαός. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ο Διάκονος. Προσεύξασθε ὑπὲρ τοῦ Πάπα καὶ ἐπισκόπου.

Ο Λαὸς Κύριε ἐλέησον. Κύριε ἐλέησον. Κύριε ἐλέησον.

Ο Ἱερεύς.

ΔΕ'σποτα κύριε ὁ θεός, ὁ παντοκράτωρ, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε φιλάνθρωπε, ἀγαθέ, τὸν ἁγιώτατον καὶ μακαριώτατον ἀρχιερέα ἡμῶν Παπαν Δ'. καὶ τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον. Δ. συντηρεῖν. Συντήρησον ἡμῖν αὐτοὺς ἔτεσι πολλοῖς εἰρηνικῶς, ἐκτελοῦντας τὴν ὑπό σου ἐμπεπιστευ-

Digitized by Google

στευμένων ἁγίαν ἀρχιερωσύνην, κατὰ τὸ ἅγιον καὶ μακάριόν σου θέλημα, ὀρθοτομοῦντας τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, σὺν πᾶσιν ὀρθοδόξοις ἐπισκόποις, πρεσβυτέροις, διακόνοις, ὑποδιακόνοις, ἀναγνώσταις, ψάλταις τε καὶ λαϊκοῖς, σὺν παντὶ τῷ πληρώματι τῆς ἁγίας καὶ μόνης καθολικῆς ἐκκλησίας, εἰρήνην καὶ ὑγείαν καὶ σωτηρίαν αὐτοῖς χαριζόμενος. Τὰς δὲ εὐχὰς αὐτῶν, ἃς ποιοῦσιν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς ὑπὲρ αὐτῶν, πρόσδεξαι κύριε, εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ἐπουράνιον, καὶ λογικόν σου θυσιαστήριον. Πάντα δὲ ἐχθρὸν τῆς ἁγίας σου ἐκκλησίας καθυπόταξον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν ἐν τάχει, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ. Ἐκφώνως. δι' οὗ, καὶ μεθ' οὗ, σοὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

credito, ſecundum ſanctam & beatam voluntatem tuam, verbum veritatis recte diſpenſantes, cum omnibus Orthodoxis Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis, Lectoribus, Cantoribus, & laicis, cum omni plenitudine ſanctæ & ſolius univerſalis Eccleſiæ, pacem & ſanitatem & ſalutem eis largiens. Preces autem eorum, quas pro nobis offerunt, & nos pro ipſis, admitte, Domine, ad ſanctum & Cœleſte, rationaleque altare tuum. Omnem autem adverſarium ſanctæ tuæ Eccleſiæ pedibus eorum cito ſubjice. Gratia & miſerationibus & benignitate unigeniti Filii tui, *Elata voce*, Per quem & cum quo tibi gloria & imperium, cum ſanctiſſimo, & bono & vivifico Spiritu, nunc & ſemper & in ſæcula ſæculorum.

Ὁ Λαός. Ἀμήν.
Ὁ Ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.
Ὁ Λαός. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Populus. Amen.
Sacerdos. Pax omnibus.
Populus. Et ſpiritui tuo.

Digitized by Google

Diaconus. Ad orationem ſtate.

Populus. Kyrie eleiſon. *ter.*

Sacerdos ſubjungit orationem Introitus, & ad incenſum.

DOminator Domine Deus noſter, qui duodena luce lucentem lampadem duodecim Apoſtolorum elegiſti, & eos in univerſum mundum miſiſti, ut prædicarent & docerent Evangelium regni tui, & curarent omnem morbum & infirmitatem in populo & inſufflaſti in facies eorum, & dixiſti eis, Accipite Spiritum ſanctum paracletum: quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis: quorum retinueritis, retenta ſunt: ita & * in nos inſuffla circumaſſiſtentes ſervos tuos in introitu ſacri miniſterij, Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos, Lectores, Cantores, & Laicos, cum omni plenitudine ſanctæ Catholicæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ. Libera nos, Domine, ab execratione, & maledictione, & ab anathemate, & vinculo, & excommunicatione, & a parte adverſarii, & purga labia noſtra & cor no-

Ὁ Διάκονος. Ἐπὶ προσευχὴν στάθητε.

Ὁ Λαός. Κύριε ἐλέησον. τρίς.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπεύχεται εὐχὴν τῆς εἰσόδου καὶ εἰς τὸ θυμίαμα.

ΔΕ'σποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν δωδεκάφωτον λαμπάδα τῶν δώδεκα ἀποστόλων ἐκλεξάμενος, καὶ ἐξαποστείλας αὐτοὺς, ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ κηρύξαι, καὶ διδάξαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας σου, καὶ θεραπεύειν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἐμφυσήσας εἰς τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ εἰπὼν αὐτοῖς, λάβετε πνεῦμα ἅγιον, τὸ παράκλητον: ἄν τινων ἀφίετε τὰς ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς, ἄν τινων κρατεῖτε, κεκράτηνται. οὕτως καὶ ἐφ' ἡμᾶς τοὺς παρεστηκότας δούλους σου, ἐν τῇ εἰσόδῳ τῆς ἱερουργίας, τοὺς * τοῖς ἐπισκόποις, πρεσβυτέροις, διακόνοις, ἀναγνώσταις, ψάλταις τε καὶ λαικοῖς σὺν παντὶ τῷ πληρώματι τῆς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας ῥῦσαι ἡμᾶς κύριε ἀπὸ ἀρᾶς καὶ καθάρας, καὶ ἀπὸ ἀναθέματος, καὶ δεσμοῦ, καὶ

καὶ ἀφορισμοῦ. καὶ ἐκ τῆς μερίδος τοῦ ἀντικειμένου καὶ καθάρισον ἡμῶν τὰ χείλη καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ, καὶ ἀπὸ πάσης ῥαδιουργίας· ἵνα ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ καθαρῷ συνειδότι προσφέρωμέν σοι τὸ θυμίαμα τοῦτο, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, καὶ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ. Εκφώνως. Δι᾽ οὗ καὶ μεθ᾽ οὗ, σοὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

O Λαός. Αμήν.

O Διάκονος. Ορθοί.

Καὶ ψάλλουσιν τὸ Μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος.

Καὶ γίνεται ἡ εἴσοδος τοῦ εὐαγγελίου, καὶ λέγει ὁ Διάκονος. Επὶ προσευχήν.

O Ιερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.

O Λαός. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

O Διάκονος. Επὶ προσευχήν.

O Λαός. Κύριε ἐλέησον.

O Ιε-

noſtrum ab omni inquinamento; & ab omni nequitia: Ut in corde puro & pura conſcientia tibi hoc incenſum offeramus, in odorem ſuavitatis, & in remiſſionem peccatorum noſtrorum, & totius populi tui. Gratia, & commiſerationibus, & benignitate, unigeniti Filii tui, *Elata voce*, per quem & cum quo tibi gloria & imperium cum ſanctiſſimo & bono, & vivifico Spiritu, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Populus. Amen.

Diaconus. Recti

Et pſallunt Unigenitus Filius & Verbum.

Fitque introitus Evangelii, & dicit Diaconus. Ad orationem.

Sacerdos. Pax omnibus.

Populus. Et ſpiritui tuo.

Diaconus. Ad orationem.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sa-

Digitized by Google

Sacerdos dicit orationem triſagii.

DOminator Domine, Jeſu Chriſte, Verbum coæternum principio carentis Patris, qui nobis ſimilis per omnia factus es, excepto peccato, ad generis noſtri ſalutem: qui ſanctos tuos diſcipulos & Apoſtolos miſiſti ut prædicarent & docerent Evangelium regni tui, & mederentur omni morbo, & omni infirmitati in populo tuo; ipſe nunc quoque, Domine, emitte lucem tuam & veritatem tuam, & illumina oculos mentis, ut intelligamus ſermones tuos divinos: fac ut idonei eorum auditores ſimus: & non ſolum auditores, verum etiam actores verbi fiamus: ut fructificemus, & bonos fructus producamus, a tricenis ad centenos, ut regni cœlorum digni habeamur. *Elata voce*. Et cito anticipent nos miſericordiæ tuæ, Domine. *Elata voce*, Tu enim es evangeliſmus, ſeu boni Annunciatio, ſervator, & cuſtos animarum & corporum noſtrorum, Domine Deus, & tibi gloriam & gratiarum actionem, & triſagium hymnum offerimus, Pa-

Ὁ Ἱερεὺς εὔχεται εὐχὴν τοῦ τρισαγίου.

ΔΕ'σποτα κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ συναΐδιος λόγος τοῦ ἀνάρχου πατρὸς, ὁ καθ' ἡμᾶς γενόμενος κατὰ πάντα χωρὶς ἁμαρτίας ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους ἡμῶν. ὁ ἐξαποστείλας τοὺς ἁγίους σου μαθητὰς καὶ ἀποστόλους κηρύξαι καὶ διδάξαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας σου, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ σου, αὐτὸς καὶ νῦν δέσποτα ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειαν σου καὶ καταύγασον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας, εἰς κατανόησιν τῶν θείων σου λογίων καὶ ἱκάνωσον ἡμᾶς ἀκροατὰς αὐτῶν γενέσθαι καὶ μὴ μόνον ἀκροατὰς, ἀλλὰ καὶ ποιητὰς λόγου, γενόμενοι εἰς τὸ καρποφορῆσαι, καὶ ποιῆσαι καρποὺς ἀγαθοὺς, ἀνὰ τριάκοντα καὶ ἐν ἑκατὸν, ὅπως καταξιωθῶμεν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἐκφώνως. Καὶ ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοί σου κύριε. Ἐκφώνως. Σὺ γὰρ εἶ εὐαγγελισμὸς, σωτὴρ, καὶ φύλαξ τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, κύριε

Digitized by Google

κύριε ὁ θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐχαριςίαν, καὶ τὸν τρισάγιον ὕμνον ἀναπεμπομὲν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Patri, & Filio, & ſpiritui ſancto, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Ο Λαός. Ἀμήν.

Populus. Amen.

Ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος.

Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis.

Καὶ μετὰ τρισάγιον, σφραγίζει ὁ Ιερεὺς τὸν λαόν, λέγων. Εἰρήνη πᾶσιν.

Triſagio completo populum cruce ſignat Sacerdos dicens: Pax omnibus.

Ο Λαός. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Populus. Et ſpiritui tuo.

Εἶτα, τὸ πρόσχωμεν. ὁ ἀπόςολος, ὁ πρόλογος τοῦ ἀλληλούια. Οἱ διάκονοι κατὰ ῥητὸν λέγουσι. Κύριε εὐλόγησον.

Sequitur. Attenti ſimus. Apoſtolus. Prologus Alleluja. Diaconi ex præſcripto dicunt. Domine benedicito.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ο κύριος εὐλογήσῃ καὶ συνδιακονήσῃ ὑμῖν, τῇ αὐτοῦ χάριτι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Sacerdos dicit. Dominus benedicat, & vobiſcum miniſtret, ipſius gratia, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Ο Ιερεὺς πρὸ τοῦ εὐαγγελίου, βάλλει θυμίαμα, λέγων οὕτως.

Sacerdos prius quam Evangelium recitetur: incenſum offert dicens.

Θυμίαμα προσφέρομεν ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, ὁ θεός, προσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ὑπερουράνιον, καὶ νοερόν σου θυσιαςή-

Incenſum offerimus coram ſancta gloria tua, quod aſſumas in ſanctum & ſupercœleſte, & intellectuale tuum altare. Viciſſim nobis mitte gratiam ſancti

Digitized by Google

ꝺi tui Spiritus, quia benedictus es: tu quoque gloriam tuam mitte.

Diaconus Evangelium recitaturus dicit. Domine benedicito.

Sacerdos. Dominus benedicat, & fortificet, & auditores nos faciat ſancti ſui Evangelii, qui eſt benedictus Deus, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Diaconus. State recti Audiamus ſanctum Evangelium.

Sacerdos. Pax omnibus.
Populus. Et ſpiritui tuo.
Hinc recitat Evangelium Diaconus. Mox Collectæ orationem ſubjungit Sacerdos.

ÆGrotos, Domine, populi tui viſitans in miſericordia & miſerationibus, ſana. Peregre profectos, vel profecturos fratres noſtros, eo quo tendunt, ſingulos deducito. Bonas pluvias mittito, in loca iis opus

ςήριον. Ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου πνεύματος, ὅτι εὐλογημένος ὑπάρχεις, καὶ σὺ τὴν δόξαν σου ἀνάπεμψον.

Ὁ Διάκονος ὅτε μέλλει ἀπεῖν τὸ εὐαγγέλιον, λέγει. Κύριε εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεύς. Ὁ κύριος εὐλογήσῃ, καὶ ἐνισχύσῃ, καὶ ἀκροατὰς ἡμᾶς ποιήσῃ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ εὐαγγελίου, ὁ ὢν εὐλογητὸς θεὸς, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος. Στάθητε, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου.
Ὁ Ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.
Ὁ Λαός. Καὶ τῷ πνεύματί σου.
Καὶ λέγει τὸ εὐαγγέλιον ὁ Διάκονος, τὴν συναπτὴν, ὁ Ἱερεὺς ἐπεύχεται.

ΤΟὺς νοσοῦντας κύριε, τοῦ λαοῦ σου ἐπισκεψάμενος ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, ἴασαι. Τοὺς ἀποδημήσαντας ἡμῶν ἀδελφοὺς, ἢ μέλλοντας ἀποδημεῖν, ἐν τῷ τόπῳ κατευόδωσον ἕκαστον εἰς τὸ καὶ-

καιρόν. Τοὺς ἀγαθοὺς ὑετοὺς κα-
τάπεμψον ἐπὶ τοὺς χρήζοντας,
καὶ ἐπιδεομένους τόπους. Τὰ ποτά-
μια ὕδατα ἀνάγαγε ἐπὶ τὸ μέτρον
αὐτῶν, κατὰ τὴν σὴν χάριν. Τοὺς
καρποὺς τῆς γῆς αὔξησον εἰς σπέρμα,
καὶ εἰς θερισμόν. Τὴν βασιλείαν τοῦ
δούλου σου, ὃν ἐδικαίασας βασι-
λεύειν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν εἰρήνῃ, καὶ
ἀνδρίᾳ, καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ γαλη-
νότητι διαφύλαξον. Τὴν ταπει-
νὴν, καὶ ἐλεεινὴν καὶ φιλόχρι-
στον πόλιν ταύτην, ῥῦσαι αὐτὴν,
ὁ θεὸς, ἀφ' ἡμερῶν πονηρῶν,
ἀπὸ λιμοῦ, καὶ ἐπιστάσεως ἐθνῶν,
ὡς καὶ Νινευὶ τῆς πόλεως ἐφείσω. ὅτι
ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων εἶ, καὶ ἀμνη-
σίκακος ἐπὶ κακίας ἀνθρώπων. Σὺ
διὰ τοῦ προφήτου σου Ἡσαΐου εἶπας,
ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύ-
της, τοῦ σῶσαι αὐτὴν δι' ἐμὲ, καὶ
διὰ Δαβὶδ τὸν παῖδά μου. Διὸ
δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε φι-
λάνθρωπε, ἀγαθὲ, ὑπεράσπισαι
τῆς πόλεως ταύτης, διὰ τὸν μάρτυρα
καὶ εὐαγγελιστὴν Μάρκον, τὸν
ὑποδείξαντα ἡμῖν ὁδὸν τῆς σωτη-
ρίας, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φι-
λαν-

opus habentia & egentia. Flu-
viales aquas ad earum menſu-
ram, tua gratia ſurſum elevato.
Fructus terræ augeto in ſemen
& in meſſem. Regnum ſervi tui,
quem in terra regnare juſtum
cenſuiſti, in pace & fortitudi-
ne, & juſtitia, & tranquillita-
te conſervato. Humilem & mi-
ſerabilem, & Chriſti amantem
civitatem iſtam libera, Deus,
a diebus malis, a fame, peſte,
& gentium incurſione, ut &
Ninivi civitati perpeciſti: quia
miſericors & miſerator es, qui-
que iniquitatum hominum non
recordaris. Tu per Prophetam
tuum Eſaiam dixiſti: Protegam
civitatem iſtam, ut ſalvem eam,
propter me & propter David
ſervum meum. Quare preca-
mur & obſecramus te, humani
generis amator bone, protege
civitatem iſtam propter Marty-
rem tuum & Evangeliſtam
Marcum qui nobis viam ſalutis
demonſtravit, gratia, & miſe-
rationibus, & benignitate uni-
geniti tui Filii. *Elata voce*, per
quem & cum quo tibi gloria &
imperium, cum ſanctiſſimo, &
bono, & vivifico tuo Spiritu.

Digitized by Google

Diaconus. Incipe.

Hinc dicunt verſum. Diaconus dicit τὰς τρεῖς *hoc eſt tres*.

Sacerdos hanc ſubjungit orationem.

DOminator Domine, Deus omnipotens, Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti, precamur & obſecramus te: ut pacem quæ de cœlo eſt, cordibus noſtris infundas, quin & vitæ hujus pacem nobis dones. Sanctiſſimum & beatiſſimum Papam noſtrum N. & reverendiſſimum Epiſcopum noſtrum N. conſervans, conſervato nobis eos multis annis, pacifice fungentes ſancto, quod ipſis concredidiſti, Pontificatu ſecundum ſanctam & beatam voluntatem tuam, recte diſpenſantes verbum veritatis, cum omnibus Orthodoxis Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis, Lectoribus, Cantoribus, cum omni plenitudine ſanctæ Ca-

tho-

λανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ.

Ἐκφώνως. Δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ, σοὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι.

Ὁ Διάκονος. Ἄρξαι.

Καὶ λέγουσι τὸν στίχον. ὁ Διάκονος λέγει. Τὰς τρεῖς.

Ὁ Ἱερεὺς ἐπεύχεται.

ΔΕ'σποτα κύριε, ὁ θεὸς, ὁ παντοκράτωρ ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε. τὴν ἐξ οὐρανοῦ εἰρήνην βράβευσον ταῖς ἁπάντων ἡμῶν καρδίαις ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ βίου τούτου τὴν εἰρήνην ἡμῖν δώρησαι. Τὸν ἁγιώτατον καὶ μακαριώτατον ἡμῶν Πάπαν τὸν Δ. καὶ τὸν ὁσιώτατον ἡμῶν ἐπίσκοπον τὸν Δ. συντηρῶν. συντήρησον ἡμῖν αὐτοὺς ἔτεσι πολλοῖς, εἰρηνικῶς ἐκτελοῦντας τὴν ὑπό σου ἐμπεπιστευμένην ἁγίαν ἀρχιερωσύνην, κατὰ τὸ ἅγιον καὶ μακάριον σου θέλημα, ὀρθοτομοῦντας τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, σὺν πᾶσιν ὀρθοδόξοις ἐπισκόποις. πρεσβυτέροις, δια-

κόν-

Digitized by Google

κόνοις, ὑποδιακόνοις, ἀναγνώσαις, ψάλταις, σὺν παντὶ τῷ πληρώματι τῆς ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας. Τὰς ἐπισυναγωγὰς ἡμῶν κύριε εὐλόγησον δὸς αὐτὰς ἀκωλύτως καὶ ἀνεμποδίστως γενέσθαι κατὰ τὸ ἅγιόν σου θέλημα. Οἴκους εὐχῶν, οἴκους εὐλογιῶν ἡμῖν τε καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς δούλοις σου εἰς τὸν αἰῶνα δώρησαι.

Ἐξεγέρθητι κύριε καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροί σου. φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντες τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Τὸν δὲ λαόν σου τὸν πιστὸν καὶ ὀρθόδοξον εὐλόγησον ποίησον αὐτὸν εἰς χιλιάδας καὶ μυριάδας καὶ μὴ κατισχύτω θάνατος ἁμαρτίας καθ' ἡμῶν, μηδὲ κατὰ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ. Ἐκφώνως. δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ σοι ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι.

Ὁ Λαός. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.

tholicæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ. Congregationibus noſtris, Domine, benedicito: da ut eas libere, citraque impedimentum celebremus pro ſancta tua voluntate. Ædes precibus, ædes eulogiis, ſeu benedictionibus accommoda, & nobis & ſucceſſoribus noſtris ſervis tuis in ſæculum largire.

Exurge, Domine, & diſſipentur inimici tui, fugiant omnes, qui oderunt nomen ſanctum tuum. Populo autem tuo fideli & orthodoxo benedic, multiplica eos in millia & decies millia: nec prevaleat mors peccati contra nos, neque contra omnem populum tuum: gratia & miſerationibus, & benignitate unigeniti Filii tui. *Elata voce*, per quem, & cum quo; tibi gloria & imperium cum ſanctiſſimo, & bono, & vivifico Spiritu tuo.

Populus. Amen.

Sacerdos. Pax omnibus.

Populus. Et ſpiritui tuo.

Ο Λαός. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Diaconus. Videte, ne quis Catechumenorum.

Ο Διάκονος. Βλέπετε μήτις τῶν κατηχουμένων.

Hinc pſallant, Cherubim myſtice.

Καὶ ψάλλουσιν οἱ χερουβὶμ μυστικῶς.

Sacerdos incenſum offert ad introitum & ſic orat.

Ο Ιερεὺς βάλλει θυμίαμα εἰς τὸ Εἰσόδιον καὶ εὔχεται.

DOmine Deus noſter, qui nullis rebus eges, ſuſcipe incenſum hoc, quod tibi ab indigna manu offertur, tuaque benedictione nos omnes dignare. Tu enim es ſanctificatio noſtra, tibique gloriam ſurſum mittimus.

ΚΥριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ πάντων ἀπροσδεὴς, δέξαι τὸ θυμίαμα τοῦτο, ἐξ ἀναξίου χειρὸς προσφερόμενον, καὶ τῆς παρά σου εὐλογίας πάντας ἡμᾶς ἀξίωσον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν.

Et ſancta ingrediuntur ad altare, & Sacerdos ſic orat.

Καὶ εἰσέρχονται τὰ ἅγια εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ὁ Ιερεὺς εὔχεται οὕτως.

SAncte, ſumme, tremende, qui in ſanctis requieſcis, Domine, ipſe nos ſanctifica, noſque dignare tremendo tuo ſacerdotio, noſque ſiſte venerando altari tuo, cum omni conſcientia bona, cordaque noſtra purgato ab omni inquinamento, reprobum omnem ſenſum a nobis expelle. Sancti-

fica

ΑΓιε, ὕψιστε, φοβερὲ, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, κύριε, αὐτὸς ἡμᾶς ἁγίασον, καὶ ἀξίωσον τῆς φοβερᾶς σου ἱερωσύνης, καὶ προσάγαγε ἡμᾶς τῷ τιμίῳ σου θυσιαστηρίῳ, μετὰ πάσης συνειδήσεως ἀγαθῆς. καὶ καθάρισον ἡμῶν τὰς καρδίας ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ. πᾶσαν αἴσθησιν πονη-

ρὰν

ρὰν ἐκδιώξον ἀφ' ἡμῶν. Ἁγίασον τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχήν, καὶ δὸς ἡμῖν τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ἐπιτελεῖν λατρείαν, μετὰ φόβου σου, ἐξιλασκόμενοι τὸ πρόσωπόν σου διὰ παντός. Σὺ γὰρ εἶ ὁ εὐλογῶν, καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα, καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν.

fica mentem & animam, & da nobis ſanctorum Patrum noſtrorum cultum obſervare cum timore tuo, propitiantibus vultum tuum omni tempore. Tu enim es qui benedicis, & ſanctificas univerſa, & tibi gloriam & gratiarum actionem ſurſum mittimus.

Ὁ Διάκονος. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους.

Diaconus. Salutate invicem.

Ὁ Ἱερεὺς εὔχεται τὸν ἀσπασμόν.

Sacerdos dicit orationem oſculi pacis.

ΔΕ'σποτα κύριε παντοκράτορ, οὐρανόθεν ἐπίβλεψον ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν σου, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, καὶ πᾶν τὸ ποίμνιόν σου, καὶ σῶσον πάντας ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου, τὰ θρέμματα τῆς σῆς ἀγέλης. καὶ δώρησαι ἡμῖν τὴν σὴν εἰρήνην, καὶ τὴν σὴν βοήθειαν, καὶ κατάπεμψον ἡμῖν τὴν δωρεὰν τοῦ παναγίου σου πνεύματος, ὅπως ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, καὶ συνειδήσει ἀγαθῇ, ἀσπασώμεθα ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ, μὴ ἐν ὑποκρίσει, μὴ τὴν τοῦ ἀλλοτρίου κεκτημένοι προαίρεσιν, * ἀλ-

DOminator Domine omnipotens, aſpice de cœlo ad Eccleſiam tuam, & ad omnem populum tuum, & totum gregem tuum, ſervaque nos omnes indignos ſervos tuos, oves gregis tui: nobiſque tuam largire pacem, & tuam caritatem, & tuum auxilium, & mitte nobis donum ſanctiſſimi tui Spiritus, ut in corde puro puraque conſcientia ſalutemus nos invicem in oſculo ſancto, non in dolo, non in hypocriſi, non alieno adhærentes inſtituto, ſed innocens & immaculatus in uno ſpiritu, in vinculo pacis & caritatis, unum corpus & unus

Digitized by Google

& unus ſpiritus in una fide, quemadmodum etiam vocati ſumus in una ſpe vocationis noſtræ, ut occuramus omnes in divinum & infinitum amorem in Criſto Jeſu Domino noſtro, cum quo benedictus es.

Tunc Sacerdos incenſum offert dicens.

Incenſum offertur nomini tuo. Aſcendat, quæſumus, e pauperculis manibus noſtris, qui peccatores ſumus, ad ſupercœleſte altare tuum, in odorem ſuavitatis, in propitiationem totius populi tui. Quia te decet omnis gloria, honor, adoratio, & gratiarum actio, Patrem, & Filium, & Spiritum ſanctum, & nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Et poſt oſculum pacis, Diaconus elata voce. Ad oblationem modeſte ſtate.

Sacerdos Cruce ſignans diſcos & calices elata voce dicit.

Cre-

ἀλλὰ ἄμωμον, καὶ ἄσπιλον ἐν ἑνὶ πνεύματι, ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης, ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, ἐν μιᾷ πίστει, καθὼς καὶ ἐκλήθημεν, ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ἡμῶν, ὅπως καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν θείαν καὶ ἀπέραντον στοργὴν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς βάλλει θυμίαμα, λέγων.

Θυμίαμα προσφέρεται τῷ ὀνόματί σου, ἀναληφθήτω δὴ δεόμεθα ἐκ τῶν πενιχρῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου θυσιαστήριον, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, εἰς ἱλασμὸν παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Ὅτι σοι πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, προσκύνησις, καὶ εὐχαριστία, τῷ πατρὶ, καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμὸν, ἐκφώνως ὁ Διάκονος. Προσφέρειν κατὰ τρόπους στάθητε.

Ὁ Ἱερεὺς σφραγίζων τοὺς δίσκους, καὶ τὰ ποτήρια, ἐκφώνως.

Πι-

Πιςεύω εἰς ἕνα θεόν.

Ὁ Διάκονος. Ἐπὶ προσευχὴν ςάθητε.

Ὁ Ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Διάκονος. Προσεύξασθε ὑπὲρ τῶν προσφερόντων.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει εὐχὴν τῆς προθέσεως.

Δέσποτα Ἰησοῦ Χριςὲ, κύριε, ὁ σύναρχος λόγος τοῦ ἀνάρχου πατρὸς, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὁ μέγας ἀρχιερεὺς, ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς, καὶ ἀναγαγὼν ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν ἡμῶν, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀμνὸν ἄμωμον ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε κύριε φιλάνθρωπε, ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τὰ ποτήρια ταῦτα, ἃ ἡ παναγία τράπεζα ὑποδέχεται δι᾽ ἀγγελικῆς λειτουργίας, καὶ ἀρχαγγελικῆς χοροςασίας, καὶ ἱερατικῆς ἱερουργίας, εἰς σὴν δόξαν καὶ ἀνακαινισμὸν τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ,

Credo in unum Deum, &c.

Diaconus. Ad orationem ſtate.

Sacerdos. Pax omnibus.

Diaconus. Orate pro offerentibus.

Sacerdos dicit orationem propoſitionis.

DOminator Domine, Jeſu Chriſte, Verbum coæquale imperio cum Patre abſque principio, & Spiritu ſancto, magne Pontifex, panis qui de cœlo deſcendiſti, & eduxiſti de corruptione vitam noſtram, qui dediſti teipſum agnum immaculatum pro mundi vita, rogamus & obſecramus te, hominum amator Domine, oſtende faciem tuam ſuper hunc panem, & ſuper hos calices, quos ſanctiſſima menſa ſuſcipit aſtantibus ad miniſterium Angelis, circumſtantibus Archangelorum choris, per ſacrum Sacerdotale miniſterium in tuam gloriam & renovationem animarum noſtrarum, gratia, & miſerationibus, & humanitate unigeniti Filii tui, per qnem & cum

cum quo tibi gloria & imperium.

Populoque dicente. Et incarnatus eſt de Spiritu ſancto.

Crucem facit; eodemque ſubjungente. Crucifixus etiam pro nobis.

Denuo cruce ſignat. Et in Spiritum ſanctum.

Itidem & finito ſymbolo Sacerdos cruce populum ſignat elata voce pronuntians. Dominus vobiſcum omnibus.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos. Surſum veſtra corda.

Populus. Habemus ad Dominum.

Sacerdos. Gratias agamus Domino.

Populus. Dignum & juſtum.

Diaconus. * * *

Sacerdos Anaphoram ſeu Canonem inchoat.

Vere quippe dignum eſt & juſtum, ſanctumque & decorum, atque noſtris animabus utile, qui es, o Dominator Domi-

υἱοῦ, δι' οὗ, καὶ μεθ' οὗ σοὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος.

Καὶ ὅταν λέγει ὁ λαός. Καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου.

Ποιεῖ σταυρόν. Καὶ σταυρωθέντα ὑπὲρ ἡμῶν.

Καὶ πάλιν σφραγίζει. Καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον.

Ομοίως καὶ μετὰ τὴν πίστιν, σφραγίζει ὁ ἱερεὺς τὸν λαόν, ἐκφωνῶν. Ο κύριος μετὰ πάντων.

Ο Λαός. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ο ἱερεύς. Ανω ὑμῶν τὰς καρδίας.

Ο Λαός. Εχομεν πρὸς τὸν κύριον.

Ο Ιερεύς. Εὐχαριστῶμεν τῷ κυρίῳ.

Ο Λαός. Αξιον καὶ δίκαιον.

Ο Διάκονος. * * *

Ο ἱερεὺς ἄρχεται τῆς ἀναφορᾶς.

Αληθῶς γὰρ ἄξιόν ἐστιν καὶ δίκαιον, ὅσιόν τε καὶ πρέπον, καὶ ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς ἐπωφελές, ὁ ὤν,

Digitized by Google

ὤν, δέσποτα, κύριε θεὲ, πάτερ
παντόκρατορ, σὲ αἰνεῖν, σὲ ὑμνεῖν,
σοὶ εὐχαριστεῖν, σοὶ ἀνθομολο-
γεῖσθαι νύκτωρ τε καὶ καθ' ἡμέραν
ἀκαταπαύστῳ στόματι, καὶ ἀσιγή-
τοις χείλεσι, καὶ ἀσιωπήτῳ καρ-
δίᾳ. σοὶ τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν,
καὶ τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ, γῆν, καὶ
τὰ ἐν τῇ γῇ, θάλασσαν, πηγὰς,
ποταμοὺς, λίμνας, καὶ πάντα τὰ
ἐν αὐτοῖς, σοὶ τῷ ποιήσαντι τὸν
ἄνθρωπον κατ' ἰδίαν εἰκόνα, καὶ
καθ' ὁμοίωσιν, ᾧ καὶ ἐχαρίσω τὴν
ἐν παραδείσῳ τρυφὴν, παρα-
βάντα δὲ αὐτὸν οὐχ ὑπερεῖδες,
οὐδὲ ἐγκατέλιπες ἀγαθὲ, ἀλλὰ
πάλιν ἀνεκαλέσω διὰ νόμου, ἐπαι-
δαγώγησας διὰ προφητῶν, ἀνέ-
πλασας, καὶ ἀνεκαίνισας διὰ τοῦ
φρικτοῦ καὶ ζωοποιοῦ, καὶ οὐρανίου
μυστηρίου τούτου. πάντα δὲ ἐποίη-
σας διὰ τῆς σῆς σοφίας, τοῦ φωτὸς
τοῦ ἀληθινοῦ, τοῦ μονογενοῦς σου
υἱοῦ, τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆ-
ρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. δι' οὗ σοὶ
σὺν αὐτῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι
εὐχαριστοῦντες, προσφέρομεν τὴν
λογικὴν καὶ ἀναίμακτον λατρείαν
ταύ-

mine, Deus Pater omnipotens, te laudibus & hymnis celebrare, tibi gratias agere, tibi confiteri per diem & noctem inceſſabili ore, non ſilentibus labiis & corde non tacito; tibi, inquam, qui feciſti cœlum & quæ cœli ambitu continentur, terram quæque in terra ſunt, mare, fontes, flumina, lacus, & omnia, quæ in eis ſunt; tibique, qui feciſti hominem ad imaginem & ſimilitudinem tuam, cui Paradiſi quoque delicias largitus es, tranſgreſſum non aſpernatus es, neque deſeruiſti, o bone, ſed denuo per legem revocaſti, per Prophetas erudiiſti, denique reformaſti & renovaſti per hoc tremendum, & vivificum, & cœleſte ſacramentum. Quæ omnia feciſti per tuam ſapientiam, lucem veram, unigenitum Filium tuum, Dominum, & Deum, & ſervatorem noſtrum Jeſum Chriſtum, per quem tibi, cum ipſo & Spiritu ſancto gratias agentes, offerimus rationabilem & incruentam latrian ſeu oblationem hanc, quam offerunt tibi, Domine, omnes gentes ab ortu Solis uſque ad occaſum; a

Septentrione, ad Meridiem: quia magnum nomen tuum in omnibus gentibus, & in omni loco incenſum offertur nomini ſancto tuo, & ſacrificium, & oblatio.

πάντην, ἣν προσφέρει σοι κύριε πάντα τὰ ἔθνη, ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ μέχρι δυσμῶν· ἀπὸ ἄρκτου καὶ μεσημβρίας. ὅτι μέγα τὸ ὄνομά σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσφέρεται τῷ ὀνόματι ἁγίῳ σου, καὶ θυσία καὶ προσφορά.

Certe precamur & obſecramus te, humani generis amator bone:

Καὶ δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε φιλάνθρωπε ἀγαθέ.

Memento, Domine, ſanctæ, ſoliuſque Catholicæ Eccleſiæ, quæ a finibus terræ ad ejuſdem fines ultimos diffunditur, omnium denique populorum, & omnium ovilium tuorum.

Μνήσθητι κύριε τῆς ἁγίας καὶ μόνης καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ γῆς περάτων μέχρι τῶν περάτων αὐτῆς, πάντων τῶν λαῶν, καὶ πάντων τῶν ποιμνίων σου.

Pacem, quæ de cœlo eſt, largire noſtris omnium cordibus, imo & vitæ hujus pacem nobis dona.

Τὴν ἐξ οὐρανοῦ εἰρήνην βράβευσον ταῖς ἁπάντων ἡμῶν καρδίαις. ἀλλὰ καὶ τὴν βίου τούτου τὴν εἰρήνην ἡμῖν δώρησαι.

Regem, Ordines militares, Principes, Senatus & concilia, populos, vicinias, introitus, & exitus noſtros, in omni pace diſponito.

Τὸν βασιλέα, τὰ στρατιωτικά, τοὺς ἄρχοντας, βουλάς, δήμους, γειτονίας, εἰσόδους καὶ ἐξόδους ἡμῶν, ἐν πάσῃ εἰρήνῃ κατακόσμησον.

Rex pacis, tuam pacem da no-

Βασιλεῦ τῆς εἰρήνης, τὴν σὴν εἰρή-

εἰρήνην δὸς ἡμῖν ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ. κτῆσαι ἡμᾶς ὁ θεός, ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἴδαμεν. τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν. ζωοποίησον τὰς ἁπάντων ἡμῶν ψυχάς, καὶ μὴ κατισχύσει θάνατος ἁμαρτίας καθ' ἡμῶν, μηδὲ κατὰ παντὸς τοῦ λαοῦ σου.

nobis, in concordia & charitate, poſſide nos o Deus: alium præter te non novimus, nomen tuum nominamus: vivifica noſtras omnium animas, & non prævalebit mors peccati contra nos, neque contra totum populum tuum.

Τοὺς νοσοῦντας κύριε τοῦ λαοῦ σου ἐπισκεψάμενος ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς ἴασαι.

Ægrotos, Domine, populi tui viſitans in miſericordia & miſerationibus ſana.

Ἀπόστησον ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν νόσον καὶ μαλακίαν, τὸ πνεῦμα τῆς ἀσθενείας * ἐξάλευσον ἀπ' αὐτῶν. Τοὺς ἐν μακροῖς ἀῤῥωστήμασι προσκατακειμένους ἐξανάστησον. Τοὺς ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐνοχλουμένους, ἴασαι. Τοὺς ἐν φυλακαῖς, ἢ ἐν μετάλλοις, ἢ δίκαις, ἢ καταδίκαις ἢ ἐν ἐξορίαις, ἢ πικρᾷ δουλείᾳ, ἢ φόροις κατεχομένους πάντας ἐλέησον πάντας ἐλευθέρωσον ὅτι σὺ ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ λύων πεπεδημένους. ὁ ἀνορθῶν τοὺς κατεῤῥαγμένους, ἡ ἐλπὶς τῶν ἀπηλπισμένων, ἡ βοήθεια

Averte ab eis, & a nobis omnem morbum & infirmitatem: Spiritum debilitatis effugato ab eis. Valetudinarios diuturnis morbis decubantes exſuſcita. Spiritibus impuris vexatos ſana. Eorum qui vel carceribus, vel metallis, vel accuſationibus, vel condemnationibus, vel exiliis, vel amara ſervitute, vel tributis divexantur, miſerere: omnes liberato: quoniam tu Deus noſter, qui ſolvis compeditos, qui erigis eliſos, ſpes deſperantium, auxilium deſtitutorum, reſurrectio lapſorum, portus naufragantium, ultor afflictorum: omni animæ Chriſtianæ afflictæ

θεια &

Digitized by Google

& oberranti, da miſericordiam, da remiſſionem, da refrigerium, Quin & nos, Domine, quibus animo laboramus, morbos ſana, corporis infirmitates cura, Medice animarum & corporum, Epiſcope, ſeu Inſpector, omnis carnis, viſita & ſana nos, per ſalutare tuum. Fratres noſtros peregre profectos, vel profecturos, in omni loco dirige, ſive per terram, ſive flumina, ſive lacus, ſive vias, ſive quovis modo iter facientes, omnes undique adducito ad portum tranquillum; ad portum ſalutarem, ipſe navigationis & viæ comes eis eſſe dignare, ſuis eos redde, gaudentes gaudentibus, ſanos ſanis: quin & noſtram, Domine, hac in vita peregrinationem a damno & tempeſtate immunem, uſque in finem conſervato. Pluvias bonas ex theſauris tuis in loca demitte iis opus habentia & egentia. Lætifica & renova earum deſcenſu faciem terræ, ut ſtillicidiis ejus lætetur germinans. Fluviales aquas eleva ad juſtam earum menſuram. Lætifica & renova earum aſcenſu faciem ter-

θεια τῶν ἀβοηθήτων, ἡ ἀνάστασις τῶν πεπτωκότων, ὁ λιμὴν τῶν χειμαζομένων, ὁ ἔκδικος τῶν καταπονουμένων. πάσῃ ψυχῇ χριστιανῇ θλιβομένῃ καὶ περιερχομένῃ δὸς ἔλεος, δὸς ἄνεσιν, δὸς ἀνάψυξιν. Ἀλλὰ καὶ ἡμῶν κύριε τὰς τῶν ψυχῶν νόσους, ἴασαι, τὰς σωματικὰς ἀσθενείας θεράπευσον, ἰατρὲ ψυχῶν καὶ σωμάτων, ἐπίσκοπε πάσης σαρκὸς, ἐπίσκεψαι καὶ ἴασαι ἡμᾶς διὰ τοῦ σωτηρίου σου. Τοὺς ἀποδημήσαντας ἡμῶν ἀδελφοὺς, ἢ μέλλοντας ἀποδημεῖν ἐν παντὶ τόπῳ κατευόδωσον, εἴτε διὰ γῆς, ἢ ποταμῶν, ἢ λιμνῶν, ἢ ὁδοιπορειῶν, ἢ οἱῳδήποτε τρόπῳ τὴν πορείαν ποιοῦντας· πάντας πανταχοῦ ἀποκατάστησον εἰς λιμένα εὔδιον, εἰς λιμένα σωτήριον. σύμπλους καὶ συνοδοιπόρος αὐτῶν γενέσθαι καταξίωσον. ἀπόδος τοῖς οἰκείοις αὐτῶν χαίρουσιν, ὑγιαίνοντας ὑγιαίνουσιν. ἀλλὰ καὶ ἡμῶν κύριε τὴν παρεπιδημίαν τὴν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, ἀβλαβῆ καὶ ἀχείμαστον μέχρι τέλους διαφύλαξον. Τοὺς ὑετοὺς ἀγαθοὺς πλου-

πλουσίως καταπέμψον ἐπὶ τοὺς χρῄζοντας καὶ ἐπὶ τοὺς δεομένους πάντας. εὔφρανον καὶ ἀνακαίνισον τῇ καταβάσει αὐτῶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ἵνα ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται, ἀνατέλλουσα. Ποτάμια ὕδατα ἀνάγαγε ἐπὶ τὸ ἴδιον μέτρον αὐτῶν, εὔφρανον καὶ ἀνακαίνισον τῇ ἀναβάσει αὐτῶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Τοὺς αὔλακας αὐτῆς μέθυσον, πλήθυνον τὰ γεννήματα αὐτῆς. Τοὺς καρποὺς τῆς γῆς κύριε εὐλόγησον, σώους καὶ ἀκεραίους ἡμῖν διατήρησον. παράστησον ἡμῖν αὐτοὺς εἰς σπέρμα καὶ εἰς θερισμόν. Εὐλόγησον καὶ νῦν κύριε τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, διὰ τοὺς πτωχοὺς τοῦ λαοῦ σου. διὰ τὴν χήραν καὶ διὰ τὸν ὀρφανόν, διὰ τὸν προσήλυτον, δι' ἡμᾶς πάντας τοὺς ἐλπίζοντας ἐπί σε, καὶ ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσιν, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ. Ὁ διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκί, πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν,

terræ. Rivos ejus inebria, multiplica genimina ejus. Fructibus terræ, Domine, benedicito, ſalvoſque nobis & incorruptos conſervato: exhibe nobis eos in ſemen & meſſem. Benedicito etiamnum, Domine, coronæ anni benignitatis tuæ, propter pauperes populi tui, propter viduam & propter pupillum: propter peregrinum, & propter advenam: propter nos omnes ſperantes in te, & invocantes ſanctum nomen tuum. Oculi enim omnium in te ſperant, & tu das eſcam ipſorum in tempore opportuno. Qui das eſcam omni carni, imple gaudio & lætitia corda noſtra, ut ſemper omnem ſufficientiam habentes, abundemus in omne opus bonum, in Chriſto Jeſu Domino noſtro. Rex Regum, & Domine dominantium, regnum ſervi tui orthodoxi & Chriſtum amantis Regis noſtri, quem ſuper terram regnare juſtum cenſuiſti, in pace, & fortitudine, & juſtitia, & tranquillitate, conſervato. Subjicito ei Deus, omnem hoſtem & adverſarium, tam noſtratem quam externum. Appre-

prehende arma & ſcutum, & exurge in adjutorium ei: effunde frameam & conclude adverſus eos, qui perſequuntur eum: obumbra ſuper caput ejus in die belli: fac, ut de fructu lumbi ejus ſedeat ſuper ſedem ejus. Loquere ad cor ejus bona, pro ſancta tua Catholica, & Apoſtolica Eccleſia, & omni Chriſtum amante populo, ut & nos in tranquillitate ejus, tranquillam & quietam vitam degamus, in omni pietate & ſanctitate. Animabus patrum & fratrum noſtrorum, qui antea in Chriſti fide obdormierunt, dona requiem, Domine Deus noſter, memor majorum noſtrorum, qui a ſæculo ſunt, avorum, Patrum, Patriarcharum, Prophetarum, Apoſtolorum, Martyrum, Confeſſorum, Epiſcoporum, Sanctorum, Juſtorum, omnis ſpiritus in fide Chriſti defunctorum, necnon eorum, quorum hodierno die memoriam agimus, & ſancti Patris noſtri Marci Apoſtoli & Evangeliſtæ, qui demonſtravit nobis viam ſalutis.

ἡμῶν, ἵνα πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύωμεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Βασιλεῦ τῶν βασιλευόντων, καὶ κύριε τῶν κυριευόντων, τὴν βασιλείαν τοῦ δούλου σου τοῦ ὀρθοδόξου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, ὃν ἐδικαίωσας βασιλεύειν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀνδρείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ. * Ὁ θεὸς πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ἐμφυλιόντε καὶ ἀλλόφυλον. ἐπιλαβοῦ ὅπλου καὶ θυραιοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς τὴν βοήθειαν αὐτοῦ, καὶ ἔκχεον ῥομφαίαν καὶ σύγκλεισον ἐξεναντίας τῶν καταδιωκόντων αὐτόν. Ἐπισκίασον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου. κάθισον ἐκ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ * ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς ἁγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας καὶ παντὸς τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ γαληνότητι αὐτοῦ ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Τῶν ἐν πίστει Χριστοῦ προκεκοιμημένων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς ἀνάπαυσον, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν,

Etiſ-

ἡμῶν, μνησθεὶς τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος προπατέρων, πατρῶν, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, ἐπισκόπων, ὁσίων, δικαίων, παντὸς πνεύματος ἐν πίστει Χριστοῦ τετελειωμένων. καὶ ὧν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ τὴν ὑπόμνησιν ποιοῦμεθα, καὶ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, τοῦ ὑποδείξαντος ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας.

Χαῖρε κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετὰ σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, ὅτι ἔτεκες σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Ἐκφώνως. Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας, ἀχράντου, εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν, θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ave gratia plena, Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui, quia peperiſti Servatorem animarum noſtrarum, *Elata voce*. In primis ſanctiſſimæ, intemeratæ, & benedictæ Dominæ noſtræ Dei genitricis & ſemper Virginis Mariæ.

Ὁ Διάκονος. Κύριε εὐλόγησον.

Diaconus. Domine benedicito.

Ὁ Ἱερεύς. Ὁ κύριος εὐλογήσει σε τῇ αὐτοῦ χάριτι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Sacerdos. Dominus benedicat tibi gratia ſua, nunc & ſemper & in ſæcula ſæculorum.

Diaconus legit Diptycha deſunctorum.

Sacerdos autem ſe inclinans precatur.

Et horum omnium animabus dona requiem, Dominator domine Deus noſter, in ſanctis tuis tabernaculis, in regno tuo, largiens eis promiſſionum tuarum bona, quæ oculus non vidit, & auris non audivit, & in cor hominis non aſcenderunt, quæ præparaſti, Deus, diligentibus nomen ſanctum tuum. Eorum animabus dona requiem, eaſque regno cœlorum dignare: nobis autem fines vitæ Chriſtianos, & tibi bene placitos, peccatique immunes largire: & da nobis, ut partem & ſortem habeamus cum omnibus ſanctis tuis. Eorum qui ſacrificia & oblationes offerunt, Euchariſteria, ſeu gratiarum agendarum munera, ſuſcipe Deus in ſanctum, & cœleſte, & intellectuale altare tuum, in magnitudines cœlorum, per Archangelicum miniſterium tuum: eorum qui multum & parum, clam & palam & libere, offerre volunt, & non habent:

Ο Διάκονος τὰ δίπτυχα τῶν κεκοιμημένων.

Ο δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται.

Καὶ τούτων πάντων τὰς ψυχὰς ἀνάπαυσον, δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐν ταῖς τῶν ἁγίων σου σκηναῖς, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου χαριζόμενος αὐτοῖς τὰ τῶν ἐπαγγελιῶν σου ἀγαθὰ, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπων οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασας ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Αὐτῶν μὲν τὰς ψυχὰς ἀνάπαυσον, καὶ βασιλείας οὐρανῶν καταξίωσον. ἡμῖν δὲ τὰ τέλη τῆς ζωῆς χριστιανὰ καὶ εὐάρεστα, καὶ ἀναμάρτητα δώρησαι καὶ δὸς ἡμῖν μερίδα καὶ κλῆρον ἔχειν μετὰ πάντων τῶν ἁγίων σου. Τῶν προσφερόντων τὰς θυσίας, καὶ τὰς προσφορὰς, τὰ εὐχαριστήρια πρόσδεξαι ὁ θεὸς εἰς τὸ ἅγιον καὶ ἐπουράνιον καὶ νοερόν σου θυσιαστήριον, εἰς τὰ μεγέθη τῶν οὐρανῶν, διὰ τῆς ἀρχαγγελικῆς σου λειτουργίας, τῶν τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον, κρυφᾶ καὶ παῤῥησίᾳ, βουλομένων, καὶ οὐκ

Digitized by Google

ϗ ϲῶν ἐχόντων. καὶ τ ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ τὰς προσφορὰς προσενεγκάντων, ὡς προσεδέξω τὰ δῶρα τοῦ δικαίου σου Ἄβελ.

bent: & eorum, qui hodierno die oblationes obtulerunt, ut ſuſcepiſti munera juſti tui Abel.

Καὶ βάλλει θυμίαμα ὁ Ἱερεὺς καὶ λέγει.

Hic thurificat Sacerdos & dicit.

Τὴν θυσίαν τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, Ζαχαρίου τὸ θυμίαμα, Κορνηλίου τὰς ἐλεημοσύνας, καὶ τῆς χήρας τὰ δύο λεπτά, πρόσδεξαι, καὶ αὐτῶν τὰ εὐχαριστήρια, καὶ ἀντίδος αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἐπιγείων, τὰ οὐράνια, ἀντὶ τῶν προσκαίρων, τὰ αἰώνια. Τὸν ἁγιώτατον καὶ μακαριώτατον Πάπαν Δ'. ὃν προέγνως καὶ * προχειρίσασθε τὴν ἁγίαν σου καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Δ'. τὸν ἡμέτερον, συντηρῶν συντήρησον αὐτοὺς ἔτεσι πολλοῖς, χρόνοις εἰρηνικοῖς, ἐκτελοῦντας αὐτοὺς τὴν ὑπὸ σοῦ ἐμπεπιστευμένην ἁγίαν σου ἀρχιερωσύνην, κατὰ τὸ ἅγιον καὶ μακάριόν σου θέλημα, ὀρθοτομοῦντας τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Μνήσθητι δὲ καὶ τῶν ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξων ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων, ὑποδιακό-

Sacrificium patris noſtri Abrahæ, Zachariæ incenſum, Cornelii eleemoſynas, viduæ minuta duo. Suſcipe inſuper eorumdem munera gratiarum actionis, eiſque retribue pro terrenis cœleſtia, pro temporalibus æterna. Sanctiſſimum & beatiſſimum Papam N. quem præſciviſti recturum ſanctam tuam Catholicam & Apoſtolicam Eccleſiam, necnon ſanctiſſimum Epiſcopum N. noſtrum conſervans, conſervato eos, ut multis annis pacificis temporibus, ſancto tuo fungantur Pontificatu ſibi credito per ſanctam tuam beatamque voluntatem, recte diſpenſantes verbum veritatis. Memento etiam ubique degentium orthodoxorum Epiſcoporum, Presbyterorum, Diaconorum, Subdiaconorum, Lectorum, Cantorum, Monachorum, ſemper Virginum, Viduarum, Laico-

rum. Memento, Domine, ſanctæ Chriſti Dei noſtri civitatis, & civitatis imperialis, & noſtræ hujus, omnis denique civitatis & regionis, & eorum, qui in orthodoxa Chriſti fide eas incolunt, pacis & ſecuritatis. Memento, Domine, omnis animæ chriſtianæ afflictæ & vexatæ, Deique miſericordia & auxilio egentis, necnon converſionis eorum, qui a recta via deerraverunt. Memento, Domine, fratrum noſtrorum, qui captivi tenentur, da eis, Domine, ut miſericordiam inveniant coram omnibus qui eos captivos duxerunt. Memento, Domine, noſtri quoque peccatorum, & indignorum ſervorum tuorum, & peccata noſtra deleto, ut bonus & benignus Deus. Memento, Domine, mei quoque humilis & abjecti peccatoris, & indigni ſervi tui, & peccata mea deleto, ut bonus, benignus Deus, Adeſto nobis, qui ſanctiſſimo nomini tuo miniſtramus. Congregationibus noſtris, Domine, benedicito. Idololatriam e mundo radicitus extirpato. Satanam & omnem ejus operationem & nequi-

κόνων, ἀναγνωστῶν, ψαλτῶν, μοναζόντων, ἀειπαρθένων, χηρῶν, λαϊκῶν. Μνήσθητι κύριε τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν πόλεως καὶ τῆς βασιλευούσης, καὶ τῆς πόλεως ἡμῶν ταύτης, πάσης πόλεως καὶ χώρας, καὶ τῶν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει Χριστοῦ οἰκούντων ἐν αὐταῖς, εἰρύνης καὶ ἀσφαλείας αὐτῶν. Μνήσθητι κύριε πάσης ψυχῆς χριστιανῆς θλιβομένης καὶ καταπονουμένης, ἐλέους θεοῦ καὶ βοηθείας ἐπιδεομένης, καὶ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων. Μνήσθητι κυρίε τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ, τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, δὸς αὐτοῖς ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς εἶναι, ἐναντίον πάντων τῶν αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς. Μνήσθητι κύριε καὶ ἡμῶν, τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀναξίων δούλων σου, καὶ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐξάλειψον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεός. Μνήσθητι κύριε καὶ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ, καὶ ἁμαρτωλοῦ, καὶ ἀναξίου δούλου σου, καὶ τὰς ἁμαρτίας μου ἐξάλειψον ὡς φιλάνθρωπος θεός. Συμπάρεσο δὲ ἡμῖν λειτουργοῦσι τῷ παναγίῳ σου ὀνόματι.

qui- Τὰς

Τὰς ἐπισυναγωγὰς ἡμῶν κύριε εὐλόγησον. Τὴν εἰδωλολατρείαν τέλεον ἐκρίζωσον ἀπὸ τοῦ κόσμου. Τὸν σατανᾶν καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἐνέργειαν καὶ πονηρίαν σύντριψον ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν. Τοὺς ἐχθροὺς τῆς ἐκκλησίας σου κύριε, ὡς πάντοτε καὶ νῦν ταπείνωσον. Γύμνωσον αὐτῶν τὴν ὑπερηφανίαν. δεῖξον αὐτοῖς ἐν τάχει τὴν ἀσθένειαν αὐτῶν, τὰς ἐπιβουλὰς αὐτῶν καὶ τὰς πανουργίας, ἃς ποιοῦσιν καθ' ἡμῶν ἀπράκτους ποίησον. Ἐξεγέρθητι κύριε καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροί σου, καὶ φυγέτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω πάντες οἱ μισοῦντες τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Τὸν *δὲ λαόν σου τὸν πιστὸν καὶ ὀρθόδοξον, ἐπ' εὐλογίας χιλίας χιλιάδας καὶ μυρίας μυριάδας, ποιοῦντας τὸ θέλημά σου τὸ ἅγιον.

quitiam conterito ſub pedibus noſtris. Inimicos Eccleſiæ tuæ, Domine, ut ſemper, ita etiam nunc humilia. Patefac eorum ſuperbiam. Demonſtra eis cito eorum imbecillitatem. Inſidias eorum, præſtigias eorum & verſutias, quibus nos adoriuntur, infectas & irritas efficito. Exurge Domine, & diſſipentur inimici tui, & fugiant retrorſum omnes qui oderunt ſanctum nomen tuum. Populo autem tuo fideli & orthodoxo benedic in millena millia, & decies millena millia facientibus ſanctam voluntatem tuam.

Ὁ Διάκονος. Οἱ καθήμενοι ἀνάστητε.

Diaconus. Qui ſedetis ſurgite.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει εὐχήν.

Sacerdos dicit hanc orationem.

Λύτρωσαι δεσμίους, ἐξέλου τοὺς ἐν ἀνάγκαις, πεινῶντας χόρτασον, ὀλιγοψυχοῦντας παρακάλεσον, πεπλανημένους ἐπι-

Redime vinctos, de neceſſitatibus ſuis, afflictos exime, eſurientes ſatia, deſolatos conſolare, errantes converte, in tenebris ſedentes illu-

lumina, lapſos erige, inſtabiles confirma, ægros ſana, omnes, o bone, in viam ſalutis dirige, eoſdemque in ſanctum ovile tuum congrega: nos autem ab iniquitatibus noſtris libera, protector noſter & defenſor per omnia factus.

ἐπίστρεψον, ἐσκοτισμένους φωταγώγησον, πεπτωκότας ἔγειρον, σαλευομένους στήριξον, νενοσηκότας ἴασαι, πάντας ἀγαθὲ, εἰς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας σύναψον, καὶ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ σοῦ ποίμνῃ. ἡμᾶς δὲ ῥῦσαι ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν, φρουρὸς ἡμῶν καὶ ἀντιλήπτωρ κατὰ πάντα γενόμενος.

Diaconus. Ad Orientem.

Sacerdos ſe inclinat & orat.

TU es ſupra omne imperium, & omnem potentiam, & virtutem, & dominationem, & omne nomen quod nominatur, non ſolum in hoc ſæculo, ſed etiam in futuro. Tibi aſtant millia millium, & decies millies centena millia ſanctorum Angelorum, & Archangelorum exercitus. Tibi aſtant honoratiſſima tua duo animalia, nimirum multocula Cherubim, & ſex alata Seraphim, quæ duabus quidem alis facies tegunt, & duabus pedes, & duabus volant & clamant alterum ad alterum inceſſabilibus vocibus, & non tacentibus theologiis, triumphalem & ter-ſanctum hymnum, canentia, cla-

man-

Ὁ Διάκονος. Εἰς ἀνατολήν.

Καὶ κλίνει ὁ Ἱερεὺς, καὶ εὔχεται.

ΣΥ γὰρ εἶ ὁ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος, ὀνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Σοὶ παραστήκουσι χίλιαι χιλιάδες, καὶ μύριαι μυριάδες ἁγίων ἀγγέλων, καὶ ἀρχαγγέλων στρατιαί. Σοὶ παραστήκουσι τὰ δύο τιμιώτατά σου ζῶα, τὰ πολυόμματα χερουβὶμ, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα σεραφὶμ, ἃ δυσὶ μὲν πτέρυξι τὰ πρόσωπα καλύπτονται, καὶ δυσὶ τοὺς πόδας, καὶ δυσὶν ἱπτάμενα, καὶ κέκραγεν ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον ἀκαταπαύστοις στόμασι, καὶ ἀσιγήτοις θεολογίαις,

τὸν

Digitized by Google

τὸν ἐπινίκιον καὶ τρισάγιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, δοξολογοῦντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα τῇ μεγαλοπρεπεῖ σου δόξῃ.

Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος κύριος σαβαώθ. Πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς ἁγίας σου δόξης. Ἐκφώνως. Πάντοτε μὲν πάντας ἁγιάζεις, ἀλλὰ καὶ μετὰ πάντων τῶν σε ἁγιαζόντων, δέξαι δέσποτα κύριε καὶ τὸν ἡμέτερον ἁγιασμὸν, σὺν αὐτοῖς ὑμνούντων καὶ λεγόντων.

Ὁ Λαος. Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος κύριος.

Ὁ Ἱερεὺς σφραγίζει τὰ ἅγια, λέγων.

Πλήρης γάρ ἐστιν ὡς ἀληθῶς ὁ οὐρανὸς, καὶ ἡ γῆ τῆς ἁγίας σου δόξης διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. πλήρωσον ὁ θεὸς καὶ ταύτην τὴν θυσίαν τὴν παρὰ σοῦ εὐλογίας, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ παναγίου σου πνεύματος. Ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος, καὶ ὁ θεὸς καὶ παμβασιλεὺς ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδου ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρ-

mantia, glorificantia, vociferantia, & dicentia, magnificæ tuæ gloriæ.

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Sabbaoth. Plenum eſt cœlum & terra gloria ſancta tua, *Elata voce.* Semper equidem omnes ſanctificas, ſed & cum omnibus te glorificantibus ſuſcipe, Dominator Domine, noſtram quoque ſanctificationem, qui cum ipſis te laudamus & dicimus.

Populus. Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus.

Sacerdos myſteria ſancta ſignaculo crucis ſignat, dicens.

Plenum enim re vera eſt cœlum & terra gloria tua, per manifeſtationem Domini & Dei & Servatoris noſtri Jeſu Chriſti, fac, o Deus, ut plenum quoque ſit hoc ſacrificium benedictione tua, per adventum ſanctiſſimi Spiritus tui. Quia ipſe Dominus & Deus, & ſummus Rex noſter Jeſus Chriſtus nocte qua tradebat ſeipſum pro peccatis noſtris, & mortem pro omnibus ſubibat carne, recum-

bens

Digitized by Google

bens cum ſanctis diſcipulis & Apoſtolis, accepit panem in ſanctas, & immaculatas, & inculpatas manus ſuas, ſuſpiciens in cœlum ad te Patrem ſuum, Deumque noſtrum & Deum univerſorum, gratias egit, benedixit, ſanctificavit, fregit, deditque ſanctis & beatis diſcipulis & Apoſtolis, dicens, *Elata voce*. Accipite, comedite.

Diaconus. Extendite.

Sacerdos elata voce.

Hoc enim eſt corpus meum, quod pro vobis frangitur, & diſtribuitur in remiſſionem peccatorum.

Populus. Amen.

Sacerdos orans ait.

SImiliter & calicem poſtquam cœnavit accipiens, miſcenſque vino & aqua, ſuſpiciens in cœlum ad te Patrem ſuum, Deumque noſtrum, & Deum univerſorum, gratias egit, benedixit, ſanctificavit, implevit Spiritu ſancto, & tradidit ſanctis & beatis diſcipulis ſuis & Apoſtolis, dicens, *Elata voce*, Bibite ex eo omnes.

Dia-

ἁμαρτιῶν ἡμῶν, καὶ τὸν ὑπὲρ πάντων ὑψίςατον * θάνατον σαρκὶ, συνανακλιθεὶς μετὰ τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων καὶ ἀμώμων αὐτοῦ χειρῶν ἀναβλέψας εἰς τὸν ἴδιον πατέρα, θεὸν δὲ ἡμῶν καὶ θεὸν τῶν ὅλων, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἁγιάσας, κλάσας, διέδωκε τοῖς ἁγίοις καὶ μακαρίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποςόλοις, εἰπών. Ἐκφώνως. Λάβετε, φάγετε.

Ὁ Διάκονος. Ἐκτείνατε.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ἡμῶν κλώμενον καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Λαός. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει ἐπευχόμενος.

ΩΣαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λαβών, καὶ κεράσας ἐξ οἴνου καὶ ὕδατος, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν πρὸς σὲ τὸν ἴδιον πατέρα, θεὸν δὲ ἡμῶν καὶ θεὸν τῶν ὅλων, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, πλήσας πνεύματος ἁγίου, μετέδωκε τοῖς ἁγίοις καὶ μακαρίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποςόλοις, εἰπών, Ἐκφώνως. πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες.

Ὁ Διά-

Digitized by Google

Ὁ Διάκονος. Ἔτι ἐκτείνατε.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Λαός. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς εὔχεται οὕτως.

Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, πίνητε δὲ καὶ ποτήριον τοῦτο, τὸν ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε, καὶ τὴν ἐμὴν ἀνάστασιν καὶ ἀνάληψιν ὁμολογεῖτε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθω. Τὸν θάνατον δέσποτα κύριε παντοκράτορ ἐπουράνιε βασιλεῦ, τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, κυρίου δὲ καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καταγγέλλοντες, καὶ τὴν τριήμερον καὶ μακαρίαν αὐτοῦ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν ὁμολογοῦντες, καὶ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν ὁμολογοῦμεν, καὶ τὴν ἐκ δεξιῶν σου τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καθέδραν, καὶ τὴν δευτέραν καὶ φρικτὴν καὶ φοβερὰν αὐτοῦ παρουσίαν ἀπεκδεχόμενοι, ἐν ᾗ μέλλει ἔρχεσθαι κρῖναι ζῶντας καὶ * νε-

Diaconus, Denuo impenſius orate.

Sacerdos elata voce.

Hic enim eſt ſanguis meus novi Teſtamenti, qui pro vobis & multis effunditur, & diſtribuitur in remiſſionem peccatorum.

Populus. Amen.

Sacerdos ſic orare pergit.

Hoc facite in meam commemorationem. Quotieſcumque enim manducabitis panem hunc, & calicem bibetis, mortem meam annuntiabitis, & reſurrectionem meam, & aſcenſionem confitebimini, donec veniam. Mortem Dominator Domine omnipotens, cœleſtis Rex, unigeniti tui Filii, Dominique & Dei, & Servatoris noſtri Jeſu Chriſti, annuntiantes, & triduanam beatamque ejus a mortuis reſurrectionem confitentes, in cœlos quoque aſcenſionem confitemur, ejuſque a dexteris tuis Deus & Pater cathedram, necnon ſecundum & terribilem & tremendum ejus adventum expectantes, in quo venturus eſt judicare vivos & mortuos in juſti-

ſtitia, & reddere, &c. Tibi, Domine Deus noſter, quæ tua ſunt, de tuis bonis hæc propoſuimus coram te. Enimvero te rogamus & obſecramus, generis humani amator bone, ut emittas ex alto ſancto tuo, ex præparato habitaculo tuo, ex incircumſcriptis ſinubus tuis, ipſum Paracletum, Spiritum veritatis, ſanctum, Dominum, vivificantem, qui in Lege, & Prophetis, & Apòſtolis locutus eſt: qui ubique adeſt, & omnia replet, & operatur ſua potentia, non tanquam miniſter, in quibus vult, ſanctificationem pro beneplacito tuo: ſimplex natura, in plura diviſus actu, divinorum chariſmatum fons, tibi conſubſtantialis, ex te procedens, in throno regni tui tecum ſedens, & cum unigenito Filio tuo Domino & Deo & Servatore noſtro Jeſu Chriſto. Emitte præterea ſuper nos, & ſuper panes & calices iſtos Spiritum ſanctum tuum, ut eos ſanctificet & conſecret, tanquam Deus omnipotens, *Elata voce*, & faciat panem quidem corpus.

Po-

νεκροῦς ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ ἀποδοῦναι. Σοὶ κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν δώρων προεθήκαμεν ἐνώπιόν σου. Καὶ δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε φιλάνθρωπε ἀγαθὲ, ἐξαπόστειλον ἐξ ὕψους τοῦ ἁγίου σου, ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, ἐκ τῶν ἀπεριγράπτων κόλπων, αὐτὸν τὸν παράκλητον, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸν ἅγιον, τὸν κύριον, τὸ ζωοποιὸν, τὸ ἐν νόμῳ καὶ προφήταις καὶ ἀποστόλοις λαλῆσαν, τὸ πανταχοῦ παρὸν καὶ τὰ πάντα πληροῦν, ἐνεργοῦντι αὐτεξουσίως, οὐ διακονικῶς, ἐφ' οὓς βούλεται τὸν ἁγιασμὸν εὐδοκίᾳ τῇ σῇ, τὸ ἁπλοῦν τὴν φύσιν, τὸ πλημερὲς τὴν ἐνέργειαν, τὴν τῶν θείων χαρισμάτων πηγὴν. τὸ σοι ὁμοούσιον τὸ ἐκ σοῦ ἐκπορευόμενον, τὸ σύνθρονον τῆς βασιλείας σου, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔτι δὲ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς ἄρτους τούτους, καὶ ἐπὶ τὰ ποτήρια ταῦτα, τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον, ἵνα αὐτὰ ἁγιάσῃ καὶ τελειώσῃ, ὡς παντοδύναμος θεός. Ἐκφώνως·

καὶ

Digitized by Google

κ̀ ποιήσῃ τὸν μὲν ἄρτον σῶμα.

Ὁ Λαός. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Τόδε ποτήριον, αἷμα τῆς καινῆς διαθήκης, αὐτοῦ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος, καὶ παμβασιλέως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Διάκονος. Κατέλθετε οἱ διακόνοι.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ἵνα γένωνται πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνουσιν, εἰς πίστιν, εἰς νῆψιν, εἰς ἴασιν, εἰς σωφροσύνην, εἰς ἁγιασμὸν, εἰς ἐπανανέωσιν ψυχῆς, σώματος, καὶ πνεύματος, εἰς κοινωνίαν μακαριότητος ζωῆς αἰωνίου καὶ ἀφθαρσίας, εἰς δοξολογίαν τοῦ παναγίου σου ὀνόματος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ἵνα ὡς καὶ ἐν τούτῳ, καθὼς καὶ ἐν παντὶ, δοξασθῇ, καὶ ὑμνηθῇ, καὶ ἁγιασθῇ τὸ παναγίον καὶ ἔντιμον καὶ δεδοξασμένον σου ὄνομα σὺν Ἰησοῦ Χριστῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι.

Ὁ Λαός. Ὥσπερ ἦν καὶ ἔστιν.

Ὁ Ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Διάκονος. Προσεύξασθε.

Ὁ Ἱε-

Populus. Amen.

Sacerdos elata voce.

Calicem autem, ſanguinem Novi Teſtamenti, ipſius Domini & Dei, & Servatoris, & ſummi Regis noſtri Jeſu Chriſti.

Diaconus. Deſcendite Diaconi.

Sacerdos elata voce.

Ut fiant omnibus nobis, qui ex iis participamus, in fidem, in ſobrietatem, in medelam, in temperantiam, in ſanctificationem, in renovationem animæ, corporis, & ſpiritus, in communionem beatitudinis vitæ æternæ, & immortalitatis, in glorificationem ſanctiſſimi tui nominis, in remiſſionem peccatorum, ut tuum & in hoc, quemadmodum in univerſo, glorificetur & laudetur, & ſanctificetur ſanctiſſimum & precioſum, & glorificatum nomen tuum cum Jeſu Chriſto & ſancto Spiritu.

Populus. Sicut erat, & eſt.

Sacerdos. Pax omnibus.

Diaconus. Orate.

Sacerdos ſecreto orat.

DEus lucis, genitor vitæ, autor gratiæ, factor ſæculorum, fundator ſcientiæ, dator ſapientiæ, theſaure ſanctitatis, Doctor precum purarum, animæ benefactor, qui puſillanimibus in te confidentibus das ea in quæ deſiderant Angeli proſpicere; qui eduxiſti nos ex abyſſo ad lucem, qui dediſti nobis e morte vitam, qui largitus es nobis e ſervitute libertatem, qui tenebras peccati, per adventum unigeniti tui Filii diſcuſſiſti, & ipſe nunc, Dominator Domine, per adventum ſanctiſſimi tui Spiritus, illumina oculos mentis noſtræ, ad percipiendum ſine condemnationis metu, immortalem & cœleſtem hunc cibum, & ſanctifica nos integre anima, corpore, & ſpiritu; ut cum ſanctis tuis diſcipulis & Apoſtolis dicamus tibi orationem hanc,

Pater noſter, qui es in cœlis, &c.

Elata voce, Et dignare nos, Do-

Ο Ιερεὺς εὔχεται καθ' ἑαυτόν.

Θεὲ φωτὸς, γεννῆτορ ζωῆς, ἀρχηγὲ χάριτος, ποιητὰ αἰώνων, θεμελιωτὰ γνώσεως, δωρητὰ σοφίας, θησαυρὲ ἁγιωσύνης, διδάσκαλε εὐχῶν καθαρῶν, ψυχῆς εὐεργέτα, ὁ τοῖς ὀλιγοψύχοις εἰς σὲ πεποιθῶσι διδοὺς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. ὁ ἀναγαγὼν ἡμᾶς ἐξ ἀβύσσου εἰς φῶς, ὁ δοὺς ἡμῖν ἐκ θανάτου ζωὴν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν ἐκ δουλείας ἐλευθερίαν, ὁ τὸ ἐν ἡμῖν σκότος τῆς ἁμαρτίας διὰ τῆς παρουσίας τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ λύσας, αὐτὸς καὶ νῦν δέσποτα κύριε διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ παναγίου σου πνεύματος, καταύγασον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν, εἰς τὸ μεταλαβεῖν ἀκατακρίτως τοῦ ἀθανάτου καὶ ἐπουρανίου ταύτης τροφῆς. καὶ ἁγίασον ἡμᾶς ὁλοτελῶς ψυχῇ, σώματι, καὶ πνεύματι, ἵνα μετὰ τῶν ἁγίων σου μαθητῶν καὶ ἀποστόλων εἴπωμεν σοὶ τὴν προσευχὴν ταύτην, τὸ,

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἐκφώνως. Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς

ἡμᾶς δέσποτα φιλάνθρωπε κύριε μετὰ παῤῥησίας, ἀκατακρίτως, ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, ψυχῇ πεφωτισμένῃ, ἐν ἀπαισχύντῳ προσώπῳ, ἡγιασμένοις χείλεσιν, τολμᾷν ἐπικαλεῖσθαί σε τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἅγιον θεὸν πατέρα, καὶ λέγειν.

Dominator, generis humani amator, Domine, ut cum libertate, ſine condemnationis metu corde puro, anima illuminata, inconfuſa facie, ſanctificatis labris, audeamus invocare te, qui in cœlis es, ſanctum, Deum Patrem, & dicere.

Ο Λαός, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Populus. Pater noſter, &c.

Ο Ιερεὺς εὔχεται.

ΝΑὶ κύριε, κύριε, μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Οἶδεν γὰρ ἡ πολλή σου εὐσπλαγχνία, ὅτι οὐ δυνάμεθα ὑπενέγκειν διὰ τὴν πολλὴν ἡμῶν ἀσθένειαν. ἀλλὰ ποίησον σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ἡμᾶς ὑπενέγκειν. Σὺ γὰρ ἔδωκας ἡμῖν ἐξουσίαν πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ. Ἐκφώνως. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις.

Sacerdos Orat.

ITa Domine, Domine, ne inducas nos in tentationem, ſed libera nos a malo. Novit enim multa tua miſericordia, quod ſuſtinere non poſſumus, præ multa noſtra infirmitate: ſed fac etiam cum tentatione proventum, ut poſſimus ſuſtinere. Tu enim dediſti nobis poteſtatem calcandi ſerpentes & ſcorpios, & omnem poteſtatem inimici, *Elata voce*, quia tuum eſt regnum & potentia.

Ο Λαός. Ἀμήν.

Ο Ιερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.

Populus. Amen.
Sacerdos. Pax omnibus.

Ο Διάκονος. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Ἰησοῦ κλίνατε.

Diaconus. Capita veſtra Jeſu Chriſto inclinate.

Populus. Tu Domine.

Sacerdos Orat.

DOminator Domine Deus omnipotens, qui ſedes ſuper Cherubim, & glorificaris a Seraphim: qui ex aquis cœlum condidiſti, & aſtrorum choris eum ornaſti: qui in excelſis incorporeos Angelorum exercitus conſtituiſti ad perennes glorificationes: tibi animarum corporumque noſtrorum cervices inclinavimus, ſervitutis obſequium deſignantes, & rogamus te, ut tenebroſos peccati inſultus ex cogitatione noſtra depellas, & divinis ſancti Spiritus tui ſplendoribus mentem noſtram exhilares, ut cogitatione tui repleti, digne participemus iis, quæ nobis propoſita ſunt bonis, immaculati corporis, & precioſi ſanguinis, unigeniti Filii tui Domini, & Dei, & Servatoris noſtri, Jeſu Chriſti, condonans nobis omnem peccatorum ſpeciem, per multam & in inveſtigabilem bonitatem tuam, gratia, & miſerationibus, & humanitate unigeniti Filii tui, *Elata voce*, per quem & cum quo tibi gloria & im-

Ὁ Λαός. Σὺ κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς ἐπεύχεται.

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς, ὁ παντοκράτωρ, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβίμ, καὶ δοξαζόμενος ὑπὸ τῶν σεραφίμ. ὁ ἐξ ὑδάτων οὐρανὸν σκευάσας, καὶ τοῖς τῶν ἀστέρων χοροῖς κατακοσμήσας. ὁ ἐν ὑψίστοις ἀσωμάτους ἀγγέλων συστησάμενος στρατιὰς, πρὸς ἀεννάους δοξολογίας. σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, τὸ τῆς δουλείας πρόσχημα σημαίνοντες, καὶ δεόμεθά σου, τὰς σκοτοειδεῖς τῆς ἁμαρτίας ἐφόδους ἐκ τῆς ἡμῶν διανοίας ἀπέλασον, καὶ ταῖς τοῦ ἁγίου σου θεοειδέσιν αὐγαῖς τὸν ἡμέτερον νοῦν καταφαίδρυνον, ὅπως τῇ γνώσει σου πληθυνόμενοι, ἀξίως, μετάσχοιμεν τῶν προκειμένων ἡμῖν ἀγαθῶν, τοῦ ἀχράντου σώματος, καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, τοῦ κυρίου, καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. συγχωρῶν ἡμῖν πᾶν εἶδος ἁμαρτιῶν, διὰ τὴν πολλὴν καὶ ἀνεξιχνίαστον σου ἀγα-

ἀγαθότητα, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ. Ἐκφώνως. Δι' οὗ, καὶ μεθ' οὗ, σοὶ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ πνεύματι.

imperium cum ſanctiſſimo & bono & vivifico Spiritu tuo.

Ὁ Ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Διάκονος, Μετὰ φόβου θεοῦ.

Sacerdos. Pax omnibus.

Diaconus. Cum timore Dei.

Ὁ Ἱερεὺς εὔχεται.

Ἅγιε, ὕψιστε, φοβερὲ, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, κύριε, ἁγίασον ἡμᾶς τῷ λόγῳ τῆς σῆς χάριτος, καὶ τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ παναγίου σου πνεύματος. Σὺ γὰρ εἶπας δέσποτα, ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ἀκατάληπτε θεοῦ λόγε, τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι ὁμοούσιε, συναΐδιε, καὶ συνάρχε, πρόσδεξε τὸν ἀκήρατον ὕμνον, σὺν τοῖς χερουβὶμ καὶ σεραφὶμ, καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου, ἐξ ἀναξίων μου χειλέων βοῶντα καὶ λέγοντα.

Sacerdos orat.

Sancte, ſumme, tremende, qui in ſanctis requieſcis, Domine, ſanctifica nos verbo gratiæ tuæ, & illapſu ſanctiſſimi Spiritus tui. Tu enim dixiſti, Domine, Sancti eſtote, quia ego ſanctus ſum, Domine Deus noſter, incomprehenſibile Dei Verbum, Patri & ſancto Spiritui conſubſtantiale, & coæternum, & principio, ut ille carens, ſuſcipe immortalem hymnum, qui cum Cherubim & Seraphim, & a me peccatore & indigno ſervo tuo ex indignis meis labiis, clamat & dicit.

Ὁ Λαός. Κύριε ἐλέησον. Κύριε ἐλέησον. Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως. Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Populus. Kyrie eleiſon. Kyrie eleiſon. Kyrie eleiſon.

Sacerdos, elata voce. Sancta Sanctis.

Populus. Unus Pater, ſanctus: unus Filius, ſanctus: unus Spiritus, ſanctus: in unitate Spiritus ſancti. Amen.

Diaconus. Pro ſalute & defenſione.

Sacerdos cruce ſignans populum elata voce. Dominus cum omnibus.

Hinc frangit Sacerdos panem & dicit. Laudate Deum.

Panem dividit Sacerdos dicens aſſiſtentibus. Dominus benedicat, & vobiſcum miniſtret, per magnam, &c.

Hinc Sacerdos dicit. Jubete.

Clerus. Spiritus ſanctus jubeat & ſanctificet.

Sacerdos. Ecce ſanctificata ſunt & conſecrata.

Clerus. Unus Pater ſanctus *ter*.

Et Sacerdos dicit. Dominus cum omnibus.

Clerus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos dicit. Ipſe benedixit ei.

Ο Λαός. Εἷς πατὴρ ἅγιος, εἷς υἱὸς ἅγιος, ἓν πνεῦμα ἅγιον, εἰς ἑνότητα πνεύματος ἁγίου. Ἀμήν.

Ο Διάκονος. Ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως.

Ο Ἱερεὺς σφραγίζων τὸν λαὸν ἐκφώνως. Ο κύριος μετὰ πάντων.

Καὶ κλάνει ὁ Ἱερεὺς τὸν ἄρτον, καὶ λέγει. Αἰνεῖτε τὸν θεὸν ἐν τοῖς.

Καὶ μελίζει ὁ Ἱερεὺς λέγων τοῖς παροῦσιν. Ο κύριος εὐλογήσει καὶ συνδιακονήσει, διὰ τῆς μεγάλης.

Καὶ λέγει ὁ Ἱερεύς. Κελεύσατε.

Ο Κλῆρος. Τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κελεύει καὶ ἁγιάζει.

Ο Ἱερεύς. Ἰδοὺ ἡγίασται καὶ τετελείωται.

Ο Κλῆρος. Εἷς πατὴρ ἅγιος. τρίς.

Καὶ λέγει ὁ Ἱερεύς. Ο κύριος μετὰ πάντων.

Ο Κλῆρος. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ο Ἱερεὺς λέγει. Αὐτὸς εὐλόγησεν αὐτόν.

Digitized by Google

Καὶ μεταλαμβάνει ὁ Ἱερεύς, εὐχ. τῆς κατὰ φιλανθρώπας.

Ἄλλως.

Ὃν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος ἐπὶ τῆς πηγῆς.

Καὶ ὅταν μεταδίδῃ τὸν κλῆρον, λέγει. Σῶμα ἅγιον.

Καὶ εἰς τὸ ποτήριον λέγει. Αἷμα τίμιον τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν.

Καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι, λέγει ὁ Διάκονος. Ἐπὶ προσευχὴν στάθητε.

Ὁ Ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Διάκονος. Προσεύξασθε.

Ὁ Ἱερεὺς εὔχεται τὴν εὐχαριστίαν.

Εὐχαριστοῦμέν σοι δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, καὶ ἐπουρανίων σου μυστηρίων, ὧν ἔδωκας ἡμῖν ἐπὶ εὐεργεσίᾳ, καὶ ἁγιασμῷ καὶ σωτηρίᾳ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, καὶ δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε φιλάνθρωπε, ἀγαθέ, κύριε, χάρισαι ἡμῖν τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος

Et communicat Sacerdos. Oratio. Secundum benignitatem.

Aut.

Quemadmodum deſiderat cervus ad fontes aquarum, &c.

Et cum communionem dat clero dicit. Corpus ſanctum.

Et ad calicem dicit. Sanguis precioſus Domini, & Dei, & Servatoris noſtri.

Hinc ſacrificio completo dicit Diaconus. Ad orationem ſtate.

Sacerdos. Pax omnibus.

Diaconus. Orate.

Sacerdos dicit orationem gratiarum actionis.

Gratias agimus tibi, Dominator Domine Deus noſter, pro perceptione ſanctorum, intemeratorum, immortalium, & cœleſtium myſteriorum tuorum, quæ dediſti nobis in beneficium, & ſanctificationem, & ſalutem animarum & corporum noſtrorum. Certe precamur & obſecramus te, generis humani amator bone Domine, largire nobis ut comunio ſancti corporis & pre-

cioſi ſanguinis unigeniti Filii tui, ſit nobis in fidem inconfuſam, in caritatem non fictam, in abundantiam pietatis, in averſionem cujuſvis contrarii, in obſervationem mandatorum tuorum, in viaticum vitæ æternæ, in defenſionem acceptabilem, ante tremendum tribunal Chriſti tui. *Elata voce*, per quem & cum quo tibi gloria & imperium, cum ſanctiſſimo & bono & vivico Spiritu tuo.

Deinde Sacerdos converſus ad populum dicit.

Rex maxime, Patrique coæterne, qui potentia tua infernum ſpoliaſti, & mortem conculcaſti, & fortem vinxiſti, & Adam e tumulo excitaſti, Deifica tua virtute, & lucido ſplendore ineffabilis tuæ divinitatis, ipſe, Domine, per ſumptionem intemerati corporis tui & precioſi ſanguinis tui, emitte inviſibilem dexteram tuam plenam benedictionum, & omnibus nobis benedic, miſerere, corrobora divina tua virtute, & aufer a nobis malicioſam & peccatricem carnalis concupiſcen-

τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, εἰς πίστιν ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν θεοσεβείας, εἰς ἀποτροπὴν ἐναντίου, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου. εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς ἀπολογίαν εὐπρόσδεκτον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ σου. Ἐκφώνως. δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ, σοὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς στρέφεται πρὸς τὸν λαὸν, λέγων.

Ἄναξ μέγιστε, καὶ τῷ πατρὶ σύναρχε, ὁ τῷ σῷ κράτει τὸν ᾅδην σκυλεύσας, καὶ τὸν θάνατον πατήσας, καὶ τὸν ἰσχυρὸν δεσμεύσας, καὶ τὸν Ἀδὰμ ἐκ τάφου ἀναστήσας τῇ θεουργικῇ σου δυνάμει καὶ φωτιστικῇ αἴγλῃ τῆς σῆς ἀρρήτου θεότητος, αὐτὸς δέσποτα, διὰ τῆς μεταλήψεως τοῦ ἀχράντου σου σώματος καὶ τοῦ τιμίου σου αἵματος ἐξαπόστειλον τὴν ἀόρατόν σου δεξιὰν, τὴν πλήρη εὐλογιῶν, καὶ πάντας ἡμᾶς εὐλόγησον, οἰκτείρησον, σθένωσον τῇ θεϊκῇ σου δυνά-

Digitized by Google

νάμει, καὶ περίελε ἀφ' ἡμῶν τὴν κακοηθῆ καὶ ἁμαρτάδα σαρκικῆς ἐπιθυμίας ἐργασίαν. καταύγασον τοὺς νοητοὺς ἡμῶν ὀφθαλμοὺς τῆς περικειμένης ζοφερᾶς ἀνομίας, σύναψον ἡμᾶς τῷ παμμακαρίστῳ, τῷ εὐαρεστήσαντι σοι συλλόγῳ, ὅτι διὰ σοῦ, καὶ σὺν σοὶ τῷ πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ πνεύματι πᾶς ὕμνος πρέπει, τιμὴ, κράτος, προσκύνησις τε καὶ εὐχαριστία, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο Διάκονος Πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ.

Ο Λαὸς. Εν ὀνόματι κυρίου.

Ο Ιερεὺς ἐκφώνως.

Η' ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς, ἡ χάρις τοῦ υἱοῦ, κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ κοινωνία καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ παναγίου πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαὸς. Αμήν.

Εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον.

ſcentiæ operationem, illumina intellectuales oculos noſtros contra circumſtantem tenebrarum nequitiam. Conjunge nos beatiſſimo beneplacitoque tibi conventui, quia per te, & tecum, Patrem & ſanctiſſimum Spiritum omnis hymnus decet, honor, imperium, adoratio, & gratiarum actio, nunc & ſemper & in ſæcula ſæculorum.

Diaconus. Ite in pace.

Populus. In nomine Domini.

Sacerdos elata voce.

Caritas Dei & Patris, gratia Filii Dominique noſtri Jeſu Chriſti, communicatio & donum ſanctiſſimi Spiritus, ſit cum omnibus nobis nunc & ſemper & in ſæcula ſæculorum.

Populus. Amen.

Sit nomen Domini benedictum.

Sacerdos orat in Diaconico dicens.

DEdiſti nobis, Domine, ſanctificationem in participatione ſanctiſſimi corporis & precioſi ſanguinis unigeniti Filii tui, da nobis gratiam & donum ſanctiſſimi Spiritus, & cuſtodi nos irreprehenſibiles in vita, & deduc ad perfectam redemptionem & adoptionem, & ad futuras ſempiternas fruitiones. Tu enim es ſanctificatio noſtra, & tibi gloriam ſurſum mittimus, Patri & Filio, & Spiritui ſancto, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Populus. Amen.
Sacerdos. Pax omnibus.
Populus. Et ſpiritui tuo.

Et dimittit dicens.

Benedictus Deus, qui benedicit & ſanctificat, & protegit, & conſervat omnes nos per participationem ſanctorum ejus myſteriorum, qui eſt benedictus in ſæcula ſæculorum.

Amen.

Ο Ιερεὺς ἐπεύχεται ἐν τῷ Διακονικῷ λέγων.

Ἔδωκας ἡμῖν δέσποτα τὸν ἁγιασμὸν ἐν τῇ μετουσίᾳ τοῦ παναγίου σώματος, καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, δὸς ἡμῖν τὴν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ παναγίου πνεύματος, καὶ φύλαξον ἡμᾶς ἀμώμους ἐν τῷ βίῳ καὶ ὁδήγησον εἰς τὴν τελείαν ἀπολύτρωσιν καὶ υἱοθεσίαν, καὶ εἰς τὰς μελλούσας αἰωνίους ἀπολαύσεις. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο Λαός. Ἀμήν.
Ο Ιερεύς. Εἰρήνη πᾶσι.
Ο Λαός. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Καὶ ἀπολύει λέγων.

Εὐλογείτω ὁ θεὸς ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων, καὶ σκέπων, καὶ διατηρῶν πάντας ἡμᾶς διὰ τῆς μεθέξεως τῶν ἁγίων αὐτοῦ μυστηρίων, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Digitized by Google

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

* * * * * * * * * * *

Εὐχὴ τοῦ καταπετάσματος

Ὁ Ἱερεὺς λέγει ἐν ἑαυτῷ.

Δοξάζομέν σε δημιουργὲ καὶ βασιλεῦ τῶν ὅλων, καὶ προσκυνοῦμεν τὸ ἄῤῥητον καὶ σεβάσμιόν σου ὄνομα. Ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάντων πειρασμῶν, ὅτι παρὰ σοῦ βοήθεια καὶ ἀντίληψις. Σῶσον τὸν λαόν σου, ὃν περιεποιήσω διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ σοι ἡ τιμή.

Εὐχὴ ἄλλη τῆς Θείας λειτουργίας τοῦ ἀποστόλου καὶ ἀδελφοθέου Ἰακώβου.

Ὁ Θεὸς ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατόν σου φιλανθρωπίαν ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου υἱὸν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα πεπλανημένον ἐπαναστρέψῃ πρόβατον, μὴ ἀποστραφῇς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς,

LITURGIA S. BASILII

Deeſt nonnihil.

Oratio Veli.
Sacerdos dicit ſecreto.

TE glorificamus opifex & rex omnium, & adoramus ineffabile & venerandum nomen tuum. Reſpice ſuper nos & miſerere nobis, & libera nos ab omnibus tentationibus, quia a te eſt auxilium, & protectio: ſalvum fac populum tuum, quem adquiſiviſti per ſanguinem Chriſti tui, per quem & cum quo tibi debetur honor, &c.

Oratio alia ex divina Liturgia Apoſtoli & fratris Domini Jacobi.

DEus qui propter multam & inexplicabilem tuam erga homines caritatem, miſiſti unigenitum Filium tuum in mundum, ut ovem errabundam reduceret, ne repellas nos peccatores, qui offerimus tibi ti-

Digitized by Google

timendum hoc & incruentum ſacrificium. Non enim in juſtitiis noſtris confidentes ſumus, ſed in miſericordia tua bona, per quam genus noſtrum adquiris. Deprecamur & rogamus bonitatem tuam, procumbimuſque coram te, ut non fiat in condemnationem populo tuo, hoc inſtitutum nobis ad ſalutem myſterium: ſed ſit in abolitionem peccatorum, ad renovationem animarum & corporum, & ad beneplacitum tuum Dei & Patris: & unigeniti filii tui: bonique & vivificantis & conſubſtantialis tibi Spiritus tui, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Oratio pro pace.

Pax omnibus.

ITerum precemur omnipotentem & miſericordem Deum, Patrem Domini, Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, per quem obſecramus & rogamus te, Domine, amator hominum bone. Memento, Domine pacis, ſanctæ, unius, Catholicæ & Apoſtolicæ tuæ Eccleſiæ.

Ora-

λοὺς, ἐγχειροῦντάς σοι τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν. Οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν πεποιθότες ἐσμὲν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἐλέει σου τῷ ἀγαθῷ, δι' οὗ τὸ γένος ἡμῶν περιποιῇ. Ἱκετεύομεν τὴν σὴν ἀγαθότητα, καὶ προσπίπτομέν σοι, ἵνα μὴ γένηται εἰς κατάκριμα τῷ λαῷ σου, τὸ οἰκονομηθὲν ἡμῖν τοῦτο πρὸς σωτηρίαν μυστήριον, ἀλλ' εἰς ἐξάλειψιν ἁμαρτιῶν, εἰς ἀνανέωσιν ψυχῶν καὶ σωμάτων, εἰς εὐαρέστησιν σὴν, τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς, καὶ τοῦ μονογενοῦς σοῦ υἱοῦ, καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ζωοποιοῦ, καὶ ὁμουσίου σου πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ περὶ τῆς εἰρήνης.

Εἰρήνη πᾶσι.

ΚΑὶ πάλιν παρακαλέσωμεν τὸν παντοκράτορα, καὶ ἐλεήμονα θεὸν, τὸν πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, δι' οὗ δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε φιλάνθρωπε, ἀγαθὲ κύριε τῆς εἰρήνης, τῆς ἁγίας, μόνης,

Digitized by Google

νης, καθολικῆς, καὶ ἀποστολικῆς σου ἐκκλησίας.

Προσεύχεσθε ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῆς ἁγίας, μόνης, κλ'.

ΤΗς ἀπὸ περάτων τῆς οἰκουμένης, μέχρι τῶν περάτων αὐτῆς, καὶ πάντων τῶν λαῶν, καὶ πάντων τῶν ποιμνίων. Τὴν δὲ ἐξ οὐρανοῦ εἰρήνην, βράβευσον ταῖς ἁπάντων ἡμῶν καρδίαις. ἀλλὰ καὶ τοῦ βίου τούτου εἰρήνην ἡμῖν δώρησαι. Τὸν βασιλέα, τὰ στρατιωτικὰ τάγματα, τοὺς ἄρχοντας, βουλὰς, δήμους, γείτονας ἡμῶν, εἰσόδους καὶ ἐξόδους ἡμῶν, ἐν πάσῃ εἰρήνῃ κατακόσμησον. Βασιλεῦ τῆς εἰρήνης, τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν, κτῆσαι ἡμᾶς ὦ θεός. ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἴδαμεν. τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν. Ζωοποίησον τὰς ἁπάντων ἡμῶν ψυχὰς, διὰ τοῦ ἁγίου σου πνεύματος. καὶ μὴ κατισχύσῃ θάνατος ἁμαρτίας καθ' ἡμῶν τῶν δούλων σου, μηδὲ κατὰ παντὸς τοῦ λαοῦ σου.

Ευ-

Orate pro pace unius, ſanctæ Eccleſiæ, &c.

QUæ eſt a finibus uſque ad fines orbis, omniumque populorum, & omnium gregum. Pacem quæ e cœlo eſt immitte cordibus omnium noſtrum: ſed & vitæ hujus pacem nobis concede. Regem, militares ordines, principes viros, conſilia, plebes, vicinos noſtros, ingreſſus & egreſſus noſtros, omni pace exorna. Rex pacis, pacem tuam da nobis: omnia enim dediſti nobis. Poſſide nos, Deus: qui præter te alium non novimus: nomen tuum appellamus. Vivifica omnium noſtrum animas, per Spiritum tuum ſanctum; neque prævaleat adverſus nos ſervos tuos, mors peccati, neque adverſus omnem populum tuum.

Ora

Digitized by Google

Oratio pro Papa.

RUrſus etiam rogemus omnipotentem & miſericordem Deum, Patrem Domini, Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, per quem obſecramus & rogamus, te amator hominum, bone Domine. Memento, Domine, ſanctiſſimi & beatiſſimi Pontificis noſtri Abba N. Papæ & Patriarchæ magnæ urbis Alexandriæ. Conſervans, conſerva eum nobis, per annos multos & tempora pacifica, perfecte fungentem eo, qui illi a te comiſſus eſt, pontificatu ſancto, ſecundum ſanctam & beatam tuam voluntatem, recte diſpenſantem verbum veritatis, paſcentemque inſanctitate, & Juſtitia populum tuum: cum omnibus Orthodoxis Epiſcopis Presbyteris, Diaconis; cum omni plenitudine ſanctæ, ſolius, Catholicæ & Apoſtolicæ tuæ Eccleſiæ: pacem & ſanitatem ipſis & nobis benigne concedens, diebus omnibus. Preces etiam illorum quas faciunt pro nobis & pro omni populo tuo, noſque pro ipſis, ſuſcipe ſuper cœleſte & benedictum altare tuum, in odorem ſuavitatis.

Εὐχὴ περὶ τοῦ Πάπα.

ΚΑὶ πάλιν παρακαλέσωμεν τὸν παντοκράτορα καὶ ἐλεήμονα θεὸν, τὸν πατέρα τοῦ κυρίου δὲ, καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμεν σε φιλάνθρωπε, ἀγαθὲ κύριε. Μνήσθητι κύριε τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ μακαριωτάτου ἀρχιερέως ἡμῶν Ἀββα Δ΄. συντηρήσων συντήρησον ἡμῖν αὐτὸν ἔτεσι πολλοῖς, καὶ χρόνοις εἰρηνικοῖς. ἐκπληροῦντα αὐτὸν τὴν ὑπό σου ἐμπεπιστευμένην αὐτῷ ἁγίαν ἀρχιερωσύνην, κατὰ τὸ ἅγιον καὶ μακάριόν σου θέλημα. ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, καὶ ποιμαίνοντα τὸν λαόν σου ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ. σὺν πᾶσιν ὀρθοδόξοις Ἐπισκόποις, Πρεσβυτέροις, Διακόνοις, σὺν παντὶ τῷ πληρώματι τῆς ἁγίας, καὶ μόνης, καθολικῆς, καὶ ἀποστολικῆς σου ἐκκλησίας. εἰρήνην, καὶ ὑγίειαν αὐτοῖς τε καὶ ἡμῖν χαριζόμενος ἐκ πασῶν τῶν ἡμερῶν. Τὰς δὲ εὐχὰς αὐτῶν ἃς ποιοῦνται ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ παντος τοῦ λαοῦ σου,

σου, καὶ ἡμεῖς ὑπὲρ αὐτῶν, πρόσδεξαι ἐπὶ τὸ οὐράνιον καὶ εὐλογημένον σου θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. Πάντα μὲν ἐχθρὸν αὐτοῦ ὁρατὸν ἢ ἀόρατον σύντριψον καὶ καθυπόταξον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τάχει, αὐτὸν δὲ ἐν τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ ἐν εἰρήνῃ καὶ δικαιοσύνῃ διαφύλαξον.

tis. Omnem quidem inimicum ipſus viſibilem aut inviſibilem, contere & ſubjice ſub pedibus ejus velociter: ipſum vero in ſancta Eecleſia tua in pace & juſtitia conſerva.

Εὐχὴ περὶ εἰς ἐπισυναγωγῆς.

ΚΑὶ πάλιν παρακαλέσωμεν, τὸν παντοκράτορα καὶ ἐλεήμονα θεὸν, τὸν πατέρα κυρίου δὲ καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Κριστοῦ δι᾽ οὗ δεόμεθα. . . . . . τας τὸ θέλημά σου τὸ ἅγιον. χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, δι᾽ οὗ, καὶ μεθ᾽ οὗ, κλ.

Oratio pro congregatione.

RUrſus invocemus omnipotentem & miſericordem Deum, Patrem Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti per quem oramus . . . . . . *Deeſt ut videtur folium.* facientes voluntatem tuam ſanctam, per gratiam & miſerationes & benignitatem unigeniti Filii tui per quem & cum quo &c.

Ὁ λαὸς λέγει. Πιστεύω εἰς ἕνα θεόν.

Populus dicit. Credo in unum Deum.

Εὐχὴ ἀσπασμοῦ τοῦ ἁγίου Βασιλείου.

Εἰρήνη πᾶσιν.

ΚΥριε ὁ θεὸς ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγαγὼν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ἡμῖν ὁδοὺς εἰς σωτηρίαν ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων μυστηρίων ἀποκάλυψιν.

Oratio oſculi pacis S. Baſilii.

Pax omnibus.

DOmine Deus qui creaſti nos & adduxiſti in vitam iſtam, qui demonſtraſti nobis vias ad ſalutem; qui largitus es nobis cœleſtium myſteriorum revelationem; tu es, qui conſti-

Digitized by Google

tuiſti nos ad hoc miniſterium in poteſtate Spiritus tui ſancti. Placeat tibi, Domine, fieri nos miniſtros, novi tui Teſtamenti; adminiſtratores ſanctorum tuorum myſteriorum, ut digni efficiamur offerre tibi dona & ſacrificia pro peccatis noſtris & populi tui ignorantiis. Et da nobis ut cum omni timore & conſcientia pura, offeramus tibi ſpirituale hoc, & incruentum ſacrificium: quod ſuſcipiens ſuper altare tuum ſanctum, ſupercœleſte & ſpirituale, in odorem ſuavitatis, mitte invicem nobis gratiam ſancti tui Spiritus. Ita, o Deus, aſpice ſuper nos, & intuere rationalem hunc cultum noſtrum, & ſuſcipe illum, ſicut ſuſcepiſti eumdem ab ſanctis Apoſtolis tuis: cultum hunc verum. Ita & ex manibus noſtris, (quamvis) peccatorum, ſuſcipe propoſita dona iſta, per bonitatem tuam Domine; & concede, ut accepta fiant, ſanctificata per Spiritum ſanctum, ad expiationem delictorum noſtrorum, & populi tui ignorantiarum, & ad requiem animarum eorum, qui obierunt, ut etiam nos humiles pec-

Σὺ εἶ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν διακονίαν ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματός σου τοῦ ἁγίου. Εὐδόκησον δὴ κύριε τοῦ γενέσθαι ἡμᾶς διακόνους τῆς καινῆς σου διαθήκης, λειτουργοὺς τῶν ἁγίων σου μυστηρίων, ἵνα ἄξιοι γενώμεθα τοῦ προσφέρειν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας, ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ σου ἀγνοημάτων. Καὶ δὸς ἡμῖν μετὰ παντὸς φόβου καὶ συνειδήσεως καθαρᾶς προσκομίσαι σοι τὴν πνευματικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, ἣν προσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερόν σου θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου πνεύματος. Ναὶ ὦ θεὸς ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἔπιδε ἐπὶ τὴν λογικὴν λατρείαν ἡμῶν ταύτην, καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὡς προσεδέξω ἐκ τῶν ἁγίων σου ἀποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην λατρείαν. Οὕτως καὶ ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν πρόσδεξαι τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα ἐν τῇ χρηστότητί σου κύριε, καὶ δὸς γενέσθαι εὐπρόσδεκ-

δεκτὰ, ἡγιασμένα ἐν πνεύματι ἁγίῳ, εἰς ἐξιλασμὸν τῶν ἡμετέρων πλημμελημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ σου ἀγνοημάτων, καὶ εἰς ἀνάπαυσιν προκοιμηθέντων ψυχῶν, ἵνα καὶ ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ, καὶ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου καταξιωθέντες ἀμέμπτως λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, λάβωμεν τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων, καὶ εὕρωμεν χάριν καὶ ἔλεος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς σου τῆς δικαίας καὶ ἀγαθῆς. Καὶ τὰ νῦν, δὸς ἡμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ καὶ τὴν σὴν ἀγάπην, δώρησαι ἡμῖν κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσασθαι ἐκτενῶς. χάρισαι παντὸς ἀποκάθαρον μολύσματος, παντὸς δόλου, καὶ πάσης κακίας, καὶ πανουργίας, καὶ τῆς θανατηφόρου μνησικακίας, καὶ καταξίωσον ἡμᾶς πάντας δέσποτα, ἀσπάσασθαι ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ, εἰς τὸ μεταχεῖν ἀκατακρίτως τῆς ἀθανάτου καὶ ἐπουρανίου σου δωρεᾶς, διὰ τῶν οἰκ-

peccatores, & indigni ſervi tui, digni effecti inculpate miniſtrandi ad altare ſanctum tuum, accipiamus mercedem fidelium, & prudentium œconomorum, & inveniamus gratiam & miſericordiam in die timenda retributionis tuæ juſtæ & bonæ. Nunc autem da nobis pacem in omnibus, & omni modo; & caritatem tuam concede nobis, Domine Deus noſter, ad fraternum amorem, neque ſimulatum, quo poſſimus ex puro corde nos invicem vehementer diligere. Dignare mundare nos ab omni inquinamento, ab omni dolo, omni malo, & verſutia, & mortifera injuriarum recordatione: noſque fac dignos omnes, Domine, ſalutandi invicem in oſculo ſancto, ut a condemnatione immunes, participes ſimus immortalis & ſupercœleſtis doni tui, per miſerationes unigeniti Filii tui per quem benedictus es, & glorificatus cum omnibus ſanctis &c.

G 2 Ora-

Oratio alia oſculi pacis.

DEus qui es magnus & æternus: qui creaſti hominem in incorruptione, & mortem quæ per invidiam Diaboli intraverat in mundum, per vivificam præſentiam unigeniti Filii tui deſtruxiſti: qui pace cœlitus demiſſa terram impleviſti, propter quam te Angelorum exercitus glorificaverunt dicentes, Gloria in excelſis Deo & in terra pax, in hominibus bona voluntas; bona illa voluntate pacis tuæ, imple corda noſtra. Dignare mundare nos ab omni inquinamento ab omni malo & verſutia, & mortifera injuriarum recordatione: Noſque fac dignos ſalutandi invicem in oſculo ſancto, nt condemnationis immunes, participes ſimus immortalis & cœleſtis doni tui, in Chriſto Jeſu Domino noſtro, per quem, & cum quo tibi gloria & honor, &c.

οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, καὶ δεδοξασμένος σὺν πάντων ἁγίων.

Εὐχὴ ἄλλη τοῦ ἀσπασμοῦ.

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος, ὁ κτίσας ἐν ἀφθαρσίᾳ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν εἰσελθόντα φθόνῳ τοῦ διαβόλου θάνατον εἰς τὸν κόσμον διὰ τῆς ζωοποιοῦ παρουσίας τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ καθελών, καὶ τῆς οὐρανόθεν εἰρήνης ἐμπλήσας τὴν γῆν, ἣ αἱ τῶν ἀγγέλων ἐδόξασάν σε στρατιαὶ λέγουσαι δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. εὐδοκίᾳ τῆς σῆς εἰρήνης ἔμπλησον τὰς καρδίας ἡμῶν. Χάρισαι παντὸς ἀποκάθαρον μολύσματος, παντὸς δόλου, καὶ πάσης κακίας, καὶ τῆς θανατηφόρου μνησικακίας, καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἀσπάσασθαι ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ εἰς τὸ μετασχεῖν ἀκατακρίτως τῆς ἀθανάτου καὶ ἐπουρανίου σου δωρεᾶς, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ σοι δόξα καὶ τιμή, κλ.

Digitized by Google

Εὐχὴ ἄλλη τοῦ ἀσπασμοῦ.

Πᾶσαν ὑπερεκκύπτει τὴν λόγου δύναμιν, καὶ νοῦ φαντασίαν, ἡ τῶν σῶν δωρεῶν, ὦ δέσποτα φιλοτιμία. Ἃ γὰρ ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν ἀπέκρυψας, αὐτὰ τοῖς νηπίοις ἡμῖν ἀπεκάλυψας. Καὶ οἱ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἐπιθυμήσαντες ἰδεῖν οὐχ ἑωράκασιν αὐτά, διακονεῖν καὶ τούτοις ἁγιάζεσθαι, τοῖς ἁμαρτωλοῖς ἡμῖν ἐδωρήσω. Τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ παρέστησας ἡμῖν τὴν οἰκονομίαν, καὶ τῆς θυσίας ταύτης τὴν μυσταγωγίαν, καθ' ἣν οὐ νομικὸν αἷμα, οὐ σαρκὸς δικαίωμα, ἀλλὰ πνευματικὸν μέν ἐστι τὸ πρόβατον, ἡ μάχαιρα δὲ λογική τε καὶ ἀσώματος. Ταύτην οὖν σοι προσκομίζοντες τὴν θυσίαν, αἰτοῦμέν σε φιλάνθρωπε, καθάρισον ἡμῶν τὰ χείλη, καὶ πάσης ὑλικῆς ἐπιμιξίας τὸν νοῦν ἡμῶν ἐλευθέρωσον. Ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου πνεύματος, καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἀσπάσασθαι ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ, εἰς τὸ μετασχεῖν ἀκατακρίτως τῆς ἀθανάτου καὶ ἐπουρανίου σου δωρεᾶς, ἐν Χρι-

Alia Oratio oſculi pacis.

OMnem ſuperat vim rationis, & intellectus imaginationem, donorum tuorum Domine, magnificentia: quæ enim a ſapientibus & prudentibus abſcondideras, ea parvulis nobis revelaſti. Prophetæ etiam & Reges cupientes ea videre, non viderunt, quæ adminiſtrare, & per ea ſanctificari dediſti nobis peccatoribus. Unigeniti Filii tui diſpenſationem, nobis exhibuiſti, & hujus ſacrificii myſtagogiam, in qua non legalis ſanguis, non carnis juſtificatio, ſed agnus ſpiritualis eſt: gladius quoque ſpiritualis & incorporeus. Hoc igitur ſacrificium tibi offerentes, petimus a te, amator hominum, purifica noſtra labia & ab omni miſtione materiali mentem noſtram libera. Mitte nobis invicem gratiam ſancti tui Spiritus, & nos dignos fac, ſalutandi invicem in oſculo ſancto, ut condemnationis immunes, participes ſimus immortalis & cœleſtis doni tui, in Chriſto Jeſu Domino noſtro, per quem.

Da-

Digitized by Google

Datur oſculum pacis.

Diaconus dicit. Stemus decenter.

Sacerdos alta voce. Dominus ſit cum vobis omnibus.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos. Surſum habeamus corda.

Populus. Habemus ad Dominum.

Sacerdos. Gratias agamus Domino.

Populus. Dignum & juſtum eſt.

Sacerdos. Dignum & juſtum: dignum & juſtum: vere dignum eſt & juſtum.

Initium oblationis.

DOmine qui es, Deus veritatis, exiſtens ante ſæcula & regnans in ſæcula: qui in excelſis habitas in ſæculum & humilia reſpicis: qui feciſti cœlum, & terram, & mare, atque omnia quæ in eis ſunt: Pater Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu

Χριςῷ Ιησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, δι' ὗ κλ'.

Καὶ γίνεται ὁ ἀσπασμός.

Ο Διάκων λέγει. Στῶμεν καλῶς.

Ο Ιερεὺς ἐκφωνήσει. Ο κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ο Λαὸς λέγει. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ανω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ο Λαὸς λέγει. Εχομεν πρὸς τὸν κύριον.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ευχαριςήσωμεν τῷ κυρίῳ.

Ο Λαὸς λέγει. Αξιον καὶ δίκαιον.

Ο Ιερεὺς λέγει. Αξιον καὶ δίκαιον, ἄξιον καὶ δίκαιον, ἀληθῶς ἄξιόν ἐςιν καὶ δίκαιον.

Αρχὴ τῆς προσκομιδῆς.

ΟΩν δέσποτα κύριε, ὁ θεὸς τῆς ἀληθείας, ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰώνων, καὶ βασιλεύων εἰς τοὺς αἰῶνας. ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν. Ο ποιήσας οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ

τὰ ἐν αὐτοῖς. Ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου δὲ καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ τὰ πάντα ἐποίησης τά τε ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα. Ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου τῆς ἁγίας δόξης τῆς βασιλείας σου. ὁ παρὰ πάσης ἁγίας δυνάμεως προσκυνούμενος.

Jeſu Chriſti, per quem omnia feciſti viſibilia & inviſibilia: qui ſedes ſuper trhonum ſanctæ gloriæ regni tui: qui ab omni ſancta poteſtate adoraris.

Ὁ Διακῶν λέγει. Οἱ καθήμενοι ἀνάστητε.

Diaconus. Qui ſedetis ſurgite.

Ὁ Ἱερεύς. Ὧι παραστήκουσιν ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι ἀρχαὶ καὶ ἐξουσίαι, θρόνοι, κυριότητες καὶ δυνάμεις.

Sacerdos. Cui adſiſtunt Angeli & Archangeli, Principatus & Poteſtates, Throni, Dominationes & Virtutes.

Ὁ Διάκονος λέγει. Εἰς ἀνατολὰς βλέπετε.

Diaconus dicit. Ad Orientem adſpicite.

Οἱ παρίστανται κύκλῳ σου, τὰ πολυόμματα Χερουβίμ, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφίμ, διὰ παντὸς ὑμνοῦντα καὶ βοῶντα καὶ λέγοντα.

Qui circum te conſiſtunt, Cherubim multi oculi, Seraphim ſex alis inſtructi, ſemper laudantes, clamantes & dicentes.

Ὁ Διάκονος λέγει. Πρόσχωμεν.

Diaconus. Attendamus.

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος κύριος σαβαώθ.

Populus. Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Sabaoth.

Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος εἶ ἀληθῶς, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν. ὃς ἔπλασας ἡμᾶς, καὶ ἔθου ἡμᾶς ἐν τῷ πα-

Sanctus, Sanctus, Sanctus es vere, Domine Deus noſter, qui plaſmaſti nos & feciſti nos, & po-

Digitized by Google

poſuiſti nos in paradiſo voluptatis. Cum vero tranſgreſſi eſſemus præceptum tuum, per deceptionem ſerpentis, & excidiſſemus vita æterna, expulſique eſſemus ex paradiſo voluptatis, non abjeciſti nos uſque in finem, ſed continenter præcepiſti nobis per ſanctos tuos prophetas, & in fine dierum iſtorum illuxiſti nobis per unigenitum Filium tuum Dominum Deum & Salvatorem noſtrum Jeſum Chriſtum: qui ex Spiritu ſancto & ex ſancta Domina noſtra Deipara & ſemper Virgine Maria, carnem aſſumens & homo factus, demonſtravit nobis vias ſalutis, concedens nobis ſupernam regenerationem ex aqua & ſpiritu, & fecit nos ſibi populum adquiſitum: ſanctificavit nos Spiritu tuo ſancto. Qui dilexit ſuos, qui erant in mundo, deditque ſeipſum redemptionem, regnanti ſuper nos morti, in qua detinebamur venumdati ſub peccato cumque deſcendiſſet per crucem in infernum, reſurrexit ex mortuis tertia die; & cum aſcendiſſet in cœlum, ſedit ad dexteram tuam Patris, definiens diem

re-

παραδείσῳ τῆς τρυφῆς. παραβάντας δὲ τὴν ἐντολήν σου διὰ τῆς ἀπάτης τοῦ ὄφεως, καὶ ἐκπεσόντας ἡμᾶς ἐκ τῆς αἰωνίου ζωῆς, καὶ ἐξοριθέντας ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς οὐκ ἀπέρριψας ἡμᾶς εἰς τέλος, ἀλλὰ διὰ παντὸς ἐπεσκέψω ἡμᾶς διὰ τῶν ἁγίων σου προφητῶν, καὶ ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων, ἐπέφανες ἡμῖν τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, διὰ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, κυρίου δὲ καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐκ τῆς ἁγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας σαρκωθεὶς καὶ ἐνανθρωπήσας, ὑπέδειξεν ἡμῖν ὁδοὺς σωτηρίας, χαρισάμενος ἡμῖν τὴν ἄνωθεν ἀναγέννησιν ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον. ἡγίασεν ἡμᾶς τῷ πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ. Ὃς ἠγάπησε τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντίλυτρον τῷ βασιλεύοντι ἡμῶν θανάτῳ, ἐν ᾧ κατειχόμεθα πεπρασμένοι ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ κατελθὼν διὰ τοῦ σταυ-

ρον

ρου εἰς τὸν ᾅδην, ἀνέστη ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. καὶ ἀνελθὼν εἰς οὐρανοὺς, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ σου τοῦ πατρὸς, ὁρίσας ἡμέραν ἀνταποδόσεως, καθ' ἣν ἐπιφανεὶς κρῖναι τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ.

retributionis, in quo manifeſtatus judicabit orbem in juſtitia, & reddet unicuique ſecundum opus ſuum.

Ο Λαὸς λέγει. Κατὰ τὸ ἔλεός σου κύριε καὶ μὴ, κλ'.

Populus. Secundum miſericordiam tuam Deus, & nos, &c.

Ο Ιερεύς. Κατέλιπεν γὰρ ἡμῖν τοῦτο τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον. Μέλλων γὰρ παραδοῦναι ἑαυτὸν εἰς θάνατον, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

Sacerdos. Reliquit nobis hoc magnum pietatis myſterium. Cum enim traditurus foret ſe ipſum in mortem pro mundi vita.

Ο Λαὸς λέγει. Πιστεύομεν.

Populus. Credimus.

Ελαβεν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἁγίων καὶ ἀμώμων καὶ μακαρίων αὐτοῦ χειρῶν. ἀναβλέψας εἰς τὰ ὕψη τῶν οὐρανῶν πρός σε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα θεὸν ἡμῶν, καὶ θεὸν ὅλων. Ευχαριστήσας.

Accepit panem in ſanctas, immaculatas, & beatas ſuas manus, cumque adſpexiſſet in excelſa cœlorum ad te patrem ſuum, Deum noſtrum & Deum univerſorum: Et cum gratias egiſſet.

Ο Λαὸς. Αμήν.

Populus. Amen.

Ευλογήσας.

Benedixit.

Ο Λαὸς. Αμήν.

Populus. Amen.

Αγιάσας.

Sanctificavit.

Ο Λαὸς. Αμήν.

Populus. Amen.

Fregit, dedit ſanctis ſuis diſcipulis & Apoſtolis dicens: Accipite, manducate: Hoc eſt corpus meum, quod pro vobis & multis frangitur & datur in remiſſionem peccatorum. Hoc facite in meam commemorationem.

Κλάσας, μετέδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς, καὶ ἀποστόλοις, εἰπών. λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶν τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν κλώμενον καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

Similiter & calicem poſtquam cœnaſſet, cum miſcuiſſet ex vino & aqua, gratias egit.

Populus. Amen.

Benedixit.

Populus. Amen.

Santificavit.

Populus. Amen.

Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, κεράσας ἐξ οἴνου καὶ ὕδατος, εὐχαριστήσας.

Ο Λαός. Ἀμήν.

Εὐλογήσας.

Ο Λαὸς. Ἀμήν.

Ἁγιάσας.

Ο Λαὸς. Ἀμήν.

Guſtavit, & poſtea dedit ſanctis ſuis diſcipulis & Apoſtolis dicens, Accipite, bibite ex eo omnes. Hic eſt ſanguis meus Novi Teſtamenti qui pro vobis & multis effunditur in remiſſionem peccatorum: Hoc facite in meam commemorationem. Quotieſcumque enim manducaveritis panem hunc, calicem hunc bibetis, mortem meam annunciabitis & reſurrectionem, aſcenſionemque meam confitebi-

Γευσάμενος, πάλιν ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις εἰπών λάβετε, πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. τοῦτό μου ἐστὶν τὸ αἷμα τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίετε τὸν ἄρτον τοῦτον, πίνητε δὲ καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο, τὸν ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε, καὶ τὴν ἐμὴν ἀνά-

Digitized by Google

ἀνάστασιν καὶ ἀνάληψιν ὁμολογεῖτε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθω.

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἀμὴν, ἀμὴν, ἀμὴν. Τὸν θάνατόν σου κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Μεμνημένοι τοίνυν καὶ ἡμεῖς τῶν ἁγίων αὐτοῦ παθημάτων, καὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, καὶ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν σου τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καθέδρας, καὶ τῆς ἐνδόξου καὶ φοβερᾶς πάλιν ἐλεύσεως, τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν δώρων σοι προσφέρομεν, κατὰ πάντα, καὶ διὰ πάντα, καὶ ἐν πᾶσιν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Σὲ αἰνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν.

Ὁ Διάκονος λέγει. Κλίνατε θεῷ μετὰ φόβου.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει ἐν ἑαυτῷ. Καὶ δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε φιλάνθρωπε, ἀγαθὲ, κύριε, ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου, καὶ προσκυνοῦμέν σε εὐδοκίᾳ τῆς σῆς ἀγαθότητος, ἐλθεῖν τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς τοὺς δούλους σου, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενά σου δῶρα ταῦτα, καὶ ἁγιάσαι καὶ ἀναδεῖξαι ἅγια ἁγίων.

Ὁ Διά-

bimini, donec veniam.

Populus. Amen. Amen. Amen. Mortem tuam Domine, &c.

Sacerdos. Memores igitur & nos ſanctarum ipſius paſſionum & reſurrectionis a mortuis, atque ad cœlos adſcenſionis, ſeſſioniſque ad dextram tuam Dei & Patris, glorioſique & timendi ſecundi adventus, tua ex tuis donis tibi offerimus, pro omnibus, propter omnia, & in omnibus.

Populus. Te laudamus: tibi benedicimus.

Diaconus. Inclinamini Deo cum timore.

Sacerdos dicit ſecreto. Rogamus & deprecamur te amator hominum bone, Domine, nos peccatores & indigni ſervi tui, & adoramus te cum beneplacito bonitatis tuæ: ut veniat Spiritus tuus ſanctus ſuper nos ſervos tuos, & ſuper propoſita hæc dona tua, ſanctificetque & efficiat ea ſancta ſanctorum.

 Dia-

Digitized by Google

Diaconus. Attendamus.

Ο Διάκονος λέγει. Προσχῶμεν.

Populus. Amen.

Ο Λαὸς λέγει. Αμὴν.

Sacerdos alta voce. Et faciat panem quidem iſtum, fieri corpus ſanctum ipſius Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti in remiſſionem peccatorum, & vitam æternam ex illo participantibus.

Ο Ιερεὺς ἐκφωνήσει. Καὶ ποιήσῃ τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον, γίνεται εἰς τὸ ἅγιον σῶμα, αὐτοῦ τοῦ κυρίου δὲ καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ιησοῦ Χριστου εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον τοῖς ἐξ αὐτοῦ μεταλαμβάνουσιν.

Populus. Amen.

Ο Λαὸς λέγει. Αμὴν.

Sacerdos. Et calicem hunc, pretioſum ſanguinem Novi Teſtamenti, ipſius Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, in remiſſionem peccatorum, & vitam æternam, ex illo participantibus.

Ο Ιερεὺς λέγει. Τὸ δὲ ποτήριον τοῦτο, τὸ τίμιον αἷμα τὸ τῆς καινῆς διαθήκης αὐτοῦ τοῦ κυρίου δὲ καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ιησοῦ Χριστου, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον τοῖς ἐξ αὐτοῦ μεταλαμβάνουσιν.

Populus. Amen. Kyrie eleiſon. *ter*.

Ο Λαὸς λέγει. Αμὴν. Κύριε ἐλέησον. γ'.

Et nos fac dignos Domine, cōmunicandi myſteriis tuis ſanctis, ad ſanctificationem animæ, corporis, & ſpiritus, ut efficiamur unum corpus & unus ſpiritus; & inveniamus partem, conſequamurque hæreditatem cum omibus ſanctis qui a ſæculo tibi placuerunt.

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς δέσποτα μεταλαβεῖν τῶν ἁγίων σου μυστηρίων εἰς ἁγιασμὸν ψυχῆς, καὶ σώματος καὶ πνεύματος, ἵνα γενώμεθα ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, καὶ εὕρωμεν μέρος καὶ κλῆρον ἔχειν μετὰ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων σοι.

Me- Μνη-

Digitized by Google

Μνήσθητι κύριε τῆς ἁγίας, μόνης, καθολικῆς σου ἐκκλησίας, καὶ εἰρήνευσον αὐτὴν, ἣν περιεποιήσω ἐν τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου.

Memento, Domine, ſanctæ, unicæ, Catholicæ tuæ Eccleſiæ, & pacatam fac eam, quam adquiſiviſti pretioſo ſanguine Chriſti tui.

Ἐν πρώτοις μνήσθητι κύριε τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου Αββα Δ. πάπα καὶ πατριάρχου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου ἐκκλησίαις, ἐν εἰρήνῃ σῶον, ἔντιμον, ὑγιῆ, μακροημερεύοντα, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, καὶ ποιμαίνοντα τὸ ποίμνιόν σου ἐν εἰρήνῃ.

In primis memento, Domine, ſancti Patris noſtri Archiepiſcopi Abba N. Papæ & Patriarchæ magnæ urbis Alexandriæ, quem dignare ſanctis tuis Eccleſiis præſtare in pace ſalvum, glorioſum, ſanum, longævum, recte diſpenſantem verbum veritatis, & paſcentem gregem tuum in pace.

Μνήσθητι κύριε τῶν ὀρθοδόξων πρεσβυτέρων, καὶ πάσης διακονίας, καὶ ὑπηρεσίας, καὶ πάντων τῶν ἐν παρθενίᾳ, καὶ παντὸς τοῦ πιστοτάτου λαοῦ σου.

Memento, Domine, Orthodoxorum Presbyterorum, omniſqueOrdinis Diaconici,&Miniſterii, omniumque virginitatem ſervantium, & omnis fideliſſimi populi tui.

Μνήσθητι ἡμῶν κύριε, τοῦ ἐλεῆσαι ἡμᾶς πάντας ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐφάπαξ.

Memento noſtri Domine, ut omnium noſtrum miſerearis ſimul & ſemel.

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ θεὸς, ὁ πατὴρ, ὁ παντοκράτωρ.

Populus. Miſerere noſtri Deus Pater omnipotens.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ θεὸς, ὁ παντοκράτωρ. γ'.

Sacerdos. Miſerere noſtri Deus Pater omnipotens. *ter.*

Digitized by Google

Populus. Kyrie eleiſon. *ter*.

Sacerdos. Memento etiam Domine ſalutis urbis noſtræ hujus, & eorum qui cum fide Dei habitant in ea.

Memento, Domine, aeris & fructuum terræ.

Memento, Domine, pluviarum, & ſementum terræ.

Memento, Domine, exundationis aquarum fluvialium juxta menſuram.

Lætifica etiam & renova faciem terræ: ſulcos ejus inebria, multiplica genimina ejus. Præſta nobis illam, qualis eſſe debet ad ſementem & ad meſſem: benedicendoque nunc benedic. Vitam noſtram guberna. Benedic coronæ anni benignitatis tuæ, propter pauperes populi tui, propter viduam & orphanum, propter peregrinum & advenam, & propter nos omnes ſperantes in te, & invocantes nomen tuum ſanctum: oculi enim omnium in te ſperant, & tu das eſcam illorum in tempore opportuno. Fac nobiſcum ſecundum bonitatem

tuam

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον. γ'.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Μνήσθητι κύριε καὶ σωτηρίας τῆς πόλεως ἡμῶν ταύτης, καὶ τῶν ἐν πίστει θεοῦ κατοικούντων ἐν αὐτῇ.

Μνήσθητι κύριε τοῦ ἀέρος, καὶ τῶν καρπῶν τῆς γῆς.

Μνήσθητι κύριε τῶν ὑετῶν καὶ τῶν σπορίμων τῆς γῆς.

Μνήσθητι κύριε τῆς συμμέτρου ἀναβάσεως τῶν ποταμίων ὑδάτων.

Εὔφρανον πάλιν καὶ ἀνακαίνισον τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. τοὺς αὔλακας αὐτῆς μέθυσον. πλήθυνον τὰ γεννήματα αὐτῆς. Παράστησον ἡμῖν αὐτὸ εἰς σπέρμα, καὶ εἰς θερισμὸν, καὶ νῦν εὐλογῶν εὐλόγησον. Τὴν ζωὴν ἡμῶν οἰκονόμησον. Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, διὰ τοὺς πτωχοὺς τοῦ λαοῦ σου, διὰ τὴν χήραν καὶ τὸν ὀρφανὸν, διὰ τὸν ξένον, καὶ τὸν προσήλυτον, καὶ δι' ἡμᾶς πάντας τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σοὶ, καὶ ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζου-

ζου-

Digitized by Google

ζῶσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ. Ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἀγαθότητά σου, ὁ διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκί. Πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύσωμεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν, τὸ ποιεῖν τὸ θέλημά σου τὸ ἅγιον.

tuam qui das eſcam omni carni. Imple glaudio & lætitia corda noſtra, ut in omnibus ſemper omnem ſufficientiam habentes, abundemus in omne opus bonum, ad faciendam voluntatem tuam ſanctam.

Ο Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Ο Ἱερεὺς λέγει. Μνήσθητι κύριε τῶν τὰ τίμια δῶρά σοι ταῦτα προσφερόντων, καὶ ὑπὲρ ὧν, καὶ δι' ὧν, καὶ ἐφ' οἷς αὐτὰ προσεκόμισαν, καὶ μισθὸν οὐράνιον παράσχου πᾶσιν αὐτοῖς, ἐπειδὴ δέσποτα πρόσταγμά ἐστιν τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, τῆς μνήμης τῶν ἁγίων σου κοινωνεῖν ἡμᾶς. Ἔτι μνησθῆναι καταξίωσον κύριε, καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων σοι ἁγίων πατέρων, πατριαρχῶν, ἀποστόλων, προφητῶν, κηρύκων, εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει χριστοῦ τετελειωμένου.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Memento, Domine, eorum qui pretioſa hæc dona tibi offerunt, & eorum a quibus, propter quos & per quos ea intulerunt, mercedemque cœleſtem illis omnibus tribue: quando quidem Domine, præceptum eſt unigeniti Filii tui, memoriæ ſanctorum nos communicare. Etiam meminiſſe dignare Domine, eorum qui a ſæculo tibi placuerunt, ſanctorum Patrum, Patriarcharum, Apoſtolorum, Prophetarum, Prædicatorum, Evangeliſtarum, Martyrum, Confeſſorum, & omnis ſpiritus juſti, qui in fide Chriſti conſummatus eſt.

Ἐξαι- Præ-

Digitized by Google

Præcipue vero ſanctiſſimæ, glorioſiſſimæ, immaculatæ, benedictionibus cumulatæ, Dominæ noſtræ Deiparæ, & ſemper Virginis Mariæ.

Sancti glorioſi, Prophetæ, Præcurſoris, Baptiſtæ, & Martyris Joannis.

Sancti Stephani primi Diaconorum & primi Martyrum.

Et ſancti beatique Patris noſtri Marci Apoſtoli & Evangeliſtæ: & ſancti Patris noſtri Thaumaturgi Baſilii.

Sancti N. cujus memoriam hodierna die celebramus, & omnis chori ſanctorum tuorum, quorum precibus & interceſſionibus, etiam noſtri miſerere, & ſalva nos propter nomen tuum ſanctum quod invocatum eſt ſuper nos.

Diaconus legit Diptycha.

Sacerdos ſecreto.

Similiter memento Domine & omnium ex Ordine ſacerdotali qui pridem quieverunt, & eorum qui erant in ſtatu ſæculari. Præſta, omnium animas requieſcere in finibus ſancto-rum

Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας, ὑπερενδόξου, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου, βαπτιστοῦ καὶ μάρτυρος Ἰωάννου.

Τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ πρωτοδιακόνου καὶ πρωτομάρτυρος.

Καὶ τοῦ ἁγίου μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ. καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν θαυματούργου Βασιλείου.

Τοῦ ἁγίου Δ'. οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐν τῇ σήμερον ἡμέρα ἐπιτελοῦμεν, καὶ παντὸς χοροῦ τῶν ἁγίων σου, ὧν ταῖς εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις καὶ ἡμᾶς ἐλέησον, καὶ σῶσον διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ἡμᾶς.

Ὁ Διάκονος λέγει τὰ δίπτυχα.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει ἐν ἑαυτῷ.

Ὁμοίως δὲ μνήσθητι κύριε καὶ πάντων τῆς ἱερωσύνης προαναπαυσαμένων, καὶ τῶν λαϊκῶν ταγμάτων. πάντων τὰς ψυχὰς ἀναπαύσας καταξίωσον, ἐν κόλποις τῶν ἁγίων

ἁγίων πατέρων ἡμῶν Αβραὰμ καὶ Ισαὰκ, καὶ Ιακώβ. Εκτρεψον, σύναψον εἰς τόπον χλόης, ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐν παραδείσῳ τρυφῆς, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, καὶ λύπη καὶ στεναγμὸς ἐν τῇ λαμπρότητι τῶν ἁγίων σου.

Καὶ μετὰ τὰ δίπτυχα Ιερεὺς λέγει.

Εκείνους μὲν κύριε τὰς ψυχὰς ἐκεῖ λαβὼν ἀνάπαυσον, καὶ βασιλείας οὐρανῶν καταξίωσον. Ημᾶς δὲ τοὺς ἐνταῦθα παροικοῦντας διατήρησον ἐν πίστει σου, καὶ ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου χαριζόμενος ἡμῖν τὴν σὴν εἰρήνην, διὰ παντὸς, ἵνα σου καὶ ἐν τούτῳ καθὼς καὶ ἐν παντὶ δοξασθῇ καὶ ὑψωθῇ, καὶ ὑμνηθῇ καὶ εὐλογηθῇ, καὶ ἁγιασθῇ, τὸ πανάγιον καὶ ἔντιμον, καὶ εὐλογημένον ὄνομα, σὺν Χριστῷ Ιησοῦ καὶ ἁγίῳ πνεύματι.

Ο Λαὸς λέγει. Ωσπερ ἦν.

Ο Διάκονος λέγει. Κατέλθετε οἱ διάκονοι.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ειρήνη πᾶσιν.

Προοίμιον τῆς κλάσεως.

ΚΑὶ πάλιν εὐχαριστήσωμεν τῷ παντοκράτορι θεῷ, τῷ πα-

rum Patrum noſtrorum Abraham, Iſaac, & Jacob. Induc & congrega eos in locum herbidum, ſuper aquam requietis, in paradiſo voluptatis, unde fugit dolor, triſtitia & gemitus, in ſplendore ſanctorum tuorum.

Et poſt Diptyca Sacerdos dicit.

Illis quidem Domine quorum animas accepiſti, illic quietem tribue, eoſque in regnum cœlorum transferre dignare. Nos vero hic peregre habitantes, conſerva in fide tua, & deduc nos ad regnum tuum, concedens nobis tuam pacem omni tempore, ut in hoc ſicut & in omnibus, glorificetur, exaltetur, laudetur, benedicatur, & ſanctificetur, ſanctiſſimum, glorioſum, & benedictum nomen tuum, cum Chriſto Jeſu & ſancto Spiritu.

Populus. Sicut erat.

Diaconus dicit. Deſcendite Diaconi.

Sacerdos. Pax omnibus.

Proœmium fractionis.

ITerum gratias agamus omnipotenti Deo Patri Domini

Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, qui etiam nunc nobis per gratiam ſuam præſtitit, ut ſtaremus in ſancto loco iſto, manuſque levaremus, & miniſtraremus nomini ſancto ejus. Illum igitur oremus, ut nos dignos efficiat communione & perceptione ſanctorum ejus myſteriorum, immaculati corporis, & pretioſi ſanguinis Chriſti ejus, omnipotens Dominus & Deus noſter.

Diaconus. Orate.

Sacerdos. Pax omnibus.

Oratio ad fractionem S. Baſilii.

DEus noſter, Deus ſalvos faciendi, tu doce nos gratias agere digne pro beneficiis tuis, quæ præſtitiſti, & præſtas nobis ſemper. Tu es Deus noſter qui ſuſcipis iſta dona: munda nos ab omni inquinamento carnis & ſpiritus, & doce perficere ſanctitatem in timore tuo, ut in puro teſtimonio conſcientiæ noſtræ ſuſcipientes partem ſanctificatorum tuorum, uniamur ſancto corpori, & ſan-

πατρὶ κυρίου δὲ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι νῦν κατηξίωσεν ἡμᾶς στῆναι ἐν τῷ ἁγίῳ τόπῳ, καὶ ἐπᾶραι χεῖρας καὶ λειτουργῆσαι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ ὀνόματι. Αὐτὸν οὖν παρακαλέσωμεν, ὅπως καταξιώσῃ ἡμᾶς τῆς κοινωνίας καὶ μεταλήψεως τῶν ἁγίων αὐτοῦ μυστηρίων, τοῦ ἀχράντου σώματος, καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὁ παντοκράτωρ κύριος καὶ θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος λέγει. Προσεύξασθε.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Εἰρήνη πᾶσιν.

Εὐχὴ τῆς κλάσεως τοῦ ἁγίου Βασιλείου.

ὉΘεὸς ἡμῶν, ὁ θεὸς τοῦ σώζειν, σὺ ἡμᾶς δίδαξον, εὐχαριστεῖν ἀξίως τῶν εὐεργεσιῶν σου, ὧν ἐποίησας, καὶ ποιεῖς ἀεὶ μεθ' ἡμῶν. Σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος τὰ δῶρα ταῦτα. Καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ δίδαξον ἐπιτελεῖν ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ σου, ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὑπο-

ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου, ἑνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ σώματι, καὶ αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου, ὑποδεξάμενοι ταῦτα ἀξίως. Σχῶμεν τὸν Χριστὸν κατοικοῦντα ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, καὶ γενώμεθα ναὸς τοῦ ἁγίου σου πνεύματος. Ναὶ ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ μηδένα ἡμῶν ἔνοχον ποιήσῃς τῶν φρικτῶν σου τούτων μυστηρίων. μηδὲ ἀσθενεῖ ψυχῇ καὶ σώματι, ἐκ τοῦ ἀναξίως αὐτῶν μεταλαμβάνειν. Ἀλλὰ δὸς ἡμῖν μέρις τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς ἀξίως ὑποδέχεσθαι τὴν ἐλπίδα τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς ἀπολογίαν εὐπρόσδεκτον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ σου, ὅπως ἂν καὶ ἡμεῖς μετὰ πάντων ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, γενώμεθα μέτοχοι τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν, ὧν ἡτοίμασας τοῖς ἀγαπῶσί σε κύριε. καὶ καταξίωσον ἡμᾶς δέσποτα, μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σε τὸν ἐπουράνιον θεὸν πατέρα, καὶ λέγειν.

& ſanguini Chriſti tui, ea digne ſuſcipientes. Teneamus Chriſtum habitàntem in cordibus noſtris, & efficiamur templum ſancti tui Spiritus. Ita Deus noſter, neminem ex nobis reum facias tremendorum tuorum iſtorum myſteriorum: neque infirma anima, aut corpore (ſimus) quod ex illis indigne participaverimus. Sed da nobis ad extremum uſque vitæ ſpiritum digne ſuſcipere ſpem ſanctificationum tuarum, ad Viaticum vitæ æternæ, ad defenſionem acceptabilem coram timendo tribunali Chriſti tui, ut & nos cum omnibus ſanctis qui a ſæculo tibi placuerunt, fiamus participes æternorum tuorum bonorum quæ præparaſti diligentibus te Domine. Et fac nos dignos Domine ut cum fiducia, damnationis immunes, audeamus invocare te cœleſtem Deum Patrem, & dicere, &c.

Digitized by Google

Oratio alia ad fractionem.

DOminator Domine, Pater omnipotens, Deus magnus, & mirabilis in gloria: qui cuſtodis teſtamentum tuum & miſericordiam tuam diligentibus te: qui dediſti nobis remiſſionem peccatorum per unigenitum Filium tuum, Dominum Deum & Salvatorem noſtrum Jeſum Chriſtum. Vita omnium, auxilium eorum qui ad te confugiunt, & ſpes invocantium te; cui adſiſtunt millies millia, & decies millies dena millia ſanctorum Angelorum & Archangelornm, Cherubim atque Seraphim & omnis cœleſtium virtutum multitudo. Qui ſanctificaſti propoſita dona iſta per illapſum ſanctiſſimi tui Spiritns: munda nos ab occultis & manifeſtis peccatis noſtris, & omnem cogitationem diſplicentem bonitati tuæ, longe repelle a nobis. Sanctifica animas noſtras, corpora, ſpiritus & conſcientias, ut corde puro, & anima illuminata, audeamus cum fiducia, abſque timore invocare te cœleſtem Deum, Patrem ſanctum & dicere, &c.

Alia

Εὐχὴ ἄλλη τῆς κλάσεως.

Δέσποτα, κύριε, παντοκράτορ ὁ θεὸς, ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος καὶ θαυμαστὸς ἐν δόξῃ. ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσί σε. Ὁ δοὺς ἡμῖν λύτρωσιν ἁμαρτιῶν διὰ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ κυρίου τε καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ ζωὴ τῶν ἁπάντων, ἡ βοήθεια τῶν πρὸς σὲ καταφευγόντων, καὶ ἐλπὶς τῶν ἐπικαλουμένων σε· ᾧ παρεστήκασι χίλιαι χιλιάδες, καὶ μύριαι μυριάδες ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, χερουβὶμ καὶ σεραφὶμ, καὶ πᾶσα τῶν οὐρανίων δυναμέων πλῆθυς. Ὁ ἁγιάσας τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ παναγίου σου πνεύματος. Καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ τῶν κρυφίων καὶ φανερῶν ἡμῶν ἁμαρτημάτων καὶ πᾶν διανόημα ἀπάρεσκον τῇ ἀγαθότητί σου, μάκραν ἀπόστησον ἀφ' ἡμῶν. Ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς, τὰ σώματα, καὶ τὰ πνεύματα, τὰς συνειδήσεις, ὅπως ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, ψυχῇ πεφωτισμένῃ, τολμῶμεν μετὰ παῤῥησίας, ἀπερ-

φό-

Digitized by Google

φόβου ἐπικαλεῖσθαί σε τὸν ἐπουράνιον θεὸν, πατέρα ἅγιον καὶ λέγειν.

Εὐχὴ ἄλλη τῆς κλάσεως.

ΤΗς υἱοθεσίας τὴν χάριν ἡμῖν παρασχόμενος διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως πνεύματος ἁγίου. καὶ τὰ νῦν ἀξίωσον ἡμᾶς ἀνυποκρίτως, καθαρᾷ καρδίᾳ, συνειδότι πεπαῤῥησιασμένῳ, καὶ χείλεσιν ἀδιαπτώτοις ἐπικαλεῖσθαί σε ἀββᾶ, ὁ πατὴρ, ἵνα τῆς ἐθνικῆς βαττολογίας καὶ ἰουδαϊκῆς ἀπονοίας τὸ μάταιον ἀποθέμενοι, ταπεινῇ, καὶ χριστιανοῖς εὐπρεπῶς, ἐν φωνῇ τῆς προσευχῆς ἀναφέρειν σοι τὴν ἱκετηρίαν, κατὰ τὴν σωτηριώδη τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ νομοθεσίαν ἰσχύσωμεν. καὶ ἁγιασμῷ ψυχῆς, σώματός τε, καὶ πνεύματος, τὸν ἄκτιστόν τε καὶ ἄναρχον, καὶ ἀτελεύτητον τολμῶμεν ἀφόβως ἐπιβοᾶσθαι τὸν πάντων δεσπότην ἐπουράνιον θεὸν πατέρα ἅγιον, καὶ λέγειν.

Alia Oratio ad fractionem.

QUi adoptionis gratiam nobis largitus es per lavacrum regenerationis & renovationis Spiritus ſancti, nunc etiam præſta ut abſque ſimulatione, vel hypocriſi, corde puro, & conſcientia fiduciæ plena, labiiſque non titubantibus invocemus te, Abba Pater: utque Ethnici multiloquii, ſimulque Judaicæ ſtultitiæ futilitatem abjicientes, humili voce quæ Chriſtianos deceat, orationis ſupplicationem tibi offerre, juxta ſalutarem unigeniti Filii tui inſtitutionem valeamus: atque in ſanctificatione animæ, corporis & ſpiritus, increatum, ſine principio & ſine fine, audeamus inclamare omnium Dominum, cœleſtem Deum, Patrem ſanctum, & dicere, &c.

Digitized by Google

Populus dicit Orationem dominicam : & ea dicta Sacerdos dicit.

ITa Pater bone & boni amator, ne nos inducas in tentationem, neque dominetur nobis omnis iniquitas; ſed libera nos ab indecentibus operibus, cogitationibus, motibus, aſpectibus & tactibus, & tentatorem re infecta depelle : comprime etiam inſitos nobis naturales motus, & pernicioſos ad peccandum impetus omnino a nobis reprime : per Dominum Deum & Salvatorem noſtrum Jeſum Chriſtum, per quem & cum quo, &c.

Diaconus. Inclinate capita veſtra.

Oratio inclinationis capitis.

DEus qui tantopere dilexiſti nos, ut concederes nobis adoptionis dignitatem, ut filii Dei vocaremur & eſſemus : hæredes quidem tui, Patris, cohæredes autem Chriſti tui. Inclina Domine aurem tuam & audi

Ο Λαὸς λέγει τὸ Πάτερ ἡμῶν. καὶ μετὰ τὸ Πάτερ ἡμῶν ὁ Ἱερεὺς λέγει.

ΝΑὶ πάτερ ἀγαθὲ καὶ φιλάγαθε, μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς τὸν πειρασμὸν, μηδὲ κατακυριευσάτω ἡμῶν πᾶσα ἀνομία. ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἀπρεπῶν ἔργων, καὶ διανοημάτων, κινήσεων τε καὶ βλεμμάτων, καὶ ἀφῶν. Καὶ τὸν μὲν πειραστὴν ἄπρακτον ἀποδίωξον. ἐπιτίμησον δὲ, καὶ τοῖς ἐμφύτοις καὶ σωματικοῖς ἐν ἡμῖν κινήμασι. καὶ τὰς πρὸς τὸ ἁμαρτάνειν ὁρμὰς, καθολικάς τε ὁλικῶς ἀφ' ἡμῶν ἀναχαίτισον, διὰ τοῦ κυρίου δὲ καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ. κλ'.

Ο Διάκονος. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν.

Ευχὴ τῆς κεφαλοκλισίας.

Ο Θεὸς οὕτως ἀγαπήσας ἡμᾶς, καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τὸ τῆς υἱοθεσίας ἀξίωμα, ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν καὶ ἐσμὲν, κληρονόμοι μὲν σοῦ τοῦ πατρὸς. συγκληρονόμοι δὲ τοῦ Χριστοῦ σοῦ. Κλῖ-

Digitized by Google

Κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἐπικλινάντων σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς, καὶ ἅγνισον ἡμῶν τὸν ἔσω ἄνθρωπον, καθὼς ἁγνός ἐστιν ὁ μονογενής σου υἱὸς, ὃν μέλλομεν ὑποδέξασθαι. Καὶ φευγέτω μὲν πορνεία, καὶ ἀκάθαρτος λογισμὸς, διὰ τὸν ἐκ παρθένου γεννηθέντα θεόν. Τῦφος δὲ καὶ ἀρχαῖον κακὸν ὑπερηφανεία, τὸν δι' ἡμᾶς ἑαυτὸν ταπεινώσαντα. Δειλία, τὸν παθόντα σαρκὶ, καὶ τὸ τοῦ σταυροῦ στήσαντα τρόπαιον. Κενοδοξία, τὸν ῥαπισθέντα, καὶ μαστιχθέντα, καὶ μὴ ἀποστρέψαντα τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων. Φθόνος καὶ φόνος, καὶ διχοστασία. καὶ μῖσος, τὸν ἀμνὸν τοῦ θεοῦ, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. ὀργὴ καὶ μνησικακία, τὸν προσηλώσαντα τῷ σταυρῷ τὸ τῶν ὀφλημάτων χειρόγραφον. δαίμονες καὶ διάβολος τὸν τὰς πονηρὰς ἀρχὰς θριαμβεύσαντα, καὶ τὰς τοῦ σκότους ἐξουσίας ἀπεκδυσάμενον. Ἅπαν τὸ γεῶδες φρόνημα, τὸν ἀναληφθέντα εἰς οὐρανοὺς ἵνα οὕτω καθα-

ριῶν

audi nos inclinantes tibi capita noſtra; & munda noſtrum interiorem hominem, ſicut purus eſt unigenitus Filius tuus, quem ſuſcepturi ſumus. Fugiat fornicatio & immunda cogitatio, per eum, qui ex Virgine natus eſt, Deum: vanitas & antiquum malum ſuperbia, eum qui pro nobis humiliavit ſemetipſum: timiditas, eum qui paſſus eſt carne, & crucis trophæum erexit: vana gloriatio, eum qui alapis & flagellis cæſus eſt, nec avertit faciem ſuam ab opprobrio ſputorum: livor, homicidium, diſſidium & odium, agnum Dei, qui tulit peccatum mundi: ira & injuriarum memoria, eum qui affixit cruci chirographum debitorum: dæmones & diabolus, eum qui malignas poteſtates triumphavit, & tenebrarum principatus ſpoliavit. Omnis terrena cogitatio, eum qui ad cœlos aſſumptus eſt: ut ita caſte, puriſſimi myſterii participes fiamus, ſanctificemurque in integrum, in anima, corpore, & ſpiritu; concorporei, comparticipes, & uniformes effecti Chriſto tuo: impleaturque os noſtrum

lau-

Digitized by Google

laude, & labia noſtra exultatione, ut laudemus gloriam tuam, Patris & unigeniti Filii tui æterni, per quem, &c.

ρῶς τοῦ καθαρωτάτου μυστηρίου μεταχῶμεν, καὶ ἁγιασθῶμεν ὁλοτελεῖ ψυχῇ, σώματι καὶ πνεύματι, σύσσωμοι, καὶ συμμέτοχοι καὶ συμμόρφοι γενόμενοι τοῦ Χριστοῦ σου. καὶ πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως, καὶ τὰ χείλη ἡμῶν ἀγαλλιάσεως, ὅπως ὑμνήσωμεν τὴν δόξαν σου τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ προόντος δι᾽ οὗ καὶ μεθ᾽ οὗ. κλ᾽.

Alia Oratio Sancti Baſilii poſt Pater noſter.

QUoniam tuum eſt regnum, tua eſt potentia & gloria Patris, & Filii, & Spiritus ſancti nunc, &c.

Αλλο μετὰ τὸ Πατερ ἡμῶν, εἰς τὸν ἅγιον Βασίλειον.

ΟΤι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν. κλ᾽.

Diaconus. Inclinate capita veſtra Deo.

Ο Διάκονος λέγει. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ θεῷ κλίνατε.

Oratio inclinationis capitis.

DOminator Domine, Pater miſericordiarum,& Deus totius conſolationis, inclinantibus tibi capita ſua benedic, eoſque ſanctifica, cuſtodi, robora & virtute confirma. Ab omni opere malo averte illos, præſtaque ut condemnationis immunes percipiant immacula-

ta

Ευχὴ τῆς κεφαλοκλισίας,

ΔΕσποτα κύριε, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς εὐλόγησον, ἁγίασον, φρούρησον, ὀχύρωσον, ἐνδυνάμωσον. ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ ἀπόστησον, παντὶ δὲ ἔργῳ ἀγαθῷ σύναψον, καὶ κατα-

τα-

Digitized by Google

παξίωσον ἀκατακρίτως μεταχεῖν τῶν ἀχράντων τύπων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ. κλ'.

Ἄλλο παρ' αἰγυπτίοις ἀπὸ τῶν προηγιασμένων τοῦ ἀποστόλου Μάρκου μετὰ τὴν μετάληψιν τῶν ἁγίων μυστηρίων.

Τετελειωθέντα τῆς εὐεργεσίας τὰ χαρίσματα. ἅτινά ἐστιν φοβερὰ καὶ ὑπερευλογημένα μυστήρια τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, κυρίου δὲ καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὰ σωτηριώδη αὐτοῦ παθήματα ὡμολογήσαμεν, τὸν ζωοποιὸν αὐτοῦ θάνατον ἐκηρύξαμεν. τὴν ἁγίαν τριήμερον αὐτοῦ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν ἐπιστεύσαμεν. Τὸ μυστήριον τετέλεσται. Εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε, ὁ θεὸς, ὁ πατὴρ, ὁ παντοκράτωρ, ὅτι τὸ ἔλεός σου μέγα ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κατηρτίσω ἡμῖν εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. Ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμέν σου τὴν ἀγαθότητα, φιλάνθρωπε, ἵνα ἁγιά-

ta iſta & vivifica myſteria ad remiſſionem peccatorum, ad Spiritus ſancti communicationem, per gratiam miſericordias & benignitatem, &c.

Alia apud Ægyptios ex Liturgia Præſanctificatorum Apoſtoli Marci poſt perceptionem ſanctorum myſteriorum.

PErfecta ſunt beneficentiæ tuæ munera, quæ ſunt timenda & ſuperbenedicta myſteria unigeniti Filii tui, Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti. Salutares ejus paſſiones confeſſi ſumus, mortem ejus vivificam prædicavimus: ſanctam ejus tertia die reſurrectionem credidimus. Myſterium completum eſt: gratias agimus tibi, Domine Deus Pater omnipotens, quoniam miſericordia tua magna eſt ſuper nos, & ea perfeciſti nobis, in quæ deſiderant Angeli proſpicere. Supplicamus & rogamus bonitatem tuam amator hominum, ut purifices nos omnes qui proſternimur coram te, uniaſque tibi ipſi per participa-

tionem divinorum tuorum myſteriorum, efficiamurque repleti ſancto tuo Spiritu, & firmiter ſtabiliti in tua recta fide. Repleamur deſiderio dilectionis tuæ veræ, & glorificantes te ubique in Chriſto Jeſu Domino noſtro, per quem & cum quo, &c.

Diaconus. Attendamus Deo cum timore.

Sacerdos. Pax omnibus.

DOminator, Domine Deus Pater omnipotens qui ſanas animas noſtras, corpora & ſpiritus. Tu es qui præcepiſti Petro principi Sanctorum tuorum diſcipulorum & Apoſtolorum, ex ore unigeniti Filii tui Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti dicentis ei, Tu es Petrus, & ſuper hanc Petram ædificabo Eccleſiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adverſus eam: & dabo tibi claves regni cœlorum: & quodcumque ligaveris ſuper terram erit ligatum in cœlis: & quod-

cum-

στης ἡμᾶς πάντας τοὺς προσπίπτοντας σοι, καὶ ἑνώσης ἑαυτῷ διὰ τῆς μεταλήψεως τῶν θείων σου μυστηρίων. γενώμεθα πεπληρωμένοι τοῦ ἁγίου σου πνεύματος, καὶ ἐστηριγμένοι ἐν τῇ σῇ εὐθείᾳ πίστει. Πλησθησώμεθα ἐν ἐπιποθήσει τῆς τῆς ἀγαπήσεως ἀληθοῦς, καὶ δοξολογοῦντές σε πάντοτε, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ. κλ'.

Ο Διάκονος λέγει. Προσχῶμεν θεῷ μετὰ φόβου.

Ο Ἱερεὺς λέγει. Εἰρήνη πᾶσι.

ΔΕ΄σποτα κύριε, ὁ θεός, ὁ πατὴρ, ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἰώμενος ἡμῶν τὰς ψυχὰς, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ πνεύματα. Σὺ ὁ ἐντειλάμενος Πέτρῳ τῷ κορυφαίῳ τῶν ἁγίων σου μαθητῶν καὶ ἀποστόλων, ἐκ τοῦ στόματος τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, τοῦ κυρίου δὲ καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγοντος αὐτῷ, σὺ εἶ πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασι-

λείας

Digitized by Google

λείας τῶν οὐρανῶν. καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐσόμεθα τοίνυν καὶ ἡμεῖς οἱ δοῦλοί σου πατέρες μου καὶ ἀδελφοί, ἱερεῖς καὶ λευῖται, καὶ πᾶς ὁ λαός σου ὁ πιστός, ὁ προσπίπτων ἐνώπιον τῆς ἁγίας σου δόξης ἐν τῇ ἁγίᾳ ὥρᾳ ταύτῃ, καὶ βαστάζων τὸν τίμιόν σου σταυρόν, ἔσμεν πάντες λελυμένοι καὶ ἐλεύθεροι ἐκ τοῦ ἐμοῦ στόματος τοῦ ἁμαρτωλοῦ, διὰ τοῦ παναγίου σου πνεύματος, τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ φιλανθρώπου. Θεέ, διὰ τὸν υἱόν σου τὸν τοῦ κόσμου ἁμαρτίαν ἀράμενον, ἄρξαι ταῖς ὑποδοχῆς τῆς μετανοίας τῶν δούλων σου, ἐξ αὐτῶν, εἰς φῶς τῆς ἐπιγνώσεως, εἰς ἱλασμὸν ἁμαρτιῶν. ὅτι οὐ βούλει τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τοῦ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν. σὺ γὰρ εἶ κύριος ὁ θεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινός, ἀφαιρῶν ἀνομίας, καὶ ἀδικίας, καὶ ἁμαρτίας. Καὶ εἴ τί σοι ἡμάρτομεν, εἴτε ἐν λόγῳ, ἢ ἐν ἔργῳ, ἄνες,

cumque ſolveris ſuper terram erit ſolutum in cœlis. Simus igitur omnes ſervi tui, patres mei & fratres, Sacerdotes & Levitæ, omniſque populus tuus fidelis, proſtratus coram ſancta gloria tua in hac hora ſancta, ferens ſimul pretioſam tuam crucem, ſimus omnes ſoluti & liberi ex ore mei peccatoris, per ſanctum tuum Spiritum bonum & benignum. Deus, per Filium tuum qui tulit peccatum mundi, incipe ſuſceptionem pœnitentiæ ſervorum tuorum ab ipſis, ad lucem agnitionis, ad propitiationem peccatorum: quia non vis mortem peccatoris, ſed ut convertatur & vivat: tu es enim Dominus: Dominus miſerator & miſericors, patiens multæ miſericordiæ & verax, auferens injuſtitias, iniquitates, & peccata. Quod ſi quidquam peccaverimus tibi verbo aut opere, remitte, dimitte & parce nobis, tanquam bonus & benignus Deus. Si enim iniquitates obſervaveris Domine, Domine quis ſuſtinebit? quia apud te propitiatio eſt: quia tu es propitiatio peccatorum noſtro-

 rum,

rum, illuminatio & ſalvator animarum noſtrarum. Deus, nos omnes libera, & omnem populum tuum libera ab omni peccato, abnegatione omni & blaſphemia, ab omni maledictione & exſecratione, magia, veneficio, idololatria perjura, perjurio; ab anathemate, & dirarum imprecatione, a diſſidio formato, a ſagitta volante, a lamento juſtorum & iniquorum, ab omni occurſu hæreticorum, & Ethnicorum. Concede nobis Domine mentem, prudentiam, & virtutem ad fugiendum uſque in finem ab omni opere malo adverſarii, & da nobis ut faciamus ſemper quod tibi placitum eſt. Scribe nomina noſtra cum omni choro Sanctorum tuorum in regno cœlorum, in Chriſto Jeſu Domino noſtro, per quem & cum quo, &c.

ἄνες, ἄφες, συγχώρησον ἡμῖν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεός. Ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσῃς κύριε, κύριε τίς ὑποστήσεται, ὅτι παρά σοι ὁ ἱλασμός ἐστιν, ὅτι σὺ εἶ ἱλασμὸς τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὁ φωτισμὸς καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Ὁ θεὸς πάντας ἡμᾶς ἐλευθέρωσον καὶ ἅπαντα τὸν λαόν σου ἐλευθέρωσον, ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, ἀπαρνήσεως πάσης καὶ βλασφημίας, ἀπὸ πάσης ἀρᾶς καὶ κατάρας, μαγείας, φαρμακείας, εἰδωλολατρείας ἐπιόρκου, καὶ ἐπιορκίας. ἀπὸ ἀναθέματος καὶ καταθέματος, ἀπὸ χωρισμοῦ γενομένου, ἀπὸ βέλους πετομένου, ἀπὸ στεναγμοῦ δικαίων τε καὶ ἀδίκων, ἀπὸ πάσης ἀπαντήσεως αἱρετικῶν καὶ ἐθνικῶν. Χάρισαι ἡμῖν δέσποτα νοῦν καὶ σύνεσιν, καὶ δύναμιν τοῦ φυγεῖν ἕως τέλους ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ τοῦ ἀντικειμένου, καὶ δὸς ἡμῖν τὸ ποιεῖν τὴν σὴν εὐαρέστησιν. Γράψον τὰ ὀνόματα ἡμῶν μετὰ παντὸς χοροῦ τῶν ἁγίων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυ-

Digitized by Google

ρίῳ ἡμῶν δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ. κλ'.

Ὁ Ἱερεὺς ὑψοῖ τὸ σπουδικὸν καὶ ἐκφωνήσει. Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον. γ'.

Εἷς πατὴρ ἅγιος. εἷς υἱὸς ἅγιος, ἓν πνεῦμα ἅγιον. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Εὐλογητὸς κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Καὶ τῷ πνεύματι σου.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν Ὁμολογίαν.

Σῶμα ἅγιον καὶ αἷμα τίμιον.. ἀληθινὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, Ἀμήν,

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἀμήν.

Ἅγιον τίμιον σῶμα καὶ αἷμα ἀληθινὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. Ἀμήν.

Ὁ Λαὸς

Sacerdos elevat σπουδικὸν *hoc eſt majorem Hoſtiæ partem, & voce elevata clamat*. Sancta ſanctis.

Populus. Kyrie eleiſon. *ter*.

Unus Pater ſanctus: unus Filius ſanctus, unus Spiritus ſanctus. Amen.

Sacerdos. Dominus cum omnibus vobis.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos. Benedictus Dominus in ſæcula.

Populus. Amen.

Sacerdos. Pax omnibus.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos dicit Confeſſionem.

Corpus ſanctum, & ſanguis pretioſus Jeſu Chriſti filii Dei. Amen.

Populus. Amen.

Sanctum, pretioſum corpus, & ſanguis verus Jeſu Chriſti Filii Dei. Amen.

Po-

Digitized by Google

Populus. Amen.

Corpus & ſanguis Emmanuelis Dei noſtri, hoc eſt vere. Amen.

Populus. Amen.

Credo, credo, credo, & confiteor uſque ad ultimum ſpiritum, quod ſit ipſa caro vivifica unigeniti Filii tui, Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti. Accepit ipſam ex ſancta Domina noſtra, Deipara & ſemper Virgine Maria: & fecit illam unam cum divinitate ſua, non miſtione, confuſione, aut alteratione. Confeſſus quoque eſt ſub Pontio Pilato præclaram confeſſionem: tradiditque pro nobis omnibus, ipſam carnem, ſuper lignum crucis ſanctæ, voluntate ſua. Vere credo, quod ejus divinitas nunquam omnino ſeparata eſt ab ejus humanitate, non momento, aut ictu oculi. Tradidit ipſam ad liberationem; & ad remiſſionem peccatorum, & vitam æternam illis qui ex ea participant. Credo eam ipſam vere eſſe.

Ο Λαὸς λέγει. Αμὴν.

Σῶμα καὶ αἷμα Εμμανουὴλ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, τοῦτό ἐστιν ἀληθῶς. Αμὴν.

Ο Λαὸς λέγει. Αμὴν.

Πιστεύω, πιστεύω, πιστεύω καὶ ὁμολογῶ ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς, ὅτι αὐτή ἐστιν ἡ σάρξ ζωοποιὸς τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, τοῦ κυρίου δὲ καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ. Ελαβεν αὐτὴν ἐκ τῆς ἁγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ ἐποίησεν αὐτὴν μίαν σὺν τῇ θεότητι αὐτοῦ, μὴ ἐν μίξει, μηδὲ ἐν φυρμῷ, μηδὲ ἐν ἀλλοιώσει. Καὶ ἐμαρτύρησεν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν. Καὶ παρέδωκεν αὐτὴν ὑπὲρ ἡμῶν πάντων, ἐπὶ τοῦ ξύλου τοῦ σταυροῦ τοῦ ἁγίου, ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ. Αληθῶς πιστεύω ὅτι θεότης αὐτοῦ οὐδ' οὐ μηδέποτε χωρισθεῖσα ἐκ ἀνθρωπότητος αὐτοῦ, ἐν ἀτόμῳ, οὐδὲ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ. Μετέδωκεν αὐτὴν εἰς λύτρωσιν, καὶ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον τοῖς ἐξ αὐτῆς μεταλαμβάνουσι. Πιστεύω ὅτι αὐ-

Digitized by Google

αὐτὰ ἐςὶν ἀληθῶς. Ἀμὴν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἀμὴν.

Ὁ Διάκονος λέγει. Ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνήσει. Δι' οὗ μεθ' οὗ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν, κλ'.

Ὁ Λαὸς λέγει ψαλμὸν ν'. καὶ τὸ κοινωνικὸν τῇ ἡμέρᾳ.

Ὁ Διάκονος λέγει. Συνάχθητε καὶ εἰσέλθετε οἱ διάκονοι, μετ' εὐλαβείας.

Εὐχὴ εὐχαριςίας μετὰ τὴν μετάληψιν τῶν ἁγίων μυςηρίων.

Ὁ Διάκονος λέγει. Ἐπὶ προσευχῇ ςάθητε.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος λέγει. Προσεύξασθε ὑπὲρ τῆς, κλ'.

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Populus. Amen.

Diaconus. In pace & caritate, &c.

Sacerdos elata voce. Per quem & cum quo te decet omnis gloria, honor & adoratio, Patri & Spiritui ſancto nunc, &c.

Sacerdos dicit pſalmum L^um^. & orationem ad communionem diei convenientem.

Diaconus. Congregamini & intrate Diaconi, cum modeſtia.

Oratio gratiarum actionis, poſt perceptionem ſanctorum myſteriorum.

Diaconus. Ad orationem ſtate.

Sacerdos. Pax omnibus.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Diaconus. Orate pro, &c.

Populus. Kyrie eleiſon.

Digitized by Google

Sacerdos dicit hanc Orationem.

IMpletum eſt gaudio os noſtrum & lingua noſtra exultatione, ob perceptionem ſanctorum tuorum myſteriorum, Domine. Quæ oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis aſcenderunt, ea præparaſti Deus diligentibus nomen ſanctum tuum, & revelaſti ea parvulis Eccleſiæ ſanctæ tuæ. Ita Pater, quia ſic fuit beneplacitum ante te. Benedictus es o Deus, Pater Domini, Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti.

Diaconus. Inclinate capita veſtra.

Oratio inclinationis capitis.

DOminator Domine Deus Pater omnipotens, qui facis miſericordiam in millia, invocantibus te in veritate, reſpice de cœlo facie benigna, & oculo ſereno ſuper ſervos tuos; tibi enim inclinaverunt colla cordium ſua, exſpectantes a te magnam & divitem mi-

ſeri-

Ο Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην.

ΕΠλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα ἡμῶν, καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως, ἐπὶ τῆς μεταλήψεως τῶν ἁγίων σου μυστηρίων, κύριε. Ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἡτοίμασας ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ τοῖς νηπίοις τῆς ἁγίας σου ἐκκλησίας. Ναὶ ὁ πατὴρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. Εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου, τοῦ καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δι' οὗ, κλ.

Ο Διάκονος λέγει. Τὰς κεφαλάς.

Εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας.

ΔΕ'σποτα κύριε ὁ θεὸς, ὁ πατὴρ ὁ παντοκράτωρ, ὁ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας, τοῖς ἐπικαλουμένοις σε ἐν ἀληθείᾳ, ἔπιδε οὐρανόθεν εὐμενεῖ προσώπῳ, καὶ γαληνῷ ὄμματι ἐπὶ τοὺς δούλους σου. σοὶ γὰρ ἔκλιναν τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας τῶν καρδιῶν, ἀπεκδεχόμενοι τὰ πα-

ρὰ

Digitized by Google

ρά σου μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος, τὸ παρὰ σου ἐλέους καὶ εὐλογίας λαβεῖν. Εὐλόγησον αὐτοὺς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ, ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῷ πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ. Ἄγγελον εἰρηνικὸν τῇ ἑκάστη ἡμῶν ζωῇ παρακατάστησον, φρουροῦντα, διατηροῦντα, διαφυλάσσοντα, φωτίζοντα, ὁδηγοῦντα ἡμᾶς εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. Ἀλλὰ ἐλεῶν ἐλέησον, καὶ οἰκτείρων σῶσον, οἰκτείρησον, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεός σου. Τὴν δὲ ἁγίαν ἡμέραν ταύτην καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. δὸς ἡμῖν κύριε ὁ θεὸς ἀναμαρτήτως διελθεῖν μετὰ πάσης χαρᾶς, ὑγίειας, εἰρήνης, σωτηρίας, εὐεργεσίας, παντὸς ἁγιασμοῦ, καὶ τοῦ σου φόβου ἐπιτελέσαι, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, καὶ δεδοξασμένος σὺν πνεύματι ἁγίῳ.

Εὐχὴ τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν τῶν ἁγίων νηστειῶν.

Δέσποτα κύριε παντόκρατορ, ὁ πᾶσαν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας, ὁ διὰ τὴν ἄφατόν σου πρόνοιαν, καὶ

ſericordiam, & a te miſericordiam & benedictionem conſequi. Benedic eos omni benedictione ſpirituali: ſanctifica eos in Spiritu tuo ſancto. Angelum pacificum uniuſcujuſque noſtrum vitæ præfice, cuſtodientem, ſervantem, protegentem, illuminantem, dirigentem nos ad omne opus bonum. Miſerans miſerere, & clementer ſalva & miſerere: in æternum eſt miſericordia tua. Sanctam etiam hanc diem, omneſque dies vitæ noſtræ, da nobis Domine Deus, abſque peccato tranſigere, cum omni gaudio, ſanitate, pace, ſalute, beneficiis, ſanctimoniaque omni, & tuo timore perficere, per gratiam, miſerationes & benignitatem Chriſti Jeſu, cum quo benedictus es & glorificatus cum Spiritu ſancto.

Oratio dicenda per dies quadrageſimales ſancti jejunii.

DOminator Domine omnipotens qui creaturam omnem in ſapientia condidiſti: qui

qui per ineffabilem tuam providentiam,& multiplicem bonitatem adduxiſti nos ad venerabiles dies iſtos, in purgationem animarum & corporum, paſſionum coercitionem, & ſpem reſurrectionis: Qui per quadraginta dies tabulas divinis characteribus inſcriptas dediſti ſervo tuo Moyſi; concede etiam nobis, o bone, certamen præclarum, curſum jejunii perficere: fidem indiviſam ſervare: capita draconum inviſibilium conterere, victoreſque peccati renunciari, & damnationis immunes pervenire ad adorandam ſacram reſurrectionem: quoniam ſanctum eſt nomen tuum Patris, & Filii & Spiritus ſancti nunc &c.

Oratio dimiſſionis, ad manum impoſitionem.

ADeſto Domine ſervis tuis, laudantibus & invocantibus te, & deduc eos auxilium præſtans, in omni opere bono. Erige corda eorum a terrenis omnibus abſurdis cogitationibus. Da illis vivere & ſapere quæ vivos decent, & tua intelle-

καὶ πολλὴν ἀγαθότητα ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας, πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἐγκράτειαν παθῶν, πρὸς ἐλπίδα ἀναστάσεως, Ὁ διὰ τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν πλάκας χερίσας, τὰ θεοχάρακτα γράμματα τῷ θεράποντί σου Μωσῇ, παράσχου καὶ ἡμῖν ἀγαθὲ τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν, τὸν δρόμον τῆς νηστείας ἐκτελέσαι. τὴν πίστιν ἀδιαίρετον τηρῆσαι. τὰς κεφαλὰς τῶν ἀοράτων δρακόντων συνθλάσαι, νικητάς τε τῆς ἁμαρτίας ἀναφανῆναι, καὶ ἀκατακρίτως φθάσαι καὶ προσκυνῆσαι τὴν ἁγίαν ἀνάστασιν. Ὅτι ἅγιον ὑπάρχει τὸ ὄνομά σου, τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν, κλ'.

Εὐχὴ τῆς ἀπολύσεως, εἰς τὴν χειροθεσίαν.

ΤΟῖς δούλοις σου κύριε τοῖς ὑμνοῦσί τε καὶ προσκαλουμένοις σε θεόν, καὶ διόδευσον βοηθῶν αὐτοῖς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ. Ἀνάστησον τὰς ἑαυτῶν καρδίας ἀπὸ τῶν τῆς γῆς ἀτόπων λογισμῶν. Δώρησαι αὐτοῖς τὴν ζωὴν αὐτοὺς, καὶ φρο-

φρονεῖν τὰ τῶν ζώντων, καὶ συνιέναι τὰ σά. Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε κύριε, καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας σου φύλαξον. Ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς ὁ θεὸς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σοί.

Τοὺς νοσοῦντας θεράπευσον.

Τοὺς ἀποδημήσαντας εἰρήνευσον.

Τοὺς ἀέρας ἔγκρασον.

Καὶ τοὺς καρποὺς τῆς γῆς εὐλόγησον. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς ἐκκλησίαις σου, τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου.

Τοὺς προκοιμηθέντας ἀνάπαυσον. τῶν προσενεγκάντων τὰ δῶρα καὶ δι' οὓς προσήγαγον, μνημόνευσον.

Τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ὄντας, σῶσον.

Καὶ ἡμῖν τὴν χάριν σου ἐξαπό-

lectu percipere. Qui benedicis benedicentes te Domine, & ſanctificas eos qui in te confidunt, ſalva populum tuum, & benedic hæreditati tuæ, & cuſtodi Eccleſiæ tuæ plenitudinem. Sanctifica diligentes decorem domus tuæ. Tu eis gloriam retribue per divinam potentiam tuam, & ne derelinquas nos Deus ſperantes in te.

Ægrotos ſana.

Peregrinantibus pacem tribue.

Aeres tempera.

Et fructibus terræ benedic. Da pacem mundo tuo, Eccleſiis tuis, Sacerdotibus, Regibus noſtris, exercitui & omni populo tuo.

Defunctis requiem præſta: eorumque qui dona obtulerunt, & pro quibus obtulerunt, memor eſto.

Eos qui in quacumque tribulatione & anguſtia ſunt, ſalva.

Et nobis gratiam tuam mit-

te. In Trinitatis fide, nos uſque ad ultimum vitæ noſtræ ſpiritum, perfice, quoniam omne datum bonum, & omne donum perfectum deſurſum eſt, deſcendens a te Patre luminum. Et tibi gloriam, gratiarum actionem & adorationem mittimus, Patri & unigenito Filio tuo, & Spiritui ſancto tuo nunc, &c.

Diaconus. Gratia Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti cum omnibus vobis. Ite in pace.

Populus. Kyrie eleiſon. *bis*. Domine benedic. Amen.

Sacerdos dicit benedictionem dimiſſionis.

Diaconus. Iterum, ite in pace.

Diaconi dicunt. Iterum ſalvatus. Domine benedic. Amen.

Sacerdos dicit orationem dimiſſionis Diaconorum.

POſtquam perfecimus ſacram Liturgiam, ſicut juſſi ſumus Domine, & perceptio-

ςαλον. Εν τριαδικῇ πίστει ἕως ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς ἡμᾶς τελείωσον. ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, ἄνωθέν ἐστι, καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων. Καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ τὴν εὐχαριστίαν καὶ τὴν προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρὶ, καὶ τῷ μονογενεῖ σου υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ σου πνεύματι, νῦν, κλ.

Ο Διάκονος λέγει. Η χάρις τοῦ κυρίου τε καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ.

Ο Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον. β΄. Κύριε εὐλόγησον. Ἀμήν.

Ο Ιερεὺς λέγει τὴν εὐλογίαν τῆς ἀπολύσεως.

Ο Διάκονος λέγει. Καὶ πάλιν πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ.

Οι Διάκονοι λέγουσιν. Καὶ πάλιν σωθείς. Κύριε εὐλόγησον. Ἀμήν.

Ο Ιερεὺς λέγει. Εὐχὴ τῆς ἀπολύσεως τῶν Διακόνων.

ΤΕλέσαντες τὴν ἱερὰν λειτουργίαν καθὼς προσεπάχθημεν κύριε, καὶ τῆς μεταλήψεως

ψεως τῶν ἁγίων, ἀχράντων, καὶ ἐπουρανίων φρικτῶν μυστηρίων καταξιωθέντες, ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν πορευόμεθα, ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου, οἱ καταξιωθέντες λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, καὶ προσενέγκοντες σοι τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, τὸ ἄχραντον σῶμα, καὶ τὸ τίμιον αἷμα τοῦ μεγάλου θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν σου τοῦ ἀνάρχου πατρὸς, καὶ αὐτοῦ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, καὶ τοῦ πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀγαθοῦ καὶ ζωοποιοῦ καὶ σοι ὁμοουσίου. Αἰτούμεθα τυχεῖν καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν σου παραστάσεως, ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου τῇ φοβερᾷ καὶ δικαίᾳ, διὰ τῶν πρεσβειῶν καὶ ἱκεσιῶν, τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου, ὅτι εὐλογητὸς εἶ νῦν, κλ'.

Επλειώθη ἐν εἰρήνῃ ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν τοῦ θαυματουργοῦ Βασιλείου.

Δέον εἰδέναι ὅτι τὸ, Επλήθη χαρᾶς, τὸ στόμα ἡμῶν, οὐ λέγει ὁ Ιερεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ Ε'. τῇ μεγά-

ptione ſanctorum immaculatorum, immortalium, cœleſtium & tremendorum myſteriorum digni facti ſumus, imus de virtute in virtutem nos peccatores & indigni ſervi tui, digni facti miniſtrandi altari ſancto tuo, qui tibi obtulimus incruentum ſacrificium, immaculatum corpus & pretioſum ſanguinem magni Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti: ad gloriam tuam, Patris ſine principio, ipſiuſque unigeniti Filii tui, & Spiritus ſancti, boni, vivificantis & conſubſtantialis tibi. Oramus ut ad dexteram tuam conſiſtere mereamur in die tua timenda & juſta, per interceſſiones & ſupplicationes glorioſiſſimæ dominæ noſtræ Deiparæ ſemperque Virginis Mariæ, & omnium ſanctorum tuorum, quoniam benedictus es nunc, &c.

Explicit in pace divina Liturgia ſancti Patris noſtri Thaumaturgii Baſilii.

Sciendum eſt quod. Impletum eſt gaudio os noſtrum, *non dicit Sacerdos feria quinta majori,*

jori, ſed illius Orationis loco dicit.

Gratias agimus tibi Domine hominum amator, benefactor animarum noſtrarum, qui die huic hodierno ſimili dignos feciſti nos, cœleſtium & immortalium myſteriorum, quæ occulus non vidit *uſque ad finem.*

γάλῃ, ἀλλ' ἐρεῖ ἀντὶ τοῦ Επλύ-θη.

Ευχαριστοῦμέν σοι δέσποτα φιλάνθρωπε εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὁ καὶ ὡς ἐν τῇ παρούσῃ σήμερον ἡμέρᾳ, καταξιώσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου καὶ ἀθανάτων μυστηρίων ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, ἕως εἰς τέλος.

Η ΘΕΙΑ

Digitized by Google

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ

ΗΜΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ.

Ὁ ἐπισκεψάμενος ἡμᾶς ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς δέσποτα κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ χαρισάμενος ἡμῖν παῤῥησίαν, τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἁμαρτωλοῖς, καὶ ἀναξίοις δούλοις σου, παραστῆναι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, καὶ προσφέρειν σοι τὴν φοβερὰν καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ σου ἀγνοημάτων, εἰς ἄνεσιν καὶ ἀνάπαυσιν τῶν προκοιμηθέντων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀδελφῶν, καὶ στηριγμὸν παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Ἐπίβλεψον εἰς ἐμὲ τὸν ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ ἐξάλειψόν μου τὰ παραπτώματα, διὰ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν. καὶ καθάρισόν μου τὰ χείλη καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκός τε καὶ πνεύματος. καὶ ἀπόστησον ἀπ᾽ ἐμοῦ πάντα λογισμὸν αἰσχρόν τε καὶ ἀσύνετον.

καὶ

DIVINA LITURGIA

SANCTI PATRIS NOSTRI

GREGORII.

Qui viſitaſti nos in miſericordia & miſerationibus Dominator Domine Jeſu Chriſte, & conceſſiſti fiduciam nobis abjectis, peccatoribus & indignis ſervis tuis, adſtandi ſancto altari tuo, & offetendi tibi timendum & incruentum ſacrificium, pro peccatis noſtris & populi tui ignorantiis: ut ſit ad remiſſionem & requiem eorum qui pridem dormierunt, patrum & fratrum noſtrorum, & ad confirmationem omnis populi tui. Reſpice ſuper me inutilem ſervum tuum, & dele offenſas meas, per benignitatem tuam: & munda labia mea & cor ab omni ſorde carnis & ſpiritus; remove quoque a me omnem cogitationem turpem & imprudentem, & fac me dignum per virtutem ſancti tui Spiritus, hoc miniſterio. Suſcipe etiam me per bonitatem tuam, dum ac-

cedo

Digitized by Google

cedo ad altare ſanctum tuum, & dignare ut accepta fiant dona quæ tibi mox offerenda ſunt, per manus noſtras, compatiens infirmitatibus noſtris: & ne rejicias me a facie tua, neque abomineris indignitatem meam verum miſerere mei Deus ſecundum magnam miſericordiam tuam, & ſecundum multitudinem miſerationum tuarum, dele iniquitatem meam: ut a damnatione immunis, accedens coram gloria tua, dignus efficiar protectione tua, & illuminatione ſancti tui Spiritus: neque ut ſervus peccati, reprobus efficiar: ſed ut ſervus qui invenit gratiam, miſericordiam, & remiſſionem peccatorum, & nunc & in futuro ſæculo. Ita Dominator omnipotens, Domine qui potes omnia, exaudi deprecationem meam. Tu enim es qui omnia operaris in omnibus: omneſque a te tuum in omnibus auxilium requirimus, & defenſionem, quia benignus es erga homines & glorificatus, Jeſu Deus noſter, cum Patre tuo initii experte, & ſancto tuo Spiritu, nunc & ſemper.

Ora-

καὶ ἁγίασόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου πνεύματος εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην, καὶ πρόσδεξαί με διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα, προσεγγίζοντα τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ. καὶ εὐδόκησον κύριε δεκτὰ γενέσθαι τὰ μέλλοντα προσαγόμενά σοι δῶρα, διὰ τῶν ἡμετέρων χειρῶν, συγκαταβαίνων ταῖς ἐμαῖς ἀσθενείαις. καὶ μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου. μὴ βδελύξῃς με, τὴν ἐμὴν ἀναξιότητα, ἀλλ' ἐλέησόν με ὁ θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου, ἵνα ἀκατακρίτως προσελθὼν κατενώπιον τῆς δόξης σου, καταξιωθῶ τῆς σκέπης σου, καὶ τῆς ἐλλάμψεως τοῦ παναγίου σου πνεύματος. καὶ μὴ ὡς δοῦλος ἁμαρτίας ἀποδόκιμος γένωμαι, ἀλλ' ὡς δοῦλος, ὃς εὗρω * χάριν καὶ ἔλεος καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. Ναὶ δέσποτα παντόκρατορ, παντοδύναμε κύριε, ἐπάκουσον τῆς δεήσεώς μου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ τὰ πάντα ἐνεργῶν ἐν πᾶσι. καὶ τὴν παρά

σου

σοῦ πάντες ἐπιζητοῦμεν ἐπὶ πᾶσι βοήθειαν τε καὶ ἀντίληψιν. ὅτι φιλάνθρωπος εἶ, καὶ δεδοξασμένος ὑπάρχεις Ἰησοῦ ὁ θεὸς ἡμῶν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ, καὶ τῷ ἁγίῳ σου πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ.

Εὐχὴ μετὰ τὴν ἑτοιμασίαν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου.

ΔΕσπότα κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τῆς σωτηριώδους παρουσίας σου καὶ τῆς ἐλλάμψεως τοῦ παναγίου σου πνεύματος καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἁμαρτωλοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου παραστῆναι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, καὶ προσφέρειν καὶ λειτουργεῖν, τοῖς ἀχράντοις μυστηρίοις, τῆς καινῆς σου διαθήκης. Αὐτὸς ζωοποιὲ, καὶ ἀγαθῶν χορηγὲ, ποίησον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθὸν, καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἐν καθαρῷ συνειδότι λατρεῦσαί σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγιασμῷ ταύτην σοι τὴν θείαν προσενέγκειν λειτουργίαν, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ἀπόλαυσιν τῆς μελλούσης μακαριότητος. Μνήσθητι ἀγαθὲ, εὐέργετα, βασιλεῦ τῶν αἰώ-

Oratio poſt præparationem ſancti altaris.

DOminator Domine Jeſu Chriſte Deus noſter qui per ſalutarem adventum tuum & illuminationem ſanctiſſimi Spiritus tui dignos feciſti nos abjectos, peccatores & indignos ſervos tuos adſtandi ſancto altari tuo, & offerendi, adminiſtrandique myſteria immaculata novi tui Teſtamenti. Ipſe qui vitam præſtas, & bona ſuppeditas, fac nobiſcum ſignum in bonum & præſta nobis, ut in pura conſcientia cultum exhibeamus tibi omnibus diebus vitæ noſtræ & cum ſanctitate divinum hoc tibi offeramus miniſterium, in remiſſionem peccatorum & in fruitionem futuræ beatitudinis. Memento bone, benefice, rex ſæculorum & creaturæ omnis opifex, eorum qui obtulerunt, & pro quibus obtulerunt: noſque in-

Digitized by Google

indemnatos conſerva in conſecratione divinorum myſteriorum: quoniam benedictum eſt, ſanctificatum & glorificatum, glorioſiſſimum, & magnificum ſanctum nomen tuum, ſimulque Patris & ſancti Spiritus, nunc, &c.

Oratio ſancti Evangelii.

Pax omnibus.

DOminator Domine Jeſu Chriſte Deus noſter, qui ſanctis tuis diſcipulis & ſacris Apoſtolis tuis dixiſti, quoniam multi Prophetæ & juſti cupierunt videre quæ vidiſtis, & non viderunt: & audire quæ auditis & non audierunt: veſtri autem beati ſunt oculi, quia vident, & aures veſtræ quia audiunt. Digni quoque efficiamur, nunc audire & facere ſancta tua Evangelia, per obſecrationes ſanctorum tuorum.

Memento igitur etiam nunc Domine, omnium eorum qui nobis indignis præceperunt, ut eorum memoriam haberemus in-

αἰώνων, καὶ τῆς κτίσεως ἁπάσης δημιουργέ, τῶν προσενεγκάντων, καὶ δι' ὧν προσήγαγον. καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου μυστηρίων. ὅτι ηὐλόγηται, καὶ ἡγίασται, καὶ δεδόξασται, τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἅγιον ὄνομά σου, μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν, καὶ.

Εὐχὴ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Εἰρήνη πᾶσιν.

ΔΕ'σποτα κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ τοῖς ἁγίοις σου μαθήταις καὶ ἱεροῖς σου ἀποστόλοις εἰπών, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον. καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούει. Καὶ καταξιωθείημεν ἄρτι τοῦ ἀκοῦσαι καὶ ποιῆσαι τὰ ἅγιά σου εὐαγγέλια, ταῖς λιταῖς τῶν ἱερῶν σου.

Μνημόνευσον οὖν δέσποτα καὶ νῦν, πάντων τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν ἀναξίοις, τοῦ μνημονεύειν αὐτῶν εἰς τὰς δεήσεις ἡμετέρας, καὶ τὰς

Digitized by Google

τὰς αἰτήσεις, ἃς ἀναβιβάζομεν σοι κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν. Τοὺς προτετελευτηκότας, ἀνάπαυσον αὐτούς. κάμνοντας, ἔῤῥωσον αὐτούς. σὺ γὰρ εἶ ζωὴ ἡμῶν πάντων, καὶ σωτηρία ἡμῶν πάντων. καὶ ἐλπὶς ἡμῶν πάντων, καὶ ἴασις ἡμῶν πάντων, καὶ ἀνάστασις οἰκεία πάντων ἡμῶν. καὶ σοὶ τὴν δόξαν, τιμὴν, καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ παντοκράτορι σου, καὶ παντεπόπτῃ τέκοντι καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ζωαρχικῷ καὶ ὁμοουσίῳ σου πνεύματι νῦν καὶ ἀεί.

Εὐχὴ τοῦ καταπετάσματος.

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς, προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοι βασιλεῦ τῆς δόξης. Τὸ γὰρ διακονεῖν σοι, μέγα καὶ φοβερὸν, καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν ἀπρόσιτον. Ἀλλ' ὅμως διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρον σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως, καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος, καὶ ἀρχιερεὺς ἡμῖν ἐχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν πα-

inter ſupplicationes & obſecrationes, quas tibi offerimus, Domine Deus noſter. Qui pridem obierunt, illis requiem præſta: ægrotos ſana; tu enim es vita omnium noſtrum, ſalus, ſpes, medela & reſurrectio propria omnium noſtrum, & tibi gloriam, honorem & adorationem ſurſum mittimus, cum omnipotente & omnia vidente genitore tuo, & ſanctiſſimo, vitæque autore principe, tibique conſubſtantiali tuo Spiritu, nunc & ſemper, &c.

Oratio Veli.

Nullus dignus eſt eorum qui illigati ſunt carnalibus deſideriis & voluptatibus accedere aut miniſterium exhibere tibi, Rex gloriæ. Nam miniſtrare tibi, magnum eſt & timendum, ipſiſque cœleſtibus poteſtatibus impervium. Attamen per inexplicabilem & immenſam benignitatem tuam erga homines, abſque converſione aut mutatione, factus es homo, Pontifexque nobis deſignatus es, Liturgicique hujus & incruenti ſacrificii celebratio-

tionem tradidiſti nobis, tanquam omnium dominus. Tu enim dominaris in cœleſtibus terrenis & infernis: qui ſuper thronum Cherubicum veheris: Dominus Seraphim, & Rex Iſrael: ſolus ſanctus, & in ſanctis requieſcens. Te igitur deprecor ſolum bonum Deum, facilemque ad audiendum: reſpice ſuper me peccatorem & inutilem ſervum tuum, & idoneum me fac qui virtute Spiritus ſancti gratiam Sacerdotii indutus ſum, adſtandi ſanctæ tuæ huic menſæ, & conſecrandi immaculatum corpus tuum, pretioſumque ſanguinem tuum. Ad te enim accedo inclinans cervicem meam, precorque te, ne avertas faciem tuam a me, neque me rejicias ex numero puerorum tuorum: ſed dignum me fac, ut offerantur tibi dona iſta a me peccatore & indigno ſervo tuo. Tu enim es qui ſanctificas & ſanctificaris: qui offers & offerris: qui ſuſcipis & ſuſciperis: qui das & daris, & tibi gloriam referimus cum Patre & ſancto Spiritu.

παρέδωκας ἡμῖν, ὡς δεσπότης τῶν ἁπάντων. Σὺ γὰρ (εἶ) * δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων καὶ τῶν καταχθονίων. ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβικοῦ ἐποχούμενος. ὁ τῶν Σεραφὶμ κύριος, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ μόνος ἅγιος, καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν, καὶ εὐήκοον θεὸν, ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν, καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν σου. καὶ ἱκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἁγίᾳ σου ταύτῃ τραπέζῃ, καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἄχραντόν σου σῶμα, καὶ τὸ τίμιόν σου αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι κλίνας τὸν ἐμαυτοῦ αὐχένα. καὶ δέομαί σου, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ. μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου. ἀλλ' ἀξίωσόν με προσενεχθῆναί σοι τὰ δῶρα ταῦτα, ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου. Σὺ γὰρ εἶ ἁμιάζων καὶ ἁμιαζόμενος προσφέρων τε καὶ προσφερόμενος. ὁ δεχόμενος καὶ δεκτός. ὁ διδοὺς καὶ διαδιδόμενος. καὶ σοὶ δόξαν ἀναπέμ-

Ora-

πέμπομεν, μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.

Εὐχὴ ἄλλη καταπετάσματος παρ' Αἰγυπτίοις.

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἐτάζων καρδίας, καὶ νεφρούς. ὁ ἐμὲ τὸν ἀνάξιον καλέσας πρὸς τὴν σὴν λειτουργίαν ταύτην. μὴ βδελύξῃς με, μηδὲ τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέψῃς ἀπ' ἐμοῦ ἀλλ' ἐξάλειψόν μου πάντα τὰ παραπτώματα, καὶ ἀπόπλυνόν μου τὸν ῥύπον τοῦ σώματος, καὶ τὸν σπίλον τῆς ψυχῆς, καὶ ὅλον με ἁγίασον, ἵνα μὴ ἱκετεύων σε δοῦναι ἄφεσιν ἄλλοις ἁμαρτιῶν, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι. Ναὶ κύριε μὴ ἀποστραφείης με τεταπεινωμένον καὶ κατῃσχυμμένον, ἀλλ' ἐξαπόστειλόν μοι τὴν χάριν, τοῦ ἁγίου σου πνεύματος, καὶ ἀξίωσόν με παραστῆναι, ἐπὶ τὸ ἅγιόν σου θυσιαστήριον ἀκατακρίτως, καὶ προσφέρειν σοι λογικὴν καὶ ἀναίμακτον προσφορὰν ταύτην, μετὰ συνειδήσεως καθαρᾶς, εἰς συγχώρησιν τῶν ἐμῶν ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν παρα-

Oratio alia veli apud Ægyptios.

Domine Deus noſter omnipotens qui cognoſcis mentem hominum, ſcrutans corda & renes: qui me indignum vocaſti ad hoc tuum ſacrum miniſterium; ne rejicias me, neque avertas faciem tuam a me: ſed dele omnia mea peccata, & ablue ſordes omnes corporis mei & maculas animæ, totumque me ſanctifica, ne dum deprecor te, ut concedas aliis remiſſionem peccatorum, ipſe reprobus efficiar. Quæſo Domine ne repellas me humiliatum & confuſum, ſed mitte mihi gratiam ſancti tui Spiritus, & fac me dignum adſtandi ſancto altari tuo inculpate, & offerendi tibi rationale & incruentum ſacrificium iſtud, cnm conſcientia pura, ad remiſſionem peccatorum, & offenſarum mearum, & ad veniam conſequendam ignorantiarum populi tui, ad requiem & refrigerium defunctorum patrum & fratrum noſtrorum, & ad

Digitized by Google

ad confirmationem totius populi tui, & ad gloriam tuam, Patris & Filii & Spiritus ſancti, nunc, &c.

Oratio pacis.

Pax omnibus.

TU qui es, & ab æterno præexiſtis, & permanes in ſæcula, Patri coæternus & conſubſtantialis, ejuſdem throni, & creationis ſocius. Qui per ſolam bonitatem ex nihilo ad exiſtendum adduxiſti hominem; & eum conſtituiſti in paradiſo voluptatis. Eumdem vero cum deceptione inimici, & tranſgreſſione mandati tui cecidiſſet, renovare volens, & ad priſtinam reſtituere dignitatem, non Angelum, non Archangelum, non Patriarcham, non Prophetam elegiſti, cui ſalutem noſtram committeres, ſed ipſe non mutatus, caro factus, hominem aſſumpſiſti, & ſecundum omnia ſimilis nobis factus es, ſolo excepto peccato; mediator factus inter nos & Patrem,

παραπτωμάτων. καὶ εἰς ἄφεσιν τῶν τοῦ λαοῦ σου ἀγνοημάτων εἰς ἀνάπαυσιν καὶ ἀναψυχὴν τῶν προκεκοιμημένων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀδελφῶν, καὶ εἰς στηριγμὸν παντὸς τοῦ λαοῦ σου, εἰς δόξαν σὴν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν.

Εὐχὴ τοῦ ἀσπασμοῦ.

Εἰρήνη πᾶσιν.

ΟΩ͂ν, καὶ προὼν, καὶ διαμένων εἰς τοὺς αἰῶνας. ὁ τῷ πατρὶ συναΐδιος καὶ ὁμοούσιος, καὶ σύνθρονος καὶ συνδημιουργός. Ὁ διὰ μόνην ἀγαθότητα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παράγων τὸν ἄνθρωπον, καὶ θέμενος αὐτὸν ἐν παραδείσῳ τρυφῆς. Ἀπάτῃ δὲ τοῦ ἐχθροῦ καὶ παρακοῇ τῆς σῆς ἐντολῆς παραπεσόντα, ἀνακαινίσαι βουλόμενος, καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἀναγαγεῖν ἀξίωμα, * οὐκ ἄγγελος οὐκ ἀρχάγγελος, οὐ πατριάρχης, οὐ προφήτης τὴν ἡμῶν ἐνεχείρησας σωτηρίαν, ἀλλ' αὐτὸς ἀτρέπτως σὰρξ γενόμενος, καὶ ἐνανθρωπήσας, κατὰ πάντα ὁμοιωθεὶς ἡμῖν, ἐκτὸς μόνης τῆς ἁμαρτίας. μεσίτης ἡμῶν γενόμενος, καὶ τοῦ

τοῦ πατρός, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, καὶ τὴν χρονίαν ἔχθραν καθελών, τὰ ἐπίγεια τοῖς ἐπουρανίοις συνάψας, καὶ τὰ ἀμφότερα εἰς ἓν συνήγαγες καὶ τὴν ἔνσαρκον ἐπλήρωσας οἰκονομίαν. Καὶ μέλλων σωματικῶς ἐλαύνειν εἰς τοὺς οὐρανούς, θεικῶς τὰ πάντα πληρῶν. τοῖς ἁγίοις σου μαθηταῖς, καὶ ἀποστόλοις ἔλεγες. εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν. εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν. Ταύτην καὶ νῦν εἰρήνην ἡμῖν δώρησαι δέσποτα. χάρισαι παντὸς ἀποκάθαρον μολύσματος, παντὸς δόλου καὶ πάσης κακίας, καὶ πανουργίας, καὶ τῆς θανατηφόρου μνησικακίας, καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἀσπάσασθαι ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ, εἰς τὸ μεταλαβεῖν ἀκατακρίτως τῆς ἀθανάτου καὶ ἐπουρανίου σου δωρεᾶς. χάριτι τῆς εὐδοκίας τοῦ πατρός, καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Σὺ γὰρ εἶ ὁ χορηγὸς καὶ δοτὴρ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν, τὴν ἀΐδιον δοξολογίαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρί, καὶ τῷ ἁγίῳ σου πνεύματι νῦν, καὶ ἀεί.

Εὐ-

trem, & medium parietem maceriæ, diuturnamque inimicitiam cum ſuſtuliſſes, terrena cœleſtibus conjunxiſti: & utraque in uuum conjunxiſti, diſpenſationemque in ca rne complevisti. Cumque jam corporaliter in cœlos adſcenſurus eſſes, divinitus omnia perficiens, ſanctis ſuis diſcipulis & Apoſtolis dixiſti, pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis. Eam ipſam pacem nunc nobis Domine benigne concede: benigne etiam munda nos ab omni inquinamento, omni dolo, & malitia, & verſutia lethalique injuriarum recordatione, & præſta nobis ut ſalutemus invicem in oſculo ſancto, ut abſque condemnationis periculo participes ſimus, immortalis & cœleſtis doni tui, per gratiam tuam & beneplacitum Patris, & operationem ſancti Spiritus. Tu enim es largitor & dator omnium bonorum, & tibi gloriam æternamque laudationem referimus, cum Patre tuo principii experte, & ſancto tuo Spiritu, nunc & ſemper.

Ora-

Digitized by Google

Oratio alia oſculi Pacis.

CHriſte Deus noſter timenda & non comprehenſibilis poteſtas Dei & Patris: qui ſuper flammeum thronum Cherubim ſedes, qui a poteſtatibus igneis obſequio coleris, qui es ignis conſumens ut Deus: & per ineffabilem benignitatem tuam & amorem hominum, non combuſſiſti in acceſſu ad te doloſum traditorem, ſed amice eum oſculatus es trahens illum ad pœnitentiam, & audaciæ ſuæ agnitionem. Dignare Domine ut hac tremenda hora in concordia, abſque ulla animi duplicitate, & reliquiis malitiæ, ampleĉtamur invicem in oſculo ſanĉto: neque condemnes nos, ſi non perfeĉte, & ſicut placitum eſt tuæ bonitati, mundi ſumus ab omni fæce peccati, & nequitiæ, mortiferæque injuriarum recordationis. Sed ipſe ineffabili tua & inenarrabili commiſeratione, cognoſcens figmentum noſtrum debile, & ad inferiora proclive, dele omnem maculam offenſarum noſtrarum, ut non in judicium; aut in condemnationem nobis fiat divinum hoc my-

Εὐχὴ ἄλλη τοῦ ἀσπασμοῦ.

ΧΡιστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν, ἡ φοβερὰ καὶ ἀπερινόητος δύναμις τοῦ θεοῦ καὶ πατρός. ὁ τοῦ φλογίνου θρόνου τῶν χερουβὶμ ὑπερκαθήμενος καὶ ὑπὸ τῶν πυρίνων δυνάμεων δορυφορούμενος, καὶ πῦρ καταναλίσκον ὑπάρχων ὡς θεός. καὶ διὰ τὴν ἄφατον συγκατάβασιν καὶ φιλανθρωπίαν μὴ φλέξας τῷ προσεγγισμῷ τὸν δολερὸν προδότην, ἀλλὰ φιλικὸν αὐτὸν ἀσπασάμενος, ἑλκων αὐτὸν εἰς μετάνοιαν καὶ ἐπίγνωσιν τοῦ ἰδίου τολμήματος. Καταξίωσον ἡμᾶς δέσποτα ἐπὶ τῆς φρικτῆς ταύτης ὥρας, ἐν ὁμονοίᾳ καὶ δίχα παντὸς ἐν δύο θυμοῦ, καὶ λειψάνου κακίας ἀπολαβεῖν ἀλλήλους ἐν ἁγίῳ φιλήματι. Καὶ μὴ κατακρίνῃς ἡμᾶς ὑπὲρ μὴ ὁλοτελῶς, καὶ καθὼς ἀρέσκῃ τῇ σῇ ἀγαθότητι, καθαρεύωμεν ἀπὸ πάσης τρυγὸς ἁμαρτίας καὶ πονηρίας καὶ τῆς θανατηφόρου μνησικακίας. ἀλλ' αὐτὸς τῇ σῇ ἀφάτῳ, καὶ ἀνεκδιηγήτῳ εὐσπλαγχνίᾳ, εἰδὼς τὸ πλάσμα ἡμῶν τὸ ἀσθενές, καὶ κάτω βρίθον, ἐξάλει-

Digitized by Google

λαφον πᾶσαν κηλῖδα παραπτωμάτων ἡμῶν, ἵνα μὴ εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα ἡμῖν γένηται τὸ θεῖον τοῦτο μυστήριον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ δυνάμενος πᾶσαν ἀφίειν ἁμαρτίαν, καὶ ὑπερβαίνειν ἀδικίας καὶ ἀνομίας τῶν ταλαιπώρων ἀνθρώπων, καθαρισμὸς τοῦ κόσμου παντὸς ὑπάρχων, Καὶ σοὶ πρέπει ἡ παρὰ παντὸς συμφώνως δοξολογία, τιμὴ καὶ προσκύνησις, ἅμα τῷ ἀχράντῳ σου πατρὶ, καὶ τῷ ζωοποιῷ σου πνεύματι νῦν, κλ'.

Καὶ γίνεται ἀσπασμός.

Ο Διάκονος λέγει. Στῶμεν καλῶς.

Ο Λαὸς λέγει. Ελεος εἰρήνης.

Ο Ιερεὺς ἐκφωνήσει.

Η ἀγάπη τοῦ θεοῦ πατρὸς, καὶ ἡ χάρις τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ, κυρίου δὲ καὶ θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ κοινωνία, καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ο Λαὸς λέγει. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ανω σχῶμεν τὰς καρδίας.

myſterium. Tu enim es potens dimittere quodcumque peccatum, & ſuperare iniquitates, & injuſtitias miſerorum hominum, cum ſis purgatio totius mundi; & tibi debetur ab unoquoque concinenter glorificatio, honor, & adoratio, cum immaculato tuo Patre, & Spiritu tuo vivificante, nunc & ſemper, &c.

Et datur oſculum pacis.

Diaconus. Stemus decenter.

Populus. Miſericordiam Pacis.

Sacerdos dicit alta voce.

Charitas Dei Patris, & gratia unigeniti Filii Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti; & communicatio donumque ſancti Spiritus ſit cum vobis omnibus.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos. Surſum corda habeamus.

Digitized by Google

Populus. Habemus ad Dominum.

Sacerdos. Gratias agamus Domino.

Populus. Dignum & juſtum eſt.

Sacerdos. Dignum & juſtum eſt, dignum & juſtum.

Initium Oblationis.

Vere enim dignum eſt & juſtum, te laudare, te hymnis celebrare, te benedicere, te adorare, te glorificare, ſolum verum Deum, humani generis amatorem, ineffabilem, inviſibilem, incircumſcriptum, ſine principio, æternum, ſine tempore, immenſurabilem, immutabilem, nec cogitatione comprehenſibilem: factorem univerſorum, liberatorem omnium: qui propitiaris omnibus iniquitatibus noſtris, qui ſanas omnes infirmitates noſtras, qui redimis de corruptione vitam noſtram, qui coronas nos in miſerationibus. Te laudant Angeli, te adorant Archangeli, te hymnis celebrant Principatus, te Dominationes inclamant: gloriam tuam Poteſtates prædicant, tibi Throni ad clamatio-

Ο Λαὸς λέγει. Εχομεν πρὸς τὸν κύριον.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ευχαριστήσωμεν τῷ κυρίῳ.

Ο Λαὸς λέγει. Αξιον καὶ δίκαιον.

Ο Ιερεὺς λέγει. Αξιον καὶ δίκαιον, ἄξιον καὶ δίκαιον.

Αρχὴ τῆς προκομιδῆς.

Αληθῶς γὰρ ἄξιόν ἐστιν, καὶ δίκαιόν σε αἰνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ προσκυνεῖν, σὲ δοξάζειν τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν, τὸν φιλάνθρωπον, τὸν ἄφραστον, τὸν ἀόρατον τὸν ἀχώρητον, τὸν ἄναρχον τὸν αἰώνιον, τὸν ἄχρονον, τὸν ἀμέτρητον, τὸν ἄτρεπτον, τὸν ἀπερινόητον τὸν ποιητὴν τῶν ὅλων, τὸν λυτρωτὴν τῶν ἁπάντων. τὸν ἐυιλατεύοντα πάσαις ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν. τὸν ἰώμενον πάσας νόσους ἡμῶν. τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν ἡμῶν. τὸν στεφανοῦντα ἡμᾶς, ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς. Σὲ αἰνοῦσιν ἄγγελοι. σὲ προσκυνοῦσιν ἀρχάγγελοι. σὲ ἀρχαὶ ὑμνοῦσι. σὲ κυριότητες ἀνακράζουσι. τὴν σὴν δόξαν ἐξουσίαι ἀναγορεύουσι σοὶ θρόνοι τὴν εὐφημίαν ἀνα-

Digitized by Google

ἀναπέμπουσι. χίλιαι χιλιάδες σοι παρεστήκουσι, καὶ μύριαι μυριάδες, σοι τὴν λειτουργίαν προσάγουσι. Σὲ ὑμνεῖ τὰ ἀόρατα. σὲ προσκυνεῖ τὰ φαινόμενα, πάντα ποιοῦντα τὸν λόγον σου δέσποτα.

tiones mittunt; mille millena tibi adſiſtunt, & decies mille millena, tibi miniſterium offerunt. Te celebrant inviſibilia, te adorant ea quæ videntur, facientia verbum tuum Domine.

Ὁ Διάκονος λέγει. Οἱ καθήμενοι ἀνάστητε.

Diaconus dicit. Qui ſedetis ſurgite.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Ὁ ὢν θεὲ κύριε ἀληθινὲ ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ. ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῖν ὑποδείξας τὸ φέγγος ὁ τοῦ ἁγίου πνεύματος τὴν ἀληθῆ γνῶσιν ὑμῖν χαρισάμενος. ὁ τὸ μέγα τοῦτο τῆς ζωῆς ἀναδείξας τὸ μυστήριον. ὁ τὴν τῶν ἀσωμάτων τοῖς ἀνθρώποις χοροστασίαν πηξάμενος. Ὁ τὴν τῶν σεραφὶμ τοῖς ἐπὶ γῆς παραδοὺς ὑμνῳδίαν, δέξαι μετὰ τῶν ἀοράτων καὶ ἡμετέραν φωνήν. Σύναψον ἡμᾶς ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν. Εἴπωμεν καὶ ἡμεῖς μετ᾽ αὐτῶν πᾶσαν ἄτοπον ἔννοιαν περιστείλαντες βοήσωμεν ὥσπερ ἐκεῖναι, ταῖς ἀσιγήτοις ἀνακράζει φωναῖς, ἀκαταπαύστοις στόμασι τὸ σὸν μεγαλεῖον ὑμνήσωμεν.

Sacerdos. Tu qui es, o Deus, Domine vere ex Deo vero, qui Patris lumen nobis demonſtraſti, qui nobis ſancti Spiritus cognitionem veram conceſſiſti: qui magnum hoc vitæ myſterium oſtendiſti: qui hominibus inſtituiſti choros incorporeorum, dum ſeraphicum nobis, qui in terra ſumus, hymnum tradidiſti, ſuſcipe cum inviſibilium voce, etiam noſtram. Conjunge nos poteſtatibus cœleſtibus. Loquamur etiam & nos cum ipſis, abjecta omnium abſurdarum cogitationum imaginatione, & clamemus quæ ipſi inceſſabilibus vocibus proclamant, & indeſinenter magnitudinem tuam oribus celebremus.

Ὁ Διάκονος λέγει. Εἰς ἀνατολὰς βλέπετε.

Diaconus dicit. Ad Orientem aſpicite.

Sacerdos. Te enim circumſiſtunt Seraphim, ſex alæ uni, & ſex alæ alteri: duabus quidem alis velant facies ſuas, duabus pedes ſuos, & duabus volantes, clamant alter ad alterum.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Σοὶ γὰρ περιςήκει κύκλω τὰ σεραφὶμ ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνὶ καὶ ταῖς μὲν δυσὶ πτέρυξι κατακαλύπτουσι τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν. ταῖς δὲ δυσὶ τοὺς πόδας ἑαυτῶν. καὶ ταῖς μὲν δυσὶ πετόμενα, καὶ ἐκέκραγον ἕτερον πρὸς ἕτερον.

Alta voce. Triumphalem hymnum ſalutarium noſtrorum voce clara, & nitida celebrant, canunt, clamant, laudant, clamantes & dicentes.

Ἐκφωνήσει. Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον τῶν σωτηρίων ἡμῶν, μετὰ φωνῆς ἐνδόξου, λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, ὑμνολογοῦντα, ᾄδοντα, βοῶντα, δοξολογοῦντα κεκραγότα καὶ λέγοντα.

Diaconus. Attendamus.

Ὁ Διάκονος λέγει. Προσχῶμεν.

Populus. Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Sabaoth, plenum eſt cœlum, &c.

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος κύριος σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς, κλ.

Sacerdos. Sanctus, Sanctus es Domine & omnino ſanctus. Eximium eſt ſubſtantiæ tuæ lumen, inexplicabilis eſt tuæ ſapientiæ potentia. Nullus ſermo dimetietur benignitatis tuæ erga homines pelagus. Feciſti me hominem tanquam erga humanum genus benignus, non quod ſervitio meo indigeres, cum ego potius tuo opus habe-

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Ἅγιος, ἅγιος εἶ κύριε καὶ πανάγιος. Ἐξαίρετον σου τῆς οὐσίας τὸ φέγγος. ἄφραςος σου τῆς σοφίας ἡ δύναμις. Οὐδεὶς λόγος ἐκμετρήσει τῆς σῆς φιλανθρωπίας τὸ πέλαγος. Ἐποίησάς με ἄνθρωπον, ὡς φιλάνθρωπος, οὐκ αὐτὸς τῆς ἐμῆς ἐπιδεὴς δουλείας, ἐγὼ δὲ μᾶλλον τῆς σῆς χρή-

rem ζων

ζαν δεσποτείας. Οὐκ ὄντα με δι' εὐσπλαγχνίαν παρήγαγες. οὐρανόν μοι πρὸς ὄροφον ἔστησας. γῆν μοι πρὸς βάσιν κατέπηξας. δι' ἐμὲ θάλασσαν ἐχαλίνωσας. δι' ἐμὲ τὴν φύσιν τῶν ζώων ἀνέδειξας. πάντα ὑπέταξας ὑπὸ τῶν ποδῶν μου. οὐδ' ἓν τῶν τῆς σῆς φιλανθρωπίας ἐν ἐμοὶ πραγμάτων παρέλειπας.

rem dominio. Me cum non eſſem, miſericordia tua produxiſti, cœlum mihi quaſi tectum conſtituiſti: terram ut in ea ambularem ſtabiliviſti: propter me mare frænaſti; propter me naturam animalium creaſti; omnia ſubjeciſti ſub pedibus meis, neque benignitatis erga me tuæ quidquam omiſiſti.

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Populus. Kyrie eleiſon.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Σύ ἔπλασάς με, καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου. τῆς σῆς ἐξουσίας ἐν ἐμοὶ τὴν εἰκόνα ὑπέγραψας. τοῦ λόγου τὸ δῶρον ἐνέθηκας. εἰς τρυφὴν μοι τὸν παράδεισον ἤνοιξας. τῆς σῆς γνώσεως τὴν διδασκαλίαν παρέδωκας. ἔδειξάς με τὸ δένδρον τῆς ζωῆς * μοι ξύλον ὑπέδειξας. τοῦ θανάτου τὸ κέντρον ἐγνώρισας. ἑνός μοι φυτοῦ τὴν ἀπόλαυσιν ἀπηγόρευσας. ἐξ αὐτοῦ μόνου οὗ εἶπάς μοι μὴ φαγεῖν, ἔφαγον, νόμον ἠθέτησα. γνώμῃ τῆς ἐντολῆς παρημέλησα. ἐγὼ δὲ τοῦ θανάτου τὴν ἀπόφασιν ἥρπασα.

Sacerdos. Tu formaſti me & poſuiſti ſuper me manum tuam, Poteſtatis tuæ in me imaginem deſcripſiſti: rationis donum indidiſti: Paradiſum mihi ad oblectamentum meum aperuiſti: cogitationis tuæ doctrinam tradidiſti: arborem mihi, lignum vitæ oſtendiſti, & mortis ſtimulum ſignificaſti, unius plantæ fruitionem mihi prohibuiſti, ex ea ſola dixiſti ne comederem: comedi, legem inſuper habui, & ex animi ſententia præceptum neglexi, ego autem ſententiam mortis rapui.

Digitized by Google

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Tu mihi Domine pœnam tranſtuliſti: tu velut Paſtor bonus, ad errantem cncurriſti; tanquam pater verus, mihi, cum cecidiſſem, condoluiſti, omnibuſque ad vitam remediis confoviſti. Ipſe ad me Prophetas miſiſti; propter me ægrotantem, legem ad auxilium dediſti: ipſe mihi ad ſanandum ea in quibus prævaricatus eram, quæ opus erant adminiſtraſti: errantibus lumen exortus es: ignorantibus tu ſemper præſens adveniſti, & in virginalem uterum veniſti. Incircumſcriptus Deus exiſtens, non rapinam arbitratus es eſſe æqualem Deo, ſed temetipſum exinaniviſti formam ſervi accipiens: meam in te naturam benedixiſti: mei cauſa legem impleviſti: quomodo a lapſu meo ſurgerem, ſuggeſſiſti. Illis quos infernus detinebat, remiſſionem dediſti, legiſque maledictionem abſtuliſti. In carne peccatum deſtruxiſti; poteſtatis tuæ autoritatem mihi demonſtraſti: cæcis viſum reſtituiſti: mortuos ex ſepulchris excitaſti: verbo ſolo na-

Ο Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Ο Ιερεὺς λέγει. Σύ μοι ὦ δέσποτα τὴν τιμωρίαν μετέβαλες. ὡς ποιμὴν ἀγαθὸς εἰς πλανώμενον ἔδραμες. ὡς πατὴρ ἀληθινὸς ἐμοὶ τῷ πεπτωκότι συνήλγησας. πᾶσι τοῖς πρὸς ζωὴν φαρμάκοις κατέδησας. Αὐτός μοι προφήτας ἀπέστειλας. δι' ἐμὲ τὸν νοσοῦντα, νόμον εἰς βοήθειαν ἔδωκας. Αὐτός μοι * τὰς πρὸς ὑγίειαν ὦ παρακομηθεῖσας, διηκόνησας. φῶς τοῖς πλανωμένοις ἀνέτειλας. τοῖς ἀγνοοῦσι, ὁ ἀεὶ παρὼν ἐπεδήμησας. ἐπὶ τὴν παρθενικὴν ἦλθες νηδύν. Ο ἀχώρητος θεὸς ὤν, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσω τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσας μορφὴν δούλου λαβών. τὴν ἐμὴν ἐν σοὶ φύσιν ηὐλόγησας. ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν νόμον ἐπλήρωσας, τοῦ πτώματος μου τὴν ἀνάστασιν ὑπηγόρευσας. Ἔδωκας τοῖς ὑπὸ τοῦ ᾅδου κρατουμένοις τὴν ἄφεσιν. τοῦ νόμου τὴν ἀρὰν ἀπεσόβησας. ἐν σαρκὶ τὴν ἁμαρτίαν κατήργησας. τὴν τῆς ἐξουσίας μοι τὴν δυναστείαν ἐγνώρισας.

σας. τυφλοῖς τὸ βλέπειν ἀπέδωκας. νεκροὺς ἐκ τάφου ἀνέστησας. ῥήματι τὴν φύσιν ἀνώρθωσας. τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας μοι τὴν οἰκονομίαν ὑπέδειξας. τῶν πονηρῶν τὴν βίαν ὑπένεγκας. τὸν νῶτόν σου δέδωκας εἰς μάστιγας. τὰς δὲ σιαγόνας σου ὑπέθηκας εἰς ῥαπίσματα. οὐκ ἀπέστρεψας δι᾽ ἐμὲ τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων.

Ο Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ως πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἦλθες, μέχρι σταυροῦ τὴν ἐμὴν κηδεμονίαν ὑπέδειξας. τῷ σῷ τάφῳ τὴν ἐμὴν ἁμαρτίαν ἐνέκρωσας. εἰς οὐρανὸν τὴν ἐμὴν ἀπαρχὴν ἀνεβίβασας. τῆς σῆς ἀφίξεώς μοι τὴν παρουσίαν ἐμήνυσας, ἐν ᾗ μέλλεις ἔρχεσθαι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Ο Λαὸς λέγει. Κατὰ τὸ ἔλεός σου κύριε.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ταύτης μου τῆς ἐλευθερίας προσφέρω σοι τὰ σύμβο-

naturam ſuſcitaſti: clementiæ tuæ diſpenſationem mihi oſtendiſti: malignorum violentiam ſuſtinuiſti: dorſum tuum ad flagella dediſti; maxillas quoque alapis, nec avertiſti propter me faciem tuam ab ignominia ſputorum.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Tanquam ovis ad immolationem veniſti, uſque ad crucem mei curam oſtendiſti; tuo ſepulchro meum peccatum interemiſti: in cœlum primitias meas elevaſti: adventus tui præſentiam mihi ſignificaſti, in quo venturus es judicare vivos & mortuos, & reddere unicuique ſecundum opera ejus.

Populus. Secundum miſericordiam tuam Domine, &c.

Sacerdos. Iſtius meæ libertatis offero tibi ſymbola, & verbis

bis tuis res effectas adſcribo. Tu mihi myſticam hanc tradidiſti, carnis tuæ, in pane & vino participationem.

Populus. Credimus.

Sacerdos. Ea enim nocte qua ipſe tradidiſti te ipſum ex propria poteſtate.

Populus. Credimus.

Sacerdos. Accipiens panem in ſanctas immaculatas, & intaminatas manus tuas innuiſti ſurſum ad proprium tuum Patrem, Deum noſtrum & Deum omnium. Gratias egiſti ✠ benedixiſti ✠ ſanctificaſti ✠ fregiſti, dediſti ſanctis tuis diſcipulis, & Apoſtolis, dixiſtique: accipite, edite, hoc eſt corpus meum, quod pro vobis & pro multis frangitur, & datur in remiſſionem peccatorum, hoc facite in meam commemorationem. Similiter poſtquam cœnatum eſt, accepiſti calicem, & miſcuiſti illum ex genimine vitis & aqua, gratias egiſti ✠ benedixiſti ✠ ſanctificaſti, ✠ dediſti ſanctis tuis diſcipulis, & Apoſtolis & dixiſti: bibite ex

co

βολα, τοῖς ῥήμασί σου ἐπιγράφω τὰ πράγματα. Σύ μοι τὴν μυστικὴν ταύτην παρέδωκας τῆς σῆς σαρκὸς, ἐν ἄρτῳ καὶ οἴνῳ τὴν μέθεξιν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Πιστεύομεν.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Τῇ γὰρ νυκτὶ ᾗ παρεδίδης * αὐτὸς σεαυτὸν τῆς σεαυτοῦ ἐξουσίας.

Ὁ Λαὸς λέγει. Πιστεύομεν.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἁγίαις καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις σου χερσὶν, ἔνευσας ἄνω πρὸς ἴδιον σου πατέρα θεὸν ἡμῶν καὶ θεὸν τῶν ὅλων. ηὐχαριστήσας ✠ ηὐλόγησας ✠ ἡγίασας ✠ ἔκλασας, μετέδωκας τοῖς ἁγίοις σου μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις εἶπας. Λάβετε, φάγετε τοῦτό μου ἐστὶν τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν κλώμενον, καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λαβὼν ποτήριον, καὶ ἐκέρασας αὐτὸ ἐκ γεννήματος ἀμπέλου, καὶ ἐξ ὕδατος ηὐχαριστήσας ✠ ηὐλόγησας ✠ ἡγίασας ✠ μετέδω-

κας

Digitized by Google

χας τοῖς ἁγίοις Σου μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, εἴπας. Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. τοῦτό μου ἐστὶν τὸ σῶμα, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν, Ὁσάκις γὰρ ἐσθίετε τὸν ἄρτον τοῦτον, πίνητε δὲ καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο, τὸν ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε, καὶ τὴν ἐμὴν ἀνάστασιν ὁμολογεῖτε ἄχρις οὗ ἂν ἔλθω.

eo omnes: Hic eſt ſanguis meus novi Teſtamenti, qui pro vobis & pro multis effunditur in remiſſionem peccatorum: hoc facite in meam commemorationem. Quotieſcumque enim manducabitis panem hunc, & calicem iſtum bibetis, mortem meam annunciabitis, & reſurrectionem aſcenſionemque meam confitebimini donec veniam.

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἀμήν. γ'. Τὸν θάνατόν Σου.

Populus. Amen. *ter*. Mortem tuam, &c.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Ὥστε οὖν δέσποτα μεμνημένοι τῆς ἐπὶ γῆς συγκαταβάσεως, καὶ τοῦ ζωοποιοῦ θανάτου, καὶ τῆς τριημέρου Σου ταφῆς, καὶ τῆς, ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, καὶ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρὸς καθέδρας, καὶ τῆς μελλούσης ἀπ' οὐρανῶν δευτέρας καὶ φοβερᾶς, καὶ ἐνδόξου σου παρουσίας. Ἐκφωνήσει. Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν δώρων σοι προσφέροντες, κατὰ πάντα, καὶ διὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν.

Sacerdos. Igitur Domine memores tuæ ſuper terram deſcenſionis, & mortis vivificæ, tuæque triduanæ ſepulturæ, & ex mortuis reſurrectionis, & in cœlos aſcenſionis, ſeſſioniſque ad dexteram Patris, venturique e cœlis, ſecundi terribilis, & glorioſi adventus tui. *Alta voce*. Tua ex tuis donis tibi offerentes, ſecundum omnia, per omnia, & in omnibus.

Populus. Te laudamus, tibi benedicimus.

Ὁ Λαὸς λέγει. Σὲ αἰνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν.

Diaconus, Inclinamini Deo cum timore.

Ὁ Διάκονος λέγει. Κλίνατε θεῷ μετὰ φόβου.

Sacerdos inclinatus dicit ſecreto.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει ἐν ἑαυτῷ κλίνας.

Ipſe igitur Domine tua voce, hæc propoſita tranſmuta: ipſe præſens, myſticam hanc liturgiam perfice: ipſe nobis tuæ adorationis & cultus memoriam conſerva. Ipſe Spiritum tuum ſanctum mitte, ut adveniens ſancta, bona, & glorioſa ſua præſentia, ſanctificet & tranſmutet propoſita pretioſa, & ſancta dona iſta, in ipſum corpus & ſanguinem noſtræ liberationis.

Αὐτὸς οὖν δέσποτα τῇ σῇ φωνῇ τὰ προκείμενα μεταποίησον. αὐτὸς παρὼν, τὴν μυστικὴν ταύτην λειτουργίαν κατάρτισον. αὐτὸς ἡμῖν τῆς σῆς λατρείας τὴν μνήμην διάσωσον. Αὐτὸς τὸ πνεῦμά σου τὸ πανάγιον κατάπεμψον, ἵνα ἐπιφοιτῆσαν τῇ ἁγίᾳ καὶ ἀγαθῇ καὶ ἐνδόξῳ αὐτοῦ παρουσίᾳ ἁγιάσῃ καὶ μεταποιήσῃ τὰ προκείμενα, τίμια καὶ ἅγια δῶρα ταῦτα, εἰς αὐτὸ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τῆς ἡμετέρας ἀπολυτρώσεως.

Populus. Attendamus.
Diaconus. Amen.

Ὁ Λαὸς λέγει. Πρόσχωμεν.
Ὁ Διάκονος λέγει. Ἀμήν.

Sacerdos alta voce. Et faciat, panem quidem iſtum fieri ſanctum corpus tuum, Domini Dei & Salvatoris, ſupremique regis omnium noſtrum Jeſu Chriſti, in remiſſionem peccatorum & ad vitam æternam com-

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνήσει. Καὶ ποιήσει τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον * γένηται εἰς τὸ ἅγιον σῶμά σου, τοῦ κυρίου δὲ καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος, καὶ παμβασιλέως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν

Digitized by Google

τὴν αἰώνιον τοῖς ἐξ αὐτοῦ μεταλαμβάνουσιν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Τὸ δὲ ποτήριον τοῦτο, τὸ τίμιον σοῦ αἷμα, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης σου, τοῦ κυρίου δὲ, καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος καὶ παμβασιλέως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον τοῖς ἐξ αὐτοῦ μεταλαμβάνουσιν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει, καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται τὸ Κύριε ἐλέησον.

Σε δυσωποῦμεν Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν.

Τῆς ἐκκλησίας σου κύριε τὴν κρηπῖδα κατάπηξον.

Τῆς ἀγάπης ἡμῖν τὴν ὁμόνοιαν ῥίζωσον.

Τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν αὔξησον.

Τῆς σῆς εὐσεβείας ἡμῖν τὴν ὁδὸν εὐθυτίμησον.

Τοὺς ποιμένας ὀχύρωσον.

Τοὺς ποιμαινομένους ἀσφάλισαι.

Δὸς

communicantibus ex illo.

Populus. Amen.

Sacerdos. Calicem autem iſtum, pretioſum tuum ſanguinem Novi Teſtamenti tui, Domini, Dei Salvatoris, & ſupremi Regis omnium noſtrum Jeſu Chriſti, in remiſſionem peccatorum, & ad vitam æternam communicantibus ex illo.

Populus. Amen.

Sacerdos dicit ſequentia & populus reſpondet. Kyrie eleiſon.

Te obſecramus Chriſte Deus noſter.

Eccleſiæ tuæ Domine fundamentum confirma.

Caritatis nobis concordiam radicitus inſere.

Fidei veritatem auge.

Pii tui cultus viam rectam nobis dirige.

Paſtores robora.

Eos qui paſcuntur, ſecuros præſta.

Da

Da Clero morum honeſtatem.

Δὸς τῷ κλήρῳ τὴν εὐκοσμίαν.

Monachis continentiam.

Τοῖς μοναχοῖς τὴν ἐγκράτειαν.

Illis qui virginitatem ſervant; temperantiam.

Τοῖς ἐν παρθενίᾳ τὸ σωφρονεῖν.

Illis qui ſunt in honorabili conjugio, bonam vitam.

Τοῖς ἐν σεμνῷ γάμῳ τὴν εὐζωΐαν.

Illis qui in pœnitentia ſunt, miſericordiam.

Τοῖς ἐν μετανοίᾳ τὸ ἔλεος.

Divitibus bonitatem.

Τοῖς πλουτοῦσι τὴν ἀγαθότητα.

Indigentibus adjutorium.

Τοῖς πενομένοις τὴν ἐπικουρίαν.

Pauperibus auxilium.

Τοῖς πτωχοῖς τὴν βοήθειαν.

Senes robore accinge.

Τοὺς πρεσβύτας περίζωσον.

Juvenes temperantes effice.

Τοὺς νέους σωφρόνισον.

Infideles converte.

Τοὺς ἀπίστους ἐπίστρεψον.

Comprime Eccleſiæ ſchiſmata.

Παῦσον τῆς ἐκκλησίας τὰ σχίσματα.

Hæreſeon fremitus deſtrue.

Τῶν αἱρέσεων κατάλυσον τὰ φρυάγματα.

Nos omnes ad pii cultus tui concordiam conjunge.

Πάντας ἡμᾶς πρὸς τὴν τῆς σῆς εὐσεβείας ὁμόνοιαν σύναψον.

Populus. Kyrie eleiſon.

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Sacerdos. Memento Domine pacis ſanctæ, unius, Catholicæ, & Apoſtolicæ tuæ Eccleſiæ, quæ eſt a finibus uſque ad fines orbis, & eorum qui in illa ſunt Orthodoxorum Epiſco-

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Μνήσθητι κύριε τῆς εἰρήνης τῆς ἁγίας, μόνης, καθολικῆς, καὶ ἀποστολικῆς σου ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων, ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης,

καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ὀρθοδόξων ἐπισκόπων, τῶν ὀρθοτομησάντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

porum, qui recte diſpenſant verbum veritatis.

Εκφωνήσει.

Elevans vocem.

Ἐξαιρέτως τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου ἀρχιερέως ἡμῶν Ἀββᾶ Δ΄. πάπα καὶ πατριάρχου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. Καὶ ὑπὲρ τῶν περιόντων ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων, ἀναγνωστῶν, ψαλτῶν, ἐξορκιστῶν, μοναζόντων, ἀειπαρθένων, ἐγκρατῶν, χηρῶν, ὀρφανῶν, λαϊκῶν, καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ πληρώματος, τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας τῶν πιστῶν.

Præcipue ſanctiſſimi & beatiſſimi Pontificis noſtri Abba N. Papæ & Patriarchæ magnæ civitatis Alexandriæ, & pro illis qui ſuperſtites ſunt Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis, Anagnoſtis, Pſaltis, Exorciſtis, monaſticam vitam & perpetuam virginitatem profitentibus, continentibus, viduis, orphanis, laicis, & pro omni plenitudine fidelium ſanctæ Dei Eccleſiæ.

Ο Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Populus. Kyrie eleiſon.

Ο Ιερεὺς λέγει. Μνήσθητι κύριε τῶν εὐσεβῶς βασιλευσάντων.

Sacerdos. Memento Domine eorum qui pie regnant.

Μνήσθητι κύριε τῶν ἐν τῷ παλατίῳ, ἡμῶν ἀδελφῶν πιστῶν, καὶ ὀρθοδόξων, καὶ παντὸς τοῦ στρατοπέδου.

Memento Domine eorum qui ſunt in palatio, fratrum noſtrorum fidelium & orthodoxorum, & totius exercitus.

Μνήσθητι κύριε τῶν προσφερόντων τὰ ἅγια δῶρα ταῦτα, καὶ ὑπὲρ ὧν, καὶ δι᾽ ὧν προσεκόμισαν, καὶ μισθὸν οὐράνιον παράσχου πᾶσιν αὐτοῖς.

Memento Domine eorum qui offerunt, ſancta hæc dona, & pro quibus & per quos obtulerunt, mercedemque cœleſtem retribue illis omnibus.

Μνή- Me-

Digitized by Google

Memento Domine eorum qui ſunt in montibus, ſpeluncis, & cavernis terræ.

Μνήσθητι κύριε καὶ τῶν ἐν ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς.

Et eorum qui in captivitate ſunt, fratrum noſtrorum, illiſque pacificum reditum ad propria concede.

Καὶ τῶν ἐν αἰχμαλωσίαις ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ εἰρηνικὰς ἀποκαταςάσεις εἰς τὰ ἴδια χάρισαι.

Diaconus. Orate pro captivis.

Ο Διάκονος λέγει. Προσεύξασθε ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων.

Populus. Kyrie eleiſon.

Ο Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Tunc inclinat Sacerdos caput, dicens ſecreto.

Τότε κλίνει Ιερεὺς τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν λέγων καθ' ἑαυτὸν ἐν ἑαυτῷ.

Memento Domine etiam miſeræ meæ & infelicis animæ, & humiliationis meæ, & remitte mihi omnia delicta mea & ubi abundavit peccatum, abundantiorem præſta gratiam tuam: neque propter peccata mea & immunditiam cordis mei defraudes populum tuum gratia tui ſancti Spiritus.

Μνήσθητι κύριε καὶ τῆς ἐμῆς ἀθλίας καὶ ταλαιπώρου ψυχῆς, ταπεινώσεώς μου, καὶ συγχώρησόν μοι πάντα τὰ ἐμὰ πλημμελήματα καὶ ὅπου ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, περισσευσόν τὴν σὴν χάριν, καὶ μὴ διὰ τὰς ἐμὰς ἁμαρτίας, καὶ τὴν βεβήλωσιν τῆς καρδίας μου, ὑστερήσῃς τὸν λαόν σου τῆς χάριτος, τοῦ ἁγίου σου πνεύματος.

Attollit caput & dicit alta voce.

Υψώσει τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκφωνήσει.

Populus enim tuus & Eccleſia tua deprecatur te, & per te atque tecum Patrem dicens.

Ο γὰρ λαός σου, καὶ ἡ ἐκκλησία σου ἱκετεύει σε, καὶ διὰ σοῦ καὶ σὺν σοὶ τὸν πατέρα, λέγουσα.

Po- Ο Λαὸς

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν. γ'.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν. γ'.

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον. γ'.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Μνήσθητι κύριε τοῦ ἀέρος τῶν καρπῶν τῆς γῆς.

Μνήσθητι κύριε τῆς συμμέτρου ἀναβάσεως τῶν ποταμείων ὑδάτων.

Μνήσθητι κύριε τῶν ὑετῶν καὶ τῶν σπορίμων τῆς γῆς.

Εὔφρανον πάλιν καὶ ἀνακαίνισον τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.

Τοὺς αὔλακας αὐτῆς μέθυσον, πλήθυνον τὰ γεννήματα αὐτῆς. παράστησον ἡμῖν αὐτὰ εἰς σπέρμα, καὶ εἰς θερισμὸν, καὶ νῦν εὐλογῶν εὐλόγησον. Τὴν ζωὴν ἡμῶν οἰκονόμησον. Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, διὰ τοὺς πτωχοὺς τοῦ λαοῦ σου, διὰ τὴν χήραν, καὶ τὸν ὀρφανὸν, διὰ τὸν ξένον, καὶ τὸν προσήλυτον, καὶ δι' ἡμᾶς πάντας τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σοὶ, καὶ ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Οἱ

γὰρ

Populus. Miſerere nobis Deus Salvator noſter. *ter*.

Sacerdos. Miſerere nobis Deus Salvator noſter. *ter*.

Populus. Kyrie eleiſon. *ter*.

Sacerdos. Memento Domine aeris & fructuum terræ.

Memento Domine convenientis aſcenſionis aquarum fluvialium.

Memento Domine imbrium, & ſatorum terræ.

Lætifica etiam & renova faciem terræ.

Sulcos ejus inebria, multiplica genimina ejus: præbe nobis illa ad ſemen & ad meſſem, & nunc benedicens benedicito. Vitam noſtram rege: benedic coronæ anni benignitatis tuæ, propter pauperes populi tui, propter viduam & orphanum, propter hoſpitem & advenam, & propter nos omnes ſperantes in te, & invocantes nomen tuum ſanctum. Oculi enim omnium in te ſperant & tu das eſcam illorum in tempore opportuno. Fac nobiſcum ſecun-

dum

Digitized by Google

dum bonitatem tuam, qui das eſcam omni carni. Imple gaudio & lætitia corda noſtra, ut in omnibus ſemper omnem ſufficientiam habentes, abundemus in omne opus bonum, ad faciendam voluntatem tuam ſanctam.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos dicit & populus reſpondet.

Kyrie eleiſon.

Concede populo tuo concordiam.

Mundo præclarum ſtatum.

Aeri temperiem.

Ægrotantibus ſalutem.

Indigentibus refrigerium.

Illis qui in exiliis ſunt, quietem.

Orphanis auxilium.

Viduis protectionem.

Anguſtiatis ſubminiſtra quantum opus eſt, ut bene ſint.

Stantes confirma.

γὰρ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ. Ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἀγαθότητά σου, ὁ διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκί. Πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν, ἵνα ἐν πᾶσι, πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύωμεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν, τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου τὸ ἅγιον.

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει, καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται.

Κύριε ἐλέησον.

Χάρισαι τῷ λαῷ σου τὴν ὁμόνοιαν.

Τῷ κόσμῳ τὴν εὐστάθειαν.

Τῷ ἀέρι τὴν εὐκρασίαν.

Τοῖς νοσοῦσι τὴν σωτηρίαν.

Τοῖς δεομένοις τὴν ἀνάψυξιν.

Τοῖς ἐν ἐξορίαις τὴν ἄνεσιν.

Τοῖς ὀρφανοῖς τὴν βοήθειαν.

Ταῖς χήραις τὴν ἀντίληψιν.

Τοῖς θλιβομένοις ἐπάρκησον εἰς ἀγαθόν.

Τοὺς ἑστῶτας ὀχύρωσον.

Digitized by Google

Τοὺς πεπτωκότας ἔγειρον.
Τοὺς ἑστηκότας ἀσφάλισαι.
Τῶν κεκοιμημένων μνήσθητι.

Eos qui ceciderunt erige.
Securos præſta eos qui ſtant.
Mortuorum reminiſcere.

Τῶν ἐν ὁμολογίᾳ, τὰς πρεσβείας πρόσδεξαι.

Eorum qui in confeſſione ſunt, interceſſiones ſuſcipe.

Τοὺς ἡμαρτηκότας καὶ μετανοήσαντας, συναρίθμησον μετὰ τῶν πιστῶν σου.

Eos qui peccaverunt, & egerunt pœnitentiam, adnumera cum fidelibus tuis.

Τοὺς πιστοὺς συναρίθμησον μετὰ μαρτύρων σου.

Fideles adnumera cum martyribus tuis.

Μιμητὰς, τοὺς παρόντας ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τῶν ἀγγέλων κατάστησον.

Eos qui in hoc loco præſentes ſunt imitatores Angelorum conſtitue.

Καὶ ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι πρὸς τὴν σὴν κεκλημένους διακονίαν ἀναξίους ὄντας ὑπόδεξαι.

Et nos gratia tua, ad tuum vocatos miniſterium indignos licet, ſuſcipe.

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.
Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Μνήσθητι κύριε καὶ τῆς πόλεως ἡμῶν ταύτης, καὶ τῶν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει οἰκούντων ἐν αὐτῇ, καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας σὺν παντὶ τῷ κόσμῳ αὐτῶν. Καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ λιμοῦ καὶ λοιμοῦ, σεισμοῦ καὶ καταποντισμοῦ πυρὸς, καὶ ἀπὸ αἰχμαλωσίας βαρβάρων, καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων μαχαιρῶν, καὶ ἐπα-

Populus. Kyrie eleiſon.
Sacerdos. Memento Domine & urbis noſtræ hujus & habitantium in ea in orthodoxa fide, omnis quoque urbis & regionis, cum omni populo ejus: & libera nos a fame & peſte, a terræ motu, a ſubmerſione, ab igne, a captivitate barbarorum, a gladiis alienis, ab inſultu hoſtium & hæreticorum.

Digitized by Google

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Memento Domine eorum qui dudum obierunt ſanctorum Patrum noſtrorum; Orthodoxorum Epiſcoporum, & omnium qui a ſæculo tibi placuerunt ſanctorum Patrum, Patriarcharum, Apoſtolorum, Prophetarum, Prædicatorum, Evangeliſtarum, Martyrum, Confeſſorum, omniſque ſpiritus juſti, in fide Chriſti conſummati.

Alta voce.

Præcipue ſanctiſſimæ, glorioſiſſimæ, immaculatæ, & benedictionibus cumulatæ, dominæ noſtræ, Deiparæ & ſemper Virginis Mariæ.

Sancti glorioſi, Prophetæ, præcurſoris, Baptiſtæ & martyris Joannis.

S. Stephani primi Diaconi & primi Martyris.

Et ſancti & beati Patris noſtri Marci, Apoſtoli & Evangeliſtæ.

Et

ἐπαναστάσεως ἐχθρῶν τε, καὶ αἱρετικῶν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Μνήσθητι κύριε τῶν προλαβόντων ὁσίων πατέρων ἡμῶν ὀρθοδόξων ἐπισκόπων, καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐχρεστησάντων, ἁγίων πατέρων, πατριαρχῶν, ἀποστόλων, προφητῶν, κηρύκων, εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου, ἐν πίστει Χριστοῦ τετελειωμένου.

Ἐκφωνήσει.

Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας ὑπερενδόξου, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν, θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου, βαπτιστοῦ, καὶ μάρτυρος Ἰωάννου.

Τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ πρωτοδιακόνου, καὶ πρωτομάρτυρος.

Καὶ τοῦ ἁγίου καὶ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Μάρκου, τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Καὶ

Καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς Γρηγορίου.

Καὶ ὧν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ τὴν ὑπόμνησιν ποιούμεθα, καὶ παντὸς χοροῦ τῶν ἁγίων σου, ὧν ταῖς εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις, καὶ ἡμᾶς ἐλέησον, καὶ σῶσον, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ἡμᾶς.

Ὁ Διάκονος λέγει τὰ Δίπτυχα.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει ἐν ἑαυτῷ.

Μνήσθητι κύριε τῶν προκεκοιμημένων ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει πατέρων ἡμῶν καὶ ἀδελφῶν, καὶ ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς αὐτῶν μετὰ ὁσίων, μετὰ δικαίων. Ἔκθρεψον, συνάψον εἰς τόπον χλόης, ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως, ἐν παραδείσῳ τρυφῆς, καὶ μετὰ τούτων, ὧν εἴπομεν τὰ ὀνόματα αὐτῶν,

Τότε μνημονεύει ζώντων καὶ νεκρῶν, καὶ μετὰ δίπτυχα ὁ Ἱερεὺς λέγει.

Μνήσθητι κύριε ὧν ἐμνήσθημεν, καὶ ὧν οὐκ ἐμνήσθημεν, πιστῶν καὶ ὀρθοδόξων, μεθ' ὧν καὶ ἡμῖν

συν

Et ſancti Patri noſtri Gregorii.

Eorumque quorum hodie memoriam facimus, & omnis chori Sanctorum tuorum, quorum precibus & interceſſionibus miſerere noſtri, & ſalva nos, propter nomen tuum ſanctum, quod invocatum eſt ſuper nos.

Diaconus recitat Diptycha.

Sacerdos dicit ſecreto.

Memento Domine eorum qui pridem obdormierunt, in orthodoxa fide, patrum & fratrum noſtrorum, & fac animas eorum quieſcere, cum ſanctis & juſtis. Deduc eos & congrega in locum herbidum, ſuper aquam refectionis, in paradiſo voluptatis, & cum illis quorum nomina recitavimus.

Tunc commemorationem facit vivorum & mortuorum, & poſt diptycha Sacerdos dicit.

Memento Domine eorum quorum meminimus, & quorum non meminimus fidelium

& or-

& orthodoxorum, cum quibus & nobis cum ipſis, tanquam bonus & benignus erga homines Deus.

Populus. Remitte, parce, condona.

Sacerdos. Tu enim es Deus noſter, miſericors, nolens mortem peccatoris, ſed potius ut convertatur & vivat. Deus viſita nos in ſalutari tuo, fac nobiſcum ſecundum manſuetudinem tuam, qui facis longe plura quam petimus, aut cogitamus, ut in hoc ſicut & in omnibus, glorificetur & exaltetur, laudetur & benedicatur, & ſanctificetur ſanctum, honorandum & benedictum nomen tuum, cum immaculato tuo Patre & ſancto Spiritu.

Populus. Sicut erat, eſt, & erit.

Diaconus. Deſcendite Diaconi.

Sacerdos. Pax omnibus.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Proœmium fractionis.

Sacerdos. Jeſu Chriſte, no-

men.

σιὼ ἀυτοῖς ὡς ἀγαθὸς, καὶ φιλάνθρωπος θεός.

Ο Λαὸς λέγει. Ανες, ἄφες, συγχώρησον.

Ο Ιερεὺς λέγει. Σὺ γὰρ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐλεήμων, ὁ μὴ βουλόμενος τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν. Ο θεὸς ἐπίσκεψον ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου. ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ὁ ποιῶν ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα, ἢ νοοῦμεν. ἵνα σου καὶ ἐν τούτῳ καθὼς καὶ ἐν παντὶ δοξασθῇ καὶ ὑψωθῇ καὶ ὑμνηθῇ, καὶ εὐλογηθῇ καὶ ἁγιασθῇ τὸ πανάγιον. καὶ ἔντιμον, καὶ εὐλογημένον σου ὄνομα, ἅμα τῷ ἀχράντῳ σου πατρὶ καὶ ἁγίῳ πνεύματι.

Ο Λαὸς λέγει. Ως ἦν, καὶ ἔστι, καὶ ἔσται.

Ο Διάκονος λέγει. Κατέλθετε οἱ διάκονοι.

Ο Ιερεὺς λέγει. Εἰρήνη πᾶσι.

Ο Λαὸς λέγει. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Προοίμιον τῆς κλάσεως.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ιησοῦ Χριστὲ.

τὸ συν-

Digitized by Google

τὸ σωτήριον ὄνομα, ὁ τὰ θεῖα καὶ ἄχραντα καὶ ἐπουράνια ταῦτα μυστήρια διατυπώσας. ὁ τοὺς μὲν ἱερεῖς ἐν τάξει ὑπηρετῶν στήσας. διὰ δὲ τῆς ἀοράτου σου δυνάμεως αὐτὰ μεταστοιχειώσας. Ὁ τοῖς καθαροῖς τῇ καρδίᾳ ἐπιφαινόμενος, καὶ τοῖς γνησίως προσιοῦσι διὰ σεαυτοῦ * παρέχοντος.

Ὁ τότε εὐλογήσας, καὶ νῦν εὐλόγησον.

Ὁ τότε ἁγιάσας, καὶ νῦν ἁγίασον.

Ὁ τότε κλάσας καὶ νῦν διάθρεψον.

Ὁ τότε διαδοὺς τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις. καὶ νῦν δέσποτα διαδὸς ἡμῖν, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου φιλάνθρωπε, παντοκράτορ, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος λέγει. Προσεύξασθε.

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

men ſalutare, qui divina, immaculata, & cœleſtia hæc myſteria deſignaſti, qui Sacerdotes quidem in ordine miniſtrorum conſtituiſti, per inviſibilem autem tuam potentiam ea transformaſti: qui mundis corde exhiberis & illis qui ſincere accedunt, per te ipſum ea præbes.

Qui tunc benedixiſti, etiam nunc benedic.

Qui tunc ſanctificaſti, etiam nunc ſanctifica.

Qui tunc fregiſti, etiam nunc frange.

Qui tunc dediſti diſcipulis & Apoſtolis tuis, etiam nunc Domine, da nobis & omni populo tuo, benigne, omnipotens, Domine Deus noſter.

Diaconus. Orate.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Pax omnibus.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Εὐ- Ora-

Digitized by Google

Oratio fractionis.

QUi es, qui eras, qui veniſti & iterum venturus es, qui ad dexteram Patris ſedes: panis qui de cœlo deſcendiſti & das vitam mundo: Pontifex magnus, autor & princeps ſalutis noſtræ. Lux vera exiſtens ante omnia ſæcula: qui es ſplendor gloriæ & character ſubſtantiæ Patris proprii tui: qui per beneplacitum tuum dignatus es deſcendere de excelſis cœli, ex ſinu luminis inacceſſibilis; & veri, inviſibiliſque ſolius Patris. Quique incarnatus de Spiritu ſancto, & ex glorioſiſſima, immaculata, ſancta, domina noſtra, Deipara & ſemper Virgine Maria, perfecte homo factus es: non per tranſmutationem, humanitatem mutans, ſed uniens tibi eam ſecundum hypoſtaſin, modo inexplicabili, & inintelligibili, ſed abſque mutatione & confuſione, animam habentem rationalem & intellectu præditam. Ita ex ea proceſſiſti, Deus homo factus, conſubſtantialis Patri ſecundum divinitatem, & conſubſtantialis nobis ſecundum hnmanitatem. Non duas perſo-

Εὐχὴ τῆς κλάσεως.

ὉΩν, ὁ ἦν, ὁ ἐλθὼν, καὶ πάλιν ἐρχόμενος. ὁ ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς καθήμενος. ὁ ἄρτος, ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. ὁ μέγας ἀρχιερεὺς, ὁ ἀρχηγὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν. τὸ φῶς ἀληθινὸν τὸ πρὸ πάντων αἰώνων. Ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου σου πατρός. ὁ εὐδοκήσας καὶ καταξιώσας κατελθεῖν ἐκ τῶν ὑψωμάτων τοῦ οὐρανοῦ, ἐκ κόλπων τοῦ ἀπροσίτου φωτός, καὶ ἀληθινοῦ καὶ ἀοράτου μόνου πατρός. Σαρκωθεὶς δὲ ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐκ τῆς πανενδόξου, ἀχράντου, ἁγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ τελέως ἐνανθρωπήσας. οὐ κατὰ μετάστασιν, τὴν ἀνθρωπότητα ἀναλλοιώσας. ἑνώσας ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν, ἀφράστως καὶ ἀπερινοήτως, ἀτρέπτως δὲ καὶ ἀσυγχύτως, ψυχὴν ἔχουσαν λογικήν τε καὶ νοεράν, οὕτως προῆλθες ἐξ αὐτῆς θεανθρωπωθεὶς. ὁμοούσιος πατρὶ κατὰ τὴν

τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιος ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Οὐ δύο πρόσωπα οὖν, οὐδὲ δύο μορφὰς ἔχων, οὐδὲ ἐν δυσὶ φύσεσι γνωριζόμενος, ἀλλ' εἷς θεός, εἷς κύριος, μία οὐσία, μία βασιλεία, μία δεσπότεια, μία ἐνέργεια, μία ὑπόστασις, μία θέλησις, μία φύσις τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένη, καὶ προσκυνουμένη. Σταυρωθεὶς δὲ ὑπὸ Ποντίου Πιλάτου, καὶ ὁμολογήσας τὴν καλὴν ὁμολογίαν· παθὼν καὶ ταφεὶς καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἀνελθὼν εἰς οὐρανούς, καὶ καθίσας ἐν τῇ δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης τοῦ πατρὸς, πατήσας τὸν θάνατον, καὶ τὸν ᾅδην σκυλεύσας, συντρίψας πύλας χαλκᾶς, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνθλάσας καὶ τὸν αἰχμάλωτον Ἀδὰμ, ἀνακαλεσάμενος ἐκ φθορᾶς, καὶ ἡμᾶς ἐλευθερώσας ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου δουλείας.

Διὸ δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε, φιλάνθρωπε, ἀγαθέ, καταξίωσον ἡμᾶς ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ τολμᾶν ἀφόβως ἐπιβοᾶσθαι τὸν πάντων δεσπότην ἐπου-

ράνιον

ſonas, aut duas formas habens, neque in duabus naturis agnitus: ſed unus Deus, unus Dominus: una ſubſtantia, unum regnum, una dominatio, una operatio, una hypoſtaſis, una voluntas, una natura Dei Verbi incarnata & adorata. Crucifixus autem ſub Pontio Pilato, confeſſuſque præclaram confeſſionem: paſſus & ſepultus reſurrexiſti tertia die, & aſcendens in cœlum, conſediſti ad dexteram magnitudinis Patris, conculcaſti mortem, infernum ſpoliaſti, confringens portas æreas, & vectes ferreos rupiſti, captivum Adamum revocaſti ex corruptione, noſque liberaſti a diaboli ſervitute.

Idcirco rogamus & imploramus te benigne, bone, præſtare nobis dignare, ut puro corde audeamus abſque timore, invocare omnium Dominum,

cœ-

Digitized by Google

cœleſtem Deum, Patrem ſanctum & dicere, &c.

Oratio alia fractionis.

TU enim es Verbum patris, ante ſæcula Deus, magnus Pontifex, qui pro ſalute generis humani incarnatus, & homo factus es, advocaſti ad te ex omnibus gentibus, genus electum, regale ſacerdotium, gentem ſanctam, populum in adquiſitionem. Idcirco rogamus & imploramus te, benigne, bone Domine, ne in reprehenſionem, & confuſionem, non in judicium & condemnationem peccatorum noſtrorum, fiat hoc ſacrificium, quod pro infirmitatibus noſtris obtulimus, ſed quemadmodum ſanctiſſima tua hæc & precioſa munera omni ſanctitate replere dignatus es, per illapſum ſanctiſſimi tui Spiritus ſuper illa, ita & noſtrum peccatorum, ſervorum tuorum ſanctificare dignare animas, corpora, ſpiritus, & conſcientias, ut anima illuminata, facie non confuſa, corde puro, conſcientia hypocriſis vacua, labiis ſanctificatis, caritate perfecta, fide ſecura, audea-

ράνιον θεὸν, πατέρα ἅγιον καὶ λέγειν.

Ευχὴ ἄλλη τῆς κλάσεως.

ΣΥ γὰρ εἶ ὁ λόγος τοῦ πατρός, ὁ προαιώνιος θεός, ὁ μέγας ἀρχιερεύς, ὁ ἐπὶ σωτηρίας τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων σαρκωθεὶς καὶ ἐνανθρωπήσας, καὶ προσκαλεσάμενος ἑαυτῷ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸν εἰς περιποίησιν. Διὸ δεόμεθα, καὶ παρακαλοῦμέν σε, φιλάνθρωπε, ἀγαθέ. κύριε, μὴ εἰς ἔλεγχον καὶ ὄνειδος, μὴ εἰς κρίμα, μηδὲ εἰς κατάκριμα τῶν ἡμετέρων ἁμαρτιῶν γενηθήτω ἡ θυσία αὕτη ὑπὲρ γὰρ * τῶν ἀσθενειῶν ἡμῶν προσηνέγκαμεν. ἀλλ᾽ ὥσπερ τὰ παναγία σου τιμία δῶρα ταῦτα πάσης ἁγιωσύνης ἐμπλῆσαι κατηξίωσας, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ παναγίου σου πνεύματος ἐπ᾽ αὐτῶν, οὕτως καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, δούλων σου, ἁγιάσαι καταξίωσον τὰς ψυχάς, τὰ σώματα, τὰ πνεύματα, τὰς συνειδήσεις, ὅπως πεφωτισμένῃ ψυχῇ ἀνε-

Digitized by Google

ἀνεπαισχύντῳ προσώπῳ, καρδίᾳ καθαρᾷ, συνειδήσει ἀνυποκρίτῳ, ἡγιασμένοις χείλεσιν, ἀγάπῃ τελείᾳ, ἐλπίδι ἀσφαλεῖ, τολμῶμεν μετὰ παῤῥησίας, ἄνευ φόβου, λέγειν τὴν ἁγίαν προσευχήν, ἣν μετέδωκας τοῖς ἰδίοις τοῖς ἁγίοις σου μαθηταῖς καὶ ἱεροῖς ἀποστόλοις, οὕτως προσεύχησθε ὑμεῖς. Πατὲρ ἡμῶν.

audeamus cum fiducia abſque timore, dicere ſanctam orationem quam tradidiſti ſanctis tuis diſcipulis, & ſacris Apoſtolis, dicendo, quando orabitis in hunc modum orate. Pater noſter, &c.

Ὁ λαὸς λέγει. Ἁγιασθήτω.

Εὐχὴ ἄλλη τῆς κλάσεως.

Εὐλογητὸς εἶ Χριστὲ ὁ θεός, ὁ παντοκράτωρ, ὁ λυτρωτὴς τῆς ἑαυτοῦ ἐκκλησίας. ὢ λόγε, ὃν * προνοοῦσιν αὐτόν, καὶ ἄνθρωπε ὃν προθεωροῦσιν αὐτόν. Ὁ διὰ τῆς ἀκαταλήπτου αὐτοῦ σαρκώσεως, ἑτοίμασας ἡμῖν ἄρτον ἐπουράνιον, τοῦτο τὸ σῶμά σου, ὃν ἔθου ἐν μυστήριον * πανάγιον ἐν τοῖς ἅπασιν. Ἐκέρασας ἡμῖν ποτήριον ἐξ ἀμπέλου ἀληθείας, ἐκ θείας καὶ ἀχράντου σου πλευρᾶς. Ὁ καὶ μετὰ δεδωκέναι τὸ πνεῦμα ἐκχέων ἐξ αὐτῆς αἷμα καὶ ὕδωρ, οἷς ἁγιασμὸς τῷ κόσμῳ παντί. Κτῆσαι ἡμᾶς ἀγαθὲ κύριε τοὺς ἀναξίους δούλους σου.

Populus. Sanctificetur, &c.

Oratio alia fractionis.

Benedictus es Chriſte Deus omnipotens liberator Eccleſiæ tuæ: o Verbum quod cogitatione aſſequuntur, & homo quem intuentur. Qui per incomprehenſibilem incarnationem tuam, præparaſti nobis panem cœleſtem, hoc corpus tuum quod conſtituiſti in Sacramento, ſanctiſſimum in omnibus. Miſcuiſti nobis calicem ex vite vera, divino ſcilicet atque immaculato latere tuo. Qui poſtquam tradidiſſes ſpiriritum ex eodem latere effudiſti ſanguinem & aquam, in quibus ſanctificatio eſſet univerſo mundo. Poſſide nos bone Domine, indignos ſervos tuos: fac nos po-

Digitized by Google

populum acquiſitionis, regale Sacerdotium, gentem ſanctam. Sanctifica etiam nos Deus, ſicut ſanctificaſti propoſita hæc ſancta munera, & feciſti ea inviſibilia ex viſibilibus, myſteria quæ ſolus intelligis, Domine Deus & Salvator noſter Jeſu Chriſte. Tu igitur Domine per multam tuam miſericordiam præſtare nobis dignatus es, ut per Baptiſmum efficeremur filii & hæredes. Docuiſti nos formam orationis myſticam, qua oraremus immaculatum Patrem tuum. Tu ergo etiam nunc Dominator Domine dignos effice nos, ut cum conſcientia ſanctificata, & mente bona qualis filios decet, cum deſiderio, & fiducia bona audeamus invocare, qui in cœlis eſt, ſanctum Deum Patrem tuum & dicere.

σου. ποίησον ἡμᾶς λαὸν περιούσιον, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον. Ἁγίασον καὶ ἡμᾶς ὁ θεός, ὥσπερ ἡγίασας τὰ προκείμενα καὶ ἅγια δῶρα ταῦτα, καὶ ἐποίησας αὐτὰ ἀόρατα ἐκ τῶν ὁρατῶν, μυστήρια ὧν * προνοοῦσιν, αὐτά σοι κύριε ὁ θεός, ὁ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Σὺ οὖν κύριε διὰ τῆς πολλῆς σου εὐσπλαγχνίας κατηξίωσας ἡμᾶς διὰ τοῦ βαπτίσματος γένεσθαι εἰς υἱοὺς καὶ κληρονόμους. Ἐδίδαξας ἡμᾶς τὸν τύπον τῆς προσευχῆς ὅς ἐστιν ἐμμυστήριος, οὗ προσεύχεσθαι ἐν αὐτῇ τὸν ἄχραντον σου πατέρα. Σὺ οὖν καὶ νῦν δέσποτα κύριε καταξίωσον ἡμᾶς ἐν ἁγιασμένῃ συνειδήσει καὶ λογισμῷ ὃν * πρέπει ..... πόθῳ καὶ παῤῥησίᾳ ἀγαθῇ τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἅγιον θεόν, πατέρα σου καὶ λέγειν.

Populus Pater noſter, *& poſtea quam recitata eſt oratio dominica Sacerdos dicit.*

Ὁ Λαὸς λέγει. Πάτερ ἡμῶν. καὶ μετὰ τὸ Πάτερ ἡμῶν.

Ita Domine: Domine qui dediſti nobis poteſtatem calcandi ſerpentes & ſcorpios, omnemque

Ναὶ κύριε, ὁ δεδωκὼς ἡμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπιῶν, καὶ ἐπὶ πᾶσαν δύ-

δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, σιώντριψον καὶ καθυπόταξον τὰς κεφαλὰς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ὑπὸ τοὺς πόδας ἐν τάχει, καὶ πᾶσαν τὴν κακότεχνον αὐτῶν ἐπίνοιαν, τὴν καθ' ἡμῶν διασκέδασον ὅτι σὺ εἶ βασιλεὺς ἡμετέρων * πάντων Χριστὲ ὁ θεὸς· καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐχαριστίαν καὶ τὴν προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, καθ' ἑκάστην ἡμέραν, σιὺ τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ, καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν.

que poteſtatem inimici, contere & ſubjicere capita inimicorum noſtrorum ſub pedibus noſtris velociter, omnemque doloſam eorum adverſus nos cogitationem diſſipa, quoniam tu es Rex omnium noſtrum, Chriſte Deus; tibique gloriam, & gratiarum actionem & adorationem quotidie offerimus, ſimulque Patri tuo qui ſine principio eſt, & ſancto Spiritui, nunc, &c.

Ὁ Διάκονος λέγει. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν.

Diaconus. Inclinate capita veſtra, &c.

Εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας.

Ο Κλίνας οὐρανοὺς καὶ κατελθὼν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ὁ τῆς σῆς χάριτος πᾶσαν ἐξαπλώσας τὴν εὐθηνίαν. ὁ ποιῶν πάντα ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ, ὧν αἰτούμεθα, ἢ νοοῦμεν φιλάνθρωπε, ἀγαθὲ, ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα τὴν ἀόρατον, τὴν εὐλογημένην, τὴν μεστὴν ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν, καὶ εὐλογῶν εὐλόγησον τοὺς δούλους σου, καὶ

Oratio inclinationis capitis.

Qui inclinans cœlos deſcendiſti in terram, ad ſalutem humani generis, qui gratiæ tuæ omnem abundantiam explicaſti: qui omnia facis abundantius quam petimus & cogitamus: benigne, bone, extende manum tuam inviſibilem, benedictam, plenam miſericordiæ & miſerationum, & benedicens benedic ſervos tuos, eoſque munda ab omni inquinamento carnis & ſpi-

Digitized by Google

ſpiritus: & fac nos participes eſſe & concorporeos tuæ gratiæ, ut in ſanctitate & juſtitia tibi ſupplicationem offeramus: & te decet omnis gloria, magnitudo, poteſtas & imperium, cum immaculato tuo Patre & ſancto Spiritu, nunc, &c.

Oratio alia ſimiliter dicenda.

ATtende Domine Jeſu Chriſte Deus noſter ex ſancto habitaculo tuo, & ex throno gloriæ regni tui, & veni ad ſanctificandum nos, qui inclinamur coram te. Qui ſurſum ſedes cum Patre, & hic nobiſcum inviſibiliter ades: dignareque potenti manu tua, participes facere nos immaculati corporis tui & precioſi ſanguinis, & per nos omnem populum. Tu enim es qui frangis & frangeris, quamvis infractus, & tibi gloriam referimus cum Patre & ſancto Spiritu, nunc, &c.

καὶ καθάρισον αὐτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος· καὶ ποίησον ἡμᾶς μετόχους καὶ συσσώμους γενέσθαι τῇ σῇ χάριτι, ὅπως ἐν ἁγιότητι καὶ δικαιοσύνῃ σοι τὴν ἱκεσίαν προσάγοντες*, καὶ σοὶ πρέπει πᾶσα δόξα, μεγαλοσύνη, κράτος τε καὶ ἐξουσία, ἅμα τῷ ἀχράντῳ σου πατρὶ, καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν.

Εὐχὴ ἄλλη ὁμοίως.

Πρόσχες κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐξ ἁγίου τοῦ κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου τῆς βασιλείας σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς τοὺς ἐπικλίναντάς σοι. Ὁ ἄνω τῷ πατρὶ συγκαθήμενος, καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών. καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ, μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματός σου, καὶ δι᾽ ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ. Σὺ γὰρ εἶ ὁ κλῶν καὶ κλώμενος, καὶ ἄκλαστος. καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ πατρὶ, καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν.

Dia-

Ὁ Διά-

Ὁ Διάκονος λέγει. Προσχῶμεν θεῷ μετὰ φόβου.

Εὐχὴ τῆς ἐλευθερίας.

Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· τὸ πανάσπιλον αὐτοῦ αἷμα διαχύσας ἐπὶ τὴν τοῦ κόσμου ζωήν, καὶ εἰς λύτρον καὶ ἀντάλλαγμα πάντων, ἑαυτὸν παρέδωκας, ἐκ θανάτου λυτρωσάμενος ἐν ᾧ κατειχόμεθα, πεπραμένοι ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Ὁ τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιῶν τὸ θέλημα, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν εἰσακούων, καὶ σώζων αὐτούς. Ὁ τοῦ δικαίου Ἰὼβ εἰσακούσας ἀνισταμένου τὸ πρωῒ καὶ ὑπὲρ * παιδίων φίλτρων θυσίας προσαγαγόντος εἰπών, μήπως ἐνενόησαν υἱοί μου πονηρὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἔναντι θεοῦ. Καὶ ἐμοῦ τοῦ ἐλεεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ, καὶ ἀχρείου σου δούλου, ἱκετεύω ὑπὲρ τῶν σῶν οἰκετῶν, πατέρων μου καὶ ἀδελφῶν, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐμῆς ἀθλιότητος. Εὐμενεῖ προσώπῳ καὶ γαληνῷ ὄμματι,

Diaconus. Attendamus Deo cum timore.

Oratio libertatis, ſeu abſolutionis.

Pax omnibus.

Agnus Dei, qui tollis peccatum mundi, qui ſanguinem tuum maculæ omnis expertem profudiſti ad vitam mundi, & in redemptionem permutationemque omnium tradidiſti te ipſum, liberans a morte in qua detinebamur, venundati ſub peccato. Qui facis voluntatem timentium te, & orationem eorum exaudis ſalvaſque ipſos: qui juſtum Job exaudiviſti cum mane ſurgens, offerret ſacrificia pro liberis propriis dicens, ne forte cogitaverint filii mei mala in corde ſuo coram Deo: exaudi me quoque miſerabilem peccatorem, & inutilem ſervum tuum dum deprecor pro famulis tuis, patribus meis & fratribus, & pro me quoque miſero. Benigno vultu & oculo ſereno reſpice ſuper nos hac hora, & dimitte nobis omnem iniquitatem omnemque tranſgreſſionem, & inobedientiam contra legem & præ-

Digitized by Google

præcepta tua: omnem quoque reatum conſcientiæ, omnem cogitationem, omnes actiones & motus, qui in nobis excitantur die ac nocte, ut animam alligent & captivam teneant. Fac eos immunes ab omni conſcientia rerum malarum, & omni actione infructuoſa, omnique cogitatione ſordida eorum quæ profana ſint & animæ puritati contraria. Concede ipſis peccatorum agnitionem, utque perfecte ab illis abſtineant. Da illis pœnitentiæ caſtitatem, & ad te converſionem: tu enim dominator Domine pauper factus es voluntarie, dum carnem aſſumſiſti, ad generis noſtri ſalutem, & conſcidiſti chirographum, quod erat adverſum nos, per divinarum manuum tuarum in cruce expanſionem. Parce omnibus Domine amator animarum, quia omnia tibi ſerviunt, & a te ſunt præmia liberationis noſtræ, non quidquam vero opus manuum noſtrarum. Idcirco regnum tuum glorificamus, laudamus te Chriſte Deus noſter.

* * * * *

Omni-

ματι, ἐπιδὲ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ. καὶ παρεῖ οὖν ἡμῖν πᾶσαν ἀθετηρίαν, καὶ πᾶσαν παράβασιν, καὶ παρακολουθῆν νόμου τε τοσῶν ἐντολῶν. ἔτι δὲ καὶ πᾶσαν συνείδησιν, καὶ πᾶσαν ἐνθύμησιν, καὶ πάσας * πράξεσι, καὶ πάσας κινήσεσι γεγωνυίαις ἐν ἑαυταῖς, ἡμερικῶς τε καὶ νυκτερικῶς ἐπιδῆσαι τε κατακρατῆσαι κατὰ τῆς ψυχῆς. Καὶ ἀθώοσον αὐτοὺς ἀπὸ πάσης συνειδήσεως πονηρῶν, καὶ πάσης ἀκάρπου πράξεως, καὶ παντὸς λογισμοῦ πεπυρωμένου. ..... * ὄντων βεβηλαὶ μακρὰν τῆς τῆς ψυχῆς καθαρότητα. Χάρισαι αὐτοῖς τὴν τῶν ἁμαρτιῶν ἐπίγνωσιν, καὶ τελείως ἀπέχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Δώρησαι αὐτοῖς μετανοίας ἁγνότητος, * τε τὴν εἰς σε ἐπιστροφήν. σὺ γὰρ δέσποτα κύριε ἐπτώχευσας ἑκουσίως ἐν τῷ σε σαρκωθῆναι, διὰ τὰς τοῦ γένους ἡμῶν σωτηρίαν. καὶ διέῤῥηξας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον, διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τῶν θείων σου παλαμῶν ἐφαπλώσεν. Φεῖσαι πάντων δέσποτα φιλόψυχε, ὅτι

τὰ

Digitized by Google

τὰ σύμπαντα δοῦλα σά, καὶ παρὰ σοῦ ἡμέτερα ἀφετήρια, καὶ οὐδὲν τῶν ἐπιτηδευμάτων τῶν χειρῶν ἡμῶν. δι' ὃ τὴν σὴν βασιλείαν δοξάζομεν καὶ ἀνυμνοῦμέν σε Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν ἅπαντα.

ν . . . λου . . . ων . . . θορων .

Πάσαις ἡμέραις ἕως, αἱρετικῶν καὶ ἐθνικῶν.

Omnibus diebus *uſque ad* hæreticorum & Ethnicorum.

Ἔμπλησον ἡμᾶς τοῦ σοῦ φόβου, καὶ κατεύθυνον εἰς τὸ ἀγαθόν σου θέλημα. σὺ γὰρ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ πρέπει σοι δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις.

Imple nos timore tuo, & dirige nos ad bonam voluntatem tuam: tu enim es Deus noſter, & te decet gloria, honor & adoratio.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Σῶμα καὶ αἷμα.

Sacerdos. Corpus & Sanguis.

Ὁ Διακῶν λέγει. Μετὰ φόβου θεοῦ προσχῶμεν.

Diaconus. Cum timore Deo attendamus.

Ὁ Ἱερεὺς ὑψοῖ τὸ σπουδικὸν καὶ ἐκφωνήσει. Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Sacerdos elevat Δεσποτικὸν: *ſeu partem Hoſtiæ majorem, & alta voce dicit*. Sancta Sanctis.

Ὁ Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Populus. Kyrie eleiſon.

Εἷς πατὴρ ἅγιος, εἷς υἱὸς ἅγιος, ἓν πνεῦμα ἅγιον. Ἀμήν.

Unus Pater ſanctus; unus Filius ſanctus, unus Spiritus ſanctus. Amen.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει. Ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Sacerdos. Dominus cum omnibus vobis.

Ὁ Λαός: *Po*

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos. Benedictus Dominus in ſæcula. Amen.

Populus. Amen.

Sacerdos. Pax omnibus.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos. Corpus ſanctum & ſanguis precioſus, verus, Jeſu Chriſti Filii Dei, Amen.

Populus. Amen.

Sacerdos. Sanctum corpus, & ſanguis precioſus, verus, Jeſu Chriſti Filii Dei. Amen.

Populus. Amen.

Sacerdos. Corpus & Sanguis Emmanuel Dei noſtri, hoc eſt vere. Amen.

Populus. Amen.

Credo, credo, credo, & confiteor uſque ad ultimum ſpiritum quod hæc ipſa eſt caro vivifica, quam accepiſti Chriſte Deus noſter ex ſancta domina noſtra Deipara, & ſemper

Vir-

Ο Λαὸς λέγει. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου,

Ο Ιερεὺς λέγει. Εὐλογητὸς κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Αμήν.

Ο Λαὸς λέγει. Αμήν.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ειρήνη πᾶσιν.

Ο Λαὸς λέγει. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ο Ιερεὺς λέγει. Σῶμα ἅγιον καὶ αἷμα τίμιον, ἀληθινὸν Ιησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ.

Αμήν.

Ο Λαὸς λέγει. Αμήν.

Ο Ιερεὺς λέγει. Σῶμα ἅγιον καὶ αἷμα τίμιον, ἀληθινὸν, Ιησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ.

Αμήν.

Ο Λαὸς λέγει. Αμήν.

Ο Ιερεὺς λέγει. Σῶμα καὶ αἷμα Εμμανουὴλ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, τοῦτό ἐστιν ἀληθῶς, Αμήν.

Ο Λαὸς λέγει. Αμήν.

Πιστεύω, πιστεύω, πιστεύω καὶ ὁμολογῶ ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ σάρξ ὁ ζωοποιός (ἡ), ἣν ἔλαβες Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῆς ἁγίας δεσποί-

νης

Digitized by Google

της ἡμῶν θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. καὶ ἐποίησας αὐτὴν μίαν σὺν τῇ θεότητί σου, μὴ ἐν μίξει, μηδὲ ἐν φυρμῷ, μηδὲ ἐν ἀλλοιώσει. καὶ ἐμαρτύρησας ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, καὶ παρέδωκεν * αὐτὴν ὑπὲρ ἡμῶν πάντων . . . . . ερων ἐπὶ τοῦ ξύλου τοῦ σταυροῦ τοῦ ἁγίου, ἐν τῷ θελήματί σου.

Ἀληθῶς πιστεύω, ὅτι θεότης σου οὐδ' ἢ μηδέποτε χωρισθεῖσα ἐκ ἀνθρωπότητός σου, ἐν ἀτόμῳ, οὐδὲ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ. Μετέδωκας αὐτὴν εἰς λύτρωσιν, καὶ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον, τοῖς ἐξ αὐτῆς μεταλαμβάνουσι.

Πιστεύω ὅτι αὕτη ἐστὶν ἀληθῶς. Ἀμήν.

Ὁ Λαὸς λέγει. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος λέγει. Ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνήσει. Ἀκατάληπτε θεὲ, λόγε, ἀχώρητε, ἀΐδιε, δέχου παρ' ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, ἐξ ἀναξίων χει-

Virgine Maria: quamque feciſti uuam cum divinitate tua, non per miſtionem, confuſionem, aut alterationem: & teſtatus es ſub Pontio Pilato præclaram confeſſionem; & quam tradidiſti pro nobis omnibus, ſuper lignum crucis ſanctæ, voluntate tua.

Vere credo, quod divinitas tua nunquam ſeparata fuit ab humanitate tua, in inſtanti, aut in nictu oculi. Tradidiſti eam in redemptionem, & in remiſſionem peccatorum, & in vitam æternam, illis qui ex ea communicant.

Credo quod hæc re vera ſit. Amen.

Populus. Amen.

Diaconus. In pace & caritate.

Sacerdos alta voce. Incomprehenſibilis Deus: Verbum incircumſcriptum, æternum, ſuſcipe a nobis peccatoribus ex

Digitized by Google

indignis labiis hymnum, cum ſupernis poteſtatibus: te enim decet omnis gloria, honor & adoratio cum experte principii Patre tuo, & vivificante tuo Spiritu, in omnia ſæcula ſæculorum. Amen.

λέων, ὕμνον, μετὰ τῶν ἄνω δυνάμεων. σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ, καὶ τῷ ζωοποιῷ σου πνεύματι εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Αμὴν.

Populus dicit Pſalmum CL.

Ο Λαὸς λέγει ψαλμὸν. ρν'.

Diaconus. Congregamini & intrate Diaconi cum reverentia.

Ο Διάκονος λέγει. Συνάχθητε καὶ εἰσέλθετε οἱ διάκονοι μετ' εὐλαβείας.

Oratio gratiarum actionis, poſt communionem, ſanctorum myſteriorum.

Ευχὴ εὐχαριστίας μετὰ τὴν μετάληψιν τῶν ἁγίων μυστηρίων.

Diaconus. Ad Orationem ſtate.

Ο Διάκονος λέγει. Επὶ προσευχῆς στάθητε.

Sacerdos. Pax omnibus.

Ο Ιερεὺς λέγει. Ειρήνη πᾶσιν.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Ο Λαὸς λέγει. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Diaconus. Orate pro digna communione.

Ο Διάκονος λέγει. Προσεύξασθε ὑπὲρ τῆς ἀξίας μεταλήψεως.

Populus. Kyrie eleiſon.

Ο Λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Digitized by Google

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, λόγε θεοῦ ἀληθινὲ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ ἀνάρχου πατρὸς, ὅτι οὕτως ἠγάπησας ἡμᾶς καὶ ἔδωκας σεαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, * ἐσφαγιάσθης. Κεχάρισας ἡμῖν διὰ τοῦ ἀχράντου σοῦ σώματος, καὶ τοῦ τιμίου σου αἵματος, τὴν ἀπολύτρωσιν, ὡς κατηξίωσας ἡμᾶς νῦν φιλάνθρωπε ἵνα λάβωμεν ἐξ αὐτῶν εὐχαρίστια. * Διὸ ἐξομολογοῦμέν σοι νῦν φιλάνθρωπε, ἀγαθὲ, καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ τὴν τιμὴν, καὶ τὴν προσκύνησιν διηνεκῶς ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ σου πνεύματι, νῦν.

Ὁ Διάκονος λέγει. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ κυρίῳ κλίνατε.

Εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας.

Ὁ ὢν, ὁ ἦν, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον τοῦ φωτίσαι αὐτόν. ὁ σαρκωθεὶς, ἐνανθρωπήσας, καὶ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, καὶ πα-

Sacerdos dicit hanc orationem.

Gratias agimus tibi, Verbum Dei verum, qui es ex ſubſtantia Patris principium non habentis, quoniam tantopere dilexiſti nos, & dediſti te ipſum pro nobis immolatus. Concede nobis per immaculatum corpus tuum, & precioſum tuum ſanguinem redemtionem, ſicut benigne præſtitiſti nobis nunc ut ex ipſis Euchariſtiam acciperemus, Idcirco confitemur tibi nunc benigne & bone, & tibi gloriam, honorem & adorationem continue offerimus, cum experte principii Patre tuo, & ſancto tuo Spiritu, nunc, &c.

Diaconus. Capita veſtra Domino inclinate.

Oratio inclinationis capitis.

Qui es, qui eras, & veniſti in mundum ad eum illuminandum, qui carnem aſſumens, homo factus es, & crucifixus ex pro nobis, paſſuſ-

que voluntarie in carne, manſiſti impaſſibilis ut Deus: ſepultuſque, tertia die reſurrexiſti, aſcendenſque in cœlum, ſediſti ad dexteram magnitudinis gloriæ Patris: divinum, ſanctum, conſubſtantialem æqualis poteſtatis & gloriæ, & coæternum Spiritum miſiſti ſuper ſanctos tuos diſcipulos & Apoſtolos, atque per eum illos illuminaſti & per eos orbem univerſum; Chriſte vere Deus noſter.

παθὼν ἑκουσίως σαρκὶ, καὶ μείνας ἀπαθὴς, ὡς θεὸς. καὶ ταφεὶς, καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἀνελθὼν εἰς οὐρανοὺς, καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, τό τε θεῖον, καὶ ἅγιον, καὶ ὁμοούσιον, καὶ ὁμοδύναμον, καὶ ὁμόδοξον, καὶ συναΐδιον πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους σου μαθητὰς, καὶ ἀποστόλους, καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτοὺς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην χριστὲ, ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν.

. . . . Gabriel & Raphael.

. . . . . καὶ Γαβριὴλ καὶ Ραφαήλ.

Et Angelorum quadriformium, animalium incorporeorum; & Angelorum, viginti quatuor Seniorum, ſanctique glorioſi Prophetæ præcurſoris, Baptiſtæ & Martyris Joannis.

Καὶ τῶν ἀγγέλων τετραμόρφων ζώων ἀσωμάτων. καὶ τῶν ἀγγέλων, εἴκοσι τεσσάρων πρεσβυτέρων. ἁγίου ἐνδόξου, προφήτου, προδρόμου, βαπτιστοῦ, καὶ μάρτυρος Ιωάννου.

Sancti Stephani primi Diaconi & primi Martyris.

Τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ πρωτοδιακόνου καὶ πρωτομάρτυρος.

Divinorum glorioſorum ſanctorum Apoſtolorum; Prophetarum qui certamina ſuſtinuerunt, & Martyrum præclaris victoriis inſignium.

Τῶν θείων, ἱερῶν, ἐνδόξων ἀποστόλων, ἀθλοφόρων προφήτων, καὶ καλλινίκων μαρτύρων.

Καὶ τοῦ ἁγίου καὶ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, καὶ πάντων τῶν χόρων τῶν ἁγίων σου.

Καὶ σῶσον, καὶ ἐλέησον, καὶ εὐλόγησον πάντα χριστιανόν. Καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ τιμὴν, καὶ προσκύνησιν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεί.

Εν εἰρήνῃ τοῦ Θεοῦ ἐπληρώθη ἡ θεία λειτουργία, ἡ ὡρισμένη τῷ ἐν ἁγίοις πατρὶ ἡμῶν θεολόγῳ Γρηγορίῳ.

Et ſancti & beati patris noſtri Marci Apoſtoli & Evangeliſtæ, chororumque omnium Sanctorum tuorum.

Et ſalva, miſerere, benedicque omnemcumque Chriſtianum: tibique gloriam & honorem & adorationem offerimus, cum Patre tuo qui eſt abſque principio, & ſancto Spiritu, nunc & ſemper.

In pace Dei completa eſt divina Liturgia, ordinata a ſancto Patre noſtro Theologo Gregorio.

Digitized by Google

APPENDIX

IN QUA EXHIBETUR

ANAPHORA SANCTI GREGORII

EX MISSALI LIBRO COPTITARUM LATINE CONVERSA.

Oratio Velaminis.

Sacerdos dicit ſecreto.

DOOMINE Deus Omnipotens, qui noſti cogitationes hominum, Scrutator cordium, & Renum, Qui me indignum vocaſti ad hoc miniſterium Sanctum tuum: ne me rejicias, neque avertas faciem tuam a me; ſed dele omnia delicta mea; & ablue ſordes corporis mei, & maculas animæ meæ; purifica me perfecte, ne cum bonitatem tuam deprecabor, ut concedas veniam peccatorum aliis, ego reprobus efficiar. Ita, Domine, ne repellas me mæſtum, & confuſum: ſed mitte ſuper me gratiam Spiritus tui Sancti, & fac me dignum, ut adſiſtam Altari tuo Sancto; neque id mihi proveniat in judicium; ſed offeram tibi hoc ſacrificium, rationabile incruentum cum conſcientia pura, in remiſſionem peccatorum meorum, & iniquitatum mearum, veniam delictorum & inſipientiarum populi tui, requiem, & refrigerium Patrum, & Fratrum noſtrorum, qui olim obdormierunt in fide Orthodoxa; ad ædificationem populi tui totius, & ad gloriam tuam. Tuique Filii Unigeniti, & Spiritus Sancti vivificantis, Tibique conſubſtantialis nunc.

Die

Dic etiam ad Filium.

ITem convertimur ad Te, Deus bone, in acceſſu ad Altare tuum Sanctum, & Majeſtatem tuam rogamus o Verbum ſubſtantiale, purifica nos, qui nunc ad Te accedimus, Tu qui ad nos veniſti per manifeſtationem in corpore incommutabili, & omnia impleviſti divinitate tua incomprehenſibili; recedat a nobis amaritudo plena ſordibus, quae corporis eſt, & malignæ maculæ, & munda cor noſtrum ab omni ſorde, animam noſtram a cunctis tenebris, & corpora noſtra ab omni macula, & mitte nobis operationem Spiritus tui Sancti, ut Tua gratia adiuti poſſimus accedere ad Altare tuum ſanctum, & impleamus miniſterium rationale, ut beneplacitum eſt in conſpectu tuo; & Sacrificium noſtrum acceptum fiat coram Te, ad remiſſionem peccatorum noſtrorum, laudem nominis Tui ſancti, quoniam bonus es omnibus Te invocantibus, Tibique convenit Regnum, Poteſtas, & adoratio una cum Patre tuo bono, & Spiritu tuo Sancto, nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Oratio oſculi Pacis S. Gregorii (1) *ad Filium.*

AEterne, qui in ſempiternum ſubſiſtis, conſubſtantialis Patri, illique throno & creatione æqualis. Qui ſola bonitate tua e nihilo feciſti hominem, & collocaſti eum in paradiſo voluptatis; qui cum cecidiſſet per deceptionem inimici & precepti tui Sancti tranſgreſſionem, voluiſti eum renovare & in dignitatem ſuam priſtinam reſtituere. Non Angelos, non Archangelos, non Patriarchas, neque Prophetas voluiſti autores eſſe noſtræ ſalutis, ſed Tu Immutabilis carnem aſſumpſiſti,

(1) Hanc in aliquibus Codd. Mſs. Severo Patriarchæ Tribui adnotat Renaudot. pag. 26.

ſti, & homo factus es, ſimilis nobis in omnibus excepto peccato, & factus es nobis mediator erga Patrem: parietem medium diruiſti, & inimicitias priores elevaſti: Conciliaſti Terrenos cum cœleſtibus, & feciſti de duobus unum, & diſpenſationem in carne perfeciſti: aſcendiſti in cœlum corporaliter, & impleviſti omnia divinitate tua. Tu dixiſti diſcipulis tuis & Sanctis Apoſtolis tuis, Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis. Hanc modo concede nobis, Domine, & munda nos ab omni macula, ab omni dolo, ab omni hypocriſi, ab omni malo, ab omni fraudulentia; & injuriarum recordatione mortifera: Et fac nos omnes dignos, ut complectamur invicem in oſculo Sancto, ut recipiamus, quin incidamus in judicio a donis tuis vivificantibus, atque cœleſtibus; per gratiam Tuam, & benignitatem Patris tui boni; & operationem Spiritus Sancti, Tu es enim proviſor, & largitor omnium bonorum.

Diaconus dicit. Orate pro pace.

Sacerdos. Tibique offerimus gloriam, & honorem, magnificentiam, & adorationem cum Patre tuo bono, vivificante, Tibique conſubſtantiali, nunc.

Diaconus. Salutate invicem.

Alia Oratio oſculi Pacis, S. Gregorii, ad Filium.
Sacerdos.

CHriſte Deus noſter, virtus tremenda, & incomprehenſibilis Dei Patris, qui ſedes ſuper thronum Flammeum Cherubim, cui miniſtrant poteſtates igneæ: Tu es ignis conſumens per divinitatem Tuam, propter benignitatem tuam ineffabilem, & amorem tuum erga homines, Deus, non combuſſiſti, neque repuliſti fraudulentum traditorem, cum acceſſit ad Te, ſed oſculatus es eum oſculo amici, ut traheres illum ad pænitentiam, & ad audaciae ſuae agnitionem. Dignos fac nos, Domine noſter, in hac hora terribili, ut ſine timore unanimes

abſque

Digitized by Google

abſque duplicitate cordis cæteriſque nequitiis, ſalutemus invicem in oſculo Sancto; & ne nos proiicias in judicium, ſi minus perfecte mundi ſimus, neque ſicuti placitum eſt bonitati tuæ, a fæce peccati, a nequitia, & a mortifera injuriarum recordatione: ſed Tu per ineffabilem clementiam tuam, qui noſti imbecillitatem, & propenſionem ad inferiora figmenti noſtri, dele omnes maculas peccatorum noſtrorum, ut non ſit nobis in judicium, & condemnationem hoc myſterium Divinitatis tuæ.

Diaconus dicit. Orate pro pace perfecta, charitate, & oſculo Sancto Apoſtolico.

Populus. Kyrie eleiſon.

Deinde Sacerdos dicet reliquum.

Tu enim potens es tollere peccata omnia & auferre injuſtitias, & iniquitates hominum miſerorum, cum ſis purgatio totius mundi. Et Te decet glorificatio uno ore, & ab unoquoque, veneratio, magnificentia, & adoratio, cum Patre tuo bono, & Spiritu Sancto vivificante, Tibique conſubſtantiali, nunc.

Diaconus. Salutate invicem in oſculo Sancto.

Populus dicit ſalutationem congruentem ſingulis diebus poſtea Diaconus dicet ter.

Kyrie eleiſon. Amen Domine, Jeſu Chriſte Filii Dei audi nos, & miſerere nobis.

Diaconus dicit. Accedite *ter*. Decenter ſtate, & ad orientem aſpicite, attendite.

Populus. Miſerationes pacis. & ſacrificium laudis.

Diaconus. Stemus recte, ſtemus devote, ſtemus perſeverantes in oratione, ſtemus cum pace, ſtemus cum timore Dei, Pietate, & tremore.

Sacerdos dicat. Caritas Dei Patris; Gratia Unigeniti Domini Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, & communicatio, & donum Spiritus Sancti ſit cum omnibus vobis.

Populus. Et cum Spiritu tuo.

Sacerdos. Surſum corda veſtra.

Populus. Habemus ad Dominum.

Sacerdos. Gratias agamus Domino.

Populus. Dignum & juſtum eſt.

Sacerdos. Dignum, & juſtum eſt *ter*. Vere dignum & juſtum eſt, ut te laudem, benedicam Tibi, ſerviam Tibi, adoremque & glorificem Te, qui es unus, ſolus verus Deus, amator hominum, ineffabilis, Inviſibilis, incomprehenſibilis, ſine principio, Æternus, ſine tempore, incircumſcriptus, ininveſtigabilis, immutabilis, creator omnium, Salvator omnium, qui dimittis peccata, qui redimis ab interitu vitam noſtram, qui coronas nos in miſericordia, & miſerationibus. Tu es, quem laudant Angeli, & adorant Archangeli: tu es, cui benedicunt Principatus, ad quem clamant Dominationes: tu es, cujus gloriam celebrant Poteſtates: tu es, cui Throni ſurſum mittunt gloriam, & honorem: Millia millium aſſiſtunt coram Te, & dena millia denum millium miniſtrant tibi. Tu es, quem benedicunt Inviſibiles, quem adorant Viſibiles, & omnes faciunt Verbum tuum, Domine noſter.

Diaconus. Qui ſedetis, ſurgite.

Sacerdos. Æterne Domine, Deus verus de Deo vero, qui oſtendiſti nobis lumen Patris, qui largitus es nobis cognitionem veram Spiritus Sancti: qui manifeſtaſti nobis myſterium hoc magnum vitæ: qui conſtituiſti Chorum Incorporeum inter homines: qui dediſti eis, qui ſunt ſuper Terram, Canticum Seraphim, ſuſcipe voces noſtras cum vocibus eorum, qui ſunt Inviſibiles; connumera nos inter Poteſtates Cæleſtes, ut dicamus cum illis abiicientes omnes cogitationes abſurdas, & inutiles, clamemuſque idem quod illi dicunt inceſſabili voce, atque ore indeſinenti, benedicamus magnitudinem tuam.

Diaconus. Ad orientem aſpicite.

Sacerdos. Tu enim es, cui aſſiſtunt Cherubim, & Seraphim

phim ſenis alis inſtructi: ſex alæ uni, & ſex alteri: duabus alis velant facies ſuas, duabus tegunt pedes ſuos, & duabus volant, clamanteſque alter ad alterum, dicunt hymnum triumphalem ſalutis noſtræ, & vocibus glorioſis laudant clamantes, & dicentes.

Diaconus. Attendamus.

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth, pleni ſunt Cæli, & Terra gloria tua ſancta, hoſanna in excelſis, benedictus qui venit, & venturus eſt in nomine Domini, hoſanna in excelſis.

Sacerdos hic ſcipſum, Miniſtros, & Populum ſignans dicit.

Sanctus, Sanctus Dominus, & Sanctus in omnibus, & præclarum lumen ſubſtantiæ tuæ, ſicut ineffabilis eſt poteſtas Sapientiæ tuæ, nec verbis explicari poteſt pelagus amoris tui erga homines. Creaſti me hominem per benignitatem tuam, neque indigebas mea ſervitute, ſed ego indigebam dominatione tua: propter clementiam tuam magnam feciſti me cum non eſſem: erexiſti mihi Cælos in tectum: firmaſti mihi Terram, ut ſuper eam ambularem: propter me concluſiſti Mare, propter me produxiſti naturam Animalium, & ſubjeciſti ſub pedibus meis: nec paſſus es deeſſe mihi quidquam ex operibus magnificentiæ tuæ, tu, qui me plaſmaſti, & poſuiſti manum tuam ſuper me, & deſcripſiſti in me imaginem dominationis tuæ, & indidiſti mihi donum rationis; aperuiſti mihi Paradiſum voluptatis; dediſti mihi ſcientiam cognitionis tuæ, manifeſtaſti mihi ſpinam mortis, ne ex ea comederem: mihi interdixiſti ex ea ſola ne comederem; comedi voluntate mea, & libere tranſgreſſus ſum legem tuam, neglexi mandata tua; & ego mihi mortis ſententiam adduxi. *Populus.* Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Tu Domine convertiſti mihi pœnam in ſalutem, ut verus Pater laboraſti mecum, qui cecidi; alligaſti me omnibus medicamentis vivificantibus. Tu ad me miſiſti Pro-

phetas propter me humilem; tu mihi adminiſtraſti ſalutem; at ego legem tuam tranſgreſſus ſum: ut lumen verum apparuiſti iis, qui in Tenebris, & ignorantia erant..

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Tu, qui ſemper exiſtis, veniſti ad nos ſuper Terram, deſcendiſti in Uterum Virginis. Tu Deus incomprehenſibilis non rapinam arbitratus es eſſe æqualem Deo, ſed temetipſum humiliaſti, & accepiſti formam ſervi, naturam meam in te benedixiſti: perfeciſti legem tuam pro me, oſtendiſti mihi rationem reſurgendi poſt lapſum: expiaſti eos, qui apud inferos detinebantur: ſuſtuliſti maledictionem legis: deſtruxiſti peccatum per Incarnationem tuam: oſtendiſti mihi potentiam Imperii tui: dediſti viſum cæcis: excitaſti mortuos de ſepulchris: verbo naturam erexiſti; manifeſtaſti mihi diſpenſationem clementiae tuae: toleraſti injurias iniquorum: præbuiſti tergum tuum verberibus, & genas tuas percuſſoribus permiſiſti: propter me Domine, non avertiſti vultum tuum ab ignominia ſputorum.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Veniſti ad occiſionem tamquam agnus, uſque ad Crucem; demonſtraſti ſollicitudinem tuam erga me: occidiſti peccatum meum per ſepulturam tuam: elevaſti primitias meas (1) uſque ad Cælos: manifeſtaſti mihi adventum tuum futurum, in quo venturus es judicare vivos, & mortuos, ut reddas unicuique ſecundum opera ſua.

Populus. Secundum miſericordiam tuam, Domine, & non ſecundum peccata noſtra.

Sacerdos hic velum accipit, & ſignat & cocleari acceptum incenſum in Thuribulum mittit, ac dicit.

Offero tibi, Domine, ſymbola liberationis meæ; & (2) ſcri-

---

(1) De Corporis Chriſti aſſumtione verba intelligenda, Chriſtus enim eſt primitiae dormientium 1. Cor. 15.

(2) *Scribe* verti poteſt, vel *ſcribam*: Renaudot. pag. 303. obſcurum locum

ſcribo opera mea verbo tuo, qui dediſti mihi hoc miniſterium plenum myſterio, ae participationem corporis tui in pane, & vino.

Populus. Confitemur, & credimus in rei veritate ita eſſe. Amen.

Sacerdos dicit.

Nam ea nocte, in qua tradi voluiſti, voluntate, & poteſtate tua ſola.

Accipit agnum in manus ſuas abſtergit, & dicit.

Accepiſti panem in manus tuas ſanctas, puras, immaculatas, beatas, & vivificantes.

Elevat oculos ſuos ſurſum & dicit.

Et ſuſpexiſti in Cælum ad Patrem tuum Deum, ac Dominum omnium.

Populus. Credo in rei veritate ita eſſe. Amen.

Sacerdos ſignat dicens: Et gratias ✠ egiſti.

Populus. Amen.

Signat ſecundo dicens. Et benedixiſti ✠ illum.

Populus. Amen.

Sacerdos tertio ſignat dicens. Et ſanctificaſti illum ✠.

Populus. *Amen*.

Sacerdos frangat hoſtiam, quin in partes tribuat dicens. Et fregiſti illum, & dediſti illum tuis glorioſis diſcipulis Sanctis, & Apoſtolis puris dicens: Accipite manducate ex eo omnes: Hoc eſt enim corpus meum, quod frangitur pro vobis, & pro multis dabitur in remiſſionem peccatorum: hoc facite in meam commemorationem.

Po-

---

locum illuſtrare contendit, atque ex Græca Liturgia emendare, adeo ut ſenſus ſit; offero tibi ſymbola panis & vini, quæ repreſentant tuam paſſionem, per quam liberatus ſum: & opera, ſeu effectum promiſſionis a Te factæ quoties memoriam tui ageremus ita, non meis meritis, ſed tuis verbis mox recitandis adſcribo, ſeu hoc opus quod ego facio verbo tuo deſcribo, & ad optatum finem perduco.

Digitized by Google

Populus. Ita eſt in rei veritate. Amen.

Sacerdos manum Calici imponet dicens.

Similiter poſt coenam, Accepiſti Calicem, & miſcuiſti eum ex fructu vitis, & aqua.

Sacerdos Calicem ſignat primo, dicens. Et gratias ✠ egiſti.

Populus. Amen.

Secundo ſignat. Et benedixiſti illum ✠.

Populus. Amen.

Tertio ſignat dicens: Et ſanctificaſti eum ✠.

Populus. Amen.

Diaconus. Amen amen amen credimus, confitemur, & laudamus Dominum.

Deinde Sacerdos accipit calicem, ac dicit.

Et guſtaſti (1) ac dediſti illum tuis glorioſis diſcipulis Sanctis, & Apoſtolis puris dicens: Accipite bibite ex eo omnes: Hic eſt enim Sanguis meus novi Teſtamenti, qui effunditur pro vobis, & pro multis datur in remiſſionem peccatorum, hoc facite in meam commemorationem.

Populus. Ita quoque eſt in rei veritate. Amen.

Sacerdos manu deſignat Corpus, & Sanguinem ſubdens. Quotieſcumque enim manducaveritis ex hoc pane, & biberitis ex hoc calice, annunciabitis mortem meam, & confitebimini reſurrectionem meam, & mei memoriam facietis donec veniam.

Populus. Mortem tuam Domine annunciamus, & ſanctam reſurrectionem tuam, & aſcenſionem confitemur: Te laudamus, Tibi benedicimus, Tibi gratias agimus, & Te deprecamur Domine Deus noſter.

Sa-

---

(1) Communis eſt Orientalium traditio, ſecundum quam credunt Chriſtum Dominum in ultima Coenam cum Sacramentum inſtitueret, utrumque deguſtaſſe. Conſonant Hieronym. ad Hedibiam, Ireneus lib. 5. c. 33. Chryſoſt. hom. 82. in Matt. S. Th. 3. p. q. 87.

Digitized by Google

Sacerdos. Et nunc etiam, Domine, memoriam agimus deſcenſus tui ad terram & mortis tuae vivificantis, & Sepulturæ tuæ Triduanæ, & reſurrectionis a mortuis, & aſcenſionis ad cœlos, & ſeſſionis tuæ ad dexteram Patris tui, & adventus tui ſecundi de cœlis, tremendi, & glorioſi, offerimuſque Tibi hæc dona tua ex iis quæ tua ſunt, pro omnibus, & propter omnia, & in omnibus.

Diaconus. Inclinamini Deo cum timore, *ſeu* adorate Deum cum timore, & tremore. *vel* Adorate agnum Verbum Dei.

Sacerdos ſecreto dicit.

Tu Domine ſola voce tua commutaſti (1) hæc quæ propoſita ſunt, Tu, qui coram nobis poſitus es, perfice nobis hoc miniſterium plenum myſteriis: inſere in nobis memoriam miniſterii tui ſancti: mitte ſuper nos gratiam Spiritus tui Sancti, qui Sanctificet & transferat hæc dona propoſita in Corpus & Sanguinem ſalutis noſtrae.

Diaconus. Attendamus cum timore. Amen.

Populus. Amen.

Sacerdos exclamans ter ſignat dicens.

Et hunc quidem panem facias Corpus tuum Sanctum ✠.

Populus. Credo.

Sacerdos. Domine Deus & Salvatos noſter Jeſu Chriſte ✠, quod datur in remiſſionem peccatorum, & vitam æternam illis, qui ex illo communicant.

Populus. Amen.

Sacerdos tres cruces formans dicit alta voce.

Et rurſus hunc Calicem Sanguinem pretioſum Teſtamenti tui novi ✠.

Populus. Credo.

Sacer-

(1) Ita legit Miſſale Vulgatum, at apud Renaudot. pag. 31. legitur *Commuta*.

Digitized by Google

Sacerdos. Domine, Deus & Salvator noſter Jeſu Chriſte ✠, datum in remiſſionem peccatorum, & vitam æternam communicantibus ex eo ✠.

Populus. Amen, Domine miſerere.

Sacerdos. Itaque rogamus te Chriſte Deus noſter: *Kyrie eleiſon*. Confirma fundamenta Eccleſiæ: *Kyrie eleiſon*. Concordiam caritatis: *Kyrie eleiſon*. In nobis radicitus inſere: *Kyrie eleiſon*. Augeatur puritas fidei: *Kyrie eleiſon*. Præpara nobis viam rectam pietatis: *Kyrie eleiſon*. Paſtores Cuſtodi: *Kyrie eleiſon*. Eorum greges confirma: *Kyrie eleiſon*. Da ſplendorem Clero: *Kyrie*. Monachis continentiam: *Kyrie*. Virginibus puritatem: *Kyrie*. Conjugatis vitam quietam: *Kyrie*. Miſericordiam illis, qui in pœnitentia ſunt: *Kyrie*. Benignitatem divitibus: *Kyrie*. Manſuetudinem iis, qui in dignitate ſunt: *Kyrie*. Auxilium pauperibus: *Kyrie*. Senes robora: *Kyrie*. Juvenes erudi: *Kyrie*. Infideles converte: *Kyrie*. Ceſſent ab Eccleſia ſchiſmata: *Kyrie*. Deprime ſuperbiam Hæreticorum: *Kyrie*. Et nos omnes ad concordiam pietatis adunare digneris: *Kyrie*.

Sacerdos. Memento Domine, pacis unicæ, Sanctæ, Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ tuæ.

Diaconus. Orate pro pace unius Catholicæ, & Apoſtolicæ Dei Eccleſiæ; *Kyrie eleiſon*.

Sacerdos. Quæ eſt a finibus, uſque ad fines terræ; & eorum, qui recte diſpenſant in ea Verbum veritatis. Præſertim vero Patris noſtri Patriarchæ Venerabilis Anba N.

Diaconus. Orate pro Pontifice noſtro Papa Anba N. Papa, & Patriarcha Domino Archiepiſcopo Magnæ Urbis Alexandriæ, & pro cœteris orthodoxis Epiſcopis. *Kyrie eleiſon*.

Sacerdos. Eorum, qui hic adſunt, & qui requieverunt, Epiſcoporum, Hegumenorum, Presbyterorum, Diaconorum, Subdiaconorum.

Diaconus. Orate pro Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis,

Digitized by Google

nis, & ſeptem ordinibus Eccleſiæ Dei. *Kyrie eleiſon.*

Sacerdos. Lectorum, Cantorum, Exorciſtarum, Monachorum; Virginum, Viduarum, Orphanorum, Continentium, Laicorum, & totius plenitudinis Eccleſiæ Sanctæ tuæ, o Deus fidelium.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Memento, Domine, eorum, qui regnaverunt cum pietate, & eorum, qui regnant.

Diaconus. Orate pro Regibus Chriſtum amantibus. *Kyrie eleiſon.*

Sacerdos. Memento Domine, fratrum noſtrorum Fidelium Orthodoxorum, qui ſunt in palatio, & omnis exercitus.

Diaconus. Orate pro iis, qui ſunt in palatio, fratribus fidelibus Orthodoxis, & pro univerſo Exercitu.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Memento Domine eorum, qui tibi obtulerunt hæc dona, & eorum, qui pro ſe obtulerunt, & eorum, pro quibus oblata ſunt, concede omnibus mercedem e cœlo.

Diaconus. Orate pro ſanctis, honorandis donis, & hoſtiis noſtris, ac pro iis, qui obtulerunt.

Sacerdos. Memento, Domine, habitantium in montibus, & cavernis, & fratrum noſtrorum, qui ſunt in captivitate.

Diaconus. Orate pro captivis.

Sacerdos. Concede illis, ut pacifice ad ſua domicilia revertantur.

Diaconus. Humiliamini Deo cum timore: *vel* adorate agnum Verbum Dei Patris.

Sacerdos ſecreto. Memento, Domine, tenuitatis meæ & remitte mihi omnia peccata mea, ut ubi abundavit iniquitas, ibi ſuperabundet & gratia tua: neque propter peccata mea propria, & propter maculas cordis mei deprives populum tuum gratia Spiritus tui Sancti.

Populus ter. Miſerere noſtri, Deus Salvator noſter.

Digitized by Google

Hic Sacerdos dexteram manum velo cingit, ac Populum deſignat ſine ulla Crucis formatione, & alta voce dicit.

Quia populus tuus, & Eccleſia tua te obſecrant, & Patrem tuum tecum, dicentes.

Populus. Miſerere nobis Deus Salvator noſter, *Kyrie eleiſon.*

Defunctorum memento. Eorum, qui in Confeſſione ſunt, deprecationes ſuſcipe. Pænitentes numera cum fidelibus tuis, & Fideles tuos cum Martyribus tuis. Et eos, qui hic adſunt, ſimiles effice Angelis tuis. Nos quoque, qui licet indigni ad miniſterium tuum, per gratiam tuam vocati ſumus, ad Te ſuſcipe.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Memento, Domine hujus loci ſancti tui.

Diaconus. Orate pro ſalute mundi, hujus civitatis, & omnium Urbium, Locorum, Inſularum, & Monaſteriorum.

Sacerdos. Et habitantium in eis, ac omnium locorum, omnium Monaſteriorum Patrum noſtrorum Orthodoxorum: & omnium civitatum; omnium regionum ac locorum, & omnis pulchritudinis eorum: & nos omnes libera a fame, a peſte, a terræ motibus, ſubmerſione, & incendio: a captivitate barbarorum, a gladio extraneo & ab inſurrectione hæreticorum.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Dignare, Domine, recordari omnium Sanctorum, qui tibi placuerunt ab initio, Patrum noſtrum Sanctorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apoſtolorum, Evangeliſtarum, Martyrum, & Confeſſorum, & omnium Spirituum Juſtorum qui conſummati defuncti ſunt in fide. Præcipue vero Sanctæ gloria plenæ, ſemper Virginis deiparæ puriſſimæ Sanctæ Dominæ Mariæ: Et Sancti Johannis Baptiſtæ præcurſoris & Martyris: Et S. Stephani Archidiaconi, & Protomartyris, Et Sancti Marci Apoſtoli, Evangeliſtæ ac Martyris; & Sancti

Cy-

Cyrilli, S. Baſilii: S. Gregorii: & Magni Patris noſtri juſti Sancti Antonii, & Patris noſtri Anba Macarii & Anba Macarii (1). Et omnis chori juſtorum; quorum precibus, & orationibus nobis omnibus una miſerere, & redime nos propter nomen Sanctum tuum, quod invocatum eſt ſuper nos.

A decima die Babæ, *ad undecimam diem* Thobe *dicitur Oratio ſementis*.

Dignare Domine ſemina, herbas, & virorem agri benedicere in hoc anno.

Diaconus. Orate pro feminibus, herbis, & virore agri hujus anni, ut Chriſtus Deus noſter benedicat ea, ut creſcant, multiplicentur, & fructus edant atque propitius fiat plaſmati quod manus ipſius fecerunt, nobiſque peccata dimittat.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Fac ut creſcant juxta menſuram ſuam per gratiam tuam &c. *ut ſupra*.

Ab 11. Thobe, *ad* 11. *diem* baoni *dicitur Oratio fructuum, quæ ſequitur*.

Dignare Domine aeri Cœli, & fructibus terræ benedicere hoc anno.

Diaconus. Orate pro aere Cœli, fructibus, & bonis terræ, arboribus, vineis, & omni ligno frugifero in univerſo orbe. Ut Chriſtus Deus noſter eis benedicat, & perficiat, atque conſervet ſine noxa, nobiſque parcat.

Vel. Orate pro bono aere, & fructibus terræ.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Fac, ut creſcant &c. *ut ſupra*.

Populus. Kyrie eleiſon.

T 2 *Sa-*

---

(1) Apud Renaudot. pag. 34. Commemorantur etiam *Severus*, *Dioſcorus*, *& alter Macarius Heretici*, quorum nomina Juſſu S. Congregationis ſuper Correctione Librorum Græcorum ſpecialiter deputatæ, expuncta fuere.

Sacerdos. Infirmos ſana.

Populus. Kyrie eleiſon (1).

Indigentibus ſolatium Præbe. Captivos ſolve. Suſcipe ad te Orphanos. Auxilium da Viduis. Eos qui anguſtiantur, bonis ſuſtenta. Lapſos erige. Stantes confirma. *ter*.

Sacerdos. Miſerere nobis Deus Salvator noſter. *ter*. Concede populo tuo cor unum; da Tranquillitatem mundo; temperiem bonam aeri: (2) dignare Domine benedicere aquas fluminis eaſque implere.

Diaconus. Orate pro aquis fluvialibus hoc anno, ut Chriſtus Deus noſter illas benedicat, & eas aſcendere faciat juxta menſuram ſuam (3).

Et lætificet faciem terræ, ac nobis eſcam det, & jumentis alimoniam, nobiſque peccata dimittat.

Vel dicet Diaconus. Orate pro aſcenſione aquarum fluviavialium, & earum elevatione juxta menſuram ſuam.

Sacerdos. Fac ut creſcant juxta menſuram ſuam per gratiam tuam. Lætifica faciem terræ, ut appareat fecunditas ejus, & fructus ipſius multiplicentur. Præpara ei ſementem, & meſſem: vitam noſtram, prout expedit, guberna: benedic coronæ anni

(1) Sic ſubdit ad ſingulas petitiones.

(2) Hic dicitur Oratio aquarum a 12. menſis *Baonæ*, ad decimam diem menſis *Babæ*.

(3) Cum ab exundatione Nili fertilas Ægypti aut ſterilitas pendeat, ſemper oratum apud Chryſtianos Ægyptios, quin & apud Mahometanos pro aquis Nili, utque olim Sacerdotes Ægyptii *Nilotica incrementa* Sacra habebant, ita Chriſtiani, & ipſi Turcæ vocant *Nilum benedictum*. Accuratiſſimi autem ſemper fuerunt Ægyptii in obſervanda accretione Nili, cujus menſuram famoſam, quam ſi Arabes ſequimur, primus excogitavit, & erexit Joſeph Patriarcha, cum Ægyptum adminiſtraret: ego anno 1745. Julio menſe vidi prope Memphim; ea autem puteum quendam habet in quem Nili aqua per canalem derivatur. In medio Columna eſt per cubitos, & digitos diviſa, ad quam æſtimatio fit, quantum creverit Nilus aut decreverit.

Digitized by Google

anni per benignitatem tuam; propter egenos populi tui, propter viduas, & Orphanos, propter peregrinum, & neceſſitatem patientes, & propter nos omnes, qui in te confidimus, & nomen Sanctum invocamus: quia oculi omnium in te ſperant, Domine, quod in tempore ſuo ſis ipſis bonum largiturus: Age nobiſcum ſecundum bonitatem tuam, tu qui das eſcam omni carni: imple corda noſtra lætitia, & ſuavitate, ut nobis ſemper in omnibus rebus ſuppetant neceſſaria, & abundemus in omni opere bono.

Diaconus dicit: Et eorum, quorum nomina leguntur (1).

Sacerdos dicit ſecreto.

Memento Domine Patrum, & Fratrum noſtrorum, qui pridem obdormierunt in fide orthodoxa: da illis omnibus requiem cum Sanctis tuis omnibus, & cum iis, quorum nomina commemorata ſunt.

Atque hoc loco commemorantur (2) *Defuncti*; *& poſtea Sacerdos dicet*.

Dignare Domine omnium animabus requiem tribuere (3).

Sacerdos poſt diptycha alta voce dicet.

Memento Domine, eorum, quorum memoriam facimus fidelium, & eorum, quorum non meminimus orthodoxorum, & noſtri quoque cum illis, o bone amator hominum Deus.

Populus: Remitte, parce, condona nobis, Deus, offenſas noſtras,

(1) Hic nimirum leguntur diptycha, in quibus Commemorantur cum Sancti, quorum Sanctitas apud omnes Eccleſias Antiquitus commendata eſt, quique ante Concilia Epheſinum, & Chalcedonenſe floruerunt; Tum etiam ii, qui poſt laudata Concilia inclaruerunt: & Heretici quidem Ægyptii Hæreticorum nomina recitant, quod & Catholici quidam ignorantes aliquando feciſſe videntur, quando libris miſſalibus utebantur, qui manu exarati erant, antequam Romæ Coptici Miſſalis editio purgata prodiret.

(2) Diptycha mortuorum heic recitantur, qui apud Deum commendantur.

(3) Et cætera dicuntur, quæ infra parte 2. in Coptica Baſilii Liturgia continentur.

Digitized by Google

noſtras, quas commiſimus voluntarie aut involuntarie, ſcienter, vel ignoranter: Domine dimitte illas nobis.

Sacerdos. Tu enim es Deus miſericors, qui non vis mortem peccatoris, ſed ut convertatur, & vivat. Converte nos Domine per ſalutem tuam, & fac nobiſcum ſecundum bonitatem tuam; Tu, qui efficis plura, quam petimus, aut intelligimus.

Populus. Sicut erat, eſt, & erit a generatione in generationem & in ſæcula ſæculorum Amen.

Sacerdos. Ut in hoc, ſicut, & in omnibus, glorificetur, benedicatur, & exaltetur nomen tuum Sanctum magnum, in omnibus glorioſum, & benedictum, cum Patre tuo bono, & Spiritu Sancto. Pax omnibus.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Proemium fractionis ad filium.

Domine Salvator noſter, amator hominum bone, qui vivificas animas noſtras. Deus, qui tradidiſti teipſum pro nobis in ſalutem pro peccatis noſtris, qui in multitudine miſericordiæ tuæ ſolviſti inimicitias hominum: Unigenitus Deus, qui es in ſinu Patris tui; Domine benedic.

Populus. Amen.

Sacerdos hoc loco manu ſiniſtra corpus tenet, & digitum ponit ſuper iſpodicon, *deinde digitum ponit ſuper Calicem, & digitum ſuum attollat ante ſignationem, poſtea Calicem ſignans dicit.*

Qui benedixiſti illo tempore, benedic etiam nunc ✠.

Populus. Amen.

Hic digitum e Calice tollit, deinde corpus ſignat ex ſuperiori, & infima parte ac dicit.

Qui ſanctificaſti illo tempore: Sanctifica etiam nunc ✠.

Populus. Amen.

Hic frangat corpus Sanctum, quin partem ſeparet a parte, & dicat.

Qui

Digitized by Google

Qui fregiſti illo tempore: frange etiam nunc ✠.

Populus. Amen.

Hic dividat, & partem unam alteri ſupponat in crucis figuram.

Qui dediſti tuis, diſcipulis Sanctis, & Apoſtolis puris illo tempore. Nunc Domine da nobis, & omni populo tuo omnipotens Domine Deus noſter.

Diaconus. Amen, amen. Orate.

Populus. Kyrie eleiſon, & cum ſpiritu tuo.

Hic Sacerdos dividat Sanctum Corpus ſequentem orationem recitans fractionis ad Filium S. Gregorii.

BEnedictus es Chriſte Deus noſter omnipotens, Salvator Eccleſiæ tuæ: Verbum intelligibile, & homo viſibilis, qui per incarnationem tuam incomprehenſibilem, præparaſti nobis panem cœleſtem, corpus hoc tuum Sanctum in myſterio, omnibus modis Sanctum. Miſcuiſti nobis calicem ex fructu vitis veræ, quæ eſt latus tuum divinum & immaculatum, ex quo, poſtquam tradidiſti ſpiritum, manavit nobis Sanguis, & acqua, quæ mundum univerſum purificaverunt. Acquire nos tibi, o bone, ſervos tuos: nos indignos fac tibi populum congregatum, regnum, Sacerdotium, & populum electum. Purifica nos Domine, ſicut ſanctificaſti has oblationes propoſitas, & feciſti illas inviſibiles ex viſibilibus, & myſteria tibi ſoli cognita, Domine Deus, & Salvator noſter Jeſu Chriſte. Tu per clementiam tuam magnam feciſti nos dignos filiatione per baptiſmum Sanctum, & docuiſti nos formam orationis myſticæ, ut per eam invocaremus Patrem tuum. Tu nunc, Domine, fac nos dignos, ut conſcientia munda, & cogitatione bona, quemadmodum decet filios, cum deſiderio, & fiducia, audeamus invocare Deum Patrem tuum ſanctum, qui eſt in cœlis, & dicamus, Pater noſter, qui es in Cœlis.

Digitized by Google

Alia Oratio fractionis ad filium.

TU es Verbum Dei Patris ſempiternum, Summus Pontifex, qui incarnatus & homo factus es pro ſalute hominum; & ex omnibus gentibus vocaſti tibi genus electum, Regnum, & Sacerdotium, ac populum ſanctum, gentem acquiſitionis. Idcirco Rogamus, & obſecramus bonitatem tuam, o amator hominum, ut hoc ſacrificium non ſit in vindictam peccatorum noſtrorum, & condemnationem iniquitatum noſtrarum, quod tibi obtulimus pro infirmitatibus noſtris, ſed quemadmodum ſanctiſſima tua hæc, & precioſa dona omni ſanctitate replere dignatus es per illapſum Sancti tui Spiritus ſuper illa; ita, & noſtrum peccatorum ſervorum tuorum ſanctificare dignare animas, corpora, Spiritus, & conſcientias noſtras, ut anima illuminata, facie non confuſa, corde puro, fide hypocriſis vacua, caritate perfecta, & ſpe firma, audeamus cum fiducia abſque timore dicere ſanctam orationem, quam tradidiſti tuis Sanctis Apoſtolis dicendo: quando orabitis, in hunc modum orate, Pater noſter, qui es in cœlis.

Oratio poſt Pater noſter ad Filium.

ETiam Domine, qui dediſti nobis poteſtatem calcandi ſerpentes, & ſcorpiones, & omnem Virtutem inimici, contere capita ejus ſub pedibus noſtris velociter, & repelle a nobis omnes ejus cogitationes malas contrarias nobis: tu es enim Rex omnium noſtrum, Chriſte Deus noſter: & tu es, cui ſurſum mittimus gloriam, honorem, & adorationem cum Patre tuo bono, ac Spiritu Sancto vivificante, tibique conſubſtantiali, nunc.

Diaconus. Humiliate capita veſtra Domino.

Populus. Coram Te Domine.

Sacerdos dicet Orationem inclinationis ad Filium.

TU, Domine, inclinaviſti cœlos, & deſcendiſti, & homo factus es propter ſalutem generis humani: Tu ſedes ſuper Cherubim, & ſeraphim, reſpiciſque humiles. Tu nunc, Domine,

Digitized by Google

ne, cum levamus oculos cordium noſtrorum ad Te, Domine, qui remittis iniquitates noſtras, qui redimis de interitu vitam noſtram; adoramus miſericordiam tuam inenarrabilem, rogamuſque te ut concedas nobis pacem tuam. Omnia nobis dediſti, acquire nos tibi, o Deus, neque enim alium novimus præter te, &, nomen tuum Sanctum pronunciamus. Converte nos, Deus, ad timorem tuum, & ad deſiderium tui; concede, ut perfruamur bonis tuis. Et qui inclinaverunt capita ſua ſub manu tua, extolle eos in hujus vitæ decurſu: orna eos virtutibus, & præſta, ut omnes digni ſimus regno tuo coeleſti, per beneplacitum Dei Patris tui boni, cum quo tu es benedictus, & cum Spiritu Sancto vivificante, tibique conſubſtantiali, nunc.

Diaconus. Attendamus cum timore Dei.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos dicit orationem abſolutionis ad Filium.

Domine Jeſu Chriſte Fili unigenite, &c. (1)

Concede nobis remiſſionem peccatorum noſtrorum: benedic nos, purifica nos, abſolveque nos, & omnem populum tuum. Memento Domine ſervorum, qui hodie in miniſterio ſunt conſtituti, illos abſolve, & dignos fac, ut miniſterium hoc impleant ſecundum beneplacitum tuum.

Hoc loco commemorat quos vult, & ſimiliter dicet commemorationem populi, uti in miſſa S. Baſilii, & in oratione thuris veſpertini, deinde proſequitur.

Memento Domine mei quoque humilis, & dimitte mihi multa mea peccata, & ubi abundavit delictum, ibi ſuperabundet gratia. Ne propter peccata mea, & ſordes cordis mei deprives populum tuum gratia Spiritus tui Sancti, ſed omnes abſolve. Reple nos timore tuo, dirige nos ad bonam voluntatem tuam, quia Tu es Deus noſter, tibique convenit gloria.

Deinde dicitur Salvatus *& cætera, ſicuti & initium confeſſio-*

(1) *Hanc orationem videſis in altera parte.*

feſſionis, uti præſcribitur in Miſſa S. Baſilii; poſtea autem ad Filium dicet Sacerdos.

Amen *ter*, Credo *ter*, & confiteor uſque ad ultimum vitæ ſpiritum, hoc eſſe corpus vivificum.

Sacerdos manu margheritam accipit.

Quod accepiſti Chriſte Deus noſter, ex Domina omnium noſtrum, deipara, pura Sancta Maria, feciſtique illud unum cum divinitate tua ſine confuſione, commiſtione, aut alteratione (1).

Et confeſſus es confeſſionem bonam coram Pontio Pilato. Dediſti illud pro nobis ſuper lignum Sanctum crucis, voluntate tua ſola, pro nobis omnibus. Credo divinitatem tuam ſeparatam non fuiſſe ab humanitate tua, ne momento quidem, aut nictu oculi. Dediſti illud pro nobis ad ſalutem, remiſſionem peccatorum, & vitam æternam iis, qui ex illo communicabunt. Credo hoc vere ita eſſe.

Diaconus. Orate pro nobis, & pro omnibus Chriſtianis, *uti in Miſſa S. Baſilii.*

Sacerdos dicet. Et tibi convenit glorificatio una voce ab uno quoque, gloria, honor, & magnificentia &c.

Ora-

(1) Ex his verbis declaranda ſunt illa, quæ in Græca Gregorii Liturgia habentur in oratione fractionis, ubi una natura Dei verbi incarnata dicitur, una voluntas, una operatio, etſi enim locutiones iſtæ ſapiant, & plane redoleant monotheliticam, ac monophyſiticam ſectas, attamen accipiendæ ſunt, quo pacto intelliguntur, & aliquando prolatæ fuere a Patribus, qui hæreſes, ac ſectas memoratas præceſſerunt, ſcilicet, quod in Chriſto Domino una ſit divina natura, quæ carnem aſſumſit & humanam naturam per unionem in una Perſona; quare cum naturam humanam perfectam aſſumſiſſet, & hæc a divina perſona regeretur, contrarias voluntates in Chriſto non eſſe, ſed divinam & humanam in unam moraliter coaluiſſe dicebant, ſicuti & operationem unam vide Theologos Dogmaticos Natalem ab Alexandro, Petavium &c. Illud tamen heic diffiteri nequeo in ore Coptitarum ſuſpectas eſſe illas locutiones, uti in Præfatione plenius.

Digitized by Google

Oratio a Sacerdote dicenda poſt communionem.

GRatias agimus tibi Domine Chriſte Deus noſter, verbum verum, qui es ex ſubſtantia Patris, impollutum, & ſanctiſſimum; quia tantopere dilexiſti nos, & dediſti teipſum pro nobis immolatus; & conceſſiſti nobis vitam per Corpus tuum Sanctum, & precioſum tuum Sanguinem, quorum participatione nos modo dignatus es. Idcirco confitemur tibi, o Deus creaturæ tuæ amator, & offerimus tibi gloriam, honorem, & adorationem cum Patre tuo bono, & Spiritu Sancto nunc, & ſemper.

Alia Oratio gratiarum actionis, poſt communionem; dicet Sacerdos.

GRatias agimus tibi Pater noſter ſancte creator omnium, omnium præſtans, qui dediſti nobis hunc cibum ſanctum immortalem, myſticum: qui aperuiſti nobis viam vitæ; qui oſtendiſti nobis ſemitam, qua aſcenderemus ad cœlum; qui largitus es ſervis tuis multitudinem bonorum: Tu, Domine bone amator hominum, conſerva gratiam doni tui in nobis, ut non ſit nobis ad condemnationem; ſed ſit requies, gloria, acquiſitio vitæ, confirmatio animæ, & puritas corporis, ut vivamus in te, & adimpleamus juſtitiam omni tempore; & glorificetur nomen tuum ſanctum in nobis; Tu es enim Deus noſter, & tibi convenit gloria cum unigenito Filio tuo, ac Spiritu Sancto &c.

Diaconus. Capita veſtra Domino inclinate.

Oratio impoſitionis manuum ad Filium, quæ & inclinationis eſt.

QUi eſt, & fuit, (æternus) qui venit, atque iterum veniet, qui incarnatus, & homo factus eſt, & pro nobis Crucifixus eſt: paſſus eſt propria voluntate in corpore, cum eſſet impaſſibilis tamquam Deus; involutus eſt, & poſitus in ſepulcro, ſurrexit a mortuis tertia die, & aſcendit in cœlum, ſedetque ad dexteram majeſtatis Patris, & iterum venturus eſt

judicare vivos, & mortuos: quem benedicunt angeli, & laudant Archangeli, cujus gloriam loquuntur Seraphim, quem adorant Cherubim, quem timent, & tremunt omnes naturæ, Filius, verbum Dei Patris, Jeſus Chriſtus Dominus noſter. Tu es, cui inclinat ſe populus tuus, & hæreditas tua, quam acquiſiviſti Sanguine tuo precioſo. Aſpice nos omnes, Domine, de cœlo ſancto tuo, & ex habitaculo tuo præparato: benedic ſervis tuis per omnes benedictiones ſpirituales: cuſtodi eos ſub potenti manu tua: confirma eos in fide tua: Da illis, & nobis, puritatem animarum, corporum, & ſpirituum noſtrorum, & concede nobis finem Chriſtianum, qui coram te acceptus ſit: quia regnum tuum, Chriſte Deus noſter, ſanctitate, & gloria plenum eſt, quod nos omnes conſequi ſperamus.

Deinde dicet. Per interceſſionem Dominæ omnium noſtrum, Sanctæ Dei genitricis, ſemperque Virginis Mariæ: Et Archangelorum, chori Martyrum, & Cruce ſignatorum (1): benedictiones eorum, gratiæ, & auxilia ſint nobiſcum Amen.

Sive dicet, uti in alio Codice legitur.

Per interceſſionem Dominæ omnium noſtrum Deiparæ Virginis Sanctæ Mariæ: & trium Lucidorum Michaelis, Gabrielis, & Raphaelis (2) & chori Martyrum, utque cruceſignatorum, & Angeli hujus diei benedicti: Benedictiones &c.

Sive dicet ita, ut in alio loco exſtat.

Et Tu es, cui ſurſum mittimus gloriam, honorem &c.

Explicit Miſſa S. Gregorii.

INI-

(1) Qui ſcilicet Crucem ſuper indumentum vel cucullam deferunt, atque proprie Monachi & aſcetæ deſignantur.

(2) Quatuor lucida in mſs. nominabantur, & 4. loco recenſebatur *Suriel*, quemadmodum, & plura alia commemorabantur, aſt in vulgato Miſſali expuncta fuere, tum ad prolixitatem vitandam, cum etiam hæreticorum hominum nomina eradenda, demum ne quid falſi contineretur.

Digitized by Google

INITIUM ANAPHORAE (1)

Sancti Marci Apoſtoli, quam collegit, & ordinavit Beatiſſimus Sanctus Cyrillus.

Oratio Velaminis (2) ad Patrem.

Sacerdos ſecreto.

CReator rerum omnium viſibilium, & inviſibilium; qui omnia per providentiam regis, tua enim ſunt omnia, Domine animarum amator: Deprecor te Domine omnipotens, ego imbellis, virtute carens, & inutilis præ omnibus miniſtris tuis, dum accedo ad Sancta Sanctorum tua, ad tractandum hoc myſterium ſanctum. Da mihi, Domine, Spiritum tuum ſanctum, ignem materiæ expertem, qui cogitatione comprehendi non poteſt, qui duritias omnes conſumit, qui incendit inventiones malas, & occidit membra terrena, & corporea, refrænatque motus animi, qui impellunt ad imaginationes plenas paſſione, & dolore: & ſicut decet Sacerdotes: effice me Superiorem omni cogitatione mortali, & da mihi verba pura, ut perficiam hanc oblationem propoſitam, quæ eſt myſterium omnium myſteriorum, in ſocietate & communione Chriſti tui, cui

(1) Hanc etiam appendicis loco damus, & latine vulgamus ex Coptico Miſſali, eſt autem ſimilis Græcæ Liturgiæ S. Marci, uti conferenti utramque facile adparebit, varietates autem, quæ occurrunt, Ritualis diſciplinæ propriæ ſunt, uti in Præfatione dixi.

(2) Hæc oratio ita appellatur, quia dici ſolet cum Sacerdos, ingreditur intra bema, ſeu ſolium Altaris, circa quod velum prætenditur apud Orientales, ut etiam apud Græcos, ne vulgi oculis ſacra myſteria exponantur. De velamine vide, quæ dixi in 5. Tomo Codicis Liturgici tum in præfatione pag. 37. cum etiam in expoſitione Sanctis Johannis Maronis pag. 342. 343.

Digitized by Google

cui tecum debetur gloria, & Spiritui Sancto vivificanti, tibique conſubſtantiali, nunc.

Hic Sacerdos dicet tres orationes minores, quæ in Miſſa Baſilii habentur, ſicuti & reliqua una cum ſymbolo Fidei; Sequitur deinde oratio Pacis S. Marci (1) *ad Patrem.*

Autor vitæ, & Rex ſæculorum, Deus, cui flectitur omne genu eorum, qui in cœlis ſunt, ſuper terram, & ſub terra: cui omnia ſubiiciuntur obſequio ſervitutis, & inclinantur ſub ſceptro Regni ejus, quem laudant exercitus Angelici, ordines cæleſtes, & naturæ intellectuales, inceſſabili voce loquentes divinitatem ejus: qui ita voluſti, ut nos imbelles, & terreni miniſtraremus tibi, non propter puritatem manuum noſtrarum, aut aliquod bonum opus noſtrum ſuper terram, ſed quia placuit tibi communicare nobis ſervis tuis infimis, & indignis quiddam ex puritate tua. Suſcipe nos ad te, o bone, & amator hominum, ut accedamus ad altare tuum Sanctum, ſecundum magnam miſericordiam tuam: & fac nos dignos pace cæleſti, quæ decet divinitatem tuam: quæque ſalute plena eſt, ut demus eam invicem in caritate perfecta, & oſculemur nos mutuo, in oſculo ſancto, neque per cogitationes abominabiles, deſpectui habeamus timorem tuum, aut mente doloſa, & malitia proditoris: neque conſcientiam habentes nequitiæ conſentientem, ſed cum gaudio animarum noſtrarum, & lætitia cordis noſtri, cum ſit nobis magnum ſignum & perfectum dilectionis Unigeniti Filii tui. Ne repellas nos ſervos tuos propter maculas peccatorum noſtrorum, tu enim, qui creaſti figmentum noſtrum, ſcis quod nullus natus ex muliere ſit, qui non peccet coram te. Fac nos omnes dignos, Domine ut corde puro, & anima plena gratiæ tuæ ſtemus coram te, & offeramus tibi hoc Sacrificium Sanctum, rationale, ſpirituale, & incruentum, ad remiſſionem deli-

(1) *Hæc oratio in aliis Codicibus, uti & apud Renaudot. pag. 39. tribuitur S. Cyrillo, & ſane in Græca Marci Liturgia deſideratur.*

deliƈtorum noſtrorum, & veniam ignorantiarum populi tui: quia tu es Deus clemens, & miſericors.

Diaconus. Orate pro pace perfeƈta, caritate, & oſculo Sanƈto Apoſtolico.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Et ad te ſurſum mittimus gloriam, honorem &c.

Diaconus. Salutate invicem in oſculo ſanƈto.

Alia oratio Pacis ad Patrem.

DEus caritatis, largitor concordiæ, & dator unanimis conſilii ad profeƈtum, qui dediſti nobis benigne præceptum novum per unigenitum Filium tuum, ut diligeremus alterutrum, ſicuti dilexiſti nos indignos, & errantes: dediſtique Filium tuum dileƈtum pro vita, & ſalute noſtra: Rogamus te Domine, tribue nobis famulis tuis omni tempore vitæ noſtræ ſuper terram, nunc vero præſertim, & præcipue animum immemorem malitiæ prioris, conſcientiam puram, & cogitationes ſynceras, ſimulque cor diligens fratres, ut demus oſculum ſpirituale, fugiamuſque exemplum Judæ proditoris, & quemadmodum diſcipuli tui, & Apoſtoli Sanƈti, ſalutemus invicem, & in ſanƈtitate ſanƈtificemur, & mundemur mediante Spiritu tuo Sanƈto, per gratiam &c.

Populus dicet ſalutationem.

Emmanuel Deus noſter eſt in medio noſtrum modo in gloria Patris ſui, & Spiritus Sanƈti: benedicat nos omnes: mundet corda noſtra: & ſanet vulnera animarum, & corporum noſtrorum.

Anaphora Sanƈti Cyrilli.

Diaconus dicit. Accedite, accedite, accedite juxta modum, ſtate cum tremore: aſpicite; Attendamus miſerationes pacis, & ſacrificium laudis.

Populus. Miſerationes pacis, & ſacrificium laudis.

Sacerdos. Dominus vobiſcum omnibus ✠.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sa-

Digitized by Google

Sacerdos. Surſum corda veſtra.

Populus. Habemus ad Dominum.

Sacerdos. Gratias agamus Domino.

Populus. Dignum, & juſtum eſt.

Sacerdos. Dignum & juſtum eſt *ter*, quia tu vere dignus es; juſtum, ſanctum, conveniens, & neceſſarium animabus corporibuſque noſtris, æterne Domine Deus Pater omnipotens omni tempore, & in omni loco dominationis tuæ, ut laudem te, pſallam tibi, benedicam tibi, ſerviam tibi, adorem te, gratias agam tibi, celebrem te, confitear tibi die, ac nocte, labiis indeſinentibus, corde numquam ſilenti, & laude non interrupta. Tu creaſti cœlos, & quæ in cœlis ſunt, terram, & omnia, quæ in ea ſunt, maria, flumina, fontes & paludes, & omnia, quæ in eis ſunt. Tu creaſti hominem ad imaginem, & ſimilitudinem tuam, & omnia creaſti in ſapientia tua, in lumine tuo vero, unigenito Filio tuo, Domino, Deo, Salvatore; & Rege noſtro Jeſu Chriſto: propter quod gratias agimus tibi, & offerimus tibi, eique ſimul, & Spiritui Sancto, Trinitati Sanctæ, conbſubſtantiali, & indiviſæ, hoc ſacrificium rationabile, & hoc miniſterium incruentum.

Sacerdos hic ſignat, & thus mittit in Thuribulum ac dicit.

Quod offerunt tibi omnes populi. *Hic Thuribulo ſignat ab oriente ad occidentem, & a ſeptentrione ad auſtrum dicens.*

Ab ortu ſolis uſque ad occaſum, a ſeptentrione ad auſtrum. *Hic incenſat oblata.*

Quia nomen tuum, Domine, magnum eſt in omnibus gentibus, & in omni loco offerunt incenſum nomini tuo Sancto, & Sacrificium purum, ſimul cum hoc ſacrificio, & hac oblatione.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Rogamus, & obſecramus bonitatem tuam, amator hominum. Memento, Domine, pacis unius, unicæ, ſanctæ, Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ tuæ.

Dia-

Digitized by Google

Diaconus. Orate pro pace unius unicæ, Sanctæ, Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ, pro ſalute populorum, & ſecuritate cujuſcumque loci, & ut dimittantur nobis peccata noſtra.

Populus reſpondet. Kyrie eleiſon.

Sacerdos dicit. Quæ exſiſtit a finibus terræ uſque ad fines omnibus populis & terris benedicito. Pacem cœleſtem inſere cordibus omnium noſtrum, ſed & pacem hujus vitæ benignus præſta nobis omnibus. Regem, exercitus, Poteſtates, & Conſiliarios, vulgus promiſcuum, vicinos noſtros, ingreſſum, & exitum noſtrum exorna omni pace, o Rex Pacis, da nobis pacem tuam, qui omnia nobis dediſti; poſſide nos, Deus Salvator noſter; non enim novimus alium præter te, & Sanctum nomen tuum invocamus: vivifica animas noſtras Spiritu tuo Sancto; neque prævaleat ſuper nos famulos tuos, nec ſuper populum tuum mors peccati.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Infirmos populi tui.

Diaconus. Orate pro Patribus, & fratribus noſtris infirmis, qui quovis morbo conflictantur, ſive in hoc, ſive in omnibus locis, ut Chriſtus Deus noſter nobis, & illis tribuat ſanitatem, & incolumitatem.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Viſita in miſerationibus, & benigne ſana, amove ab eis, & a nobis omnem languorem, omnem morbum; ſpiritum infirmitatis repelle: qui in morbis jamdiu detinentur, ac infirmi jacent, erige, & ſolare eos: qui a ſpiritibus immundis vexantur, omnes redime: qui in carceribus, vinculis, exilio, captivitate; amara ſervitute detinentur, & divexantur, omnes libera Domine, omnium miſerere: Tu enim erigis lapſos, ſolvis vinctos, ſpes es eorum, qui ſunt ſine ſpe; adiutorium eorum, qui ſunt abſque auxilio; Portus eorum, qui in naufragio ſunt: omnis animæ anguſtiatæ refrigerium. Da omnibus quietem, auxilium, & miſerere omnium. Noſtrarum quoque

Digitized by Google

Domine animarum languoribus medere, corpora noſtra ſana: o Medice animarum, & corporum noſtrorum verax, qui viſitas, ac regis omne vivens, confugimus ad tuum ſalutare.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Patrum, & fratrum noſtrorum, qui peregre ſunt conſtituti, vel iter agunt.

Diaconus. Orate pro Patribus & fratribus noſtris iter agentibus, & qui deſignaverunt ad quemcumque locnnt proficiſci; omnium ſemitas dirige, ſive in mari, ſive in fluminibus, ſive in paludibus, ſive in viis planis, & qui iter agunt quovis modo: ut Chriſtus Deus noſter illos ad proprias habitationes reducat incolumes; ac nobis peccata noſtra dimittat.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Et qui ad quemlibet locum iter agere decreverunt; omnium ſemitas dirige, in mari, vel in fluminibus, vel in paludibus, vel in viis tritis, & qui quovis modo iter agunt: ununquemque ad propria reſtitue, ad portum dirige, portum ſalutis. Dignare eis ſocius eſſe in velis, & ingreſſibus. Lætos & incolumes adduc eos in proprias habitationes, omnia opera eorum bona effice. Noſtram quoque Domine peregrinationem n hoc ſeculo ſerva innocuam abſque turbatione uſque in finem.

Populus. Kyrie eleiſon.

Deinde recitabit preces pro fructibus, aquis &c. prout in Miſſa S. Baſilii præſcribitur.

Sacerdos. Regem Terræ noſtræ famulum tuum.

Diaconus. Orate, ut Chriſtus Deus noſter benignus nobis tribuat miſericordiam invenire in conſpectu Regum ſublimium, & eorum corda flectat erga nos in bonum omni tempore, ac nobis peccata dimittat.

Sacerdos. Conſerva eum in pace juſtitia & virtute, ſubde illi omnes barbaros, & omnes gentes, quæ bella volunt. Nobis omnibus affluentiam bonorum tribue. Ad cor ejus loquere pro pace unius unicæ ſanctæ Catholicæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ tuæ.

Da,

Digitized by Google

Da, ut cogitet, quæ pacis ſunt erga nos, & Sanctum nomen Tuum, ut nos viventes quietam & tranquillam ducamus vitam, & inveniamur in conſpectu Tuo pleni omni pietate & caſtitate.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Patribus & Fratribus noſtris, quorum animas ad Te tranſtuliſti, requiem concede. Memento etiam omnium Sanctorum, qui Tibi placuerunt ab initio, patrum noſtrorum Sanctorum Patriarcharum, Prophetarum, Apoſtolorum, Prædicatorum, Evangeliſtarum, Martyrum, Confeſſorum, & omnium Spirituum juſtorum, qui conſummati ſunt in fide. Præcipue vero Sanctæ, glorioſiſſimæ ſemper Virginis, Dei Genitricis Mariæ; & S. Johannis Præcurſoris, Baptiſtæ, & Martyris: Sancti Stephani Archidiaconi, & Protomartyris, Sancti Marci Apoſtoli caſti, Evangeliſtæ, & Martyris: Patriarchæ S. Athanaſii, S. Cyrilli, S. Baſilii, S. Gregorii, Sancti Patris noſtri magni Anba Antonii; & S. Abbatis Macarii, & Macarii (1) & omnis chori Sanctorum tuorum.

Sacerdos dicet tono Job.

Neque enim digni ſumus Domine, qui ſupplicemus pro illis beatis, ſed quoniam illi ſtant coram throno Unigeniti Filii tui, ipſi pro nobis pauperibus & infirmis intercedant. Parce delictis noſtris propter orationes eorum ſanctas, & benedictum nomen tuum, quod invocatum eſt ſuper nos.

Diaconus. Qui legunt.

Sacerdos orat ſecreto.

Memento Domine Patrum noſtrorum Sanctorum orthodoxorum, & Archiepiſcoporum qui dudum obdormierunt; quique verbum veritatis recte diſpenſarunt; & da nobis partem, & hæreditatem cum ipſis. Memento etiam horum, quos hodie commemoramus.

Cætera require in miſſa Sancti Baſilii.

(1) In mſs. alia plura legebantur nomina, quæ expuncta merito fuere.

Deinde Diaconus dicat.

Orate pro Patribus, & fratribus noſtris qui ab initio quieverunt, & obdormierunt in fide Chriſti. Pro Patribus noſtris Sanctis Archiepiſcopis, & Patribus noſtris Epiſcopis, ac Patribus noſtris Hegumenis, Presbyteris, & fratribus noſtris Diaconis: Patribus noſtris Monachis, & pro Patribus noſtris Sæcularibus, & pro omnium Chriſtianorum quiete; ut Chriſtus Deus noſter omnium animas requieſcere faciat in paradiſo voluptatis: nobis autem miſereatur & parcat peccata.

Poſtea Sacerdos dicet benedictionem, & cætera quae habentur in Miſſa S. Baſilii. Sacerdos autem poſt diptycha dicet.

Et horum omnium, ac ſingulorum, Domine, quorum nomina commemoravimus, & quos non memoravimus, quoſque in mente ſua habet unuſquiſque noſtrum, & qui non ſunt ex nobis, qui obdormierunt & requieverunt in fide Chriſti, dignare animabus omnium quietam concedere in ſinibus. SS. PP. noſtrorum Abrahami, Iſaac, & Jacob; illos deduc in locum herbidum ſuper aquas refrigerii in paradiſo voluptatis, ex quo aufugit dolor cordis, triſtitia, & gemitus, in lumine Sanctorum tuorum. Excita corpora eorum die praeſtituta juxta veraces, ac fideles promiſſiones tuas. Da illis bona promiſſionum tuarum, quae oculus non vidit, auris non audivit, neque in cor hominis aſcendit quod præparaſti o Deus diligentibus nomen ſanctum tuum: mors non dominetur ſervis tuis, ſed vivant; quod ſi negligentes, aut tepidi fuere; quum homines eſſent corpore induti, & in hoc mundo habituverint, Tu o bone hominum amator Deus benignus illis indulge, neque enim ullus eſt purus a ſorde, etſi una die vitam egerit in terra. Illi etiam, o Domine, quorum animas cepiſti, quietem habeant, & cæleſte conſequantur regnum; ac nobis omnibus perfectionem concede Chriſtianam, qua placeamus tibi. Et da nobis & illis partem & hæreditatem cum omnibus Sanctis tuis.

Po-

Digitized by Google

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Hoſtias, & oblationes.

Diaconus. Orate pro offerentibus hoſtias, dona, primitias, oleum, thura, velamina, libros ad lectiones, & vaſa altaris. Ut Chriſtus Deus noſter retribuat eis in Hieruſalem cæleſti, nobiſque peccata dimittat.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Et confeſſiones eorum, qui honorem, & gloriam nomini ſancto offerunt, ſuſcipe ad Te ſuper altare tuum rationale, caeleſte; unguentum bonum intret in conſpectu majeſtatis tuæ cæleſtis per miniſterium Angelorum, & Archangelorum tuorum Sanctorum. Sicuti ſuſcepiſti ad Te oblationem juſti Abel; & Sacrificium Patriarchæ noſtri Abrahæ, & duo minuta viduæ, ita ſuſcipe ad Te vota ſervorum tuorum, ſive parum, ſive multum, ſive occulte, ſive manifeſte obtulerint: & illis, qui voluerunt offerre, nec unde facerent, habuere; ut etiam illis qui hodie tibi hæc munera obtulerunt, da incorruptibilia pro corruptibilis, cæleſtia pro terrenis, æterna pro temporalibus: domos eorum, & cellas pennarias bonis omnibus reple; circumda eos Domine poteſtate Angelorum, & Archangelorum tuorum Sanctorum: & ſicut memores fuerunt nominis tui ſancti ſuper terram, memento illorum in regno tuo, & in hoc ſæculo ne derelinquas eos.

Hoc loco nomina Epiſcoporum non recitabit, ſed ſolum Patriarcham commemorabit.

Patriarcham noſtrum Venerabilem Patrem *N.*

Diaconus. Orate pro vita, & incolumitate Patriarchæ, & Patris noſtri Archiepiſcopi *Anba N.* ut Chriſtus Deus noſter conſervet vitam ejus ad multos annos, ac temporibus tranquillis: & nobis peccata noſtra dimittat.

Sa-

Digitized by Google

Sacerdos dicet orationem pro Papa (1)

CUſtodiendo conſerva illum nobis ad multos annos, & per tranquilla tempora, ut adimpleat perfecte officium Sancti Pontificatus, qui illi a te collatus eſt, ſecundum voluntatem tuam ſanctam & beatam, recte diſpenſans verbum veritatis, & paſcens populum tuum in ſanctitate & juſtitia; concede illi, & nobis ſalutem, & pacem ex quacumque parte: & preces ejus, quas facit pro nobis, & pro omni populo tuo, ut eas, quae pro illo a nobis fiunt, ſuſcipe eas ad te ſuper altare tuum rationabile, caeleſte cum odore thuris. Inimicos quoque ejus omnes, viſibiles, & inviſibiles, contere, & deiice ſub pedibus ejus velociter: illum quoque conſerva in pace, & juſtitia, in Eccleſia tua Sancta.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Memento Domine, Epiſcoporum Orthodoxorum, in quocumque loco ſint.

Diaconus. Orate pro Epiſcopis Orthodoxis ubicunque ſint; & pro Presbyteris, Diaconis, Hypodiaconis, Lectoribus, Cantoribus, & omnibus ordinibus Eccleſiae, ut Chriſtus Deus noſter eos ſervet ab omni malo, & nobis peccata dimittat.

Sa-

---

(1) Papæ nomine intelligitur Epiſcopus Alexandrinus qui a Cyrilli tempore, ſi Balſamoni credimus in tract. de Privileg. Patriarcharum, ita appellatus fuit quod in Epheſina Synodo vices Romani Pontificis ſuſtinens, ab eo privilegia acceperit, atque ipſum Papæ nomen; ſicut & λῶρον quod vocant, ſive tiaram ab eo tempore eadem ratione geſtare cæpit ſecundum opinionem ejuſdem Balſamonis in Photii nomocat Tit. 7. c. 1. Aliam nominis Papæ rationem refert Eutychius Alexandrinus T. I. pag. 383. cum, ſcribit, Plebei homines, & Laici audirent Epiſcopos appellantes Patriarcham *Abba* hoc eſt *Patrem*; inter ſe dixerunt: quandoquidem nos Epiſcopum, appellamus *Abba*, eodemque modo Epiſcopus Patriarcham appellat *Abba*, oportet ut eum nos Papam appellemus, hoc eſt *Avum*, cum ſit Pater Patrum: Ita ab Heraclæ tempore, Patriarcha Alexandrinus vocatus eſt Papa.

Sacerdos. Sacerdotum, Diaconorum, Hypodiaconorum, Lectorum, Cantorum, Exorciſtarum, Monachorum, Virginum, Viduarum, Orphanorum, continentiam Exercentium, & Laicorum: illorum, qui Matrimonio juncti ſunt, & illorum, qui educant filios: qui dixerunt nobis, mementote noſtri, & qui non dixerunt: quos novimus, & quos non novimus: inimicorum, & amicorum noſtrorum: Domine eorum miſerere.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Memento Domine, reliquorum Orthodoxorum, qui ſunt ubique terrarum.

Diaconus. Orate pro reliquis Orthodoxis, qui ſunt ubique terrarum, ut Chriſtus Deus noſter ſit illis propitius, & miſereatur eorum, & dimittat nobis peccata.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Domine Salva. Memento Domine, hujus loci ſancti tui, & omnium locorum, & habitationum Patrum noſtrorum Orthodoxorum.

Diaconus. Orate pro Securitate hujus loci ſancti, & omnium locorum, & Monaſteriorum Patrum noſtrorum Orthodoxorum, Eremitarum, & Anachoretarum, & illorum, qui habitant in eis, & pro ſecuritate totius mundi, ut Chriſtus Deus noſter conſervet eos ab omni malo, & parcat nobis.

Sacerdos. Omnes Urbes, Regiones, & Provincias, & omnes domos Fidelium conſerva, & nos omnes in Fide Orthodoxa uſque ad extremum ſpiritum: hæc enim ſpes noſtra eſt.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos, Memento Domine, Circumſtantium, qui nobiſcum deprecationis participes ſunt.

Diaconus, Orate pro Circumſtantibus, qui hic participes ſunt nobiſcum deprecationis: ut Chriſtus Deus noſter conſervet eos, miſereatur eorum, ſuſcipiat illorum preces, & nobis parcat.

Sacerdos. Patres, fratres noſtros, & reliquos ubicumque ter-

Digitized by Google

terrarum ſint, conſerva nobiſcum, præſidio exercitus poteſtatum Sanctarum: & libera nos a telis igneis Diaboli, & ab omnibus inſidiis diabolicis, & ab omni laqueo vanæ gloriæ.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Memento Domine, omnium, qui nobis præceperunt, ut eorum memores eſſemus.

Diaconus. Orate pro omnibus, qui nobis præceperunt ut eorum memores eſſemus in orationibus, & ſupplicationibus noſtris: ut Chriſtus Deus noſter liberet eos ab omni malo, & ſemper memor ſit eorum in bonum, nobiſque peccata dimittat.

Sacerdos. In orationibus & ſupplicationibus ad Te noſtris, Chriſte Deus noſter, & præſertim hoc tempore hujus oblationis ſanctæ: quorum memoriam ſemper agimus, & quos unuſquiſque noſtrum in mente habet; & eorum commemoratio, quæ hodie agitur, ſit ipſis tamquam firmus murus, ſuperans omnes dæmoniorum inſultus, & conſilia hominum improborum.

Populus. Kyrie eleiſon.

Diaconus. Adorate Deum cum timore, & tremore.

Sacerdos ſecreto. Memento, Domine, tenuitatis meæ, & miſeriæ animæ meæ, & largire mihi, ut intelligam quantæ dignitatis ſit adſtare me ad Altare tuum ſanctum. Aufer a me omnia deſideria inſipientiæ, & juventutis; neque hoc mihi grave ſit cum reſpondendum erit in die illo terribili. Libera me etiam ab omnibus operationibus poteſtatis adverſarii: neque me perdas propter iniquitates meas, neque iraſcaris mihi uſque in æternum, neque ſerves mihi mala mea, ſed oſtende mihi bonitatem erga me tuam, & libera me indignum ſecundum multitudinem miſericordiæ tuæ ſuper me.

Hic Sacerdos dicat alta voce tono veteri (1) *Moyſis*.

Ut benedicam tibi ſemper omnibus diebus vitæ meæ.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sa-

---

(1) Renaudot habet pag. 95. *tono Geneſis*.

Sacerdos. Memento, Domine, conſeſſus hujus ſacerdotalis Sancti tui.

Diaconus. Orate pro hoc Sancto Sacerdotali conſeſſu, & pro omni ordine Sacerdotum Orthodoxorum, ut Chriſtus Deus noſter confirmet illos in fide orthodoxa uſque ad extremum Spiritum. Nobis autem peccata dimittat.

Sacerdos. Et omnis ordinis Sacerdotalis orthodoxorum, & univerſi populi tui qui ſtat coram te. Memento noſtri, Domine, in miſericordia, & miſerationibus, & dele iniquitates noſtras, o bone, & amator hominum. Eſto, Deus, ſocius nobiſcum, ut miniſtremus nomini tuo Sancto.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Benedic congregationi noſtræ ✠.

Diaconus. Orate pro hac congregatione noſtra, & pro omni congregatione populorum Orthodoxorum, ut Chriſtus Deus noſter benedicat, & perficiat illas in pace, ac nobis peccata dimittat.

Sacerdos manu accipit thuribulum, & dicit.

Cultum idolorum prorſus ex mundo extermina: Satanam, & omnes poteſtates ejus peſſimas contere, & deprime ſub pedibus noſtris velociter: ſcandala, & eorum Autores compeſce, ut finiantur diviſiones pernicioſæ hæreſeon: hoſtium Eccleſiæ tuæ ſanctæ, Domine, ut ſemper, ita etiam nunc deſtrue ſuperbiam cordis: fac illis notam velociter imbecillitatem ſuam: reprime eorum invidiam, fraudes, machinationes, & calumnias, quibus nos oppugnant: eaſque redde omnes inutiles: diſſipa conſilia eorum, *tono veteri*, Deus, qui diſſipaſti conſilium Achitophel.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Exurge, Domine Deus, & diſſipentur omnes inimici tui, & fugiant a facie tua omnes, qui oderunt nomen ſanctum tuum.

Digitized by Google

Hic Sacerdos converſus ad occidentem, populum incenſat.

Et populus tuus in benedictionibus millies millenis, & decies millies decies millenis, faciat voluntatem tuam.

Diaconus. Qui ſedetis ſurgite.

Sacerdos. Solve vinctos.

Populus. Kyrie eleiſon:

Sacerdos. Salva eos qui neceſſitatem patiuntur: *Kyrie eleiſon.* Eſurientes ſatia: *Kyrie.* Conforta puſillanimes: *Kyrie.* Lapſos erige: *Kyrie.* Stantes confirma: *Kyrie.* Errantes converte: *Kyrie.* Perduc eos omnes ad viam ſalutis tuæ: *Kyrie.* Numera illos omnes cum populo tuo: *Kyrie.* Libera nos a peccatis noſtris: *Kyrie.* Eſto nobis cuſtos, & protector in omnibus: *Kyrie eleiſon.*

Diaconus. Ad orientem aſpicite.

Sacerdos. Tu es enim Deus excelſus ſuper omnes principatus, & poteſtates; dignitates, & dominationes, & ſuper omne nomen, quod nominari poteſt, non ſolum in hoc ſeculo, ſed etiam in futuro. Tu es enim, coram quo aſſiſtunt mille milleni, & decies mille decies milleni Angeli & Archangeli Sancti, tibi miniſtrantes. Tu es enim, cui aſſiſtunt coram duo animalia glorioſiſſima ſex alis inſtructa; plena oculis, Seraphim, & Cherubim duabus alis tegunt facies ſuas propter divinitatem tuam inviſibilem, nec mente comprehenſibilem: duabus tegunt pedes ſuos, & duabus volant.

Hic Sacerdos extollit vocem. Unuſquiſque eorum ſemper te ſanctificat, ſuſcipe quoque Sanctificationem noſtram a nobis, Domine, ut cum illis Te laudemus dicentes.

Populus. Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Sabaot: Cœli, & terra pleni ſunt gloria tua Sancta.

Sacerdos manus obluit dicens.

Aſperges me hyſſopo tuo, & mundabor; lavabis me, & ſuper nivem dealbabor: auditui meo dabis gaudium, & lætitiam,

tiam, & exultabunt oſſa mea humiliata: lavabo pure manus meas, & circumdabo altare tuo Domine, ut audiam vocem laudis tuæ.

Deinde velum manu tenens, ter ducit ſignum Crucis, & primo quidem ſeipſum ſignat, 2. Miniſtros, 3. populum, qui interim dicit Sanctus. *Sacerdos autem ſocius altare circuit cum thuribulo.*

Diaconus. Attendamus.

Populus. Accedite ad hanc menſam. Benedictus Deus cum Angelis & Archangelis dicite, & clamate. Sanctus, Sanctus, Sanctus es Domine. Alleluja. Gloria Patri &c. *Reliqua vide in Miſſa S. Baſilii.*

Deinde Sacerdos dicit.

Sanctus Dominus Sabaot, pleni ſunt cœli, & terra gloria tua ſancta Domine Deus noſter. Vere pleni ſunt cœli, & terra gloria tua ſancta, per Unigenitum tuum Dominum, Deum, Salvatorem, ac Regem omnium noſtrum Jeſum Chriſtum; hanc hoſtiam, quam tibi offerimus, imple Domine benedictione ✠.

Sacerdos ſignat. Quæ ex Te eſt; per illapſum Spiritus tui Sancti. Benedicendo benedic ✠. *Signat ſecundo.*

Populus. Amen.

Sanctificando conſecra ✠. *Tertio ſignat.*

Populus. Amen.

Sacerdos panem, & vinum manu deſignat inquiens.

Has honorandas oblationes, quæ toram te propoſitæ ſunt, hunc panem, & hoc vinum. Quia Filius tuus Unigenitus Dominus, Salvator, & Rex omnium noſtrum.

Hic manus ſuas incenſat ſuper thuribulum eas ponens.

In nocte illa, qua tradidit ſeipſum in paſſionem pro peccatis noſtris, & in mortem, quam voluntarie ſuſcepit ipſe unus pro nobis omnibus.

Digitized by Google

Populus. Credimus ita eſſe in rei veritate.

Sacerdos. Accepit panem in manus ſuas ſanctas, impollutas, immaculatas, beatas, & vivificas.

Populus. Ita eſt in rei veritate Amen.

Sacerdos. Et ſuſpexit ſurſum in cœlum ad Te Deum Patrem ſuum, & Dominum univerſorum, & gratias egit ✠.

Populus. Amen.

Et benedixit illum ✠.

Populus. Amen.

Et ſanctificavit eum ✠.

Populus. Amen.

Sacerdos. Et fregit eum, deditque ſuis diſcipulis honorandis ſanctis Apoſtolis puris dicens: Accipite manducate ex eo omnes: Hoc eſt enim corpus meum, quod frangitur pro vobis, & pro multis datur in remiſſionem peccatorum. Hoc facite in meam commemorationem.

Populus. Hoc ita eſt in rei veritate Amen.

Sacerdos. Similiter, & calicem poſt cœnam miſcuit vino, & aqua, & gratias egit ✠.

Populus. Amen.

Et benedixit eum ✠.

Populus. Amen.

Et ſanctificavit illum ✠.

Populus. Amen.

Et guſtavit deditque ſuis honorandis diſcipulis Sanctis, & Apoſtolis puris dicens: Accipite bibite ex eo omnes: Hic eſt enim Sanguis meus novi Teſtamenti, qui pro vobis effunditur, & pro multis datur in remiſſionem peccatorum. Hoc facite in mei memoriam.

Populus. Ita eſt in rei veritate, Amen.

Sacerdos ſocius cum thuribulo circuit Altare, & Sacerdos miniſtrans deſignat Corpus, & Sanguinem dicens.

Quotieſcumque ex hoc pane manducabitis, & ex hoc calice

Digitized by Google

lice bibetis, mortem meam annunciabitis, Reſurrectionem meam confitebimini, & mei memoriam facietis donec veniam.

Populus. Mortem tuam, Domine, annunciamus &c.

Sacerdos. Nunc etiam, Deus Pater omnipotens annunciamus mortem Unigeniti Filii tui Domini, Dei, Salvatoris, & Regis omnium noſtrum Jeſu Chriſti: Confitemur reſurrectionem ejus Sanctam, & aſcenſionem ejus ſurſum in cœlos, ſeſſionemque ejus ad dexteram tuam, o Pater; & exſpectamus adventum ejus ſecundum, quo venturus eſt ex cœlis, terribilem, & gloria plenum, in conſummatione hujus ſæculi: in quo veniet ad judicandum orbem in æquitate: & dabit unicuique ſecundum opera ſua ſive bonum ſive malum.

Populus. Secundum miſericordiam tuam, Domine, & non ſecundum peccata noſtra.

Sacerdos. Tu es coram cujus gloria Sancta oblationes noſtras propoſuimus, ex illis, quæ tua ſunt, Pater ſancte.

Diaconus. Adorate Deum cum timore.

Sacerdos ſecreto.

Oramus, & obſecramus bonitatem tuam Amator hominum: ne confundas nos confuſione æterna, neque reiicias nos ſervos tuos, neque repellas nos a facie tua, neque dicas nobis neſcio vos: ſed da aquas capitibus noſtris, & fontem lacrymarum oculis noſtris, ut ploremus die, ac nocte coram te delicta noſtra: quia nos ſumus populus tuus, & oves paſcuæ tuæ. Dele iniquitates noſtras, & remitte delicta noſtra, quæ commiſimus voluntarie aut involuntarie, ſcienter, vel ignoranter, occulta, & manifeſta, quæ pridem agnovimus, aut quæ obliti ſumus, quæque novit nomen ſanctum tuum. Audi, Domine, deprecationem plebis tuæ; reſpice ad Suſpiria ſervorum tuorum neque propter mea peccata, aut immunditias cordis mei, deprives populum tuum adventu Spiritus tui Sancti.

Populus ter. Miſerere noſtri Deus Pater omnipotens.

Sa-

Digitized by Google

Sacerdos involvit manus ſuas velo, & ſignum crucis facit verſus populum.

Populus enim tuus, & Eccleſia tua obſecrant te dicentes. Miſerere noſtri Deus Pater omnipotens.

Diaconus. Adorate Deum Patrem omnipotentem.

Sacerdos ſecreto.

Et mitte deorſum ex excelſo tuo Sancto, & ex habitaculo tuo præparato, & ex incircumſcripto ſinu tuo, & ex ſolio regni gloriæ tuæ, Paraclitum Spiritum tuum Sanctum, ſubſiſtentem in perſona, immutabilem, nec alterationi obnoxium, Dominum, vivificantem, qui locutus eſt in lege, Apoſtolis, & Prophetis: qui eſt ubique, & omnia loca replet, neque loco continetur: qui libere, propria poteſtate operatur, ſecundum voluntatem tuam, puritatem in iis, quos diligit, & non ſicut miniſter: qui eſt ſimplex in natura ſua, & in operatione ſua multiplex: Fons donorum divinorum: Conſubſtantialis tibi, a te procedens, ſocius throni regni gloriæ tuæ, cum filio tuo Unigenito Domino Deo Salvatore, & Rege omnium noſtrum Jeſu Chriſto; ſuper nos ſervos tuos, & ſuper hæc veneranda dona propoſita coram te, ſuper hunc panem, & ſuper hunc calicem, ut purificentur, & transferantur.

Diaconus. Attendamus Amen.

Populus. Amen.

Sacerdos alta voce ſignans ter corpus.

Et hunc quidem panem, faciat Corpus Sanctum Chriſti.

Populus. Amen.

Sacerdos ſignans ter Calicem.

Et hunc calicem faciat Sanguinem pretioſum novi Teſtamenti.

Populus. Amen.

Sacerdos. Domini Dei, Salvatoris, & Regis noſtri omnium Jeſu Chriſti.

Populus. Amen.

Sa-

Digitized by Google

Sacerdos. Ut ſint nobis omnibus, qui ea percepturi ſumus: *Kyrie eleiſon*. Utilia ad obtinendam fidem ſine diſputatione: *Kyrie eleiſon*. Caritatem abſque hypocriſi: *Kyrie eleiſon*. Patientiam perfectam: *Kyrie eleiſon*. Spem firmam: *Kyrie eleiſon*. Fiduciam, & protectionem: *Kyrie eleiſon*. Sanationem, & gaudium: *Kyrie eleiſon*. Renovationem animæ, corporis, & Spiritus: *Kirie eleiſon*. Ad gloriam nobis tui Sancti: *Kyrie eleiſon*. Ad ſocietatem beatam vitæ æternæ, & incorruptibilis: *Kyrie eleiſon*. Ad remiſſionem peccatorum: *Kyrie eleiſon*.

Populus. Sicut erat &c.

Sacerdos. Ut in hoc, ſicut & in omnibus rebus glorificetur, benedicatur, & extollatur nomen tuum magnum, ſanctiſſimum, venerandum, & benedictum, cum Jeſu Chriſto Filio tuo dilecto, & Spiritu Sancto. Pax omnibus.

Populus. Et cum ſpirito tuo.

Dicet Sacerdos ante fractionem.

Item gratias agimus Deo omnipotenti Patri Domini Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti: quia dignos nunc fecit nos, qui ſtaremus in hoc ſancto loco, & manus noſtras ſurſum attolleremus, atque ſancto ejus nomini miniſtraremus. Illum etiamnum rogamus, ut dignos nos faciat communione miſteriorum ſuorum divinorum. & immortalium.

Populus. Amen:

Sacerdos accipit Corpus in manus ſuas, & dicit.

Corpus ſanctum, & Sanguis Pretioſus Chriſti omnipotentis Domini Dei noſtri.

Diaconus. Amen, Amen, Orate.

Populus. Kyrie eleiſon, & cum ſpiritu tuo.

Oratio fractionis; dicit Sacerdos.

DEus qui præelegiſti nos ad dignitatem filiorum, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum, per beneplacitum voluntatis tuæ, ad gloriam, & laudem gratiæ tuæ, quam largitus es nobis per dilectum tuum, per quem facta eſt nobis ſalus, & per cujus

cujus pretioſum Sanguinem data eſt nobis remiſſio peccatorum: gratias agimus tibi, Domine Deus Pater omnipotens, quod nos feceris dignos, nos peccatores, ſtandi coram te in hoc loco ſancto, & perficiendi myſterium hoc ſanctum, & Cæleſte: ut quemadmodum feciſti nos dignos iſta perficiendi, ita etiam digni efficiamur communione, & perceptione illorum. Tu qui aperuiſti oculos cæcorum, aperi oculos cordium noſtrorum, ut repellamus a nobis tenebras omnes malitiæ, & nequitiæ, quæ maculæ ſimilitudinem habeat: ut poſſimus attollere oculos noſtros ad ſplendorem gloriæ tuæ ſanctæ. Aut ſicut mundaſti labia ſervi tui Iſaiæ Prophetæ, quando Seraphim unus accepit forcipe carbonem deſuper Altari, & acceſſit ad eum, dixitque illi: Ecce tetigit hoc labia tua, & auferentur iniquitates tuæ, & mundabuntur omnia peccata tua, ita quoque fac erga imbelles peccatores, miſeros ſervos tuos, Dignare ſanctificare animas noſtras, corpora noſtra, labia, & corda noſtra: & da nobis carbonem illum verum, qui præſtat vitam animabus, corporibus & ſpiritibus noſtris, qui eſt corpus ſanctum & Sanguis pretioſus Chriſti tui: non ad condemnationem, aut ita ut incidamus in judicium; neque ad confuſionem, aut ad fletum propter delicta noſtra, ut non indigne illis communicemus, & propter illa rei non fiamus: neque multitudo beneficiorum tuorum, Domine, cauſa ſit nobis gravioris, & majoris Judicii, ſi erga te ingrati ſumus, bonorum auctor. Verum largire nobis Spiritum Sanctum tuum, ut cordibus puris, & conſcientiis nitidis, facieque inconfuſa, fide non ficta, caritate perfecta, & ſpe firma, audeamus cum fiducia orare, dicendo orationem ſanctam, quam dilectus filius tuus tradidit familiaribus ſuis, ſanctis diſcipulis, & Apoſtolis dicens illis, quotieſcunque precari volueritis, orate in hunc modum, & dicite. Pater noſter qui es in Cœlis.

Alia oratio fractionis petenda eſt ex Miſſa S. Baſilii.

Ora-

Digitized by Google

Oratio poſt Pater noſter.

Sacerdos.

ROgamus te, Deus Pater omnipotens, ne nos inducas in tentationem, ſed libera nos a malo: actiones Diabolicas a nobis remove: Inſidias per conſilia improborum hominum, omes inutiles effice. Protege nos ſemper dextera tua vivificante, tu qui es adjutor noſter, & auxiliator noſter, per Chriſtum Jeſum Dominum noſtrum; cui.

Alia Oratio poſt Pater noſter.

ETiam Domine Deus noſter rogamus te, ne inducas nos in tentationes, quas ferre non poſſimus propter imbecillitatem noſtram: ſed & libera nos ab omnibus aliis tentationibus, ut poſſimus extinguere omnes ſagittas ardentes diabolicas: & libera nos a malo, & operibus ejus, per Chriſtum Jeſum Dominum noſtrum, per quem,

Diaconus. Capita veſtra Domino inclinate.

Populus. Coram te Domine.

Alia Oratio poſt Pater noſter.

LIbera nos a malo, Chriſte Deus noſter, qui dediſti nobis impaſſibilitatem per Paſſiones tuas, immortalitatem per mortem tuam, & incorruptibilitatem per ſanctam tuam Reſurrectionem: & ne permittas, ut mentibus noſtris capti ſervi efficiamur Paſſionum, ne ſeducti ab adverſario oblivifcamur tui, o Deus bonorum auctor, & mundanis illecebris, quæ animam corrumpunt, illectis mentibus noſtris iis inſpiret blaphemare nomen ſanctum ſuum; ſed effunde ſuper nos caritatem tuam per Spiritum tuum Sanctum, quem dediſti nobis ſecundum voluntatem Dei Patris tui boni, per quem.

Oratio inclinationis dicenda ad Patrem ante communionem.

DEus qui ita nos dilexiſti, dediſtique nobis dignitatem filiorum, ut filii Dei vocaremur, & eſſemus, hæredes quidem tui, Deus Pater, cohæredes autem Chriſti tui; inclina aures tuas, & audi nos proſtratos coram te: & purifica homi-

nem noſtrum interiorem, ſecundum ſanctitatem Filii tui unigeniti, quem ſuſcipere animo deſignamus: fugiantque a nobis fornicatio, & omnis cogitatio immunda, propter Deum qui ex Virgine (natus eſt). Gloriatio, & malum antiquum, quod eſt ſuperbia, propter eum qui humiliavit ſemetipſum pro nobis: timor, propter eum qui paſſus eſt in carne propter nos, & erexit victoriam crucis: Vana gloria, propter eum qui verberatus, & flagellatus eſt pro nobis, & non avertit faciem ſuam a confuſione ſputorum: Invidia, homicidium, diſſenſio, & odium, propter Agnum Dei qui abſtulit peccatum mundi: ira, & injuriarum recordatio, propter eum qui affixit cruci Chirographum peccatorum noſtrorum. Fugiant demones, & diabolus propter eum qui principes malitiæ disjecit, & poteſtates tenebrarum palam triumphavit. Omnes cogitationes malas, & terrenas procul rejiciamus a nobis, propter eum qui aſcendit ad Cœlos, ut ita purificemur, & percipiamus hæc myſteria pura, & perfecte purificati ſimus in animabus, corporibus, & ſpiritibus noſtris: adeo ut participes ſimus corporis, ſicut & formæ; & partis Chriſti tui,

Oratio (1) *gratiarum actionis poſt perceptionem ſanctorum myſteriorum.*

QUam benedictionem aut quam laudem, aut quam gratiarum actionem poſſumus retribuere tibi, o Deus amator hominum, quod cum eſſemus projecti per judicium mortis, demerſique in profundo peccati, conceſſiſti nobis libertatem, largituſque es nobis hunc cibum immortalem, & cœleſtem: manifeſtaſtique nobis hoc myſterium, prorſus abſconditum a ſeculis, & generationibus, ut appareat nunc principatibus, & poteſtatibus cœleſtibus ex Eccleſia multiplex ſapientia tua. Deus qui opera noſtra gubernas per ſapientiam, digna-

(1) Quæ autem in hac & aliis Liturgiis Copticis deſiderantur, petenda ſunt ex Miſſa S. Baſilii.

Digitized by Google

dignare, ut comprehendamus hanc clementiam ſummam tuam, & magnitudinem paternæ erga nos curæ tuæ, benignitatiſque tuæ. Vere tu es cui debetur omnis gloria, majeſtas, honor & imperium, ante omnia ſecula, Pater, Fili, & Spiritus Sancte: nunc.

Sacerdos dicet orationem inclinationis ad Patrem poſt Communionem.

TU Domine, cui commiſimus vitam noſtram, Deus omnitenens, cuſtodi nos in quocumque loco ſimus; & devotionem, quam in oratione obtinuimus, & cordis tranquillitatem cum vita recta, conſerva nobis immobiliter, & perſeveranter, ut ubique locorum, & ſemper ad tuam majeſtatem converſi, quæ tibi placita ſunt exequamur, ne confundamur in die judicii recti, quando quiſque retributionem accipiet, Angelis ſtantibus, & Judice aſſidente Unigenito Filio tuo Domino, Deo, & Salvatore noſtro Jeſu Chriſto. Per quem.

Sacerdos benedictionem dabit, & populum dimittet in pace.

Explicit ope Dei excelſi creatoris Miſſa S. Cyrilli Magni.

Oratio pacis ad Patrem.

DEus (1) omnium creator, & humani generis amator, qui hominem rationalem creaſti ad imaginem tuam, & ad eſſe duxiſti, doniſque ſanctis exornaſti, qui legem mutuæ dilectionis nobis dediſti, voluiſtique, ut omnes unum eſſemus, ſicuti unum eſtis Tu, & Filius tuus Unigenitus Dominus Deus, & Salvator noſter Jeſus Chriſtus. Tu etiam Domine libera nos

(1) Poſt Miſſam Sancti Cyrilli in Coptitarum Miſſali vulgato extant orationes quædam *Pacis*, & *fractionis*, item *Ritus conſecrationis Calicis*, quem conſequuntur benedictiones variæ, has nos ad alium Codicis Liturgici tomum remittimus, quemadmodum, & orationes, & benedictiones ad conſecrationem omnium Altaris inſtrumentorum, quas Renaudot p. 53. vulgavit ex Rituali Gabrielis Patriarchæ Alexandrini & in hac Appendice orationes, ac Ritum laudatum damus, & quidem latine tantum, ne tomus creſcat, utque citius Eruditorum votis ſatisfaciam, ſatis namque duxi, Miſſam S. Baſilii Coptice, & Latine vulgare.

Digitized by Google

ab omni ſchiſmate; & corda noſtra concilia per communionem Spiritus tui Sancti; & dignos nos fac, qui complectamur alterutrum in oſculo ſancto, ſimuſque in una ſpe vocationis noſtræ per Chriſtum Jeſum Dominum noſtrum.

Alia oratio Pacis.

DEus ſingulorum Dominus, nos indignos dignos præſta hujus ſalutis, o amator hominum, & munda nos ab omni ſorde, ab omni dolo, ab omni hypocriſi, & ab omni malitia, & a recordatione malorum mortiferorum; effice nos omnes, o Rex noſter, dignos, qui complectamur alterutrum in oſculo ſancto: & ſimus unum corpus, & unus ſpiritus in vinculo pacis & caritatis Domini noſtri Jeſu Chriſti, cum quo es benedictus una cum Spiritu Sancto vivifico, tibique conſubſtantiali, nunc.

Oratio fractionis.

DOmine Deus noſter, cujus nomen magnum eſt, & admirabile, Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, qui ſuſcepiſti ad Te de manibus noſtris humilibus, & peccatricibus, hanc victimam rationalem, veram, & incruentam, Tu etiam Rex noſter bone, & hominum amator, purifica nos ab omni ſorde corporis & ſpiritus: & dignos fac, ut ex tuis bonis ineffabilibus, percipiamus ſalutem animarum, corporum, & Spirituum noſtrorum, & apologiam coram throno tuo terribili, & audeamus cum fiducia clamare ad te, Pater Sancte, qui es in cœlis, Pater noſter.

Alia oratio fractionis.

DEus, qui nobis peccatoribus ſalutem præſtitiſti, & ſacrificium ſpirituale, quod eſt Corpus Divinum, & Sanguis precioſus Chriſti tui, qui factus eſt nobis ſalus, mundatio, & propitiatio peccatorum, fac, ut cum gratiarum actione te invocemus, & dicamus. Pater noſter.

Alia

Alia Oratio fractionis.

ECce poſitus eſt ſuper hanc menſam nobiſcum hodie Emmanuel Deus noſter, Agnus Dei, qui tollit peccatum mundi, qui ubi vocem ſuum dat in throno ſuo, exurgunt omnes ordines cæleſtes, & Angeli laudum voces edunt; Archangeli proni adorant nomen magnum & inviſibile, & quatuor animalia (1) incorporea pſallunt triſagium hymnum: Surgunt 24. Seniores e ſedibus ſuis, & habentes coronas in capite,& thuribulos aureos in dextera ſua manu, qui pleni ſunt orationibus Sanctorum, & offerunt incenſum coram vivente in ſæculum. Primogeniti Virgines, qui lavarunt Stolas ſuas in Sanguine Agni, quorum numerus eſt 124. millium; glorificant, & benedicunt Dominum dicentes: amen, alleluja: Sanctus Dominus Sabaot, amen, alleluja: Sanctus Filius ejus unigenitus Jeſus Chriſtus Dominus noſter: amen, alleluja: Sanctus Paraclitus Spiritus ejus Sanctus, amen, alleluja: Benedicta eſt Deipara ſancta caſta Maria, amen, alleluja: Sancta eſt etiam, & gloria plena hæc hoſtia; amen, alleluja; Idcirco Salvator noſter exclamavit dicens: Corpus meum vere eſt cibus, & Sanguis meus vere eſt potus, qui manducat meum Corpus, & bibit meum Sanguinem, in me manet, & ego in eo. Ut corde mundo, & labiis puris audeamus cum fiducia, & abſque timore ad te ſupplices offerre preces, & dicere, Pater noſter.

RITUS compoſitionis (2) Calicis, eſtque oblatio & conſecratio Sanguinis pretioſi Domini noſtri Jeſu Chriſti, uti habetur in Codice Monaſterii Sancti Macarii in ſolitudine *ſcbibat*. Si calici quidpiam acciderit, ſeu ſi calix reperiatur vino vacuus ob fiſſuram aliquam, aut fracturam, vel ſi fuerint oblata in ipſo aqua,

(1) Scilicet illa, quæ a Johanne in Apocalypſi memorantur, uti & ſeniores ab illo viſi paſſim nominantur apud Alexandrinos.

(1) Ex Miſſali vulgato ad ſenſum ita reddidimus, ut ritus innoteſcat, cui ſimilem ritum in Eccleſia Romana conſuetum vide in Rubricis Miſſalis juſſu S. Pii V. editi.

Digitized by Google

aqua, acetum, oleum, aut quid ſimile, quod in ipſo fuerit repertum, evacuetur, poſt Corporis coopertionem, & repoſitionem ad altaris dexteram, ad cujus cuſtodiam deputetur Sacerdos, aut Diaconus prudens & virgo, qui præ manibus candelam teneat. Et Sacerdos celebrans velo contexto manum ſuam involvat, & offerunt urceolum vini, poſtquam hoc probarunt, urceolum Sacerdos manu velo circumdata tenebit, & ſignabit, prout de more, quinquies, atque ex illo in calicem infundit, & acqua miſcet, Diacono dicente unus *Pater Sanctus*, Sacerdos autem dicat orationem gratiarum actionis integram; populo canente; tum Sacerdos calicem velo tegit, & thus adolet quinquies de more, & dicet orationem thuris Pauli ſtans in loco ſuo ſine circulo, interea unus Diaconorum legit ex ep. 1., ad Corinth. cap. 11. *Ego enim accepi a Domino, quod & tradidi vobis* uſque *reus eſt Corporis & Sanguinis Domini*. Deinde Sacerdos celebrans ejuſve ſocius ſecreto Paulum, ſeu epiſtolam Pauli, recitabit. Deinde dicitur *Sanctus*, & oratio Evangelii, & cocleari thus ponit & dicit ex pſalmo davidis. *Paraſti in conſpectu meo menſam adverſus eos qui tribulant me, unxiſti oleo caput meum, & calice tuo puro inebriaſti me*.

Poſtea legitur ex Evangelio S. Matthæi: *Manducantibus illis accepit Jeſus panem* uſque *in diem illum, quo bibam illud novum vobiſcum in regno Patris mei*.

Deinde dicunt tres Orationes majores pro Pace, pro Papa, & congregatione, deinde ſymbolum Fidei, & orationem oſculi Pacis, quæ relata eſt pag. 180.

Diaconus dicat, *ſalutate*.

Populus ſalutationem recitabit: *Genuiſti eum ſine macula, & dedit nobis Corpus ſuum & Sanguinem precioſum, & viviſicavit nos in æternum*.

Non dicitur. *Dignum & juſtum*.

Sed ablato velo, dicat. *Similiter & calicem poſtquam cœnatum eſt miſcuit aqua & vino. Gratias egit, amen, benedixit eum*,

eum, amen, ſanctificavit eum, amen, & guſtavit &c. in remiſſionem peccatorum. Hoc facite in mei memoriam.

Deinde ſuper Calicem dicat hanc fractionis Orationem.

DOminator Domine Jeſus Chriſte fili Unigenite Verbum Dei Patris, qui pro nobis incommutabiliter incarnatus es, qui voluntarie paſſus es in carne, cum eſſes impaſſibilis ut Deus, qui ex immaculato tuo latere dediſti nobis fontem vitæ, Rogamus, & obſecramus bonitatem tuam, o amator hominum, mitte Spiritum tuum Sanctum ſuper mixtum, quod eſt in hoc calice.

Ter ſignat ſuper Calicem.

Benedic illum ✠ Sanctifica ipſum ✠ oſtende ipſum Sanguinem tuum Sanctum ✠ Corporis tui Sancti, & vivificantis.

Populus. *Amen.*

Sacerdos. *Quod jam conſecratum, & perfectum eſt, hunc etiam Domine fac unum cum illo, ut quotquot ex eo percipiunt, ſanctificentur in corpore ſpiritu, & anima, & mereantur remiſſionem peccatorum, tuumque ſanctum nomen glorificent, una cum Patris tui ingeniti, & Spiritus Sancti vivificantis. Dignos nos præſta, Rex noſter, ut audeamus cum fiducia abſque timore invocare te Deum Patrem omnipotentem, & cæleſtem, & dicere.* Pater noſter, qui es in cœlis.

Populus dicet Orationem dominicam, Sacerdos accipit patenam cum Corpore Sancto, & primo eam collocat in loco proprio, velum ab ea aufert, bene, ac diligenter mundat, ne quidpiam illi adhæſerit, poſtea perficiet reliqua, & diſpenſant myſteria, de more. Cæterum quod attinet ad conſecrationem Calicis, arbitrio ac prudentiæ Epiſcopi relinquitur, qui provido conſilio illam peragi decernat.

ORA-

ORATIO

Super panem benedictum, ſeu Eulogiam (1), *quam nonniſi jejuni comedant.*

DOminator Domine Deus omnipotens, dator bonorum, & proviſor omnis carnis, Tu, qui das eſcam ſervis tuis timentibus te, extende dexteram tuam inviſibilem, & benedic ✠ hunc panem propoſitum ſuper manum meam.

Ter Sacerdos ſignat panem.

Et præſta in ipſo benedictionem ✠ tuam, & gratiam tuam ✠ ut ſit ſanitas omnibus percipientibus ex eo, ſalus animæ, puritas corpori, & venia peccatorum amen. Virtus Trinitatis ſanctæ ſit ſuper hunc panem, & ſuper offerentes, accipientes, & curantes ipſum. Deus per miſericordiam tuam benedic ✠ hanc eulogiam. Amen.

ANA-

(1) Eulogiam dari loco Euchariſtiæ iis, qui non communicant Corpori Chriſti, dixi alibi.

Digitized by Google

ANAPHORA
SANCTI GREGORII THEOLOGI

Ex Mſs.Codicibus Syriacis Nitrienſibus Vaticanis III. & IV. nunc primo latine prodit.

Oratio ante Pacem (1).

DEus Pater beatiſſime, qui ſolus bonus es, & in luce eſſentiæ tuæ inhabitans, in gloria ineffabili decoraris in fortitudine majeſtatis tuæ, & a ſupernis ignis ac ſpiritus cœtibus ſanctificaris, qui in ſublimi naturæ unitate, & in Sanctarum perſonarum unius ſubſtantiæ Trinitate inperſcrutabiliter, & incomprehenſibiliter agnoſceris: Inutilem, & proclivem in lapſum Populum tuum erige, & mentes noſtras inclito lumine tuo perfunde, ut ſimus unus perfectus Populus, & unus Chriſto tuo dignus cætus, & ſuavem ipſius vocem audiamus dicentem: Pacem meam do vobis: Pacem meam relinquo vobis. Tu Domine præſta nobis omnibus, & concede, ut in experte iræ amore, in Charitate non ficta, & in unanimi, indiviſibili & concorde in orthodoxa fide unione mutuam pacem in oſculo Sancto ac Divino tradamus, nihil ex pereginis, & propriis Atheorum operibus retinentes, ut in ſpirituali illo convivio concinamus laudem Excelſiſſimæ majeſtati tuæ, atque unigenito Filio tuo, & Spiritui tuo Sancto nunc, & ſemper & in ſæcula.

Populus. Amen.

(1) Hæc Anaphora Syrorum eſt, & ad Syrorum ritum, de quo vid. tom. 5. Cod. Litur. apud Johan. Maron. in expoſit. Miſſæ, diſpoſita, illam tamen vulgamus, quod Gregorio tributa ſit, cujus Græcam, & Copticam Liturgias edidimus.

Digitized by Google

Sacerdos.

QUi abſcondite ſuper omnes honorificaris, & ab omnibus inceſſanter glorificaris, Domine, inclina nu nc aurem tuam, & vilibus vocibus noſtris benignitate tua intende, & in ſuſpiria gregis tui reſpiciens, beatiſſimam benedictionem tuam emitte, ut nos cuncti unum perfectum ſimus in Chriſto fundatum ædificium, cum quo tibi congruit gloria, & honor cum Sancto tuo Spiritu nunc, & ſemper.

Populus. Amen.

Sacerdos.

DOmine admirabilis, magne, altiſſime, æterne ſupra omnia tempora, abſcondite, in acceſſibilis, & omnibus impervie. Qui miſiſti filium tuum propter ſalutem generis noſtri, & fortiſſimam virtutem ſuam inclinans ad terram præ ſuo erga homines amore deſcendit, ut plaſma imaginis gloriæ ſuæ exaltans, lapſum ſponte ſua de beata manſione hominem ſublevaret. Tu noſti Domine humilitatem animæ noſtræ, qui non juſtitia noſtra freti, puras Victimas tuas contrectamus, verum benignitate, ac ſuavitate tua dignos nos reddidiſti, ut in interius Sanctum Sanctorum tuorum introeamus, quo etiam Angeli aſpicere deſiderant. Tu Domine remove a nobis omnem terrenam nequitiam, pravoſque peccati affectus, & tribue nobis Sanctum tuum, & omnipotentem Spiritum, qui novam rationalitatem facit, Spiritum, qui mentem inflammat, & germinantes in nobis ſpinas comburit, & Sacrificio huic commiſceamur, ſitque nobis in indulgentiam debitorum, & in remiſſionem peccatorum. Ut ex tota anima noſtra ob perfectam a te Deus Pater acceptam ſalutem gratias referamus & extollamus tibi gloriam gratiarumque actionem atque Unigenito Filio tuo, & Spiritui tuo Sancto nunc, & ſemper, & in ſæcula.

Populus. Amen.

Sacerdos. Surſum.

Populus. Sunt.

Sacer-

Sacerdos. Gratias.

Populus. Dignum.

Inclinatio.

Vere dignum eſt, ut inceſſanter gratias agamus & glorificemus Deum, qui cuncta verbo ſuo fecit & hominem ſapientia ſua conſtituit, & ea, quæ diſtabant, in unum collegit, & pulverem Spiritui ad miſcens ſapientiſſime compoſuit ſpecificum animal, quod ex terra, & Cœlo conſtitutum eſt, & tempori ſubiacens, ac immortalitate præditum, Deum contrectat. non tamen continere poteſt, cui debetur ab omnibus gloria, cum filio, qui ex ipſo eſt, & cum Sancto ſuo Spiritu.

Exclamatio.

Coram quo adſtant incliti, ac primarii miniſtri, intelligibiles ſpiritus, immaterialis ignis, familiares divinitatis, alis præditæ flammæ, terribilia ignis agmina, Archangeli, & Angeli, qui pro ſalute, & vindicta uniuſcujuſque in legationem mittuntur. Seraphim ſex alarum, & multos oculos habentes. Currus Cherubim varietate multiplex, qui cum rotis, & alis cum impetu extollitur. Inacceſſibiles ſedes, ignearum legionum cætus Throni, Dominationes; Virtutes Cæleſtes, quibus primo lux illa affulſit: Splendores de perfecto lumine, qui ſuavibus, & depuratis ab omni materia concentibus unanimi clamore æternam gloriam canunt, vociferantes, clamantes, & dicentes.

Populus. Sanctus.

Sacerdos. Sanctus, Sanctus, Sanctus, Deus Pater genitor Vitæ, & factor bonorum, Sanctus, Sanctus Deus Filius Adiutor, & refugium peccatorum, Sanctus Sanctus Sanctus Deus Spiritus Sanctus Sanctificator, & diſtributor donorum Spiritualium, qui tres, una ſunt Deitas & una Virtus, & natura, gloria, ac Regno indiviſibiles. Sanctus es Trine & Une, rectus Beatus, mundator, & Sanctificator omnium, qui Creaſti hominem regem ſuper terram & ornamentis omnibus præditum non alium

ſupra ſe, quam ſupernum Dominum agnoſcentem, viſibilem, & intelligibilem, qui a te in omni voluptatum genere benigniſſime collocatus eſt, cum libertate, atque perſpicacia, cui præceptum dediſti; mandans, ut quibus plantis comederet & á quibus abſtineret; At ille impoſiti præcepti immemor, invidi Conſilio, & mulieris illecebris victus, vetitum pomum guſtavit, & ſimul de Arbore Vitæ, de que Paradiſo ob pervicaciam ſuam a Deo meo (al. a te Deus noſter) expulſus verecundiam ſuam agnovit. Tu vero miſericors non permiſiſti, ut imago tua periret, ſed eam tamquam pædagogus verbo direxiſti per Prophetas, per Videntes, per Præcones per Legatos, in ſecundis, in adverſis, in flagellis quibus filii erudiuntur, in ſignis admirabilibus, ut per omnia ad priſtinam ſuam pulcritudinem revocaretur: at ille ab iis, quæ vitæ ſuæ contraria erant, non receſſit: Noviſſime vero cum ob ingraveſcentem ægritudinem validiſſimo medicamento opus haberet; miſiſti verbum tuum, Rex Sæculorum, verbum inquam inviſibile, ut videretur, incomprehenſibile, ut in Carne comprehenderetur, cum incomprehenſibile, ſecundum divinitatem permanſiſſet, Filium, videlicet, qui ex te, & ante ſæcula eſt, tibique conſubſtantialis, & in omnibus homo factus eſt præter peccatum, & in ſancta Virgine conceptus, & corporaliter genitus eſt, qui ante ſæcula erat in tempore factus eſt, & Creator creatus (1) fuit.

Exclamatio.

Cumque ad ſalutarem paſſionem ſeſe ſponte præpararet; in poſtrema illa nocte, qua diſpenſationem ſuam pro nobis conſummavit, accepit Panem in Sanctas manus ſuas, & tibi Deus Pater gratias Agens ✠ benedixit ✠ ſanctificavit ✠ fregit, & diſtribuens diſcipulis ſuis Apoſtolis, dixit: Accipite manducate ex eo: hoc enim eſt Corpus meum, quod pro vobis, & pro multis

(1) Hæc expreſſio caſtiganda videtur & in ſano ſenſu accipienda.

Digitized by Google

tis frangitur, & traditur in remiſſionem peccatorum, & in Vitam ſæculi ſæculorum.

Populus. Amen.

Sacerdos. Similiter autem & ſuper Calicem gratias egit, poſt quam ipſe, ac Diſcipuli ejus myſtica menſa fruiti ſunt, & de genimine Vitis, & aqua temperate miſcens, eum ✠ benedixit ✠, & ſanctificavit ✠ tradidit eiſdem diſcipulis ſuis Apoſtolis dicens. Accipite, bibite ex eo omnes. Hic eſt Sanguis meus novi Teſtamenti, qui pro vobis, & pro multis effunditur, & traditur in remiſſionem peccatorum, & in Vitam ſæculi ſæculorum.

Populus. Amen.

Sacerdos. Vos autem ſic commemorationem mortis meæ facietis, ut cum de pane hoc comederitis & de Calice iſto biberitis, meam memoriam facietis & mortem meam annuncietis donec veniam.

Populus. Mortem tuam Domine &c.

Sacerdos. Commemorantes Domine Dominus noſter, & memoriam totius tuæ pro nobis diſpenſationis agentes a conceptione, & Nativitate uſque ad mortem Crucis, ſed, & ſepulturæ cum mortuis & glorioſæ poſt triduum de ſepulcro reſurrectionis, & triumphalis, atque admirabilis Aſcenſionis tuæ, & ſeſſionis tuæ ad dexteram Majeſtatis Dei Patris, nec non, & ſecundum, ac Terribilem tuum de Cœlis aduentum, quo omnia ſæcula in unum Theatrum congregabuntur. Cum ad vindictam, & retributionem advenies, & unumquemque palam ſecundum opera ſua Conſtituens, ſingulis hominibus pro eo quod hic geſſerunt reddes. Cum ſtatutis primum ſedibus Thronus tuus erigetur, & tu ſenex dierum ſedebis, & libri Codiceſque aperientur, rectum Judicium examinabitur: fluvius ignis fluet, flamma ante ipſum ac tenebræ præcedent. Cum ibunt, qui bona egerunt, in reſurrectionem vitæ, & qui mala, in reſurrectionem Judicii, & in vincula præparatoſque compedes: Propitius eſto Do-

Domine, & ne deſpexeris Populum tuum, ſuper quem invocatum eſt nomen ſanctum tuum, ne tradatur foveæ in pabulum. Ne cum Malo in Gehenna Crucietur. Non gaudeat pervicax Belial videns nos gratia Divina deſtitutos. Non Contriſtentur Sancti Angeli tui propter noſtrum de faſtigio gloriæ tuæ lapſum, ne dicas nobis, non novi vos in die illa, in qua ſententiam feres Amator hominum; ſed inclina Domine Aurem tuam, & intende voci ſuſpiriorum famulorum, & Ancillarum tuarum, & fontes lacrimarum pænitentiæ de Capitibus noſtris fluere fac. Parce Populo tuo Domine, purifica hæreditatem tuam, ſalva & libera adoratores tuos. Propterea enim Eccleſia tua, & grex tuus ſupplicat tibi, & per te, ac tecum Patri dicens.

Populus. Miſerere.

Sacerdos. Nos quoque.

Populus. Te &c.

Invocatio Spiritus Sancti.

Miſerere nobis Deus miſerere nobis, & mitte nobis de Throno Regni tui Spiritum Paraclitum Sanctum, & largitorem ſanctitatis, perficientem, expertem qualitatis, quantitatis, & temporis, increatum, incomprehenſibilem, qui ex te procedit, & omnium dominatur, qui in Jordane ſuper unigenitum filium tuum ſpecie columbæ apparuit, qui tamquam diſpertitæ flamarum linguæ ſuper Sanctos Apoſtolos viſus eſt.

Extollit vocem.

Exaudi me Domine.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos.

Et deſcendens ſuper Panem, & ſuper Vinum hoc, nos quoque Sanctitate Sua impleat, & panem quidem hunc faciat ✠ Corpus vivificum ✠ Corpus vitam largiens ✠ Corpus ſalutare, Corpus ipſius Domini Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti in indulgentiam debitorum, & in remiſſionem peccatorum, & in vitam ſæculi ſæculorum. *Populus*. Amen.

Sacer-

Sacerdos.

Similiter, & vinum hoc faciat ✠ Sanguinem novi Teſtamenti ✠ Sanguinem vivificum, & Vitæ largitorem ✠ Sanguinem ſalutarem, Sanguinem ejuſdem Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti in indulgentiam debitorum, & in remiſſionem peccatorum, & in vitam ſæculi ſumentibus eum.

Populus. Amen.

Sacerdos.

Ut ex hiſce Sacramentis percipientes animis renovemur, & Corporibus, & non ſint nobis, Domine, in condemnationem, & vindictam, ſed proſint framulis tuis ad fiduciam coram tremendo tribunali tuo, & ad beatam voluptatem inter inclytos tuos in vita illa, quæ uſque in ſæcula producetur, & in manſionibus lucis & gaudii, quoniam bonus hominumque amator es, & tibi gloriam extollimus, atque Unigenito Filio tuo & Spiritui tuo Sancto, nunc.

Populus. Amen.

Inclinatio.

Eja benigniſſime Domine ſuſcipe de impuris meis, peccatorumque labe pollutis manibus ſacrificium iſtud in odorem ſuavitatis, quod pro famulis tuis offertur cumque illud tibi pro tua pietate acceptum ſit, miſericordiam coram te in die rectæ retributionis inveniamus. Memento Domine ſanctæ tuæ Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ, & in pace tua eam dirige. Conſerva Paſtores, qui ipſi præſunt, maxime beatiſſimos Patriarchas noſtros domnum N. & Domnum N. (1), & religioſiſſimum Epiſcopum Domnum N. una cum omnibus orthodoxis Epiſcopis, & tribue eis, ut illam longo tempore in tranquillitate, & abſque fraude, aut ſimulatione paſcant. Memento Domine ortodoxorum

---

(1) Duo Patriarchæ commemorantur; Alexandrinus nimirum Coptitarum, & Antiochenus Jacobitarum, Jacobitæ enim, ad quos Codices pertinuere, Alexandrinum in Communionis ſignum olim commemorabant.

Digitized by Google

rum Presbiterorum & Lectorum Diaconorum, cum reliquis ordinibus, quos ad tuum miniſterium deſignaſti, & deſignati ſunt; Memento Domine, & mei, famuli tui, qui licet indignus puriſſimas victimas tuas pollutis manibus meis contrecto, & libera me, qui imago tua ſum, juſtiſſime Judex: operibus enim Belial deditus ſum, & totum Vitæ meæ curſum in pravis affectibus tranſegi. Impera ergo procellis meis, & ab increpatione tua ſileat tempeſtas. Emanet de fundo cordis fons lacrymarum, ut paratam mihi flammam extinguat, & hæc quotidie meditans purus tibi in triumpho Sanctorum tuorum occurram. Memento Domine totius plenitudinis ſanctæ Eccleſiæ tuæ: mendicantium, pauperum, captivorum, afflictorum, & in quolibet periculi genere exiſtentium: Aeri bonam temperiem concede, Maria Flumina, & Fontes aquas ſuas juxta menſuram emittant, & ſuper totum anni circulum benedictionem tuam infunde.

Exclamatio.

Et libera Domine Populum tuum ab omnibus periculis, & a flagellis iræ, quæ ſupra vires ſunt, & non ſecundum pervicaciam noſtram corripias nos Domine, ſed alliga cor famulorum tuorum ſalubribus, ac bene preparatis miſerationum tuarum remediis. Inimicos noſtros comprime: a fluctibus, & procellis hujus ſæculi erue nos, & fulgentiſſimam benedictionem ſuper capita noſtra effunde; ut coram te, ſumme rex, ibi adſtantes, & ſpecioſo illo tuo lumine afflati in ipſum bonitatis fontem rapiamur, & puris præclaram veritatem mentibus intueamur. Per Chriſtum Jeſum Dominum noſtrum, qui cum tibi convenit gloria, & honor cum Sancto tuo Spiritu nunc.

Populus. Amen.

Inclinatio.

Memento Domine omnium eorum, qui invocant nomen Sanctum tuum, & eſto eis porta via, & refugium, ſed & eorum, qui ſollicite miniſtrant ſanctis, & pauperibus Populi tui provident

Digitized by Google

dent ſuſcipe de manibus eorum fructus, quos tibi afferunt offeruntque.

Exclamatio.

Et ſacrificium hoc acceptum habens, manumque ſalutis extendens, adjuva pro pietate tua Domine omnes eos, qui oblationes, primitias, ac decimas Sanctæ Eccleſiæ tuæ offerunt, & pauperum egeſtati opem ferunt; ſed & eorum, qui hæc coram poſita oblata obtulerunt, memento ſecundum Clementiam tuam, eorumque, qui offerre quidem voluerunt, ſed non valuerunt: Retribue eis pro temporalibus, quæ in hoc ſæculo manent, potiſſimam, & expertem finis vitam, ſpiritualem thalamum, & futuram tecum voluptatis manſionem per gratiam miſericordiam, & amorem erga homines Unigeniti filii tui, Sancti tui Spiritus, nunc.

Populus. Amen.

Inclinatio.

Memento Domine fidelium Regum (1), ubi ſunt arma, quæ rectam in Trinitate tua fidem exhibent. Et præſta Eccleſiæ tuæ toto dierum Circulo requiem, & pacem, & tranquillam unicuique in loco ſuo vitam.

Inclinatio.

Domine Domine compeſce Regna, quæ contra Sanctam Eccleſiam armis hæreſum decertantia, unitum Corpus Chriſti in membra ſeparant, rationaleſque gregis tui oves diſpergunt, & timore Dei fraudulenter in Eccleſia ſeſe palliant. Redde eis igitur, quæ tibi placita ſunt, & Cœtum iſtum, qui cum recta fide hic hilariter adeſt, omnipotenti dextera tua cuſtodi. Virgines abſque corruptione conſerva. Viduis patientiam largire. Uxoratos Caſtitate exorna, & non permittas, ut ſenes miſeros, ac infelices tranſigant dies, & ſi in miſeria, ne deſpicias eos Do-

(1) Hinc diſcimus Liturgiam iſtam ſolemnem fuiſſe, in locis quæ Chriſtianis Regibus, ſaltem Orthodoxis, deſtituta erant.

Domine, ſed & Orphanos fortiſſimo robore tuo adjuva, captivos excelſo brachio tuo eripe, & libera, Convaleſcentes pro pietate tua ſana; iis qui in navibus vagantur, eſto portus ſalutis: Et eos, qui terra iter in longinguas regiones agunt, comitare Domine, quoniam bonus, rectus, & hominum amator es, & tibi gloriam extollimus, atque unigenito Filio tuo, & Spiritui tuo Sancto, nunc.

Populus. Amen.

Inclinatio.

Deus Pater, qui nos colligere, & ſub optimis mandatis tuis ex errore revocatos cohibere voluiſti; ne deſpicias nos Domine, qui nimis depreſſi ſumus, & in terra reptantes, ſacrificia dominationi tuæ pro merito offerre non valemus; quis enim poteſt fortitudinem tuam Domine eloqui? aut quis mirabilia tua beatiſſime referre? Verum cum exiguo lucis tuæ radio intelligibiles animæ ſenſus purgamus, dirige, quo meliori noſti modo, rationales oves tuas, quæ hac, ſuper qua unigenitus tuus immolatus eſt, menſa ſaginari exoptant. Voca igitur benigniſſime, animas quoque ac Spiritus omnium eorum, qui per Te perfectionem adepti, ſpirituale certamen conſummarunt; Apoſtolos ſcilicet, Prophetas, Precones, Evangeliſtas, Joannem vivi Verbi, ac lucis vocem, & Lucernam, atque Præcurſorem & Stephanum invictum Athletam, & Protomartyrem, & Sanctam Dei genitricem ſemperque Virginem Mariam cum reliquis omnibus ſanctis.

Exclamatio.

Ut ipſorum conſortio aggregari, & in illo Divino, ac ordinatiſſimo Theatro conſtitui mereamur: Lucidis virtutum operibus incumbamus, & promiſſa ibi beatis hominibus gaudia percipiamus, & myſtico hoc vivificante ſacrificio inſatiabiliter ibi perfruamur, cumque adhuc ſuper Terram ſimus, relinquamus terrena & Spiritum, qui ad ea, quæ ſurſum ſunt, rapit, toto conatu ſequamur per gratiam miſericordiam, & amorem erga homines

Digitized by Google

mines Unigeniti Filii tui, qui cum tibi convenit gloria, & honor cum Sancto tuo Spiritu, nunc.

Populus. Amen.

Inclinatio.

Memento Domine Paſtorum & Doctorum Sanctæ Eccleſiæ tuæ, qui a Petro Apoſtolorum Principe uſque in præſentem diem rationales oves tuas in Theologia [illegible] erudiunt, & regunt, maxime autem eorum qui in Divinis ſuis Synodis rapaces lupos, a grege tuo, quem ii impie perſequebantur, eiecerunt, & expulerunt, & definitionem Orthodoxæ ac immaculatæ fidei, quæ recte in Sanctam Trinitatem credit, poſuerunt, & confirmarunt, Præcipue vero beatiſſimorum Patrum Ignatii Dionyſii Julii cum reliquis probatiſſimis Paſtoribus, qui in una puriſſima gloria curſum ſuum conſummarunt.

Exclamatio.

Columnarum, ac fundamentorum Sanctæ Eccleſiæ tuæ Domine qui pro nomine tuo perſecutiones, & tribulationes pertulerunt, qui coram Tribunalibus ac Theatris ante Reges populorum, & Preſides nationum, & Filios Iſrael ſtantes, fidem tuam immobiliter confeſſi ſunt, & Evangelium tuum in finibus Orbis terrarum prædicarunt. Horum acceptis precibus impetum omnium hæreſum comprime. Tranquillitatem, ac Pacem Populo tuo, & Eccleſiæ tuæ concede; flagella, & pericula ab univerſoOrbe repelle &ut ipſorum conſortio aggregentur famulis tuis largire, ut ex hac Eccleſia migrantes, & convivio Primogenitorum, quorum nomina in Cœlo conſcripta ſunt, aſſociati, ineffabilem gloriam inter ipſorum agmina canamus tibi Domine Deus noſter, & unigenito Filio tuo, ac Spiritui tuo Sancto, nunc.

Populus. Amen.

Inclinatio.

Memento Domine ſuper ſanctum, & Cœleſte Altare tuum, & in ſpirituali, ac pleno luminis Thalamo tuo animarum, ac

Digitized by Google

Spirituum omnium eorum, qui corpore exuti, de hoc ſæculo migrarunt, Sacerdotum ſcilicet, & Præpoſitorum Domus tuæ. Miniſtrorum Sacramentorum tuorum; Mundorum Hypodiaconorum, Anagnoſtarum Pſaltarum, varios Theologiæ concentus rectis verbis dicentium: in mandatis tuis meditantium; omnium ſæcularium, qui in recta fide ex hac vita tranſierunt; Patrum, & fratrum noſtrorum, omniumque eorum, qui in diverſis Campis diſperſi ſunt, quorum nomina, tu ſolus Domine noſti.

Exclamatio.

Dona Domine requiem iis, qui ex hoc ſæculo deceſſerunt, eoſque in ſinu Abraham, & Iſaac & Jacob colloca, ſed & nos, ut cum ipſis perfruamur, dignos redde, ut Angelorum gaudia ſuſcipiamus, & ſpiritualibus Sanctorum cætuum choreis ac ineffabilibus voluptatibus, quæ beatis hominibus ab initio promiſſæ ſunt, potiamur, cum beatam ſpem nos & illi expectemus per eum, qui membra noſtra iterum componet, & corpora noſtra renovabit Filius tuus Dominus noſter Jeſus Chriſtus, per quem miſericordiam, & peccatorum remiſſionem conſequi ſperamus per quem, & nobis, & illis.

Populus. Dona requiem.

Sacerdos.

Exonera Domine graviſſima pondera noſtra, & multitudinem peccatorum noſtrorum dele Beatiſſime: & pro Pietate tua, ne memineris tranſgreſſionum, quæ a nobis, qui adhuc vivimus, & ab ipſis, qui vario mortis genere ex hoc ſæculo migrarunt, admiſſæ ſunt; ſed eripe nos de manibus impiorum, qui in aere ſunt, animaſque noſtras in illo tranſitu dolo capere conantur, maxime vero libera nos ab intolerabili illa confuſione, quæ coram tremendo Throno tuo futura eſt; & in ſuperno ovili requiem inveniamus inter eos qui cum Sanctis triumphant & gaudent, & in numerum ſpiritualium agnorum tuorum adſcripti gregi illi, quem unum Evangelicum rete includit, conjungamur;

Digitized by Google

gamur; ut per hoc, ſicut per omnia glorificetur & exaltetur venerabiliſſimum, & benedictum nomen tuum cum nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti, & Sancti tui Spiritus.

Populus. Sicut erat, eſt.

Oratio ante Pater noſter.

DOmine Deus dominator omnium, & Rex gloriæ ſuſceptor pœnitentium, & verus eorum, qui male ſe habent Medicus: Director Pacis, & Via ſalutis: Caput vitæ omnium, & refugium perſecutiones patientium. Excellens Animarum Pictor, & corporum formator, Auxilium Tribulatorum, Spes Pauperum: Saturans eſurientes, extinguens ſitim inopum. Pater ſapientiæ, & Genitor ſplendoris. Emittens lucem, & fons auxiliorum. Ad te qui es, ante Creaturas eras, preces fundimus: tibi gloriam inceſſanter canimus. Teque rogamus Domine, exaudi preces vilitatis noſtræ, & nos indignos, dignos redde regno tuo, ut animum non deſpondentes Dominicam, & maximam illam Orationem fundere mereamur, quam filius tuus Unigenitus ac Deus noſter recitavit, & Apoſtolos ſuos docuit, & munda mente purgatiſque e carnis ſorde cogitationibus unanimi, ac pura voce, & concordi clamore invocemus te glorioſe hominumque amator, & oremus dicentes: Pater noſter, qui es in Cœlis.

Populus. Sanctificetur nomen.

Sacerdos.

Eja benigniſſime Domine ne adducas ſuper nos tentationem, quam ſufferre non valemus, ſed in Paterna miſeratione tua Domine corripe famulos tuos, & libera, & eripe nos a malo, & ſubditis ipſi virtutibus, & ab operibus tenebrarum, quoniam tua eſt poteſtas, & regnum, tuum eſt donum, & tu es rex ſæculorum & tibi gloriam extollimus, atque unigenito filio tuo, & Spiritui tuo Sancto, nunc.

Populus. Amen.

Digitized by Google

Sacerdos.

Tibi Domine, & coram te inclinat ſe hæreditas tua & a benignitate tua poſcit indulgentiam debitorum, & remiſſionem omnium transgreſſionum ſuarum, ſanctifica nos veritate tua, purifica cogitationes famulorum tuorum, cuſtodi oves Gregis tui, ut Spiritualem hanc Euchariſtiam abſque labe, & ſorde ſumere mereantur: aufer a nobis omne iniquitatis genus, & reliquias eorum, quæ impie geſſimus, per gratiam miſericordiam, & erga homines amorem unigeniti filii, qui cum tibi convenit gloria, & honor cum ſancto tuo Spiritu, nunc.

Populus. Amen.

Sacerdos. Pax vobis omnibus.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos. Fiat gratia ſanctiſſimæ Trinitatis.

Gratiarum Actio.

Quas poterit tibi laudes creatura offerre Domine? aut quis honor majeſtati tuæ ſatis deferri miſericordiſſime? qui nobis, qui rei, & multitudine Peccatorum impliciti eramus, puritatem tribuiſti, purgatoſque ad vivificam tuam menſam vocaſti, & admonuiſti: Gratias agimus tibi pro tuis erga nos gratiis, laudamus benedicimus exaltamus, & inceſſantes gratiarum actiones offerimus tibi, qui intranſitorio hoc cibo, & indefectibili, ac vivifico potu animas, & corpora quotidie renovas, ac propterea tibi debetur gloria atque unigenito Filio tuo, ac Spiritui tuo Sancto, nunc & ſemper, & in ſæcula.

Populus. Amen.

Sacerdos.

Lux mea, & Deus univerſorum Jeſu Chriſte, qui pro ſalute ovium tuarum de Cœlo deſcendiſti, extende dexteram tuam, & benedic nobis cunctis famulis tuis puſillis cum magnis, viris ſimul, & mulieribus juvenibus, & Adoleſcentibus, Virginibus, & Con-

& conjugatis, Sacerdotibus, & Populo. Adiuva debiles, & viribus deſtitutos. Conſerva eos, qui in Juſtitia divites ſunt. Pauperibus ſaturitatem tribue, Orphanis, ac Viduis Alimenta largire. Inquinatos peccatis ſanctifica. Extende fortiſſimum Brachium tuum, & nos cunctos cruce tua obſigna. Emitte ſuper nos omnes benedictionem tuam. Sanctifica nos propter hoc ſacrificium, quod percepimus, & agnoſcatur ſanguis tuus ſuper poſtes oſtii corporum noſtrorum. Mens noſtra tuo lumine illuſtretur. Corda noſtra tuis Doctrinis confirma, greſſus noſtros dirige in ſemitis tuis. Linguæ noſtræ fiant Organum laudum tuarum: quoniam gratia tua ſuper omnes diffuſa eſt, & tibi convenit gloria cum Patre tuo, & Sancto tuo Spiritu nunc, & ſemper, & in ſæcula.

ANAPHORA (1)
SANCTI DIOSCORI (2)
ARCHIEPISCOPI ALEXANDRIÆ.

Oratio ante Pacem.

DEus fons pacis, & mare bonitatis, qui es caritas vera, quæ non æmulatur, dignos fac nos peccatores ſervos tuos, ut purgati ab omni iniquitate, & macula peccati, amplecta-

(1) Magnum inter Monophyſitas ſemper fuit Dioſcori Alexandrini Epiſcopi nomen, quod etſi rarius ab Alexandrinis commemoretur in diptychis, in omnibus tamen libris magnopere commendatur, & memoria ejus tamquam Sancti Religioſe colitur, uti patet ex Synaxario Coptitarum.

(1) Æthiopes unam habent nomine Dioſcori Liturgiam, quæ Æthiopice, & Latine an. 1666. Londini ed ita fuit a Wanslebio, quam Brunus Tom. 2. diſſert. 2. art. 2. pag. 256. latine iterum vulgavit; nos ex Codice IV. Vaticano nitrienſi latine Anaphoram tributam Dioſcoro hic damus, licet ab Euſebio Renaudotio fuerit vulgata.

ctamur invicem in caritate, & pace tua indiviſibili: omneque odium, & ſimultatem a nobis abiicientes, in uno caritatis indiſſolubilis vinculo conſtringamur; itaut uno, & æquali Spiritu fidei inculpatæ attollamus tibi gloriam, & gratiarum actionem, & unigenito filio tuo, & Spiritui tuo Sanctiſſimo, & bono. Amen.. Pax: Et cum Spiritu.. Dignare.

Populus. Coram te.

Sacerdos. Domine, qui ſolus bonus eſt, & dives donorum, fonſque uberribus omnium benedictionum. Demitte dexteram tuam potentem, & benedic agnis paſcuæ tuæ, qui nunc coram Dominatione tua inclinantur, concedens remiſſionem eorum, quæ inique a nobis commiſſa ſunt, ut cum puritate animæ, & corporis caſtitate attollamus tibi gloriam cum vocibus gratiarum actionis, & unigenito filio tuo.

Populus. Amen.

Sacerdos. Deus incomprehenſibilis, & ineffabilis, cujus clementia a creaturis tuis comprehendi non poteſt. Quique per miſerationes tuas æternas, unigenitum filium tuum miſiſti ad ſalutem univerſi, ut ovem, quæ ceciderat, & erraverat a domeſticitate beata, reduceres: ne ergo Domine reſpicias turpitudinem operum noſtrorum odioſorum, & populum tuum gratia, & miſerationibus tuis prives: neque avertas faciem tuam a nobis hoc tempore, quo ſacrificium tremendum, & incruentum tibi offerimus; non enim abundantiæ bonorum operum noſtrorum confidentes, audemus tractare myſteria tua ſancta, ſed multitudine miſerationum tuarum freti, deprecamur, & petimus a te Domine, ut non ad condemnationem, & confuſionem fiat nobis myſterium hoc ſalutis, ſed ad remiſſionem peccatorum, & veniam omnium iniquitatum noſtrarum per gratiam, miſericordiam, & clementiam unigeniti filii tui, cum quo glorioſus es in cœlo, & terra cum Spiritu tuo ſanctiſſimo.

Amen.. Stemus.. Miſericordiæ.. Caritas Dei.. Et cum.. Surſum.. Habemus.. Gratias agamus.

Po-

Digitized by Google

Populus. Dignum.

Sacerdos inclinatus. Vere dignum eſt, & a nobis debitum, & ab omni creatura, ut honoremus, adoremus, gratias agamus, glorificemus, & exaltemus illum, qui a militia ſuperna benedicitur, & ſanctificatur: cui debetur gloria, honor, & adoratio a ſuperioribus, & inferioribus, cum filio, qui ex ipſo eſt, & Spiritu ſuo Sancto.

Extollit vocem.

Coram te, Domine, ſtant, & miniſtrant omnes ordines ſuperni ignis, & ſpiritus, qui gloriæ tuæ ſubjecti ſunt: Angeli, qui glorificant: Archangeli, qui laudant; Poteſtates, quæ præclare fulgent; Throni, qui jubilant: Dominationes, quæ exaltant; Virtutes, quæ celebrant; Cherubim ſubmiſſi, qui bedicunt concentu indeficienti; Seraphim Sancti, qui alis ſex igneis immaterialibus circumvecti & volantes, duabus facies ſuas tegunt præ ſplendore timendo majeſtatis tuæ, duabus tegunt pedes ſuos, ne ignitis carbonibus tuis adurantur, & duabus volant, & voces ſuas extollunt, & clamant alter ad alterum trinis ſanctificationibus, quas promunt, & triumphalibus vocibus ſanctificant, clamant, vociferantur, & dicunt.

Populus. Sanctus.

Sacerdos inclinatus. Sanctus Deus Pater genitor lucis æternæ: Sanctus etiam filius, qui ex ſinu Virginali ſancte, & impaſſibiliter genitus eſt; Sanctus Deus Spiritus vivificans, qui Sanctos ſanctitate perficit, & conſummat; qui ter, unice, & inſeparabiliter unus ab omnibus agnoſcitur, & unus in tribus noſcitur. Qui cum genus noſtrum perditum, & a mala, intellectualique beſtia deprædatum vidiſſet, ipſum unigenitum Deum miſit ad ſalutem ejus, qui ex Spiritu Sancto, & Virgine incarnatus, & natus eſt nativitate carnali, & non phantaſti-

Digitized by Google

ca (1), extitique perfecte filius hominis, Deus interea abſque mutatione permanens, omnia ad ſalutem noſtram diſponens, & perficiens.

Extollit vocem.

Qui cum ita voluiſſet, ſecundum ſalutarem ſuam diſpenſationem, ante paſſionem ſuam vivificam, poſtquam ſimul cum diſcipulis ſuis agnum illum moſaicum epulatus eſſet, panem vitæ accepit in manus ſuas puras, & inmaculatas, & benedictione ✠ benedixit ✠ & ſanctificavit eum ✠ & tradidit turbæ Apoſtolicæ dicens: accipite comedite: vere hoc eſt corpus meum, quod pro vita mundi frangitur, & dividitur in remiſſionem peccatorum, & in vitam æternam ſuſcipientibus illud. Amen.

Similiter & ſuper calicem vitæ, poſtquam illum vino, & aqua temperate miſcuit, & ſanctitate ✠ ſua ſanctificavit ✠ perfecitque ✠ & ſanctis Apoſtolis tradidit dicens: Accipite, bibite ex eo vos omnes: vere enim hic eſt Sanguis meus, qui pro mundi vita effunditur & dividitur in remiſſionem peccatorum & vitam æternam.

Sacerdos. Hanc autem ſalutarem inſtitutionem ſuſcipientes; panem, & vinum ſtatuimus, & impoſuimus ſuper altare hoc, juxta præceptum ejus vivificum, ut memoriam ageremus ſecundum oraculum ejus divinum, quod ait: quoties myſteriis iſtis ſanctis communicaveritis, memoriam meam facite, & paſſionem mortem ac reſurrectionem meam annunciate donec veniam.

Mortem tuam.

Commemorationem itaque diſpenſationis tuæ ſalutiferæ agimus; exinanitionis tuæ voluntariæ pro nobis: paſſionis tuæ vivi-

(1). Hiſce expreſſionibus Monophyſitarum error continetur, vide varias ſectas Monophyſitar. apud Aſſem. Patruum in diſſert. de Monophyſitis Tom. 2. Bibliot. præfixa.

Digitized by Google

vivificæ: ſepulturæ tuæ quæ corruptionem ſepulcralem ſoluit: Reſurrectionis tuæ glorioſæ poſt triduum e ſepulcro: mirabilis aſcenſionis tuæ ex terra in cœlum; ſeſſionis tuæ Regiæ & præclaræ ad dexteram majeſtatis Patris, & adventus tui ſecundi terrore pleni, quando ſuſcitabis omnes homines, & opera omnium pàlam fient: quando ſedes igneas Apoſtolis ſtatues, & retributionem populi Iſraelitici illis committes: cum ira aſpicies operantes iniquitatem: & impii, atque iniqui cruciatus abſque miſericordia, ſecundum æquitatem, & juſtitiam ſuſcipient: Orieturque dies ignis illius obſcuri neque lucentis: Et coram ſede majeſtatis tuæ aſcendent omnes tribus; & ſtridor dentium, & planctus amarus, ac inconſolabilis erit; judicium aperietur, & judex ſedebit; & per ardorem flammæ examinabit; Eja Domine, propitiare, & miſerere in tempore illo tremendo populi tui fidelis, qui te confitetur, & nomen tuum laudat. Ne voces fletus cum adverſario, ex nobis audiantur, ne plangant Angeli tui Sancti, quod a conſpectu tuo proiiciamur: Sed convertere Domine, & audi ſuſpiria, & gemitus ſervorum, & Ancillarum tuarum: Ignoſce Peccatoribus; ſanctifica pænitentes: parce omnibus nobis per clementiam tuam: & ſuper nos Reos effundantur miſericordiæ tuæ: Etenim propter hæc omnia Eccleſia ſancta, quam acquiſiviſti, obſecrat, & deprecatur te, & per te, & tecum Patrem tuum dicens:

Miſerere.. Nos quoque .. Te laudamus .. Quam timenda eſt ..

Sacerdos inclinatus dicit invocationem Spiritus Sancti.

Eja Domine veniat Spiritus tuus Sanctus, & requieſcat per gratiam ſuam, ſanctificet, ac perficiat ſacrificium hoc, quod coram nobis propoſitum eſt: nobiſque illud purificationem eſſe faciat; verum nec propter opera noſtra (1) odibilia prives popu-

(1) Hiſce verbis non deſignatur error Donatiſtarum, & aliorum qui ajebant; Miniſtri ſanctitatem neceſſariam ad valorem Sacramentorum, hic enim

lum tuum fidelem dono cœleſti; ſed per abundantiam gratiæ tuæ hunc mitte nobis, qui donis ſuis divinis nos repleat, & ſicut in columbæ ſpecie in Jordane fluvio ſuper unigenitũ filium tuum requievit, & ſuper Apoſtolos Sanctos in linguis ignis apparuit, ſic habitet & requieſcat, ſuper nos, & ſuper oblationes iſtas.

Exaudi me.

Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Ut illabens per gratiam ſuam panem quidem iſtum ✠ efficiat ✠ corpus ✠ Chriſti Dei noſtri.

Amen.

Et miſtum, quod eſt in calice hoc ✠ faciat ✠ Sanguinem ✠ Chriſti Dei noſtri.

Amen.

Ut, qui in delitiis myſteriorum iſtorum vivificantium epulati fuerimus, & quorum animæ, & corpora ſanctificata fuerint, ea non in confuſionem fiant nobis in noviſſimo die, ſed in ſalutem, & apologiam coram tremenda majeſtate tua, & bonis cum triumphatoribus in lumine intellectuali tuo digni efficiamur: per gratiam, miſericordiam, & clementiam unigeniti filii tui, & Spiritui tui Sanctiſſimi.

Populus. Amen.

Sacerdos inclinatus.

Convertere Domine, & ſuſcipe de manibus noſtris peccatricibus ſacrificium hoc, quod tibi offerimus in hoc momento pro tranquillitate Eccleſiæ tuæ ſanctæ, & cuſtodia filiorum ejus atque

---

enim error apud Monophyſitas potiſſimum Alexandrinos numquam obtinuit; ſenſus igitur ſimilium formularum hic eſt, orare Sacerdotem ut Deus peccata Sacerdotis, & aliorum non attendat, aut eorum cauſſa Chriſtianum Populum circumſtantem, beneficio, quod exſpectet, privet: ita autem orant ex cordis plenitudine, propriaque indignitatis conſcientia fatendo ſe indignos tanto miniſterio eſſe, timereque ne ſui cauſſa Deus gratiam, & beneficium, quod poſtulatur, & fide expectatur, ſubtrahat.

Digitized by Google

atque Sacerdotum ipſius exaltatione, potiſſimum autem pro beatis Paſtoribus qui hodie illi præſunt in fide orthodoxa: præcipue vero Patriarcha noſtro Mar N. & Mar N. & Epiſcopo noſtro Mar N. ac reliquis Epiſcopis orthodoxis, ut in paſcuis Spiritualibus, cum vita longa, & temporibus pacatis abſque acceptione perſonarum paſcant eam & gubernent; Item & pro me. Reo obſecro te ſcrutator mentium, ut abſtergas a me omnem peccati maculam & perfecte mundes me; ut Sanctitas, quæ a te eſt, in me habitet: Item & pro corona anni, ut benedicatur per gratiam tuam: aeres concede temperatos, quibus fructus creſcant, ut edant pauperes, & ſaturentur, & voce gratiarum actionis te glorificent.

Extollit vocem.

Tu es enim, qui omnium hominum curam geris, & unumquemque ubique locorum adiuvas, & gubernas: Adiuva nos, Domine, & exaudi nos quotieſcumque clamamus ad te: Et liberans nos ab omni errore & ignorantia, ac tenebris peccati, fac ut in luce mandatorum tuorum ambulemus cunctis diebus vitæ noſtræ. Quia tu es ſpiraculum (1) omnis viventis, & tibi debetur gloria, & honor ab omnibus, quæ creaſti in cœlo, & in terra, & unigenito filio tuo, ac Spiritui tuo ſanctiſſimo.

Sacerdos inclinatus.

Iterum cum deprecatione te obſecramus pro illis, qui nobiſcum congregati orant; & pro omnibus illis, qui diligenter nobis præceperunt, ut memoriam eorum coram te ageremus. Et pro illis, qui vota, & primitias in Eccleſia tua ſancta adimplent, & offerunt: qui Sanctis miniſtrant: & pauperibus populi tui alimenta præbent; & eorum, qui hodie ſeparaverunt, & obtulerunt.

Extollit vocem.

Et ſacrificium hoc benigne reſpiciens, itaut voluntas tuas in eo

(1) Scilicet, Tu es, in quo & per quem ſpirat omne, quod vivit.

in eo acquieſcat, & per benignitatem miſerationum tuarum ſuſcipiatur: adiuva & ſalva omnes te invocantes ex toto corde ſuo. Suſcipe Domine in expanſo cœlo tuo orationes, oblationeſque, quæ ab univerſa Eccleſia tua ſancta tibi offeruntur: & illas, quas nunc tibi obtulerunt: parce per gratiam tuam omnibus iniquitatibus, quæ a nobis commiſſæ ſunt, quia tu es Deus volens miſerationes, & amorem erga homines, & tibi attollemus gloriam & unigenito Filio tuo, ac Spiritui tuo.

Sacerdos inclinatus.

Rurſus deprecamur te Domine pro pace regnorum, ceſſatione bellorum, & pro præclaro totius mundi ſtatu,ut adoratores tui per miſerationes quæ a te ſunt conſerventur, & cum quiete ac pace unuſquiſque in regione ſua tibi confiteatur.

Elevat vocem.

Corda, & mentes Regum, & Principum ad te trahe Domine: impetus belluinos, & vanas doctrinas ab Eccleſia tua depelle: & in fide recta quæ in te eſt, inconcuſſe conſervetur: & cantica ſpiritualia vocibus triumphalibus & modulatis a filiis ejus tibi concinantur: diſſipa, & propulſa eos, qui adverſus eam cogitant. Quia tu es dator, & largitor omnium bonorum: & tibi gloriam, & gratiarum actionem attollimus.

Sacerdos inclinatus;

Memento Domine, & eorum, quos ab antiquo non es oblitus. Prophetarum ſcilicet, qui interpretes fuerunt myſteriorum tuorum: beatorum Apoſtolorum, prædicatorum Illuſtrium; Evangeliſtarum Strenuorum, qui pugnaverunt, & vicerunt errorem idolorum: Martyrum fidelium, qui fortitudinem animi oſtenderunt: & Johannis Baptiſtæ vocis Verbum præcedentis, & præcurſoris primi: Stephani quoque qui primus exhibuit certamen glorioſum, & coronatus eſt corona martyrii: Illius etiam, quæ eſt decus iſtorum, & ab ipſis honoratur, & celebratur, quæque excelſior, ſuperiorque cunctis ordini-

dinibus cœleſtibu a tota Eccleſia cœlum ſecundum nominatur, Virginis Genitricis Dei Mariæ, cum omni cœtu Sanctorum.

Extollit vocem.

Cum itaque memoriam agamus coram te Domine eorum, qui tibi a ſæculo placuerunt: per orationes, & deprecationes eorum propitius eſto peccatis noſtris voluntariis, & involuntariis: & ab omnibus offendiculis & incurſibus Satanicis ſalva nos, & cum eis in regno cœleſti inhabitare & gaudiis illorum perfrui dignos nos effice: ut inter illos laudem inceſſabilem attollamus miſericordiæ tuæ Domine, & Filio tuo unigenito, & Spiritui tuo vivificanti.

Sacerdos inclinatus.

Memento Domine & Paſtorum probatorum, myſtarumque myſteriorum tuorum divinorum, qui in generatione & generatione ſteterunt in Eccleſia tua ſancta, & greges tuos Sacerdotales in orthodoxia paverunt, atque rexerunt, & ad aquas quietis deduxerunt; atque illos, qui in errore verſabantur, doctrinis divinis illuminarunt, & ad te direxerunt, & adduxerunt, & fidem rectam ſanctæ Trinitatis conſubſtantialis ſtabiliverunt & confirmarunt; omneſque mendaces hæreſeon pernicioſarum doctrinas depulerunt, & diſpunxerunt. Præcipue vero Ignatii, Dionyſii, Athanaſii, Gregorii, Dioscori (1) Severi cum illis omnibus, qui perſecutionem paſſi ſunt propter nomen tuum.

Extollit vocem.

Antiſtitum veracium, & Strenuorum Athletarum timoris Dei, qui anguſtias, & cruciatus multos pro Eccleſia tua Sancta paſſi ſunt, & ſuſtinuerunt, & Atheos populos ad tui adorationem converterunt, & ſuperſtitionem Judaicam confutaverunt, atque hæreticas garrulitates rejecerunt: fidem Apoſtolicam præ-

(1) Hinc vides Liturgiam hanc Monophyſitarum eſſe, cum Hæretici commemorentur.

Digitized by Google

prædicaverunt; omniumque noſtrum animas in te confirmaverunt: per pias eorum preces averte a nobis omnes virgas furoris, & tentationes difficiles, pacem, & tranquillitatem, quæ a te eſt, concede nobis: dignoſque nos effice perfruendi vita beata per eorum obſecrationes: quia tu bonus, & multæ miſericordiæ tibique gloriam attollimus, & unigenito Filio tuo, ac Spiritui.

Sacerdos inclinatus.

Memento etiam Domine omnium illorum, qui ab Adamo, & Abel, uſque modo moribus ſuis tibi placuerunt, & ad te profecti ſunt: præſertim vero eorum, qui præclare miniſtraverunt, & ſervierunt coram te, Sacerdotum orthodoxorum, qui æconomiam Sacramentorum tuorum ſanctorum commiſſam ſuæ fidei habuerunt: Diaconorumque, qui animas ſuas tuique populi fidelis purificaverunt & omnis ordinis, qui miniſterio Sacerdotali alligatus eſt illorum, qui in fide recta tua conſummati ſunt: Maxime vero Patrum noſtrorum corporalium, & Spiritualium, eorumque, quorum nullus eſt qui meminerit, ſed eſt apud te eorum commemoratio.

Extollit vocem.

Igitur per præclaras miſerationes tuas, eorum recordatus Domine, & in ſinu Abrahæ quietem illis præſtans, & ad menſam illam tuam intelligibilem eos collocans: necnon peccata eorum prætermittens, illiſque parcens propter multas miſerationes tuas; nos quoque, & illos dignos effice gaudio illo indefectibili, ut in habitaculo beato, in gloria Sanctorum tuorum lœtemur; ac proinde remiſſionem inſipientiarum noſtrarum nobis concede, quia nullus eſt, qui vivat, & non peccet, aut purus ſit a ſordibus, & macula peccati, niſi unus ſolus Dominus Deus & Salvator noſter Jeſus Chriſtus unigenitus Filius tuus, per quem nos quoque ſperamus miſericordiam conſequi, & veniam peccatorum, quæ propter eum eſt, nobis quoque & illis.

Quie-

Digitized by Google

Quietem præſta.

Quietem præſta Domine, animabus, corporibus, & Spiritibus illorum omnium, qui juſſu tuo liberati ab hoc ſæculo, in fide orthodoxa ad te migraverunt: nec introeat chirographum peccatorum illorum, & noſtrorum ad judicium rectum in tremendo illo die retributionis, ſed per abundantiam gratiæ tuæ, propitius eſto nobis omnibus. Quia tu es Dominus, qui retribuis unicuique juſte; & ſi intres nobiſcum in judicium Domine, non juſtificabitur in conſpectu tuo omnis vivens. Verum oſtende nobis gratiam tuam, & ab igne gehennæ per miſerationes liberemur: ut propter hæc omnia glorificetur, & exaltetur nomen tuum ter honorabile, & benedictum, Domini etiam Jeſu Chriſti, & Spiritus tui Sancti.

Sicut.. Pax.. Et Spiritui.. Sint.. Et cum.

Diaconus dicit Catholicam (1). Frangit, & ſignat.

Oratio ad Pater noſter.

PAter ſancte, excelſe, & timende, qui cum timore laudaris, & exaltaris ab omnibus ordinibus, chiliadibus, & Myriariadibus Angelorum; & a Cherubim inclinatis in motu Rotarum benediceris: & a cætibus innumeris Seraphim Igneorum ſanctificationibus glorioſis, & canticis immaterialibus cum tremore ſanctificaris: qui etiam adoraris, & glorificaris a nobis Infirmis, abjectis, & terrenis; æquum eſt, ut invocemus te Pater æterne, per doctrinam vivificam, & orationem dominicam, quam unigenitus filius tuus Apoſtolos ſuos Sanctos docuit, & pignus adoptionis filiorum nobis conceſſit: & myſteria, hæc vivifica nobis tradidit, ut cum fiducia, quæ filios decet, & juvat, cum anima purgata a maculis peccati, mente ab omnibus affectibus materialibus libera, & corde puro a cunctis cogitationibus carnalibus, una voce gratiarum actionis plena, audeamus te in-

(1) Quid ſint Catholicæ vide in expoſitione Sanct. Johannis Maronis Tom. 5. Cod. Lit.

te invocare Patrem omnipotentem, orare & dicere. Pater noſter, qui es in cœlis.

Sanctificetur.

Eja fortis, & potens Domine, qui virtutem, & poteſtatem nobis dediſti adverſus virtutem hoſtis intellectualis; libera, & ſalva nos ab omnibus inſidiis pernicioſis, & a tentationiſis intolerabiſibus, virgiſque furoris, quia tuum eſt regnum, & tu es Rex gloriæ, tibique gloriam attollimus, & unigenito.

Amen .. Pax .. Et Spiritui .. Coram.

Sacerdos.

Coram imperio benignitatis tuæDomine obſecratoria proſtratione animæ corporiſque inclinati ſervi tui a ſuavitate tua petimus veniam debitorum, & remiſſionem peccatorum: Sanctifica nos omnes ſanctitate perfecta, quæ a te eſt, & benedictione illa inauferibili ſimul omnes benedicamur, ut ſuſceptioni ſanctorum myſteriorum ſancte communicemus, quoniam ſaavis es, & fons uberrimus benedictionum, largitorque omnium bonorum, & tibi gloriam attollimus.

Sacerdos. Pax .. Et Spiritui .. Sit .. Et cum .. Sanctificationes .. Unus Pater .. Stemus.

Sacerdos.

Gratias (1) agimus abundantiæ bonitatis tuæ, Domine, laudamus, & exaltamus te, & vocem glorificationis inceſſabilem tibi referimus, quod nobis pelago peccatorum immerſis, per ſuſceptionem Corporis & Sanguinis unigeniti Filii tui, mundationem contuliſti, Ne in judicium, & condemnationem nobis fiant in illa die, qua unicuique juxta opus ſuum retribuetur:

(1) Oratio hæc eſt gratiarum actionis quæ dicitur poſt communionem.

Digitized by Google

tur: ſed a Gehenna per miſerationes tuas liberemur, & ad menſam tuam intellectualem in regno tuo cum Sanctis tuis epulemur: per gratiam miſericordiam & clementiam tuam, & unigentii filii tui, ac Spiritus tui Sanctiſſimi.

Amen .. Pax .. Et Spiritui .. Poſt.

Sacerdos.

Lumen de lumine, Deus de Deo qui inclinavit cœlos Sanctitatis ſuæ, & clementer in terram deſcendit ad ſalutem univerſi, extende dexteram tuam omnipotentem, & emitte ſuper nos omnes benedictiones tuas; ſanctifica animas, & corpora noſtra per ſacrificium hoc, quod ſumſimus, & in ſemitas juſtitiæ greſſus noſtros dirige, ut ſecundum voluntatem tuam gubernemur, atque mandata tua cuſtodiamus, & faciamus cunctis diebus vitæ noſtræ, finemque beatum aſſequamur, & gloria inceſſabili cum Sanctis tuis te glorificemus, & Patrem tuum adorandum, ac Spiritum tuum Sanctum, vivificantem, & tibi conſubſtantialem.

Explicit Anaphora S. Mar Dioſcori, ejus Oratio nobiſcum ſit.

LITURGIA SANCTI BASILII

Ex Versione Andreae Maſii. (1)

Precatio ante Pacem.

Æterne Deus qui in principio homines creaſti ad immortalitatem, mortem porro per invidiam diaboli ingreſſam in mundum, per ſalutarem adventum unigeniti Filii tui Domini Dei & Redemptoris noſtri Jeſu Chriſti deſtruxiſti, viribuſque caſſam reddidiſti, & cœleſti pace terram impleviſti; tu, inquam, quem exercitus etiam Angelorum celebrabant dicentes, Gloria in excelſis Deo, atque inter homines bona voluntas; reple o ſuaviſſime Deus, corda noſtra bona voluntate tua, pacis conciliatrice, expurgans nos omni labe & dolo, omnique ſimultatis pertinacia, quæ mortem invitat: ac dignare nos mutuam nobis inter nos precari pacem, cum oſculo ſancto & divino: ut expertes omnis culpæ, fiamus participes donorum tuorum

(1) Hanc Liturgiam ex Syriaco Codice vulgavit, & latine convertit Vir Doctiſſimus Andreas Maſius. Nos illam ex fide hujus Viri evulgamus, cum Syriacum exemplar nondum viderimus; eam Renaudot Tom. 2. pag. 548. eddit, qui obſervat pag. 562. & ſeqq. Maſium a ſimplicitate ſtili Eccleſiaſtici receſiſſe, & latine loqui affectaſſe: Adhæc Renaudot monet ſe in quodam Colbertino Codice ſatis vetuſto reperiſſe tributam non ſoli Baſilio, ſed & Gregorio Theologo: Subdit Liturgiam a Maſio vulgatam differre a Colbertino Codice in multis, & varietatis exemplum profert in Spiritus Sancti invocatione; Sed cum vel ipſe Renaudot. lectionis varietates nullius momenti eſſe adverterit, & utramque in eſſentialibus convenire aſſerverit, hinc omiſſis varietatibus a Renaudot. indicatis, Liturgiam prout a Maſio vulgata fuit, nos in hac appendice dare decrevimus.

Digitized by Google

rum cœleſtium, & immortalium, per Chriſtum Jeſum Dominum noſtrum: per quem & cum quo tibi debetur gloria, honor & poteſtas, una cum ſanctiſſimo tuo Spiritu, bono, adorando, vitam largiente, atque tibi in ſubſtantia æquali, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Populus. Amen.

Sacerdos. Pax & tranquillitas omnibus vobis.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Diaconus. Demus pacem alter alteri, cum oſculo ſancto & divino, ac caritate Domini noſtri Jeſu Chriſti.

Populus. Dignare nos Domine Deus noſter.

Diaconus. Ante ſumtionem myſteriorum ſacrorum quæ offeruntur, capita noſtra coram Domino miſericorde inclinemus.

Populus. Coram te Domine Deus noſter.

Sacerdos. Domine Deus noſter qui de abundantia gratiæ tuæ in omnia extendiſti, nobis pluſquam petimus tribuis, & benignius quam intelligimus, nobiſcum agis, extende Domine; manum tuam non aſpectabilem; & benedic ſervis & ancillis tuis, mundatoque ipſos ab omni macula carnis & ſpiritus, atque dignare nos fieri participes corporis unigeniti Filii tui, quo cum puritate & ſanctimonia ſupplices, preces tibi offeramus & unigenito Filio tuo Domino noſtro Jeſu Chriſto atque Spiritui tuo ſanctiſſimo, bono, adorando, vitam largienti, tibique in ſubſtantia æquali, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Populus. Amen.

Precatio ſuper velamine.

Sacerdos.

DOmine qui ab Angelis & Archangelis extolleris, a Seraphim ſanctus pronunciaris, ſuper Cherubim ſedes; atque ab his ſimul omnibus nullo interpoſito ſilentio, vocibus divino ſermone informatis glorioſe laudaris: & a nobis etiam terræ incolis ſacerdotali functione coli vis, non quod noſtro cultu opus

habeas,

Digitized by Google

habeas, ſed ut nos ſanctitatis tuæ reddas participes: ſuſtine nos Domine ad altare tuum ſanctum accedentes; neque propter labem peccati, qua ego noxius homo commaculatus ſum, deſpicias ſervos tuos, qui coram te conſiſtunt. Tu enim, ut qui ipſe fictor es, cognitum exploratumque habes figmentum noſtri, quod non juſtificetur coram te ullus ex muliere natus: ſed tu dignos efficito nos, qui puro corde ſtemus coram te, tibique miniſtremus atque offeramus ſacrificium hoc reverendum & incruentum, ad abolenda delicta noſtra, & pro piaculo populi tui, eorumque peccatorum, quæ ille per inſcitiam admiſit: ac pro tranquilla requie eorum qui antehac occubuerunt: cum ſpem haberent in unigenito Filio tuo: cum quo tibi debetur gloria, honor & poteſtas, ac ſimul ſanctiſſimo tuo Spiritui, bono adorando, vitam largienti, tibique in ſubſtantia æquali, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Populus. Amen.

Diaconus. Stemus decenter, ſtemus reverenter, intentique ſimus, dum hæc Anaphora cum pace peragitur.

Populus. Miſericordiam & pacem, ac ſacrificium & gratiarum actionem.

Sacerdos. Caritas Dei Patris, gratia Domini noſtri Jeſu Chriſti, ac communicatio ſancti Spiritus ſit cum omnibus vobis.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos. Surſum ſint mentes.

Populus. Sunt ad Dominum.

Sacerdos. Gratias agamus Domino reverenter.

Populus. Dignum & juſtum eſt.

Sacerdos inclinatus.

Domine Deus omnipotens, adorande, æquum certe & juſtum eſt, conveniſque majeſtati ſanctitatis tuæ, ut te laudemus, te celebremus, tibi gratias agamus, tuam gloriam prædicemus, tibi vero Deo offeramus corde contrito & ſpiritu humili, fructus

ctus ſpirituales, ſacrificium laudis, cultum rationabilem, quia tu is es, qui donaſti nobis cognitionem veritatis tuæ. Sed quis valeat eloqui potentiam tuam, aut celebrare omnes laudes tuas, vel enarrare mirabilia opera tua, qui rerum omnium obtines imperium, quique cœli & terræ omniſque creaturæ & aſpectabilis & non aſpectabilis es Dominus: qui ſedes ſuper ſolium majeſtatis tuæ, atque intueris abyſſum: principio carens, non viſu non ſenſu alio, non ullo denique modo comprehenſibilis: qui es Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti magni Dei Redemtoris & Domini noſtri, qui eſt imago bonitatis tuæ, & forma æquali ſigillum, quo te repræſentat: Verbum tuum, Deus verus: ſapientia quæ fuit ante ſæcula: vita, ſanctitas, virtus ac lumen verum, quod revelavit nobis ſpiritum illum bonum & ſanctum: ſpiritum veritatis, & adoptionis piorum, ſpiritum principalem: arrhabonem futuræ hæreditatis, primitias bonorum æternorum: virtutem vitæ effectricem, fontem ſanctitatis, ex quo omnis creatura quæ ratione prædita eſt, & quæ intellectu pollens corpore vacat, ſanctificata atque illuminata, tibi laudem, prædicationemque perpetuam gloriæ offert.

Hic ſuſtollit vocem Sacerdos.

Te adorant Angeli & Archangeli, te laudant Throni & Dominationes, te prædicant Principatus & Poteſtates, te celebrant Virtutes & exercitus cœleſtes; coram te conſiſtunt duo animalia veneranda cingentia ſanctum ſolium majeſtatis tuæ, quæ plures habent facies; pluresque oculos, ac ſenas alas ſingula: Seraphim & Cherubim, binis alis obtegentia facies ſuas, ne intueantur non aſpectabilem theſaurum divinitatis tuæ: binis item pedes ſuos, ne adurantur ab æſtu reverentiæ tuæ: a cujus minimi ardoris exiguæque ſcintillulæ vehementia confunduntur omnes creaturæ, tum quæ ſola mente intelliguntur, tum quæ ſenſu percipiuntur: demum binis volantia acclamant invicem, nunquam ceſſantibus oribus, & divinæ prædicationis vocibus

Digitized by Google

cibus perpetuis, laudem victoriæ redemptionis noſtræ concinentia vociferantiaque ac dicentia.

Populus. Sanctus, Sanctus, Sanctus; &c.

Sacerdos inclinatus.

Sanctus enim vere es, neque eſt ulla menſura magnificentiæ ſanctitatis tuæ, & benignus es in omnibus operibus tuis: nam cum juſtitia & certo veroque judicio induxiſti omnia ſuper nos. Condideras enim hominem ſumto de terra pulvere, honoratumque eum tua imagine poſueras in paradiſo deliciarum, vitæ promiſſa immortalitate, ſi quidem tuum obſervaret mandatum. Verum quando tibi Deo conditori ſuo non obtemperavit, ſubjectus eſt fallaciæ ſerpentis, mortuuſque per ſua ipſius delicta. Tu vero in exilium quidem miſiſti æquiſſimis judiciis tuis, extra paradiſum deliciarum, in hunc mundum: atque ad eam ipſam terram denuo redire coegiſti eum, ex qua deſumtus fuerat: ſed ita ut deſtinares ipſi ſalutem, per eam regenerationem, quæ eſt in ipſo Chriſto tuo; neque enim diſſolviſti prorſus figmentum tuum quod feceras, o bone, nec ſuſtinuiſti ut ad conſummatam internecionem redigeres opus tuum, ſed viſitaſti eum per benigna miſericordiarum tuarum viſcera; placuitque tibi ut per denuo naſcendi rationem, reduceres nos ad eam vitam quam amiſeramus: variiſque oberrantes viis, quæſiviſti nos, & variis modis nos revocaſti. Exhibuiſti viros juſtos ſæculis priſtinis, qui nobis ad cognoſcendas veritates tuas viam commonſtrarunt; miſiſti prænuncios futuræ ſalutis noſtræ: operatus es miracula, atque potentiam exercuiſti per ſanctos tuos; nimirum teſtificans de ipſis quod eſſent diſpenſatores theſauri tui. Legem in ſubſidium dediſti, Angelos cuſtodes conſtituiſti. Denique ubi veniſſet plenitudo temporum, locutus es nobis, per ipſum filium tuum, per quem feceras etiam mundum: qui cum ſit ſplendor gloriæ, & expreſſa imago tui ipſius, adducatque univerſa verbo potentiæ ſuæ, numquam rapinam exiſtimavit, hoc ipſum quod eſſet æqualis Deo: ſed Deus ipſe æternus,

ſuper

Digitized by Google

ſupèr terram viſus eſt, & cum hominibus eſt converſatus, qui cum in forma Dei eſſet, inanivit ſe ipſe, forma ſervi ſumta: incarnatuſque eſt de Spiritu ſancto, & ex ſancta ſemperque Virgine Maria: conformis extitit humili corpori noſtro, ut conformes redderet nos imagini & gloriæ ſuæ. Quia enim per hominem peccatum intraverat in mundum; & per peccatum mors, voluit unigenitus tuus, ille qui eſt in ſinu tuo (Patris) cum eſſet factus ex muliere, & eſſet ſub lege, damnare peccatum in carne; quo nos qui per Adamum mortui eramus, viveremus per Chriſtum. Cumque ætatem ageret in hoc mundo, inſtruxit nos præceptis ſalutaribus, removitque ab idolorum cultu, atque deduxiſti in cognitionem tui, Dei veri & Patris: comparanſque nos ſibi in populum peculiarem, regnum ſacrum, cœtum ſelectum, atque mundans nos aquis, & ſanctificans nos per Spiritum, dedit ipſe ſe pretium illius mortis in qua detinebamur, cum venumdati eſſemus per peccatum. Porro poſtquam deſcendiſſet de cruce ad inferos, ut expleret ipſe omnia, ſurrexit tertia die, fecitque viam univerſæ carni ex mortuis reſurgendi. Quia nefas erat ut is qui erat principium vitæ retineretur per corruptionem; factus eſt ille qui erat primitiæ dormientium, primogenitus mortuorum, quo eſſet ipſe primarius in omnibus. Ut autem aſcendit in cœlum conſedit ad dexteram majeſtatis in excelſis: is qui etiam venturus eſt tributum unicuique homini ſecundum opera ejus. Reliquit vero nobis memoriam paſſionis ſuæ ſalutaris, ea quæ propoſuimus ſecundum ipſius mandatum.

Et hic Sacerdos extollit vocem ſuam.

Cum enim eſſet exiturus ad crucem ſuam voluntariam, ac ſalutarem, in ea nocte qua tradebatur pro vita & redemptione mundi, accepto pane in ſanctas, incontaminatas, puras & illibatas manus ſuas, gratias egit, benedixit, ſanctificavit, fregit & dedit diſcipulis ſuis, & Apoſtolis ſuis ſanctis, dicens: Accipite, comedite de ipſo: Hoc eſt corpus meum, quod pro vobis,

Digitized by Google

& pro multis frangitur & dividitur in expiationem culparum remiſſionemque peccatorum ac in vitam ſempiternam.

Populus. Amen.

Sacerdos. Similiter autem & calicem vini nati e vite, & poſtquam cœnaverunt, accepit, miſcuitque aquis, gratias egit, benedixit, ſanctificavit, ac guſtavit, & diviſit diſcipulis ſuis, & Apoſtolis ſanctis, dicens: Accipite bibite ex eo vos omnes: Iſte eſt ſanguis meus ille, Novi Teſtamenti, qui pro vobis & pro multis effunditur & ſpargitur, in expiationem culparum & remiſſionem peccatorum: atque in vitam æternam.

Populus. Amen.

Sacerdos. Quotieſcumque enim hoc facitis, mortem meam annunciatis, ac memoriam ſepulturæ reſurrectioniſque meæ celebratis, donec ego venero.

Populus. Mortem tuam Domine annunciamus, atque reſurrectionem profitemur, & adventum tuum ſecundum expectamus: miſericordiæ tuæ ſint ſuper nos omnes.

Sacerdos. Recolentes igitur etiam nos adventum tuum Domine in carne, & mortem tuam, ſepulturamque tuam, atque reſurrectionem tuam a mortuis, quæ tertio die contigit, & aſcenſum tuum in cœlum, ac ſeſſionem tuam ad dexteram Dei Patris: præterea adventum tuum formidabilem & majeſtatis plenum, in quo judicaturus es orbem terræ cum juſtitia, & populos cum æquitate: ſupplices, o Domine tibi ſumus; qui ſolus fuiſti expiatio mundi, & es pretium quod ſatis ſit ad opponendum peccatis noſtris, quia tuum ſolius eſt remittere peccata ſuper terram, ut pote Dei, in cujus poteſtate omnia ſunt ne in die illa qua judicaturus es orbem terræ per juſtitiam, intres in judicium cum ſervis tuis, aut negligas hæreditatem tuam abalienatam a gratia ſancti Spiritus, ut ne extorris fiat a regno tuo cœleſti. Propitius eſto nobis & miſericors in illa hora pronunciandæ ſententiæ, neque deſtituas nos, ut fiamus hæredes tenebrarum penitus omnis lucis expertium: nequaquam alienemur Domine

mine a peculio tuo, neque pronuncies adverſum nos illam ſententiam: Ite maledicti, poſſidere ignem ſempiternum: ne abdices nos, neque dicas nobis, non novi vos: neque torqueamur in inferno cum iis qui non crediderunt, ſed irritaverunt gratiam tuam. Verum recordatus miſericordiæ & benignitatis tuæ, propter quas te ipſum etiam tradidiſti pro nobis, redime nos o Domine a damnatione illa ærumnoſa: libera nos a tormentis illis terribilibus; aſſere nos a verme illo putrido & amaro: exime nos a flumine illo ignis horrendo. Per hoc enim cognoſcitur impervestigabilis theſaurus placabilitatis tuæ, quod noſtri miſereare, qui bonorum ſervorum non obtinemus ſtationem. Populus enim & hæreditas tua ſupplex tibi eſt, ac per te & una tecum, etiam Patri tuo dicens.

Populus, Miſerere noſtri Domine Deus Pater omnipotens,

Sacerdos. Et nos miſeri peccatores conſecuti gratiam tuam, gratias agimus tibi de omnibus & pro omnibus.

Populus. Te laudamus, tibi benedicimus, te adoramus, obſecramuſque Domine Deus, ut parcas nobis miſerearisſque noſtri.

Diaconus. Quam veneranda eſt hora iſta, & hoc tempus dilectiſſimi, cum Spiritus vivus & ſanctus, e ſupremis cœlorum ſedibus deſcendit, atque incubat, manetque ſuper hanc Euchariſtiam propoſitam, eamque conſecrat. Tacite igitur & reverenter orate.

Sacerdos inclinatus. Invocatio Spiritus ſancti.

PRopterea Domine & nos miſeri & peregrini atque inutiles ſervi tui, quos dignatus es adminiſtros eſſe ſacroſanctorum myſteriorum, paſſionumque Chriſti tui, non quidem propter juſtitiam noſtram: nihil enim boni egimus ſuper terram, ſed per miſericordiam & clementiam tuam, quas affatim effudiſti ſuper nos, cum fiducia jam accedimus, ut contingamus altare tuum ſanctum. Et qui propoſuimus typum corporis & ſanguinis

Digitized by Google

nis Chriſti tui; adoramus ac ſupplices rogamus te, per bonitatis tuæ benignitatem: veniat ſanctus tuus Spiritus ſuper nos, & ſuper hæc quæ propoſuimus dona, ac ſanctificet ipſa, *ſublataque voce* Domine exaudi me.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos. Et efficiat panem iſtum, corpus glorioſum Domini noſtri Jeſu Chriſti, corpus cœleſte, corpus vitæ efficiens, corpus pretioſum, in expiationem culparum & remiſſionem peccatorum, vitamque æternam iis qui accipiunt.

Populus. Amen.

Sacerdos. Et calicem hunc, ſanguinem pretioſum Domini Dei regnantis ſuper omnia Jeſu Chriſti, ſanguinem redimentem, ſanguinem vitæ efficientem, ſanguinem expiantem, qui effuſus eſt pro redemptione & vita mundi, in expiationem culparum & remiſſionem peccatorum, vitamque æternam iis qui accipiunt.

Populus. Amen.

Sacerdos. Nos autem qui de uno pane vitæ, & calice redemptionis accepimus, quo inter nos adunemur, dignare communicatione Spiritui ſancti: neque noſtrum quiſquam in condemnationem ſui edat aut bibat, propter multitudinem peccatorum noſtrorum; ſed miſericordiam conſequamur in die juſtæ, atque æquæ tuæ retributionis, per gratiam, miſericordiam; ac amorem unigeniti Filii tui erga humanum genus: per quem & cum quo tibi debetur laus, & gloria & poteſtas, & cum ſanctiſſimo tuo Spiritu, bono, adorando, vitam largiente, atque tibi in ſubſtantia æquali, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Populus. Amen.

Sacerdos inclinatus.

Sancte Sanctorum Domine Deus virtutum, offerimus tibi ſacrificium hoc reverendum & incruentum, pro Eccleſiis ſanctis, quæ a finibus terræ uſque ad fines ejus exiſtunt. Memento etiam

Digitized by Google

etiam Deus hujus noſtræ Eccleſiæ, eorumque qui in Eccleſiis ſerviunt, Patrum bonæ memoriæ & Patriarchæ noſtri Domini N. atque reliquorum omnium Epiſcoporum Orthodoxorum, prudentiamque & fortitudinem cuilibet illorum tribuito; ut recte paſcant gregem tuum ſacrum. Memento etiam Presbyterorum Orthodoxorum, Diaconorumque, qui ubivis ſive mortui ſive ſuperſtites ſunt, & dato illis, ut inculpate ſerviant ad aram ſanctam. In Virginitate atque ſollicitudine durantium, memento Deus, ac miſeriæ etiam meæ, parceque mihi peccatori inutilique ſervo tuo, cui gratiam benignitatemque viſcerum tuorum exhibuiſti: ac me etſi indignum redime, pro multitudine miſerationum tuarum, ut te ſemper laudem per omnem vitam meam: libera me ab omnibus qui oderunt me, & convertantur inimici mei retrorſum. Aperi oculos mentis meæ, ut irradiet illuſtretque me lumen, ad cognoſcenda ea ſenſa quæ tibi, Deus, congruunt. Memento Deus etiam populi ſperantis in miſericordiis tuis, ac domos eorum in pace conſervato. Herbarum quoque & terræ frugum memineris Deus: datoque nobis pluvias tempeſtivas, ac benedictione tua perſequitor coronam anni benigniſſime: imperatoque terræ ut det fructus ſuos, quia oculi omnium ab te pendent.

Hic ſuſtollit vocem.

Atque erue nos fortiſſime Domine, a fame, lue, terræ motu, incendio, ſubmerſione, atque a perſecutore, inſurgentibuſque adverſus nos inimicis aſpectabilibus & non aſpectabilibus, qui ratione cernuntur, & qui ſenſu percipiuntur: a gladio malo, & ab omni manu populorum alienigenarum: ab hominibus improbis & fraudulentis, atque a loquentibus perverſa. Et pacem tuam, quæ omnem intellectus captum excedit, donato nobis, imbuitoque corda noſtra benignitate & probitate: ac dignare nos conſiſtere coram te, tibi vivere, tibi placere omnibus

bus diebus vitæ noſtræ : per gratiam, miſericordiam, atque amorem unigeniti Filii tui erga humanum genus, per quem, & cum quo tibi debetur laus, honor & poteſtas, cum ſanctiſſimo tuo Spiritu, bono, adorando, &c.

Populus. Amen.

Sacerdos. Memento etiam Domine eorum qui una nobiſcum adſtantes orant, & eorum qui hinc procul abſunt : eorum quoque qui has oblationes attulerunt tibi. Tum etiam eorum, quorum nos ex præcepto meminiſſe debemus. Inſuper eorum qui in Eccleſiis fructuoſi ſunt, pauperum non obliti : & eorum qui eleemoſynis veſtituque aliis ſubveniunt. Horum inquam, & ſimul eorum qui cupiverunt quidem, ſed non valuerunt offerre, & omnino uniuſcujuſque memineris pro animi tui propoſito, & eorum quos modo commemoravimus.

Et hic extollit vocem ſuam.

Retribue Domine illis quorum meminimus coram te, & quorum non meminimus, pro terrenis cœleſtia, pro corruptibilibus incorruptibilia, pro temporariis æterna, & facito ut hæredes ſint vitæ æternæ. Viduis patrocinare per amorem tuum erga genus humanum : pupillis eſto pater : captivos redime, ægrotos, maleque habentes ſanato : cum navigantibus navigato, facientibus iter, comes eſto : Denique eos qui in ſpeluncis vel fodinis & ſubterraneis locis durant ; propter nomen ſanctum tuum, confirmato atque adjuvato dextera tua : qui in exilio aut carcere ſunt, liberato ; errantes diſperſoſque colligito ; congregatoque omnes in ovile tuum, ut ſit unum ovile & paſtor unus, tibique laudem attribuamus, & gratias agamus, ac ſimul unigenito Filio tuo, & ſanctiſſimo tuo Spiritui, bono, adorando, vitam largienti, tibique, &c.

Populus. Amen.

Sacerdos inclinatus.

Memor eſto Domine Regum noſtrorum laudabilis memoriæ, ac coronato eos ſpe bonæ voluntatis, & galea ſalutis, conſerva-

ſervatoque ipſos in fide ſana; atque ſubigito ipſos ſub jugum regni tui: & populos barbaros, Reipublicæque Chriſtianæ malevolos ipſis mancipato.

Et ſuſtollit vocem.

Nobis autem Domine concedito habitationem tranquillam & quietam, atque humilitatem perfectam: tu enim es adjutor, præſtaſque victoriam omnibus qui nomine tuo magno militant, tuaque cauſa ſumptis armis ſtipendia merent in bello. Eſto itaque Domine auxilio iis qui pro populo tuo redempto bella gerunt, & victoriam ipſis largire: imo tu ipſe adverſus eos dimicato, qui illos odio habent. Nos autem Domine ab omnibus periculis, anguſtiis, neceſſitatibus aſſere: cui laudem & gratiarum actionem offerimus, & ſimul unigenito Filio tuo, ſanctiſſimoque tuo Spiritui, bono, adorando, vitam largienti, &c.

Populus. Amen.

Sacerdos inclinatus.

Quia porro tu in vitam ſimul & mortem habes imperium, dignare nos eorum etiam meminiſſe, qui inde a ſæculo placuerunt tibi, Patrum & Patriarcharum, Prophetarum, Apoſtolorum, Joannis Baptiſtæ, Stephani primi martyris, & ſanctæ Dei Genitricis, ac omnium denique ſanctorum.

Et ſublata voce.

Etſi ad loca glorioſa omniſque materiæ expertia, & quæ extra omnem comparationem ſunt, receperis in cœtum ſanctorum tuorum Domine: facito ut ſimus illorum conſortes in Eccleſia primogenitorum o bone. Cumque miſericordiam tuam laudabiliſſimam, & amorem tuum erga genus humanum imitantes, aſſiduas preces atque obſecrationes pro nobis tibi offerant, eoque memoriam illorum celebremus, ut quando nobis ipſi parum fidimus, memoria & legatione illorum protecti, per eos audeamus ad te accedere, atque tremendo hoc & reverendo ſacro munere defungi. Eſto expiator prævaricationum noſtrarum: tum propter ſanctas preces illorum, tum propter ſanctum nomen

Digitized by Google

nomen tuum, quod invocatum eſt ſuper nos, quia ſanctus ipſe es, & in ſanctis acquieſcis. Tibi itaque laudem & gratiarum actionem tribuimus, ſimulque unigenito Filio tuo, &c.

Diaconus. Ante,

Sacerdos inclinatus.

Memento etiam Domine eorum qui deceſſerunt, migraveruntque ex hac vita: & Epiſcoporum Orthodoxorum, qui inde a Petro & Jacobo Apoſtolis ad hunc uſque diem, rectum fidei verbum clare ſunt profeſſi & nominatim Ignatii, Dionyſii, Julii ac reliquorum divorum laudabilis memoriæ.

Et ſublata voce.

Memento Domine eorum quoque qui uſque ad ſanguinem pro religione ſteterunt, & gregem tuum ſacrum per juſtitiam & ſanctitatem paverunt, in locis uberum paſcuorum, & ad aquas amœnas, hoc eſt per divinam doctrinam: ac per obſecrationes, ſupplicesque preces ſuas, membra Eccleſiæ remota congregato in unam profeſſionem & religionem Apoſtolicam, ut pares omnium ſint voces & pares laudes, ſicque comparato omnium noſtrum voluntatem, mentemque, ut ſimus ſectatores fidei & profeſſionis illorum; quia benignus & ſumme miſericors es, tibique congruit laus, honor, & poteſtas, ſimulque unigenito Filio tuo, &c.

Populus. Amen.

Sacerdos inclinatus.

Memento etiam Domine patrum, fratrumque noſtrorum qui obierunt in vera fide, Presbyterorum, Diaconorum, Hypodiaconorum, Lectorum, Cænobitarum, in cælibatu perpetuo viventium, Laicorum, quorum omnium tu numerum ſolus noſti, potiſſimum vero, qui jam nominantur.

Et ſublata voce.

Conditor corporum & animarum Domine, memento ad aram tuam cœleſtem, eorum omnium qui deceſſerunt de hoc mundo ærumnoſo, recreatoque eos in tabernaculo tuo omnis deco-

Digitized by Google

decoris pleno. Trajicito eos trans manſiones cruciatu horrendas, atque in tabernaculis luculentiſſimis collocato ipſos. Erue ipſos ex tenebris & caligine, atque ex tribulatione doloreque eripe; appareatque ipſis vultus tuus pacificus: neque intres cum ipſis in judicium, aut acrem quæſtionem habeas de acta vita. Sed ſive verbo ſive opera peccaverint, ut pote homines carne induti, remittito, aboletoque errores ipſorum. Noſtri vero, qui in vivis ſuperſtites ſumus, tu converſus miſerere. Ecce enim quotidie ad iracundiam concitamus te fædis & deteſtabilibus vivendi modis: quoniam unus ſolus eſt qui non peccavit, & qui a culpa liberet, Dominus noſter & ſervator noſter Jeſus Chriſtus per quem nos quoque omnes ſperamus, nos conſecuturos miſericordiam, & remiſſionem peccatorum, quæ propter eum nobis & illis.

Populus. Ignoſce, remitte.

Sacerdos. Ignoſce, remitte, condona Deus delicta illorum, quæ voluntarii, ſcientes vel ignorantes, re ipſa, aut ſolis cogitationibus patravere: occulta & manifeſta, quorum recordantur & quorum obliti ſunt: quæ omnia novit nomen tuum ſanctum.

Et ſublata voce.

Sanctiſſime Deus, memento etiam eorum, quorum memoriam hodie celebramus, omneſque illos veteres, admitte internuncios & conciliatores pro animis omnium noſtrum, dignareque nos eſſe conſortes & cohæredes ipſorum. Atque omnium noſtrum memor eſto, per benignitatem tuam: nos viſitato cum multitudine miſericordiæ tuæ, appareaſque nobis cum clementia tua, atque tales nos per efficientiam probitatis tuæ efficito, quales eſſe convenit. Aboleas diſſidia Eccleſiarum tuarum, inſolentiam gentium, atque hæreticorum ſtationes diſſipa. Nos denique univerſos recipito in regnum tuum, & filios lucis effice, quo omnes uno animo, quaſi ab ore uno atque corde, col-

Digitized by Google

laudemus nomen tuum magnum, & inclytum & ſimul Jeſu Chriſti, & Spiritus tui ſancti, nunc, &c.

Populus. Sicut erat & eſt permanens in generatione generationum, & in ſæculo futuro.

Sacerdos. Pax vobis.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos. Sit miſericordia magni Dei & ſervatoris noſtri Jeſu Chriſti cum omnibus vobis.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos frangit & ſignat.

Diaconus proclamat Catholicam.

Sacerdos. Oratio Dominica. Pater noſter.

BEnedictus es Domine qui cœlum terramque imples gloria tua, quippe nos modo dignatus es uſurpare memoriam teſtamenti tui ſancti, perficereque ſacrificium hoc reverendum & incruentum. Tu itaque Deus noſter, qui ſanctificas ſacramenta iſta, purgato nos ab omni inquinamento & carnis & ſpiritus, docetoque nos perficere quod ſanctum eſt in timore tui: ut cum teſtimonio ſincero conſcientiæ noſtræ facti participes ſanctificationum tuarum, uniamur corpori & ſanguini Chriſti tui, aptique ſimus, ut ipſe habitet in nobis, ſecundum promiſſionem ipſius, ſintque corda noſtra pro hoſpitio illi bono ſpiritui. Ita Deus noſter, ne facias quemquam noſtrum reum corporis & ſanguinis Chriſti Filii tui, neque ægrum animo, aut corpore, propterea quod indigni participemus ſacroſancta myſteria: quin potius concede nobis, ut uſque ad extremum noſtrum ſpiritum, placeamus tibi, habeamurque digni ſumere ſalutaria ſacramenta, Domini & Redemptoris noſtri Jeſu Chriſti, neque indigni corpore ſancto & ſanguine piaculari, ſed idonei qui ea accipiamus, quo per ipſa corroborati, mundati & perfecti, poſſimus digne obſecrare te, per precationem illam quam

nos

Digitized by Google

nos docuit unigenitus Filius tuus, corde puro clamantes & dicentes: Pater noſter qui es in cœlis.

Populus. Sanctificetur nomen tuum, &c.

Sacerdos ait. Domine Deus & ſervator noſter, ne inducas nos in tentationes difficiles, aut neceſſitates amaras: ne inducas nos in laqueos adverſarii, hoſtiumque animarum noſtrarum: neque deſtituas nos ut incidamus in manus aſpectabilium graſſatorum, & qui vitam noſtram lædere cupiant; ſed libera nos ab omnibus tentationibus occultis & manifeſtis, cunctis diebus vitæ noſtræ: atque exime nos omnibus malis, quæ propter iniquitatem noſtram incurrunt in nos: quia tuum eſt regnum & unigeniti Fili tui, ac ſanctiſſimi tui Spiritus, boni, adorandi, vitam largientis & tibi in ſubſtantia æqualis, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Populus. Amen.

Sacerdos. Pax omnibus vobis.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Diaconus. Domino capita noſtra inclinemus.

Populus. Coram te Domine Deus noſter.

Sacerdos dicit.

Pater miſericordiarum & Deus omnis conſolationis, qui conceſſiſti nobis ut reverenter obſervaremus præcepta tua, & modo etiam dignos duxiſti nos, qui te aſpiceremus, atque coram majeſtate tua ſupplices noſtras preces offerremus: converſus ad nos mitte nobis benedictiones abs te defluentes, & circumda nos muro miſericordiarum, per ſollicitam curam, amoremque unigeniti Filii tui erga humanum genus: præſtaque, ut ſine noxa reddamur participes myſteriorum illius ſalutarium, & vitæ efficientium, per gratiam, miſericordiam & caritatem unigeniti Filii tui erga humanum genus: cum quo tibi debetur laus, gloria & adoratio, ſimulque ſanctiſſimo tuo Spiritui, bono, adorando, &c.

Populus, Amen.

Digitized by Google

Sacerdos. Pax omnibus vobis.

Populus. Et cum ſpiritu tuo:

Sacerdos. Sit gratia Trinitatis cum omnibus vobis.

Populus. Et cum ſpiritu tuo.

Diaconus. Reverenter contemplemur.

Sacerdos. Sancta ſanctis.

Poputus. Unus Pater ſanctus: unus Filius ſanctus: unus Spiritus vitæ efficiens ſanctus: Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto; qui unum ſunt in ſæcula.

Sacerdos. Unus Pater ſanctus nobiſcum.

Diaconus. Stemus decenter omnes: ſtemus reverenter, intenti ſimus, dum hæc Anaphora in pace peragitur.

Populus. Gratias agimus tibi Deus noſter.

Sacerdos. Exaltamus te Deum Patrem omnipotentem, & miſericordem, laudamuſque te conditorem univerſi, atque adoramus te abundantem miſericordia: qui gratia tua miſertus es noſtri, & expiaſti deleviſtique peccata noſtra, ac dignatus es nos ſumptione ſanctorum vitaliumque ſacramentorum tuorum, in quæ etiam Angeli ipſi deſiderant proſpicere. Cedat igitur nobis ipſorum ſuavitas in piaculum, participatioque in remiſſionem peccatorum, quæ antehac a nobis admiſſa ſunt, atque in medicinam eorum in quibus adhuc verſamur: denique in effugium præſidiumque adverſus ea, quæ poſthac a nobis committi poſſent: & in gaudium atque exultationem apud ſanctos, qui inde a ſæculo placuerunt tibi: quia tuum eſt regnum, tibique debetur laus & unigenito Filio tuo, una cum ſanctiſſimo tuo Spiritu, bono, adorando, &c.

Populus. Amen.

Sacerdos. Pax omnibus vobis.

Populus. Et ſpiritui tuo.

Diaconus. Poſt ſumptionem ſanctorum ſacramentorum quæ exhibita ſunt, coram Domino miſericorde capita noſtra inclinemus.

Popu-

Digitized by Google

Populus. Coram te Domine Deus noſter.

Sacerdos. Tibi Deo capiti vivorum & Domino mortuorum, offerimus ſupplices preces noſtras, & coram te inclinamus capita noſtra, nos ſervi tui & grex tuus rationalis: ſperantes nos viſitatum iri a tua gratia, in qua omnis ſubſidii copia eſt poſita. Benignus igitur eſto Domine, & demitte ſuper nos, donum quod abs te eſt, miſericordiaſque tuas divites: ac elue expurgatoque nos omni macula ſordibuſque peccati carnis & ſpiritus: imbue nos benedictione benignitatis tuæ, confirmans nos certa ſpe promiſſionum tuarum; atque in cultu obſervationeque legum tuarum ſalutarium, effice nos ſollicitos & reverentes: invictos vero contra copias adverſarias damnoſaſque tentationes: atque omnes iniquitates peccati a nobis ſummove, ut adoremus, profiteamur & laudemus te Domine, Patremque tuum, & Spiritum tuum ſanctiſſimum, bonum adorandum vitam largientem, & tibi in ſubſtantia æqualem, nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Populus. Amen.

Diaconus. Benedic Domine.

Sacerdos. Benedic omnibus nobis.

DISSER-

Digitized by Google

DISSERTATIO

DE THERAPEUTIS.

CUm S. Marcus Alexandriæ Eccleſiam conſtituiſſet tanta doctrina, & vitæ continentia, ut omnes Sectatores Chriſti ad exemplum ſui cogeret, id præſtitit, quod Hieroſolymæ ab Apoſtolis factum noverat. Duplex vitæ inſtitutum Apoſtoli induxerunt, alterum quidem vitæ communis, alterum vero vitæ ſolitariæ, primùm ſpeciem quamdam exhibet monachatus, ac Inſtitutorum, quae poſterior etas, Religioſa appellavit; ſecundum autem eorum, quos vulga ſeculares nuncupant. De priori Apoſtolico inſtituto ſuſpicari nefas eſt, cum in Actibus Apoſtolorum vitæ communis diſerta mentio paſſim occurrat, videſis Act. cap. 4. & cap. 6.

De poſteriore inſtituto ſatis erudimur ex facto Ananiæ, & Saphiræ, qui cum agro vendito, ſibi pretii partem ſervaſſent, quod tamen Petro interrogante factum eſſe negabant, ad verbum Petri corruerunt cap. 5. Act. ibi verſu 3. „ Dixit Petrus; Anania, cur tentavit Satanas cor tuum, mentiri te Spiritui Sancto, & fraudare de pretio agri? Nonne manens tibi manebat, & venundatum in tua erat poteſtate? Quare poſuiſti in corde tuo hanc rem? non es mentitus hominibus, ſed Deo „ Poterant ergo Anania & Saphira pretium agri ſibi retinere, quemadmodum & agrum ipſum, eoque propriam ſuſtentare vitam, quin communi vitæ genere gauderent, vel illud inſtitutum amplecterentur.

Duplex hoc inſtitutum, non in Palæſtina tantum, ſed & in cæteris orbis regionibus cum Catholica Religione ab Apoſtolis propagatum coniicio, quare & Alexandriæ a S.Marco primo hujuſce Eccleſiæ Epiſcopo idem factitatum, ni conjectura me fallat,

Digitized by Google

fallat, opinor; opinionem meam confirmat Philo Judæus in libro de vita contemplativa, in quo quorundam aſcetarum, quos *Curatores*, ſeu *Therapeutas* vocat, mores, ac juſtituta longa oratione perſequitur, qui Ægyptii *Therapeutæ* Palæſtinis Chriſtianis, quorum cor unum erat, & anima una, ſimiles fuiſſe videntur, & Monachorum Ægypti celeberrimorum, qui innotuerunt longe lateque propagati ſæculo IV. inſtitutum delineaſſe.

Sed recitemus Philonis textum, cujus univerſa narratio huc quidem ſpectat: „ Eos videlicet non rogatos, ſed captos „ amore rerum ſuperiorum, facultates ſuas aut liberis, aut co„ gnatis, aut ſi hi deſint, ſociis atque amicis relinquere. Deſe„ ri ab illis fratres, ſocietates, amicitias, patriam denique, in „ qua nati, alti, educatique ſint; at non in aliam civitatem „ migrare eos; ſed in hortos, ac villas, quæ non longe ab Ur„ be diſtent, ſecedere, ibique ſolitarios vitam degere beatam, „ atque tranquillam. Eſſe hoc inſtituti genus late longeque „ propagatum. Coli tamen illud maxime in *Nomis*, ſeu præ„ fecturis Ægypti, imprimiſque circum Alexandriam. Undi„ que Therapevtas, qui majore virtute inſtructi ſint, in aptum „ quemdam locum, qui ad ſtagnum *Mariam* eſt ſitus, ab ſociis „ mitti, ut ſalubriore cælo fruantur. Eos in ædiculis habita„ re, quæ neque ita propinquæ ſint, ut ſunt civium ædes in „ Urbe, neque longe diſtent, ne infeſtari a latronibus poſſint. „ Eorum ædiculas neque amplas, neque ornatas eſſe. Satis il„ lis eſſe, ſi his hieme frigus arceant, æſtate nimios calores „ temperent. Parva ſacella ſingulis Therapeutis eſſe, quæ *Se„ mnea*, & *Monaſteria* vocent, & in quibus ſoli ſacra myſteria „ contemplentur. Eo nihil importari, quod ad corporis uſum „ pertineat: non cibum, non potum, non denique aliud quid„ piam, niſi legem, oracula Prophetarum, hymnos; atque ce„ tera generis ejuſdem, quæ conducant ad pietatem, & ſcien„ tiam divinarum rerum. Precari ipſos quotidie bis conſue-

„ ſcere,

„ ſcere, oriente ſole, ut eis felix fauſtuſque ſit dies; & occi-
„ dente, ut mens vanis imaginibus ſoluta, veritatem inveſti-
„ get, atque inveniat. Medio intervallo temporis dedere il-
„ los ſeſe contemplationi cæleſtium rerum, lectioni ſacrorum
„ voluminum, eique colendæ Philoſophiæ, quam a majoribus
„ acceperunt. Delectari præterea illos ſtudio allegoriarum.
„ Habere quoque priſcorum ſuæ ſectæ hominum commenta-
„ rios, quibus multa de allegoriis contineantur. Componi ab
„ iis hymnos vario metrorum genere. Sex diebus quemque in
„ ſua ædicula cluſum verſari. Septimo, hoc eſt Sabbato, con-
„ venire omnes in unum locum, decentique habitu conſiſtere.
„ Nam tenere eos ſub pallio manus, dexteram quidem inter
„ pectus, & barbam, ſiniſtram autem applicatam lateri, eoque
„ ordine conſidere, quem ætas cujuſque poſtulat. Poſt Thera-
„ peutam & ſenem, & dogmatum ſectæ peritum prodire in me-
„ dium, deque divinis rebus prudenter, graviterque diſſerere.
„ Reliquos ſummo ſilentio audire. Eſſe hunc locum commune
„ ſemneum Therapeutarum. Claudi ipſum ſepto duplici, ut
„ ſint a viris diviſæ mulieres. Accedere namque mulieres The-
„ rapeutridas, ut auſcultent. Medium parietem e ſolo exſur-
„ gere tribus, quatuorve cubitis. Superiora ad tectum uſque
„ patere. Eſſe item Therapeutas maxime temperantes. Nul-
„ lum enim eorum ante ſolis occaſum cibum, aut potum ſu-
„ mere. Nonnullos vix tertio quoque die famem ſentire. Qui-
„ netiam non deeſſe aliquos, qui vix ſexto die cibo neceſſario
„ veſcantur. Septimum illis ſanctum, feſtumque eſſe. Ergo
„ Sabbato ab omnibus, poſt animi curam, refici corpus ſole-
„ re. Uti eos ſimplici pane. Salem ipſis loco obſonii eſſe.
„ Nonnullos hyſſopum adjicere pro condimento, ut qui deli-
„ catiores ſint. Omnes aqua ſitim extinguere. Magnam dein-
„ de eſſe illorum in veſtitu modeſtiam. Hos *Moſis diſcipulos*
„ habere interdum convivia. Obſervari autem ab his nume-
„ ros, poſtque ſpatium ſeptem hebdomadarum, celebrari con-

„ ven-

Digitized by Google

„ ventus, propterea quod non numerum ſeptenarium modo, „ ſed vim etiam ejus multiplicem venerentur. Eſſe namque „ illis exploratum caſtum eſſe ſeptenarium, ſemperque virgi- „ nem. Diem illum, qui extremus eſt ſepties ſeptenarii, pro- „ feſtum eſſe maximi diei feſti incidentis in quinquagenarium „ numerum, gratum naturæ, & ex vi trianguli rectanguli, „ quod eſt generationis omnium rerum initium, conſtantem. „ Ubi convenere, dari ab aliquo *Ephemereutarum* ſignum. Vo- „ cari autem eos miniſtros *Ephemereutas*, qui menſis adſtant. „ Stare omnes, antequam diſcumbant, ſublatiſque in cælum „ manibus, atque oculis, orare, ut id Deo convivium placeat. „ Abſolutis precibus, ſeniores primum diſcumbere, tum cete- „ ros, ut cujuſque dignitas poſcit. Ac in ſeniorum quidem „ numerum haberi eos, qui primum illud inſtitutum amplexi „ fuerint. Nam ſenes, qui ſero ad eam diſciplinam acceſſe- „ rint, a Therapeutis haberi in numero puerorum. Fæminas „ item venire ad convivium, eaſque anus, ſed virgines, quæ „ ſponte caſtitatem ſervent. Diſcubitus ita diſtribui. Seorſim „ viros latus dexterum, fæminaſque ſinixtrum tenere. Non „ adhiberi ab his mancipiorum operam in miniſterio, quod „ cenſeant cum natura pugnare ſervitutem. Expleri id quidem „ munus a pueris, qui ſe addixerint ei diſciplinæ. Hos ceu, „ germanos filios, ſenibus tamquam parentibus miniſtrare. „ Duci ab illis hoc genus conjunctionis arctius, quam ſit ſan- „ guinis, affinitatiſque conjunctio. Ergo diſcinctis, & pro- „ miſſis tunicis accedere eos ad miniſtrandum. Vinum his die- „ bus præberi nemini, ſed aquam limpidam, frigidam qui- „ dem ceteris, calidam vero ſenibus. Menſam a cruentis da- „ pibus puram eſſe. Panem pro cibo apponi, pro obſonio ſa- „ lem, hyſſopum in delicatiorum gratiam, pro condimento. „ Eſſe illis vinum pro veneno, quaſi ſit dementiæ cauſſa. Hæc „ initia convivii eſſe. Fieri poſt ſilentium. Proponi deinde „ quampiam ab aliquo e ſacris litteris, aut ſolvi ab alio pro-

„ poſitam quæſtionem. Enarrationes ſacrarum Scripturarum, „ quas habent, ex allegoriis conſtare. Præſidem, dum viſus „ ſibi eſt ſatisfeciſſe deſiderio auditorum, aſſurgere, primum- „ que hymnum Deo, canere, qui aut recens compoſitus ab ipſo „ ſit, aut ſcriptus ab aliquo veterum poetarum. Extare nam- „ que hujus generis carmina. Ceteros mox imitari Præſulem, „ ſic tamen, ut cum omnia audiant, tum in extrema clauſula „ vocem attollant. Abſolutis hymnis, afferri menſam, cujus „ eſt paullo ante facta mentio, ab junioribus, in qua menſa pa- „ nis fermentatur cum hyſſopo, & ſale appoſitus ſit, ob vene- „ rationem menſæ illius, quæ eſt in Templi veſtibulo. Poſt cœ- „ nam ſacrum pervigilium ſequi. Surgere namque omnes, fie- „ rique in medio cœnaculo choros duos, virorum unum, mu- „ lierum autem alterum. Choris incentores ſuos præfici, qui „ & honeſtate morum, & canendi peritia præſtent. Deinde „ hymnos variis metris, carminibuſque compoſitos, modo ab „ omnibus junctim, modo alternis vicibus cani. Geſtus accen- „ tuſque pios ab utriſque fieri, nunc quidem ſtantibus; nunc „ vero contra antrorſum, retrorſumve moventibus gradum. „ Poſteaquam chorus uterque ſic egit, e duobus chorum unum „ fieri, junctiſque ad graves virorum acutis fæmineis vocibus, „ concentum inde plane muſicum oriri. Produci autem ad ma- „ ne uſque commeſſationem, omneſque verſos ad orientem ſo- „ lem, comprecari ſibi felicem diem. Itaque abſolutis preca- „ tionibus, ad ſuum quemque ſemneum ſecedere „.

Hæc ille, de Therapeutis habet, quæ Eruditos, & doctos Scriptores potiſſimum Recentiores in diverſas diſtraxerunt ſententias; nonnulli enim cum Joachimo Langio in duabus diſſertationibus de hoc argumento editis Halæ Saxonum, Therapeutas Ethnicos fuiſſe cenſuerunt, quorum opinio explodenda omnino eſt, quid ni, uti optime ſcribit Cl. & Eruditiſſimus Thomas Mamachius lib. 1. Origin. & Antiquit. Chriſt. pag. 53. eſſe minus veriſimile poteſt, quam eos eſſe a Philone *Moſis diſcipu-*

ſcipulos appellatos, qui & ſuperſtitioſas aliquot cerimonias retinerent, & eſſent de genere ethnicorum? Therapeutas autem γνωρίμους τοῦ Μωϋσέως vocat Philo. Non erant igitur Ethnici. Ac judæum hominem, qui multos in ſua Religione haberet, qui ſeveram diſciplinam profiterentur, deligere ethnicos voluiſſe, quos omnibus & exteris, & ſuis etiam anteponeret, non modo difficulter credi, ſed omnino credi non poteſt. Sed cum hujus opinionis levitas confutata ſit ab aliis, non deſiderat longiorem orationem.

Multorum ergo doctiſſimorum Scriptorum recentium ſententia eſt Therapeutas Ægyptios memoratos Philoni Chriſtianos fuiſſe, qui monaſticam delinearunt vitam, & cum perfectioris vitæ æmulatores exſiſterent, vivendi normam his, qui poſtea monaſticam vitam profeſſi ſunt, perſcripſerunt, Therapeutæ namque monaſteria, & ſemnea ædificarunt, & aſceticam vivendi rationem coluerunt; In hanc ſententiam fere unanimi calculo deſcendunt omnes antiqui Patres, & Scriptores Eccleſiæ, qui librum Philonis laudatum viderunt, & occaſionem agendi de Therapeutis habuerunt. Ita nimirum ſentiunt Dionyſius Areopagita ſeu quiſquis eſt auctor Eccleſiaſt. Hierarchiæ cap. 6. Euſebius Cæſareenſis lib. 2. Hiſt. Eccl. cap. 17. Hieronymus in Catalogo Virorum Illuſtrium capit. 11. Epiphanius hæreſi 29. numer. 5. Sozomenus libr. 1. hiſtor. capit. 12. Nicephorus libr. 2. Hiſtor. Eccleſ. capit. 16. Caſſianus libr. Monaſt. Inſtit. capit. 5. pagin. 16. edition. ann. 1722. Photius Cod. 105.

Communi huic ſententiæ lubens ſubſcribo, neque in aliorum Doctorum hominum opinionem deſcendere poſſum, qui Therapeutas laudatos Hæbreos fuiſſe & non Chriſtianos putarunt, enimvero cum in re hiſtorica verſemur, Antiquorum auctoritas plurimum apud me valet, neque ab illa diſcedere fas mihi arbitror, niſi aliorum antiquiorum, vel coævorum Scriptorum auctoritas contrarium ſentire cogat, vel peculiaris aliqua

ratio ſufficiens producatur, quæ Scriptorum Antiquorum fidem, aut ſcientiam labefactet.

Jamvero ex antiquis Patribus, & Scriptoribus nullus producitur, qui laudatis a nobis repugnet, vel ab eis diſſentiat, neque ulla ratio hactenus producta eſt; quæ malam fidem, vel ſcientiæ defectum arguat in Scriptoribus, quos indicavi; quin & omnes, quæ a Recentioribus Criticis urgentur, rationes illis antiquis notæ erant, neque negotium ullum faceſſere potuere, ut exſiſtimarent Hebreos fuiſſe Therapeutas, quorum inſtitutum, & mores cum Chriſtiana Religione non ſolum haudquaquam repugnare, ſed & convenire crediderunt, & quidem meliori titulo, quam congruant Hebraicæ diſciplinæ. Ut autem ſi quid obſcuri hac in re hactenus fuit, optimo in lumine collocetur, Doctiſſimorum Recentiorum argumenta undique conquiſita proponam, & æquis Lectoribus dijudicandum relinquam, an talia ſint, tantique momenti, ut ab antiquorum ſententia recedendum ſit, & Therapeutas Hæbreos fuiſſe demonſtrent.

Antequam vero ad momenta opinionis, quæ Therapeutas Ægyptios Hæbreos ſtatuit, digrediar, quæſtiones varias ſecernendas exſiſtimo; & clarius exponendas, primo ergo quæri poteſt, an Therapeutarum inſtitutum in aliis ab Alexandria civitatibus exſtiterit, 2. An alibi, ſi quidem exſiſterent Therapeutæ, eodem inſignirentur vocabulo, iiſdemque legibus & conſtitutionibus adligarentur. 3. An ab Alexandrinis Therapeutis aliorum locorum Therapeutæ, ſi qui fuerunt, originem agnoſcerent, an vero e contrario, aut, quemadmodum Alexandriæ, ita & alibi exſtarent. 4. An Therapeutæ Monachi proprie dicti fuerint, quales poſt quartum ſæculum in oriente, & occidente Monachi in Religione Chriſtiana floruere. 5. An apud Hæbreos fuerint ante Chriſtianæ fidei promulgationem homines hujus inſtitui, & ſiquidem fuerunt, an inſtitutum cum Religione Chriſtiana ſuſcepta conſervarunt, an vero Chriſtianam religio-

gio-

Digitized by Google

gionem non ſuſceperunt, vel ſi ſuſceperunt, inſtitutum deſervere. 6. An. S.Marcus primus in Ægypto Chriſtianam religionem predicaverit, quemadmodum primus fuit Alexandriæ Epiſcopus, an vero ante ipſum fuerit prædicata; & quando Alexandrinam Eccleſiam ut Epiſcopus rexit. 7. Quando Philo Hebræus librum de vita contemplativa conſcripſerit.

Has quæſtiones ex ipſo Philone, & communi Scriptorum ſententia dirimere conabor, ad primam ergo, adfirmativa reſponſio ex Philone petenda eſt, qui pag. 690. apud Cl. Mamachium laudatum pag. 45. adnot. 2. ſcribit: *Hoc genus reperitur in multis orbis regionibus*. Ad ſecundam: cum Philo nihil diſerte dicat, non ſatis conſtare cenſeo, ſi autem conjecturis locus ſit dandus, adfirmativa reſponſio mihi improbabilis non eſt, cui Dionyſius Areopagita laudatus favere videtur. Ad tertiam Triplici ratione propagari potuit longe lateque inſtitutum Therapeutarum, ſive ab Alexandrinis videlicet, ſive ab iis, qui Alexandrinos Therapeutas inſtituerunt, ſive demum ab aliis. Cum igitur Philo aperte non deſcripſerit rationem propagationis, nihil obſtare exſiſtimo, quin triplici laudata ratione propagatum hoc inſtitutum dicatur.

Ad quartam Therapeutas Monachos proprie dictos fuiſſe, & quidem quales habentur Monachi Baſiliani, ac Benedictini in occidente potiſſimum, haudquaquam veroſimile mihi videtur, aſcetas autem fuiſſe qui Monachatus prima veluti rudimenta & fundamenta poſuerint, & ſpeciem Monachorum exhibuerint haud difficulter credo.

Ad quintam. In Hebraica lege multæ numerabantur ſectæ, maxime quando venit plenitudo temporum; ſed ſectam fuiſſe, quæ *Monachis* noſtris proprie dictis amuſſim reſponderet, difficulter ſuadebit mihi quiſpiam: haud nego nonnullos perfectioris vitæ æmulatores & ſectatores fuiſſe, non diffiteor quoſdam caſte ſervaſſe cælibatum; verum ajo, apud Hæbreos nullum inſtitutum fuiſſe peculiare vitæ genus, quod *noſtra Religio-*

Digitized by Google

demonſtrationis vim habeant, & *certam* epocham conſtituant, hinc circa an. Chriſti 55. ad unguem ſaltem expolitum concedi mihi poſtulo.

Quæſtionibus utcumque reſolutis, quædam mihi concedantur poſtulo, atque primo: Chriſtianos primo ſæculo, eoſque in primis, qui e circumciſione erant, & vocaſſe ipſos ſe, & ab Ethnicis, & forte etiam ab Hebreis appellatos *Judeos* fuiſſe, vide ſi placet Cl. Mamachii lib. 1. Origin. cap. 1. & cap. 2. pag. 23. qui pag. 27. ſapienter advertit Philonem Hæbreum Chriſtianos conſideraſſe ut *Judeos* & genus quoddam ſeu ſectam *Judeorum*, cujus nominis ratio inde arceſſitur, quod plerique eſſent ex *Judæa*, & Hæbreorum regionibus, & Hebræi multi in Chriſtum credentes, Hebraicas *Scripturas*, *leges*, *judicia*, *ceremonias* non paucas ſervabant, & retinebant.

Non ſolum autem Judaizantes erant primo ſæculo Chriſtiani, ſed & Græcorum, atque Ethnicorum non paucas conſuetudines, mores complures, vel retinebant, vel in Chriſtianam veritatem convertebant. Vide ſi placet Diſſert. de origine Liturgiarum tom. 4. Cod. Liturgici præfixam, & Præfationem Tomi quinti; quare mirandum non eſt, ſi priorum ſæculorum Chriſtiani quædam ſervaverint, quæ cum puritate legis Evangelicæ adultæ jam factæ haudquaquam convenire nobis aliis moribus ac diſciplinis exterioribus aſſuetis, videntur.

Quamobrem, & illud mihi concedi poſtulo, primos Chriſtianos non fuiſſe ita perfectos, ut omnes & ſinguli confirmati eſſent in gratia, adeo ut nullum peccatum, vitium nullum contrahere poſſent, vel circa fidem, vel circa mores, vel circa exteriorem Ritualem diſciplinam, ex Evangelio, Actibus, & Epiſtolis Apoſtolorum, & Apocalypſi, item ab Epiphanio, Auguſtino, cæteriſque qui hæreſeon, & primorum ſæculorum hiſtoriam nobis tradiderunt, novimus, ac didicimus, non Chriſtianos tantum, ſed & diſcipulos, nonnullos Apoſtolos, Epiſcopos, ac Præsbyteros, & Diaconos naufragium feciſſe circa fidem, & in mul-

in multis peccaſſe, ac defeciſſe, propterea non ſemel Apoſtolos, eorumque ſucceſſores Synodos, ſeu conventus ſacros feciſſe ſcimus, ut zizania e vinea Domini eradicarent, ſpinas ac tribulos evellerent, & paulatim ſepimentis circumvallarent, atque ornamentis induerent, politiamque firmarent, quibus recta ad Deum deducerentur homines, eumque in Spiritu & veritate adorarent mutua chriſtiana caritate & pace conligati, & conſociati.

Tertium, quod mihi concedi poſtulo, eſt, Chriſtianos primis ſæculis, & religionem Chriſtianam nonnumquam ab Ethnicis ipſis, & Judæis fuiſſe commendatam atque in pretio habitam, licet enim Apoſtoli prædicarent Chriſtum Judæis ſcandalum, & gentibus ſtultitiam, attamen veritas religionis noſtræ talibus ſignis confirmabatur, ut vel ipſi hoſtes nihil haberent quod opponerent, & Chriſtiani iis virtutibus præfulgebant, quæ in admirationem adverſarios ipſos raperent; hinc eſt, quod ſenſim obtinuit, & in orbem firmata fuit; & ex Judæis ipſis acerrimis noſtris Hoſtibus non plebeii tantum homines, ſed & qui primas in Synagoga partes obtinebant, vel Chriſto nomen dederunt, vel in Chriſtianos propenſi fuere, vel demum Chriſtum, ejuſque diſcipulos laudarunt, & quidem jam occulte, jam vero palam, ac publice pro temporum, & locorum adjunctis; in cujus rei confirmationem plura afferri poſſent, ſed ne longus ſim, quoſdam tantum commemorabo, ex quibus reliqua licet æſtimare, ſunt autem Gamaliel, Saulus, qui & Paulus, Nicodemus, Joſeph Hebreus celebratiſſimus Scriptor.

Quarto, poſtulo mihi concedatur, Chriſtianos priorum ſæculorum a Chriſto edoctos ne margaritas ſuos ante porcos proiicerent, utque ſancta indignis ſubtraherent, & reverentiam myſteriis conciliarent, atque paullatim homines ad arcana admitterent, provido conſilio diſciplinam quandam arcani ſervaſſe, cujus intuitu non facile omnibus, nec promiſcue in-

terio-

teriora religionis noſtræ penetralia patebant, plura hanc in rem dabunt, qui per otium de arcani diſciplina ſcripſerunt.

Hiſce conſtitutis, venio tandem ad argumenta illorum Scriptorum, qui Therapeutas Ægyptios Hæbreos fuiſſe, & non Chriſtianos propugnant, primum autem eſt hujuſmodi: Philo Judeus erat, propterea credi non poteſt ipſum ita laudare Chriſtianos, ut eos ipſis etiam ſectis Judæorum præferret. Jamvero ſi erant Therapeutæ Chriſtiani, tam eos aperte indicaſſet Philo, ut qui eſſent latere Judæos minime potuiſſent.

Ego autem nunquam in animum meum inducere poſſum Philonem Hebreum alios deſignaſſe, quam Chriſtianos, cum ſoleamus vel in ipſis inimicis laudare virtutem, quinimo ſubjungam illum ſeſe Chriſtianis infenſum oſtendiſſe, & Hebræis non ſatisfeciſſe, dum arte Therapeutas Ægyptios confuſe recenſuit, nec cujus ſectæ (parcendum verbo) eſſent diſertim nominavit, puros Moſis diſcipulis illos fuiſſe Philo numquam ſibi ſomniavit cum in moribus, & vivendi ratione, quam Therapeutæ inierunt, nonnulla fuiſſe, quæ veros, ac puros Moſis diſcipulos dedecerent, neminẽ latere poſſit, qui Philonis laudatum textum attente perlegat; itaque breviter dicam, Philonem unos Chriſtianos deſignaſſe, & horum mores deſcribit, perinde ac ſi de Judæis, vel Judæorum ſecta differeret: quo facto ſatis tutum ſe fecit, neque timuit incidere in reprehenſionem, offenſionemque ſuorum, & lectoribus locum quendam dedit ſuſpicandi illos fuiſſe hæbreos, ſiquidem laude digni erant.

Alterum argumentum inde repetunt nonnulli, quod Monachi ante IV. ſæculum nulli apud Chriſtianos exſtiterunt, unde & Patres nonnulli Monachorum originem repetunt a Sancto Antonio Abbate; jamvero Therapeutæ Monachi videntur fuiſſe.

Sed vellem idoneis argumentis probent ante IV. ſæculum Chriſtianum apud *Judæos Monachos Cænobitas* extitiſſe, quod ſi probabile efficiant, meliori titulo æquus quiſque rerum æſti-

mator judicabit apud Chriſtianos ante IV. ſæculum Monachos Cænobitas non diſſimilis conditionis extitiſſe, cum Chiſtianorum mores, ſaltem per priora ſæcula, perfectiores eſsent, ſanctioreſque Hæbreorum moribus, de Antiquis Chriſtianorum moribus plura vide apud doctiſſimum Mamachium in laudato opere libro 4.

Quod autem nonnulli Patres Monaſticæ vitæ originem a S. Antonio repetant, quin & aliqui Apoſtolorum temporibus veſtigium Monachi non fuiſſe, dixerint, id vere, minus ac Rhetorice dictum cenſeo, vel de Monachatu, qui poſt S. Antonium invaluit, ſeu de Monachatus, qui forte interciderat, inſtauratione locuti videntur, uti pluribus ſuo loco.

Aſt demus Therapeutas exhibuiſſe ſpeciem Monachorum, quid inde deducatur non video, ſolum colligitur quod vera ſit Caſſiani laudati ſententia, qui ſcribit: *Nam cum in primordiis fidei pauci quidem ſed probatiſſimi Monachorum nomine cenſerentur, qui ſicut a B. memoriæ Evangeliſta Marco, qui primus Alexandrinæ Urbi præfuit, normam ſuſcepere vivendi, non ſolum illa magnifica retinebant, quæ primitus Eccleſiam, vel credentium turbas in Actibus Apoſtolorum legimus celebraſſe .... verum etiam his multo ſublimiora cumulaverant. Etenim ſecedentes in ſecretiora ſuburbiorum loca, agebant vitam tanto abſtinentiæ rigore diſtrictam, ut etiam his qui erant Religionis externæ, ſtupori eſſet tam ardua converſationis eorum profeſſio.*

Sed erraſſe Caſſianum, cæteroſque Patres arguunt contrariæ ſententiæ Patroni, atque male interpretatos fuiſſe Philonis textum, quod eſt tertium argumentum; Philo enim paucos non dixit Therapeutas, ſed plures fuiſſe indicat: incredibile eſt autem tam cito propagari eos potuiſſe, ut cum Philo ſcribebat; ubique fere eſſent homines, qui id inſtituti genus profiterentur.

Verum æquis criticis non plene probatur hoc argumentum, etenim ex Actuum libro novimus Petrum in priore, & altera concione ad Hæbreos habita 8000. circiter animas ad Chriſti fi-

Digitized by Google

ſti fidem convertiſſe, novimus ex Marci Evagelio Apoſtolos, ac diſcipulos, ubi Chriſtus fuit aſſumptus in cœlum, fidem ubique propagaſſe ſequentibus ſignis, nihil itaque impedit quo minus Alexandriæ primo Chriſtianæ æræ ſæculo tanta fuerit multitudo credentium, quanta ſuppeditare poſſet Monaſteriis ingentem Therapeutarum numerum, qui ſi potuerunt propagari in omnibus fere locis, in quibus Hæbrei diſperſi erant, cur quæſo cum Religione Chriſtiana propagari non potuere? Si comparati cum cæteris Judæis, pauci fuere, quare pauci recte dici nequeant comparati cum cæteris Chriſtianis? Cum Philo ſcribebat Chriſtiani in Palæſtina, & alibi ſimilis inſtituti omni procul dubio erant, quid propterea vetat, quin ex Therapeutis, ſi qui Judæi fuerunt, plures Chriſtianam fidem amplexi dicantur?

Quod autem Patres a nobis laudati Philonem adducant ad comprobandam ſuam opinionem, non arguit illos nullam aliam ſuæ opinionis rationem habuiſſe, niſi Adverſarii demonſtrent, Patres illos neque ex Traditione, quæ in Ægypto vel alibi haberetur, neque ex aliis antiquioribus monumentis, quæ forte interciderunt, eam hauſiſſe ſententiam, ſed ex puro Philonis textu interpretato ab iis, & ad Chriſtianos adcommodato, ac pertracto.

Sed & concedam Patres in eam ſententiam deſcendiſſe ob hanc ſolam rationem, quod in Philone legerint laudatum textum, inde tamen, non arguitur eos male intellexiſſe Philonem, niſi aliunde certo conſtet Philonem de *Hebreis* & non *Chriſtianis* fuiſſe locutum, quod a Scriptoribus recentioribus comprobandum erat.

Aſt inſurgunt, & opponunt quarto loco, Juſtinus, Tertullianus, Origines, Clemens aliique antiquiores Patres & Scriptores ne verbum quidem habent de Chriſtianis Therapeutis, quin & quædam dicunt, quæ videntur arguere Therapeutas Chriſtianos non fuiſſe.

Tranſeat, quod laudati Scriptores in nullo opere quod ab

Digitized by Google

ipſis compoſitum fuit, (id, quod non facile probari poteſt, cum non omnia habeamus antiquorum ſcripta) de Therapeutis verba fecerint, ſed Critici æqui ex argumento negativo & a ſilentio petito ſufficientem rationem duci non poſſe norunt ad negandum factum, quod ab aliis hiſtoricis adſeritur, niſi illud argumentum talibus ſuffulciatur adminiculis ut poſitivo reſpondeat; cum non una ratio talis ſilentii eſſe potuerit, neque idonea ratio ſcriptoribus occurrerit, quæ cogeret ad commemorandum factum, quod ſilentio tacito prætermittitur.

Chriſtiani certe neque regione, neque ſermone, neque politicis vitæ inſtitutis a cæteris hominibus diſcrepabant, neque incolebant proprias civitates..... neque vitæ genus habebant, quod re aliqua ſibi peculiari notabile ſit, uti ſcribit epiſtola ad Diognetum Juſtinus apud Maurinos edit. an. 1752. pag. 233. ſed quemadmodum Chriſtianæ religionis Profeſſio omnibus omnium ſtatuum hominibus congruere poterat, ita & in ipſa plures ſtatus diſtingui poſſunt, quo pacto apud omnes homines cujuſcumque ſocietatis, plures ſtatus diſtinguntur; quamobrem Chriſtiani, ut *infructuoſi* civitati traduci non poterant, ut qui cum ethnicis degerent, eſſentque eodem habitu, eodem victu, eadem ad vitam neceſſitate; non eſse autem Brachmanes, aut gymnoſophyſtas Indorum, aut ſilvicolas, & exules vitæ, uti loquitur Tertullianus; aſt hæc Chriſtianæ religionis inſtitutio non prohibebat, quin eſsent aliqui, qui vel gradibus, & officiis, vel ſelecta vivendi ratione a communi ſejuncti fuiſsent.

Sed ex Philonis textu arguunt: traditum a Philone eſt in conventibus primas ſedes eos Therapeutas occupaſse, qui illud vitæ genus jam uſque a prima ſua ætate amplexi eſsent, hinc fuerunt plerique Therapeutarum ſenes, mulieresque quam plurimæ anus erant.

Verum incredibile non eſt hac ratione dicendi uti voluiſse Philonem, ſi de iis eſset locutus, qui ante annos paucos in chriſtiana

ſtiana religione inſtituti fuerant. Enim vero hæc bene componi poſsunt, quod Therapeutarum inſtitutum fuerit antiquius religione Chriſtiana, & illi Therapeutæ, ubi Evangelium ipſis fuit annunciatum, fidem amplexi fuerint. Deinde illud inſtitutum amplecti potuere juvenes, & ſenes, adoleſcentulæ, & anus; cum ergo ex omni ſexu, & ætate homines, maxime, qui de circumiſſione erant ad chriſtianam fidem converterentur, ii præficiebantur Presbiteri, ſeu Preſides habebantur, qui ſeniores ætate, ſeu moribus eſsent, & ardentiori zelo chriſtianam religionem primi ſuſcepiſsent. Morem Apoſtolorum norunt Eruditi omnes, qui primitias ex Neophytis ſeligebant, & quorum ſpiritum probaverant, hos Epiſcopos, & Diaconos eorum, qui credituri erant, conſtituebant. Vid. Clement. epiſtol. 1. num. 42. & ep. ad Jacob. apud Cotelerium Tom. 1. pag. 605. Accedit & ratio inde ducta quod non conſtat ſenes illi, & anus memoratæ Philoni ætate fuerint tales, an moribus.

Aſt Philo ſcribit, ſolitos fuiſse Therapeutas exercere ſe in ea parte Philoſophiæ, quam a patribus accepiſsent; ſubiungit ſunt autem ipſis commentarii veterorum virorum, qui cum ſectæ auctores fuiſsent, tum multa eis monumenta reliquerunt: poſtremum Philone auctore, cani in conventu a Præſide carmina conſuere, aut nova, quæ ipſe compoſuiſset, aut priſca relicta ab iis, qui olim poeſeos facultate excelluiſsent. Metra enim, & carmina reliquerunt Poetæ verſuum trimetrorum, & ad altaria, ſeu inter ſacra canendarum ſupplicationum, hymnorum, vel a ſtantibus, vel a choreas ducentibus moderatas variis flexibus, atque reflexibus cantandorum. Hæc omnia oſtendunt Therapeutas chriſtianos non fuiſse.

Ita ſeptimo loco arguunt, verum argumenta infirma judicabit, qui animum advertat ad primorum chriſtianorum mores, & conditionem; illi enim cum Hebrei ferme omnes eſsent, vetus Teſtamentum agnoſcebant, & propria ſibi vindicabant, quæ ad Hebreos, dum lex vetus obtinebat, pertinebant, & iis

in

in figura contingebant: Itaque non Apoſtolorum, ac diſcipulorum Chriſti, qui moribus, ac dignitate, & forte ætate *ſenes antiqui veteres viri* dici poſsunt, ſcripta, & commentaria hymnoſque, ſive viva voce tradita, ſive ſcriptis canonicis conſignata, ſive ſcriptis non canonicis expreſsa volutabant, ſed & aliorum antiquorum Judeorum; qui floruerunt cum nondum translatum eſset ſacerdotium. Quod autem Apoſtoli, ac Diſcipuli Hymnis, & canticis, ac poeſeos facultate excelluiſsent, ex novo Teſtamento docemur, atque inprimis Chriſtus Dominus in Evangelio poſt noviſſimam cœnam hymno dicto dicitur egreſsus e cœnaculo cum Apoſtolis, & in montem olivarum proceſſiſſe: accedit, quod Paulus in canonicis epiſtolis hortatur fideles, ut ſeſe hymnis, & canticis commonerent, Vid. Coloſ. cap. 3.

At enim, urgent, ſi Chriſtiani Therapeutæ fuiſſent, quemadmodum miſſo *Dominico* die, ſolum Sabatum conſtituiſſent apud ſuos eſſe ſolemnem? Coeterum hoc ratiocinium plura ſupponit, ſcholæ vocibus loquor, quæ tamen ab eruditis ſcriptoribus, qui ita ratiocinantur, non ſunt plene diſcuſſa; atque illud in primis vellem idoneis argumentis demonſtrarent per *ſeptimum* diem, ſeu *Sabbatum*, nonniſi eum diem a Philone deſignari, qui ſabbatus nobis audit, *Sabbati* enim die, & *ſeptimi* nomine, eum deſignari non male quiſpiam ſuſpicabitur, qui modo *Dominicus* a nobis dicitur, hic enim, vel *prima* ſabbati, vel *ſeptimus* dici poteſt, juxta diverſam dierum recenſionem, & enumerationem. Sed *Sabbati* diem Philo deſignaverit, certe a pleriſque Chriſtianis initio *ſeptima dies* fuit obſervata, neque ſtatim apud omnes Chriſtianos dies *Dominica* ſolemnis habita fuit, & *Sabbati* obſervationi ſacræ ſubſtituta; hoc docti recentiores non negant, ſed ita ſe comparatos, ſcribunt, ut eam neque ſolam, neque Dominica ſanctiorem ſolemnioremque eſſe habitam putent, qui per ſex dies jejunabant, ſeptimo autem cibum guſtabant, id quod a Chriſtianis mori-

Digitized by Google

moribus alienum cenſendum eſt, qui nunquam die Dominico jejunarunt.

Verum pace tantorum virorum dicam, Therapeutis ſolemnem ſanctumque fuiſſe Sabatum, quod vel adhuc Judaizarent, vel congregari conſueviſſent in veſperis diei ſeptimae, ut Dominicum potius, quam ut diem Sabbatum celebrarent, qui mos proprius fuit Ægyptiacarum Eccleſiarum ſcribente ſozom. l. 7. Hiſt. Eccl. cap. 19. *Alii Sabbato perinde, ac Dominica, & prima Sabbati conventus agunt, ut Conſtantinopoli, & fere ubique. Romæ vero, & Alexandriæ non item; apud Ægyptios vero in multis urbibus, & vicis contra receptam communem conſuetudinem ad veſperam Sabbati convenientes; jam pranſi ſacra myſteria percipiunt*, Neque ſozomenum deceptum, ac lapſum dicant, cum nullo ideo monumento demonſtrari poſſit in omnibus Ægyptiacis Eccleſiis ſemper obtinuiſſe morem, quo dies Dominica ubique & ſemper ſolemnis haberetur, nuſquam vero, nec ullibi Sabbati diem ita fuiſſe habitum. Quod vero de jejunio diei Dominicæ, ſcribunt, fateor & ego, nulla lege apud Chriſtianos unquam fuiſſe præſcriptum, ſed nullos ea die jejunaſſe ſaltem jejunio ab eo, quod Eccleſiaſticum modo audit, non diſſimile, non ſolum ſufficienti ratione id non probatur, ſed & Monachos Ægypti ferme omnes tali jejunio fuiſſe indulgentes conſtat ex libris, & actibus Monachorum Ægypti. Hæc licet vera mihi videantur, attamen, & illud adjungam, quod ſi aliquis ſuperſit dubitandi locus, mirandum non eſt, cum Philo Hæbreus de Chriſtianis loqueretur, quos homo habens velamen legis ad ſuos gregales pertrahere volebat, & e Chriſtianorum albo expungere, ſi quidem Chriſtianorum mores, ac religionis myſteria non plene noverat, & oculis carneis literam intuebatur, ac ſectabatur, non autem ſpiritum vivificantem fidei oculo videbat, quod & ex iis, que de Therapeutis aſſerit planum fit, cum enim dies Pentecoſtes ſolemniſſimi eſſent Chriſtianis inſtar ſolemnitatis Pentecoſtalis Judaicæ, hinc & Therapeutæ quin-

Digitized by Google

quinquageſimum SS. numerorum habebant, eoque numero vim trianguli rectanguli exprimi pænes illos, quod quidem triangulum initium generationis rerum dicebant; quibus ſymbolis Trinitatis myſterium deſignaſſe videntur, quare ex obſervatione talis numeri tantum abeſt, ut Chriſtiani non fuerint, quinimo poſito, quod fuerint *Moſis diſcipuli*, Chriſtiani, omnino eſſe debuere, qui Pithagoreorum Rabinorum que commenta in chriſtianam veritatem convertebant. Id autem indignum Chriſtianis non erat, ex eorum in primis numero, qui cum Hebrei ab origine eſſent, & aſceticæ vitæ dediti a Marco inſtituti, ita florebant ſingulari opinione ſimplicitatis, atque virtutis, ut allegoriis, ac ſymbolis uterentur.

Vinum, inquit Philo, per eos dies non præbetur, ſed aqua limpida, operantur enim ſacris, ut ſacerdotes, ſacris abſtemiis.... nam vinum habent pro veneno afferente dementiam. Eſt vero, arguunt, ſatis exploratum Chriſtianos in ſuis cœtibus non ſolum non fuiſſe alienos ab adhibendo vino, ſed etiam illo uſos fuiſſe in re divina facienda.

Sed diſtinguant vellem plura, atque primo an Therapeutæ omnino abhorrerent a vino, ceu re mala: ſecundo: an hoc liquore, licet malum non haberent, uti noluerint, ne inebriati in quandam amentiam inciderent, & ita ab rerum divinarum contemplatione diſtinerentur, utque corpus tali abſtinentia caſtigarent: tertio: an in ſacris agendis vino uterentur.

Si docti iſti viri Therapeutas priori modo a vino abſtinuiſſe velint, ſatis oſtendunt non intellexiſſe ſe, quæ incommoda ſequantur; ec quid namque Præſidii in Philone collocatum eſſe exiſtimabunt, ut Therapeutas, quorum ille mores, e inſtituta deſcribit, efficiant addictos fuiſſe Moſaicæ religioni? Judei enim in ſuis cœtibus non fuerunt alieni ab adhibendo vino, & longe aberant ab eo errore, qui ferret aut pro veneno vinum haberi, aut Sacerdotes ſuos operari ſacris abſtemiis oportere.

Si autem

Si autem Therapeutas a vino abſtinuiſſe Nazareorum inſtar velint, omnes norunt apud Ægypti Monachos in uſu fuiſſe hanc abſtinentiam, quam facilem regionis conditio reddebat, ibi enim vinum, & rarum eſt, & præcioſum, & facile aeris qualitatibus inſpectis ad ebrietatem provocat,& quandam dementiam.

Therapeutas a vino abſtinere in ſacris agendis potuere multiplici ratione, licet Chriſtiani eſſent, ac primo quidem, quod ſacra facerent, ſeu Euchariſtiam reciperent Laici homines ſub una tantum ſpecie, panis ſcilicet: ſecundò, quod ſacerdotes ſola aqua uterentur in ſacrificio: tertio, quod vuas paſſas immergerent aqua,ac demum ſuccum exprimerent,eoque vice vini uterentur. Quæ omnia a Diſciplina Alexandrinæ Eccleſiæ, & Africæ contiguæ non abhorrent, etenim Alexandriæ Comunionem ſub una tantum ſpecie, & quidem panis, aliquando & aliquibus caſibus porrectam fuiſſe ſatis docemur ex facto Serapionis ſenis. Qui (Dioniſio Alexandrino teſte in epiſtola ad Fabium Antiochenum, quam Euſebius Hiſt. lib. 6. cap. 44. deſcribit) enarrat presbyterum, qui præ infirmitate, qua detinebatur, ſenem licet ad extremas anguſtias redactum convenire non potuit, puero Euchariſtiam ad ipſum deferendam tradidiſſe, quam puer, cum aqua diluiſſet, ori ſenis infudit *mox puer bucellam intinxit, & in os ſenis infudit* (verba ſunt Dionyſii) *qui ea paulatim abſorpta continuo animam exhalavit*. De Africana praxi Teſtes ſunt Tertullianus lib. 2. ad uxorem & Cyprian. lib. de lapſis, vid Juenin. de ſacram. diſſert. 4. queſt. 9. artic. 2. §. 2. Quod autem in Africa ante Cypriani ætatem nonnulli etiam Epiſcopi, vel ignoranter, vel ſimpliciter aquam ſolam ad myſteria matutina adhibuerunt, liquet ex ipſius Cypri: Epiſt. ad Cecilium; prioribus igitur Eccleſiæ ſeculis Aquariorum, qui certe Chriſtiani erant, plures fuere claſſes, quidam enim ſub vano ſobrietatis obtentu vinum a ſacris myſteriis ablegarunt, ii fuere Ebionitæ apud Epi-

phan. hęr. 30. & Tatianus apud eundem hęr. 46. Encratitæ vino omnino non utebantur, quod Diabolicum eſſe putarent.

Manichæi communioni ſub vini ſpecie ſeſe ſubtrahebant, quod a principio malo vinum creatum cenſerent. Vid. Leon. ſermon. 4. de quadrageſima. Alii abſtinebant a vino, ne hujus odore Chriſtiani a perſecutoribus detegerentur, hos meticuloſos ſacerdotes arguit Cyprianus Laudatus, alii poſtremum ob vini penuriam, credebantque vinum de jure divino non eſſe materiam neceſſariam conſecrationi, quos excuſat Cyprianus ibidem. Aliud aquariorum genus apud Chriſtianos, & Africanos, ac Indos fuit eorum, qui oblatis vuis populum comunicabant, & non vino. vid. Martenium lib. 1. de antiquis Eccl. Rit. cap. 3. art. 8. num. 32. Indi apud Caranganoram agentes, quod regio ipſorum vitium ſit impatiens, ſuccum ex vuis paſſis expreſſum pro vino adhibent, vid. navigationem Joſephi indi in novo orbe cap. 134. Ægyptii ipſi, & Coptitæ ad hæc uſque tempora hanc ſervant praxim. Hæc eo dixi, ut argumentum ex abſtinentia a vino ductum diſſolverem, ergo ut breviter ex dictis reſpondeam, dico Therapeutas a vino Jejunaſſe, & abſtinuiſſe, adeo ut eorum Presbiter in ſacris vino non uteretur, quia vel ſola aqua ſacrificabant, vel acqua ex vuis paſſis extracta, quæ vinum non erat Philoni, vel demum aqua, & vino, quod cum converſum noſſent in Sanguinem Chriſti, vinum non habebant, neque vocabant, quare Philo myſteriorum noſtrorum ignarus eos a vino abſtemios dixit.

Sed ſunt eorum hæc effugia, qui cum aliquam animo conceperint opinionem, quidvis malunt concedere, quam eàm abiicere patiantur: Philo qui minuta multa Therapeutarum novit neſciſſe credendus eſt, quod pertinet ad ſacra myſteria? Nihil conceſſi, quod vel verum, vel veroſimile mihi non adpareret; opinionem, ſi quam concipio animo, nonniſi penſatis omnibus, & mente a præjudiciis libera propugno: novit quidem

dem multa Therapeutarum Philo, ſed neque omnia, neque ſingula deſcribit, neque intima ſenſa, & ſpiritum, qui in litera latebat, novit, vel expoſuit.

Salem adhibebant Therapeutæ; hyſſopum, & ſi quæ ſimilia, forte quod cœnæ Euchariſticæ comunem adjungerent cœnam, choreas ducebant, ut multis poſterioribus ſeculis Æthiopes aliique Africani Chriſtiani etiam Presbiteri, etiam coram ſacroſancto altari choreas duxerunt in ſignum lætitiæ, & exultationis non diſſimili ab ea ratione, qua David coram Arca Domini exſultaſſe legitur, quare & in fine Miſſæ præſcribitur apud Ægyptios recitandus pſ.146. ſane mirum non eſt, ſi corporis externis geſtibus ſenſum verborum exprimant. Sed ſatis de Therapeutis, atque hæc a me dicta ſunto ſalvo meliori judicio.

FINIS PARS PRIMA.

Digitized by Google

Digitized by Google

MISSALE ECCLESIÆ ALEXANDRINÆ:

PARS SECUNDA.

ΤΑΡΧΗ ΝΤΕ
ΠΙΑΓΙΟΥ Ν̓ ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΥ
ΣΥΝ ΘΕΩ

Ταρχη μ̓ πιαγιαςμου ιϵ̓
ΑΝΑΦΟΡΑΣ
Του Αγιου Πατρος Ημων
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
Αρχιϵ̓πιςκοπου Καιςαρειας
Καππαδοκιας.

Ουευχη πιϫινςοβϯ μ̓ πιμανερ-
ϣωουϣι ϵ̓θῦ.

Πος φη ετςωουν ν̓ πιϩητ ν̓τε ουον νιβεν φη ϵ̓θουἀβ. ουοϩ εθμοτεν ̓μμοϥ ϧεν νη ϵ̓θῦ ν̓ταϥ Φη ϵ̓τοι ν̓ ἀτνοβι μ̓μαυατϥ ουοϩ ϵ̓τε ουονϣϫομ ̓μμοϥ ϵ̓ χανοβι ϵ̓βολ. Νθοκ φηνβ ϵ̓τςωουν ν̓ ταμετατμ̓π̓ϣα νεμ ταμετατςοβϯ νεμ ταμετατϩιϰανος ϵ̓ϧουν ϵ̓ παιϣεμϣι ϵ̓θουἀβ ν̓ταχ φαι. Ουοϩ ̓μμοινϩο ̓μμοι ϵ̓ ϣαντ ϵ̓ ϧουν: ουοϩ ϵ̓αυων ν̓ ρωι ; ̓μ πεμ̓θο μ̓ πεχωου ϵ̓θουαβ Αλλα κατα παϣαι ν̓τε νεκμετϣενϩητ ; χω νηϵ̓βολ ϊἀνοκ ϧαπιρεϥερνοβι. Ουοϩ μηις νηι εϑριϫιμι ν̓ ουϩμοτ νεμ̓ ουναι ϧεντε ουνου θαι Ουοϩ ουωρπ νηι ϵ̓ϧρηι ν̓ ουϫομ ϵ̓βολ ϧεν ̓πσιςι. Ον-

INITIUM
SANCTI EUCHOLOGII
In Nomine Dei

Initium Conſacrationis
ANAPHORÆ
S. P. N. BASILII MAGNI
Archiepiſcopis Cæſareæ
Cappadociæ.

Oratio præparationis Sancti Altaris.

Domine, qui omnium noſti corda, Sancte, qui requieſcis in ſanctis tuis, qui ſolus es ſine peccato, quique peccata dimittere potes, Tu Domine noſti, quod ego indignus ſim, imparatus, atque indiſpoſitus, qui ad hoc tuum ſanctum miniſterium accedam. Neque audeo accedere, aut os meum aperire coram ſancta gloria tua. Sed ſecundum miſericordiam tuam parce mihi peccatori, & tribue, ut in hac hora inveniam miſericordiam, & gratiam, ac mitte mihi deorſum potentiam ex alto. At-

Digitized by Google

Atque hic Sacerdos diſcum diſcooperit, Calicem abſtergit, atque diſcum quidem reponit ſeorſum & calicem in proprio conſtituit loco, & proſequitur Orationem præparationis.

UT incipiam, præparem, & perficiam miniſterium tuum ſanctum, ut tibi gratum eſt, ac tuæ voluntati beneplacitum cum odore incenſi. Eja Domine eſto nobiſcum, opus noſtrum adjuva, nos benedicito, quia Tu noſti peccata noſtra, Tu lumen es animarum noſtrarum, Tu vita noſtra, virtus, & ſpes, Tibique attollimus gloriam honorem adorationem, Pater, Fili, & Spiritus Sancte. Nunc & ſemper, & in Sæcula ſæculorum Amen.

Εθριερϩητης ουοϩ ν̀ τασοβϯ ; ουοϩ ν̀τὰϫωκ ὲβολ κατα πεθρανακ μ̀ πεκϣεμϣι ὲθουαβ. Κατα π̀ϯμαϯ μ̀ πεκοοωϣ ; ὲ ουσθοι ν̀ σθοινουϥι. Σε πεννηβ ; ϣωπι νεμαν ; ὰριϣφηρ ν̀ ερϩωβ νεμαν ; σμου ὲ ρον. Νθοκ γαρ πε π̀χωὲβολ ν̀τε νεννοβι ; φουωινι ν̀τε νενψυχη πενωνϧ ; νεμ τενϫομ ; νεμ τεν παρρησια. Ουοϩ ν̀θοκ ; πε τενουωρπ νακ ὲ πιωοὶ μ̀ πιὼου νεμ πιταὶο ; νεμ ϯπροσκυνησις ; φιωτ νεμ π̀ϣηρι ; νεμ πιπν̀α ὲθῦ. ϯνου νεμ ν̀ σηου ν̀ιβεν ; νεμ ϣα ὲνεϩ ν̀τε νιὲνεϩ τηρου ὰμην.

Oratio dicenda poſt Præparationem Altaris.

TU Domine docuiſti nos magnum hoc myſterium ſalutis; Tu vocaſti nos indignos, & abjectos ſervos tuos, ut eſſemus Miniſtri Altaris tui Sancti. Tu Domine, dignos nos fac per virtutem Spiritus tui Sancti, ut hoc miniſterium perficiamus, itaut non incidamus in judicium coram gloria tua

Νθοκ Πο̅ς ακτσαβον ὲ παι πιϣϯ μ̀μυστηριον ν̀τε πιουϫαι, ν̀θοκ αχθαϩμεν ϧαον ὲτθεβιὴουτ, ουοϩ ν̀ ατεμπϣα ν̀ ὲβιαικ ν̀ταχ. Εθρενϣωπι ν̀ ρεϥϣεμϣι μ̀ πεκθυσιαστηριον ὲθουαβ. Νθοκ πεννηβ ; ὰριττεν ν̀ ϩικανος. ϧεν ϯϫομ ν̀τε πεκπνευμα ὲθουαβ ; ὲ ϫωκὲβολ ν̀ ται ϫιακονιαθαι. ϩινα ϩεν ουμε-

Digitized by Google

συμετατϩιττεν ἐπϩαπ, μ̀ πε-
̀μθο μ̀ πεκνιϣϯ ǹ ὠου. Ν̀
ϯενὶνι ναχ ἐϧουν ǹ ουθυςιὰ ǹ
ςμου : ουὼου νεμ ουνιϣϯ μ̀ μεϯ-
ςαὶε ϧεν πεθουαβ ǹϯαχ. Φϯ
φη εϯϯ ǹ ουϩμοτ, φη εθουωρπ
ǹ ουςωϯ, φη ἐτερὲνεργιν ǹ ϩωβ
νιβεν ϧεν ουον νιβεν. Μνις Πο̄ς
εθρεςϣωπι εςϣηπ μ̀ πεκμθω ǹΧε
ϯενθυςιὰ. ϩϩρνι ἐΧεν νη ἐϯε
νουὶ ǹ νοβι, νὲμ νιμετ ατὲμι ǹϯε
πεκλαος. Ουοϩ Χε ςϯουβηουϯ,
καϯα ϯΔωρὲὰ ǹϯε πεκπνευμα
ἐθουαβ, ϧεν Πχ̄ς Ἰη̄ς Πενο̄ς.
Φαι ἐϯε ἐβολϩιτοτϥ, ἐρεπι ὠου
νεμ πιϯαιὸ, νεμ πιαμαϩι, νεμ
ϯπροςκυνηςις, ερπρεπι ναχ νε-
μαϥ, νεμ πιπνευμα ἐθουαβ ǹρεϥ-
ϯανϧο, ουοϩ ǹ ὁ ̀μοουςιος νε-
μαχ ϯνου νεμ ǹςηου νιβεν,
νεμ ϣα ἐνεϩ ǹϯε νιὲνεϩ ἀμην.

tua magna, & offeramus Tibi ſacrificium hoc benedictionis, ad gloriam, & magnificentiam in Sancto tuo. Deus gratiæ largitor, ſalutis auctor, qui operatur omnia in omnibus, acceptum fac, o Domine, coram Te, ſacrificium noſtrum pro peccatis meis, & pro ignorantiis populi tui, utque purum ſit juxta donum Spiritus tui Sancti per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. Per quem gloria honor, decus & adoratio tibi competit unacum ipſo, & Spiritu Sancto vivificante tibique conſubſtantiali. Nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorum Amen:

Poſtea Sacerdos oſculatur Altare, & convertitur ad Occidentem, ut ſeligat agnum, qui eſt Panis oblationis, ſeque bene mundet, quia ſcriptum eſt, ſit agnus mundus ſine macula. & poſtquam agnum diligenter mundavit, dorſum linteo mundo, ſeu velo abſtergit; oſculatur, & ad cornu altaris dextrum in velo ſerico collocat. Tum vinum probat odoratu ſuo, vel alicui non jejuno committat, ut is de vino ſuper palmum effuſo guſtet, quoniam plura accidunt vino, quam oblationi, cui ſi quidpiam accidat, & altera non ſuppetat, naturam ejus non immutat, vino autem. Si quid accidat, facile corrumpitur, & miniſterio ſacro non congruit; quod cavendum eſt.

Digitized by Google

Deinde Sacerdos ambas manus abluit ter dicens.

Aſperges me hyſſopo, & mundabor. Lavabis me, & ſuper nivem dealbabor, auditui meo dabis gaudium, & lætitiam, & exſultabunt oſſa mea humiliata. Lavabo pure manus meas, & circundabo Altare tuum Domine, ut audiam vocem laudis tuæ.

Εκέραϭτ ειέουαϣ, ὲ ϩοτε ουχιων. Εκεθριςωϯεμ ὲ ουθελνλ, νεμ ουουνοϥ ευὲθελνλ μ̀ μωαυ ǹϫε νικας ετθεβιὴουτ. ϯναὶαπωτ ὲβολϭεν πεθουαβ, ουοϩ ǹ πακωϯ ὲ πεκμανερϣωουϣι πο̂ς. Επϫιν πaςωτεμ ὲ πϭρωου ǹτε πεκςμου;

Et ſi poterit, integrum pſalmum recitabit, poſtea manus abſtergat velo albo bombycino mundo, eas autem non abſtergat niſi cum mora, & accipiat agnum in palmas ſuas illumque abſtergat ex parte ſuperiori & inferiori dicens.

Concede Domine, ut Sacrificium noſtrum ſit aceptum coram Te, potiſſimum pro peccatis meis, & pro delictis populi tui, illudque purum effice iuxta donum ſpiritus tui ſancti per Jeſum Chriſtum D. N. per quem.

Μнις πο̂ς εθρεςϣωπι εςϣнπ μ̀ πεκ ʹμθο ǹϫε πενθυςιὰ Εϩρнι ὲϫεν νн ὲτε νουὶ ǹ νοβι, νεμ νιμετ ατὲμι ǹτε πεκλαος. ουοϩ ϫε ςτουβнουτ κατα ϯϫωρεὰ ǹϯε πεκ πνδμα ὲθυ̂, ϭεν Πχ̂ς Ιн̂ς πενο̂ς, φαι ὲτε.

Quodſi Sacrificium offeras pro aliqua perſona viva, ſeu defuncta, ejus nomen commemorabis hoc loco. Si pro defuncta, dices.

Memento domine famuli tui N. eique concede locum quietis, & refrigerii in habitationibus

Αρι φμδὶ πο̂ς πεκβωκ ν̂ιμ, ουοϩ ςαϩνι ναϥ ìε ς ǹ ουμαὲμτον, νεμ ουχβοβ νεμ ουνὰνα-

Digitized by Google

ναπαυϲις, ϧεν νιπανϣωπι ν̀τε νι ἐθουβ ν̀ ϯαχ. ϧεν κενϥ ν̀ νενιοϯ ἐθῦ Ἀβρααμ, νεμ Ιςαακ, νεμ Ιακωβ, ϧεν πιπαραδιςος ν̀ϯε πουνοϥ.

nibus Sanctorum Tuorum. In ſinu Patrum noſtrorum Sanctorum Abrahæ, Iſaac, & Iacob, in paradiſo voluptatis.

Si Pro Infirmo, ità dices pro more.

Ἀριφμεὐὶ πος ν̀ πεκβωκ νῖμ, ουοϩ ἀρεϩἰροϥ ϧεν ουἀγγελος ν̀τε ϯϩιρὴνη, ουοϩ ματαλσοϥ ἰε ϛ ἐβολ ϧεν νιϥ ἰε ϛ ϣωνι ϯηρου.

Memento domine famuli tui *N.* & cuſtodi illum per Angelum pacis, & ſana eum a cunctis ejus infirmitatibus, *vel* Sana eam, cuſtodi eam.

Si pro Iter agente, vel Itinerantibus, dices.

Ἀρεϩ ἐροϥ ἰε ϛ أو ἰε ἐρωου في المكثر ϧεν ουἀγγελος ν̀τε ϯϩιρὴνη ουοϩ ματαςθοϥ ἰε ϛ ἰε ου ἐ νη ἐϯενουϥ ἰε ϛ ἰε ου μανϣωπι ϧεν ουϩιρὴνη νεμ ουουϫαι.

Cuſtodi eum, *aut in plurali aut feminino* cuſtodi eos, cuſtodi eam, per Angelum pacis, & redire fac eos ad habitationes ſuas cum pace & ſalute.

Si pro tribulato, adflicto, in vinculis conſtituto, dices.

Et ſalva eum, *vel* eos ex cunctis tribulationibus ipſius vel ipſorum.

Ουοϩ ναϩμου ἰε ναϩμεϥ ἰε ϛ ἐβολ ϧεν νιϥ ἰε ϛ, ἰε ου ϩοϫϩεϫ τηρου.

Ubi dicta perſolverit, ſerico velo agnum involvet, & ſuper caput ſum ponet; ſimiliter & Diaconus urceolos vini, & aquę ſerico velo involvens, ſuper caput tollit: ante eos autem Diaconus cum candela accenſa procedet, & ita ſemel Altare circumeunt. Sacerdos vero dicit.

Glo-

Gloria, & honor, honor & gloria SS. Trinitati Patri & Filio, & Spiritui Sancto.

Pax, & ædificatio uni unicæ Sanctæ, Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ Dei Amen.

Memento Domine eorum, qui has oblationes tibi obtulerunt, & eorum pro quibus obtulerunt, & eorum per quos obtulerunt, omnibus tribue mercedem Cęleſtem.

Memento Domine eorum, qui pręceperunt nobis, ut ipſorum memores eſſemus in noſtris præcibus, & orationibus. Dominus eorum memor ſit in regno ſuo cęleſti.

Ουὠου νεμ ουταιὸ ; ὲ ουταιὸ νεμ ουὠου, ν̀ ϯπαναγιὰ τριας φιωτ νεμ ̀πϣηρι, νεμ πιπνα̂ ὲθουαβ.

Ουϩιρὴνὴ νεμ ουκωτ ὲϫεν ϯουὶ μ̀ ̀μαυατς ὲθουαβ ν̀ καθολὴκὴ ν̀ ὰποςτολικὴ ν̀ εκκληςιὰ ̀ντε φϯ ὰμην.

Αριφμευὶ πο̂ς ν̀ νη εταυὶνι ναχ ὲϩουν ν̀ ναιδωρον, νεμ νη ὲταυὶνου ὲϫωου, νεμ νη ὲταυενου ὲβολ ϩιτοτου, μοι νωου τηρου μ̀ πιβὲχε πιὲβολ ϧεν νιφηουὶ.

Αριφμευὶ πο̂ς ν̀ ουον νιβεν ὲταυϩονϩεν εαν ὲ ερπουμευὶ, ϧεν νένϯϩο νεμ νενταωβϩ, πο̂ς ερπουμευὶ ϧεν πεϥμετουρο ν̀ νιφηουὶ.

Interea dum Sacerdos altare circumit, & populus dicit in diebus jejunii. Pſalm. 75. verſ. 11.

Quoniam cogitatio hominis & reliquiæ cogitationis feſtum agent tibi.

Alleluja; confitebor tibi Domine: & omnes reliquiæ cogitationis quæ te decent. Alleluja.

Sacrificia, & oblationes ſuſcipe Alleluja.

Νουρωμι εϥμουνωνϩ ταχὲβολ : ουοϩ ν̀ ςωϫπ ̀ντε ὀυμεα ερϣαιναχ.

Αλληλουὶὰ Χε φμευὶ ν̀ ουρωμι Εϥναουωνϩ ναχ ὲβολ πο̂ς, ουοϩ ςωϫπ ντέον μευὶ νη εγερϣαιναχ αλληλ.

Νιθυςιὰ νιπροςφορα ϣοπου ὲροκ, αλληλουια.

In Quadrageſimali jejunio, & Triduano Ninivitarum, dicitur ex Pſalmo 42. & 131.

Αλ-

Digitized by Google

Ἀλληλουϊ εἰεὶ ϧουν ϣα πιμανεριϣωουϣι ἐντε φϯ ναϩρεν πϩο μ̀ φϯ. φη ἐταϥϯ μ̀ πὸυνοϥ ὲ̀ντε ταμετάλου. ϯναουωνϩ ναχὶβολ φϯ πανουϯ, ϧεν ὀυκυθαρὰ, αλληλουϊα. Αριφμεὐὶ πὸς ν̀ Δαυιδ νεμ ϯεϥμετρεμραυϣ τηρς, αλληλ.

Alleluja, Introibo ad altare Dei in conſpectu Dei, qui lætificavit juventutem meam, Confitebor tibi Deus Deus meus in cithara alleluja. Memento Domine David, & omnis manſuetudinis ejus Alleluja.

In diebus autem feſtis Dominicis & Pentecoſtes, ſeu 50. dicunt ex Pſal. 117.

Ἀλληλουϊα, φαι πεπιέϩοου ἐτα πὸς θαμιοϥ· μαρενθελὴλ, ουοϩ ν̀ τενουνοϥ μ̀μονν ϧητϥ.

Ω πὸς εκὲναϩμεν, ὼ πὸς εκὲσουτεν πενμωιτ.

Ϥσμαρωουτ ν̀χε φη εθνηου ϧεν φραν μ̀ πὸς αλληλουϊα.

Alleluja, hæc dies, quam fecit Dominus, lætemur, & exſultemus in ea.

Domine redime nos Domine dirige ſemitas noſtras

Benedictus qui venit in nomine Domini alleluja.

Circulo peracto, ſtat in loco ſuo facie ad Orientem converſa, & Diaconus pariter in ſuo loco facie ad Occidentem verſa. Sacerdos ponit agnum, ſeu ablationem in manu ſiniſtra, eique adjungit Urceolum vini: dum illum Diaconus dextera manu tenet velo ſerico. Deinde ſignat. Poſt quam fratribus Sacerdotibus ſeſe inclinavit, & eis dixit. Benedicite. *Illi reſpondent.* Tu Benedicito.

Cum autem primo ſignat dicit.

ϧεν φραν μ̀ φιωτ νεμ π̀ϣηρι νεμ π̀πινευμα ἐθῦ, ουνουϯ ν̀ουωτ.

In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Unius Dei.

De-

Digitized by Google

Deinde ſignat inquiens.

Benedictus Deus Omnipotens Amen.	ϥϛμαρωουϯ ̀νϫε φϯ φιωτ πιπαντοκρατωρ, ἀμην.

Signat ſecundo dicens.

Benedictus Filius Unigenitus Jeſus Chriſtus Dominus noſter. Amen.	ϥϛμαρωουτ ̀νϫε πεϥμονογενης ̀νϣηρι Ιη̑ς. Πχς̑ πενο̑ς. ἀμην.

Signat tertio dicens.

Benedictus Spiritus Sanctus Paraclitus. Amen.	ϥϛμαρωουτ ̀νϫε π'ιπνα̑ ἐθυ̑ μ̀ παρακλήτιον, ἀμην.

Poſtea reponit agnum ſeu oblationem in Diſco ſerico ſub velo dicens.

Gloria, & honor &c.	Ουὼου νεμ ουταιὸ ν̀.

Adhæc infundit vinum in Calicem, atque Sacerdos vinum temperat aqua in modica certa quantitate Diacono exclamante, ac dicente.

Amen. Amen. Amen.	Αμην, ἀμην, ἀμην.
Unus Pater Sanctus. Unus Filius Sanctus. Unus Spiritus Sanctus.	Εις πατηρ ἁγιος, εις υιος ἁγιος, εν πνεῦμα ἁγιον ἀμην.
Benedictus Dominus Deus in ſæcula amen.	Ευλογὴτος Κιριὸς ὁ Θεος ὲις τους αιῶνας ἀμην.
Benedicite Dominum omnes gentes, benedicite eum omnes populi, quoniam confirmata	Νη εθνος ϯηρου ςμου ὲ πο̑ς μαρουςμου ὲ ροϥ ̀νϫε νιλαος τηρου, ϫε ἀπεϥναι ϯαϫρο ἐϩρηι

ϩⲏⲓ ⲉ̀ ϫⲱⲛ, ουοϩ ϯμεθμηι ὴⲧε πος ϣοπ ϣα ενεϩ ἀμην ἀλλη-λουιὰ.

mata eſt ſuper nos miſericordia ejus, & veritas Domini manet in æternum Amen Allel.

Populus dicit.

Δοξα Δατρι καὶ υιω καὶ ἀγιω πνευματι. Και νυν καὶ αἰὶ καὶ εις τους ἀιωνας των αιωνων ἀμην αλληλουιὰ.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto: & nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum amen alleluja.

Urceolum vino bene evacuat, atque os ejus linteo albo detergit, & ex altari removet, atque ubi Populus dixit.

Δοξα Πατρι.

Gloria Patri.

Sacerdos converſus ad fratres Presbyteros dicit.

Εἰρηνη πασιν, Διρουὰ ναϥ, Και τω πνατὶ ςου.

Pax vobi. *Illi reſpondent.* Et cum Spiritu tuo.

Tum convertitur ad Occidentem ac Populum ſemel Cruce ſignat, & invocat, atque dicit Orationem Gratiarum actionis.

Μαρενϣεπϩμοτ ν̀ τοτϥ, μ̀ πιρεϥερπετνανεϥ ουοϩ ν̀ ναηⲧ φϯ φιωⲧ μ̀ πενος ουοϩ πενϯνοι ουοϩ πενςωτηρ Ιης Πχς. Χε αϥερςκεπαζιν ὲϫων αϥερβοὴν ερον αϥαρεϩ ερον: αϥϣοπεν ερον αϥϯ ἀςοιρεν αϥϯπεν αϥενεενϣα ὲϩ ρηι ὲ ⲧαι ουνου θαι Νθοϥ ον μαρενϯϩο ερον ϩοπως ν̀ⲧεϥα-

Gratias agamus Authori bonorum Miſericordi Deo Patri Domini & Dei, ac Salvatoris Noſtri Jeſu Chriſti, quoniam protexit, adjuvit, & cuſtodivit nos, & ſuſcepit, atque miſeratus nos ſervavit, & adduxit ad hanc horam. Ipſum ergo, Nunc rogamus, ut nos cu-

Digitized by Google

cuſtodiat hodie, & omnibus diebus vitæ noſtræ in omni pace, Omnipotens Dominus Deus Noſter.

ϣάρεϩ ἐρον ϧεν παι ἐϩοου εθῦ φαι νεμ νιέϩοου τηρου ὴτε πὲνωνϧ ϧεν ϩιρήνη νιβεν ὴϫε πιπαντοκρατωρ πο̄ς πεννουϯ.

Diaconus. Orate.

Ο Διάκων Προσευξάσθε.

Populus. Kyrie eleiſon.

Ολαος. Κυριέ ἐλεήσον.

Sacerdos dicit.

Dominator Domine Deus Omnipotens Pater Domini, Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, gratias agimus tibi pro omnibus propter omnia, & in omnibus, quia nos protexiſti, adjuviſti cuſtodiviſti, ſuſcepiſti, & miſeratus ſervaſti, ac pervenire feciſti ad hanc horam.

Φνηβ πο̄ς φϯ πιπαντοκρατωρ, φιωτ μ̀πενο̄ς πεννουϯ ουοϩ πενσωτηρ Ιη̄ς Πχ̄ς. Τενϣέπϩμοτ ὴτοτκ, κατα ϩωβ νιβεν, νεμ εθβε ϩωβ νιβεν, νεμ ϧεν ϩωβ νιβεν. Ϫε αχερσκεπαζιν ἐϫων, αχερβοήθιν ἐρον, αχάρεϩ ἐρον, αχϣοπτεν ἐροχ, αχϯάσοἐρον, αχϯτοϯεν, αχεντενϣα ἐϩρηι ἐ ται ουνου θαι.

Diaconus dicit.

Orate, ut Deus misereatur noſtri, benignus nobis factus, nos exaudiat, & adjuvet, & orationes ac preces Sanctorum ſuorum pro nobis ſemper ſuſcipiat in bonum, nobiſque peccata noſtra dimittat, atque præſtet, ut ex communione Sanctorum ac benedictorum ipſius Sacramentorum conſequamur remiſſionem peccatorum.

Τώβϩ ϩινα ὴτε φϯ ναιναν, ὴπϥϣενϩήτ ϧαρον, ὴτεϥσωτεμ ἐρον, ὴτεϥερβοήθιν ἐρον, ὴτεϥσι ὴ νιϯϩο νεμ νιτωβϩ ὴτε νιεθῦ ὴτάϥ ὴτοτου ἐϩρηι ἐϫων ἐ πιάγαθον ὴσηου νιβεν, ὴτεϥχα νεννοβι ναν ἐβολ. Ντεϥαιτεν νιμπϣα εθρενσι ἐβολ ϧεν ϯκοινωνιὰ ὴτε νεϥμυστήριον ἐθῦ ἐτσμαρωουτ, πιχωἐβολ ὴτε νεννοβι.

Pa- Ολα-

Ολαος. Κυριὲ ἐλεήςον. — *Populus*. Domine miſerere.

Sacerdos dicit.

Ἐθβε φαι ⲧⲉⲛϯϩο ουοϩ ⲧⲉⲛⲧωβϩ ὴⲧεκμεταγαθος πιμαιρωμι. Μηιςναν εθⲉνϫωκ ἐβολ ὴμπαιε ϩοου ἐθῦ φαι, νεμ νιἐϩοου τηρου ὴⲧε πενωνϧ, ϧεν ϩιρηνη νιβεν νεμ ⲧεκϩοϯ. φθονος νιβεν, πιρασμος νιβεν, ενεργιὰ νιβεν ὴτε ὴπσατανας, ὴπσοσνι ὴτε ϩανρωμι ευϩωου, ὴπτωνϥ ἐπϣωι ὴⲧε ϩανϫαϫι, νηετϩην νεμ νηεθουωνϩ ἐβολ.

Idcirco rogamus, & obſecramus bonitatem Tuam, o Amator hominum, concede ut agamus diem hunç Sanctum & cunctos dies vitæ noſtræ in omni pace cum timore tuo. Omnem invidiam omnem tentationem, omnem operationem Satanæ, & conſilium hominum iniquorum, & inimicorum viſibilium ac inviſibilium inſultationes.

Seipſum ſignans dicit.

Αλιⲧου. — Averte.

A ſiniſtra ad occidentem ſignat dicens.

Ἐβολ ϩαρον. — A nobis.

Tum a dextra ad Occidentem ſignans dicit.

Νεμ ἐβολ ϩαπεκλαος τηρϥ. — Et ab omni populo tuo.

Deinde converſus ad Orientem, ſuper altare ſignat dicens.

Νεμ ἐβολ ϩα ⲧραπεϩα θαι. — Et ab hac menſa.

Deinde proſequitur.

Νη ϫε εθνανε νεμ νηεⲧερνοϥρι σαϩινι ὴμμωου ναν. Ϫε ὴθοκ πε ἐⲧακϯ ὴμ πιερϣιϣι ναν ἐϩωμι ἐϫεν νιϩοϥ νεμ νισλη, νεμ ἐϫεν ϯϫομ ⲧηρς ὴⲧε πιϫαϫι, ουοϩ ὴμπερεντεν ἐϧουν ἐπιρασμος, αλλα ναϩμεν ἐβολ ϩα πιπετϩωου. ϧεν πιϩμοτ; νεμ νιμετϣενϩηⲧ νεμ ϯμετμαιρωμι ὴⲧε πεκμονογενης ὴϣηρι πε-

Bona vero convenientia nobis tribue, quia tu dediſti nobis poteſtatem conculcandi Serpentes, & Scorpiones, & omnem virtutem inimici; neque nos inducas in tentationem ſed libera nos a malo; gratia, miſerationibus & benignitate Unigeniti Filii tui Dei, Domini, & Salvatoris noſtri Jeſu Chri-

Chriſti ; per quem & cum quo tibi convenit gloria honor decus , & adoratio , ac Spiritui Tuo Sancto vivificanti , Tibique conſubſtantiali . Nunc & ſemper , & in ſecula ſeculorum Amen .

πενος ουοϩ πενιου† ουοϩ πεννωϯηρ Ιης Πχς Φαι εϯε εβολ ϩιτοτϥ ερεπιωου νεμ πιταιο νεμ πιαμαϩι νεμ †προςκυνηςις ερπρεπι ναχ νεμαϥ , νεμ πιπνα εθουαβ νρεϥτανϧο νομοουςιος νεμαχ †νου νεμ ϣηου νιβεν νεμ ϣα ενεϩ ντε νιενεϩ ϯηρου αμην .

Finita Gratiarum Actione Populus dicet tono conſueto .

Salvatus Amen , & cum ſpiritu tuo .

Σωθης αμην και τωπνευματιςου .

Oratio præparationis oblationis Panis , & calicis .

Dominator Domine Jeſu Chriſte Unigenite , Fili Eterne , & Verbum impollutum Dei Patris eique conſubſtantialis cum Spiritu Sancto . Tu es Panis Vivificus , qui de Cælo deſcendit , & voluiſti fieri agnus immaculatus pro vita Mundi ; oramus , & obſecramus bonitatem tuam , O Amator hominum .

Φνηβ πος Ιης Πχς πιμονογενης ν ϣηρι ναϊδιος , ουοϩ νλογος , ντε φϯ πιατθωλεβ φιωτ , ν ομοουςιος νεμαϥ νεμ πιπνα εθουαβ . Νθοκ γαρ πε πιωικ ετονϧ εταϥι ε πεςητ εβολϧεν τφε . Ουοϩ ακερϣορπ νχαν ν ουϩιηβ νατασνι , εϩρηι εχεν πωνϧ μ πικοςμος . Τενϯϩο , ουοϩ πενϯϩωβϩ ν ϯεκμεταγαθος πιμαιρωμι .

Heic manibus deſignat panem propoſitum in diſco , ac dicit .

Oſtende faciem tuam ſuper hunc panem .

Ουωνϩ μ πεκϩο εϩρι εχεν παιωικ φαι .

Deinde manu Calicem vinum continentem deſignat ſine ulla Crucis formatione , ac dicit .

Et ſuper hunc Calicem ; quos propoſuimus ad hanc Tuam Sacerdotalem menſam .

Νεμ εχεν παι αφοϯ φαι . Ναι εταναχαυ εϧρηι εχεν ϯαι ϯραπεζα νιερατικιν ντακ θαι .

Po-

Digitized by Google

Poſtea ter Cruce propoſita ſigna inſimul, & primo quidem ait.

Σμου ἐ ρωου.	Benedic eis.

Secundo.

Αριάγιαζιν μ' μωου.	Sanctifica eos.

Tertio.

Ματουβωου ουοϩ ουοθβου.	Purifica eos, commuta eos.

Proſequitur Orationem, & panem ſpeciatim manu deſignat dicens.

ϩινα παι ωικ μεν 'ντεϥϣωπι 'νθοϥπε πεκσωμα ἐθουαβ.	Ut Panis iſte fiat corpus tuum Sanctum.

Deinde Calicem ſpecialiter manu deſignat dicens.

Πιθωτ δε ετ ϭεν φαι ἀφοτ, 'νθοϥ πε πεκςνοϥ ετταιηουτ.	Et hoc Miſtum, quod eſt in hoc Calice, fiat Sanguis tuus prætioſus.

Adhæc Sacerdos reliquum Orationis perficit, & dicit.

Ουοϩ μαρουϣωπι νανтнρου, ευμετ ἀλυμψις, νεμου ταλσο, νεμ ουςωτηριὰ 'ντε νεν ψυχη, νεμ νενςωμὰ, νεμ νενπνεῦμα. Χε 'νθοκ γαρ πε πενουτ, ἐρε πιώου ερπρεπιναχ νεμ πιάμαϩι, νεμ πεκιωτ 'ν ἀγαθος, νέμ πιπνεῦμα ἐθουαβ 'νρεϥταν ϭο, ουοϩ 'νόμοουςιος νεμαχ. τνου.	Utque ſint nobis omnibus exaltatio & medela, atque Salus animabus, corporibus, & Spiritibus noſtris; quia Tu es Deus noſter, cui convenit gloria, & poteſtas unacum Patre tuo Bono, ac Spiritû tuo Sancto vivificante Tibique conſubſtantiali nunc.

Poſtea Sacerdos hoſtiam in patena cooperit velo, & Calicem ſimiliter velo, modo ſint pura, idque ad deſignandam Corporis Salvatoris noſtri involutionem Sindone dum e Cruce illud depoſuerunt, & in monumento poſuerunt. Deinde omnes tegit magno velo, quo deſignatur lapis ſuperpoſitus monumento viviſi-

viſico; Item ſtatio Diaconi ab Oriente, & Presbyteri ab Occidente deſignat duos Angelos, quorum unus ſtabat ad caput alter ad pedes Corporis Jeſu; quod ipſum ſignificant & duæ Candelæ accenſæ. Poſtquam vero Sacerdos caute diligenterque velo magno omnes texit, altare deoſculatur, & procedit ad latus Septentrionale altaris, & metanæam (genuflexionem) facit ad Orientem Domino gratias agens qui eum puro huic Miniſterio dignum fecit; ſurgens oſculatur Altare, & progreditur ad latus maritimum altaris, cui Diaconus miniſtrans metaneam facit ad latus altaris maritimum, & elevat caput, Sacerdos autem extenſa manu ei benedicit, & ambo oſculantur altare, & ex altari deſcendunt facie ad Orientem converſa, & dorſo ad Occidentem, cum autem deſcendunt ſiniſtro pede, cum vero aſcendunt dextro pede progrediuntur. Sedet Diaconus coram porta altaris unacum reliquis Miniſtris; Sacerdos autem miniſtrans ſtat retro; & dicit abſolutionem; quod ſi cum ipſo alter Sacerdos concelebrat, Sacerdos miniſtrans ſedet, & Concelebrans recitat abſolutionem ad filium, quæ dicitur in Miſſa S. Baſilii, & Cyrilli, eſtque, quæ ſequitur.

Dominator Dominus Jeſus Chriſtus Filius Unigenitus, & Verbum Dei Patris, qui vincula omnia peccatorum noſtrorum Sua Salutifera, ac vivifica Paſſione diſrupit; qui inſufflavit in faciem Sanctorum Suorum Diſcipulorum, & purorum Apoſtolorum, eiſque dixit, accipite Spiritum Sanctum, quorum remiſeritis peccata remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta ſunt. Tu modo Domine noſter per Apo-

Φνηβ Πο̄ς Ιη̄ς Πχ̄ς, πιμονογενης ν̀ ϣηρι, ουοϩ ν̀ λογος ν̀τε φϯ φιωτ: φη ἑταϥϲωλπ ν̀ϲναυϩ νιβεν, ν̀τε νεννοβι ϩιτεν νεϥ μ̀καυϩ ν̀ουϫαι ν̀ ρεϥτανϧο. Φη ἑταϥνιϥι ἑϧουν ϧεν ̀πϩο ν̀ νεϥάγιος ̀μ μαθητης ουοϩ ν̀ ἀποστολος ἑθῡ ἑ αϥϫος νωου. Ϫεσι νωτεν ν̀ ουπνᾱ εϥουαβ, νη ἑτε τεννaχανου νοβι νωου ἑβολ- Ουοϩ νι ἑτε τεννααμονι μ̀μωου ϲενααμονι μ̀ μωου. Νθοκ ον ϯνου πεννηβ, ϩιτεν νεκἀποστολος ἑθῡ, αχερϩμοτ ν̀ νη ἑτερ-

ἐπρϩωβ ϧεν ουμεϯουηβ κατα ϛηου ϧεν τεκεκκλησια ἐθῡ, ἐ χανοβιἐβολ ϩιϫεν πικαϩι ἐςωνϩ ουοϩ ἐβωλἐβολ ἡςναυϩ νιβεν ντε ϯαδικια. ϯνου ον τεν ϯϩο ουοϩ ϯτεν τωβϩ ντεκμεταγαθος πιμαιρωμι, ἐϩρηι ἐϫεν νεκἐβιαικ, ναιοϯ νεμ νᾶςνηου, νεμ ϯαμεϯϫωβ ναιετκωλχ ν νουαφηουι, μπεμθο μπεκωου ἐθῡ, ςαϩρι νωου νεμ ςαϩρι ναν, μπεκναι, ουοϩ ςωλπ νςναυϩ νιβεν ντε νεννοβι, ιςϫε ανερϩλι ννοβι ἐροκ ιτε ϧεν ουεμι, ιε ϧεν ουμετατἐμι, ἰτε ϧεν ουμετϣλαϩ νϩητ. Ιτε ϧεν πςαϫι, ιτε ϧεν πϩωβ ιε ἐβολ ϧεν ουμετκουϫι νϩητ. Νθοκ ϥνηβ φη ετςωουν νθμεταςθενης ντε νιρωμι ϩως αγαθος ουοϩ μμαιρωμι φϯ. Αριχαριζεςθε ναν μπχω ἐβολ ντε νεννοβι.

Apoſtolos tuos puros in Sancta tua Eccleſia dediſti ſemper Sacerdotii operarios, qui in Terra peccata dimittant, ligent, & ſolvant omnia ligamina tenebrarum. Nunc rogamus Bonitatem tuam, & obſecramus o Amator hominum pro famulis tuis Patribus meis fratribus, atque humilibus iſtis, qui capita ſua coram Sancta gloria tua inclinant, illis, ac nobis concede miſericordiam tuam, & ſcinde omnia ligamina peccatorum noſtrorum, quæ ſive ſcienter, ſive ignoranter, cordis audacia, verbo, opere, aut animæ puſillanimitate admiſimus. Tu, qui noſti humanam infirmitatem, o Amator hominus Deus Bone, tribue nobis remiſſionem peccatorum noſtrorum.

Signat ſeipſum.

Σμου ἐρον. — Benedic nobis.

Signat Miniſtros.

Ματουβον, αριτεν νρεμϩε. — Munda nos, purifica nos.

Populum ſignat.

Νεμ πεκλαος ϯηρϥ νρεμϩε. — Et univerſum Populum tuum dealba.

Heic commemorat quemcumque vult commemorare, & poſtea perficit.

Im-

Imple nos timore tuo , dirige nos ſecundum Sanctam ac bonam voluntatem tuam . Quia Tu es Deus noſter , & Tibi convenit gloria , honor imperium , cum Patre tuo Bono , & Spiritu Sancto Vivifico , tibique conſubſtantiali .

Μαϩϯεν ἐβολ ϧεν τεκϩοϯ , ουοϩ ςουτωνϯεν ἐϧουν ἐ πεκουωϣ ἐθυ 'νάγαθον , ϫε 'νθοκ γαρ πε πεννουϯ , ἐρεπιωὸυ , νεμ πιταιὸ , νεμ πιάμαϩι , ερπρεπιναϰ νεμ πεκιωτ 'νάγαθος , νεμ πιπνᾶ ἐθῦ 'ν ρεϥταν ϧο ουοϩ 'ν ὁμοουςιος νεμαϰ . ϯνου .

In fine dicit .

Famuli tui , qui miniſtrant hoc die Hegumenus Presbyter .

Νεκ ἐβιαιχ 'νρεϥϣεμϣι 'νϯε παι ἐϩοου φαι , πιϩηγουμενος πιπ'ρέςβυτερορ .

Quod ſi coram ſedeat Sacerdos , ubi ad fratres Sacerdotes converſus eſt , ſignum crucis ducit ſemel , ac dicit .

Pater meus Presbyter : Παιωτ πιπρεςβυτερος .

Quod ſi plures adſideant , ſemel omnes Cruce ſignat dicens .

Patres mei Presbyteri . Ναιοϯ 'ν νιπρεςβυϯερος .

Deinde ſemel Diaconos ſignat inquiens .

Et Diaconus . Νεμ πιδιακωνος .

Tum converſus ſemel omnes miniſtros in Choro ſtantes ſignet dicens .

Et Clerus . Νεμ πικλῆρος .

Poſtea ad occidentem converſus Populum univerſum ſemel ſignat .

Et Univerſus Populus . Νεμ πιλαος τηρϥ .

Poſtremo ſeipſum ſignat dicens .

Et humilitas mea , ſint abſoluti ex ore Sanctiſſimæ Trinitatis Patris Filii & Spiritus Sancti . Ex ore Unius Unicæ Sanctæ Catholicæ Apoſtolicæ Eccleſiæ . Ex ore 12. Apoſtolorum . Ex ore videntis Dei Mar-

Ευέϣωπι ευοι 'νρεμϩε ἐβολ ϧεν ρως 'ν ϯπαναγιὰ ϯριάς . φιωτ , νεμ 'πϣηρι νεμ πιπνευμα ἐθουαβ Νεμ ἐβολ ϧεν ρως 'ν ϯουὶ 'μ μαυατς ἐθουαβ 'ν καθολικη 'ν ἀποςτολικη 'ν εκκλησιὰ . Νεμ ἐβολ ϧεν ρωου 'μ πιμεϯ ςναυ 'ν ἀπο-

Digitized by Google

ἀποςτολος. Νεμ ἐβολ ϧεν ρωϥ μ̀ πιθεὼριμος Μαρκος, πιἀποςτολος, ἐϋαγγελιςτης ουοϩ μ̀ μαρτυρος. Νεμ πιἁγιος Ἀθανασιος πιἀποςτολικος; νεμ πι Χρυςοςτομος Ιωαννης. Νεμ πιἁγιος Κυριλλος, νεμ πιἁγιος Γρηγωριος, νεμ πιἁγιος Βαςιλιος. Νεμ ἐβολ ϧεν ρωου μ̀ πιϣομτ ϣε μετ ϣμην ἐταυθωουϯ ϧεν νικεα. Νεμ πιϣε ϯαιο ν̀ϯε Κωνςτατινουπολις. Νεμ πιςναυ ϣε ν̀ϯε Εφεςος. Νεμ ςοουϣε μαπ ν̀τε Χαλκιδων. Νεμ ἐβολ ϧεν ρωϥ μ̀ πενιωτ ετταιηουϯ ν̀ ἀρχιἐπιςκοπος αββα ν̀ιμ. Νεμ πεϥ κεϣφηρ ν̀ λειτουργος ν̀ ἐπιςκοπος ἀββα ν̀ιμ. Νεμ ἐβολ ϧεν ρωϥ ν̀ ταμεπλαχιςτος. Χε ϥςμαρωουτ, ουοϩ ϥμεϩ ν̀ ὠου ν̀χε πεκραν εϯ θουὰβ, φιωτ, νεμ πϣηρι. νεμ πιπνα ἐθουαβ. ϯνου.

Marci Apoſtoli Evangeliſtæ, & Martyris; & SS. Athanaſii Apoſtolici, & Johannis Chryſoſthomi. Et Sancti Cyrilli, S. Gregorii, S. Baſilii: ex ore 318. qui Niceæ convenerunt; & 150, qui Conſtantinopoli; ac 200. Epheſi, & 630. Chalcedone. Et ex ore Patris noſtri honorandi Archiepiſcopi Anba *N*. Ejuſque Socii in Miniſterio Patris Epiſcopi *Anba N*. Et ex ore infirmitatis meæ, quia benedictum eſt, & Glorioſum nomen tuum Sanctum Pater, Fili, & Spiritus Sancte.

Tum ſurgunt omnes, quod ſi Sacerdos ſedeat, Presbyter, qui legit, oſculatur caput illius, deinde Sacerdos celebrans oſculatur limen Oſtii Altaris, & aſcendens oſculatur Altare, quod ſi alter Sacerdos concelebret, ab eo thuribulum accipit; ſin autem, accipit a Diacono miniſtrante, & ad orientem procedens quinquies thus adolet juxta ritum orationis thuris veſpertini; & hæc eſt.

Ουευχη ν̀τε πιςθοινουϥι.

Φϯ πινιϣϯ ν̀ιϣαἰνηϩ πιατὰρχη. ουοϩ πιατχωκ, πινιϣϯ ϧεν νεϥϩβηουι φη ετ ϧεν μαι νιβεν, ουοϩ ετϣοπ νεμ ουον νιβεν.

Oratio thuris.

Deus magne æterne, qui principio & fine cares, qui Magnus es in Tuis conſiliis, Fortis in tuis operibus, ubique

in omnibus exſiſtis; eſto nobiſcum Rex noſter, & conſiſte in medio noſtrum omnium in hac hora. Munda corda noſtra, ſanctifica animas noſtras ab omnibus peccatis, quæ admiſimus ſcienter voluntarie, ſeu involuntarie; Præſta ut offeramus coram Te hoſtias rationales, & victimas benedictionis.

ϣωπι νεμαν ϩων πεννηβ, ϩεν ται ουνου δαι, ουοϩ οϩιερατ ϩεν πνμηϯ ϯηρου. Ματουβο ὶ νενϩητ, ουοϩ ἀριαγιαζιν ὶ νεν ψυχη, αρχιαθαριζιν ̓μμον ἐβολ ϩα νοβι νιβεν ἐτ ἀναιτου ϩεν πενουωϣ νεμ πενουωϣ αν. Ουαϩ μνις ναν ἐερπροσφεριν μ̓ πιχμδο, ν̓ ϩανϣουϣωουϣι ν̓ λογικον, νεμ ϩανθυςια ν̓ ςμου:

Diaconus.

Orate pro hoſtiis, & oblationibus, quas obtulimus.

Ο διακων.

Προςευξαςθε υπερ ϯης, θυςιας ἡμων, προςφεροντων.

Sacerdos dicit.

Et Incenſum Spirituale ingrediatur intra velum in locum ſanctitatis Sanctorum tuorum; Rogamus Te, Rex noſter. memento Domine pacis Unicæ Unius Sanctæ Catholicæ Apoſtolicæ tuæ Eccleſiæ.

Οἱερευς λεγει.

Νεμ ουςθονουϥι μ̓ πνευματικον: Εϥνηου ςαϩουν μ̓ πικαταπετασμα, ϩεν πιμα ἐθουαβ ντε νι ἐθουαβ ντακ. Ουοϩ τενϯϩο ἐροκ πεννηβ. Αριφμευι π̄ο̄ς ν̓ ϯϩιρηνη, ν̓ϯ ϯεκουὶ μ̓μαυατς ἐθουαβ, ν̓καθολικη ν̓ αποςτολικη ν̓ εκκλησια.

Diaconus.

Orate pro pace Unius Unicæ Catholicæ Orthodoxæ Eccleſiæ Dei.

Ο διακων.

Προςευξαςθε ὑπερ της ειρηνης ϯης αγιας μονης καθολικης, καιαποςτολικης ορθοδοξου τουθ̄ῡ εκκλησιας.

Sacerdos deoſculatur Altare a parte Septentrionali, & dicit.

Quæ exſiſtit a finibus Orbis uſque ad fines ejus. Memento Domine Patriarchæ noſtri

Θαι ετϣοπ ις Χεν αυρηΧς ν̓ϯοικουμενη ϣα αυρηΧς. Αριφμευὶ π̄ο̄ς μ̓ πενπατριαρχης νιωϯ

ἐϯ-

ϵⲧⲧαιnουⲧ ναρχηερευς Αββα νῖμ.

Patris Venerandi Principis Sacerdotum Anba *N*.

Ο διακων.

Προςδυξαςθε υπερ του αρχιερεως ημων παπα αββα νῖμ, παπα κε πατριαρχου, κυριου αρχηεπιςκοπου της Μεγαλης Πολεως Αλεξανδριας, κε των ορθοδοξων ημων επιςκοπον.

Diaconus.

Orate pro Principe Sacerdotum Patre Anba *N* Papa, & Patriarcha, & Archiepiſcopo Magnæ Urbis Alexandriæ, & omnibus Orthodoxis Epiſcopis.

Deinde ſacerdos progrediens ad Diaconi locum facie ad occidentem converſa dicit.

ϩες ουχρεϧ αρεϩερουμαν νϩανμηϣ νρομπι νεμ ϩαν ςηου κϊρηνηκον. Αριφμευι πος ν νενϫινθωουⲧ ςμου ερωου.

Conſervans ſerva illum nobis annis multis, & temporibus pacificis. Memento Domine Congregationis noſtræ, illi Benedicito.

Ο διακων.

Προςευξαςθε υπερ της αγιας εκκλιςιας ταυτης, κε των ςυνελευςεων ημων.

Diaconus.

Orate pro hac Sancta Eccleſia, & omnibus, qui ſimul nobiſcum convenerunt.

Sacerdos ad priorem locum procedens facie ad Orientem converſa dicit.

Μηις εθρουϣωπι ναν νατερκωλιι νατταϩνο, εθρεναιτοιατα πικουωϣ εθουαβ ρυαϩ μ μακαριον, ϩανηι ν ευχη ✠ ϩανηι ν τουβο ✠ ϩανηι ν ςμου ✠ αριχαριζεςθε μμωου ναν πας νεν πεκβιαικ εθνηου μενενςωνιϣα ινεϩ.

Concede ut nobis ſint ſine ulla offenſione, & impedimento, ut ſecundum Sanctam beatamque voluntatem tuam eas ædes celebremus orationis ✠ Ædes puritatis ✠ Ædes benedictionis ✠ Præſta Domine, ut tales ſint nobis famulis tuis, & omnibus, qui ſemper nobis ſucceſſuri ſunt.

Et cum ad priorem venit locum, ſcilicet ad Orientem, dicit:

Exurge Domine Deus & diſſipentur Inimici tui omnes, & fugiant a conſpectu tuo omnes, qui oderunt nomen Sanctum tuum.

Τωνκ π̅ο̅ς̅ φϯ μαρουϫωρ εβολ ν̀ ϫενεκϫαϫι τηρου, μαρουφωτ ἐβολ ϧατϩη μπεκϩο νϫε ουον νιβεν εθμοςϯ μπεκραν ἐθουαβ.

Cum venit ad locum Diaconi dicit.

Populus tuus benedictionibus perfruatur mille millenis & deces millies millenis, perficianteque voluntatem tuam. Gratia

Πεκλαος δε μαρεϥϣωπι ϧεν πιςμου, ντε ϩαναν ϣο νϣο, νεμ ϩανθβα νθβα, ϥιρι μ πεκουωϣ. ϧεν πιϩμοτ.

Dum venit ad locum ſuum, circulum iter perficiens dicit.

Per quem.

Φαι ἐτα ἐβολ ϩιτοτϥ.

1. *Oſculatur Altare, & ſiniſtro pede e templo deſcendit facie ad Oriente converſa, & triplici ductu incenſat coram Altare, ac primo dicit.*

Adoramus Te Chriſte, & Patrem tuum bonum, ac Spiritum tuum Sanctum, quia veniſti & redemiſti nos.

Τενουωϣτ μμοκ ὠ π̅χ̅ς̅ νεμ πεκιωτ ναγαθος, νεμ πιπ̅ν̅α̅ ἐθ̅υ̅ ϫε ακι ακςωϯ μμον.

2. *Incenſans Sacerdos dicit.*

In conſpectu Angelorum pſallam tibi, & adorabo ad Altarem tuum Sanctum.

Μπεμθο ν̀ νιαγγελος, ϯναερψαλιν ἐροκ, ουοϩ ϯναουωϣτ να ϩρεν πεκερφει ἐθουαβ.

3. Et ego in multitudine miſericordiæ tuæ introibo domum tuam, & adorabo ad Sanctum tuum Altare.

Ανοκ δε κατα παϣαι ντε πεκναι, ειὲ ἐϧουν ἐπεκηι, ουοϩ ϯναουωϣτ ναϩρεν πεκερφει ἐθουαβ.

Deinde ter adolet coram imagine Virginis, ac dicit.

1. Gaude Maria pulchra columba, quæ Deum Verbum nobis peperiſti. Te Salutamus cum Gabriele Angelo dicentes. Ave gratia plena, Dominus tecum.

Χερε νε Μαρια, ϯςομπι εθνεςος, θη ἐταςμιςι ναν μ̀ φϯ πιλογος. Τενϯ νεμ πιχερετιςμος, νεμ Γαβριηλ πιαγγελος, ϫε χερε κε χαριτωμενη, ο κ̅ς̅ μετα ςου.

Χε-

Digitized by Google

Χερε νε ὠ ϯπαρθενος, ϯου ρω μμηι ηαληθινε, χερε πϣου ϣου ντε πενγενος, αριϫφο ναν ν̀ Εμμανουηλ.

2. Ave Virgo Regina vera, Salve honorificentia generis noſtri, Tu peperiſti nobis Emmanuel.

· Τενϯϩο ἀριπενμέυι, ὠ ϯ προςτατης ἐτενϩοτ, ναϩρεν πε-πος Ιη̂ς Πχς̂, ντεϥχα̂ νεννοβι νανέβολ.

3. Rogamus, memento noſtri o fidelis Advocata in conſpectu Domini noſtri Jeſu Chriſti, ut dimittat nobis peccata.

Ac ſimiliter incenſat omnes imagines Angelorum, Apoſtolorum, Martyum, & omnium Sanctorum: quod ſi præſens adſit Pater Patriarcha, vel Epiſcopus, eum incenſat dicens.

Αριφμέυι πο̂ς μ̀ πενιωτ ετ-ταιηουτ ν̀ αρχηέρευς αββα νι̂μ.

Memento, Domine, honorandi Patris noſtri Principis Sacerdotum *Anba N*.

In alio Codice, cum primo, dicit hunc verſum.

Πο̂ς εϥιέρεϩ. ὲ πωνϩ μ̀ πταϩο ἐρατϥ μ̀ πενιωτ ἐτται-ηουτ ν̀ αρχηέρευς αββα νι̂μ.

Dominus conſervet vitam, & ſtatum P. N. honorabilis Principis Sacerdotum noſtrorum Anba *N*.

Quod ſi incenſat Epiſcopum dicat.

Πο̂ς ειϥέαρεϩ ὲ πωνϩ μ̀ πταϩοέρατϥ μ̀ πενιωτ εττaιηουτ ν̀ ἐπιςκοπος αββα νι̂μ.

Dominus conſervet vitam & ſtatum P. N. honorabilis Epiſcopi Anba *N*.

Cum ſecundo incenſat dicit.

ϩεὶ ουαρεϩ αρεϩ ἐροϥ ναν, ν̀ ϩανμηϣ νρόμπι, νεμ ϩαν ςηου ν̀ ϩιρινηκον.

Conſervans ſerva illum nobis annis multis, & temporibus pacificis.

Cum tertio ducit Thuribulum dicat.

Τεϥθεβι ν̀ νεϥϫαϫι τηρου, ςα-πεςητ ννεϥσαλαυϫ νχωλεμ. Τω βϩ μ̀ πο̂ς ὲ ϩρηι ἐϫαν, ν̀ τεϥχα̂.

Sub Scabellum pedum ejus, ſubijce illi omnes inimicos ejus. Roga Dominum pro nobis, ut nobis parcat.

De-

Deinde duplici ductu Thurificat Hegumenum, ac primo dicens.

Rogo, Pater mi Hegumene, memento mei in tuis orationibus; ut Dominus dimittat mihi multa mea peccata; DominusTe conſervet in pace, & veritate.

ϯϯϩο ἐροκ παιωτ πιϩηγουμενος, ἀριπαμευι ϧεν νεκϣληλ. ϩιναντε Πο̅ς χω νηι ἒ νεννοβι ετοϣ. πος εϥεαρεϩ ἐροκ ϧεν ουϩιρηνη: νεμ ουμεθμηι, νεμ ουμετϫορι.

2. Dominus conſervet nobis vitam tuam multis annis, & pacificis temporibus.

Πο̅ς εϥεαρεϩ ἐπεκωνϧ ναν ϩ̀ ϩανμηϣ ἒρομπι νεμ ϩανϲηου ἒϩιρηνη κον.

Hegumenus ei reſpondet dicens.

Dominus ſervet Sacerdotium tuum inſtar Mechiſedech, Aaron, ac Zachariæ & Simeonis Sacerdotum Dei Altiſſimi & omnium Fidelium Sacerdotum Amen.

Πο̅ς εϥεαρεϩ ἐπεκ μετουηβ, μφρηϯ μ̀ Μελχιςεδεκ, νεμ Ααρων, νεμ Ζαχαριας, νεμ Σιμεων νιουηβ ἒντε φϯ ἐτσοιϲ νεμ νεϥουηβ τηρου ἐτενϩοτ αμην.

Deinde Thurificat Sacerdotem unico ductu dicens.

Benedic Domine, Rogo, Pater mi Presbyter, memento mei.

Σμου ϯϯϩο ἐροκ παιωτ πιπρεςβυτερος ἀριπαμευι.

Intereà Populus canit tono Virginis.

Thuribulus aureus mundus plenus precioſo unguento, qui eſt præ manibus Aaron Sacerdotis Thus adolentis ad altare.

Ται ϣουρη ἒ νουβ νκαθαρος, ετμαι ϧα πιαρωματα ετϧεν νενϫιϫ ἒ Ααρων πιουηβ, εϥταλο ϲθοινουϥι ἐπιϣωι ἐϫεν πιμανερϣωουϣι.

Quod ſi tempus non permittat, dicant hanc.

Thuribulus aureus eſt, odor ejus eſt Salvator noſter, quem genuit, & redemit nos de peccatis noſtris.

ϯϣουρη ἒ νουβ πε ϯπαρθενος πεςαρωματα πε πενςωτηρ, αςμιςι μμοϥ αϥςωϯ μμον, ἒ πεϥχ.

Digitized by Google

Aut dicunt hunc.

Νθο πι ϯϣουρη, ἐνουβ ἐκαθαρος, ἐτϥαι ϩαπιχηβς ἐχρωμ ἐτςμαρωουτ.

Quæ eſt Thuribulus aureus mundus, quæ portat Carbonem igneum benedictum.

Tum ex porta Altaris deſcendit, & Thus adolet ante portam altaris, ut jam dictum eſt, Populus etiam dicat.

Τεν ουωϣτ 'μμοκ ὠ Πχ̄ς.

Adoramus Te Chriſte.

In cujus fine Diaconus legit Paulum coptice, epiſtolam ſcilicet S. Pauli lingua coptica.

Παυλος φβωκ μπενο̄ς Ιη̄ς Πχ̄ς πιαποςτολος ἐτθαϩεμ, φη ἐτ αυθαϣϥ ἐ πιϩιϣεννουϥι ἐτε φϯ.

Paulus ſervus D. N. J. C. Apoſtolus vocatus, & prædeſtinatus in Evangelium Dei.

Sacerdos incenſans ſuos conſacerdotes & Eccleſiam circuit univerſam maſculos ac fœminas, dicit.

Σμου μ' Παυλος πιαποςτολος ἐτε Ιη̄ς Πχ̄ς ἐρεν ειςμου ἐθουαβ ϣωπι νεμαν αμην.

Benedictio Pauli Apoſtoli Jeſu Chriſti, benedictiones ejus ſuper nos ſint Amen.

Dum egreditur ex interiori choro dicit.

Ιη̄ς Πχ̄ς ἐςαϥ νεμ φοου, ἐθοϥ ἐθοϥ πι ϣα ἐνεϩ, ϩεν ουϩυποςτασις ἐουωτ, τενουωϣτ 'μμοϥ τενϯωουναϥ.

Jeſus Chriſtus heri, hodie, & eſt in ſæcula in una Perſona, illum adoramus, & laudamus.

Et ubi univerſum circuit Eccleſia aſcendit ad altare, quod incenſat pro confeſſione populi dicens.

Φϯ φη ετανϣωπ ἐροϥ ν' ϯ ὁμο-

μο-

Deus, qui ſuſcepiſti confeſſio-

ſio-

Digitized by Google

ſionem Latronis ſuper crucem honorandam, ſuſcipe confeſſionem populi tui, dimitte eis omnia peccata eorum propter nomen Sanctum tuum, quod invocatum eſt ſuper nos; ſecundum miſericordiam tuam, Domine, & non ſecundum peccata noſtra.

μολογια ̀ντε πιςςνι ϩιϫεν πιςταυρος εττaιηουϯ. ϣοπερον ǹϯομολογια ̀ντε πεκλαος. Ουοϩ χωνωου ǹ νουνοβι τηρου ̀εβολ Εθβε πεκαραν ̀ε ϑουαβ ̀εταυμουϯ μμοϥ ̀ε ϩρηι ̀ε ϫων. Κατα τὸ ̀ελεος σου κε̃, κε φε μη κατα τας αμαρτιας ἡμων.

Et deſcendit, tum dicit Diaconus banc clauſulam finalem Epiſtolæ Paulinæ coram Patribus, ſcilicet Patriarcha, vel Epiſcopo.

Gratia D. N. J. C. Sit cum ſpiritu tuo puro Domine mi Pater honorande Pater noſter Patriarcha Anba N Patriarcha magnæ Urbis Alexandriæ; & Pater noſter Epiſcope Anba N & faciat Sacerdotes, ac reliquum populum ſalvos in Domino. Amen fiat.

Πιϩμοτ γαρ μ̀ πσ̃ος Ιη̃ς Πχ̃ς ̀εϥ̀εϣωπι νεμ πεκαγιον πνευμα παο̃ς ̀νιωτ εττaιηουϯ μ̀ παϯριαρχης παπα ̀αββα ν̃μ. Του πατριαρχου της μεγαλοπολεως Αλεξανδριας νεμ πενιωτ ǹ ̀επιςκοπος αββα ν̃μ. Μαρεπικληςος νεμπιλαος τηρϥ ουϫαι ϧεν πο̃ς Χε αμην ε ςὲϣωπι.

Quod ſi Patres non adſint, Diaconus dicat.

Quia gratia vobiſcum, & pax inſimul dicentes Amen fiat.

Πιϩμοτ γαρ νεμωτεν νεμ τϩιρηνη ̀ϩςοπ Χε αμην ε ςὲϣωπι.

Deinde Apoſtolum Arabice interpretatur: Interea Sacerdos, vel concelebrans, ſecreto coram altare dicit banc orationem.

Oratio poſt Apoſtolum.

Domine ſcientiæ, & largitor ſapientiæ, qni revelas quæ in profundo tenebrarum ſunt, qui

Πο̃ς ̀ντε ϯεγνωςις, ουοϩ πιρεϥςαϩνι ̀ντε ϯςοφια ̀φηετςωρπ ̀ǹ νη ετ ϣηκ̀εβολ ϧεν̀ πχαχι,

χαχι, ουοϩ ετϯ ̀νουςαϫι ̀ν νη ετϩιϣεννουϥι ϧεν ουνιϣϯ ̀ν-ϫομ. Φη ετε ̀εβολ ϧεν τεκμετ-χρ̄ς ακμουϯ ̀ε Παυλος, φαι ̀ε-ναϥοι ̀νδιωκτης ̀ν ουςηου ϫε ςκευ-ος νςωτπ. Ουοϩ ϧεν φαι ακϯ-ματ ̀εθρεϥϣωπι νοὺαποςτολος ευθαϣεμ, ουοϩ ̀ν ρεϥϩιωιϣ ̀μ πιεὺαγγελιον ̀ντε τεκμετουρο Πχ̄ς πεννουϯ. Νθοκ ον ϯνου πὶα-γαθος ουοϩ ̀μ μαιρωμι τενϯϩο ̀εροκ. Αριχαριζεςθε ναν, ̀νεμ πεκλαος τηρϥ, ̀ν ουνους νατσιϩ-ραϥ, νεμ ουκαϯ εϥτουβηουϯ, ̀επϫιν τενεμι, ουοϩ ̀ν τεννεκαϯ ϫε ουτεϯωφελια ̀ντε νεκςβωουι ̀ε-θουαβ, ̀εϯ αυοϣου ̀ε ρον ϯνου ̀εβολ ϩιτοτϥ. Ουοϩ μφρηϯ ̀ε-ταϥινι μμοκ, νθοκ πιαρχηθος ̀ντε πωνϧ. Παιρηϯ ανον ϩων αριττεν μπεμπϣα, εθρενϣωπι ενονι μμοϥ ϧεν πϩωβ νεμ φναϩ-ϯ, εντωου μπεκραν ̀εθουαβ, ουοϩ ενϣουϣου μμον ϧεν πεκς-ταυρος ̀ν ςηου νιβεν Ουοϩ νθοκ πεϯενουωρπ.

qui tribuis ſermonem Evangelizantibus virtute magna, qui tua bonitate vocaſti Paulum, qui aliquando perſecutor fuerat, & vas electionis feciſti; tibique placuit, ut eſſet Apoſtolus vocatus, qui præco eſſet, & annunciaret Evangelium Regni tui, Chriſte Deus noſter, Te modo iterum rogamus, o Bone hominum Amator, concede nobis, ac populo tuo univerſo intellectum non impeditum & cogitationem mundam; ut ſciamus, & intelligamus, qui ſit fructus tuarum ſanctarum doctrinarum quæ modo per illum lectæ ſunt ſuper nos; & ſicuti ſecutus eſt Te, o principium vitæ, ita præſta nobis, ut fide, & operibus eum imitemur, tuumque Sanctum Nomen laudemus, & in tua Cruce ſemper gloriemur. Tu enim es, cui attollimus.

Deinde unus Diaconorum legit Catholicon (ſcilicet ex Epiſtolis, quæ Catholicæ audiunt) Copticè, quod interpretantur Arabice; Sacerdos celebrans interea hanc Orationem pro ſe dicit poſt Catholicon Coptice dictum.

Oratio poſt Catholicon.

Πο̄ς πεννουϯ φη ετε ̀εβολ ϩιτεν νεκαποςτολος ̀εθουαβ, ακουωνϩ να- ̀νεβολ

Domine Deus noſter, qui per Apoſtolos tuos Sanctos re- ve-

velaſti nobis myſterium Evangelii tui, quod eſt gloria Chriſti tui; eiſque ſecundum magnitudinem infiniti doni gratiæ tuæ dediſti, nt annunciarent in omnibus gentibus inexhauribiles divitias miſericordiæ tuæ; Rogamus Te, o Rex noſter, Præſta nobis illorum ſortem, & hæreditatem, & concede ſemper, ut per veſtigia illorum gradientes, agonem ipſorum imitemur, & participemus, ac communicemus ſudoribus, quos pro juſtitia emiſerunt, cuſtodi tuam Sanctam Eccleſiam, quam per eos fundaſti. Benedic ovibus Gregis tui, & hanc vitim quam dextera tua plantaſti creſcere fac per Chriſtum Jeſum D. N. Per quem.

νἐβολ ̀μφμυςτηριον μ̀ πιὲυαθγελιὸν ̀ντε πωου ̀ντε πεχρ̂ς Ουοϩ ακτηις νωου κατα ϯνιϣϯ ̀νϪωρεὰ ̀ναϯϯϣιἐρος ̀ντε πεϩμοϯ Εθρουϩιϣεννουϯ ϧεν νιἐθνος τηρου ̀νϯμετραμαὸ ̀νατϣιταϯςι ̀νςως ̀ντε πεχναι. Τενϯϩο ἐροκ πεννηβ. αριττεν μπεμπϣα μπουμερος νεμ πουκληρος. Αριχαριζοςθε ναν ̀ν ςηου νιβεν εθρενμοϣι ν̀ ςανουϣενταϯςι, ουοϩ ντενϣωπι ενονι ̀ν νουαγων· ουοϩ νϯενερκοινωνιν νεμωου ϧεν νιϧιςϯ ἐταυϣοπου ἐϩρηι ἐϪενϯμετευςεβης. εκρωις ἐ τεκεκκλησια ἐθουαβ, θαι ἐτακϩιςενϯ μμος ἐβολϩιτοτου ἐ Ουοϩ εκεςμου ἐ νιἐςωου νϯἐπεκοϩι. Ουοϩ εκεθρο ̀νται βω ν̀ ἀλολι αϣαι; θαι ἐταςςτος ̀νϪε πεκουιναμ, ϧεν Πχ̂ς Ιη̂ς πενο̄ς. Φαι ἐτε.

Diaconus initio Catholi i dicit.

Catholicon ex Petro, dilectiſſimi mei

Καθολικον Πετρου ναμενραϯ.

In fine autem dicat.

Ne diligatis Mundum, neque ea quæ ſunt in Mundo; Mundus tranſit cum ſuis concupiſcentiis, & qui voluntatem Dei facit manet in æternum Amen.

Μπερμενρε πικοςμος, ουϪε νη ετϣοπ ϧεν πικοςμος, πικοςμος ναςινι νεμ τεϥ ἐπιθυμια, φη ετ ἰρι μ̀φουωϣ μ̀ φϯ, ϥναϣωπι ϣαἐνεϩ, ἀμην.

Digitized by Google

Ubi vero arabice Catholicon fuerit perlectum, populus canet.

ϣαρε φϯ ωλι ʼμμαυ, ν̀ νινοβι ʼντε πιλαος, ἐβολ ϩιτενπισλιλ, νεμ πισϥοι ʼντεπισθοινουϥι. Φαι ετ αυενϥ ἐπϣωι, ν̀ ουθυσια ετϣηπ, ϩιϫεν πισταυρος ϩεν πουϫαι μ̀ πενγενος.

Deus aufert peccata populi per hoſtias, & thuris adoletionem, Ipſe, qui obtulit ſeipſum hoſtiam acceptabilem in cruce pro ſalute Generis noſtri.

Interea Sacerdos celebrans aſcendit ad Altare, thus unico ductu adolet dicens orationem Thuris Actuum, facie ad orientem converſa.

Φϯ φη ἐτ αϥϣωπ ἐροϥ ʼμπισλιλ ʼντε Αβρααμ, ουοϩ φμα ʼν Ισαακ, αϥςοβϯ ναϥ ν̀ ουἐςωο. Παιρηϯ ον ϣωπ ἐροκ ν̀ ϯοτεν ϩων πεννηβ ʼμπισλιλ ʼντε παι ςθοινουϥι. Ουοϩ ουωρπ ναν ἐϧρηι ν̀ ϯεϥϣεβιω, μ̀ πεκναι ἐϯοι ʼνραμαο. Ουοϩ ἐακθρενϣωπι ἐνοι ν καθαρος, ἐβολ ϩα ςθοι βων νιβεν ν̀ϯε φνοβι. Ουοϩ αριτεν ʼμπεμπϣα εθρενϣεμϣι, μ̀πεμθο ʼντεκμεταγαθος πιμαιρωμι, ϩεν ουτουβο, νεμ ουμεθμηι ν̀ νιἐϩοου τηρου ʼνϯε πενωνϧ.

Deus, qui ſuſcepiſti Abrahæ ſacrificium, eique pro Iſaac agnum præparaſti, ita etiam ſuſcipe a nobis o Rex noſter Sacrificium hujus thuris, & retribue nobis pro eo divites miſerationes tuas; munda nos ab omni inquinamento peccati; præſta, ut miniſtremus coram bonitate tua, o amator hominum, in puritate, juſtitia cunctis diebus vitæ noſtræ Memento Domine pacis &c. *ut ſupra*

Dum autem deſcendit, populus dicit verſus tertium.

Κςμαρωὺτ ἀληθων, νεμ πεκιωτ ʼνἀγαθος, νεμ πιπνευμα εθυ̃, ϫε ακι ακςωϯ ʼμμον, ουοϩ ναι ναν.

Benedctus es vere cum Patre tuo bono, & Spiritu Sancto, quia veniſti, & nos redemiſti, ac miſertus es nobis.

Deinde Diaconus legit Actus.

Πραξις ʼνϯε ιενιοϯ ν̀ ἀποστολος

Actus Patrum noſtrorum

Digitized by Google

Apoſtolorum, bene dictiones eorum ſanctæ nobiſcum ſint.

λος, ἐρεπουςμου ἐθῦ ϣωπι νεμαν.

Deinde Sacerdos Thurificat Conſacerdotes ſuos uti dictum eſt ſupra neque circuit totam Eccleſiam, ſed Thus dat ſtantibus in interiori Choro ſpeciatim, & dicit.

Benedictio Dominorum noſtrorum, nimirum Patris noſtri Petri, & Doctoris noſtri Pauli cum cæteris diſcipulis: Benedictiones eorum Sanctæ nos adjuvent.

Σμου ǹ ναος ǹιο϶ ǹ ἀπος϶αλος, ἐ϶ε πενιωτ Πετρος νεμ πενσαϧ Παυλος, νεμ πςεπι ǹτε νιμαθητης, ἐρεπουςμου ἐθῦ.

Et incenſat eos, qui ſunt in Choro exteriori ſtans ad portam Chori interioris, neque foris perluſtrat. Deinde ſtat coram porta Altaris, hoc incenſat, quin aſcendat in templum, uti fecerat in Thure veſpertino & ad Pauli lectionem, ſed ſtet coram porta Altaris, & incenſat triplici ductu, & Thuribulum appendit, metanœam facit, & in loco proprio conſiſtit uſque ad finem Triſagii, dicens. Deus, qui ſuſcepiſti confeſſionem &c. *ut ſupra*

Lectione Actuum finita, Diaconus dicit.

Et verbum Domini creſcet, multiplicabitur, & honorificabitur, atque manebit in Eccleſia Sancta Dei Amen.

Πισαϫι ϫε ǹτε πος εϥεαιαι, ουοϩ εϥεαϣαι, ουοϩ εϥεαμαϩι, ουοϩ εϥεταϫρο ϧεν ϯαγια ǹεκκλησια ǹτε φϯ αμην.

Finita Lectione Actuum linguis Coptica, & Arabica, dicit Populus ter Sanctus, *deinde Sacerdos dicet orationem Evangelii.*

Dominator Dominus Deus noſter Jeſu Chriſtus dixit Sanctis ſuis diſcipulis, & puris ſuis Apoſtolis, Prophetæ multi, & Juſti concupierunt videre, quæ vidiſtis, & non viderunt, & au-

Φνηβ πος Πχς πεννουϯ φη ἐταϥϫος ǹ νεϥαγιος ǹ μαθητης ουοϩ ǹ αποςτολος ἐθῦ, ϫε ϩανμηϣ ǹ προφητης νεμ ϩανθμηι αυερεπιθυμιν ἐ ναυ, ἐ νη ἐτε τεννυ ἐρωου ουοϩ ǹ πουναυ, ουοϩ ἐ ςωτεμ ἐ νη

νη ἑ τετενςωτεμ ἑρωου ουοϩ μ̀ πουςωτεμ Νϑωτεν ϫε ὠὀυνιάτου ν̀ βαλνετενμ ϫε ςεναυ νεμ νε τενμαϣϫ ϫε ςεςωτεμ. Μαρενερ πεμπϣα ν̀ ςωτεμ, ουοϩ ἑἱρι ̀ν νεκευαγγελιον ἑθῦ. ϩεν νιϯωβϩ ν̀ τενη ἐθῦ ν̀ ϯαχ.

& audire, quæ vos audiiſtis, & non audierunt. Beati oculi veſtri, qui vident, & aures veſtræ, quæ audiunt. Digni efficiamur, qui audiamus, & impleamus Evangelia tua Sancta per orationes Sanctorum tuorum.

Ο διοκων. Προςευξαςϑε ὑπερ του ἁγιου ευαγγελιου.

Ολαος. Κυριὲ ἐλεηςον.

Diaconus. Orate pro Sancto Evangelio.

Populus. Kyrie eleiſon.

Sacerdos.

Αριφμεὐὶ δε ον πεννηβ ̀ν ουον νὶβεν ἑϯαυϩονϩεν ναν ἐ ερπουμεὐὶ ϩεν νενϯϩο νεμ νεντωβϩ, ἑπεγιρι μ μωου ἑ πϣωι ϩαροχ πὸς πεννοϯ. Νη ἑ ταυερϣορπ ν̀ ενχοτ μαμτοννχωυ, νη ετϣωνι ματαλσωου. ϫε ̀νϑοχ γαρ πε πενωνϩ ϯηρου, νεμ πενουϫαι τηρου. νεμ τενϩελπις τηρου νεμ πενταλσο τηρου, νεμ τενὰναςτας ις τηρου. ουοϩ ̀νθοχ πε ϯενουωρπ ναχ ἑ πϣωι μ̀ πιὡου.

Memento etiam Rex noſter omnium, qni præceperunt nobis, ut illos commemoraremus in noſtris precibus, & orationibus, quas ad te fundimus Domine Deus noſter. Afflictos recrea, infirmos ſana, quia tu es vita, ſalus, ſpes ſanitas, & Reſurrectio omnium noſtrum. Tibique attollimus gloriam &c.

Deinde Pſalmum præcinit:

Ψαλμος τω Δαυιδ.

Pſamus David.

Sacerdos incenſat, & tertium verſum dicit, atque incenſans Evangelium ſubjungit.

Ουωϣτ μ̀ πιὐαγγελιον ̀ντε Ιη̃ς Πχς̃ ϩιτεν νιευχη ̀ντε πιἑροψαλτης Δαυιδ πιπροφητης, πὸς ἀριϩμοτ ναν, πιχω εβολ ̀ντε νεννοβι.

Adoro Evangelium Jeſu Chriſti. Per orationes David Pſaltes, & Prophetæ Dominus præſtet nobis remiſſionem peccatorum noſtrorum.

Ad

Ad quartum verſum aſcendit in Templum, & Thuribulum ſignat, atque incenſat ſemel dicens.

Gloria & honor, honor & gloria Sanctiſſimæ Trinitati Patris, Filii, & Spiritus Sancti Amen.

Ουωου νεμ ουταιὸ. Εουταιὸ, νεμ ουὼου, ν̀ ϯαναγιὰ τριας φιωτ, νεμ πϣηρι νεμ πιπνᾶ ἐθῦ. ϯρου.

Diaconus in Templum cum Evangelio aſcendit, eique Sacerdos thus dat, dum ſemel circuit altare, & dicit orationem Simeonis Sacerdotis.

Nunc dimitte ſervum tuum Domine &c.

ϯνου πανηβ χναχα πεκβωκ ἐβολ.

Et dicunt orationem in proceſſione convenientem diei, & Alleluja; deinde deſcendens Sacerdos ſtat coram porta Altaris, & Diaconus portans Evangelium ſtat a parte interiori portæ altaris, & Sacerdos thus dat Evangelio dicens.

Adoro Evangelium Jeſu Chriſti Filii Dei vivi, cui gloria in ſæcula.

Ουωϣτ μ̀ πιὲυαγγελιον ̀ντε Ιη̄ς Πχ̄ς π̀ϣηρι μ̀ φϯ ετονϧ πιωουναϥ ϣα ενεϩ.

Accipit Evangelium a Diacono, & convertitur ad occidentem, & Preſbyteri venientes oſculantur Evangelium dicentes.

Adoro Evangelium.

Ουωϣτ μ̀ πιὐαγγελιον.

Poſtremo ipſe illud oſculatur, & tradit Diacono miniſtranti, qui ipſum Copticè legit, & thure adolet, deinde converſus coram Altaris porta ad Orientem dicit.

State cum timore Dei ad audiendum Sanctum Evangelium.

Σταθητε μετα φοβου Θεου, ἀκουσωμεν του ἁγιου ὐαγγελιου.

Sacerdos.

Ο ἱερὸς.

Benedictus, qni venit in nomine Domini.

ϥσμαρωουτ ̀νϫε φηεθνηου ϧεν φραν μ̀ Πο̄ς.

Diaconus.

Ο διακων.

Benedic Domine. Ex Evangelio

Κε ὐλογησον εκ του κατα Ματθεον

θεον ἁγιου ϵὐαγγελιου τὸ ἀνάγνωςμα.

gelio Sancti Matthæi cap.

Interea Sacerdos ter incenſat, dicens cum Diacono ſecrete.

Ταρχη μ̀ πιϵὐαγγελιον ἐθῦ, κατα Ματθεον, κατα Μαρκον, κατα Λουκαν, κατα Ιωᾶν ἁγιου ϵὐαγγελιου τὸ ἀνάγνωςμὰ.

Initium Sancti Evangelii Secundum Johannem, Marcum, Lucam, Matthæum. *cap.*

Ολαος.

Δοξα ςοι Κυριὲ.

Populus.

Gloria tibi Domine.

Diaconus, qui Evangelium Arabice interpretatur, dicit.

Ορϩιέρατου ϧεν ουϩοϯ ̀ντε φϯ, ουοϩ καϯ ὲ πιϵὐαγγελιον ἐθουαβ πκάτα νὶμ.

State cum timore Dei, & attenti audite Sanctum Evangelium ſecundum &c.

Interim Sacerdos Evangelium incenſat dicens ut antea,

Ουωϣτ μ̀ πιϵὐαγγελιον.

Adoro Evangelium.

Diaconus autem.

Πεντ̃ς ουοϩ πεννουϯ ουοϩ πενςωτηρ, ουοϩ πενουρο τηρεν, Ιης̃ Πχς̃ πϣηρι μ̀φϯ ετονϧ, πιὼουναϥ ϣα ἐνεϩ.

Domini Dei, & Salvatoris ac Regis omnium noſtrum Jeſu Chriſti Fili Dei vivi, cui Gloria in ſæcula.

Tum Sacerdos converſus Altare ter incenſat dicens cum Diacono Domini Dei &c. *Poſtea in proprio ſtans loco converſus ſemel incenſat fratres ſuos Sacerdotes, dicens.*

Νθωτεν δὲ ωὀυνιὰτου ǹ νενβαλ ϫε ςεναυ νεμ νετενμαϣϫ ϫε ςεςωτεμ, μαρενερπεμπϣα ǹςωτεμ, ουοϩ ἐὶρι ̀ννεκ ϵὐαγγελιον εθῦ ϧεν νιτωβϩ ̀ντε νιεθῦ ̀ντακ.

Beati autem ſunt oculi veſtri, quia videtis, & aures veſtræ, quia audiunt. Digni efficiamur qui audiamus, & impleamus Evangelia tua Sancta per interceſſiones Sanctorum tuorum.

De-

Deinde ſemel incenſat Diaconos dicens adoro Evangelium &c. *Poſthæc ſtat facie ad occidentem verſa, capite inclinato coram Evangelio; & vultu populum reſpiciens. Ubi Diaconus Coptice Evangelium legit, Sacerdos accedens ter Evangelium incenſat dicens.*

Et tibi convenit glorificatio una voce, gloria, honor, magnificentia, & adoratio cum Patre tuo Bono, ac Spiritu tuo Sancto vivifico tibique conſubſtantiali. Nunc.

Ουοϩ ʼνϑοκ πε ἐⲧε ςερπρεπι ναк, ʼνϑε ⲧδοξολογιά ϭεν ουςμη ν̓ ουωτ ʼντε ουον νιβεν, πιωου, νεμ πιταιὸ, ⲧμεⲧνιϣⲧ, ⲧπροςκυνηςις, νεμ πεκιωⲧ ν̓ αγαϑος, νεμ πιπνᾶ ἐϑῡ, ν̓ ρεϥτανϧον̓ ὁμοουςιος νεμακ. ⲧνου.

Diaconus Evangelio dicto Subiungit.

Gloria Deo noſtro in omnia ſæcula ſæculorum Amen.

Πιωὸου φα πεννουⲧ πε, ϣὰ ἐνεϩ ʼντε νιἐνεϩ ⲧηρου ἀμην.

Deinde Sacerdos ſuper brachia Evangelium tenet, & accedentes Sacerdotes capite detecto illud oſculantur juxta ordinem, poſtremus omnium Sacerdos ipſum oſculo exceptum tradit diacono, qui illud in propio reponat loco, tum Interpres Arabicus interpretabitur. Interea vero temporis Sacerdos ſecreto dicit, quod ſi alter ſit concelebrans, hic dicet.

Oratio poſt Evangelium.

Longanimis, multum miſericors, & verax ſuſcipe orationes petitioneſque noſtras, ſuſcipe a nobis deprecationem noſtram, pœnitentiam, & confeſſionem ſuper Altare tuum purum immaculatum cœleſte, mereamur audire Evangelia tua ſancta, & mandata tua ſer-

Πιρεϥὼουνϩητ, φα πιμηϣ ν̓ ναι, ουοϩ ʼνὰληθινος, σι ν̓ νενⲧϩο, νεμ νενⲧωβϩ ʼντοτεν, σι ν̓ πενπαρακληςις ν̓ τοτεν, νεμ πενμετὰνοιὰ νεμ πενουωνϩ ἐβολ, ἐϩρηι ἐχεν πεκμανερϣωουϣι ἐϑουαβ ʼναⲧϑωλεβ ν̓ⲧε ⲧφε, μαρενερπεμπϣα μ̓ πιςωⲧεμ ʼνⲧε νεκευαγγελιον ἐϑουαβ, ουοϩ ν̓ ⲧε-

Digitized by Google

ϯσναρεϩ ἐ νεκεντολη, νεμ νεκου-
αϩςαϩνι, ουοϩ ν̀ πενϯουταϩ ν̀
ϧητου ν̀ϩρηι ϧεν ϣε νεμ ςε νεμ
μαπ. Αριφμευι πος ν̀ νη ετϣωνι
ν̀τε πιλαος αχεμπουϣινι ϧεν
ϩανναι ναι νεμ ϩανμετϣενϩητ,
ματαλσωου. Αριφμευι πος ν̀ νεν-
ιοϯ νεμ νενςνηου εταυϣεϊπιϣεμμο,
ματαςθωου ἐ νη ετε νουουμανϣωπι
ϧεν ουϩιρηνη, νεμ ουουϫαι. Α-
ριφμευι πος ν̀ νιςιϯνεμ νιςιμρωτ
ν̀τε ϯχοι, μαρουαιαι ουοϩ μα-
ρουαϣαι. Αριφμευι πος ν̀ νιαηρ
ν̀τε ϯφε, νεμ νικαρπος ν̀τε πκα-
ϩι, ςμου ερωου. Αριφμευι πος ν̀
νιμωου ν̀τε νιιαρωου μ̀ μωου ϧεν
ται ρομπι ϑαι ςμου ἐρωου, ανιτου
ἐπϣωι κατα νουϣι. Αριφμευι πος
ν̀ τςωτηρια ν̀ νιρωμι, νεμ πιτεβ-
νωουι, ναϩμου ἐβολ τηρου. Αριφ-
μευι πος ν̀ τςωτηρια μ̀ παιτοπος
ἐϑουαβ ν̀ ταχφαι. Νεμ τοπος νι-
βεν, νεμ μοναςτηριον νιβεν ν̀τε
νενιοϯ ν̀ ορθοδοξος, ναϩμου ἐ-
βολϩα πετϩωου νιβεν. Αριφ-
μευι πος μ̀ πεκβωκ πουρο ν̀τε πκα-
ϩι μμαι Χρς, αριϩ ἐροϥ ϧεν ου-
ϩιρηνη νεμ ουμεθμηι, νεμ ουμετ-
ϫωρι. Αριφμευι πος ν̀ νη ετ
αυερχμαλωτευιν μ̀ μωου, ναϩμου
ἐβολ ϯηρου. Αριφμευι πος ν̀ νη
ετϩεϫϩωϫ ϧεν νιθλιψις νεμ νια-
ναγκη, ναϩμου ἐβολ ϧεν νουϩοϫ-

Servare, & fructum feramus 100. 60. & 30. Memento Domine Infirmorum populi tui, viſita illos, in miſericordia, & clementia ſana illos. Memento Domine Patrum, ac Fratrum noſtrorum iter agentium, eos ſanos, & incolumes reducito in proprias ædes. Memento Domine ſeminum, & germinum agri, ut creſcant, ac multiplicentur. Memento Domine imbrium Cœli, & fructuum terræ, illis benedicito. Memento Domine fluvialium aquarum hujus anni, eis benedicito, creſcant juxta menſurã ſuam. Memento Domine ſalutis hominum, & animantium, omnes ſalva. Memento Domine incolumitatis hujus tui ſancti loci, & omnium habitationum, & ædium Patrum noſtrorum orthodoxorum, libera eos ab omni malo. Memento Domine famuli tui Chriſtũ amantis Regis terræ, illum conſerva in pace, juſtitia, & virtute. Memento Domine Captivorum, omnes libera. Memento Domine adflictorũ, tribulatorum, eoſque ſalva ab

omni anguſtia, & neceſſitate. Memento Domine Patrum, ac fratrum noſtrorum, qui obdormierunt, & requieverunt in orthodoxa fide; omnium animabus quietem præſta. Memento Domine eorum, qui has tibi oblationes obtulerunt qui eas pro ſe obtulerunt, & eorum pro quibus obtulerunt, omnibus cœleſtem retributionem concede. Memento Domine Cathecumenorum populi tui, eorum miſerere, eos confirma in fide tua. Reliquias Idololatriæ aufer a nobis. Legem tuam, timorem tuum, mandata tua, ac judicia tua ſancta confirma in cordibus noſtris. Da illis, ut intelligant ſtabiliter verba, quæ docti ſunt, & tempore ſtato mereantur baptizari per novam regenerationem in remiſſionem peccatorum ſuorum. Fac ſint Templum Spiritui Sancto per gratiam.

ϩεϫ τηρου. Αριφμευὶ πο̅ς ν̀ νενιοϯ νεμ νενςνηου ἐϯ αυενκοτ, αυμτον μ̀ μωου ϧεν πιναϩϯ ν̀ ορθοδοξος, μαμτον ν̀ νουψυχη τηρου. Αριφμευὶ πο̅ς ν̀ νη ἐταυινι ναχ ἐϧουν ν̀ ναι δωρον. Νεμ νη ἐτ αυὲνου ἐ ϫωου, νεμ νη ἐτ αυενου ἐβολ ϩιτοτου, μοι νωου ϯηρου μ̀ πιβεχ πιεβολ ϧεν νιφηουι. Αριφμευὶ πο̅ς ν̀ νικαϯηχουμενος ν̀τε πεκλαος ναι νωου, μαϯαϫρωου ϧεν πιναϩϯ εϧουν ἐροκ. Σωϫπ νιβεν μ̀ μέτϣαμϣε ιδωλον ϩιτου ἐβολ ϧεν πουϩητ. Πεκνομος, πεκϩοϯ, νεκεντολη, νεκμεθμηι, νεκουαϩςαϩνι ἐθουαβ, ματαϫρωου ν̀ϧρηι ϧεν πουϩητ. Μηις νωου εθρουςουεν πϯαϫρο ν̀ νιςαϫι ἐταυερκαθηκιν μ̀ μωου ν̀ϧητου. ϧεν πιςηου δε ετθηϣ, μαρουερπεμπϣα μ̀ πιϫωκεμ ν̀τε πιουαϩ μ̀ μιςι ἐ πχωἐβολ ν̀τε νουνοβι. Εκςοβϯ μ̀ μωου ν̀ ουερφει ν̀τε πεκπνευμα ἐθουαβ, ϧεν πιϩμοτ.

Poſtea Sacerdos celebrans ſtans coram velamine Altaris hanc Sancti Baſilii Orationem dicet.

Oratio ablationis velaminis ad Patrem.

Deus, qui ineffabili tua in homines bonitate Unigenitum Filium miſiſti in mundum, qui eran-

Φϯ φη ἐϯε εφβε πεκμετμαιρω μ ναταϣςαϫι μ μος, ακουωρπ μ̀ πεκμονογενης ν̀ϣηρι.

ϣηρι ὲ πιχοςμος, ϩινα ὺπεϥτα-
ςθο ἐροχ μ πιεςωου ε ϯ αϥςω-
ρεμ. Τενϯϩο ἐροχ πεννηβ μπ³ρ-
ταςθον ὲ φαϩου, ενϩιτοτε ὲ ται
θυςια ὲ τοι νϩοϯ ουοϩ νατςνοϥ.
Ντενχω γαρ ὲϩθην αν ἐϫcω νενμεθ-
μηι, αλλα ὲ πεχναι φαι ὲ ϯ αχ-
ταν ϭο μ̀ πενγενος ἐβολϩιτοτϥ.
Τενϯϩο ουοϩ τεντωβϩ ǹ τεχ-
μεταγαθος πιμαιρωμι, ϫε ϩινα
να ντεϥϣτεμ ϣωπι ναν ευϩαπ
νεμ πεχλαος τηρϥ, ǹϫε παιμυ-
ςτηριον, ὲταχεροιχονομιν ὺμμοϥ
ναν ὲ ουϫαι. Αλλα ὲ ǹτε νεννο-
βι, νεμ ουχωὲβολ ουϣωϯεβολ ὺτε
μιμεταμελης, ὲ ουωὸυ δε νεμ ου-
ταιο μ̀ πεχρανεθουαβ, φιωτ νεμ
ὺπϣηρι, νεμ πιπνευμα ἐθουαβ,
ϯνου.

O διαχων λεγι.

Επι προςευχη ςταθητε. Προςευξαςθε ὺπερ των ζων των. Προςευξαςθε ὺπερ των νοςουντων. Προςεχξαςθε ὺπερ των αποδημων. Κλινωμεν τα γονατα. Αναςτωμεν. Κλινωμεν τα γονατα. Και αναςτωμεν. Κλινωμεν τὰ γονατ. Προςευξαςθε ὺπερ των ὰγαθων ὰέρων, και των χαρπων της γης. Προςευξαςθε ὺπερ της ςυμμετρου ὰναβαςεως, των ποταμιων υδατων. Προςευξαςθε ὺπερ των ὰγα-

errantes oves ad Te reduceret, rogamus Te Rex noſter ne repellas nos ab oblatione hujus timendi, & incruenti Sacrificii. Non enim in noſtra juſtitia confidimus, ſed in tua miſericordia, qua dilexiſti genus noſtrum. Rogamus, & obſecramus bonitatem tuam, o Amator hominum, ne in judicium ſit nobis, ac univerſo populo tuo, hoc Sacramentum, quod pro ſalute noſtra inſtitutum eſt ſed in expiationem peccatorum noſtrorum, & remiſſionem culparum noſtrarum, in honorem, & gloriam tui ſancti nominis, Pater Fili, & Spiritus Sancte nunc.

Diaconus dicit.

Ad orationem ſtate. Orate pro vivis. Orate pro Infirmis. Orate pro Itinerantibus. Flectamus genua. Surgamus. Flectamus genua. Surgamus. Flectamus genua. Orate pro aeris ſalubritate, & fructibus terræ. Orate pro acqarum fluvialium exundatione ſecundum propriam menſuram. Orate pro imbribus opportunis, & ſeminibus terræ. Flectamus

genua . Surgamus . Flectamus genua . Surgamus . Flectamus genua . Orate pro ſalute hominum , & animantium . Orate pro ſalute mundi , & hujus Civitatis . Orate pro Chriſtum amantibus Regibus noſtris . Flectamus . . . Orate pro captivis . Orate pro requieſcentibus . Orate pro offerentibus nobis oblationem . Flectamus . . . Orate pro tribulatis . Orate pro Cathecumenis . Orate - Flectamus.

ἀγαθων υεϯων , και ςποριμων της γης . Κλινωμεν , ϯὰ γοναϯα. Αναςτωμεν . Κλινωμεν ϯὰ γοναϯα . Και αναςτωμεν Κλινωμεν ϯὰ γοναϯα . Προςδεξαςθε ὑπερ ϯης ςωϯηριας ανθρωπων , και κϯηνων . Προςδεξαςθε ὑπερ ϯης ςωϯηριας ϯου κοςμου , και ϯης πολεως ϯαυϯης . Προςδεξαςθε ὑπερ των φιλοχριςτων ἡμων βαςιλεων . Κλινωμεν . Προςδεξαςθε ὑπερ των αιχμαλωτων . Προςδεξαςθε ὑπερ των κοιμηθεντων . Προςδεξαςθε ὑπες της θυςιας ἡμων προςφεροντων . Προςδεξαςθε ὑπερ των θλιβομενων . Προςδεξαςθε ὑπερ των κατηχουμενων . Προςδεξαςθε . Κλινωμεν .

Populus — Ολαος .

Kyrie eleiſon . — Κυριὲ ελὲηςον .

Sacerdos ubi metaneam fecit ad Orientem , & alteram ad fratres Sacerdotes a quibus opem expoſcit , limen portæ Altaris deoſculatur , tum aſcendens altare oſculetur , & reſponſorium dicit .

Quia benedictus eſt Pater, & Filius , & Spiritus Sanctus Trinitas perfecta , adoremus illam , & laudemus eam .

ϫε ϥςμαρωοτ ᾽νϫε φιωϯ νεμ πϣηρι νεμ πιπνδμα ἐθῦ , ϯτριας εςϫηκέβολ τενουωϣτ ᾽μμος τενϯώου νας .

Deinde Sacerdos orat de more · *& Diaconus dicit* . Ad orationem ſtate . *Populus* . Kyrie eleiſon . *Sacerdos* . Pax vobis . *Populus* . Salvatus amen , & cum Spiritu tuo . *Et dum dicit* . Pax . *converſus ad fratres ſuos Sacerdotes , illis caput inclinat , & converſus ad Occidentem , ſemel ſignat populum de-*

deinde dicat tres Orationes majores Pacis, Patrum, & Congregationis, dicit Sacerdos Orationem pro Pace.

Παλινον μαρενϯϩο ἐ φϯ πιπαντοκρατωρ, φιωτ μ̀ πενσ̅ς, ουοϩ πεννουϯ, ουοϩ πενσωτηρ Ιη̅ς Πχ̅ς. Τενϯϩο, ουοϩ τενϯωβϩ ν̀ τεκμεταγαθος πιμαιρωμι. Ἀριφμεὐὶ πο̅ς ν̀ ϯϩιρηνη ν̀τε τεκουὶ μ̀μαυατς ἐθουαβ, ν̀καθολικη, ουοϩ ν̀ ἀποςτολικη ν̀ εκκλησιά.

Iterum oremus Deum Omnipotentem Patrem Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti. Rogamus, & obſecramus bonitatem tuam, o amator hominum, Memento Domine Pacis unicæ Sanctæ Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ tuæ.

Ο διακων.

Προςευξαςθε υπερ της ειρηνης της αγιας μονης καθολικης, και ἀποςτολικης ορθοδοξου του Θυ̅ εκκλησια.

Diaconus

Orate pro Pace unicæ Catholicæ, & orthodoxæ Eccleſiæ Dei.

Ο ἱερευς. Θαι ετϣοπ ιςϫεν αυρςηϫε ϯοικουμενη ϣαυρηϫε Νιλαος τηρου, νεμ νιιοϩι τηρου ςμου ἐρωου, ϯϩιρηνη, ϯἐβολϩεν νιφηουὶ, μηις ἐϩρηι ἐ νενϩητ τηρου. Αλλα νεμ ϯχε ϩιρηνη ν̀τε παι βιος φαι. Αριχαριζεςθε μ̀μος ναν ν̀ ϩμοτ, πιουρο, νιμετματοι νιαρχων, νισοςνι, νιμηϣ, νενθειϣι, νενϫινμοϣιἐϩουν, νεμ νενϫινμοϣι ἐβολ. Σελςωλου ϩεν ϩιρηνη νιβεν, πουρο ν̀τε ϯϩιρηνη, μοι ναν ν̀ τεκϩιρηνη. ϩωβ γαρ νιβεν ακτηιτου ναν. Χφυ ναν φϯ, ϫε τενςωουν ν̀ κεουαι αν ἐβηλ ἐροκ. Πεκραν ἐθουαβ πετενϫω μ̀μοϥ. Μαρουωνϧ ν̀ϫε νη ἐτετουν

Sacerdos.

Quæ a finibus ad fines uſque Terræ diffunditur; omnibus populis, & terris benedic, & cœleſtem pacem cordibus noſtris immitte; ſed & pacem iſtius vitæ nobis benignus concede; Regem, exercitum, Principes, Conſiliarios, Vulgus promiſcuum, & vicinos noſtros, ingreſſum, & exitum omnium omni pace exorna. O Rex pacis da nobis pacem tuam, qui omnia nobis dediſti. Poſſide nos Deus, nam præter Te, alium non novimus, & Nomen Sanctum

ctum tuum invocamus. Vivant itaque animæ noſtræ per Spiritum tuum Sanctum, neque mors peccati dominetur ſuper nos ſervos tuos, nec ſuper omnem populum tuum.

νουν μ̀ ψυχη ϧιτεν πεκπνευμα ἐθουαβ. Ουοϩ μ̀πενθρεϥχεμχομ̀ ἐρον ϫανἐκἐβιακ ǹχε φμου ǹτε ϩαννοβι, ουδὲ ϫαπεκλαος τηρϥ:

Populus.

Kyrie eleiſon.

Ολαος.

Κε ἐλεησον.

Sacerdos pro Papa Patriarcha, & Epiſcopis.

Rurſus rogamus Deum omnipotentem Patrem Domini Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti; rogamus, & obſecramus bonitatem tuam, O Amator hominum. Memento Domine Patriarchæ noſtri Patris venerandi Archiepiſcopi Anba N.

Παλινον μ ρενϯϩο ἐ φϯ πιπαντοκρατωρ. Φιωϯ μ̀ πενος ουοϩ πενσωτηρ Ιης Πχς. Τενϯϩο, ουοϩ τεντωβϩ ǹ πεκμεταγαθος πιμαιρωμι. Αριφμευὶ πος μ̀ πενπατριαρχης ǹ ιωϯ ετταιηουτ ǹαρχιἐπισκοπος αββα νιμ.

Diaconus.

Orate pro Principe Sacerdotum Patre noſtro Anba N. Patriarcha Domino Archiepiſcopo magnæ Urbis Alexandriæ, & omnibus Epiſcopis orthodoxis.

Ο διακων.

Προσευξασθε ὑπερ του αρχιἐρεως ἡμων παπα αββα νιμ, παπα και πατριαρχου, κυριου αρχιἐπισκοπου της Μεγαλης Πολεως Αλεξανδρειας, και των ορθοδοξων ἡμων ἐπισκοπων.

Sacerdos.

Servans conſerva illum nobis multis annis, & temporibus pacificis, ut Sanctum impleat, quod ei concrediduſti, Pontificatum juxta beatam, Sanctamque tuam voluntatem. Ver-

Ο ιερευς.

Ϧεν ουαρεϩ ἀρεϩἐροϥ ναν ǹ ϩανμηϣ ǹρομπι, νεμ ϩανσηου ǹϩιρηνικον. Εϥχωκἐβολ ǹ θη ἐθουαβ ἐϯ αχτενϩουτϥ ἐρος, ἐβολϩιτοτκ ǹμεταρχιἐρευ, κατα πεκουωϣ ἐθουαβ ουοϩ ǹμακαριον.

Digitized by Google

ριον. Εϥϣωτέβολ μ'πςαϪι 'νϯ ϯμεθμηι, ϧεν ουςωουτεν Εϥαμονι μ' πὲκλαος ϧεν ουτουβο, νεμ ουμεθμηι. Νομ νιὲπιςκοπος τηρου 'νορθοδοξος, νεμ νι πρεςβυτερος. νεμ νιδιάκων, νεμ φμοϩ τηρϥ 'ντε τεκουὶ μ' μαυατς ἐθουαβ νκαθολικὴ 'ναποςτολικὴ 'νεκκληςα. Εκεερχαριζεςθε 'νωου νεμαν ν' ουϩιρηνη, νεμ ουουδαιὲβολ ϧεν μαι νιβεν Νουπροςευχη δε ἐτουἰρι μ' μωου ἐϩρηι ἐϪων, νεμ ἐϪεν πεκ λαος τηρϥ, νεμ χουν ϩων ἐϩρηι ἐ Ϫωου.

Verbum veritatis recte diſpenſet: Populum tuum in juſtitia, & Caſtitate paſcat. Et Epiſcopis ortodoxis Presbyteris, Diaconibus, & omnique plenitudini Eccleſiæ tuæ unicæ Catholicæ, & Apoſtolicæ, concede illis, ac nobis pacem, & ſalutem in omni loco. Orationes autem, quas pro nobis illi fundunt, & pro univerſo populo tuo, & quas nos pro illis fundimus.

Hic Thus ſemel adolet dicens.

ϣοπου ἐ ροκ ἐϪεν πεκθυςιας τηριον εθυ̂ 'νελλοθιμον 'ντε τφν ἐουςθοι ν' ςθοινουϥι Ουοϩ νουϪαϪι μεντηρου νη ἐτουναυ ἐρωου νεμ νη ἐ τενςενχυ ἐρωου αν ϧεμϧωμου μαθεβιωου ςαπεςητ 'ν νουςαλαυϪ 'νχωλεμ. Νθωου δε ἀρεϩ ἐ ρωου ϧεν ουϩιρηνη νεμ ουδικεοςυνη, ϧεν πεκεκκληςια ἐθουαβ.

Suſcipe ſuper tuum ſanctum cœleſte, & rationale Altare cum odore incenſi. Omnes inimicos eorum viſibiles, & inviſibiles contere, & deprime ſub veſtigiis eorum velociter: eos autem in pace, & juſtitia cuſtodi in Eccleſia tua Sancta.

Ολαος.

Populus.

Κε ἐλεὴςον.

Kyrie eleiſon.

Quod ſi orationem oblationis non recitaverit in adoletione Thuris matutini, illam hoc loco dicet, eſtque.

Τενϯϩο ουοϩ τεν τωβϩ. Αριφμευὶ πος νιθυςιὰ νιπροςφορὰ. Νιϣεπϩμοτ 'ντενη ἐταυερπροςφερὶν. ἐ ουταιὸ νεμουὼου 'μπεκραν ἐθουαβ.

Rogamus, & obſecramus. Memento Domine oblationum, Hoſtiarum, & confeſſionis, quæ offeruntur ad laudem, & gloriam tui Sancti nominis.

Hic

ἀγαθον νιβεν. Ματακτο ἐρωου πος ν ϯΧομ ντε νεκαγγελος, νεμ νεαρχηαγγελος ἐθουαβ. Μφρηϯ ἐταυερφμεὶ μπεκραν ἐθουαβ ϩιΧενπικαϩι. Αριπουμενὶ ϩωου πος ϧεν πεκμετουρο, ουοϩ ϧεν παι κε εων φαι, μπερχαυ νςωκ.

omnibus. Circumda eos Domine poteſtate Angelorum, & Archangelorum tuorum Sanctorum: & ſicut memores fuerunt Nominis tui ſancti ſuper terram, memento illorum in Regno tuo, & in hoc ſæculo ne derelinquas eos.

Ολαος.

Κυριε ἐλεησον.

Populus.

Kyrie eleiſon.

Pro Congregatione dicet Sacerdos.

Παλινον μαρενϯϩο ἐφϯ πιπαντοκρατωρ, φιωϯ μ̀ πενος, ουοϩ πεννουϯ, ουοϩ πενςωτηρ, Ιη̃ς Πχ̃ς. Τενϯϩο ουο ϩουο τεντωβϩ ν̀ πεκμεταγαθος πιμαιρωμὶ. Αριφμεὶ πος ν̀ νεν Χινθωουϯ.

Iterum etiam oramus Te Deus Omnipotens Pater Domini Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, petimus, & obſecramus bonitatem tuam, o Amator hominum: Memento Domine Congregationum noſtrarum.

Hic ſemel Populum Cruce ſignat dicens.

Σμου ✠ ἐρωου.

Et benedic illis.

Ο διακων.

Diaconus.

Προςευξαςθε ὑπερ της αγιας εκκλησιας. ταυτης, και των ςυνελευςεων ημων.

Orate pro Congregatione noſtra in hac Sancta Eccleſia & pro convenientibus nobiſcum.

Ο ἱερευς.

Sacerdos.

Μηις εθρουϣωπι ναν νατερκωλυιν καττακο, εθρεναιτου κατα πεκουωϣ ἐθουαβ, ουοϩ μμακαριον.

Da ut ſint nobis abſque turbatione, & impedimento, ut eas celebremus ſecundum beatam, & ſanctam voluntatem tuam.

Deinde manum cum Thuribulo extendit verſus Orientem ſuper Altare, & dicit.

Ædes orationis.

ϩανηι ν̀ ϣλχη.

Et extendit manum ad latus Altaris occidentale dicens.

Ædes puritatis.

ϩανηι ν̀ ϯουβο.

Et manum extendit ad latus Altaris ſiniſtrum dicens.

Ædes benedictionis.

ϩανηι ν̀ ςμου.

Deinde ad latus Altaris dextrum manum porrigit in Crucis formam dicens.

Concede illas nobis Domine, & famulis tuis, qui poſt nos futuri ſunt in ſæculum.

Αριχαριζεςϑε μ̀ μωου ναν π̄ο̄ς νεμ νεκὲβιαικ εϑνηου μενενςων ϣαὲνεϩ.

Accipit manu ſua Thuribulum, & thus adolet, ac ter incenſat Altare dicens.

Exurge Domine Deus, & diſſipentur omnes inimici tui & fugiant a facie tua omnes, qui oderunt nomen ſanctum tuum.

Τωνκ π̄ο̄ς φϯ μαρουϫωρὲβολ ̀νϫε νεκϫαϫι ϯηρου. Μαρουφωτ ὲβολ ϧατϩη μ̀ πεκϩο ̀νϫε ουον νιβεν εϑμοςϯ ̀μπεκραǹ ὲϑουαβ.

Poſtea converſus ad occidentem, & ter incenſat Sacerdotes, Diaconos, & Populum, deinde vertitur ad Orientem, & incenſat etiam ter dicens.

Et Populus tuus mille millenis benedictionibus, & decem millies millenis cumulatus volutatem tuam perficiat.

Πεκλαος δὲ μαρεϥϣωπι ϧεν πιςμου, ̀ντε ϩαναν ϣο νηϣ νεμ ϩανϑβα ̀νϑβα, εὶρι πρου ϧεν πεκουωϣ. ϧεν πιϩμοτ.

In fine dabit thus fratri Sacerdoti concelebranti, cui Thuribulum porriget, & Diaconus dicit.

Attendite cum Sapientia Dei, Kyrie eleiſon Kyrie eleiſon, in veritate.

Εν ςοφιὰ ϑεου προςχωμεν κ̄ε̄ κ̄ε̄ ϧεν ουμεϑμηι.

Po-

Populus dicet Orthodoxam ſidem, ſcilicet Symbolum Conſtantinopolitanum;

Interea, ubi Thuribulum Diacono tradit, Sacerdos manus lavabit ter ad latus Altaris maritimum, & converſus ad occidentem eas educat ex aqua coram Populo atque linteo mundo abſtergat. Poſt recitationem Symboli Sacerdos dicit. Pax omnibus. *Et converſus ad occidentem Populum ſignabit ſemel in modum Crucis, poſtquam aliis Sacerdotibus ſeſe inclinavit, atque dicet.*

Oratio oſculi Pacis Sancti Baſilii, ad Patrem.

Φϯ πινιϣϯ πιϣαενεϩ, πεϩ φη εταϥκωτ μ πιρωμι εϩρηι ειϫεν ϯμεταττακο. Ουοϩ φμου εταϥι εϧουν ε πικοςμος, ϩιτεν πιφθονος 'ντε πιδιαβολος. Αϥϣερϣωρϥ ϩιτεν πιουωνϩ εβολ 'νρεϥταν϶ο, ντε πεκμονογενης νϣηρι πενος, ευοϩ πεννουϯ, ουοϩ πενςωτηρ Ιης Πχς. Ουοϩ αϥμοϩ μ πικαϩι εβολ ϧεν ϩηρηνη ϯεβολ ϧεν νεφηουι. Θαι ετ ερετςρατια ντε πιαγγελος, ϯωουναν 'νϧητης δεϫαμμος. Ϫε ουω 'μφϯ ϧεν νη ετ σοςι, νεμ ουϩιρηνη ϩιϫεν πικαϩι, νεμ ουϯμαϯ ϧεν νιρωμι.

Deus magne, & æterne, qui hominem abſque vitio plaſmaſti, & mortem, quæ Sathanæ invidia in mundum intraverat, per adventum vivificantem Filii tui Unigeniti Jeſu Chriſti Domini, Dei, & Salvatoris noſtri deſtruxiſti, repleviſtique terram pace. Tu quem celebrant Angelorum exercitus dicentes; Gloria in excelſis Deo, & pax ſuper terram, & in hominibus bona voluntas.

Ο διακων.

Προςδεξαςθε υπερ τηςτελειας, ειρηνης, και αγαπης, και των αγιων αςπαςμων των αποςτολων.

Diaconus.

Orate pro perfectione pacis, & dilectionis, & oſculi Sancti Apoſtolici.

Ολαος.

Κυριε ελεηςον.

Populus.

Kyrie eleiſon.

Ο ιερδς αϫω.

ϧεν πεκϯμαϯ φϯ μοϩ 'ν νεν-

Sacerdos.

Imple per beneplacitum tuum Po-

Domine corda noſtra pace tua & munda nos ab omni macula omnique Simultate, omni fraude, omni malo, omnique injuriarum recordatione mortifera. Fac Domine, ut omnes digni ſimus amplectendi invicem in oſculo ſancto, & ita illius participes ſimus, ut non in judicio repellas nos ab immortali, & cœleſti dono tuo per Chriſtum Jeſum Dominum noſtrum. Per quem.

νενϩητ ϧεν τεκϩιρηνη. Ουοϩ ματουβον ἐβολϩα θωλεβ νιβεν, νεμ χροϥ νιβεν νεμ μετϣοβι νιβεν, νεμ πανουργιὰ νιβεν Νεμ ϯμετρεϥερφμεύὶ ὴτε ϯκακιὰ ετερφοριν μ̀ φμου, Ουοϩ ἀριτεν νεμ ὴπϣατηρεν πεννηβ, ἐθρενερασπαζεσθε ǹ νενέρηου ϧεν ουφι ἐϛουαβ. Επϫιν ϯνσι ϧεν ουμεταϯϩιϯεν ὲ ὴπϩαπ, ἐβολϧεν ϯεκδώρεὰ ǹ αθμόυ, ουοϩ ǹνεπουρανιον, ϧεν Πχ̄ς Ιῆς πένας, Φαιέτε.

Diaconus.

Complectimini invicem in oſculo ſancto.

Οδιακων.

Αςπαζεςθε αλληλους εν φιληματι ἁγιω.

Alia oratio oſculi pacis.

Superant omnem ſermonis facultatem, & omnem vim mentis, divitiæ munerum tuorum Domine, quia quæ abſcondiſti Sapientibus, & prudentibus, nobis parvulis infantibus revelaſti; & ea, quæ Prophetæ, ac Reges cupierunt videre, & non viderunt, nobis peccatoribus gratioſe contuliſti, ut illa adminiſtraremus, & per ea ſanctificaremur, cum Filii tui diſpenſationem nobis exhibuiſti, & ſacrum ritum iſtius incruenti Sacrificii: nec enim illud eſt Sangui-

Σσοϭι ςαπϣωι ǹ ϫομ νιβεν ὴτε ουςαϫι, νεμ ϫινμοκμεκ νιβεν ὴϯε ουνους, ὴϫε θμετραμαὸ ὴτε νεκδωρεὰ ὼ πεννηβ. Νη γαρ ὲτ ακϩοπου ὲβολ ϩα ϩανςαβεύ, νεμ ϩαν κατϩητ, ναι ὰκσορπου ναν ὲβολ, ὰνον ϧανικουϫι ǹ ὰλωευὶ. Ουοϩ νη ὲϯα ϩαν ὴπαροφητης νεμ ϩανουρωου, ερὲπιθυμιν ὲναυ ὲρωου, ουοϩ ὴμπουναυ. Ναι ακερχαριζεςθε μ̀ μωου ναν, ανον ϧανιρὶϣερνοβι, ϩινα ὴτενϣεμϣι μ μωου ουοϩ ǹ τὲντουβο ὲβολ ϩιτοτου ϧεν πϫιν θρεκταϩο ναν ὲρατς ηϯοικονομιὰ, ὴϯε πεκμονογενης ǹϣηρι, νεμ ϯμυςταγωγια

ὴτε

ντε ται θυςιὰ . Θαι ἐτε μ̀ μον ςνοϥ ǹτε πινομος μ̀ πεςκωϯ , ουδε ου μεθμηι ǹτε ϯςαξ . Αλλα πιεςωου μεν ουπνατικον πε , ϯςηϥι δε ουλογικη τε ουοϩ ǹ ατςωμα . Ται θυςια ουν θαι ἐτενινι μ̀ μος ναχ ἐθον , ϯενϯϩο ουοϩ ϯεντωβϩ ǹ πεχμεταγαθος πιμαιρωμι . Ματουβο ǹ νενςφοϯου ουοϩ ἐαχερπεννους ǹρεμϩε , ἐβολ ϩαϫινμουϫϯ νιβεν ǹϯε ϯϩυλη . Ουοϩ ουωρπ ναν ἐϧρηι μ̀ πιϩμοτ ǹτε πεκπνα ἐθουαβ . Ουοϩ αριτεν νεμ ǹπϣα εθρενεραςπαζεςθε ǹ νενἐρηου ϧεν ουφι εςουαβ . ἐπϫιν πενϭι ϧεν ουμοτατϩιτεν ἐ πϩαπ . Εβολ ϧεν ϧεν τεκδωρεα ǹαθμου , ουοϩ ǹἐπουρανιον ϧεν Πχς Ιης πενος . Φαι ἐτε ἐβολ ϩιτοτϥ .

guinis legalis, aut juſtitiæ corporeæ, ſed agnus eſt ſpiritualis, gladiuſque rationalis, & incorporeus in hoc Sacrificio, quod tibi offerimus. Rogamus, & obſecramus bonitatem tuam, o hominum Amator, purifica labia noſtra & libera mentes noſtras ab omni contagione materiali: mitte nobis gratiam Spiritus tui Sancti, & dignos effice ſalutandi invicem in oſculo ſancto, ut non incidentes in judicium, percipiamus donum tuum immortale, & cœleſte, Per Chriſtum Jeſum Dominum noſtrum. Per quem.

Similiter, & oratio oſculi pacis Sancti Jacobi.

Φϯ ουοϩ φνηβ ǹϯε ουοννιβεν αριτεν νεμ ǹπϣα μ̀ παι ουϫαι φαι , ἀκον ϧανιατμπϣα πιμαιρωμι ϫε ϩινα ἐαχτουβον ἐβολ ϩαθωλεβ νιβεν νεμ χροϥ νιβεν νεμ μετϣοβι νιβεν ǹ ϯενερας παζεςθε ǹ νενἐρηου ϧεν ουφι εςουαβ . Εανερουςωμα ǹουωτ νεμ ουπνευμα ǹουωϯ ϧεν πιμουρ ǹτε ϯαγαπη νεμ ϯϩιρηνη ǹϯε πενος Ιης Πχς , φαι ἐϯε χςμαρωουϯ νεμαϥ , νεμ πιπνα ἐθουαβ ǹ ρεϥταν ϧο , ϯνου .

Deus Univerſorum Domine nos indignos effice dignos hac ſalute o Amator hominum, ut emundemur ab omni hypocriſi, & complectamur invicem in oſculo ſancto, efficiamurque unum corpus, & unus Spiritus in vinculo pacis & caritatis Jeſu Chriſti Domini noſtri, cum quo benedictus es una cum Spiritu Sancto vivificante .. nunc..

De-

Deinde Populus dicet Salutationem dum pulſatur Tintinnabulus.

Veni ad nos hodie Chriſte Dominator noſter, & illumina nos excelſa tua divinitate; mitte nobis magnam Spiritus tui ſancti ac paracliti gratiam.

Αμουϣαρων μ̀ φοου, ὠ πεννηβ Πχ̄ς, αριουωινι ἐρον, ϧεν πεκμεθνουϯ ετσοςι. Ουωρπ ἐϧρηι ἒϫων, μ̀ παι νιϣϯ ν̀ ϩμοτ, ντε πεκπνᾶ ἐθῦ παρακλητον.

Dicent etiam pro lubito.

Salutate invicem in oſculo ſancto, mundate corda veſtra ab omni nequitia, & eſtote parati, ut recipiatis ab his myſteriis donum Dei, per quæ miſericordiam conſequamur, & remiſſionem peccatorum ſecundum magnam ipſius miſericordiam. Adoramus Te Chriſte, & Patrem tuum bonum, ac Spiritum Sanctum, quia veniſti, & nos redemiſti.

Αριασπαζεςθε, ϧεν ουφι ἐςουαβ ματουβο ν̀ νετενϩητ, ἐβολ ϩακακια νιβιν. ϣωπι ἐρετενςεβτωτ, ἐ ϯδωρεὰ ν̀τε φϯ, ϣα ν̀ τετενσ ἐβολ ϧεν ναιμυςτηριον. Εβολ ϩιτεν ναι εθρενϣαϣνι ἐ ουναι νεμ ουχωἐβολ ν̀τε νεννοβι, κατα πεϥνιϣϯ ν̀ ναι. Τενουωϣτ μ̀μοκ ὠ Πχ̄ς, νεμ πεκιωτ ν̀ἀγαθος, νεμ πιπνᾶ ἐθῦ, ϫε ακιακςωϯ μ̀μον.

Alia Salutatio.

Chriſte Salvator noſter dignos nos fac pace tua ſancta, quia veniſti, & ſalvaſti nos; ut laudemus Te cum Cherubim, & Seraphim, & clamemus dicentes; Sanctus, Sanctus, Sanctus omnipotens, pleni ſunt ſancta tua gloria Cœli, & terra. Per interceſſionem trium luminoſorum Sanctorum Michaelis, Gabrielis, & Raphaelis, Domine dimitte peccata noſtra. Per interceſſionem

Πχ̄ς πενςωτηρ αχαιτεν ν̀εμπϣα, μ̀ ν̀πεκαςπαςμος ἐθῦ ἠϩρηι ϧεν νιφηουὶ. ϩινα ν̀τενϩως ἐρὸκ, νεμ νιχερουβιμ, νεμ νιςεραφιμ ενωϣ ἐβολ ενϫωμμος. Ϫε χουαβ, χουαβ πιπανϯοκρατωρ, τφε νεμ πκαϩι μεϩ ἐβολ ϧεν πεκωου νεμ πεκταιο. ϩιτεν νιπρεςβυὰ, ν̀τε ϯθεοτοκος ἐθῦ Μαρια, πο̄ς αριϩμοτ ναν, μ̀πχωἐβολ ν̀τε νεννοβι. ϩιτεν νιπρεςβυα, ν̀τε πιϣομϯ ν̀ ρεϥερουωινι ἐθῦ, Μιχαηλ, νεμ Γαβριηλ, νεμ Ραφαηλ, πο̄ς

πο̃ς αριϩμοϯ ναν μ̀ πχωὶβολ νϯε νενοβι ϧιτε̃ν νιπρεςβυὰ ̀ντε πιϥϯωουν̀ ζωον ̀ναςωματος, νεμ πιΧωϯ ϥϯωου ̀μπρεςβυϯερος, πο̃ς. ϩιτεν νιπρεςβυὰ, ̀νϯε ϣαϣϥ ν̀ αρχηαγγελος, νεμ νιταγματηρου ν̀ επουρανιων, πο̃ς.

nem quatuor animalium incorporeorum, & viginti quatuor Presbyterorum Domine dimitte. Per interceſſionem ſeptem Archangelorum, & omnium agminum cœleſtium. Domine.

Deinde ſubdunt, & invocant Patres noſtros Apoſtolos, & quos voluerint, ex Martyribus, Sanctis, ac Patriarchis, in fine autem dicent.

Τενουωϣτ ̀μμοκ ὼ Πχ̃ς. — Adoramus Te Chriſte.

Uſque in finem; deinde Tollunt periſpheria, vela ſcilicet quæ prætenduntur circa Altare, & Diaconus dicet Crucem elevans.

Κε̃ ὲλεηςον, κε̃ ὲλεηςον, κε̃ ὲλεηςον, ναι κυριε, ὲπε φαι πε.

Kyrie eleiſon, Kyrie eleiſon, Kyrie eleiſon.

Ιη̃ς Πχ̃ς πϣηρι μ̀ φϯ ςωτεμ ὲρον ουοϩ ναι ναν.

Domine Jeſu Chriſte Fili Dei audi nos, & miſerere nobis.

ΤΑΝΑΦΟΡΑ — ANAPHORA

̀ντε Πιαγιος — Sancti

ΒΑΣΙΛΙΟΣ — BASILII

Μ̀ Φιωτ. — Ad Patrem.

Ο διακων. — *Diaconus.*

Προςφερειν, προςφερειν, προςφερειν κατα τροπον, ςταθη-

Accedite, accedite, accedite decenter, & in ordi-

ordine ſtate cum tremore, ad orientem aſpicite, attendamus; miſericordiam, pacem, Sacrificium laudis.

θητε, κατὰ τρομου. Εις ανατολας βλεψατε. Προςχωμεν, ελεος ειρηνης, θυςία αινεςεως.

Populus.

Ολαος.

Miſericordia; pax, ſacrificium laudis.

Ελεος ειρηνης θυςιά αινεςεως.

Sacerdos Populum Cruce ſignat dicens.

Dominus vobiſcum.

Ο Κυριος μετα παντων υμων.

Populus.

Ολαος.

Et cum Spiritu tno.

Και ματὰ του πνευματος ςου.

Sacerdos converſus ad orientem Miniſtros ſignat dicens.

Surſum corda veſtra.

Ανω ✠ ὑμων τας καρδιας.

Populus.

Ολαος.

Habemus ad Dominum.

Εχομεν προς τον Κυριον.

Deinde Sacerdos ſeipſum Cruce ſignat dicens.

Gratias agamus Domino.

Ευχαριςτηςωμεν τω Κυριω.

Populus.

Ολαος.

Dignum, & juſtum eſt.

Αξιον και δικαιον.

Sacerdos.

Ο ἱερὸς.

Dignum & juſtum, dignum & juſtum, dignum & juſtum eſt, vere eſt dignum & conveniens eſt.

Αξιον και δικαιον, αξιον καὶ δικαιον, αξιον και δικαιον αληθος γαρ ϭεν ουμεθμηι, ἀξιον και δικαιον.

Sacerdos.

Ο ἱερὸς.

Domine qui exſiſtis, Domine Deus vere, qui es ante ſæcula, regnans uſque in æternum, qui in excelſis habitas & humilia reſpicis, qui creaſti Cœlum, & Terram, Mare, & omnia, quæ in eis ſunt; Pater Domini Dei, & Salvatoris

Φη ετϣοπ φνηβ πο̄ς φ϶ ὺτε ϯμεθμηι Φη ετϣοπ ϭαχωου ǹνιενεϩ ουοϩ ετοι ὺουρο ϣαενεϩ. Φη ετϣοπ ϭεν νη ετσοςι, ουοϩ ντχουϣτ ἐχεν νη ετθεβιηουτ. Φη ἱταϥθαμιο ǹ τφεμ ὺπκαϩι, νεμ φιμ, νεμ νη ετεν ϭнτου τηρου. Φιωτ μ̀ πενο̄ς, ουοϩ πεννουϯ, ουοϩ

ϣνοϯ πενσωτηρ Iη̅ς Πχ̅ς. Φαι ετακθαμιο ϩ πτηρϥ ἐβολ ϩιτοτϥ, νη ἐτουναυ ἐρωου, νεμ νη ετεγςναυ ἐρωου αν, Φη ετϩεμςι ϩιχεν πιθρονος ᾽ντε πιωου. Φη ἐτουουωϣτ ᾽μμοϥ ϩιτεν Χομ νιβεν ἐθουαβ.

ris noſtri Jeſu Chriſti, qui cuncta viſibilia, & inviſibilia per eum creaſti, ſedens ſuper thronum gloriæ tuæ, quem adorant omnes poteſtates ſanctæ.

O διακων.

Οι καθημενοι ἀναςθητε.

Diaconus.

Qui ſedetis ſurgite.

O ιερους.

Φη ἐτοϩιερατου ναϩραϥ, νχε νιαγγελος, νεμ νιαρχηαγγελος, νιαρχη, νιεξουςια, νιθρονος, νιμετος, νιΧομ.

Sacerdos.

Circa quem conſiſtunt Angeli, & Archangeli, Principatus, Poteſtates, Throni, Dominationes, Virtutes.

O διακων.

Εις ανατολας βλεψατε.

Diaconus.

Ad Orientem aſpicite.

O ιερους.

Νθοκ γαρ πε ετουοϩιερατου μ᾽πεκκωϯ, νχε νιχερουβιμ εθμεϩ ᾽μβαλ νεμ νιςεραφιμ γα πιςοου ᾽ντενϩ. Ευερυμνος ϩεν ουμουνιβολ ν᾽ ατχαρωου ουΧωμμος.

Sacerdos.

In circuitu enim tuo ſtant Cherubim oculis pleni, & Seraphim ſex alis inſtructi hymnum gloriæ concinunt indeſinenter dicentes.

Deinde Populus dicet.

Δευτε εις την τραπεζαν του Θεου, ευλογουμεν αγγελοι, και ἀρχαγγελοι βοωντες και λεγοντες. Αγιος, αγιος αγιος ςυ κυριε αλληλουια. Δοξα πατρι, και υιω και ἀγιω πνευματι.

Venite ad hanc menſam. Benedicamus Deum cum Angelis & Archangelis dicentibus, & clamantibus Sanctus, Sanctus, Sanctus es Domine, alleluja. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Qui in Sanctuario ſunt dicant.

Μετα των χερουβιμ, τον υμνον αναπεμπομεν. Αγιος, αγιος, ἀγιος, ςυ κυριε αλληλουια. Και

Cum Cherubim pſallamus, & laudemus dicentes: Sanctus: Sanctus: Sanctus es Domine

Digitized by Google

alleluja; nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

νον, και ἀὲι, και ἐὶςτους αἰῶνας των αἰώνων ἀμην.

Quod ſi per tempus non liceat incipiant.

Gloria tibi Pater. Gloria tibi Fili, cum Spiritu Sancto unus Deus, unus Dominus: Sanctus, Sanctus, Sanctus es Domine alleluja. Gloria Patri.

Δοξα ςοι ὠ πατερ, δωξα ςοὶ ὠ μενογενες, ςυν ἀγιω πνευματι, εἱς Θεος εἱς Κυριε. Αγιος, ἀγιος, ἀγιος, ςυ κε̂, Αλληλουιά. Δοξα πατρι.

Si autem voluerint, hunc cantum annuam dicent.

Laudemus cum Angelis, & ordinibus cœleſtibus Patrem, Filium & Spiritum Sanctum, Sanctus es Deus noſter, Sanctus es Savator noſter, Sanctus es Creator, Sanctus es Vivificator, Sanctus es, cui miniſterium debetur, Sanctus es Magne, Sanctus es Benedicte Sanctus es Liberator, Sanctus es Spes noſtra, Sanctus es Fili Dei, Sanctus es Jeſu Chriſte: Mater Tua Virgo Columba electa Marìa Deipara, Marìa Mater Jeſu. Tibi Gloria decus, honor, & imperium in ſæcula ſæculorum. Bone & hominum Amator miſerere nobis ſecundum magnam miſericordiam tuam alleluja, alleluja. Gloria Tibi Deus noſter: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Sabaot. Nunc & ſem-

Μαρενϩωϛ νεμ νιαγγελος νεμ νιταγμα ὲνεπουρανιον, ἐτε φαι πε φιωτ νεμ πιϣηρι νεμ πιπνα̂ ἐθυ̂. Χουαβ νθοκ πε πεννουϯ χουαβ νθοκ πε πενςωτηρ · χουαβ νθοκ πιρεϥθαμιὸ, χουαβ ὲνθοκ πιρεϥ-ταнϧο, χουαβ ὲνθοκ φα ϯμετ-ϣεμϣι, χουαβ ὲνθοκ πινιϣϯ, χουαβ νθοκ φι ετςμαρωουτ χουαβ ὲνθοκ πε πετ ςαϫι, χουαβ ὲνθοκ πε τενϩελπις, χουαβ νθοκ πιϣηρι μ̀ φ̀ϯ, χουαβ ὲνθοκ πε Ιη̂ς Πχ̂ς, νεμ τεκμαυ ὲμπαρθενος Μαρια ϯσρομπι εθνεςος, Μαρια ϯ-θεοτοκος, Μαρια θμαυ ǹ Ιη̂ς Πχ̂ς. Φωκ πε πιωου νεμ πιαμοϩι, πιταιὸ νεμ πιερϣιϣι, ϣὰ ἐνεϩ ἐτε πιὲνεϩ. ϩως αγαθος ουοϩ μμαιρωμι, ναι ναν κατα πεκνιϣϯ νναι αλλιλουια, αλληλουια, αλληλουια. Δοξαςοι ὁ Θς̂ ημων. αγιος, αγιος, αγιος, πο̂ς ςαβαωθ κε̂. Και νυν και ἀει και εις τους

πυς αιώνας των αιώνων ἀμην .

& ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Dicunt qui in Sanctuario ſunt.

Τφε ραϣι, πκαϩι θελήλ, ανιχερουβιμ τφωρϣ ν̀ νουτενϩ, δωϣεβολ ϣα ϣομτ νσοπ, κατα πτυπος ν̀ ϯτριας. Αγιος, αγιος, ἀγιος κε̄, και νυν.

Lætentur Cœli, & exultet Terra, Cherubim expandant alas ſuas, & ter clament in typum Trinitatis. Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus. nunc.

Ὁλαος.

Τα χερουβιμ, προςκυνον αυτον, τα ςεραφιμ, δοξαζον εκεινον, κεκραγοντα, και λεγοντα τον τριςαγιον γ̄. αγιος κυριος ςαβαωθ πληρης ὁ ουρανος, και ἡ γη της ἁγιας σου δοξης.

Populus

Cherubim Adorant Ipſum, & Serahim glorificant eum clamantes, ac dicentes Triſagion, Sanctus *ter* Dominus Sabaot; pleni ſunt Cœli, & Terra gloria ſancta tua.

Deinde Sacerdos velum, quod ſuperpoſitum eſt calici, tollit, & manu accepto ter ſignat, in quavis conſignatione Sanctus *dicat; & primum quidem ſignum ſuper ſe faciat facie ad orientem converſa. alterum ſuper miniſtros, qui a latere Altaris dextro conſiſtunt: & tertium ſuper populum ad occidentem. Si ſocium habeat Sacerdotem, cum Thuribulo altare ſemel circumeat; poſtea Sacerdos dicat.*

Χουαβ χουαβ χουαβ ϧεν ουμεθμηι πος πεννουϯ, φη εταϥερπλαζιν μ̀ μον ουοϩ αϥθαμιον, ουοϩ αϥχαν ϧεν πιπαραδιςος ντε πουνοϥ. ϩινπκιν θρενερπαραβεινι δε ν τεκεντολη. ϩιτεν ϯαπατη ντε πιϩοϥ Αγϩει εβολ ϧεν πιωνϧ νενεϩ, ουοϩ αυερξορι,ιν μμον εβολ ϧεν πιπαραδιςος ντε πουνοϥ

Sanctus, Sanctus, Sanctus es vere, Domine Deus noſter, qui formaſti nos, feciſti nos, & poſuiſti nos in Paradiſo voluptatis. Cum autem mandatum tuum per Serpentis deceptionem violaviſſemus, & a vita Æterna excidiſſemus, & a Paradiſo voluptatis ejecti fuiſ-

ſemus, non in finem uſque deſeruiſti nos, ſed continuo nobis per Prophetas tuos ſanctos promiſſa edidiſti: in noviſſimis vero diebus, nobis ſedentibus in tenebris, & umbra mortis, Filium tuum Unigenitum Dominum Deum, & Salvatorem noſtrum Jeſum Chriſtum manifeſtaſti, qui de Spiritu Sancto, & ex Sancta Marìa Virgine.

Populus.

Amen.

Incarnatus eſt, & homo factus viam ſalutis nos docuit, & Supernam illam nativitatem per aquam, & ſpiritum nobis donavit, fecitque nos ſibi Populum congregatum, mundavitque nos per Spiritum Sanctum ſuum. Ipſe cum dilexiſſet ſuos, qui erant in Mundo, tradidit ſeipſum ad ſalutem pro nobis in mortem, quæ ſuper nos regnabat, qua peccatorum noſtrorum cauſſa conſtricti tenebamur: deſcendit ad inferos per crucem.

Populus.

Amen. Credo.

Surrexit a mortuis tertia die aſcendit ad Cœlos, ſeditque ad

πουρου. Μπεχαν νςωκ ονϣαὲβολ, αλλα ακϫεμπενϣινι ϧεν ουμονεβολ ϩιτεν νεκπροφητης εθουαβ. Ουοϩ ϧεν τϧαὲ ν̀τε νιὲϩοου, ακουωνϩ νακεβολ ανον ϧανη ετϩεμςι ϧεν πχακι νεμ τϧηιβι μ̀ φμου. ϩιτεν πεκμονογενης νϣηρι, πενο̂ς ουοϩ πεννουϯ, ουοϩ πενςωτηρ Ιη̂ς Πχς. Φαι ετε ὲβολ ϧεν πιπνα̂ ὲθουαβ, νεμ ὲβολ ϧεν ϯπαρθενος ὲθουαβ Μαριαμ.

Ολαος.

Αμην.

Αϥσιςαρξ ουοϩ αϥερρωμι, αϥτςαβον ὲ ϩανμωιτ ντε πιουϫαι. Εαϥερχαριζεςθε ναν μ̀ πιμιςι πιὲβολμπϣωι ϩιτεν ουμωου νεμ ουπνα̂. Αϥαιτεν ναϥ ν̀ ουλαος εϥθουητ, αϥθρενϣωπι νουαβ, ϩιτεν πεκπνα̂ εθυ̂. Φαι εταϥμενρε νη ὲτενουϥ ετ ϧεν πικοςμος, αϥτηιϥ μ̀ μινμμοϥ ν̀ ςωϯ ϧαρον, μ̀ φμου ετοι ν̀ουρο ὲϩρηι ὲϫων. Φαι εναυ αμονι μ̀ μον ὲβολ ϩιτοτϥ εντοιὲβολ ϩιτεν νοβι. Αϥϣεναϥ ὲ πεςητ ὲ αμενϯ εβολ ϩιτεν πιςταυρος.

Ολαος.

Αμην ϯναϩϯ.

Αϥτωνϥ ὲβολ ϧεν νη εθμωουτ, ϧεν πιὲϩοου μ̀ μαϩϣομτ. Αϥϣεναϥ

Digitized by Google

ϣⲉⲛαϥ ἐ πϣωι ἐ νιφηουὶ, αϥ-
ϭιμςι ϛατέκαυὶ ναμ φιωτ. Εαϧ-
Ϩὼϣ ν̀ ουὲϩοου ντϯϣεβιὼ, φαι
ἐτεϥναουωνϩἐβολ νϧἐτϥ ε ϯ-
ϩαπ ἐ ϯοικουμενη ϧεν ουδικεὸςυ-
νη. ουϩϩ ϥναϯ μ̀ πιουαι κατα
νεϥϩβηουὶ.

ad dexteram tuam, o Pater, deſignavitque diem retributionis, in quo apparebit ad judicandum Orbem in juſtitia, & reddet unicuique juxta opera ſua.

Ολαος λεγει.

Κατα τὸ ἐλεος ςου κε̄ και μη κατα τας αμαρτιας ἡμων.

Populus.

Secundum miſericordiam tuam Domine, & non ſecundum peccata noſtra.

Offerunt Sacerdoti Thuribulum, qui manus ſuas incenſat ter ſuperponens thuribulo, quo ſe præparet ad propoſita tenenda, & tangenda, deinde manu deſignat panem & vinum coram ſe poſita, dicit.

Αϥχω ϫε ναν ἐϧρηι μ̀ παι-
νιϣϯ μ̀ μυςτηριον ν̀τε ϯμε-
τϫρεβης.

Et reliquit nobis hoc magnum pietatis myſterium,

Manum e thuribulo tollit, & dicit.

Εϥϩηϣ γαρ ἐτηιϥ μφμου ϧα-
πωνϧ μ πικοςμος.

Cum ſtatuiſſet ſe tradere pro Mundi vita.

Ολαος λεγει.

Populus.

Πιςτϫὸμεν τενναϩϯ Χε φαι
πε ϧεν ουμεθμηι, ἀμην.
Πιςτϫὸμεν κὴ ομολογουμεν, κὴ
ϫοξαζομεν.

Credimus, & firmiter tenemus in rei veritate ita eſſe.
Sive. Credimus, & confitemur, & laudamus.

Deinde Sacerdos velum ſericum, quod in patena erat, apprehendit, oſculatur, oculis ſuis admovet, & ad altare deponit, atque in manus accipit oblationem ac dicit.

Αϥτι ν̀ ουωικ ἐΧεν νεϥΧιΧ ἐ-
θουαβ, νατατνι, ουοϩ νατθωλεβ,
ουοϩ μ̀ μακαριον ουοϩ νρεϥτανϧ.

Accepit panem in manus ſuas Sanctas, Immaculatas, beatas, & vivificantes.

Po-

Populus reſpondet .

Et credimus in rei veritate ita eſſe .

ϯναϩϯ ϫε φαι πε ϧεν ου-μεθμηι αμην.

Sacerdos oculos ſurſum attollit dicens .

Et aſpexit in Cœlum ad Te Deum Patrem ſuum, & omniũ Dominum .

Αϥϫουϣτ ὲ πϣωι ὲ τφε ϩαροκ , φη ετε φωϥνιωτ φϯ , ουοϩ φνηβ ντε ουον νιβεν .

Tum ſignabit oblationem ter , populo reſpondente Amen *ad ſingulas obſignationes , & dicit .*

Gratias ✠ egit . Benedixit ✠ eum . Santificavit ✠ eum .

Εταϥϣεπϩμοτ ✠ . Αϥςμου ὲροϥ ✠ . Αϥὲραγεαζιν μ μοϥ ✠ .

Populus .

Ολαος .

Amen , amen , amen, credimus , confitemur , & glorificamus .

Αμην , αμην , αμην , πιςτδομεν , ϗὶ ομολογουμεν , ϗὶ δοξαζομεν .

Sacerdos franget oblationem in tres partes , quin tamen illas ſejungat ac dividat unam ab altera, caveat autem, ne ſcindatur Iſpodicon , *neve quid ex oblatis digitis adhæreat , neque unguibus , quæ ſint reſciſſæ , fractionem peragat , interea dicat .*

Et fregit illum , deditque ſuis ſanctis Diſcipulis puris dicens : accipite, manducate ex hoc omnes . Hoc eſt enim corpus meum .

Αϥφαϣϥ αϥτηιϥ ν̀ νη ὲτενουϥ νχγιος ̀μμαθητης , ουοϩ ̀ναποςτολος εθουαβ εϥϫωμμος . Χε σιουωμ ὲβολνϧτϥ τηρου . Φαι γαρ πε παςωμα .

Hoc loco partem ſuperiorem oblationis aliquantiſper frangat ſine diviſione , & ſuper diſcum reponat , atque intra illum digitos detergat , ne quid ex oblatione adhæreat , ac interea dicit .

Quod pro vobis frangitur , & pro multis datur in remiſſionem peccatorum , hoc facite in mei memoriam .

Ετουιχφαϣϥ , ὲϫεν θηνου , νεμ ϩανχεμηνϣ νςετηιϥ επχωὲβολ ̀ντε νινοβι , φαι ὰριϯϥ ὲ παερφμεὐι .

Po- Ολα-

Ὁλαὸς. — *Populus.*

Πιςτεύομεν φαι πε ϧεν ουμεθμηι αμην. — Credimus in rei veritate ita eſſe. Amen.

Sacerdos tenens manum ſuam ſive uti in alio Codice legitur, digitos ſuos ſuper Calicis Oſtium ponit, dicet.

Παιρηϯ ον πικεαφοτ μενενςα πιδιπνον, αϥθοτϥ ἐβολϧεν ουηρπ νεμ ουμωου. — Similiter etiam Calicem poſt Cœnam, aqua, & vino miſcuit.

Deinde ter ſignat Sacerdos dicens,

Εταϥϣεπϩμοτ ✠. — Et gratias egit ✠.

Ολαος Αμην. — *Populus.* Amen.

Αϥςμου ἐροϥ ✠. — Et benedixit illum ✠.

Ολαος Αμην. — *Populus.* Amen.

Αϥεραγιαζιν ᾽μμοϥ ✠. — Et ſanctificavit illum ✠.

Ολαος. Αμην. — *Populus.* Amen.

Populus.

Αμην, αμην, αμην, καὶ παλιν πιςτεύομεν καὶ ομολογουμεν καὶ δοξαζομεν. — Amen, amen, amen, amen etiam credimus, confitemur, & laudamus.

Poſtea Sacerdos calicem apprehendit dicens.

Αϥϫεμϯπι αϥτηιϥ ον ν᾽ νη ἐτενουϥ ᾽ναγιος μμαθητης, ουοϩ ᾽ναποςτολος ἐθουαβ εϥϫωμμος. — Et guſtavit, ac dedit eum ſuis diſcipulis, Sanctis Apoſtolis puris dicens.

Deinde Sacerdos in crucis formam calicem movebit, ita tamen, ut non agitet, & dicet.

Ϫε σιςαι ἐβολνϧητϥ τηρου. — Accipite bibite ex eo omnes.

Deinde manu calicem deſignat, ac dicit.

Φαι γαρ πεπαςνοϥ ντε ϯδιαθηκη μβερι εθουναφονϥ ἐβολ εϫεν θηνου, νεμ ϩανκεμηϣ ηςετηιϥ ἐπχωεβολ ντε νινοβι, φαι αρ- ετϥ — Hic eſt enim Sanguis meus novi Teſtamenti, qui effunditur pro vobis, & pro multis dabitur in remiſſionem pecca- to-

Digitized by Google

torum . Hoc facite in mei memoriam .

ετϥ ὲ παιρφμευὶ .

Populus .

Ολαος .

Amen credimus hoc ita in rei veritate eſſe .

Αμην ϯναϩϯ ϫε φαι πε ϧεν ουμεθμηι αμην .

Sacerdos manu corpus deſignat dicens .

Quotieſcunque manducabitis ex hoc pane .

Σοπ γαρ νιβεν ὲτε ϯνναουωμ ὲβολϧεν παι ωικ φαι .

Tum calicem manu deſignans dicit .

Et bibetis ex hoc calice: mortem meam annunciate, reſurrectionem meam confitemini, & mei memoriam agite, donec veniam .

Ουοϩ ντετενςω ὲβολϧεν παι αφοτ φαι . Ερετενϩιωιϣ μ̀ παμου, ὲρετενερομολογιν ν̀ ταὰναςταςις, ὲρετενὶρι μ̀ παμευὶ ϣαϯὶ .

Populus .

Ολαος λεγει .

Amen, amen, amen, mortem tuam, Domine, annunciamus, Reſurrectionem tuam ſanctam, Aſcenſionemque confitemur, laudamus Te, benedicimus Tibi, gratias agimus tibi, Domine, Teque deprecamur, Deus noſter .

Αμην αμην αμην τον θανατον ςου Κυριε καταγγελλομεν καὶ την ἀγιαν ςου αναςταςιν, καὶ αναληψιν, ομολογουμεν Σε αινουμεν ςε ευλογομεν, ςοι ευχαριςτουμεν, κε, καὶ δεομεθαςου ὁ Θεος ἡμων .

Sacerdos dicit ſecreto .

Commemoramus etiam paſſionem ejus ſanctam, & reſurrectionem a mortuis, & Aſcenſionem in Cœlum, ſeſſionemque ejus ad dexteram tuam, o Pater, & manifeſtationem ipſius alteram futuram de Cœlo, terribilem, & gloria

Ενιρι ουνςων μ̀ φμευὶ ν̀ νιϥϧιςι ὲθουαβ . Νεμ πεϥϫινϯτωνϥ ὲβολϧεν νη ὲθμωουτ . Νεμ πεϥϫινϣὲ ὲπϣωι ὲ νιφηουὶ, νεμ πεϥϫινϩεμςι ςατεχουι ναμ φιωτ . Νεμ πεϥμαϩςναυϯ μπαρουςια ὲθνηου ὲβελϧεν νιφηουὶ ὲτοι νϩοϯ ουοϩ ὲθμεϩ ν̀ ὼου . Τενερ-

νερπροςφεριν ναχ ἠ νη ἐπε νουκ ̀ν-δωρον ἐβολϧεν νη ἐτε νουκ, κα-τα ϩωβ νιβεν, νεμ εθβε ϩωβ νιβεν, νεμ ϧεν ϩωβ νιβεν.

ria plenam. Et offerimus tibi dona tua ex tuis pro omnibus, ex omnibus, & in omnibus.

Ο διάκων.

Ουωϣτ μ̀ φϯ ϧεν ουοϩϯ νεμ ουςθερτερ.

Diaconus

Adorate Deum cum timore, & tremore.

Populus adorat dicens.

Τενϩως ἐροκ, ϯενςμου ἐροκ, ϯενϣέμϣι ̀μμοκ, τενουωϣτ μ̀μοκ.

Laudamus Te, benedicimus Tibi, miniſtramus Tibi, adoramus Te.

Sacerdos dicit ſecreto orationem illapſus ſpiritus Sancti.

Ουοϩ τενϯϩο ἐροκ Πχ̅ς πεννουϯ ανον ϧάνρεϥερνοβι ουοϩ νατεμπϣα νέβιαικ νταχ. Τενουωϣτ μ̀μοκἐβολ ϩιτεν πϯμαϯ ντε τεκμεταγαθος. Εθρε πεκπνᾶ ἐθουαβ, ὶ εϧρηι ἐϫων, νεμ ἐϫεν ̀ναι ϫωρον μαι ετϫη εϧρηι, ουοϩ ντεϥτουβωου, ουοϩ ντεϥουονϩοῦ ἐβολ, ϩουαβ ντε νη εθουάβ νταχ.

Rogamus Te Chriſte Deus noſter nos peccatores indigni famuli tui, adoramus Te per beneplacitum bonitatis tuæ; ut Spiritus tuus Sanctus deſcendat ſuper nos, & ſuper hæc dona propoſita, & ſanctificet ea, & oſtendat illa Sancta Sanctis tuis.

Ο διακων.

Προςχωμεν αμην.

Diaconus.

Attendamus. Amen.

Populus Amen. *Poſtea Sacerdos ter ſignat calicem dicens alta voce.*

Ουοϩ παι ωικ μεν ν̀ πεϥάιϥν̀ σωμα εθουαβ ̀νταϥ ✠.

Ολαος ϯναϩϯ.

Πενος ουοϩ πεννουϯ, ουοϩ πενσωτηρ Ιη̅ς Πχ̅ς ✠ Ευϯ μ̀μοϥ ἐ πχω ἐβολ ντε νινοβι νεμ ὀυωνϧ νε-

Et hunc quidem panem faciat corpus Sanctum. ✠

Populus. Credimus.

Domini Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti ✠ quod datur in remiſſionem peccatorum

&

& vitam æternam ei, qui illud percipiet ✠.

νένες ν̀ νη εθναςι εβολ ϩ ντῳ ✠.

Populus. Amen. *Poſtea Sacerdos ter ſignat Calicem dicens alta voce*.

Et hunc calicem etiam Sanguinem pretioſum novi Teſtamenti. ✠

Ουος παι ἀφοτ δεὸν ν̀ςνοϥ ετταιηουτ ντε †διαθηκη μβερι ν̀ τας ✠.

Populus Credimus. *Deinde Sacerdos expanſis manibus Dominum precatur una cum populo, ſubiiciens*

Domini Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, ✠ qui datur in remiſſionem peccatorum, & vitam æternam ei, qui percipiet ex eo. ✠

Πσ̄ς ουος πεννουτ ουος πενςωτηρ Ιη̄ς Πχ̄ς ✠. Ευτ μμοϥ ὲπχὼ ὲβολ ν̀τε νινοβι. νεμ ουωνϩ νένες ν̀ νη εθναςι ὲβολ νϩητῳ ✠.

Populus.

Ολαος.

Amen. Kyrie eleiſon *ter*.

Αμην κε̄ κε̄ κυριε ὲλεηςον.

Fac Domine, ut omnes digni ſimus, qui percipiamus ex Sancto tuo puritatem animabus corporibus, & Spiritibus noſtris, ut fiamus unum corpus, & unus Spiritus, & inveniamus ſortem, & hæreditatem cum omnibus tuis Sanctis qui tibi placuerunt ab initio. Memento Domine Unius, Unicæ, Sanctæ, Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ tuæ.

Αρετεν νεμ πιϣα τηρεν πενηβ ὲςι ὲβολ ϩεν νη εθῦ ντακ Ε ουτουβο ντε νενψυχη. νεμ νενςωμα. νεμ νενπνᾱ ϩινα ν τενϣωπι ν̀ ουςωμα ν̀ ουωτ νεμ ουπνᾱ ν̀ ουωτ. Ν̀ τενχιμι ν̀ ουμερος, νεμ ουκληρος, νεμ νη ὲθουαβ τηρου ὲταυρανακ ιςχεν πενεϩ. Αριφμεύι πο̄ς ντε τεκουὶ ν̀μμάυατς ὲθουαβ, ν̀καθολικη ν̀ναποςτολικη ν̀εκκληςιὰ.

Diaconus.

Ο διακων λεγει.

Orate pro Pace.

Προς, ειρηνης μονης.

Populus. Kyrie eleiſon.

Ολαος. Κυριε ελέηςον.

Sa-

Sacerdos dicet, dum manu ſua primo Corpus, tum Sanguinem deſignat.

Θαι ἐταχΧφος ναχ ἐβολ ϩιτεν πιςνοϥ ετταιηουτ ντε πεχχρς. Αρεϩἑρος ϩεν ουϩιρηνη νεμ νιἐπιςχοπος τηροὑ 'νορθοδοξος ἐτ ηϩετ της, Νϣορπ μεν Αριφμεὶ πος μ' πενμαχαριος νιωτ ετταιηουτ, 'ναρχιεπιςχοπος πενπατριαρχης αββα νιμ νεμ πεϥχεϣφηρ ἠλυτουργος ν' ἐπιςχοπος αββα νιμ,

Quam acqiſiviſti tibi per pretioſum Sanguinem Chriſti tui: Conſerva eam in pace,&omnes etiam Epiſcopos Orthodoxos, qui in ea ſunt. Ac primo; memento Domine Patris noſtri honorandi, Beati Archiepiſcopi, Patriarchæ noſtri Anba N. & ſocii ejus in miniſterio Epiſcopi Anba N:

Ο διακων.

Προς, ηρχιερεως ημων.

Ολαος.

Κυριε ελεησον.

Ο ἱερεὺς λεγει.

Νεμ νη ετϭωτἐβολ νεμωου μ' πςαχι ντε τμεθμηι ϩεν ουςωουτεν Αριχαριζεςθε μ' μωου ντε τεχεχχλησια ἐθουαβ, ἀαμονι μ' πιχοϩι ϩεν ουϩιρηνη. Αριφμεὶ πος ν' νιϩηγουμενος νεμ νιπρεςβυτερος νορθοδοξος, νεμ νιδιακων.

Ο διακων λεγει! Προσευξασθε ὑπερ των πρεςβυτερων, καὶ διακονων, καὶ ὑποδιακονων, επτα ταγματων του Θεου της εκκλησιας.

Ολαος λεγει.

Ελεησον ημας, ὁ Θεος, ὁ πατηρ ὁ παντοκρατωρ.

Diaconus.

Orate pro Patriarcha noſtro.

Populus.

Kyrie eleiſon.

Sacerdos dicit.

Et illorum, qui cum iis recte diſpenſant verbum veritatis. Da illis, ut in Eccleſia tua ſancta gregem tuum in pace paſcant. Memento Domine, Hegumenorum, Presbyterorum orthodoxorum, & Diaconorum.

Diaconus.

Orate pro Preſbyteris, Diaconis, Subdiaconis, & ſeptem ordinibus Eccleſiæ.

Populus.

Miſerere noſtri Deus Pater omnipotens.

Digitized by Google

Sacerdos.

Et omnium Miniſtrorum, & omnium Virginum, & continentium, totiuſque populi tui fidelis. Memento Domine, ut noſtrum omnium miſerearis. Memento Domine ſalutis hujus ſancti loci, & omnium locorum Patrum noſtrorum orthodoxorum.

Ο ἱερὸς.

Νεμ ρεμϣεμϣι νιβεν , νεμ τηρου ετ ϧεν παρθενια , νεμ ουτουβο μ̀ πεκλαος τηρϥ ̀μπιςτος . Αριφμευὶ πο̃ς ν̀ τεκναι ναν ⲧηρου ἀςοπ . Αριφμευὶ πο̃ς ̀ντςωⲧηριὰ μ̀ παιτοπος ἐθουαβ ̀νⲧαν φαι , νεμ ⲧοπος νιβεν ̀νⲧε νενιοϯ ̀ν-ορθοδοξος .

Diaconus.

Orate pro ſalute Mundi, & hujus Civitatis, & omnium Civitatum, Regionum, Inſularum, & Monaſteriorum.

Ο διακων.

Προςευξαςθι ὑπερ της ςωτηριας , ⲧου κοςμου καὶ ⲧης πολεως ταυτης , καὶ παςων πολεων , καὶ χωρων , καὶ νηςων καὶ μοναςⲧηριων .

Populus.

Kyrie eleiſon.

Ολαος .

Κυριε ελεὴςον .

Sacerdos.

Et habitantium in eis in fide Dei; dignare Domine

Ο ἱερὸς λεγει.

Νεμ νη ετϣοπ ν̀ ϧηⲧου ϧεν πιναϩϯ ̀νⲧε φϯ . Αριχαⲧαξιόιν πο̃ς .

Hoc loco dicuntur orationes convenientes, ſcilicet a decima die Babæ *ad* 12. Thobe. *dicitur oratio ſeminum: ab* 11. Thobe, *ad* 11. Baoni *recitatur oratio fructuum*, *a* 12. *vero* Baoni *ad* 10. Babæ *dcitur oratio acquarum.*

Poſtea Sacerdos manu ſua deſignat propoſitas hoſtias, & oblationes, & dicit.

Memento Dnmine illorum, qui tibi obtulerunt has oblationes, & eorum pro quibus eas obtulerunt, & qui obtulerunt

Αριφμευὶ πο̃ς ν̀ νη ἐⲧαυὶνι ναν ἐϧουν ν̀ ναιδωρον , νεμ νη ἐταυενου ἒ Χωου , νεμ νη ἐⲧαυἐνου ἒβολ ϩιⲧοⲧου . Μοι νωου ⲧηρου,

Digitized by Google

ρου μ̀ πιβεχε πιὲβολ ϧεν νιφηουὶ.

Ο διακων λεγει.

Προσδὲξασθε ὑπὲρ των ἁγιων, τιμιων, δωρων τουτων καὶ θυσιων ἡμων, καὶ προσφεροντων.

Ο ἱερὸς.

Επιδη πο̄ς ουαϩσαϩνι πε ǹτε πεκμονογενης ǹϣηρι, ἐθρενερϣφης ὲ πιερφμεὶ ǹτε νη ἐθουαβ ǹτακ Αρικατ̀αξιὸιν ǹτεκκερφμεὶ πο̄ς ǹ νη ἐθουαβ τηρου ὲταυρανακ ισϫεν πενεϩ. Νενιαϯ ἐθουαβ, νιπατριαρχης. Νιπροφητης, νιαποστολος. Νιρεϥϩιωιϣ, νιευαγγελιστης. Νιμαρτυρος, νιομολογιτης. Νεμ πνευμα νιβεν ǹθμηι ὲταυϫωκὲβολ ϧεν φναϩϯ. Νϩουὸ δε θη εθμεϩ ν ουὼου ὲτοι μπαρθενος ǹςηου νιβεν, ϯθεὸτοκος ἐθουαβ ϯαγια Μαρια. Νεμ πιαγιος Ιωαννης πιπροδρημος μ̀βαπτιστης ουοϩ μ̀μαρτυρος. Νεμ πιαγιος Στεφανος πιπρωτοδιὰκονος, ουοϩ μ̀πρωτομαρτυρος. Νεμ πιθεωριμος ǹευαγγελιστης Μαρκος πιὰποστολος ἐθουαβ ουοϩ μ̀μαρτυρος. Νεμ πιπατριαρχης ἐθουαβ Αθανασιος πιαποστολικος. Νεμ πιαγιος Κυριλλος, νεμ πιὰγιος Βασιλιος, νεμ πιαγιος Γρηγοριος.

Νεμ

runt pro ſe, & ſuo nomine; da iis omnibus mercedem cœleſtem.

Diaconus.

Orate pro Sanctis, & pretioſis muneribus, & hoſtiis noſtrum, & pro offerentibus.

Sacerdos.

Nunc Domine ex præcepto Filii tui Unigeniti communicamus memoriæ Sanctorum tuorum. Memento Domine omnium Sanctorum, qui tibi placuerunt ab initio, Patrum noſtrorum Sanctorum Patriarcharum, Prophetarum, Apoſtolorum, Prædicatorum, Evangeliſtarum, Confeſſorum, Martyrum, omniumque Spirituum juſtorum, qui in fide conſummati ſunt. Præcipue gloria plenæ, ſemper Virginis, Dei Genitricis Sanctæ puriſſimæ Mariæ, & Sancti Johannis præcurſoris Baptiſtæ & Martyris; Et Sancti Stephani Archidiaconi, ac Protomartyris; videntiſque Deum Sancti Marci Apoſtoli, Evangeliſtæ, & Martyris; Patriarchæ Apoſtolici Sancti Athanaſii: Sancti Cyrilli; Sancti Baſilii; Sancti Gregorii; & Patris noſtri

San-

Digitized by Google

Sancti Abbatis Antonii Magni; juſtique Abbatis Pauli; & Patris Macarii, & Abbatis Macarii; omniſque Chori Sanctorum, quorum precibus, & ſupplicationibus miſerere noſtrum omnium, & libera nos propter Nomen Sanctum tuum quod invocatum eſt ſuper nos.

Νεμ πενιωϯ ᾽νδικεος πιπιϣϯ αββα Αντωνι νεμ πιϑμηι αββα Παυλε νεμ αββα Μακαρι κε αββα Μακαρι. Νεμ ἐϯεεβολ ϩιτεν νουϯ ϩο νεμ νουτωβϩ ναι ναν ϯηρεν ᾽ελςοπ. Ουοϩ ματουχον εϑβε πεκραν ἐθουαβ, εταυμουϯ ᾽μμοϥ, ἐϩρηιεχων.

Diaconus.

Qui legunt, recitent nomina Patrum noſtrorum Patriarcharum, qui obdormierunt, Dominus omnium animabus quietem præſtet, & nobis peccata noſtra dimittat.

Ο διακων.

Νη ετωϣ μαρουπχουὸ ᾽ν νιραν ᾽ντε νενιοϯ ᾽μ πατριαρχης ἐταυενκοτ πο̄ς μαμτον ν᾽ νουψυχητηρου, ουοϩ τευχαν ᾽ννοβι νανἐβολ.

Diaconi recitant hoc loca diptyca.
Sacerdos ſecreto orat.

Memento etiam Domine omnium, qui obdormierunt, & quieverunt in Sacerdotio, & omni ordine laicorum: Dignare Domine animas omnium eorum quiete donare in ſinu Sanctorum Patrum noſtrorum Abrahæ, Iſaac, & Jacob, induc eos in locum viridem ſuper aquas refrigerii in Paradiſum voluptatis, in locum, unde fugiunt dolor cordis, triſtitia, & ſuſpiria, in lumine Sanctorum tuorum.

Αριφμευὶ δε ον πο̄ς ν᾽ νη ϯηρου ἐϯαυενκοϯ αυμτον μ᾽ μωου ϧεν ουμετουηβ, νεμ νη ετ ϧεν πταγμα τηρϥ ᾽ντε νιλαικος Αρικαταξιὸιν μαμτον ν᾽ νιψυχη τηρου ϧεν κενϥ ν πενιοϯ ἰϑουαβ, Αβρααμ, νεμ Ιςαακ νεμ Ιακωβ. ϣανουϣου ϧεν ουμα ν᾽ χλοη, ϩιχεν φμωου ντε πε μ᾽ ϯον ϧεν πιπαραδιςος ᾽ντε πουνοϥ. Πιμα εταϥφωτ ἐβολ ϧητϥ ᾽νχε πιμκαϩ ᾽νϩητ, νεμ ϯλυπη νεμ πιϥιαϩομ, ϧεν φουωινι ντε νη ἐϑουαβ ᾽ντακ.

De-

Digitized by Google

Deinde Sacerdos velum ſericum dextera geſtans, & ad occidentem converſus, eo velo populum ſignat, manum ſiniſtram ſuper diſco tenens, & recitat benedictionem annuam, quæ ſequitur: manum autem velo ſerico cingit, & quidem quoties populum ſignat, uſque ad finem Miſſæ ob reverentiam Chriſto debitam.

Φϯ εϥεϣενϩητ ϧαρον, ουοϩ εϥεςμου ἐ ρον εϥἐουωνϩ ̀μπεϥϩο ἐϧρηιἐΧων ουοϩ εϥἐναιαν. Πο͞ς νοϩεμ ̀μπεκλαο͂ς, ςμου ἐπεκκληρονομια ἀμονι μ̀ μωου σαςου ϣα ειἐνεϩ σιςι ̀μπταπ ν̀ νιχριςτιανος ̀ν ορθοδοξος ϩιτεν τϫομ μ̀ πιςταυρος ̀νρεϥτανϧο.

Deus miſereatur noſtri, & benedicat nobis, illuminet vultum ſuum ſuper nos, & miſereatur noſtri. Domine ſalva populum tuum, & benedic hæreditati tuæ, rege eos, & extolle illos uſque in æternum: Exalta Cornu Chriſtianorum orthodoxorum per virtutem Crucis vivificæ.

Et ita quovis tempore congruam benedictionem recitabit, & ea, quæ in ritu thuris veſpertini, & matutini, præſcribuntur perficiet, tum ſubjunget.

ϩιτεν νιϯϩο νεμ νιτωβϩ ετ εςἰρι μ̀ μωου ϧαρον ν̀ ςηου νιβεν, ντε τενὸς ̀ννηβ τηρεν ϯθεὸτοκος εθουαβ ϯαγια Μαρια Νεμ πιϣομτ ν νιϣϯ ̀νρεϥἐρουωινι ἐθουαβ Μιχαηλ νεπ Γαβριηλ νεμ Ραφαηλ· νεμ πι͞δ ̀νζωον ̀νἀςωματος, νεμ πι͞κδ ̀μπρεςβυτερυς, νεμ ̀πχοροςτηρι ̀ντε νιαγγελος Νεμ νιταγμα ̀νἐπουρανιον, νεμ νιϣληλ ̀ντε νιπατριαρχης νεμ νιπροφητης. Νεμ νιἀποςτολος, νεμ νιμαρτυρος, νεμ νιςταυροφορος, νεμ νιθμηι νεμ νιδικεος, νεμ νιςαβε τηρου μ̀ παρθενος.

Per preces, & orationes, quas ſemper pro nobis fundunt Domina omnium noſtrum Dei Genitrix puriſſima Sancta Maria; & tres magni lucidi puri Michael Gabriel, & Raphael: & quatuor animalia incorporea; 24. ſeniores, & omnes ordines Angelici, & Chori cœleſtes: per orationes Patriarcharum, & Patrum Apoſtolorum, Martyrum, & Cruce ſignatorum, Juſtorum, Continentium, omnium Virgi-

ginum: & per benedictiones Angeli harum oblationum Sanctarum & benedictarum, & benedictiones Dei Genitricis Mariæ, principii, & finis, & benedictiones diei primæ Salvatoris noſtri boni; benedictiones eorum ſanctæ, virtus, gratia, & auxilia ſint nobiſcum in ſæcula amen fiat.

νος. Νεμ πιςμου μ̀ ̀παγγελος ̀ντε ται Θυςια ἐθουαβ, νεμ πιςμου ν̀ ϯθεοτοκος εθουαβ ϯαγια Μαρια ̀νϣορπ νεμ ϧαὲ, νεμ πιςμου ν̀ ϯκυριακη ντε πενςωτηρ ἀγαθος. Ερεπουςμου ἐθουαβ νεμ πουχομ νεμ πουχαρις νεμ ϯουβοηθια ϣωπι νεμαν ϣαἰνεϩ αμην εςἐϣωπι.

Sacerdos ubi benedictionem recitaverit, converſus ad Altare manus attollit, ſimiliter & Diaconus miniſtrans Crucem tollit, & clamat dicens.

Magni Abbatis Antonii, & Juſti Patris Pauli, Macarii, Macarii, Abbatis Johannis parvi Patris Biſchoi, Patris Pauli, Patris Iſidori, Patris Moyſis, Patris Pachomii, Patris Paphnutii, & omnium, qui verbum veritatis recte docuerunt Epiſcoporum orthodoxorum, Preſbyterorum, Diaconorum, Clericorum, & Sæcularium, & iſtorum omnium orthodoxorum.

Πινιϣϯ αββα Αντωνι, νεμ ̀ν πιθμηι αββα Παυλε, αββα Μακαρι κε αββα Μακαρι, αββα Ιωαννης πικολοβος αββα Πιϣωι. αββα Παυλε, αββα Ηςιδωρος, αββα Μωυςη αββα Παϧωμ, κε αββα Παφνουτι. Και παντων, των ορθως διδαξαντων τον λογον της αληθειας ορθοδοξων επιςκοπων, πρεςβυτερων, διακονων, κληρικων, και λαικων, καὶ τουτων, καὶ παντων ορθοδοξων.

Interea Sacerdos ſecreto orat pro venia ſuorum delictorum, & pro remiſſione peccatorum populi, & requie animarum Patrum, & Fratrum noſtrorum, atque ſequens dicitur pro Oratione Patrum, *& in commemorationibus quando obierit Patriarcha, aut Epiſcopus proprius.*

Memento Domine animæ Pa-

Αριφμευὶ Πος ν̀ ̀τψυχη μ̀ πινιωτ

Digitized by Google

νιωτ ʼμπατριαρχης νῖμ, αριχαϫαξιοιν μαειμτον νας νεμ νη ἐθουαβ ʼνταχ. Εχεερχαριζεςθε εθρεχταϩο ναν ἐραϯϥ ν̀ ουμανεςωου ἐναϯϥ εθρεϥαμονι μ̀ πιχλαος ϭεν ουτουβο νεμ ουμεθμηι.

Patris noſtri Patriarchæ N. dignare quietem illi concedere cum Sanctis tuis, benigne nobis ſuſcites Paſtorem bonum qui paſcat populum tuum in Sanctitate, & Juſtitia ·

Quod ſi hanc loco Orationis Patrum recitet, concludet illam, & dicet.

Νεμ νιἐπιςκοπος.

Et omnium Epiſcoporum.

Sacerdos in ſingulari commemoratione, & Miſſa pro defuncto dicet.

Ουοϩ ναι νεμ ουον νιβεν πος, νη ἐταντaου ἐ πουραν, νεμ νη ἐτε μ̀ πενταουωου. Νη ετϭεν φεμενὶ μ̀ νιουαι πιουαι μ̀ μον, νεμ νη ετε ν̀ ϭητεν αν. Εταυενκοϯ αυμτον ʼμ μωου ϭεν φναϩϯ μ̀ Πχς.

Et Eorum, & omnium Domine, quorum nomina commemoravimus, & quos non commemoravimus, & quos unuſquiſque noſtrum in mente ſua tenet, & qui non ſunt ex nobis, qui obdormierunt & quieverunt in Chriſto.

Hoc loco commemorat nomina defunctorum, & Diaconus dicet:

Τωβϩ ἐΧεν νενιοϯ; νεμ νενςνηου ετ̀ ἀυενκοτ.

Orate pro Patribus, & Fratribus noſtris, qui obdormierunt

Et reliqua vide in thuris veſpertini adoletione, & in fine dicet:

ϭινα ʼντε Πχς πενονουϯ ϯμτον ν̀ νουψυχη ϯηρου; ϭεν πιπαραδιςος ʼντε πουνοϥ, ανον δε ϩων ʼντεϥερπιναι νεμαν; ντεϥχ̀.

Ut Chriſtus Deus noſter omnium animas quiete donet in Paradiſo voluptatis, & nobiſcum miſericordiam faciat, ac peccata noſtra nobis dimittat,

Ubi autem Diaconus abſolverit, populus dicat.

Gloria tibi Domine: Kyrie eleiſon. Kyrie eleiſon, Domine benedic, Domine quietem præſta · Amen.

Δοξα σοι κε̂ κε̂ ελεηϲον, κε̂ ἀλογηϲον, φε̂ αναπαυϲον, ἀμην.

Poſt diptycon Sacerdos manibus exenſis in altum dicet.

Eos, Domine, quorum animas ſuſcepiſti, jube quieſcere in fide tua, & pacem tuam nobis uſque in finem benigne concede; dirige nos in Regnum tuum.

Νη μεν Πο̂ς ἐακσι ν̀ νουψυχη μαμτον νωου ϧεν πιμα ἐπε μ̀ μαυ, ανον δε ϩων ϧα νη ἐϯοι ν̀ρεμ ν̀ϫωιλι μ̀ παι μα. Αρεϩ ἐρον ϧεν πεκναϩϯ, ἀριϩμοτ ναν ν̀ τεκϩιρηνη ϣαἐβολ σιμωιτ ϧαϫων ἐϧουν ἐ πεκμετουρο.

Populus.

Sicut erat, eſt, & erit in generationem generationum & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Ολαος.

Ωςπερ ἠν καὶ εςτιν καὶ εςται εις γενεας γενεων, καὶ εις τους ςυμπαντας, αιὼνας των αιὼνων ἀμην.

Sacerdos.

Ut ſicut in hoc, ita etiam in omnibus glorificetur, benedicatur, & celebretur, & exaltetur Nomen tuum magnum; & Sanctum, in omnibus glorioſum, & benedictum cum Jeſu Chriſto Filio tuo Unigenito, ac Spiritu Sancto. Pax omnibus.

Ο ἱερεὺς.

Ϩινα νεμ ϧεν φαι κατα φρηϯ ον ϧεν ϩωβ νιβεν, ντεϥσιωὺ, ουοϩ ντεϥςμυ, ουοϩ ν̀τεϥςιςι, νϫε πεκνιϣϯ νραν ἐϑυαβ, ϧεν ϩωβ νιβεν εϯταιηυτ, ουοι ετςμαρωυτ, νεμ Ιη̂ς Πχ̂ς πεκμονογενης ν̀ϣηρι νεμ πιπνᾶ ἐϑυαβ. Ειρηνη παςιν.

Populus.

Et cum Spiritu tuo.

Ολαος.

Και τω πνευματι ςου.

Sacerdos dicit Proemium fractionis.

Item gratias agimus Deo Omnipotenti Patri Domini Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti,

Παλιν μαρενϣεπϩμοτ ν̀τοτϥ μ̀ φϯ πιπαντοκρατορ, φιωτ μ πενο̂ς, ουοϩ πενςωτηρ Ιη̂ς Πχ̂ς - Χ̄ε

Ϫε αϥϑρενερπεμπϣα ον ϯνου , ἐ ὀϩιέρατεν ϧεν παι μα ἐϑουαβ ϕαι Ουοϩ ἐϥαι ν̀ ,ενϪιϪ ἐ πϣωι ουοϩ ἐ ϣ̈εμϣι μ̀ πεϥραν ἐϑυαβ . Νϑοϥ ον μαρεϥϯ ϩο ἐροϥ , ϩοπως ν̀πεϥαιτεν νεμ πϣα : ν̀ϯμετϣφηρ νεμ ϯμεταληψις , ν̀τε νεϥμυςτηςτηριον ννυϯ , ουαι ν̀ναθμυ .

ſti , quia dignos nunc fecit nos , qui ſtaremus in hoc Sancto loco , & manus noſtras ſurſum attolleremus , atque Sancto ejus nomini miniſtraremus . Ipſum etiam obſecramus , ut dignos nos præſtet communione , & perceptione Sacramentorum ipſius divinorum , & immortalium .

Ολαος . Αμην .

Populus . Amen .

Sacerdos hic Corpus ſanctum manu ſiniſtra accipiat , & digitum ſuperponat dicens .

Πιςωμα ἐϑυαβ .

Corporis ſancti ,

Deinde digitum tollat e corpore , & extendat ſuper calicem dicens .

Νεμ πιςνοϥ εττаιηυϯ . Ντε πεϥχρς̄ , νϪε πιπαντοκρατωρ πο̄ς πεννυϯ .

Et Sanguinis pretioſi Chriſti ſui omnipotentis Domini Dei noſtri .

Ο διτκων λεγει .

Diaconus dicit .

Αμην αμην προςδυξαςϑε , κε̄ .

Amen, amen , orate ; Kyrie eleiſon .

Ο ιέρδυς .

Sacerdos .

Ειρηνη παςιν .

Pax omnibus .

Ολαος .

Populus .

Και τω πενυματιςυ .

Et cum Spiritu tuo .

Sacerdos dicat orationem fractionis ad Patrem .

Φοινηβ πο̄ς πεννυϯ πινιϣϯ πιϣαένεϩ , ουϩ ἐπουερϣφηρι μ̀ μοϥ ϧεν ναυ . Φη εταρεϩ ἐ πεϥδιαϑηκη , νεμ πεϥναι , ν̀ νη ἐπεραγαπαν μ̀ μοϥ , ϧεν νεϩητ τηρϥ . Φη ἐταϥϯ ναν ν̀ υςωϯ ν̀τε

Dominator Domine Deus noſter magne , æterne , qui mirabilis es in gloria , qui cuſtodis pactum tuum , & miſerationes tuas diligentibus Te ex toto corde ſuo : qui dediſti no-

nobis ſalutem a peccatis noſtris per Filium tuum unigenitum Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum, qui eſt vita omnium: qui es auxilium omnium ad Te confugentium, ſpes eorum qui Te invocant: coram quo adſiſtunt mille millium, & decies millies decem millium Angelorum, & Archangelorum ſanctorum, Cherubim, Seraphim, & omnis turba innumerabilis virtutum cæleſtium: Deus, qui ſanctificaſti hæc munera propoſita per illapſum Spiritum tui ſancti ſuper illa; munda nos, o Rex noſter ab iniquitatibus noſtris occultis, & manifeſtis: & omnis cogitatio, quæ tuæ bonitati diſpliceat, o Deus hominum amator, longe recedat a nobis: purifica animas, corpora, Spiritus, conſcientias noſtras, ut corde puro, & anima lucida, facie inconfuſa, cum fide abſque hypocriſi, caritate perfecta, & ſpe firma audeamus nos cum fiducia abſque timore Te deprecari, o Pater Sancte, qui es in Cælis, & dicere orationem ſanctam, quam Filius tuus dilectus tra-

'τε ϩαννοβι, ϩιτεν πεϥμονογενης 'νϣηρι, Ιῆς Πχς̄ πενσ̄ς ιωνϧ ντε ϩον νιβεν ϯβοηθια ντε νη ἐταυφωτ ϩαρο. ϯϩελπις ντε νη ετωϣ ἐϧρηι ουβηϥ Φη ἐτουοϩιἐρατϥ ναϩραϥ 'νϫε νιαναν ϣο 'νϣο νεμ νιαναν θβα 'ν θβα, 'ντε νιαγγελος, νεμ νιαρχηαγγελος ἐφουαβ Νιχερουβιμ νεμ νισεραφιμ, νεμ νιμηϣ τηρϥ, 'νατσιηπι μμοϥ 'ντε νιϫομ νεπουρανιον. Φϯ φη ἐταϥερᾶγιαζιν ναι δωρον ναι ετχη ἐϧρηι ϩιτεν πϫινι ἐϩρηι 'ἐϫωου 'ντε πεκπνευμα ἐθουαβ Ματουβον ϩων πεννηβ, ἐβολ ϩα νενοβι, νη ετϩηπ, νεμ νη ἐθουωνϩ ἐβολ. Ουοϩ μευι νιβεν ἐπενϣρανα αν 'ν τεκμεταγαθος, Φϯ πιμαιρωμι, μαρεϥϣουειςαβολ μ̀ μον Ματουβο 'ν νενψυχη, νεμ νενσωμα, νεμ νενπνευμα, νεμ νενσυνειδησις. ϩοπως ϧεν ουϩητ εϥουαβ, νεμ ουψυχη ἐασσιουωινι, νεμ ουϩο 'νατσιϣιπι, νεμ ουναϩϯ 'νατμετϣοβι, νεμ ουἀγαπη εςϫηκἐβολ, νεμ ουϩελπις εςταϫρηουτ. Ντενερτολμᾶν ϧεν ουπαρρησια, νατερϩοϯ, ἐ 'τωβϩ μ̀ μοκ Φϯ φιωτ, ἐθοαβ ετ ϧεν νιφηουι ουοϩ ἐϫος 'ν ϯευχη ἐθῦ. Θη ἐταπεκμενριτ 'νϣηρι τηις ἐ τοτου 'ν νεϥαγιος 'μμαθητης, ουοϩ 'ν ἀποστολος ἐθῦ εϥϫω 'μμος 'νωου. Χε 'ν σηου μεν γαρ

Digitized by Google

γαρ νιβεν , ἐϣωπ αρετεν ϣαν ερπροσευχεσθε τηνου μπαιρηϯ , ουοϩ ἀϫος , ϫε πενιωτ ετ.

tradidit ſuis Sanctis diſcipulis & Apoſtolis puris dicens eis: nunc, & quotieſcunque orare volueritis, ita precamini, & dicite. Pater noſter.

Ολαος.

Ϫε πενιωϯ.

Populus.

Pater noſter.

Item alia oratio fractionis.

Εαχϯ ναν μ̀ πιϩμοϯ ǹτε ϯμετϣηρι ϩιτεν πιϭωκεμ ντε πιμαϩμισι νεμ ϯμετβερι ǹτε πιπνευμα ἐθουαβ. Ουοϩ ϯνου ον ἀριτεν ǹεμπϣα ϧεν ουμετατμετϣοβι, νεμ ϩηϯ ευουαβ. Νεμ ουσυνηδησις εσμεϩ μ παρρησια νεμ ϩανσφοτου ǹατϩει, εθρεντωϣ μ̀ μοκ αββα φιωϯ. ϩινα ἐαυχω ἐϧρηι ǹ ϯμετεφλην, ǹτε ϯμετρεϥϩεμηϣ ǹ σαϫι ǹτε νιεθνος, νεμ ϯμετρεϥϭιπϩο ǹτε νιιουδαι. Ǹ πενϣϫεμϫομ ǹ ινι ναχ ἐϧουν μ̀ πιϯϩο ἐτε ϯπροσευχη κατα ϯνομοθεσια, εθμεϩ ǹνοχαι ǹτε πεκμονογενης ǹϣηρι ϧεν ουϩμη μεν ερθεβιηουτ, εσερπρεπι ǹ νιχριστιανος, ϧεν ουτουβο δε ǹτε ϯψυχη νεμ πισωμα, νεμ πιπνευμα. Ǹ τενερτολμαν ϧεν ουμετατϩοϯ ἐωϣ ουβηκ. Νθοκ πιατϭοντϥ φοϩ ǹαταρχη ουοϩ ǹατϫφοϥ. Φνηβ ǹτε νιβεν φϯ φιωϯ ἐθουαβ, ετϧεν νιφηουι, ουοϩ ἐϫος, ϫε πενιωϯ.

Cum dediſti nobis gratiam adoptionis Filiorum per baptiſmum regenerationis, & renovationis Spiritus ſancti, nunc etiam dignos nos præſta, qui ſine hypocriſi, corde puro, conſcientia fiducia plena, & labiis inceſſantibus precemur Te Pater, ut abigantur procul a nobis vanitates, & multiloquia gentium, atque ſuperbia Judæorum; ut poſſimus Tibi offerre preces juxta legem Filii tui unigeniti ſalute plenas, corde humili, quod Chriſtianos deceat, & anima pura, corpore, & Spiritu, & audeamus abſque timore clamare ad Te, qui es increatus ſine principio, & ingenitus, omnium Dominus Deus Pater Sanctus, qui es in Cœlis, & dicere: Pater noſter:

Alia

Alia oratio fractionis.

Deus genitor lucis, Princeps vitæ, largitor ſcientiæ, author gratiæ, benefactor animarum noſtrarum, Theſaurus ſapientiæ, Doctor caſtitatis, Conditor ſæculorum, Suſceptor orationum caſtarum, qui das iis, qui ex toto corde ſuo confidunt in Te, illa, in quæ deſiderant Angeli proſpicere, qui e tenebris ad lumen nos eduxiſti, qui dediſti nobis vitam e morte, qui redemptionem e captivitate nobis donaſti, qui tenebras erroris, quæ in nobis erant, illuminaſti per manifeſtationem Filii tui unigeniti in corpore: Tu etiam modo o Rex noſter, illuſtra oculos cordium noſtrorum, & emunda perfecte animas, corpora, & Spiritus noſtros, ut corde puro, labiis mundis audeamus invocare Te, o Pater Sancte, qui es in Cœlis & dicere: Pater noſter qui es in Cœlis.

Φϯ πιρεϥμιςι ̀ντε πιουωινι, παρχηγος ̀ντε πωνϧ, πιρεϥερχαριζεσθε μ̀ πιεμι. Πιρεϥθαμιο ̀ντε πιϩμοτ, πιρεϥερπεθρανεϥ ̀ντε νενψυχη, πιαϩο ̀ντε ϯσοφια. Πιρεϥϯσβω ̀ντε πιτουβο, πιρεϥϣισωντ ̀ντε νιενεϩ. Πιρεϥϣωπ ̀εροϥ ̀ν νιϣληλ εττουβηουτ. Φη ετϯ ̀ν νη ετερεϩθηουχη ̀εροϥ ϧεν νουϩητ τηρϥ ̀ν νη ετερε νιαγγελος ερεπιθυμιν ̀ε ναυ ̀ε ρωου. Φη ̀εταϥεντεν ̀ε πιϣαι ̀εβολ ϧεν φνουν ̀ε φουωινι, φη ̀εταϥϯ ναν ̀ν πωνϧ ̀εβολ ϧεν φμου. Φη ̀εταϥερχαριζεσθε ναν ̀ν ουμετρεμϩε ̀εβολ ϧεν ουμετβωκ. Φη ̀ετ αϥθρε πιχακι ̀ετε ̀νϧητεν ̀ντε ϯπλανη ϩιτεν ϯπαρουσια ϧεν τσαρξ ̀μπεκμονογενης ̀νϣηρι. Νθοκ ον ϯνου πενουρο ̀αριουωινι ̀ε νιβαλ ̀ντε νενϩητ ουοϩ ματουβον ενϫηκ ̀εβολ ϧεν νενψυχη, νεμ νενσωμα νεμ νενπνα. Ϫε ϩινα ϧεν ουϩητ εϥουαβ, νεμ ϩανσφοτου ετουβηουτ, ̀ντενερτολμαν ̀ε ̀τωβϩ μ̀ μοκ, φϯ φιωτ ̀εθουαβ ετ ϧεν νιφηουι, ουοϩ ̀εϫος, Ϫε πενιωτ.

Atque hic eſt ritus fractionis: Sacerdos accipit corpus præ manibus ſuis, & incipit orationem fractionis expoſitam, dividetque illud in tres partes, uti primo fecerat ad ea verba fregit. *Tertiam partem accipiet, quam collocabit ſuper alias par-*

Digitized by Google

partes in modum Crucis; & accipiet margaritam, ſive particulam unam ex ſuperioribus duabus partibus, eamque ponet in latere diſci orientali; tum aliam particulam inferiorem ex adverſo ad occidentem: tum acceptam aliam ex latere partis dexteræ, collocat in diſco a parte dextra, & aliam particulam conſtituet a latere diſci ſiniſtro, ita autem omnes diſponet, ut Crucis figuram efficiant: ex ſuperioribus autem partibus, accipiet eam in qua eſt Iſpodicon, hoc eſt mediam majorem, *quam in medio diſci collocabit; tum incipiet fractionem tertiæ, quam manu tenebit; qua finita; accipiet tertiam partem primo collocatam, & eam franget: finita fractione ejus, accipiet tertiam, quam in medio poſuerat, conſervabitque ex ea iſbodicon ſeorſum ex ſuperiori facie, cavebitque diligenter ne quid findatur, aut frietur. Tum ponet eam in loco ſuo; tertiam in medio locabit in loco ſuo, & ad eam colliget omnes particulas, quas fregit. Quod ſi fuerit Sacerdos rituum peritus, habeatque multorum annorum experientiam, juxta præſcriptam hanc formam ablationem ſuam recte dividit, donec tota facta in minutas partes integre fuerit, elevabitque eam manibus ſuis ita perfecte diviſam, & integram,* hoc eſt particulis ita collocatis, ut integra appareat. *Ea cum perfecerit Sacerdos, manus intra diſcum, nequid ipſis forte adhæreat, ne minima quidem particula, ſeu margarita. Ubi vero Sacerdos orationem fractionis abſolvit, & fractionis ritum peregit, populo orationem Dominicam recitante, dicet orationem poſt* Pater noſter.

Σε πεν϶ϩο ὲ ροκ, φιωτ ἐθουαβ πιἀγαθος φη εθμει ὺ ϯμεταγαγος. Μπερεντεν ἐϩουν ὲ πιρασμος, ουδε ὺμπενθρεϥερος ὲ ρον ὺχε ἀνομιὰ ηιβεν. Αλλα ναϩμεν ἐβολϩα νιϩβηουὶ νατϣαυ, νεμ νιμδουὶ νεχινκιμ δε, νεμ νεχιν-

Etiam rogamus Te Pater ſancte, Bone, bonitatiſque Amator, ne nos inducas in tentationem, neque permittas ullam iniquitatem in nos dominari; ſed libera nos ab actionibus inutilibus, earumque co-

cogitationibus, earum motibus, aſpectibus earum, illecebris earum; tentatoremque amove, & repelle a nobis, coerce pariter motus ejus, qui in nobis excitantur, & remove a nobis cauſſas, quæ nos ad peccandum impellunt: eripe nos per poteſtatem tuam ſanctam, per Chriſtum Jeſum Dominum noſtrum.

Diaconus.

Capita veſtra Domino inclinate.

Populus.

Coram Te Domine.

Sacerdos dicit.

Superabundavit gratia bonorum opificis Filii tui unigeniti Domini Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti. Paſſionem ejus ſalutarem confeſſi ſumus, mortem ejus annunciavimus, & credidimus mortem reſurrectionem ipſius, & myſterii complementum. Gratias agimus tibi, Domine Deus Omnipotens, quia magnificaſti ſuper nos miſericordiam tuam cum præparaveris nobis ea, quæ Angeli videre cupiunt. Petimus, rogamuſque bonitatem tuam, o amator hominum,

ϫινναυ, νεμ νυϫινϫομϫεμ. Ουοϩ πιρεϥερπιραζιν μεν κορϥϥ, ȣοϩ σοϫι ν̀ ςωϥ ἐβολϩα ςον. Αριεπιτιμαν δὲ ον ν̀ νεϥϫινκιμ ετσηȣτ ν̀ϧρηι ν̀ϧητεν, ȣοϩ ϫωϫι ἐβολϩα ρον ν̀ νιϩορμη ἐτςωκ μ̀μον ἐϧȣν ἒ φνοβι. Ουοϩ ματουϫον ϧεν πεκϫομ ἐθȣαβ., ϧεν Πχ̅ς̅ Ιη̅ς πεννο̅ς.

Ο διακων.

Τας κεφαλας ὑμων τω Κυριω κλινατε.

Ο λαος.

Ενωπιον ςȣ Κυριε.

Ο ἱερεὺς λεγει.

Αυμοϩ ἐβολ ν̀ϫε νιϩμοτ μ̀μετρεϥερνεθνανεϥ ν̀τε πεχμονογενης ν̀ϣηρι πενο̅ς ȣοϩ πεννȣϯ ȣοϩ πενςωτηρ, Ιη̅ς Πχ̅ς̅. Ανερὁμολογιν ν̀ νεϥ μ̀φαυϩ ν̀ȣϫαι ανατϩιωιϣ μ̀πεϥμȣ ἀνναϩϯ ἐπεϥαναςτακις, ἀπιμυςτηριον ϫωκἐβολ. Τενϣεπϩμοτ ν̀ τοτκ πο̅ς φϯ πιπαντοκρατωρ ϫε ουνιϣϯ πε πεκναι ἐϩρηι ἐϫων, ἐακςοβϯ ναν ν̀ νη ετερὲνιἀγγελος ερὲπιθυμιν ἐ ναυ ἐ ρωȣ. Τενϯϩο ουοϩ πεντωβϩ ν̀τε κμετἀγαθος πιμαιρωμι ϩινα ἐακπυβον τηρον ν̀ πεκϩοτπεν ἐροκ, ἐβολ ϩιτεν πενϫινσι ἐβολ ϧεν νεκμυςτηριον ν̀ νȣϯ.

ϯ. Εϑρεν ϣωπι ενμεϩ ἐβολϧεν πεκπνευμα ἐϑυαβ, ουοϩ ενταϫρηουϯ, ϧεν πιναϩϯ ετςουτων. Εαυμοϩ ἐβολϧεν πισιϣϣωου ᾽ντε πεκαγαπη μμηι ουοϩ ν᾽τενςαϫι μ᾽ πεκωου ν᾽ ςηουνιβεν, ϧεν Πχ̄ς Ιη̂ς πενο̂ς.

num, ut nos omnes purifices, & ad te colligas per communionem noſtram myſteriorum Divinorum tuorum, ut pleni efficiamur Spiritu tuo Sancto, confirmemurque in fide recta, pleni item deſiderio caritatis tuæ, & gloriam tuam omni tempore enarremus per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum.

Ο διακων λεγει.

Προςχωμεν Θεω μεϯα φοβου.

Diaconus

Attendamus Deo cum timore.

Ο ιερεύς.

Ειρηνη πᾳςιν.

Ολαος.

Και ϯω πνευματι.

Sacerdos.

Pax omnibus.

Populus.

Et cum Spiritu tuo.

Sacerdos dicit orationem abſolutionis ad Patrem.

Φνηβ πο̂ς φϯ πιπαντοκραϯωρ, πιρεϥταλσο ντε νενψυχη, νεμ νενςωμα νεμ νεν πνᾱ. ναϑοκ πε νιωϯ Πετρος, ἐβολϧεν ρωϥ μ᾽ πεκμονογενης ᾽νϣηρι, πενο̃ς ουοϩ πεννουϯ, ουοϩ πενςωϯηρ Ιη̂ς Πχς. Ϫε ᾽νϑοκ πε Πετρος ειἐκωτ ν᾽ ϯαεκκλησια, εϩρηιεϫεν ται πετρα. Ουοϩ νιπυλη ντε αμενϯ ᾽ννουϣϫεμϫομ ἐρος. Ειἐϯ δε ναχ ν᾽ νιϣοϣϯ ᾽ντε ϑμεϯουρο ᾽νϯε νιφηουι. Νη ἐτεκνασονουϩ ϩιϫεν πικαϩι, ἐϣωπι εςωνϩ ϧεν νιφηουι. Ουοϩ νη ετεκναβολου ἐβολ ϩιϫεν πικαϩι, ἐϣωπι εβηλ ϧεν

Dominator Domine Deus Omnipotens, qui ſanas animas, corpora, & Spiritus noſtros, tu, qui dixiſti Patri noſtro Petro per os Filii tui Unigeniti Domini, Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, Tu es Petra, & ſuper hanc Petram ædificabo Eccleſiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adverſus eam, & tibi dabo claves regni cælorum, quodcumque ligaveris ſuper terram, erit ligatum & in cælis, & quodcumque ſolve-

veris ſuper terram erit ſolutum & in cælis; ſint, quæſo, Domine abſoluti famuli tui Patres, & fratres mei, ac mea humilitas ex ore meo per Spiritum tuum Sanctum, o bone hominum amator. Deus, qui tollis peccatum mundi, præveni, & ſuſcipe pænitentiam ſervorum tuorum, & da illis lucem ad cognitionem, & veniam peccatorum, quia Tu es Deus benignus, clemens longanimis, juſtus, & multum miſericors; quod ſi verbo aut opere, peccavimus tibi, Tu dimitte, & parce nobis o bone hominum amator Deus abſolve nos omnes, & abſolve univerſum tuum populum.

ϧεν νιφηουι. Μαρουϣωπι ουν φνουβ νϫε νεκὲβιαικ, ναιοϯ νεμ ναςνηου, νεμ ταμετϫωβ, ευβηλ-ὲβολ ϧεν ρωι, ϩιτεν πεκπνευμα ὲθουαβ, πιαγαθος ουοϩ μ̀ μαιρωμι. Φϯ φη ετωλι μ̀ φνοβι ̀ντε πικοςμος, αριϣοπ ̀ν σι ̀νθμετανοια ̀ντε νεκὲβιαικ ν̀ τοτου, ὲουωινι ̀ντε ̀πὲμι, νεμ ουχωὲβολ ̀ντε πινοβι. Ϫε ̀νθοκ ουνουϯ ν̀ ρεϥϣενϩητ, ουοϩ ̀ννανητ, ̀νθοκ ουρεϥϩωουνϩητ, ναϣε πεκναι ουοϩ ̀νθμηι. Ιςϫε ανερνοβι ὲροκ, ιτε ϧεν ̀πςαϫι, ιτα ϧεν νιϩβηουι. Αριςυνχωριν, χω νανὲβολ, ϩως ὰγαθος ουοϩ μμαιρωμι. Φϯ αριτεν ̀νρεμϩὲ, νεμ πεκλαος τηρϥ ̀νρεμϩε.

Hoc loco Sacerdos commemorat quoſcumque vult commemorare; & dextera manu cum velo Serico deſignat, & paululum converſus ad occidentem, manibus ſuis populum deſignat, & manum ſiniſtram expanſum teneat, oculos autem in corpus Sanctum defixos, ipſum deprecans, pro populo, atque commemorat in hoc loco Filios Eccleſiæ, & Populum, vivos, atque defunctos. Quæ commemorationes fiant in oratione abſolutionis, quæ dicitur in qualibet miſſa, & oratione.

Memento Domine famulorum tuorum Chriſtianorum & omnium orthodoxorum, qui ubique terrarum ſunt ab ortu ſolis ad occaſum, & ab auſtro ad

Αριφμευὶ πὲς ν̀ νὲκὲβιακ, ν̀ νιχριςτιανος νιβεν ̀νορθοδοξος, ετ ϧεν ϯοικουμενη τηρς, ιςϫεν νιμανϣαι ̀ντε φρη ϣα νεϥμανϩωτπ, νεμ ιςϫεν πεμϩιτ ϣαφρης.

ϥρης. Πιουαι πιουαι κατα πιϥ-
ραν, νεμ ϯουὶ ϯουὶ κατα πεςραν,
νη ετονϧ ἀρωου, νεμ νη ἐταυενκοτ
μα μτον νωου. Αριφμευὶ πο̄ς νι-
ϣηρι ᾽ντε ϯαγια ν᾽ εκκλησια,
νιϩηγουμενος νιπρεςβυτερος, νεμ
νιδιακων. Νεμ νιμοναχος, νεμ
πικληρος, νεμ πιλαος τηρϥ, νη
ετονϧ ἀρεϩ ἐρωου, ϧεν ουαγ-
γελος ντε ϯϩιρηνη. νεμ νη εταυεν-
κοτ μαεμτον νωου. Αριφμευὶ πο̄ς
νη ετθωητ νεμαν, ϧεν ϯεκκλησια-
θαι νεμ νιετοι ᾽νϣφηρ ν᾽ τωβϩ νε-
μαν, ἀρεϩ ἐρωου, ςμου ἐρωου.
Αριφμευὶ πο̄ς, ν᾽ νη ετϣωνι ᾽ντε
πιλαος ματαλσωου. Αριφμευὶ
πο̄ς ν᾽ νενιοϯ νεμ νενςνηου ἐταυϣε-
ἐπιϣεμμο, ματαςθωου ἐ νη ἐτε νι-
ουμανϣωπι ϧεν ουϩιρηνη. Αριφ-
μευὶ πο̄ς ν᾽ νη ετϩωϫϩεϫ ϧεν
νιθλιψις, νεμ νιαναγκη, ναϩμου
ἐβολϧεν νουϩωϫϩεϫ τηρυ. Α-
ριφμευὶ πο̄ς ν᾽ ουον νιβεν ἐταυϩον-
ϩεν ναν ἐ ερπευμευὶ, ϧεν νενϯ-
ϩο νεμ νεντωβϩ, παο̄ς Ιη̄ς Πχ̄ς
ἀριπευμευὶ, ϧεν τεκμετουρο ν᾽ νι-
φηουὶ. Αριφμευὶ πο̄ς παιωτ νεμ
ταμαυ, νεμ ναςνηου νεμ νη ετϧεντ
ἐ ροι, ν᾽ ςαρκικον, κε να-
ιοϯ μ᾽ πνατικιν, νη ετονϧ α-
ρεϩ ἐ ρωου, ϧεν ουαγγελος
ντε ϯϩιρηνη, νεμ νη εταυεν-
κοτ

ad aquilonem, ſingulorum, ſingularumque nominatim: vivos cuſtodi, defunctis quietem præſta. Memento Domine ædificationis Eccleſiæ Sanctæ, Hegumenorum, Presbyterorum, Diaconorum, Monachorum, Sacerdotum, & totius populi, vivos cuſtodi per Angelum pacis, & mortuos quieſcere jube. Memento eorum, qui nobiſcum congregati ſunt in hac Eccleſia, & qui communicant nobiſcum in precibus, illos cuſtodi, & benedic. Memento Domine infirmorum populi tui, eos ſana: Memento Domine Patrum, & fratrum noſtrorum iter agentium, eos ad proprias habitationes reducito in pace. Memento Domine illorum, qui in tribulationibus, anguſtiis, & carceribus conſtituti ſunt, ſalva eos ab omnibus adflictionibus. Memento Domine, illorum, qui præceperunt nobis, ut eorum memores eſſemus in noſtris orationibus, & ſupplicationibus; Domine Jeſu Chriſte memento eorum in regno tuo cœleſti. Memento Do-

Digitized by Google

Domine Patris, Matris, fratrum, & conſanguineorum meorum corporalium, & Patrum meorum Spiritualium; vivos cuſtodi per Angelum pacis, defunctos quiete dona.

κοϯ μαεμτον νωυ.

Vel dicet ſicuti præſcribitur in oratione Thuris veſpertini, tum poſt commemorationem populi, abſolutionem perficiet.

Memento Domine, & mei pauperis, & dimitte mihi multa mea peccata, atque ubi abundavit iniquitas, ibi ſuperabundet gratia tua; neque propter delicta mea, ſordeſque cordis mei deprives populum tuum gratia Spiritus tui Sancti. Abſolve nos, univerſum populum tuum ab omni peccato, ab omni maledictione, & ab omni blaſphemia, & ab omni perjurio, & ab omnibus incurſibus hæreticorum, & ethnicorum. Concede nobis Domine intellectum, robur; & intelligentiam, ut ad finem uſque fugiamus ab omni re mala in oppoſitam, & da nobis, ut faciamus voluntatem tuam omni tempore: ſcribe nomina noſtra cum omnibus Choris Sanctorum tuorum in regno cælorum per Chriſtum Jeſum Dominum noſtrum. *Dia-*

Αριφμευὶ πος ̀νταμετὲβιην ϩω, ουοϩ χω νηι ν̀ νανοβι ἐτοϣ, ὀυοϩ φμὰ ετα ϯανομιὰ ερϩουο νϭητϥ, μαρεπεχϩμοτ ερϩουὸ ἀϣαι μμαυ, ουοϩ εθβε νανοβι νουι, νεμ νιςωϥ ̀ντο παϩητ, ̀μπερϣηϫ πεκλαος μ̀ πιϩμοτ ντε πεκπνευμα ἐθυ̅. Αριτπεν ηρεμϩε, νεμ πεκλαος τηρϥ ̀ρεμϩε. Εβολϩα νοβι νιβεν, νεμ ἐβολϩα ςαϩυι νιβεν, νεμ ἐβολϩα ϫωλεβολ νιβεν Νεμ εβολϩα ωρκ ̀ννουϫ νιβεν, νομ ἐβολϩα ϫινεραπανταν νιβεν, ̀νϯ νιϩερετικος, νεμ νιεθνικος. Αριχαριζεςθε ναν πεννηβ, ν̀ ουνους, νεμ ουϫομ νεμ ουκαϯ εθρενφωτ ϣαεβολ, ἐβολϩα ϩωβ νιβεν ετϩωου ̀νϯ πιαντικιμενος Ουοϩ μηις ναν εγρενιρι μ̀ πεθρανακ ν̀ ςηου νιβεν. Σϭηε πενραν νεμ πχορος τηρϥ ̀ντε νη ἐθουαβ. Νϩρηι ϭεν θμτουρο ̀νϯ νιφηουὶ, ϭεν Πχ̅ς̅ Ιη̅ς̅ πενο̅ς̅.

Ο δια-

Digitized by Google

Ο διακων. | Diaconus.

Σωθεις αμην και τω πνευματι σου, μετα φοβου θεου προσχωμεν.

Salvatus amen, & cum Spiritu tuo, cum timore Deo attendamus.

Ο λαος. | Populus.

Κυριε ελεησον, κυριε ελεησον, κυριε ελεησον.

Kyrie eleyſon Kyrie eleyſon Kyrie eleyſon.

Tum accipiet Sacerdos Isbodicon in manus ſuas, illudque ſurſum elevabit, quantum brachia ſua extendere poterit, caput inclinans, clamabitque voce altiſſima. Sancta Sanctis.

Omnes e populo inclinabunt capita ſua, adorantes Dominum in timore, & tremore, poſtulantes cum lacrymis, & ſummo ſtudio remiſſionem peccatorum ſuorum: tum Sacerdos accipit dextera manu Isbodicon, eoque conſignat Sanguinem precioſum in calice cruciformiter, extremitatem autem ejus intingit in Calicem, & Sanguine intinctum attollit caute, ac diligenter, ne quæ gutta decidat, eoque item ſignat corpus totum, quod eſt in diſco in crucis formam; poſtea in calicem immittit. Sanguinis ſuperficiem crucis in modum obſignans: & ita perficiet tres cruces cum corpore ſuper Sanguinem, & tres cum Sanguine ſuper corpus; deinde Isbodicon in ſanguinem immittit intra calicem, ac dicit.

Ευλογητος κυριος, Ιησους Χριστος υιος Θεου, αγιασας εν πνευματι αγιω αυτου αμην.

Benedictus Dominus Jeſus Chriſtus Filius Dei, qui ſanctificavit ea per Spiritum ſuum Sanctum Amen.

Deinde ſurgens populus ab adoratione, reſpondet altiſſima voce dicens.

Αμην εις πατηρ αγιος εις Υιος αγιος, εν Πνευμα αγιον αμην.

Amen Unus Pater Sanctus, Unus Filius Sanctus, Unus Spiritus Sanctus Amen.

Ο ιερευς. | Sacerdos.

Ειρηνη πασιν.

Pax omnibus.

Ο λα- | Po-

Populus.

Et cum Spiritu tuo.

Ολαος:

Και ϯω Πνᾶματι ςου.

Tum Sacerdos mediam partem accipit, quæ in medio diſci collocata erat, & ex qua Isbodicon acceperat, eamque in tres partes dividit, quod ſi major hoſtia fuerit, accipet ex Isbodico tres partes in manus ſuas, frangenſque particulatim in diſco & tres partes manui dextræ imponet, quam tenebit elevatam, lævam vero intra diſcum, & deſignat corpus Sanctum, Sanguinemque precioſum, recitans ſanctum confeſſionem.

Corpus Sanctum, & ſanguis precioſus, ac verus Jeſu Chriſti Filii Dei noſtri Amen.

Σωμα ἁγιον, καὶ αιμα ϯιμιον, αληθινον, Ιῆς Χῦ ϯου υιου του Θεου ημων ἀμην.

Populus. Amen.

Ολαος. Αμιμ.

Sacerdos.

Corpus, & Sanguis Emmanuelis Dei noſtri hoc eſt in veritate Amen.

Ο ιἐρὸς λεγει.

Πιςωμα νεμ πιςνοϥ ᾿ντε Εμμανουηλ πεννουϯ, φαι πε ϧεν ουμεθμηι ἀμην.

Populus.

Amen in veritate.

Ολαος λεγει.

Αμην ϯναϩϯ.

Sacerdos.

Amen *ter* credo *ter* & confiteor uſque ad extremum Spiritum, quod hoc ſit corpus vivificum Filii tui Unigeniti Domini Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti.

Ο ιἐρὸς λεγει.

Αμην, αμην, αμην. ϯναϩϯ, ϯναϩϯ, ϯναϩϯ, ουοϩ ϯερομολογιν ϣαπινιϥι νϧαε. Χε θαι πε ϯσαρξ ᾿νρεϥταν϶ο, ἐταπεκμονογενης νϣηρι, πενος ουοϩ πεννουϯ, ουοϩ πενπουϯ, ουὸϩ πενσωτηρ Ιῆς Πχς

Hoc loco accipit Sacerdos margaritam, & eam ponit in diſco, cujus loco accipit de corpore, quod in diſco eſt, & ponit in manu ſua, confeſſionem proſequens..

Quod accepit ex Domina, & regina omnium noſtrum Dei genitrice Sancta puriſſima Diva

στις ἐβολ ϧεν πενος ᾿ννηβ τηρεν, ϯθεοτοκος ἐϑουαβ, ϯαγια Μαρια. Αϥαις νουαι νεμ πεϥμεθνουϯ,

ϯ, ϧεν ȣμετ ατμȣϫτ, νεμ ου-
μετ ανθωϧ, νεμ ουμετ ατϣιβϯ
Εαϥερομολογιν ν̀ ϯομολογια εθνα-
νες ϩαϩρεν ποντιος Πιλατος. Αϥ-
τηις ὲϩρηι εϫων ϩιϫεν πιϣε ὲ-
θουαβ ὲτε πισταυρος, ϧεν πε-
ϥουωϣ μ̀ μινμμοϥ ὲϩρηι εϫων
τηρεν αληθως. ϯναϩϯ ϫε μ̀
πετεϥμεθνουϯ, φωρϫ ὲ τεϥμετ-
ρωμι, νουςουςου ν̀ȣωτ, ȣλε ουρι-
κι μ̀ βαλ. Ευϯ μ̀μος ὲϫων, ȣσω-
ϯ, νεμ ȣχω ὲβολ ν̀τε νινοβι, νεμ
ουωνϧ ν̀ ἐνεϩ, ν̀ νηεθναϭι ὲβολ
ν̀ ϧητς, ϯναϩϯ, ϯναϩϯ,
ϯναϩϯ, ϫεθωι πε ϧεν ȣμεθμηι
αμην.

va Maria, & unum fecit cum ſua divinitate abſque commixtione confuſione, aut mutatione: confeſſus eſt confeſſionem bonam coram Pilato, & tradidit ſeipſum pro nobis ſuper lignum crucis Sanctæ ſola ſui ipſius voluntate, pro nobis omnibus vere. Credo, ejus Divinitatem ab ejus humanitate non fuiſſe ſeparatam ne momento quidem, aut nictu oculi. Tradidit pro nobis in ſalutem, & veniam peccatorum, & vitam æternam cuicumque ipſum percipit: credo *ter* quod hoc ſit ipſum in rei veritate Amen.

Interea Sacerdos tres margaritas, quas præ manibus habet, ſuper corpus ponit in diſco, & diligenter cuſtodiat eas, nam illas percipit ipſe, & ſocii ejus, vel ipſe, & Diaconus miniſtrans, tum manus ſuas bene emundet, caveatque ne quid ex ſacro corpore iis adhæreat, poſtea diſcum, & calicem ſerico velo cooperit.

Ο διακων.

Αμην, αμην, αμην, ϯναϩϯ,
ϯναϩϯ, ϯναϩϯ ϫε θαι τε
ϧεν ȣμεθμηι αμήν. Τωβϩ ὲϩρηι
εϫων, νεμ εϫεν νιχριστιανος νι-
βεν ὲταυϫος ναν εθβηνω, ϫε ὰ-
ριπȣμεὶ. Εν ειρηνη, καὶ αγαπη
Ιησου Χριστου μὲθ ὑμων, ψαλ-
λατε.

Diaconus.

Amen *ter* credo *ter* quod hoc ſit ipſum in rei veritate Amen. Orate pro nobis, & pro omnibus chriſtianis, qui dixerunt nobis, ut illorum memores eſſemus, pax, & caritas Chriſti Jeſu vobiſcum ſit, pſallite.

Dia-

Digitized by Google

Diaconus poſtea metanœam facit a Latere altaris maritimo, ad Orientem, & deſcendens metanœam facit ante portam templi, atque aſcendit ad altare candelam accenſam manu ſua tenens: Sacerdos autem capite inclinato, & manibus velo ſerico involutis dicet.

Omnis honor, gloria, & adoratio debetur omni tempore Trinitati Sanctæ, Patri, Filio, & Spiritui Sancto, nunc & ſemper, & in ſecula ſeculorum Amen.

Ερε ὠου νιβεν νεμ ταιὸ νιβεν, νεμ ϯπροςκυνηςις νιβεν ν̀ ςηου νιβεν, ερπρεπι ν̀ ϯτριας ἐθουαβ, φιωτ νεμ ̀πϣηρι νεμ πιπνευμα ἐθουαβ ϯνου νεμ ες ςηου νιβεν νεμ ϣα ἐνεϩ ̀ντε νιἐνεϩ τηρου ἀμην.

Deinde Sacerdos converſus caput ſuum inclinabit fratribus ſuis Sacerdotibus, & Diaconis dextrorſum, & ſiniſtrorſum, populo canente pſalmum 150.

In Jejunio quadrageſimali dicitur.

Corpus, & Sanguinem Unigeniti ſuſcepimus, illi gratias agamus. Gloria Patri. Corpus & Sanguinem. Nunc.

Σωματος κὰι αιματος, μονογενους Θεου μεταλαβοντες αυτω ευχαριςτηςωμεν. Δοξα πατρι. Σωματος κὰι αιματορ, Νῦν. Φαι πε

Hoc eſt corpus, & hic eſt Sanguis Dei Unigeniti, quæ percipimus; illi gratias agamus, & eum laudemus cum Angelis & ordinibus ſupernis, choriſque Sanctorum, & clamemus dicentes: alleluja.

πιςωμα νεμ πιςνοϥ ̀ντε πιμονογενης ̀ννυϯ, ναι ἐτανσι ἐβολῇϧητου μαρενϣεπϩμοτ ̀ντοτϥ, μαρενϩως νεμ νιἀγγελος, νεμ νιταγμα ̀ντε ̀πσιςι, νεμ ̀πχορος ̀ντε νη ἐθῦ, ενωϣἐβολ ενΧωμμος, Χε αλληλουια.

Deinde recitabunt convenientia ſingulis diebus, interim Sacerdos converſus ad menſam, deteget latus diſci coram ſe, & Chriſtum rogabit, ut ipſum, & communicantes dignos faciat, precatur autem & petit veniam peccatorum, horumque expiationem per corporis Sanguiniſque Chriſti perceptionem.

Abſolve, parce, & remit-
te

Βωλἐβολ χωὲβολ ἀριςυνχωρεναν

ναν φϯ ν̀ νενπαραπτωμα, νη ετανεαιτου ϧεν πενουωϣ, νεμ νη ἐταναιτυ ϧεν πενουωϣ αν. Νη ἐταναιτυ ϧεν ουὲμι νεμ νη εταναιτου ϧεν ουμετατὲμι, πο̂ς ἐκεχαυ νανὲβολ.

te nobis, o Deus, delicta noſtra, quæ admiſimus voluntarie, ſeu involuntarie, ſcienter, vel ignoranter. Domine illa nobis dimitte.

Deinde dicitur oratio Dominica integra, atque recitabit hanc orationem ante communionem.

Παρχηγος ν̀τε πωνϧ πουρο ν̀τε νινὲϩ, πιλογος ν̀τε φϯ φιωτ μ̀πενο̂ς ουοϩ πεννουϯ ουοϩ πενςωτηρ Ιη̄ς Πχ̄ς. Πιωικ ν̀ταφμηιτ αυι̇ ὲ πεςητ ἐβολϧεν τφε, φρεϥϯ μ̀ πωνϯ ν̀ νηεφναςι ἐβολ ἐν ϧητυ αριτεν ν̀εμπϣα ατσεϩιςι μ̀πϩαπ εθρενσι ἐβολ ϧεν πεκςωμα ἐθουαβ νεμ πεκςνυ εταινουτ. Μαρεπεν Κινσι ἐβολ ϧεν νεκμυςτηριον ἐθουαβ, ἀριτεν ν̀ ναι νεμαχ ϣα ἐβολ αχερςμου ἐ ρον ☩ Νθοκ πε πϣηρι μ̀ φϯ πιωου ναχ νεμαϥ, νεμ πιπνευμα ἐθυαβ ν̀ρεϥτανϧο, ϣα ἐνεϩ ἀμην.

Principium vitæ, Rex ſeculorum, Verbum Dei Patris, Domine Deus & Salvator noſter Jeſu Chriſte, Panis verus, qui de cœlo deſcendiſti, qui das vitam omnibus, qui te recipiunt, dignos nos fac, qui de corpore tuo Sancto, & precioſo Sanguine participemus, quin incidamus in judicium: & per iſtam communionem Sanctorum tuorum myſteriorum unum efficiamur tecum in æternum; & benedicito nobis ☩ Tu Fili Dei, Tibi gloria cum Patre tuo, & Spiritu Sancto vivificante in ſeculum Amen.

Alia oratio ante perceptionem Sanctorum myſteriorum.

Αριτεν ν̀μπϣα τηρεν πεννηβ, σι ἐβολϧεν πεκςωμα ἐθυ̂, νεμ πεκςνοϥ ετταινουτ, ἐ ουτουβο ν̀τε νενψυχη, νενςωμα, νεμ πενπνευμα, ουχωὲβολ ν̀τε νεννοβι νεμ νενανομια, ϩινα ν̀τενϣωπι ν̀ουςωμα

Fac nos omnes dignos Domine, ut percipiamus ex corpore tuo Sancto, & Sanguine tuo precioſo ſanctitatem animarum corporum, & Spirituum noſtrorum, remiſſionem

nemque peccatorum, & delictorum noſtrorum, ut efficiamur corpus unum, & Spiritus unus tecum: tibi debetur gloria, cum Patre tuo bono, & Spiritu Sancto Amen.

ⲥⲱⲙⲁ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲡⲛⲉⲩⲙⲁ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲛⲉⲙⲁⲕ. Ⲟⲩⲱ̀ⲟⲩⲛⲁⲕ ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲕⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ, ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡⲛⲉⲩⲙⲁ ⲉ̀ⲑⲟⲩ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ.

Item alia.

Domine Jeſu Chriſte fac nos dignos, ut percipiamus corpus tuum Sanctum, & Sanguinem tuum pretioſum; neque fiat nobis ad judicium, ſed ſicut dixiſti diſcipulis tuis ſanctis: accipite ex corpore & Sanguine meo ad remiſſionem peccatorum veſtrorum, ſit nobis ſocietas cum diſcipulis tuis ſanctis, ut ex participatione noſtra myſteriorum tuorum vivificantium, percipiamus remiſſionem peccatorum noſtrorum, abolitionem delictorum noſtrorum, puritatemque animarum, corporum, & Spirituum noſtrorum & confirmationem in fide in ſanctum nomen tuum ad extremum uſque vitæ Spiritum, per interceſſionem Sanctæ Dominæ Mariæ & reliquorum omnium tuorum Sanctorum. Amen.

ياربنا يسوع المسيح اجعلنا مستحقين ان نتناول جسدك الطاهر ودمك الكريم ولايكون لنا دينونة لكن كماقلت لتلاميذك الاطهار خذوا من جسدي ودمي لمغفرة خطاياكم يكون لنا شركة مع تلاميذك الاطهار لننال بتناولنا من سرايرك المحيية مغفرة لخطايانا وصفحا لاثامنا وطهرا لانفسنا ولاجسادنا ولارواحنا وثباتنا على الايمان باسمك القدوس الى النفس الاخير بطلبات الطاهرة مرتمريم وكافة جميع قديسيك امين *

Poſtea oſculatur Sanctum corpus, & illud accipit, atque diſcum cooperit. Deinde manu extenſa Calicem diſcooperit, & *velum*

Digitized by Google

velum ſiniſtra manu tenens, & ex eo Sanguinem Chriſti preçioſum bibat, & velo os abſtergat, tum Diaceno miniſtranti communionem impertit, & ſi provectus eſt ætate, dat ei Calicem, ſimulque cochlear a latere adjunctum: Si Sacerdotem ſocium habuerit, communionem dabit ei celebrans poſtquam ipſe eam accepit; ſcilicet celebrans ponet margaritam in manu ſua, & ſocius ore ſuo illam accipit ab eo, non vero manu ſua; deinde ſocius accipiet velum, ſeu mappulam, deſuper calice, ponetque ſuper manum celebrantis Sacerdotis, & præbebit ei calicem, ex quo cum communicaverit, aſſiſtenti Sacerdoti præbebit, ut ex ipſo communicet, & reliqua cum eo perficiet, ſiquidem ætate junior fuerit Diaconus: quod ſi Diaconus ætate ſit provectus, accipit calicem, & illum circumfert incipiendo a latere auſtrali, procedetque coram eo alter Diaconus cum candela accenſa, interea omnes miniſtri capita ſua inclinant, & locum dant, quoad veniat ad latus maritimum, & incipit Sacerdos & miniſtros inferiores communicat, & intinget ipſis unuſque ipſorum adſtans cum mappula, ora eorum abſterget poſtquam communicaverint: majoribus autem ſeu primi ordinis miniſtris, Sacerdos dabit corpus, Diaconus præbebit Sanguinem cum cochleari: cum autem Sacerdos miniſtris Altaris, & populo præbebit corpus intinctum, dicet.

Πιςωμα νεμ πιςνοϥ ̀ντε Εμμανουηλ πεννουϯ, φαι πε ϧεν ουμεθμηι ἀμην.	Corpus & Sanguis Emmanuelis Dei noſtri, hoc eſt in rei veritate Amen.

Cumque corpus Sanctum impertiet abſque Sanguine dicet.

Πιςωμα ̀νϯ Εμμανουηλ πεννουϯ φαι πε ϧεν ϩμεθμηι αμιν.	Corpus Emmanuelis Dei noſtri hoc eſt in rei veritate. Amen.

Et qui communicat, dicet Amen. *Quod ſi Sanguinem abſque corpore porrigat, dicet.*

Πιςνοϥ ̀ντε Εμμανουηλ ̀πεννουϯ, φαι πε ϧεν ουμεθμηι αμην.	Sanguis Emmanuelis Dei noſtri hic eſt in rei veritate. Amen.

 Si-

Similiter, & dicet Diaconus *Sanguinem porrigens, qui autem recipit, reſpondeat,* Amen credo. *Ubi ſinguli communionem acceperint, ora ſua abſtergent mappula, quam in manu habet Diaconus lumen coram diſco & Calice præferens cumque Sacerdos abſolverit communionem miniſtrorum, deferet diſcum ſuper manum ſuam ſiniſtram cum mappula, ſeu velo ſericeo, cujus oræ intra diſcum ita colligatæ erunt, ut extra non propendeant, nequid ex margarita, ſeu ex particulis conſecratis adhæreat, aut in terram decidat, quod avertat Deus. Caveat etiam diligenter Diaconus, ne cochlear ex ipſius manu in Calicem labatur: id ſi acciderit, aliud manu ſua innuendo petat: Deuſque avertat ne illud manicæ, aut togæ ſuæ affricet, aut aliquis alius, itaut quidquam in terram decidat, aut illud ipſum ex ſe excidat, & in terram labatur: ea enim de cauſſa Dei indignationem experiretur, ob ſuam circa ea negligentiam, & curæ defectum. Et deſcendet Diaconus cum Calice, & coram eo Diaconus ſenior judicio pollens, cum cereo: deſcendetque ante Sacerdotem: & poſt eum Sacerdos diſcum geſtans cum corpore Chriſti ad occidentem reſpiciens deſcendit ex Altaris ambitu, benedicetque populo formans ſignum crucis cum diſco: omneſque proſternent ſe, adorantes uſque ad terram, parvi, & magni, incipiuntque diſtribuere communionem ordinatim, uni poſt alium; qui recipit communionem, metanæam ſive proſtrationem faciet verſus Altare nudumque caput habebit; cum vero quis communionem acceperit, non dorſum obvertet; ſed paulatim retrocedendo, ſe ad locum ſuum recipiet, idque in honorem, & reverentiam divino Sacramento debitam. Abſoluta virorum communione, populum rurſus cum diſco facto crucis ſigno benedicet, & ad locum mulierum procedent ad communionem mulieribus diſtribuendam. Oportet autem omnes e populo, quando Sacerdotes tranſeunt cum corpore Chriſti procedentes ad loca mulierum, ſimul cum redeunt Sacerdotes, capita detegere, Deoque ſe inclinare, ipſi gra-*

Digitized by Google

gratias agentes, eumque laudantes, qui dignos illos præſtitit dono hoc magno, quod Angeli aſpicere non poſſunt. Magnam vero diligentiam, & curam exigit communio mulierum: nam cum mulier velata ſit, nemo quænam illa ſit agnoſcere poteſt. Summam igitur circa illas curam adhibere debent Sacerdotes, ne dent corpus Chriſti indignæ, eaque propter judicium ſuſtineant. Cum Sacerdos ad locum, ubi ſunt mulieres, pervenerit, ſignum faciet ſuper eas, ut ſuperius, cum diſco, quod iterum faciet abſoluta earum communione, antequam ad Altare revertatur, dicetque Communionem illis impertiendo, ſicut cum viris diſtribuitur. Cum ad Altare reverſus fuerit, adhuc in occidentem converſus ſignabit Populum ſicut prius fecerat, omneſque interea capita ſua uſque ad terram coram Deo inclinabunt; deinde diſcum ſuper Altare ponit, & qui calicem defert, iterum circumferet illum, donec conſiſtat ad latus Altaris maritimum; Quod ſi particulæ ſuperſint, illas diſtribuat Miniſtris majoribus. Circa Puerorum, atque Infantium communionem, dabitur tantum ei, qui jam edere poteſt: at vero flenti, & moleſte ſe habenti; Sacerdos ſummum indicem digitum tinget Sanguine precioſo: mox imponet corpori, deinde digitum immittet in os Infantis, cui ſtatim aqua bibenda præbebitur. quibus omnibus peractis, diſcum, & calicem diligenter abſtergat, & abluat, tam ipſe, quam Sacerdotes aſſiſtentes, & Diaconi, qui lumen ei præferant. Poſtea Calicem purificat primo, & 2., tertiam vero purificationem Diacono miniſtranti bibendam tradet; tum coclear intra diſcum lavet, ſimiliter & manus ſuas, ubi abſtergit diſci exteriorem partem, 2. & 3 abluat, & ablutionem bibat: poſtremo diſcum mappula munda detergat, quemadmodum & vaſa, interea autem orationem ſequentem recitabit.

Ο διακων.	Diaconus.
Επι προςευχη ςαθητε.	Ad orationem ſtate:

Ο λα- Sa-

Sacerdos.

Pax omnibus.

Populus.

Et cum Spiritu tuo.

Diaconus.

Orate pro digna ſuſceptione myſteriorum purorum, ſanctorum & cœleſtium.

Populus.

Kyrie eleiſon.

Ο ἱερὸς.

Ειρηνη πασιν.

Ολαος.

Και τω πνευματι σου.

Ο διακων λεγει.

Προσευξασθε ὑπερ της ἀξιας, μεταληψεως, αχραντων, καὶ ἐπουρανιων των αγιων, μυστηριων.

Ολαος λεγει.

Κυριε ελεησον.

Oratio gratiarum actionis poſt communionem.

Ora noſtra repleta ſunt gaudio, lingua noſtra exultatione, quia participes facti ſumus Sacramentorum tuorum immortalium, Domine: quia quæ oculus non vidit, & auris non audivit, nec humanum cor comprehendit, illa ipſa præparaſti Deus diligentibus Nomen tuum ſanctum, & revelaſti ea parvulis Eccleſiæ tuæ ſanctæ; ita Pater fuit beneplacitum ante Te, quia tu miſericors es, & mittimus tibi ſurſum gloriam, honorem, & adorationem, Pater, Fili, & Spiritus ſancte. Nunc.

Ρων αυμοϩ ν̀ ραϣι, ουοϩ πενλας ϣεν ουθεληλ, ἐϩρηι ἐϫεν πενϫινσι ἐβολϩεν νεκμυστηριον ̀ναθμου πος. Νη γαρ ἐτε ̀μπεβαλναυἐ ρωου, ουδε μ̀ πεμαϣϫ σοθμου, ουδε ̀μπουὶ ἐϩρηιἐϫεν πϩητ ν̀ νιρωμι. Νη ἐταкσεβτωτου φϯ ν̀ νη ἐθμει μ̀ πεκραν ἐθουαβ. Ουοϩ ακσορπουἐβολ ν̀ ϩανκουϫι ν̀ ἀλωουι ̀ντε τεκεκκλησια ἐθουαβ. Αϩα φιωτ, ϫε φαι πε πιϯμαϯ ἐταϣωπι μ̀ πεκμθο, ϫε ̀νθοκ ουναηϯ γαρ. Ουοϩ πενсυωρπ ναк ἐ πϣωι, μ̀ πιωου, νεμ πιταιὸ, νεμ ϯπροσκυνησις, φιωτ νεμ ̀πϣηρι νεμ πιπνευμα ἐθουαβ.

Feria autem quinta (in cœna Domini) magna loco orationis laudatæ, dicat.

Gratias agimus tibi, Domine amator hominum, & author

Τενϣεπϩμοτ ν̀ τοτκ πος πιμαιρωμι πιρεϥερπεθνανεϥ ̀ντε νενψυχη.

ϯψυχη . Φη ἐταϰαιτεν ̀νεμπϣα μ̀-
φρηϯ ϫεν παι ἐϩοου φαι ̀ν ̀νεν-
μυςτηριον ̀νεπουρᾶνιον ουοϩ ̀ναθ-
μου . Νη γαρ ἐτε ̀μπε ̀βαλ ναυ
ἐρωου .

thor bonorum, & benefactor animarum noſtrarum, qui dignos nos feciſti ſimili die myſteriis tuis cœleſtibus, & immortalibus: quia quæ oculus non vidit, & auris non audivit: *Et reliqua ut ſupra;*

Ο διαϰων .

Τας ϰεφαλας υμων τω Κυριω ϰλινατε .

Diaconus.

Capita veſtra Domina inclinate.

Oratio inclinationis poſt communionem.

Ο ἱερεὺς λεγει .

Νεϰἐβιαϰ πο̂ς ναι ετϣεμϣι μ̀ μοϰ , ουοϩ εττωβϩ μ̀ πεϰραν ἐθουαβ , ουοϩ ϭϰωβς ̀νϰωου ναϰ. ϣωπι ν̀ ϧητου πο̂ς . ουοϩ μοϣι νϧητου , ματοτϰ νεμωου ϧεν ϩωβ νιβεν ̀νᾶγαθον . Ματουνος πουϩητ ἐβολϩαμϭὶ νιβεν ετϩωου ̀νϯ πϰαϩι . Μηις νωου ἐθρουωνϧ , ουοϩ ̀ντουμϭὶ ἐ να νη ἐτονϧ ουοϩ ̀ντουϰαϯ ἐ νη ἐτενουϰ . ϩιτεν πεϰ μονογενης ̀νϣηρι πενο̂ς , ουοϩ πεννουϯ ουοϩ πενςωτηρ Ιη̂ς Πχ̂ς . Φαι ετε ἀνον νεμ πεϰλαος τηρϥ , ενωϣἐβολ ενϰωμμος , Κε ναι ναν φϯ πενςωτηρ .

Sacerdos dicit.

Servi tui, Domine, qui tibi miniſtrant, orant nomen tuum Sanctum, ſimulque coram te ſe inclinant. Mane in illis Domine, ambula inter eos, adjuva illos in omni opere bono, erige corda eorum ab omni perverſa, & terrena cogitatione. Da illis, ut vivant, & cogitent, quæ ad vitam pertinent, intelligantque quæ tua ſunt per Filium tuum unigenitum Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum, & Salvatorem, ad quem nos, & omnis populus tuus clamamus dicentes, miſerere noſtri o Deus Salvator noſter.

Ο λαος .

Κυριε ἐλεὴςον , ϰε̂ , ϰε̂ .

Populus.

Kyrie eleiſon *ter.*

Cum prædicta perfecerit, & abſolverit ablutionem vaſorum,

Sa-

Sacerdos aquam infundit ſuper manus ſuas, & paululu ea ſpargit ſuper menſam, deinde faciem ſuam abſtergit, converſus ad fratres ſuos Sacerdotes ex ſuperiori parte & inferiori manibus ſuis communicat cum eis, & quicumque communicat cum ipſo, ipſe manibus ſuis abſtergit faciem ejus, quæ & illi faciunt, poſtea manum ſuper capite populi imponens benedicit, & abeundi licentiam illis concedit, quæ omnia abſolvet dicendo ſequentem benedictionem.

Domini mei Patres, qui ordinarunt me peccatorem, ipſi ſunt, qui benedictionem dicunt. Sanctiſſima Trinitas, Pater, Fili, & Spiritus ſancte ✠ benedic populum noſtrum, qui Chriſtum amat, benedictionibus cœleſtibus, & ſupernis. Mitte nobis gratiam Spiritus tui ſancti; fac ut Eccleſiæ ſanctæ oſtium apertum nobis ſit per miſerationem, & fidem. Perfice nos in fide Trinitatis ad extremum uſque Spiritum. Domine Jeſu Chriſte viſita, & ſana infirmos populi tui: Dirige Patres, & Fratres noſtros itinerantes; eos ad proprias habitationes in pace, & ſanitate reducito. Benedic aeres Cœli, & fructus terræ in hoc anno ſecundum gratiam tuam. Da tranquillitatem, & ſpem perpetuam ſuper faciem univerſę terræ.

Ναὸς ̀νιοϯ εϯθωϣ ̀ν ταμεϯ ρεϥερτοβι. ̀νθωου εϯϫω ̀μ πισμου ϯπαναγια τριας, φιωϯ νεμ ̀πϣηρι νεμ πιπνευμα ἐθουαβ ❋ Σμου ἐπενλαος ̀μ μαιχρ̂ς ϧεν πισμου ̀νἐπουρανιον ἐτε ϯφε Ουωρπ ἐϩρηιἐϫων ̀μ πιϩμοτ ̀ντε πεκπνευμα ἐθουαβ Χαφρο ̀ν ϯἁγια ̀νεκκλησια, ϭουων ϧεν πιναι, νεμ πιναϩϯ Ϫοκϯενἐβολ ϧεν πιναϩϯ ̀νϯριαϯικον ϣα πινιϣϯ ̀νϯριαϯικον. ϧα πινιϣϯ ̀νϧαἐ. Παὸς Ιη̂ς Πχ̂ς Ϫεμπιϣινι ̀ννη ετϣωνι ̀νϯε πελαος ματηλσωου. σιμωιϯ ̀ννενιοϯ νεμ νενσνηου ἐϯ αυϣε ἐπϣεμμο, ματασθωου ἐ νη ἐτε νουουμανϣωπι ϧεν ουϩιρηνη, νεμ ουουϪαι. Σμου ἐ νιἀηρ ̀νϯε τφε, νεμ νικαρπος ̀ντε ̀πκαϩι, ϧεν ταιρομπι θαι καταφη ἐϯε φωκ ̀νϩμοϯ. Ϫα ουσεμνι νεμ ουϩενουϣι, μηνεβολ ϩιχεν πϩο ̀μ πκαϩι τηρϥ, σεμνι ναν ̀ν τεκϩιρηνη ϯ ̀ν ουχαρις ̀ν νιφιλοχρ̂ς ̀ναρχων ετθω

Μωουϯ ϧεν ται αγιὰ νεκκλη-
ςια, πιουαι πιουαι κατα πεϥραν,
ὰμπεμϑο ǹ νιεξουςια εταμαϩι, φϯ
φωλϫ νωου. Μαμτον ǹ νενιοϯ νεμ
νενςνου ἐταυενφοτ, αυεμϯον μ̀ μωου
ϧεν πιναϩϯ ὰνορϑοδοξος. Σμου
ε νη ετϥι μ̀φρωουϣ, ν νιϑυςια,
νιπροςφορα, νιαπαρχη, νινεϩ,
νὶςϑοινουϥι, νικυμιλλιον ὰντε πι-
μανερϣωουϣι. Πχ̅ς̅ πεννουϯ,
ϯϣεβιων ωου, ϧεν ἰλῆμ ντε
τφε. Ουον νιβεν ετϑουηϯ νεμαν,
δλκωϯ ǹ ςα ουναι, Πχ̅ς̅ πεννουϯ,
ϣενϩητ, ϧα ρωου ǹ αγαπη ϧεν
πεκβημα ετοι ὰνϩοϯ. Φωλϫ μ̀-
ψυχη νιβεν ετϩεϫϩωϫ νη ετ
ϧεν νιϣτεκωου, ἰε νιμεταλως,
ἰε νη ετ ϧεννιεξωρηςτιὰ, ἰε νι-
ὲχμαλωςιὰ, ιε νη ἐτουαμονι μ̀
μου, ϧενουμετβωκ εςενϣαϣι.
Πα̅ο̅ς̅ Ιη̅ς̅ Πχ̅ς̅ πεννουϯ ναϩμου,
καϯα παϣαι ὰντε νεκμετϣεπ-
ϩηϯ. Πα̅ο̅ς̅ Ιη̅ς̅ Πχ̅ς̅, ουον νιβεν
ὲϯαυϩονϩεν ναν ϫε αριπενμευὶ.
Πχ̅ς̅ πεννουϯ αριπουμευὶ ϧεν
πεκμετουρο ετ ϧεν νιφηουὶ. Πο̅ς̅
ποϩεμ μ̀ πεκλαος, ςμου ὲ πεκ-
κληρονομιὰ, ὰμονι μ̀ μωου ουοϩ
σαςου ϣα νιὲνεϩ. Ουοϩ αρεϩ ὲ
ρωου ϧεν πιναϩϯ ετςουτων ϧεν
ουωου νεμ ουταιο, ǹ νιὲϩοου τηρου
ὰντε πουωνϧ. Ουοϩ χαυ ϧεν ϯὰ-
γαπη, ϑη ετσοςι ὲ βωϩ νιβεν,

ræ. Confirma nobis pacem tuam: da gratiam Principibus Chriſtum amantibus, qui nobiſcum congregati ſunt in hac ſancta Eccleſia, unicuique nominatim. Apud Reges benignitatem inveniant. Quietem præſta Patribus, & Fratribus noſtris, qui in ortodoxa fide obdormierunt; Beuedic iis, qui obtulerunt oblationes, & hoſtias, vinum, oleum, incenſum, & altaris utenſilia, Chriſte Deus noſter retribue eis in cœleſti Hjeruſalem. Omnes, qui convenerunt nobis cum miſericordiam implorant, illis miſerere propter Thronum tuum timendum. Recrea omnes animas anguſtiatas in carceribus, & quæ in compedibus, captivitate, amaraque detinentur ſervitute, Domine Ieſu Chriſte Deus noſter redime eas ſecundum multitudinem miſerationum tuarum. Domine Jeſu Chriſte Deus noſter omnium, qui præceperunt nobis, ut illorum memoriam ageremus, memento in Regno tuo cœleſti. Domine ſalva populum tuum, benedic hæreditati tuæ, paſce

eos, & extolle illos uſque in æternum; conſerva eos in fide ortodoxa, gloria, & honore omnibus diebus vitæ ſuæ, & conſtitue illos in charitate, quæ omnia ſuperat, & pace, quæ omni intellectu ſuperior eſt, per preces, & orationes, quas facit pro nobis Domina omnium noſtrum, Dei Genitrix, Diva, & ſancta Marìa, & tres lucidi ſancti Michael Gabriel, & Raphael, & quatuor animalia incorporea, nec non viginti quatuor Presbyteri, & Sanctus Johannes Baptiſta, & centum quadraginta quatuor mille Sancti, Dominique mei Patres Apoſtoli, & Sanctus Stephanus, tres Sancti Pueri, & Sanctus Dominus meus Georgius Sanctus Theodorus, Sanctus Patris amator Mercurius, Sanctus Menna, & omnis Chorus Martyrum, & Pater noſter juſtus magnus Antonius Abbas Pater Sanctus Anba Paulus, & Patres noſtri, Abbas Macarius, & Abbas Macarius Abbas Johannes parvus, & Pater noſter Abbas biſchoi, & Pater noſter Anba Paulus Thmueenſis Pater noſter Anba Moyſes, & omnis Chorus Cru-

νεμ ϯϩιρηνη. Θη ετσοςι ὲ νους νιβεν. ϩιτεν νιϯϩο νεμ νιτωβϩ ὲτ εςìρι μ̀ μωου ϧαρον ǹϫε τενος τενος ǹνηβ τηρεν, ϯθεότοκος ὲθυ̃ ϯάγια Μαρια. Νεμ πιϣομτ ǹρεϥερουωινι ὲθυ̃, Μιχαηλ, νεμ Γαβριηλ νεμ Ραφαηλ, νεμ πιϥτωου ǹ ωον ǹαςωματος, νεμ πιϫωτ ϥτωου μ̀ πρεςβυτεpος. Νεμ νιαγιος Ιωαννης πιρεϥϯωμς νεμ πιϣε ὲθυ̃ ǹϩμε ϥτωου νϣο. Νεμ ναõς ǹιοϯ ǹàποςτολος. Νεμ πιαμιος Στεφανος. Νεμ πιϣομτ ναλου ναγιος. Νεμ πιαπιος παõς Γεωργιος. Νεμ πιαγιος Θεόδωρος. Νεμ πιαγιος φιλοπατρ μερκουριος. Νεμ πιαγιος Μηνα, Νεμ πχορος τηρϥ ǹτε νιμαρτυρος. Νεμ πενιωτ ǹδικεος, παõς ǹιωτ πινιϣϯ àββα Αντωνι. Νεμ πενιωτ πιθμηι αββα Παυλε. Νεμ πενιωτ αββα Μακαρι, κε αββα Μακαρι. Νεμ πενιωτ αββα Ιωαννης πικολοβος. Νεμ πενιωτ αββα Πιϣωι Νεμ πενιωτ αββα Παυλε πιρεμταμαυϩ. Νεμ πενιωτ αββα Μωυςη Νεμ πχορος τηρϥ, ǹτε νιςταυροφορος, νεμ νιθμηι νεμ νιδικεος Νεμ πιαγγελος ǹτε παι ὲϩοου ετςμαρωουτ, ὲρεπουςμου ὲθυ̃. νεμ τουβοηθια, νεμ πουϩμοτ, νεμ τουχαρις ϣωπι νεμαν τηρον

ρεν ϣα ἐνεϩ ἀμην .

Cruce ſignatorum , Juſtorum , Piorum ,& Angelus hujus diei benebicti ; veniat benedictio eorum ſancta , gratia , auxilium, & donum eorum, ſitque cum omnibus nobis uſque in æternum amen .

Benedictione recitata , & dimiſſione facta , Diaconus dicat .

Τωβϩ ἐϫεν ϯϩιρηνη , ντε ϯουὶ μμαυτς ἐθῦ νκαθολικη ἀποςτελικη νεκκλησια . Πουϫαι μ̀ φϯ ϧεν νιλαος , νεμ ουςεμνι ϧεν Και παλιν πορδιεςθε εν ειρηνη , πο̃ς νεμωτεν .

Orate pro pace unius , unicæ ſanctæ catholicæ . & Apoſtolicæ Eccleſiæ , ut tranquillitas ubique obtineat ; item ite in pace , Dominus vobiſcum .

Ο ιερδς λεγει .

Sacerdos dicit .

Επχς πεννουϯ , πουρο ντε ϯϩιρηνη , μοι ναν ν̀ τεκϩιρηνη , ςεμνι ναν ν̀ τεκϩιρηνη , ϫε θοκ πεϯϫομ , νεμ πιωου , νεμ πιςμου , νεμ πιαμαϩι ϣα ἐπεϩ ἀμην .

Μαϣενωτεν ϧεν ουϩιρηνη Πο̃ς νεμωτεν .

Chriſte Deus noſter Rex pacis concede nobis pacem tuam,& tranquillitatem cum pace; tibi gloria & honor , poteſtas , & magnificentia in æternum Amen .

Ite in pace Dominus vobiſcum .

Ο διακων λεγει .

Diaconus .

Η χαρις του Κυριου δε καὶ Θεου , καὶ σωτηρος ἡμων , Ιηςου Χριςτου μετα παντων ὑμων , πορδιεςθε εν ειρηνη .

Charitas Domini Dei , & Salvatoris N. J. C. ſit vobiſcum omnibus , Ite in pace .

Ολαος ϫω .

Populus .

Αμην ἐςέϣωπι ϣε ν̀ρομπι .

Amen fiat ad centum annos

Deinde Sacerdos converſus oſculatur Altare , & ſemel circulum peragit , dicens pſalmum 46. Omnes gentes plaudite

manibus *&c. & deſcendens ex Altari deponit Sacerdotales Veſtes, & diſtribuit Eulogias, ſeu panem benedictionis, ac populum dimittet in pace.*

Explicit ope Dei excelſi Miſſa S. Baſilii.

ANA-

Digitized by Google

ANAPHORA
MARCI
PRÆDICATORIS, ET EVANGELISTÆ.

ܐܢܐܦܘܪܐ
ܕܡܪܩܘܣ ܡܟܪܙܢܐ
ܘܐܘܢܓܠܣܛܐ

Oratio ante pacem.

Deus Pater, qui Unigenitum tuum dilectum propter ſalutem noſtram miſiſti, perque ſuum ſanguinem Dominicum, nos humiles, pauperes ac viles pereuntes ad ſpirituale tuum ovile reduxit: Te Domine deprecamur, ut de manibus noſtris peccatricibus ſuſcipias hoc tremendum, ſpirituale, & incruentum Sacrificium; perque ipſum admiſſa a nobis peccata, crimina, & ſordes dimittas per gratiam tuam, & per bonam voluntatem Unigeniti tui, per quem, & cum quo tibi convenit gloria;

Populus. Amen.

Diaconus. Mediam.

Sacerdos.

Coram Te Domine Deus animarum, corporumque noſtrorum colla inclinavimus: ac miſericordiam tuam ſupplices rogamus, ut gratiæ, & ſuavitatis tuæ divitias nobis largia-

[illegible]

giaris, pietaſque, ac auxilia tua nos adjuvent omnibus diebus vitæ noſtræ, per gratiam, miſericordiam, & clementiam Unigeniti tui.

Populus. Amen.

[illegible]

Sacerdos.

Domine Deus omnipotens, qui es vera, & ſancta charitas, dignos nos redde, ut cunctis diebus vitæ noſtræ conſtringamur, & perfruamur amore tuo divino, & in oſculo ſancto pacem nobis mutuo dantes, ſimus tibi oves præſtantes, immaculatæ, & ab omni confuſione immunes per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum filium tuum unicum, per quem & cum quo tibi convenit gloria, & honor. *Populus*: Amen.

[illegible]

Diaconus. Date.

Sacerdos. Charitas: *& reliqua*:

Populus. Amen.

Sacerdos ſurſum *Populus* habemus. *Sacerdos* Gratias agamus:

Sacerdos inclinatus.

Vere te decet omnis gloria omnis gratiarum actio, omnis honor, omnis exaltatio, omne decus te Opifex Deus Pater una cum Unigenito tuo, & Spiritu tuo vivo, ac ſancto nunc.

[illegible]

Sa-

Digitized by Google

Sacerdos extollit vocem.

Te enim Domiue vere benedicunt, celebrant, glorificant, & honorant Angeli, Archangeli, Principatus, Poteſtates, Throni, Dominationes, incorporeæ virtutes, Cherubim, ac Seraphim cum omnibus agminibus cœleſtibus unanimi gloriæ clamore intonantes, vociferantes, & dicentes. *Populus* Sanctus.

Sacerdos inclinatus.

Sanctus, Sanctus, Sanctus es Deus Pater omnipotens cum Filio qui ex te eſt: & Spiritu tuo Sancto. Qui cum per tranſgreſſionem præcepti a te periiſſemus, Unigenitum tuum in adjutorium noſtrum miſiſti, qui per ſalutarem paſſionem ſuam reduxit nos ad priſtinam hæreditatem noſtram, divinoque ſuo Sanguine nos vivificavit.

Accipit Hoſtiam, & extollit vocem.

Pridie quam pateretur accepit panem in manus ſuas ſanctas, & elevatis oculis ſuis ad Te Deum Patrem ſuum omnipotentem, & gratias egit tibi ✠ benedixit ✠ & ſanctifica-

ſmo uſque ad tuam ſalutarem Paſſionem, vivificam Mortem Triduanam Sepulturam, glorioſam Reſurrectionem, Aſcenſionem in Cœlum, Seſſionem a dextris Dei Patris, & terribilem, tremendum, ac Dominicum tuum adventum, cum omnes homines judicabis, & unicuique ſecundum opera ſua retribues. Deprecamur Te Domine in illa tremenda hora, & terribili, ac timendo momento, propitius eſto, ac miſerere noſtrum omnium per clementiam tuam, dimitte debita noſtra per gratiam tuam, condona peccata noſtra per miſericordiam tuam, aufer ſtultitias noſtras per abundans pietatis tuæ mare, & dealba ſancto hyſſopo tuo ſordes noſtras. Propterea enim Eccleſia tua, & Grex tuus ſupplicant tibi, & per te, ac tecum Patri tuo dicentes.

Sacerdos invocat Spiritum Sanctum inclinatus.

Etiam Domine miſerere noſtri, & exaudi nos in hoc momento, & mitte nobis de ſublimibus, & excelſis Cœlis tuis Spiritum Sanctum æqualem

ܕܫܘܐ ܥܡܟ ܒܐܘܣܝܐ ܘܒܝܩܪܐ ܕܥܠ ܝܚܝܕܝܐ ܒܪܟ
ܘܢܗܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܐܬܚܙܝ. ܘܥܠ ܫܠܝܚܐ ܩܕܝܫܐ
ܒܕܡܘܬ ܠܫܢܐ ܕܢܘܪܐ ܒܥܠܝܬܐ ܫܪܐ
ܘܢܫܡܠܝܢ ܠܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܐܝܩܪܟ ✠

lem tibi in eſſentia, & honore, qui ſuper Unicum Filium tuum ſpecie columbæ in fluvio Jordane apparuit, & ſuper Sanctos Apoſtolos tuos linguis igneis in cœnaculo recubuit, & nos quoque perficiat ſecundum multitudinem gratiæ tuæ vaſa electa tui honoris miniſterio apta.

ܟܗܢܐ ܥܢܝܢܝ ܡܪܝܐ ܥܢܝܢܝ ܡܪܝܐ ✠

Sacerdos.

Exaudi me Domine, exaudi me Domine.

ܥܡܐ: ܩܘܪܝܠܝܣܘܢ: ܩܘܪܝܠܝܣܘܢ ✠

Populus.

Kyrie eleiſon, Kyrie eleiſon.

ܟܗܢܐ: ܘܢܥܒܕ ✠ ܠܚܡܐ ✠ ܗܢܐ ✠ ܦܓܪܐ ✠
ܕܡܫܝܚܐ ܐܠܗܢ ܕܝܠܢ: ܕܢܗܘܐ
ܠܦܘܪܩܢܐ ܕܝܠܢ ✠

Sacerdos.

Et myſterium ✠ hoc ✠ Corpus ✠ Chriſti Dei noſtri faciat, ut ſit in ſalutem noſtram.

ܥܡܐ. ܐܡܝܢ ✠

Populus. Amen.

ܟܗܢܐ: ܘܠܟܣܐ ✠ ܗܢܐ ✠ ܕܡܐ ✠
ܕܡܫܝܚܐ ܐܠܗܢ ܕܝܠܢ. ܢܥܒܕ ܕܢܗܘܐ
ܠܦܘܪܩܢܐ ܕܝܠܢ ✠

Sacerdos. Et Calicem ✠ hunc ✠ Sanguinem ✠ Chriſti Dei noſtri, faciat, ut ſit in noſtram ſalutem.

ܥܡܐ: ܐܡܝܢ ✠

Populus. Amen:

Extollit vocem.

ܠܥܡܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ܠܢ ܐܪ̈ܙܐ ܗܠܝܢ
ܩܕܝ̈ܫܐ: ܠܚܘܣܝܐ ܕܚܘ̈ܒܐ ܘܠܫܘܒܩܢܐ
ܕܚܛ̈ܗܐ: ܘܢܣܒ ܦܪܗܣܝܐ ܩܕܡ ܒܝܡ ܕܝܢܟ
ܕܡܠܐ ܕܚܠܬܐ: ܘܕܠܐ ܒܗܬܬܐ
ܢܫܒܚܟ ...
ܡܪܝܐ

Ut ſint nobis Sancta hæc Myſteria in indulgentiam debitorum, & in remiſſionem peccatorum, ut coram tremendo Tribunali tuo fiduciam habeamus, & abſque confuſione

Digitized by Google

ne adſtemus; & in exaltationem, ædificationem, & ſtabilitatem Eccleſiæ tuæ ſanctæ, & in præſervationem Filiorum ipſius a peccatis, ut attollamus tibi.

Sacerdos inclinatus.

Domine Deus coram Te nunc inclinatus, deprecor Pietatem tuam, adjuva me, & propitiare mihi, dimitte peccata mea, ignorantias, & omnes infirmitates, quas ut homo carne indutus admiſi, & ſuſcipe de manibus meis hoc Sacrificium glorioſum, & incruentum, & exalta cornu Eccleſiæ tuæ ſanctæ, quæ in quatuor Terræ partibus diffuſa eſt: Paſtores ejus orthodoxos cuſtodi, ſcienter autem Domnum N. Papam Romæ, & D. N. Patriarcham noſtrum, & Metropolitas, ac Epiſcopos orthodoxos in tranquillitate, & pace cunctis diebus vitæ eorum Sacerdotes etiam veros, & nitidos, Diaconos caſtos, & ordinem univerſum Miniſtrorum Sancti altaris tui illuſtra, & cuſtodi per gratiam tuam ab omnibus noxis.

ܠܥܠܡܐ : ܫܪܪ ܡܪܝܐ ܒܚܢܢܟ ܠܥܕܬܐ
ܕܝܠܟ ܩܕܝܫܬܐ ܒܬܩܢܘܬܐ ܡܫܒܚܬܐ
ܘܕܐܪ̈ܙܢܝܗ̇ ܚܣ̈ܝܐ ܘܬܪ̈ܝܨܐ : ܠܐܦܝܣܩܘ̈ܦܐ
ܕܝܠܗ̇ ܚܟܡ ܒܛܝܒܘܬܟ : ܠܟܗ̈ܢܐ
ܕܢܫܡܠܘܢ ܒܫܘܒܚܟ ܐ̈ܪܙܐ ܩܕܝܫܐ :
ܠܡܫܡ̈ܫܢܐ ܕܢܫܡܫܘܢ ܬܫܡܫܬܟ ܡܠܝܠܬܐ
ܒܕܟܝܘܬܐ ܘܒܩܕܝܫܘܬܐ ܘܥܡܟ ܡܗܝܡܢܐ
ܘܩܕܝܫܐ ܕܢܗܘܐ ܡܬܥܢܐ ܒܕܘܒܪ̈ܐ ܡܫܝܚܝ̈ܐ
ܚܘܝ . ܕܢܐܡܪܘܢ ܒܥܐܕܐ ܪܘܚܢܝܐ . ܐܝܟ
ܕܚܕܝܢ ܫܘܒܚܐ ܠܟ ܢܪܝܡܘܢ : ܘܫܘܒܚܐ ܠܟ
ܢܣܩܘܢ ܀

Extollit vocem.

Confirma Domine per pietatem tuam, ſanctam tuam Eccleſiam in præclara ordinatione myſtarum ipſius piorum, ac rectorum: Epiſcopos ejus per gratiam tuam, ſapientes facito; Sacerdotes, ut in gloria tua ſancta myſteria perficiant, Diacones, ut miniſterio tuo rationali cum puritate, & Sanctitate fungantur, & Populum tuum fidelem, ac Sanctum, ut chriſtianos mores aſſidue exerceat, exhibe, ut in ſpirituali feſto læti attollant tibi gloriam.

ܟܗܢܐ : ܘܠܩܘܪܒܢܐ ܗܢܐ ܐܠܗܝܐ ܕܩܪܝܒ
ܩܕܡܝܢ ܐܬܕܟܪ ܡܪܝܐ ܘܩܕܫ ܒܚܢܢܟ :
ܘܓܡܘܪ ܠܢ ܒܗ ܠܡܫܡܠܝܘ ܨܒܝܢܟ
ܛܒܐ : ܘܡܚܝܢܐ ܘܠܗܠܝܢ ܕܐܫܬܘܬܦܘ
ܒܩܘܪ̈ܒܢܐ ܗܠܝܢ ܚܘܣ ܥܠܝܗܘܢ ܘܦܨܐ ܚܝܝܗܘܢ
ܡܢ ܡܥܒ̈ܕܢܘܬܗ ܕܒܝܫܐ ܀

Sacerdos inclinatus.

Et Sacrificium hoc divinum coram nobis propoſitum memento Domine, ut ſanctifices per pietatem tuam, ac illius beneficio perfice nos ad implendam voluntatem tuam bonam, & vivificantem; illis etiam, qui his oblationibus communicarunt, propitius eſto, ab operationibus maligni vitam eorum libera.

ܠܥܠܡܐ : ܘܥܡ ܗܠܝܢ ܐܦ ܐܬܕܟܪ
ܡܪܝܐ ܠܟܠܗܘܢ ܩܪ̈ܝܝ ܫܡܟ ܩܕܝܫܐ .
ܘܠܗܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܩܕܡܝܟ : ܘܠܡܬܢܝܚܝܢ
ܐܦܐ . ܠܒܪ̈ܢܫܐ ܡܝܬܐ . ܠܡܫܒܚܝܢ
ܫܡܟ ܀

Extollit vocem.

Et ſimul cum iſtis Domine, memento omnium invocantium nomen Sanctum tuum; præſen-

tes benedic, abſentes reduc, Ægrotos viſita, infirmos corrobora, convaleſcentes confirma, tentatos a maledictis dæmonibus libera, in carcere detentos educ, oppreſſos adiuva pereuntes voca, & aſſequi fac eos timorem tuum: & ſcientiam tui, et omnibus qui in Sancta Eccleſia tua oblationes vota, primitias, & decimas obtulerunt, retribue eis Domine pulcherrima bona, quoniam miſericors es, & miſerator, tibique convenit gloria. *Sacerdos inclinatus.*

Reges nomen tuum timentes tranquillos redde Domine, Judices cuſtodi in timore tuo, omnium fidelium Sanctæ Eccleſiæ filiorum memento, & depelle ab eis bella domeſtica, & extranea, quietam manſionem habeant, & crucis tuæ victricis ſigno eos conſerva.

Extollit vocem.

Perſecutionem paſſos, & captivos abductos Gregis tui dirige, & ſalva per miſericordiam tuam Domine, navigantes adducito ad portum ſecuritatis; Peregrinis eſto domus hoſpitii: Itinerantibus comes eſto: Monachis, ſolitariis, degen-

tibus in ſpeluncis terræ religioſiſſimum finem concede, & ab omnibus, quos tua cura adjuvas, Domine extollatur tibi gloria. *Sacerdos Inclinatus.*

[illegible]

Ad altare tuum cœleſte, & ad iſtud memento Domine in hoc momento, prophetarum Apoſtolorum, Martyrum, Confeſſorum Evangeliſtarum, Prędicatorum, & potiſſimum ſanctæ Deiparæ, & ſemper Verginis Mariæ: & legati Baptiſtæ, ac præcurſoris Joannis, Stephani quoque Archidiaconi, & Protomartyris, & reliquorum Sanctorum omnium.

Extollit vocem.

[illegible]

Tamquam bonus, & clemens Domine, in humilitatis noſtræ adjutorium conſcribe horum glorioſorum tuorum cœtum, beatos ipſorum ordines, admirabile eorundem agmen, occurſum eorum præclarum, feſtum eorum lætabundum, ſtatum eorum lætum, admirabilem, & glorioſum eorum chorum, perque eorum interceſſionem ſuſcipiantur noſtræ oblationes, decimæ, & orationes coram glorioſo majeſtatis tuæ throno, & unacum ipſis glorioſe extollamus tibi. *In-*

[illegible]

Digitized by Google

Inclinatus.

Memento Domine ſecundum pietatem tuam Doctorum probatorum ac veracium, & Sanctorum Epiſcoporum, qui in orthodoxa fide præceſſerunt obdormierunt: Præſertim autem, ac Petri, Pauli, Marci, Clementis, Ignatii Dionyſii Julii una cum reliquis omnibus, qui perſecutionem pro Sanctarum Eccleſiarum tuarum veritate paſſi ſunt.

Extollit vocem.

Sinceram ipſorum fidem, Domine in animabus noſtris ſen per funda; laudabilia, rectaque eorundem opera in nobis inſere, irreprehenſibiles, rectaſque leges, quas ab ipſis edocti ſumus, in mentibus noſtris confirma, eorum potiſſimum, qui pro Sanctarum tuarum Eccleſiarum conſtitutione duros cruciatus patienter tulerunt, & uberes lacrymarum rivulos pro noſtra peccatorum ſalute, ex oculis ſuderunt, veſtigiis igitur ipſorum nos inhærentes, beatiſſimo eorum cœtui adſcribe, ut cum ipſis, & inter ipſos puriſſimam, & convenientem tibi gloriam cana-

na-

venire facias, dele & ſolve omnia peccata eorum nota, & ignota, voluntaria, & involuntaria, quia nemo eſt ſuper terram immunis a peccatis, niſi unus Dominus, & Salvator noſter Jeſus' Chriſtus Filius tuus Unigenitus, per quem nos quoque miſericordiam conſequi ſperamus, & remiſſionem peccatorum. Ut propter ipſum nobis etiam, & illis.

Populus. Requiem. — ܥܡܐ. ܐܡܝܢ

Sacerdos.

Dele Domine per pietatem tuam omnia peccata illorum, & noſtra occulta, & manifeſta, quæ ſolus noſti: & dignos nos effice & illos, ut ex vita hac temporali migrantes, ſine peccato, & abſque condemnatione ſtemus in conſpectu tuo, & cum ipſis, ac inter ipſos mereamur extollere tibi gloriam inceſſabilem, & feſtum agamus tibi choris triumphalibus illic in vita illa longæva, & æternum duratura, ut in hoc quoque ſicut & in omnibus glorificetur, collaudetur, celebretur, & exaltetur nomen tuum benedictum cum nomine D.N.J.C., & Spiritus tui vivi.

Ora- ܟܗܢܐ.

[illegible]

Oratio ad Pater noſter.

Deus Pater miſericors, ſuavis, bone, longanimis, miſerator, quem adorant, & glorificant Angeli, Archangeli, omneſque ordines immateriales: qui divinum hoc miniſterium ſanctificas, perficis, & conſummas ſecundum beneplacitum tuum, & per gratiam Unigeniti Filii tui, ac per inhabitationem Spiritus tui Sancti: Tu etiam modo ſanctifica nos omnes Domine, ut ſimus tibi Filii novi ſpirituales, puri, & Sancti, ut corde puro, & anima nitenti audeamus invocare te Patrem glorioſum & amatorem hominum, oremuſque & dicamus Pater noſter, qui es in cœlis.

ܥܡܐ : ܢܬܩܕܫ ܫܡܟ

Populus. Sanctificetur.

[illegible]

Sacerdos.

Libera nos Domine ab omnibus animæ, corporiſque tentationibus, & deprime, ac dejice diabolum adverſarium noſtrum ſub pedibus noſtris; & concede nobis divitias miſericordiæ tuæ per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum, cum quo benedictus es, & glorioſus unacum Spiritu tuo.

[illegible]

ܟܗܢܐ *Dia-*

Digitized by Google

Sacerdos Extollit vocem.

Reſpice Domine hæreditatem tuam iſtam, quæ coram te nunc inclinata humiliatur; dirige greſſus noſtros in rectis ſemitis tuis, & dignos nos fac, ut communicemus huic ſacrificio, quod coram nobis exſtat, ſitque tam nobis, quam omnibus ex ipſo percipientibus, in ſanctitatem animæ & corporis per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum cum quo tibi convenit gloria.

[illegible]

Sacerdos Poſtcommunio.

Confitemur tibi, adoramus Te, & gratias agimus tibi, multæ miſericordiæ, & gratiæ nunc cum nos dignos feciſti comedendi Corpus ſanctum Unigeniti Filii tui, & bibendi Sanguinem ejus purum, & ſanctum. Fac Domine ut pignus hoc in nobis maneat, & ſit nobis ad veniam, & vitam novam, non in reatum, & mortem æternam, ut propter omnia tua erga nos beneficia, gloriam perpetuam referamus tibi.

[illegible]

Sacerdos. Chriſte Rex gloriæ tibi commendavimus totum regimen vitæ noſtræ; fac ut

[illegible]

005652598

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google